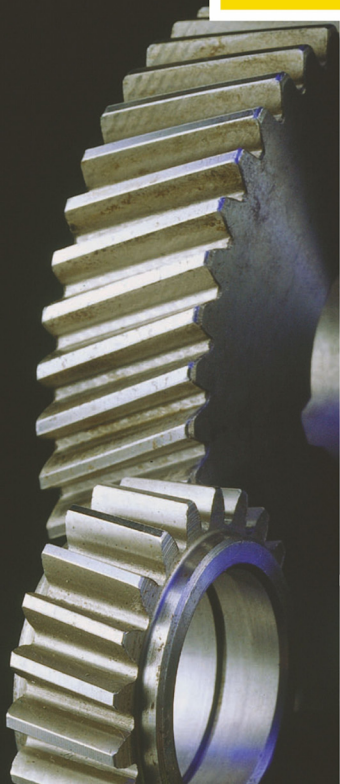

TZ-one

NĚMECKO-ČESKÝ ČESKO-NĚMECKÝ

TECHNICKÝ SLOVNÍK

- více než 220 000 hesel a příkladových spojení
- odborná terminologie ze 130 oborů

...nejen pro firemní praxi

**NĚMECKO-ČESKÝ
ČESKO-NĚMECKÝ
TECHNICKÝ SLOVNÍK**

**NĚMECKO-ČESKÝ
ČESKO-NĚMECKÝ
TECHNICKÝ SLOVNÍK**

Informace pro uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v žádné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Používání elektronické verze knihy je určeno jen osobě, která ji legálně nabyla, a to v rozsahu stanoveném autorským zákonem.

Jakékoli neoprávněné užití jako např. kopírování, úpravy, konverze do jiných formátů, prodej, pronájem, půjčování, darování, umístění na servery, sdílení atp. je zakázáno!

Odborný konzultant: Ing. Josef Heger, Agentura PENTAGLOT

první vydání 2013

© Mgr. Tomáš Zahradníček - TZ-one

ISBN 978-80-87873-16-8 (PDF verze)

OBSAH

Předmluva.....	7
Pokyny pro uživatele.....	8-9
Použité zkratky.....	10-12
Německo-česká část.....	13
Česko-německá část.....	627

PŘEDMLUVA

Německo-český/ česko-německý technický slovník, který tímto předkládáme, má uživatelům nabídnout rozsáhlou lexikograficky zpracovanou tematiku převážně technických, ale i vědeckých a ekonomických oborů v německém jazyce.

Heslář zahrnuje více než 220 000 termínů ze 130 oborů. Pomíjí základní slovní zásobu a věnuje se především odborným výrazům ve stěžejních oborech. Vedle tradičních průmyslových odvětví a vybraných výrazů přírodovědeckých oborů byla též přiměřená pozornost věnována ekonomice a technické terminologii nových, progresivních odvětví, jako jsou výpočetní technika, zpracování dat, informační technika, telekomunikace a jaderná fyzika. Jako zdroje pro sestavení souboru termínů a pojmů nám posloužily terminologické prameny, vícejazyčné odborné slovníky a moderní lexikografické příručky, jakožto i rozsáhlá terminologie z vlastní praxe.

Z úsporných důvodů využívá slovník hnízdování hesel, které jsou uspořádány alfabetycky. Struktura členění slovníku nabízí přehlednou orientaci při vyhledávání hlavních i odvozených hesel s využitím různé tučnosti a řezů písma. Členění textu vychází z principu srozumitelnosti, stručnosti a přehlednosti.

Doporučujeme všem, aby se před prací se slovníkem seznámili s jeho strukturou. Užívání slovníku předpokládá již jistou znalost německého jazyka.

Uvědomujeme si, že rozsah odborné slovní zásoby nemůže být zdaleka vyčerpávající, proto rádi přivítáme vaše podněty a připomínky, které by mohly další upravené vydání zkvalitnit.

Autoři

POKÝNY PRO UŽIVATELE

ROZLIŠOVACÍ ZNAKY

Hesla

Hlavním rozlišovacím znakem je tučnost písma. Základní heslo včetně doplňujících informací a synonym je vysazeno tučným stojatým písmem, příslušný ekvivalent v obyčejném řezu písma.

Kratky a rod podstatných jmen jsou vyznačeny obyčejnou kurzívou.

Arabské číslice označují odborný výraz různých významů a jsou psány tučnou kurzívou.

Rody podstatných jmen jsou vyznačeny zkratkami:

<i>m</i> (maskulinum)	pro rod mužský
<i>f</i> (femininum)	pro rod ženský
<i>n</i> (neutrum)	pro rod střední
<i>pl</i> (plurál)	pro množné číslo

TYPY HESEL

Jednoslovná hesla

Terminologická slovní spojení jsou řazena podle řídícího podstatného jména v 1. pádě. Znamená to, že např. termín telefonní budka nebude v hesláři pod „T“, nýbrž pod „B“ jako budka, telefonní. Inverzi slovního pořádku proti přirozenému naznačuje čárka (,). Výjimku tvoří vlastní jména, např. názvy institucí, která jsou uváděna v přirozeném slovosledu. Rovněž překlady hesel jsou psány vždy v přirozeném slovosledu.

Frázové a příkladové vazby bývají zejména typické vazby hesel, např. vazby podstatných jmen se slovesy nebo předložková slovní spojení.

abeceda *f* **1.** Alphabet *n* **2.** (**soubor znaků**) Zeichenmenge *f* *inf.*

adresování *n* Adressieren *n* *inf.*

Abbildung *f* **1.** ilustrace, zobrazení **2.** *fyz.* transformace **3.** *mat.* zobrazení

acetátor *m* Acetator *m*

adaptabilita *f* Adaptabilität *f*

abrazivum *n* Schleifmittel *n*

rezerva/a *f* **1.** Rückstellung *f*, Buchung *f* **2.** Reserve *f* *barv.* **3.** Ersatzrad *n* *mot.* ▪ ~/y *fpl*, devizové Devisenbestände *mpl*

obelisk *m* Obelisk *m* *arch.*

arch *m* **papír** Papierbogen *m*

budka *f*, **telefonní** Sprechzelle *f*, Telefonkabine *f*, Telefonzelle *f*

Všeobecná deklarace/lidských práv Allgemeine Erklärung *f* der Menschenrechte

ausstellen vydat, vystavit ▪ **eine Quittung** ~ vydat potvrzení

z pověření im Auftrag (i.A.)

HESLOVÉ ODSTAVCE

Vztahuje-li se ke klíčovému slovu více termínů, je využit tzv. **heslový odstavec**. Čtvereček (■) je v heslovém odstavci uveden pro přehlednost a rychlejší vyhledávání. Slovní spojení vztahující se ke klíčovému heslu (ať v přirozeném nebo převráceném slovosledu) jsou řazena abecedně.

Tilda (~) nahrazuje jednoslovné nebo víceslovné heslo, popř. část slova, opakující se v dalších slovních spojení. Čárka za tildou (~) naznačuje slovní spojení v převráceném slovosledu.

Lomítko (/) odděluje klíčové slovo, které je dále nahrazeno tildou. V německé části lomítka odděluje klíčovou část složeného podstatného jména, tilda pak nahrazuje pouze tuto část.

PRAVOPIS českého textu je upraven podle platných pravidel českého pravopisu. Německé výrazy jsou psány dle nových pravidel německého pravopisu.

procento *n* Perzent *n*, Prozent *n* ■ ~, **hmotnostní** Gewichtsprozent *n* ■ ~, **objemové** Volum(en)-prozent *n* ■ ~ **pravděpodobnosti** Sicherheitswahrscheinlichkeit *f mat.* ■ ~, **přírůstkové** Zuwachsprozent *n* ■ ~ **skonta** Skontoprozent *n* ■ ~, **úrokovací** Zinsfuß *m ek.*

Aal/fang *m ryb.* odchyt úhoře, úhoří lup ■ **~leiter** *f vod. inž.* úhoří schůdky (u jezu)

adsorbér *m* Adsorber *m* ■ ~, **fluidní** Wirbelschichtadsorber *m*

revolver m/ mikroskopu Revolver *m opt.* ■ ~, **bu-
bínkový** Trommelrevolver *m*

Abbinde/beschleuniger *m* urychlovač tuhnutí (cementu) ■ **~geschwindigkeit** *f dřev.* rychlost vytvrzení (u lepidel)

POUŽITÉ ZKRATKY

<i>aero.</i>	aeromechanika/ Aeromechanik
<i>akust.</i>	akustika/ Akustik
<i>anat.</i>	anatomie/ Anatomie
<i>arch.</i>	architektura/ Architektur
<i>astr.</i>	astronomie/ Astronomie
<i>aut.</i>	automatizace/ Automatik
<i>barv.</i>	barvy, pigmenty/ Anstrich- und Farbstoffe
<i>biochem.</i>	biochemie/ Biochemie
<i>biol.</i>	biologie/ Biologie
<i>bot.</i>	botanika/ Botanik, Pflanzenkunde
<i>cukr.</i>	cukrovarnictví/ Zuckerindustrie
<i>čal.</i>	čalounictví/ Polsterung
<i>div.</i>	divadelní technika/ Theatertechnik
<i>dřev.</i>	dřevo, obrábění dřeva/ Holz, Holzbearbeitung
<i>ek.</i>	ekonomie, podniková ekonomie/ Ökonomie, Betriebsökonomie
<i>el.</i>	elektřina, elektrotechnika/ Elektrotechnik
<i>elektron.</i>	elektronika/ Elektronik
<i>elchem.</i>	elektrochemie/ Elektrochemie
<i>el. žel.</i>	elektrická železniční doprava/ Elektroisenbahnverkehr
<i>energ.</i>	elektroenergetika/ Elektroenergietechnik
<i>f</i>	ženský rod/ weibliches Geschlecht
<i>farm.</i>	farmaceutický průmysl/ pharmazeutische Industrie
<i>ferm.</i>	fermentace, kvasný průmysl/ Gärungsindustrie
<i>foto.</i>	fotografie/ Fotografie
<i>fyz.</i>	fyzika/ Physik
<i>fyz. chem.</i>	fyzikální chemie/ physikalische Chemie
<i>fyziol.</i>	fyziologie/ Physiologie
<i>geod.</i>	geodézie/ Vermessungskunde
<i>geol.</i>	geologie/ Geologie
<i>gum.</i>	gumárenský průmysl/ Gummiindustrie
<i>hod.</i>	hodinářství/ Uhrmachertechnik
<i>horn.</i>	hornictví/ Bergbau
<i>hud.</i>	hudební věda/ Musik
<i>hutn.</i>	hutnictví/ Hüttentechnik
<i>hydr.</i>	hydraulika, hydromechanika/ Hydraulik, Hydromechanik
<i>hydrogeol.</i>	hydrogeologie/ Hydrogeologie
<i>chem.</i>	chemie, chemický průmysl/ Chemie, chemische Industrie
<i>chem. vl.</i>	průmysl chemických vláken/ Chemiefaserindustrie
<i>chlad.</i>	chladírenská technika/ Kältetechnik
<i>jedn.</i>	měrná jednotka/ Maßeinheit
<i>kanc.</i>	kancelářské stroje a zařízení/ Büromaschinen und- einrichtungen
<i>keram.</i>	keramický průmysl/ keramische Industrie
<i>kin.</i>	kinematografie/ Kinematographie
<i>koks.</i>	koksárenství/ Koksindustrie

---

konstr.	konstruování/ Konstruieren
kosm.	kosmonautika/ Raumfahrt
kotl.	parní kotle/ Dampfkessel
kov.	kování/ Schmieden
kož.	koželužství, kožedělný průmysl/ Gerberei, Lederindustrie
kryst.	krystalografie/ Kristallographie
kybern.	kybernetika/ Kybernetik
lab.	chemická laboratoř/ chemisches Laboratorium
lak.	lakování a antikorozní ochrana kovů/ Lackieren und antikorrosiver Metallschutz
lesn.	lesnictví/ Forstwirtschaft
let.	letectví/ Luftfahrt
lis.	lisování/ Pressen
lod.	stavba lodí, loďařský průmysl/ Schiffbau, Werftindustrie
log.	logika/ Logik
m	mužský rod/ männliches Geschlecht
mat.	matematika/ Mathematik
med.	medicína, lékařská technika/ Medizin, Medizintechnik
mech.	mechanika, teorie mechanismů/ Mechanik, Getriebelehre
mech. pl.	mechanika plynů a kapalin/ Fluidmechanik
měř.	měřicí technika/ Messtechnik
met.	metalurgie/ Metallkunde
meteo.	meteorologie/ Meteorologie, Wetterkunde
metrol.	metrologie/ Metrologie
min.	mineralogie/ Mineralogie
mot.	motorizace, motorová vozidla/ Motorisierung, Kraftfahrzeuge
n	střední rod/ sächliches Geschlecht
nář.	nářadí/ Werkzeuge
navig.	navigace/ Navigation
NC	Numerical Control, číslicové řízení/ numerische Steuerung
nežel.	výroba neželezných kovů/ Nichteisenmetallurgie
nukl.	nukleonika, fyzika a jaderná technika/ Nukleonik, Kernphysik und Kerntechnik
obr.	obrábění kovů (strojní, ruční)/ Metallbearbeitung (maschinelle, von Hand)
ocel.	výroba oceli/ Stahlerzeugung
ocean.	oceánografie/ Ozeanographie, Meereskunde
ochr. pr.	ochrana zdraví a hygiena práce/ Arbeitsschutz
opt.	optika, optické přístroje/ Optik, optische Geräte
org.	organizace podniku/ Betriebsorganisation
ozub.	ozubení/ Verzahnung
paliv.	paliva, oleje a mazadla/ Brennstoffe, Öle und Schmierstoffe
papírn.	papírenský průmysl/ Papierindustrie
par. str.	parní stroje/ Dampfmaschinen
petr.	petrografie/ Gesteinskunde
pl	množné číslo/ Mehrzahl
plast.	plasty/ Plaste
polygr.	polygrafie/ graphische Industrie
potr.	potravinářský průmysl/ Lebensmittelindustrie
poz. inž.	pozemní inženýrství/ Tiefbau

<i>půd.</i>	půdoznalství/ Bodenkunde
<i>rad.</i>	radiotechnika, radiolokace/ Rundfunk, Funkortung
<i>radiol.</i>	rentgenologie, radiologie/ Röntgenologie, Radiologie
<i>rak.</i>	raketová technika/ Raketentechnik
<i>ryb.</i>	rybolov/ Fischerei
<i>san.</i>	sanitární inženýrství/ Gesundheitstechnik
<i>sděl. tech.</i>	sdělovací technika/ Nachrichtentechnik
<i>skj</i>	statistická kontrola jakosti/ statistische Qualitätskontrolle
<i>skl</i>	sklářský průmysl/ Glasindustrie
<i>slév.</i>	slévárenství/ Gießereitechnik
<i>spal. mot.</i>	spalovací motory/ Verbrennungsmotoren
<i>sport.</i>	sportovní výraz/ Sport
<i>stat.</i>	statistika/ Statistik
<i>stav.</i>	stavebnictví, stavební stroje/ Bauwesen, Baumaschinen
<i>stroj.</i>	strojní součástky, konstrukce strojů/ Maschinenelemente, Maschinenbau
<i>st. sil.</i>	stavba silnic/ Straßenbau
<i>svař.</i>	svařovací technika/ Schweißtechnik
<i>tel.</i>	telekomunikace, sdělovací technika/ Nachrichtentechnik, Fernmeldetechnik
<i>telef.</i>	telefonie/ Telephonie
<i>telegr.</i>	telegrafie/ Telegraphie
<i>tep. zpr.</i>	tepelné zpracování/ Wärmebehandlung
<i>term.</i>	termodynamika/ Thermodynamik
<i>text.</i>	textilní průmysl/ Textilindustrie
<i>transp.</i>	transport/ Fördertechnik
<i>třísk. obr.</i>	třískové obrábění/ spangebendes Formen
<i>tvář.</i>	tváření, beztřískové tvarování/ Umformen, spanloses Formen
<i>vod. inž.</i>	vodní inženýrství/ Wasserbau
<i>vod. str.</i>	vodní stroje/ Wasserkraftmaschinen
<i>vod. transp.</i>	vodní transport/ Schifffahrt
<i>vrt.</i>	vrtná technika/ Tiefbohrtechnik
<i>výbuš.</i>	výbušniny/ Sprengstoffe
<i>výkr.</i>	technický výkres/ technisches Zeichnen
<i>výp. tech.</i>	výpočetní technika/ Rechentechnik
<i>zbroj.</i>	zbrojní technika/ Waffentechnik
<i>zem.</i>	zemědělství/ Landwirtschaft
<i>zeměp.</i>	zeměpis/ Geographie
<i>zkouš. mat.</i>	zkoušení vlastností materiálů, pevnost mater./ Materialprüfung, Festigkeitslehre
<i>zool.</i>	zoologie/ Zoologie, Tierkunde
<i>žel.</i>	železniční doprava/ Eisenbahnverkehr

NĚMECKO-ČESKÁ ČÁST

A

AA (= **Abscheider-Ablassventil** *n*) vypouštěcí ventil odlučovače, výpustný ventil separátoru (odlučovače)

Aal *m ryb.* úhoř říční ▪ **~brut** *fpl ryb.* úhoř monté, úhoř plůdek

Aale *mpl ryb.* úhoři

Aalfang *m ryb.* odchyt úhoře, úhoří slup ▪ **~leiter** *f vod. inž.* úhoří schůdky (u jezu) ▪ **~rute** *f ryb.* mník jednovoušý ▪ **~schnur** *f ryb.* noční šňůra s několika háčky s nástrahou ▪ **~strich** *m ryb.* úhoří pruh

Aas *n zem.* zdechlina, kadaver ▪ **~dach** *n* vaznicová bezstojková střecha ▪ **~seite** *f koz.* rub kůže, podkožní pletivo

AB I. (= **Amplitudengrenzer** *m*) omezovač amplitudy, ohraničení amplitudy 2. (= **Anodenbatterie** *f*) anodová baterie 3. (= **Ausführungsbestimmung(en)** *fpl*) prováděcí předpisy 4. (= **aussetzender Betrieb** *m*) přerušovaný provoz

Abackern *n zem.* odorávání

Abaka *m* manilské konopí ▪ **~faser** *f* manila

Abakus *m I. arch.* abakus, nadhlavice 2. početní tabulka ve starověku

abändern pozměnit, změnit

Abänderung *f* modifikace, přeměna, úprava, změna

Abänderungsantrag *m* pozměňovací návrh

Abandon *m I. vod. transp.* předání práv při námořním pojištění 2. zřeknutí se nároků ▪ **~erklärung** *f* prohlášení o zřeknutí se nároků

abandonnieren vzdát se práva, zříci se nároků

AbAnh (= **Arbeitsanhänger** *m*) pracovní přívěs

abarbeiten odpracovat, odstranit obráběním; opotřebovat

Abarbeiten *n* obrábění; odstraňování, opotřebování

Abarbeitungszeit *f* doba prázdnění (nádrže); doba turbínového provozu

Abart *f I.* zrůda 2. *med.* varietas 3. *zahr.* odrůda

abarten *med.* degenerovat

abäten oklestit

Abüstungsgerät *n dřev.* odvětvovací nářadí

Abätzen *n* odleptání

Abb. (= **Abbildung** *f*) 1. ilustrace, zobrazení 2. *mat.* jedno-místná funkce, transformace, zobrazení

Abballen *n tvář.* přivedení ze sousostí, přesazení

Abbau *m I. chem.* degradace, odbourání, rozklad; termická plastifikace 2. *ek.* redukce 3. *horn.* dobývání, porub, rubání 4. *zem.* degenerace 5. demontáž, rozebírání ▪ **des**

Polymers *chem.* degradace polymeru ▪ **~ in Scheiben** dobývání lávkami, dobývání ve vrstvách ▪ **~ ohne Versatz** *horn.* dobývání bez základky, rubání bez základky, těžba bez základky ▪ **~ organischer Stoffe** mineralizace organických látek ▪ **~ diagonaler** *horn.* úhlopříčné rubání

▪ **~ fallender** *horn.* dobývání po úklonu, úpadní dobývání

▪ **~ hydromechanischer** *horn.* dobývání vodou, hydraulické dobývání, hydromechanizace ▪ **~ schwebender** *horn.* dovrchní těžba, dovrchní rubání, dovrchní dobývání

(ve směru stoupání) ▪ **~ strahlenchemischer** radi-

ační degradace (např. polymeru) ▪ **~ streichender** *horn.* podélné dobývání (shodné se směrem vrstvy) ▪ **~ thermischer** *I.* termický rozpad 2. *gum.* termická depolarizace

▪ **~ abteilung** *f horn.* oddělení dobývání ▪ **~arbeiten** *fpl horn.* dobývací práce, těžební práce

abbaubar odbouratelný

Abbaudruck *m horn.* porubní tlak, tlak v čelbě

abbauen *I. chem.* degradovat, odbourat 2. *ek.* redukovat 3. *horn.* dobývat, rubat, těžít 4. demontovat, odbourat, rozebrat

Abbau/feld *n* dobývací pole, porubní pole, těžné pole

▪ **~förderung** *f horn.* porubní doprava, těžba z dobývky (z porubu) ▪ **~fortschritt** *m horn.* postup rubání, postup těžby, rychlost postupu porubu ▪ **~front** *f*, **rückfreie** *horn.* volná porubní fronta, volná porubní čelba ▪ **~grad** *m I. chem.* stupeň tepelné depolymerace 2. stupeň rozkladu pevného materiálu ▪ **~hammer** *m horn.* pneumatická sbíječka, sbíječka ▪ **~kammer** *f horn.* porubní komora, těžební komora ▪ **~maschine** *f horn.* dobývací stroj, rubací stroj ▪ **~raum** *m horn.* dobývací prostor, stařina ▪ **~scheibe** *f horn.* těžební vrstva ▪ **~strecke** *f horn.* chodbice, dobývací chodba, porubní chodba ▪ **~verfahren** *n*, **versatzloses** *horn.* dobývání bez základky, bezzákladkové těžení

abbauwürdig *horn.* dobytelný, rubatelný

Abbauzimmerung *f dřev.* porubní výdřeva

Abbeize *f povl.* použité mořidlo

Abbeizen *n povl.* odstraňování starého nátěru (mořením)

Abbeiz/fluid *n povl.* odstraňovač starých nátěrů ▪ **~mittel** *m*,

lösendes *barv.* odstraňovač starých nátěrů (rozpuštěním)

Abbe-Komparator *m opt.* Abbeův komparátor

Abbe-Prisma *n opt.* Abbeovo prisma

abberufen odvolat, zrušit jmenování

Abberufung *f* odvolání, zrušení jmenování

abbestellen zrušit objednávku

Abbestellung *f* zrušení objednávky

Abbiegmaschine *f obr. plast.* odhýbací stroj

abbiegen odbočit; odchýlit, odehnout

Abbiegspur *f st. sil.* pruh pro odbočení

Abbild *n* obraz ▪ **~**, **homomorphes** *mat.* homomorfní zobrazení ▪ **~**, **isomorphes** *mat.* izomorfní zobrazení

abbilden *I. mat.* zobrazit 2. *výkr.* naryšovat, načrtnout

Abbildung *f I.* ilustrace, vyobrazení 2. *fyz.* transformace 3. *mat.* zobrazení ▪ **~**, **flächentreue** *mat.* rovnoploché zobrazení, zobrazení zachovávající plošnou velikost povrchu

▪ **~**, **Joukowskische** *mat., aero.* Žukovského zobrazení

▪ **~**, **konforme** *mat.* konformní zobrazení ▪ **~**, **längentreue** *opt.* izometrické zobrazení ▪ **~**, **lineare** *mat.* lineární zobrazení

▪ **~**, **optische** optický obraz ▪ **~**, **projektive** *mat.* projekční zobrazení ▪ **~**, **topologische** *mat.* topologické ztvárnění, topologické zobrazení

Abbildungen/fehler *m opt.* aberace, zkreslení obrazu ▪ **~fehler** *m*, **optischer** *opt.* optická chyba zobrazení, optická aberace ▪ **~feld** *n* *opt.* pole zobrazení ▪ **~gerät** *n* zobrazující

- přístroj ▫ **~maßstab** *m* 1. *opt.* přičné zvětšení 2. *výkr.* stupnice, škála 3. násobič amplitudy ▫ **~optik** *f* objektiv, optické zařízení
- Abbinde/beschleuniger** *m* urychlovač tuhnutí (cementu) ▫ **~geschwindigkeit** *f* *dřev.* rychlost vytvrzení (u lepidel)
- Abbinden** *n* spojování, vázání, tuhnutí (např. malty)
- Abbinde/prozess** *m* proces tuhnutí ▫ **~regler** *m* *stav.* přípravek k regulaci (tuhnutí), regulátor tuhnutí ▫ **~temperatur** *f* vytvrzovací teplota ▫ **~verzögerer** *m* *stav.* zpomalovač tuhnutí (cementu) ▫ **~vorgang** *m* tuhnutí (lepidla) ▫ **~wärme** *f* *stav.* hydratační teplo
- Abbyss** *n* okus (zvěří)
- Abblase/absperrentil** *n* profukovací pojistný ventil ▫ **~leistung** *f* výkon vypouštěcího zařízení ▫ **~leitung** *f* odfukovací potrubí ▫ **~maschine** *f* *dřev.* ofukovací stroj (na oprašování nábytkových dílců)
- abblasen** ofukovat
- Abblase/regelung** *f* *stroj.* regulace ofukování ▫ **~rohr** *n* odplyňovací trubka, větrací trubka ▫ **~station** *f* redukční stanice ▫ **~topf** *m* bezpečnostní pojistka ▫ **~ventil** *n* odfukovací ventil, výfukový ventil
- Abblasung** *f* *geol.* deflace, odvívání, vyfukování
- Abblatten** *n* *zem.* olamování chrástu
- abblättern** 1. opadat (o listí) 2. *dřev.* odlupovat (se), oprýskávat (o nátěru)
- Abblättern** *n* *pol.* odlupování (nátěru), odpadávání vrstev, odprýskávání (laku)
- Abblätterung** *f* 1. *petr.* exfoliace, loupání, odlupování (skal) 2. *st. sil.* oprýskávání (betonového povrchu), sloupávání
- abblenden** 1. *mot.* tlumit světla na světla potkávací 2. *fol.* zamlouvat 3. *horn.* likvidovat (důlní dílo), zapažovat
- Abblendlicht** *n* *mot.* tlumené světlo ▫ **~, asymmetrisches** *mot.* asymetrické tlumené světlo
- Abblühen** *n* odkvěst
- abbohren** *dřev.* odvrtat, navrtat, svrtávat (součásti)
- Abbohren** *n* navrtávání půdy (při zjišťování úniku)
- abbolzen** zaklínovat
- abböscheln** svahovat, zkosit
- Abbrand** *m* 1. *el.* opal (elektrody) 2. *hutn.* propal (při tavení); výpalek (při pražení pyritu) 3. *nukl.* vyhoření (jaderného paliva) 4. *rak.* vyhoření tuhého paliva 5. *spal. mot.* opalování kontaktu ▫ **~faktor** *m* koeficient vyhoření ▫ **~fläche** *f* povrch hoření ▫ **~schaltstück** *n* *el.* opalovací kontakt
- abbrechen** demontovat, odlomit (se), přerušit, strhnout, zbourat
- Abbremsung** *f* 1. *mot.* (za)brzdění 2. *spal. mot.* brzdění motoru 3. *žel.* intenzita brzdění
- Abbrennen** *n* 1. spalování, vypalování (paliva v peci) 2. *povl.* čištění plamenem, opalování, odstranění pálením (např. starého nátěru) 3. *svař.* vyjiskřování
- Abbrenn/stück** *n* *el.* opalovací kontakt ▫ **~werkstoffe** *mpl* *el.* materiály na kontakty ▫ **~zeit** *f* doba hoření
- Abbrückeln** *n* *dřev.* oprýskání
- Abbruch** *m* 1. odlomení, ulomení, 2. *horn.* zával 3. *stav.* demolice, rozebrání, stržení, zbourání ▫ **~arbeiten** *fpf* demoliční práce ▫ **~reaktion** *f* *chem.* terminační reakce
- Abbuchen** *n* odepsání (účetně), odúčtování, přeúčtování, úhrada převodem z účtu
- abbuchen** odúčtovat, odúčtovat inkasem, odepsat (účetně), přeúčtovat
- Abbuchungsauftrag** *m* inkasní příkaz, převodní příkaz
- Abbund** *m* *stav.* elementy vázaných konstrukcí ▫ **~maschine** *f* *dřev.* kartáčovací stroj, tesařská kotoučová pila ▫ **~platz** *m* *stav.* místo montáže tesařských konstrukcí
- ABC-Schutzmaske** *f* *ochr. pr.* protiplynová maska
- Abdach** *n* přístřešek
- Abdachung** *f* 1. stržení nadložních vrstev 2. *arch.* pokrytí gotických opor taškami 3. *stav.* sklon střechy 4. *vod. inž.* spád povodi
- Abdampf** *m* odpadní pára, využitá pára ▫ **~ausnutzung** *f* využití odpadní páry ▫ **~durchsatz** *m* množství odpadní páry za časovou jednotku
- abdampfen** odpařovat, vypařovat
- abdämpfen** oslabit, utlumit, ztlumit
- Abdampfentölung** *f* odstraňování oleje z odpadní páry
- Abdampf/heizwerk** *n* výtopna na odpadní páru ▫ **~inhalt** *m* entalpie odpadní páry ▫ **~kessel** *m* *chem.* vypařovací kotol, odpařovací přístroj ▫ **~leitung** *f* potrubí na odpadní páru ▫ **~nässe** *f* vlhkost odpadní páry ▫ **~rest** *m* odparek ▫ **~rückstand** *m* *chem.* zbytek po odpaření ▫ **~schale** *f* *chem.* odpařovací miska, odpařovací pánvička, výparná pánve ▫ **~strahlpumpe** *f* proudové čerpadlo na odpadní páru ▫ **~verwertung** *f* využití odpadní páry ▫ **~wärme** *f* entalpie odpadní páry
- Abdämpfer** *m* 1. tlumič (hluku) 2. *výbuš.* zamlounutí
- Abdämpfung** *f* odpar, odpaření
- Abdampferverwertung** *f* využití odpadní páry
- Abdeck/blech** *n* plechový kryt ▫ **~brett** *n* *dřev.* krycí prkno
- abdecken** 1. odkrývat, pokrývat, zakrývat 2. *cukr.* bilit 3. *ek.* splatit, uhradit 4. *fol., polygr.* maskovat, vykryt
- Abdeckerei** *f* kaflerie
- Abdeck/farbe** *fpolygr.* krycí barva, retušovací barva ▫ **~haube** *f* 1. *el.* hřebeňáč (keramický kryt na kabel) 2. *el. str.* kryt (např. turbogenerátoru) ▫ **~lack** *m* 1. maskovací lak, protigalvanický lak 2. *polygr.* zakrývací lak ▫ **~mittel** *n* 1. pokrytí, krycí vrstva (taveného kovu) 2. *tep. zpr.* izolační prostředek ▫ **~salz** *n* *slév.* ochranná sůl (pokrytí taveného kovu) ▫ **~split** *m* *st. sil.* kamenná drť nebo šterk (pod bitumenovou vrstvou)
- Abdeckung** *f* 1. odkrytí, pokrytí (střechy), skryvka (např. zeminy), zastřešení 2. *polygr.* maskování, vykryvání ▫ **~, neutrale** *slév.* pokrytí kovu neutrální struskou
- Abdeck/vlies** *n* *text.* krycí rouno ▫ **~ziegel** *m* úbočový hřebeňáč
- Abdeichung** *f* *vod. inž.* ohrazení
- abdichten** utěsnit
- Abdicht/flansch** *m* těsnící příruba ▫ **~masse** *f* těsnící hmota ▫ **~stelle** *f* místo utěsnění ▫ **~wachs** *n* *elektron.* těsnící vosk
- Abdichtung** *f* 1. těsnění 2. izolace 3. zahuštění, stlačení, zakrytí (např. siláže)
- Abdichtungs/teppich** *m* *ryb.* těsnící koberec ▫ **~zement** *m* *vrt.* těsnící tmel
- abdominal** *anat.* abdominální, břišní
- Abdrängkraft** *f* 1. *mech.* řezný odpor 2. *třísk. obr.* odpor proti přísuvu
- abdrehen** *dřev.* osoustružit, odsoustružit, ukrotit
- Abdrehen** *n* 1. orovnění (brusného kotouče) 2. *třísk. obr.* osoustružení; přetočení rotoru
- Abdrift** *f* 1. *let.* snos (větrm) 2. *vod. transp.* drift, snos ▫ **~winkel** *m* *let.* úhel snosu
- abdrosseln** přískrit (tok)
- Abdruck** *m* 1. otisk, reprodukce, výtisk 2. *geol.* otisk (zka-meněliny) 3. *met.* replika (v elektronové mikroskopii) 4. *polygr.* tisk
- abdrücken** odtlačovat, odsunout; provést tlakovou zkoušku (u trubek)
- Abdrück/schraube** *f* *stroj.* odtlačovací šroub
- Abduktor** *m* *anat.* abduktor
- abdunden** odpařovat
- Abdunst/kanal** *m* odpařovací kanál ▫ **~zeit** *f* doba odpařování
- Abecken** *n* *dřev.* odřezávání rohů
- abeisen** 1. odmrzit, zbavit námrazy 2. *vod. inž.* lámat led
- Abelie** *f* abelie

abelsch *mat.* abelový, přeměnný

Abend *m* večer ▪ ~**dufttabak** *m bot.* tabák vonný ▪ ~**spitze** *f el.* večerní špička ▪ ~**spitzenbelastung** *f* večerní špičkové zatížení ▪ ~**stern** *m* večernice, Venuše

Aberration *f I. kosm.* aberace 2. *opt.* aberace, vada obrazu
▪ ~, **chromatische opt.** chromatická aberace ▪ ~, **jährliche astr.** roční aberace ▪ ~, **sekuläre astr.** sekulární aberace
▪ ~, **sphärische opt.** sférická aberace ▪ ~, **tägliche astr.** denní aberace

Aberregung *f el. str.* odbuzení

ab Fabrik *ek.* ze závodu, loco závod

Abfackeleinrichtung *f* zařízení na spalování přebytečného plynu

abfackeln spalovat přebytečný plyn

Abfahren *n energ.* doběh (turbíny)

abfahren I. odjet 2. *žel.* ojet, opotřebit (hlavu kolejnice)

Abfahrt *f* odjezd; odvoz, svoz; sjezd (např. z rampy)

Abfahrtsgleis *n žel.* sjezdová dráha ▪ ~**weg** *m* odvozní cesta

Abfahrverhalten *n der Turbine* chování turbíny při najíždění

Abfall *m I.* odpad, zbytek 2. *spád 3. hodin.* kyv dolů (fáze kyvadla) 4. *vod. inž.* kaskáda, pokles, spád ▪ ~, **brauchbarer** použitelný odpad ▪ ~, **fester radioaktiver** pevný radioaktivní odpad ▪ ~, **hochradioaktiver** vysoce radioaktivní odpad ▪ ~, **kurzlebiger** krátkodobý odpad ▪ ~, **langlebiger** dlouhodobý odpad ▪ ~, **radioaktiver** radioaktivní odpad ▪ ~, **schwachaktiver** nízkooaktivní odpad ▪ ~**art** *f* druh odpadu ▪ ~**aufbereitung** *f dřev.* zpracování odpadu, úprava odpadu ▪ ~**aufkommen** *n* výskyt odpadu ▪ ~**behälter** *m* kontejner na odpad ▪ ~**behandlung** *f* zpracování odpadu ▪ ~**behandlungsanlage** *f* zařízení na zpracování odpadu ▪ ~**beize** *f hutn.* odpadní mořicí lázeň ▪ ~**beratung** *f* odpadové poradenství ▪ ~**beseitigung** *f* likvidace odpadu ▪ ~**boden** *m vod. inž.* spadiště, spádový odlož (jezu) ▪ ~**brennstoff** *m* odpadové palivo ▪ ~**eigenschaft** *f* charakteristika odpadu ▪ ~**eimer** *m* odpadkový koš

abfallen I. klesat, odpadnout, opadnout 2. *zem.* opadat

Abfallendlagerung *f* konečné deponování odpadu

Abfallenergie *f* odpadní energie, nevyužitá energie

▪ ~**entsorgung** *f* hospodaření s odpady (všechny administrativní i provozní činnosti, které zahrnují manipulaci, dopravu, zpracování, úpravu, skladování a trvalé uložení odpadu) ▪ ~**gebinde** *n* odpad včetně obalu ▪ ~**gesetz** *n* zákon o odpadech ▪ ~**hackmaschine** *f* sekačka odpadu ▪ ~**haspel** *f hutn.* odpadní vrátek ▪ ~**holz** *n* odpadní dřevo, odpadové dřevo ▪ ~**kohle** *f* uhlíkový odpad ▪ ~**lager** *n nukl.* pohřebiště odpadu, skládka odpadu ▪ ~**lagerung** *f* deponování odpadu ▪ ~**leitung** *f* odpadní potrubí ▪ ~**material** *n* odpadový materiál ▪ ~**platz** *m* skládka odpadu ▪ ~**rücken** *m vod. inž.* odvodňovací plocha přepadu ▪ ~**sand** *m slév.* opotřebovaný písek ▪ ~**säure** *f* odpadní kyselina ▪ ~**sacht** *m I. vod. inž.* odpadová šachta, přepadová šachta 2. úklonná jáma ▪ ~**schlucker** *m* jímka odpadu, pohlcovač smetí ▪ ~**schneider** *m tvář.* řezačka odpadu ▪ ~**spannung** *f* napětí odpadu ▪ ~**strom** *m I. el.* odpadní energie, jalový proud 2. *telef.* proud odpadu (kotvy relé) 3. *vod. inž.* spádový proud ▪ ~**stick** *n* zmetkový kus, zmetek ▪ ~**traufe** *f* okap ▪ ~**verbrennung** *f* spalování odpadu ▪ ~**verbrennungsanlage** *f* spalovna odpadu ▪ ~**vermeidung** *f* zamezování vzniku odpadu ▪ ~**verwertung** *f* využití odpadu, zhodnocení odpadu ▪ ~**wand** *f vod. inž.* spádová stěna ▪ ~**wasser** *n* odpadní voda ▪ ~**wert** *m aut.* hodnota odpadu (relé) ▪ ~**wirtschaft** *f* hospodaření s odpady, odpadové hospodářství ▪ ~**zerkleinerer** *m* drtička odpadu ▪ ~**zusammensetzung** *f* složení odpadu

abfallfrei bezodpadový

Abfälligkeit *f dřev.* sblhavost (kmene)

abfalzen drážkovat

Abfangen *n I.* podchyčení, zachycení 2. *let.* vybrání (ze str-mého letu) 3. *stav.* podepření (ohrožené budovy)

abfangen zdržet, zachytit

Abfanggabel *f vrt.* vidlice (na uchycení vrtné tyče) ▪ ~**graben** *m vod. inž.* odvodový odvodňovací kanálek, vodosběrná strouha ▪ ~**keile** *mpl vrt.* záchytné klíny (do trubek)

▪ ~**neutralpunkt** *m let.* dynamický bod, střed navigace

▪ ~**radius** *m let.* poloměr vybrání ze střemhlavého letu

▪ ~**schere** *f vrt.* vidlice (na uchycení vrtné tyče)

Abfangs/lastvielfache *n* koeficient provozního zatížení

▪ ~**netz** *n* kanalizační síť

Abfang/straße *f dopr.* záchytná silnice ▪ ~**weg** *m let.* brzdná dráha (při přistání)

Abfärben *n povl.* křídování nátěru (vada povrchové úpravy)

abfärben vyrobit fázetku, zkosit hrany

abfassen sepsat, formulovat

Abfassung *f* formulování, formulace, sepsání

abfedern odpružit, vložit pružinu (do zámků)

Abfederung *f* odpružení, pružná opora, pružné osazení; pružné tlumení nárazů

abfertigen obsloužit, odbavit, vypravit (např. vlak)

Abfertigung *f* odbavení, vypravení (např. vlaku), odbytí

▪ ~ **für Transit, zollamtliche** tranzitní odbavení (na celnici) ▪ ~**gebühr** *f* odbavovací hala (na letišti)

Abfertigungsart *f* způsob odbavení

Abfertigungschalter *m* odbavovací přepážka

Abfertigungsgebäude *n I. let.* letištní hala 2. *žel.* odbavovací budova, budova pro odbavení expedice zboží ▪ ~**rate** *f* intenzita obsluhy

abfetten odmastit

abfiltrieren odfiltrovat

abfilzen *stav.* obložit plstí, zaplstit

abfinden vyplatit (odstupně)

Abfindung *f* odstupně, vyrovnání

Abfindungs/betrag *m* odstupně ▪ ~**geld** *n* odstupně ▪ ~**höhe** *f* výše odstupněho, výše odbytného

Abfischen *n (des Teiches)* výlov (rybníka)

abfischen *ryb.* lovit ryby

Abfischplatz *m ryb.* loviště v rybníku

Abfischung *f ryb.* výlov (ryb)

Abflachschaltung *f tel.* změkčující filtr, zplošťující filtr

Abflachung *f* zploštění; okos

Abflammen *n der Formen slév.* sušení forem plamenem

▪ ~ **von Blöcken slév.** čištění ingotů plamenem

Abflanschen *n stav.* osekávání (trámku)

Abflauen *n* ochabnutí, pokles, polevení

abflauen ochabovat, polevit

abfließen odtékat

Abflug *m let.* odlet, vzlet ▪ ~**deck** *n* letiště ▪ ~**masse** *f let.* hmotnost při startu

Abfluss *m I.* odchod (materiálu), odcházení (materiálu) 2. *elektron.* drenáž (tranzistoru řízeného polem) 3. *hydr.* odtok, odtokové množství ▪ ~**beiwert** *m vod. inž.* odtokový součinitel, součinitel stoku ▪ ~**furche** *f ryb.* odtokový příkop, strouha, stoka ▪ ~**graben** *m st. sil.* odpadový příkop, odtokový příkop ▪ ~**hahn** *m* výpustný kohout

▪ ~**kurve** *f vod. inž.* odtoková křivka, křivka spotřeby

▪ ~**leitung** *f* odtokové potrubí, odváděcí potrubí, odpadní potrubí ▪ ~**öffnung** *f* odtokový otvor, vypouštěcí otvor

▪ ~**regime** *n vod. inž.* charakter odtoku ▪ ~**rinne** *f ryb.* odtokový žlab ▪ ~**rohr** *m* odtoková trubka, výpustní trubka

▪ ~**spende** *f vod. inž.* jednotka toku, ukazatel toku ▪ ~**summe** *f* odtok ▪ ~**summenlinie** *f vod. inž.* celková křivka odtoku ▪ ~**treppe** *f vod. inž.* přepadové kaskády ▪ ~**ventil** *n* výpustný ventil ▪ ~**vermögen** *n vod. inž.* maximální možnost odtoku, mezní schopnost odtoku ▪ ~**wasser** *n*

- odpadní voda, odtoková voda ■ **~wert** *m* koeficient odtoku
- Abformen** *n* formování do formy (např. odlévání)
- abformig** sbíhavý, spádový
- Abfrage** *f inf.* dotaz ■ **~apparat** *m telef.* přístroj pro přihlašování telefonního hovoru
- Abfragen** *n telef.* přihlášení
- abfräsen** *dřev.* ořezávat
- Abfräsen** *n st. sil.* odfřezování, odstranění povrchu pomocí frézy
- Abfühler** *m inf.* čidlo, snímač
- Abfühlfehler** *m inf.* chyba snímání, závada v odečítání
- Abfuhr** *f* odvoz
- abführen** odvádět
- Abfuhrkosten** *pl* náklady na odvoz
- Abführung** *f* odvádění, odvod ■ **~an den Staatshaushalt** odvod do státního rozpočtu ■ **~von Steuern** odvod daní
- Abführungsrohrleitung** *f* odváděcí potrubí
- abfüllen** *l.* nalévat, stáčet *2.* plnit
- Abfüllkarussell** *n* plnicí karusel ■ **~maschine** *f* plnička (např. lahvi), plnicí stroj
- Abfüllung** *f, sterile* *potr.* sterilní stáčení, sterilní plnění (piva do lahvi)
- Abfüllwaage** *f* porcovací váha
- abfunkt** odjiskřovat
- Abfunkvorgang** *m* odjiskření
- Abgabe** *f ek.* poplatek; *ek.* dávka; *term.* odvod (tepla) ■ **~, mittelbare** nepřímý odvod ■ **~, nutzbare** užitečný odvod ■ **~, unmittelbare** přímý odvod ■ **~diagramm** *n* odběrový diagram ■ **~druck** *m* tlak v rozvodu, výstupní tlak
- abgabefrei** nepodléhající poplatkům
- Abgabe/kurs** *m* prodejní kurz (na burze) ■ **~leistung** *f* odezvaný výkon ■ **~menge** *f* dodané množství
- Abgaben** *fpl* dávky, poplatky ■ **~, soziale** sociální dávky
- abgabefrei** nepodléhající dárkám, nepodléhající daním, osvobozený od poplatků
- abgabepflichtig** podléhající poplatkům
- Abgabe/preis** *m* prodejní cena ■ **~schurre** *ftransp.* rozvodný žlab ■ **~seite** *f* výstupní strana ■ **~spannung** *f* sekundární napětí ■ **~spitze** *f* špičková dodávka ■ **~tarif** *m* daňový sazebník ■ **~wicklung** *f el. str.* výstupní vinutí
- Abgang** *m l.* úbytek, ztráta, odpad *2. ek.* zbytek (zboží) *3. el.* odvod, odchod ■ **~eines Schiffes** vyplutí lodi
- Abgänger** *m* absolvent
- Abgangsamt** *n tel.* odbavovací centrála ■ **~feld** *n* vývodové pole (rozváděče) ■ **~kasten** *m* vývodní skříň, vývodní kobka ■ **~leiste** *f* vývodová sběrnice ■ **~trennschalter** *m* vývodový odpojovač
- Abgarnieren** *n* ohranování
- Abgas** *n* kouřové plyny, odpadní plyn ■ **~abweiser** *m* usměrňovač spalin ■ **~analysator** *m spal.* *mot.* analyzátor spalin ■ **~analyse** *f spal.* *mot.* analytický rozbor spalin ■ **~anlage** *f* zařízení na využití odpadních plynů ■ **~ausnutzung** *f* využití odpadních plynů ■ **~austritt** *m* výstup odpadních plynů ■ **~behandlungssystem** *n* systém zacházení s odpadními plyny ■ **~dampfkessel** *m* parní kotel na odpadní plyn ■ **~diffusor** *m* difuzor odpadních plynů ■ **~emission** *f* emise odpadních plynů ■ **~energie** *f* energie spalin ■ **~entgiftung** *f mot.* neutralizace spalin, katalyzace spalin, zabavování odpadních plynů jedovatých látek ■ **~fuchs** *m kotl.* soplouch, sběrný kouřový kanál ■ **~führung** *f* odvod spalin, kouřovod ■ **~haube** *f* odtah plynového sporáku, odtahová hubice plynové trouby ■ **~heizung** *f* vytápění odpadním plynem ■ **~kessel** *m* kotel na odpadní plyn ■ **~krümmer** *m spal.* *mot.* kolektor výfukových plynů ■ **~leitung** *f* potrubí odpadových plynů, potrubí spalin ■ **~reinigung** *f* čištění odpadního plynu ■ **~rohr** *n spal.* *mot.* trubka odvádějící spaliny, výfuková trubka, výfuk
- **~schornstein** *m* komín na odvod spalin ■ **~schub** *m spal.* *mot., let.* tah (získaný z úletových plynů raketového motoru) ■ **~speisewasservorwärmer** *m* kouřový předehřívák napájecí vody ■ **~strahl** *m* proud spalin ■ **~strahlschub** *m* reaktivní tah odpadních plynů ■ **~strömung** *f* proud spalin ■ **~temperatur** *f* teplota odpadních plynů ■ **~test** *m spal.* *mot.* test rozboru spalin ■ **~turbine** *f* plynová turbína (turbína poháněná kinetickou energií výfukových plynů) ■ **~turbogebälse** *n* turbodmychadlo na odpadní plyny ■ **~turbolader** *m spal.* *mot.* dobíjecí turbokompresor poháněný zplodinami hoření ■ **~turbomotor** *m spal.* *mot.* turbomotor poháněný kinetickou energií výfukových plynů ■ **~überhitzer** *m kotl.* přehříváč na odpadní (výfukové) plyny ■ **~umlenkring** *m* odkláněcí prsteneц spalin ■ **~verwertung** *f* zužitkování (tepla) odpadních plynů ■ **~vorwärmer** *m* regenerační ohříváč ■ **~wärme** *f* teplo odpadních plynů ■ **~wärmeverwertung** *f* využití tepla odpadních plynů ■ **~wolke** *f* oblak odpadního plynu
- abgeben** odezdat, postoupit (někomu něco), předat
- abgebogen** odchýlený (např. paprsek)
- abgebogen** zakřivený
- abgefahren** *l. mot.* opotřebený (pneumatika) *2. st. sil.* sjezděný, uježděný
- abgedert** odpružený
- abgeflacht** zploštělý
- abgehen** jít na odbyt, odejít, odjet ■ **~, gut** jít dobře na odbyt
- abgehoben** vybraný, vyzvednutý
- abgekürzt** zkrácený
- abgelagert** *l.* odleželý (půda) *2.* uleželý
- abgelaufen** uplynulý (po době platnosti), prošlý (po době platnosti)
- abgelegen** uleželý, slehlý (o půdě)
- abgelten** splatit
- Abgeltung** *f* finanční náhrada, úhrada
- abgemacht** smluvený, ujednaný
- abgeordnet** opotřebený, zastaralý
- Abgeordnete** *m* delegát, poslanec
- Abgeordnetenimmunität** *f* poslanecká imunita
- abgerechnet** vyúčtovaný
- abgeröstet** vypražený
- abgerundet** zaokrouhlený, ucelený
- abgeschirmt** *rad.* odstíněný
- abgeschnitten** odsekutý, odříznutý
- abgesetzt** osazený (např. hřidel)
- abgestimmt** odhlasovaný, odsouhlasený
- abgestorben** odumřelý
- abgestuft** odstupňovaný
- abgezinst** odřočený
- Abgießen** *n l.* odlévání, slévání, vylévání *2. hutn.* spuštění *3. slév.* odlévání, zalévání (forem)
- abglätten** uhladit
- Abgleich** *m l.* cejchování, justování, kompenzace, srovnání, vyrovnání *2. rad.* doladění, naladění, sladění ■ **~, kapazitiver** kapacitní vyrovnání ■ **~bereich** *m rad.* oblast regulace ■ **~besteck** *n rad.* nářadí pro doladění ■ **~genauigkeit** *f* odchylka ■ **~kern** *m* doladovací feromagnetické jádro ■ **~schaltung** *f* vyrovnávací zapojení
- abgleichen** *l.* kompenzovat, přizpůsobit, regulovat *2.* cejchovat *3. rad.* doladřovat *4. st. sil.* srovnávat, vyrovnávat
- Abgleitung** *f* sesouvání, skluz
- abgraten** srazit ostří (na hranách)
- Abgraten** *n l. tvář.* odseknutí švu, odstranění výronků (na výkovku) *2. třísk. obr.* odstranění otřepů (hrubé broušení)
- Abgrat/presse** *f tvář.* ostřihovací lis ■ **~schnitt** *m tvář.* ostřihovadlo, ostřihovací zápustka
- Abgratungslinie** *f* linie okraje střechy

abgrenzen omezit, ohraničit, rozlišit, vymežit ■ ~, **Begriffe** vymežit pojmy
Abgrenzung *f* omezení, rozlišení, vymezení ■ ~, **sachliche** věcné rozlišení ■ ~, **zeitliche** časové rozlišení
Abgriff *m* *metrol.* odebrání, převzetí (např. měřené veličiny, impulzu atp.) ■ ~, **induktiver tel.** indukční snímač, indukční čidlo ■ ~, **kapazitiver** kapacitní snímač signálů, kapacitní čidlo (v telemetrii) ■ ~**einrichtung** *f* *metrol.* čidlo, snímač, zařízení na snímání (např. měřené veličiny)
Abguss *m* odlévání, odlitek
abhaaren *kož.* odstranit vlas, ostříhat srst
abhaken odškrtnout, zaškrtnout
abhalten konat, pořádat
abhandeln usmlouvat
Abhandkommen *n* ztráta
Abhang *m* sklon; svah
abhängen von záviset na, odviset od
Abhänger *m* *stov.* závěs (u podhledu)
Abhängigkeit *f* návyk, závislost ■ ~ **von Einfuhren** závislost na dovezech ■ ~, **gegenseitige** vzájemná závislost
Abhängigkeitsschaltung *f* závislé spínání
Abhärten *n* 1. *bot.* otužování (rostlin) 2. *tep. zpr.* bezprostřední kalení (z pece)
Abhärtung *f* *ryb.* otužilost, otužování
Abhävispapier *n* abhesivní papír, nelepivý papír
Abhauen *n* 1. *horn.* úpadnice; rubání důlního díla po úklonu 2. *tvář.* odseknutí, odstříhnutí
Abhebe/festigkeit *f* odolnost proti odtržení (slepeného spoje) ■ ~**geschwindigkeit** *f* *let.* vzletová rychlost (letadla) ■ ~**leiste** /lišta (v soustavě vodičích lišt)
Abheben *n* 1. nadzvednutí, sejmnutí (např. nářadí), zvednutí 2. *let.* nadzdvížení (letadla při vzletu) ■ ~ **der Flamme** odtržení plamene
abheben vybrat (peníze), vyzvednout (peníze), sejmout
Abhebenocken *m* *třísk. obr.* zvedací vačka
Abhebenstange *f* *hud.* dusítková
Abhebung *f* *geol.* deflace, odvátí částí hornin větrem
Abheft/maschine *f* *čal.* prošívací stroj ■ ~**stich** *m* *čal.* prošívací steh
Abheftung *f* prošívání
Abhitze *f* odpadní teplo, uniklé teplo ■ ~**anlage** *f* zařízení na využití odpadního tepla ■ ~**dampfanlage** *f* zařízení na využití tepla z odpadní páry ■ ~**kanal** *m* kouřový kanál ■ ~**kessel** *m* spalínový kotel ■ ~**verwertung** *f* regenerace odpadního tepla
abhobeln *dřev.* ohoblovat, pokácet, zmýtit
Abhofach *n* poštovní příhrádka
Abholung *f* odnáška, vyzvednutí
abholzen vykácet, vymýtit, odlesnit
abholzig sblhavý
Abholzigkeit *f* *dřev.* sblhavost (kmene)
Abholzmaschine *f* *dřev.* těžební stroj
abhorchen 1. *telef.* odposlouchat 2. *med.* kontrolovat poslechem
Abhören *n* odposlech
Abietinsäure *f* kyselina abietinová
abisolieren *el.* izolovat, odizolovat, odstranit izolaci
Abisolier/maschine *f* odizolovací stroj ■ ~**zange** *f* *el.* kleště na stáhnutí izolace (z vodičů)
Abitur *n* maturita
Abk. (= **Abkürzung** *f*) zkratka
Abkalben *n* *zem.* otelení
Abkalbung *f* *zem.* otelení
abkälten ochladit, ochlazovat
abkantem 1. *dřev., třísk. obr.* zkosit hrany 2. *tvář.* přehnout (plech), ohranit (plech)
Abkanten *n* 1. *dřev.* otesání (hran) 2. *tvář.* přehýbání (ple-

chu), ohraňování (plechu) 3. *třísk. obr.* zkosení (hran)
Abkant/maschine *f* *tvář.* ohraňovací stroj, ohraňovačka ■ ~**presse** *f* *tvář.* ohraňovací lis
abkappen oříznout (okraj prkna), okapovat
Abkippen *n* 1. přehýlení, překlopení, vyklopení 2. *let.* pád (po křídle), spadnutí (po křídle)
abklappbar odklopný, sklopný
abklären čeřit
Abklär/gefäß *n* odkalovací nádrž ■ ~**wasser** *n* *san.* vyčerená voda
Abklingbecken *n* *nukl.* bezpečnostní jímka (jímka na uchování vypalovaných palivových článků)
Abklingen *n* *fyz.* dozívání, vyhasínání, zanikání
Abkling/faktor *m* *fyz.* faktor dozívání ■ ~**leuchten** *n* *elektron.* dosvit (plynového výboje) ■ ~**zeit** *f* doba dozívání, doba útlumu
Abklopfgerät *n* *žel.* oklepávací přístroj (na hledání vad)
Abkochung *f* 1. vaření (příprava vaření) 2. *farm.* odvar
Abkholung *f* oduhlčení
Abkommen *n* dohoda, smlouva, úmluva ■ ~, **kommerzielles** obchodní dohoda ■ ~, **kurzfristiges** krátkodobá smlouva
abkommenwidrig odporující dohodě
Abkömmling *m* *chem.* derivát
abkratzen o(d)škrábat (starý nátěr)
Abkratzen *n* *povl.* oškrabávání, seškrabování
abkreiden křídovate (o nátěru)
Abkröpfen *n* zalomení
abkühlen chladit, ochlazovat; vystydnout
Abkühlen *n* ochlazení
Abkühlung *f* 1. chlazení, ochlazení 2. stydnutí
Abkühlungs/geschwindigkeit *f* rychlost ochlazování ■ ~**spannung** *f* termické napětí ■ ~**verlust** *m* ztráta (tepla) při ochlazování ■ ~**vermögen** *n* *met.* schopnost ochlazování, schopnost chlazení
abkuppeln *žel.* odpojit, rozpojit (vagony)
abkürzen zkrátit
Abkürz/kettensäge *f* *dřev.* řetězová zkracovací pila, řetězová vyřezávací pila ■ ~**kreissäge** *f* *dřev.* kotočová zkracovací pila ■ ~**säge** *f* zkracovací pila
Abkürzung *f* zkratka, (z)krácení
abladen složit (náklad), vyložit (vůz)
Ablade/platz *m* skládka ■ ~**polter** *m* skládka kulatiny
Ablage *f* registratura, založení písemnosti
ablagnern uložit, uskladnit
Ablagern *n* skládkování
Ablagerung *f* 1. *geol., fyz.* inkrustace, nános, sediment, usazenina 2. *gum.* odpočinek, odstavení (míchačky) 3. *spal. mot.* obložení 4. přechovávání, skladování (např. vína), uložení, uskladnění ■ ~ **des Bodens** nános půdy, sedimentace půdy ■ ~ **des Schlammes** nános bahna, usazenina bahna, sediment bahna ■ ~, **terrigene** *geol.* terigení sediment
Ablagerungen *n*, **chemische** *fpl* *geol.* chemické sedimenty ■ ~, **fluviale** *fpl* říční usazeniny ■ ~, **klastische** *fpl* *geol.* klastické usazeniny, mechanické sedimenty, úlomkovité usazeniny ■ ~, **kontinentale** *fpl* *geol.* kontinentální usazeniny, pevninské usazeniny ■ ~, **marine** *fpl* *geol.* mořské usazeniny ■ ~, **pelagische** *fpl* *geol.* hlubokomořské usazeniny
Ablagerungs/beckem *n* *san.* odpadní nádrž ■ ~**bedarf** *m* prostorová náročnost (skládky) ■ ~**gesteine** *npl* obkládací kámen ■ ~**rate** *f* rychlost usazování
Ablaktieren *n* ablaktace, pikájení (způsob štěpování)
Ablängen *n* 1. *dřev.* zkracování (řeziva) 2. *třísk. obr.* přirůznutí na délku
Abläng/fräsmaschine *f* *třísk. obr.* frézka na oboustranné frézování čel ■ ~**kettensäge** *f* zkracovací řetězová pila

▪ ~maschine *f* dřev. okrajovací automat, okrajovačka
 ▪ ~sägemaschine *f* dřev. zkracovací pila, zkracovačka
 ▪ ~station *f* dřev. zkracovací stanice (kulatiny)
Abläss *m* výpust, odtok
Ablässen *n* des Teiches *ryb.* vypouštění rybníka
ablässen *spustit* (dolů)
Abläss/hahn *m* odtokový kohout, výpustný kohout, vypouštěcí kohout ▪ ~rohr *n* I. vypouštěcí trubka 2. vod. inž. odtoková trubka ▪ ~schraube *f*vypustný šroub ▪ ~stutzen *m* výpustné hrdlo ▪ ~ventil *n* vypouštěcí ventil, výpustný ventil ▪ ~vorrichtung *f* ryb. výpust ▪ ~wehr *n* vod. inž. vypouštěcí jez, vypouštěcí stavidlo
Ablation *f* geol. ablace, odtávání povrchu sublimací nebo odnosem větru (např. ledovce)
Ablauf *m* I. odtok, výtok 2. průběh (procesu výroby), postup 3. chem. vyčerpáný tok (při rektifikaci nebo extrakci) 4. chem. vl. odvíjení (vlákna z návinu) 5. lod. spouštění na vodu 6. san. odpad, odpadní kanál 7. telef. návrat vytáčecího terče 8. vypršení (lhůty), ukončení ▪ ~berg *m* žel. spádoviště ▪ ~bock *m* odvíjecí stojan (na kabely) ▪ ~datum *n* datum vypršení (lhůty) ▪ ~frist *f* lhůta pro ukončení ▪ ~gestell *n* odvíječka (zařízení užívané při výrobě kabelů) ▪ ~gipfel *m* žel. vrchol spádoviště, vrcholek svážného pahrbku ▪ ~gleis *n* žel. svážná kolej, kolej spádoviště ▪ ~haspel *f* hutn. odvíječka ▪ ~krone *f* stroj. kolovrátek ▪ ~kühlanlage *f* zařízení na ochlazení odpadní vody ▪ ~leitung *f* odvodňovací potrubí ▪ ~planung *f* operační plánování ▪ ~profil *n* žel. profil rozřadiště ▪ ~rinne *f* I. hutn. výpustný žlab, výpust 2. sil. stoka 3. transp. nakloněný žlab, šikmý žlab ▪ ~schlitten *m* lod. spouštěcí sáně na vodu ▪ ~spule *f* předlohová cívka ▪ ~steuerung *f* programové řízení ▪ ~strom *m* svodový proud ▪ ~termin *m* datum uplynutí (např. splatnosti) ▪ ~verfolger *m* inf. zařízení ke sledování ▪ ~vorrichtung *f* odvíječka (zařízení ve výrobě kabelů) ▪ ~wasser *n* odpadní voda, odtoková voda ▪ ~wehr *n* přepad, přepadová příčka ▪ ~zeit *f* inf. doba průběhu
Ablauge *f* odpadní louh, výluh
abläuschen *telef.* odposlouchávat
Abläutern *n* I. chem. čěření, rafinace (např. cukru) 2. horn. oplachování, promývání
Ablege/apparat *m* polygr. rozmitací přístroj ▪ ~brett *n* dřev. odkládací deska ▪ ~(mäh)maschine *f* zem. žací stroj
Ablegen *n* I. odkládání 2. polygr. rozmitání (tiskařské formy) 3. tep. zpr. odložení; popouštění 4. zem. potápění, pokládání jednotlivých výhonů do rýh; odnož
Ablege/satz *m* polygr. sazba určená k rozmitání ▪ ~schluss *n* polygr. zámeč rozmitacího mechanismu (např. lino-typu) ▪ ~vorrichtung *f* odkládací zařízení ▪ ~wagen *m* odkládací vozík
ablehnen odmítnout, zamítnout
Ablehnung *f* odmítnutí, zamítnutí ▪ ~der Zahlung odepření placení ▪ ~ eines Angebots odmítnutí nabídky ▪ ~ eines Gesuchs zamítnutí žádosti
ableisten vykonat
Ableitbahn *f* svodová dráha
ableitbar odvoditelný
ableiten I. odvádět (např. vodu, teplo) 2. mat. derivovat; odvodit (např. vzorec)
Ableiten *n* des Wassers odvedení vody
Ableiter *m* I. bleskosvod, bleskojistka, svodič 2. inf. vodič lišta (papíru)
Ableit/fähigkeit *f* vybíjecí schopnost ▪ ~kondensator *m* svodový kondensátor ▪ ~spule *f* svodová cívka ▪ ~strom *m* výbojový proud
Ableitung *f* I. odvod 2. el. vyvedení (proudu); vývod (vedení) 3. mat. derivace; odvození (např. vzorce) ▪ ~höherer

Ordnung *mat.* derivace vyššího řádu ▪ ~, konvektive *hydr.* konvekční odvod ▪ ~, partielle *mat.* partiální derivace
 ▪ ~, substantielle *hydr.* flukтуаční odvod, migrační odvod
 ▪ ~, zweite *mat.* druhá derivace, derivace druhého řádu
Ableitungs/band *n* vývodní pás ▪ ~belag *m* povlak (izolátoru) ▪ ~graben *m* vod. inž. odvodňovací příkop, odváděcí příkop ▪ ~kästchen *n* san. odtoková šachta ▪ ~klemme *f* svorka pro svod ▪ ~strom *m* svodový proud ▪ ~verlust *m* ztráta svodem ▪ ~widerstand *m* elektron. svodový odpor
Ableitwiderstand *m* el. (mřížkový) svodový odpor
Ablenk/blech *n* usměrňovač, deflektor ▪ ~einheit *f* TV vychylovací jednotka, soubor vychylovacích cívek ▪ ~einrichtung *f* TV vychylovací zařízení (např. cívka) ▪ ~feld *n* elektron. vychylovací pole ▪ ~haube *f* usměrňovač, deflektor ▪ ~keil *m* vrt. úhybový klín ▪ ~platte *f* elektron. vychylovací destička ▪ ~prisma *n* opt. prizma pro lom světla ▪ ~punkt *m* deflexní bod ▪ ~rolle *f* žel. vychylovací kladička (pro změnu směru pohonu) ▪ ~schaufel *f* vychylovací lopatka ▪ ~scheibe *f* horn. vodičí kolo (těžní věže) ▪ ~teil *m* TV vychylovací díl, vychylovací sestava
Ablenkung *f* I. deviace, odchylka, vybočení, vychýlení 2. žel. výhybka ▪ ~, elektrostatische *elektron.*, TV elektrostatické vychylování ▪ ~, magnetische *elektron.*, TV magnetické vychýlení
Ablenkungs/gleis *n* žel. bezpečnostní kolej ▪ ~weiche *f* žel. bezpečnostní výhybka ▪ ~winkel *m* úhel vychýlení
Ablöse/buch *n* kniha odečtů ▪ ~einrichtung *f* metrol. odečítací zařízení, zařízení ke čtení údaje (měřícího zařízení) ▪ ~gerät *n* kanc. odečítací přístroj ▪ ~marke *f* index
ablesen *metrol.* číst, odečíst, přečíst
Ablesen *n* odečet
Ableser *m* I. odečítač (osoba) 2. zem. česáč
Ablöse-Skala *f* metrol. odečítací stupnice
Ablesetag *m* den odečtu
Ablesung *f* odečet
ablichten poříditi fotokopii, kopírovat (na kopírovacím stroji)
Ablichtung *f* fotokopie
abliefern dodat, odeslat, odevzdat
Ablieferung *f* dodání, dodávka, odeslání, odevzdání; odvod
Ablieferungfrist *f* dodací lhůta
Ablieferungs/bescheinigung *f* potvrzení o dodávce ▪ ~soll *n* dodávková povinnost ▪ ~stelle *f* místo dodávky ▪ ~termin *m* termín dodání, dodací lhůta
Abliegen *n* polygr. otisk (přetisk barvy na následující stránku)
ablöschen I. hasit, uhasit, zhasit 2. inf. smazat (data), vymazat 3. tep. zprac. chladit, kalit
Ablöse-Energie *f* elektron. aktivizační energie
ablösen nahradit, oddělit, splatit, vyplatit, vystřídát
Ablösung *f* I. mech. pl. odtržení, odlopnutí, uvolnění 2. předání (služby), výměna, vystřídání 3. splacení, vyplacení
Ablösungs/geschwindigkeit *f* kosm. úniková rychlost, druhá kosmická rychlost ▪ ~vorgang *m* odtržení
abloten *geod.* promítnout olivnicí, svésit olivnicí
ablöten odpájet
Abluft *f* odpadní vzduch
Ablüften *n* odvzdušnění
Abluft/kamin *m* odvětrávací komín ▪ ~kanal *m* odvzdušňovací kanál ▪ ~klappe *f* klapka odpadního vzduchu, klapka pro odvětrání ▪ ~öffnung *f* větrací otvor ▪ ~reinigungssystem *n* systém čištění vzduchu ▪ ~rohr *n* větrací trubka
abmachen dojednat, dohodnout, sjednat, ujednat
Abmachung *f* ujednání, úmluva ▪ ~, geschäftliche obchodní úmluva ▪ ~, vertragliche smluvní ujednání
Abmähen *n* zem. pokosení, posečení
abmanteln *el.* odizolovat (vodič)
Abmaß *n* I. rozměr 2. metrol. odchylka (rozměru) ▪ ~, obe-

res horní odchylka ■ ~**marke** *f* *metrol.* toleranční značka
Abmehlen *n polygr.* roztlírání (barvy)
Abmessung *f* 1. dávkování, měření, odměření, rozměr, vyměření ■ ~, **bevorzugte** přednostní rozměr, upřednostněný rozměr
Abmessungen/änderung *f* rozměrová změna ■ ~**stufe** *f* rozměrová kategorie
Abminderungs/faktor *m chem.* součinitel kontrakce, součinitel zúžení průřezu ■ ~**zahl** *f* *zkouš. mat.* konstanta zmenšení, součinitel zmenšení
abmontieren demontovat, odmontovat, rozebírat
Abnäher *m čal.* záševek
Abnahme *f* 1. pokles, úběh, úbytek, zmenšování se 2. *tvář.* úbytek, zúžení (průřezu) ■ ~, **regelmäßige** pravidelný pokles (např. teploty), pravidelný úbytek ■ ~**beauftragte** osoba zmocněná k převzetí ■ ~**bedingungen** *fpl* přejímací podmínky ■ ~**bericht** *m* záznam o přejímce, zpráva o přejímce ■ ~**einrichtung** *f* odebírací zařízení ■ ~**garantie** *f* přejímací záruka ■ ~**greifer** *m polygr.* odebírací úchytky ■ ~**kriterien** *fpl* přejímací kritéria ■ ~**lehre** *f metrol.* přejímací kalibr ■ ~**prüfzeugnis** *n* osvědčení o přejímce zkoušce ■ ~**rollgang** *m dřev.* odebírací kladičkový dopravník ■ ~**schwerpunkt** *m* odběrový uzel, těžiště odběru ■ ~**stempel** *m* přejímací razítko ■ ~**tisch** *m* odebírací stůl ■ ~**toleranz** *fpl* tolerance přípustné při odběru ■ ~**vorrichtung** *f* odebírací zařízení ■ ~**vorschrift** *f* předpis o přejímce, přejímací procedura ■ ~**zeugnis** *n* osvědčení o přejímce
abnehmbar snímatelný, odnímatelný
abnehmen 1. odebrat 2. přejímat (materiál) 3. ubývat, zmenšovat se 4. *mat.* odečítat
Abnehmer *m* 1. *el.* spotřebič 2. *text.* snímač (snímací váleček) 3. *metrol.* receptor 4. odběratel, spotřebitel ■ ~, **ausländischer** zahraniční odběratel ■ ~**anlage** *fel.* spotřebitelské zařízení ■ ~**betrieb** *m* odběratelský podnik ■ ~**leitung** *f* *telef.* linka předplatitele ■ ~**station** *f* odběratelské místo, odběratelská stanice ■ ~**zahl** *f* počet zákazníků
Abnutzbarkeit *f* opotřebitelnost
abnutzen (sich) opotřebovat (se)
Abnutzung *f* opotřebování (se), využití ■ ~ **der Anlage** opotřebování zařízení
Abnutzungs/beständigkeit *f* odolnost proti opotřebování ■ ~**dauer** *f* doba opotřebování ■ ~**festigkeit** *f* odolnost proti opotřebování ■ ~**maschine** *f* stroj na zkoušení odolnosti proti opotřebování
Abölen *n* kož. olejování, přetírání (usní) tukovou směsí
A-Bombe *f* atomová bomba
Abortdruckpüler *m san.* tlakový klozetový splachovač
Abortus *m med.* potrat, předčasný porod ■ ~, **infektiöser** brucelóza, Bangova nemoc
abpacken balit, zabalit
Abpackung *f* balení
abpassen vyrovnat
abpinseln oprášit štětcem
abplanen *trísk. obr.* obrobit čela (např. odlitků)
Abplattung *f* zploštění
abplatzen odloupnout se, odprýsknout
Abplatzen *n* *povl.* loupání se, odprýskávání, odlupování se
Abprall *m* odraz (např. třísek při mletí v roztřískovačích)
abprallen *mech.* odrazit se, odskaovat
Abpressen *n* 1. odtlačení, otisknutí, vytlačení 2. provádění tlakové zkoušky (potrubí)
Abprodukt *n* odpad, odpadní produkt ■ ~**nutzung** *f* využití odpadů ■ ~**verbrennung** *f* spalování odpadů
abpumpen odčerpát
abputzen 1. povrchově vyhladit 2. *stav.* hladit, začistit
Abquetschen *n* *tvář.* vyražení, vytlačení

Abrasion *f* *geol.* abraze, mořská eroze
abrasiv brusný
Abraum *m* 1. odstraněná vrstva (např. materiálu při obrábění) 2. *horn.* skryvkové práce ■ ~**bagger** *m* *horn.* skryvkové rypadlo ■ ~**kippe** *f* *horn.* halda, skryvkový odval, výsypka ■ ~**kosten** *pl* náklady na skryvku ■ ~**pflug** *m* *horn.* buldozer
abrechnen odečíst, odpočítat, srazit (např. z ceny); vyúčtovat, zúčtovat
Abrechnung *f* *ek.* účetní výkaz, vyúčtování, zúčtování ■ ~ **einer Rechnung** zúčtování faktury ■ ~, **endgültige** konečné zúčtování
Abrechnungs/art *f* způsob zúčtování ■ ~**beleg** *m* zúčtovací doklad ■ ~**leistung** *f* zúčtovací výkon ■ ~**periode** *f* zúčtovací období ■ ~**verfahren** *n* způsob zúčtování ■ ~**verkehr** *m* *ek., clearing,* zúčtování vzájemných pohledávek a závazků ■ ~**zeitraum** *m* zúčtovací období
Abrede *f* dohoda, domluva
abredegemäß podle domluvy
Abregitter *n* *elektron.* deionizační síťka
Abreiben *n* 1. ořez, seškrabávání (barvy) 2. *stav.* obrušování
Abreibungsfestigkeit *f* odolnost proti ořezu
abreißen odtrhávat, odtrhnout, strhnout ■ ~, **ein altes Haus** demolovat starý dům
Abreib/grenze *f* mez odtržení (čerpádlu), mez přetření ■ ~**kapsel** *f* víko s odtrhvacím očkem ■ ~**kontakt** *m* *el.* zášlepci kontakt ■ ~**lasche** *f* jazýček odtrhacího uzávěru ■ ~**spannung** *f* *trísk. obr.* loupaná tríska ■ ~**zylinder** *m* *text.* skací váleček
Abriecht/diamant *m* *trísk. obr.* orovnávací diamant ■ ~**dick(t)** *el* *hobelmachine* *f* srovnávací a tloušťkovací fréza ■ ~**(e)maschine** *f* *dřev.* srovnávací fréza
Abriechte *f* *dřev.* srovnávací fréza, srovnávačka
abrichten 1. *dřev.* srovnat (hoblíkem) 2. *trísk. obr.* srovnat, vyrovnat (zaškrabáním) 3. *tvář.* orovnat
Abriecht/hammer *m* srovnávací kladivo (plechu) ■ ~**hobelmachine** *f* *dřev.* srovnávací fréza ■ ~**maschine** *f* *dřev.* srovnávací fréza ■ ~**platte** *f* *metrol.* průměrná deska ■ ~**vorrichtung** *f* obtahovací zařízení ■ ~**werkzeug** *n* *trísk. obr.* orovnávač (brusných koutců)
Abrieb *m* 1. oddrolení, odřnutí 2. *ryb.* ořez
abriebbeständig odolný proti ořezu
Abriebbeständigkeit *f* odolnost proti ořezu, odpor proti ořezu,
abriebfest odolný proti ořezu
Abrieb/festigkeit *f* obrusnost; odolnost proti ořezu ■ ~**kennwert** *m* odolnost proti ořezu, odpor proti ořezu ■ ~**maschine** *f* 1. zařízení na měření ořezu 2. *potr.* škrabka (na brambory) ■ ~**verluste** *mpl* ztráty způsobené ořezem
Abrieffeln *n* vochlování, tření (lnu)
abridnen odkornit
Abriss *m* 1. oddělek, odděrek; demolice 2. *výkr.* skica, rys ■ ~**arbeiten** *fpl* demoliční práce ■ ~**streifen** *m* útržek
Abroll/bock *m* *el.* odtahovací kozlík ■ ~**einrichtung** *f* odvíjecí zařízení (např. role papíru)
abrollen odvalovat (obrábění), odvíjet, točit (se)
Abroll/gestell *n* odvíječka, odvíjecí stojan (zařízení pro výrobu kabelů) ■ ~**prüfung** *f* kontrola záběru ozubených kol ■ ~**versuch** *m* *st. sil.* vstupní zkouška zatížení svršku (přejížděním zkušebním vozidlem)
Abrostbürste *f* kartáč na odstranění rzi
abrösten (vy)pražit
Abrosten *n* odstraňování rzi; rezavění
Abruf *m* 1. odvolávka (např. dodávky) 2. *inf.* vyvolání
abrufen 1. odvolat 2. *inf.* vyvolat
Abrufzeichen *n* *telef.* odstavovací znak
abrunnen 1. zaoblit 2. *mat.* zaokrouhlit (směrem dolů)
Abrundung *f* zaoblení

abrüsten *I.* odstrojít (např. obráběcí stroj) *2. stav.* rozebrat lešení

Abrutsch *m geol.* sesuv

Abrutschen *n I.* sesunutí se, smeknutí se *2. let.* sklouznutí

ABS *I.* (= **Anodenbasisschaltung** *f*) *elektron.* zapojení anodové báze *2.* (= **Anti-Blockier-System** *n*) *mot.* protismykové zařízení

Absaat *f* přesev

Absaen *I.* balit do pytlů, plnit do pytlů *2. let.* propadnout se *3. stav.* nerovnoměrně osazovat (o staveništi) *4. vod. transp.* ponořit se, potápět se

Absacken *n* plnění pytlů, pytlování

Absackung *f geol.* propadliště

Absage *f* odmítnutí, odřeknutí, odvolání

absagen odřít, odvolat (např. schůzku)

absägen odříznout (pilou)

Absägerei *f* *trísk. obr.* řezárna (materiálu)

absättigen *chem.* nasýtit; zneutralizovat

Absättigung *f I.* *chem.* nasycení vazby *2. nukl.* nasycení sil

Absatz *m I.* odstavec; odstup, přerušení; ústupek, *2. ek.* distribuce, odbyt, prodej *3. geol.* kal, sedlina, usazenina *4. kin.* nános (želatinová vrstva na celuloidové pásce) *5. stroj.* osazení (hřídele) ▪ **~abteilung** *f ek.* odbytové oddělení ▪ **~becken** *n san.* usazovací nádrž ▪ **~bedingungen** *fpl* odbytové podmínky ▪ **~einbuße** *f* ztráta odbytu ▪ **~fähigkeit** *f* prodejnost ▪ **~fräsen** *n* frézování stupňovitých povrchů, odstupňované frézování ▪ **~gebiet** *n* odbytiště ▪ **~gestein** *n petr.* usazená hornina ▪ **~glas** *n san.* usazovací skličko ▪ **~graben** *m* sedimentační kanál ▪ **~kosten** *pl ek.* odbytové náklady ▪ **~markt** *m ek.* odbytový trh, odbytiště ▪ **~maß** *n výkr.* rozměr osazení ▪ **~möglichkeiten** *fpl* odbytové možnosti ▪ **~preis** *m* odbytová cena ▪ **~produkt** *n petr.* produkt osazení, usazený produkt ▪ **~säge** *f* osazovačka (pila) ▪ **~stockung** *f* váznutí odbytu

absatzwirtschaftlich marketingový

absaufen přemokřit

Absaug/anlage *f* odsávací zařízení ▪ **~düse** *f text.* odsávací hubice (na nasátí přetřezných vláken)

Absauge/beck *n san.* odsávací miska ▪ **~flügel** *m let.* křídlo s odsáváním přístěnné vrstvy

absaugen filtrovat podtlakem, odsávat, odtahovat

Absaugen *n* filtrování podtlakem, odsávání, odtahování

Absaug/haube *f* odsávací hubice ▪ **~leistung** *f* odsávací výkon ▪ **~maschine** *f* vlákn. odsávací stroj, odsávačka

Absaugung *f* odsávání, vysávání

absäuren odkyselit (např. povrch kovu), zbavit kyseliny

abschälen oloupat

Abschälen *n povl.* odlupování, odpryskávání

abschaltbar odpojitelý

abschalten odepnout, rozepnout, vypnout

Abschalter *m* odpojovač; spínač

Abschalt/kreis *m aut.* odpojovací obvod, vypínací obvod ▪ **~leistung** *f* vypínací výkon ▪ **~signal** *n* vypínací signál ▪ **~spannung** *f* vypínací napětí ▪ **~stab** *m nukl.* havarijní tyč (v reaktoru) ▪ **~strom** *m* vypínací proud ▪ **~stromkreis** *m* vypínací proudový okruh ▪ **~taste** *f* vypínací tlačítka ▪ **~überspannung** *f* vypínací přepětí

Abschaltung *f* odpojení, rozeptnutí, vypojení

Abschalt/verlust *m elektron.* přepínací ztráty (u tranzistoru)

~vermögen *n* vypínací schopnost ▪ **~vertrag** *m* smlouva na regulovanou dodávku

Abschattierung *f opt.* zablouzení, zatemnění (okrajů obrazu)

abschätzen odhadnout, ocenit, odhodnotit

Abschätzung *f* ocenění, odhad

Abschaum *m* pěna, šum

abschäumen *I.* pěníť *2. slév.* shrnout šum, stáhnout strusku

Abschleide/anlage *f* odlučovací zařízení ▪ **~flasche** *f I.* *chem.*

usazovací kolona (separátor) *2. kotl.* oddělovač vody

abscheiden odloučit, separovat, vyloučit, zachytit

Abscheiden *n* odloučení (např. prachu, oleje); vyjmutí

Abscheider *m I.* odlučovač, separátor *2. text.* kondenzo, rozmetač ▪ **~, elektrostatischer** elektrostatický odlučovač

Abscheideraum *m* odlučovací komora

Abscheidung *f I.* oddělení, odloučení, vyměšování, zachycení *2. povl.* separace

Abscheidungs/geschwindigkeit *f povl.* rychlost usazování ▪ **~polarisation** *f* chemická polarizace ▪ **~spannung** *f el. chem.* vylučovací napětí

Abscheren *n* smyk; stříh

abscheren odstříhávat, sestříhovat

Abscher/festigkeit *f* pevnost ve stříhu, střížná pevnost ▪ **~kupplung** *f* bezpečnostní spojka se střížným kolíkem ▪ **~stift** *m stroj.* (ú)střížný kolík

Abscherung *f I.* odstříhnutí, stříh, usmyknutí *2. geol.* odkrojení

abschieren odeslat

Abschiebung *f geol.* pokles

Abschirm/behälter *m* kryt stínění ▪ **~blende** *f opt.* stínící clona

abschirmen odclonit, odrušit

Abschirm/haube *f* stínící clona (kovová) ▪ **~kabel** *n el.* odrušovací kabel, stínící kabel

Abschirmung *f* odrušení, odstínění, zablouzení

Abschirmwand *f* clonící stěna, ochranná clona

abschlacken *I.* odstruskovat, zbavit strusky *2. slév.* vypustit strusku

Abschlag *m I.* *ek.* sleva (z ceny), splátka, zálohová platba *2. horn.* pokos, záběr *3. text.* vyhazovač ▪ **~ vom Preis** sleva z ceny ▪ **~formkasten** *m slév.* rozevírací formovací rám ▪ **~maschine** *f* sekačka (drátu) ▪ **~messer** *n* sekací nůž ▪ **~platine** *f text.* odhazovací platina

abschlagen zarovnat (dřevo rotující nožem)

Abschlags/rechnung *f* závěrečný účet, záloha plánovaného zúčtování ▪ **~zahlung** *f* splátková platba, zálohová platba

Abschlämmen *n* odkalení, vyčření ▪ **~ des Bodens** čření, dekantace pudy, odkalování, vyplavování

Abschlämm/entsalzungsanlage *f* demineralizační odkalovací zařízení ▪ **~kühler** *m* odkalovací chladič ▪ **~leitung** *f* odkalovací potrubí ▪ **~system** *n* odkalovací soustava

Abschlammungsverfahren *n* způsob odkalování

Abschleifen *n* obroušení, vyhlazení (kamene), vyleštění, zabroušení

Abschleiffestigkeit *f* odolnost proti otěru ▪ **~maschine** *f* hrotička

Abschleppdienst *m mot.* odtahová služba

abschleppen *mot.* odtáhnout, odvléci ▪ **~ ein betriebsunfähiges Fahrzeug** odtáhnout nepojízdné vozidlo

Abschleppen *n mot.* odtah, odtahování

Abschlepp/fahrzeug *n* odtahové vozidlo ▪ **~kran** *m mot.* odtahový jeřáb, vyprošťovací jeřáb ▪ **~seil** *n mot., let.* odtahové lano, vlečné lano ▪ **~stange** *f mot.* vlečná tyč

abschließen sjednat, ukončit, uzavřít ▪ **~ ein Abkommen** uzavřít dohodu ▪ **~ einen Vertrag** uzavřít smlouvu

abschließend konečný, na konec, na závěr, závěrečný

Abschliff *m* obrus ▪ **~menge** *f* množství obroušených obrůbků ▪ **~zugabe** *f* přídatek na broušení

Abschluss *m I.* ukončení (např. procesu), uzavřít, uzavření *2. ek.* účetní závěrka *3. vod. inž.* přehrazení ▪ **~ der Ausbildung** ukončení vzdělání ▪ **~, frühstmöglicher** co nejrychlejší ukončení (v síťovém plánování) ▪ **~, hydraulischer** hydraulický uzávěr ▪ **~agent** *m* zástupce firmy se zmocněním uzavírat kontrakty ▪ **~bereich** *m fyz.* rozsah uzavírání ▪ **~bilanz** *f* závěrečná bilance ▪ **~damm** *m I.* horn. hrazení, přehrada *2. vod. inž.* přehrazení ▪ **~dichtung**

f zátka ■ **~klemme** *f* koncová svorka ■ **~muffe** *f* koncovka (kabelová) ■ **~prüfung** *f* audit, přezkoušení účetní uzávěrky, revize účetní uzávěrky, závěrečná zkouška ■ **~punkt** *m* *geod.* návazný bod (koncový) ■ **~schaltung** *f* *telef.* přenos ■ **~schütze** *f* *vod. inž.* ochranný uzávěr, uzavírací zábrana ■ **~wand** *f* *vod. inž.* uzavírací stěna, zahrazující zeď ■ **~wandtafel** *f* štítový panel ■ **~widerstand** *m* *tel.* zakončovací odpor, zakončení vedení, zátěž

abschmelzen roztopit; odtavit; utavit

Abschmelz/geschwindigkeit *f* rychlost odtavení ■ **~leistung** *f* výkon odtavení (elektrody) ■ **~probe** *f* zkouška na odtavení ■ **~schweißen** *n* tavné svařování ■ **~sicherung** *f* *el.* tavná pojistka

Abschmelzung *f* odtavení

abschmiegen okosit (dřevo nebo kámen), zkosit

Absmieren *n* *1. let.* sklonnutí *2. polygr.* otisk (přetisk barvy na protější straně) *2. stroj.* namazání

absmieren namazat, promazat

Absmierz/fett *n* mazací tuk, mazadlo ■ **~presse** *f* mazací lis

Abschmutz/rolle *f* *polygr.* dodatečná role u rotačky na čištění ■ **~walze** *f* *polygr.* čisticí válec

abschneiden odkrojit, odřezat, odříznout (od čeho), uříznout, ustříhnout

Abschneider *m* *1. keram.* oddělovač *2. tvář.* odřezávač

Abschnitt *m* *1.* odpad (materiálu); odstavec (např. v knize), segment, úsek *2. mat.* úseč ■ **~ des Vertrages** odstavec smlouvy

Abschnittzel *n* odřezek, uříznutý kus

Abschöpfen *n* *hutn.* odřezávání konců (např. nálitků)

abschöpfen *1.* odčerpávat horní vrstvu (s povrchu toku) *2. ek.* odčerpat ■ **~ Gewinn** *m* odčerpat zisk

abschotten *lod.* přepažit, rozdělit přepážkami

Abschottung *f* přepážka ■ **~, feuerbeständige** žáruvzdorná přepážka

abschrägen srazit (hrany), zešíkmit, zkosit

Abschrägung *f* úkos, zkosení, zešíkmení

abschrauben odšroubovat, vyšroubovat

Abschrauberollengang *m* dopravník se spirálovým odlučovačem

Abschreckalterung *f* *tep. zpr.* stárnutí po kalení (oceli)

abschrecken *1.* prudce ochladit, rychle zchladit *2. met.* zakalit (prudkým ochlazením)

Abschrecken *n* prudké ochlazení

Abschreck/geschwindigkeit *f* *tep. zpr.* rychlost ochlazení, rychlost zchlazení ■ **~härten** *n* *tep. zpr.* zakalení prudkým ochlazením ■ **~mittel** *n* *1. tep. zpr.* chladicí prostředek; kalici prostředek *2. prostředek* zapuzující škodlivý hmyz, repelent ■ **~platte** *f* *slév.* (vnější) chladítko (formy), koka ■ **~sorbit** *m* *tep. zpr.* sorbit (struktura oceli) vzniklý kalením

Abschreckung *f* prudké ochlazení ■ **~, schroffe** *tep. zpr.* ostré kalení

abschreiben *ek.* odepsat; odpisovat

Abschreibung *f* *ek.* amortizace, odpis, umoreň ■ **~ auf AHK (Anschaffungs- und Herstellkosten)** odepisování z pořizovací hodnoty ■ **~ auf Lagervorräte** odpis skladových zásob ■ **~, automatische** automatický odpis ■ **~, bilanzielle** bilanční odpis ■ **~, steuerrechtliche** daňový odpis

Abschreibungs/betrag *m* odpisová částka ■ **~dauer** *f* *ek.* doba amortizace

abschreibungsfähig odpisovatelný

Abschreibungs/klasse *f* odpisová třída ■ **~kosten** *pl* *ek.* amortizační náklady, odpisové náklady ■ **~norm** *f* odpisová norma ■ **~prozentsatz** *m*, **~jährlicher** roční odpisová procentní sazba ■ **~satz** *m* odpisová sazba ■ **~verfahren** *n* *ek.* odpisový postup, náběh odpisu

Abschrift *f* kopie, opis

Abschroten *n* *tvář.* useknutí (sekáčem), utnutí

Abschrot(er) *m* sekáč

Abschröter *m* *tvář.* útinka (do kovadliny)

Abschürfung *f* odřenina

Abschuss *m* *1.* odpal, odstřel (trhaviny), start (např. rakety), vypuštění *2. sestřelení* (letadla) ■ **~gestell** *n* odpalovací podstavec ■ **~rinne** *f* *vod. inž.* odpadní kanálek ■ **~zeit** *f* doba odstřelu

abschwächen oslabit

Abschwächer *m* *1. fot.* zeslabovač *2. rad.* tlumič

Abschwächung *f* *ek., fot., polygr.* oslabení, zeslabení

abschwarten odříznout krajinu

abschwefeln odsířit, odsiřovat

Abschwemmen *n* *vod. inž.* odkalování, proplachování

Absehen *n* upuštění

Abseilen *n* lanování

abseilen spustit po laně

Abseilung *f* lanování

Abseite *f* *1. arch.* boční trakt (kostela) *2. stav.* boční stěna *3. text.* levá strana (tkaniny)

absenden (Güter npl) odeslat, poslat (zboží)

Absender *m* odesílatel

Absendetermin *m* termín odeslání

Absengen *n* des Bodens ožeh půdy

Absenken *n* spouštění potrubí

absenken snižovat hladinu

Absenker *m* hříženec, odkopek

Absenkgeschwindigkeit *f* *hutn.* rychlost vytékání stálého proudu (liti)

Absenk-und-Hebe-Anlage *f* *lod.* zvedací a spouštěcí zařízení

Absenkung *f* *1. geol.* deprese, sedání *2. horn.* spouštění, snížení (např. stropu) *3. stav.* pokles, zapuštění (nadloží, povrchu)

Absenkungs/diagramm *n* diagram poklesu ■ **~faktor** *m* *nukl.* součinitel fluktuační ■ **~trichter** *m* *geol.* depresní kužel ■ **~verhältnis** *m* *nukl.* součinitel poklesu

Absetz/anlage *f* *vod. inž.* sběrač kalu, sedimentační zařízení

■ **~apparat** *m* *chem.* sedimentační přístroj, separátor

■ **~apparat** *m*, **diskontinuierlicher** *chem.* periodická usazovací nádrž (s přerušovanou činností) ■ **~apparat** *m*, **kontinuierlicher** kontinuální sedimentační přístroj

absetzbar *ek.* jdoucí na odbyty, prodejny; odečitatelný (z daní)

Absetz/barkeit *f* *ek.* odečitatelnost (z daní), prodejnost

■ **~becken** *n* sedimentační nádrž, usazovací nádrž ■ **~behälter** *m* *chem.* usazovací nádrž, sedimentační nádrž

■ **~bogen** *m* sifón (tvar trubky)

Absetzen *n* *1.* odstavování *2. ek.* odpis, sesazení, zrušení *3. let.* vysazení (výsadku) *4. tvář.* osazování (kovářská operace)

absetzen odepsat, odečíst (z daní), podat, sesadit (např. z funkce), stáhnout (např. z programu)

Absetzer *m* *1. horn.* zakladač, kombajn pro zakládání *2. let.* výsadkový letoun

Absetz/geschwindigkeit *f* *1.* rychlost sedimentace, rychlost usazování *2. let.* rychlost přiblížení se zemi ■ **~glas** *n* *san.* usazovací sklíčko ■ **~grube** *f* kalová jáma ■ **~kammer** *f* usazovací komora ■ **~säge** *f* osazovačka (rámová stolařská pila) ■ **~schleuder** *f* sedimentační odstředivka ■ **~teich** *m* *san.* akumulační nádrž, usazovací zařízení

Absetzung *f* **für Abnutzung (AfA)** *f* odpis (snížení hodnoty investičního majetku z důvodu opotřebení) ■ **~, gestörte** *chem.* chybné usazování, vadná sedimentace

Absetz/verhinderungsmittel *n* prostředek proti usazování se ■ **~wagen** *m* nakládací vozík, vozík na navážení suroviny (v cihelně) ■ **~wirkung** *f* *san.* účinek čepení (vody) ■ **~zeit**

f doba usazování ▪ *~zentrifuge* *f* sedimentační odstředivka
Absicherung *f* el. jištění (např. obvodů proti přetížení), zajištění ▪ *~ der Forderung* zajištění pohledávky
Absicht *f* úmysl, záměr
absichtlich úmyslný, záměrný
absieben *n* des Planktons *ryb.* třídění planktonu, „prose-
 vání“ planktonu
absieben prosevat, odsévat
Absinkbewegung *f* spad, klesání rmutu (v kapalíně)
Absinken *n* pokles (např. teploty)
absinken klesat, poklesnout, snížit
Absinth *m* bot. pelyněk pravý
Absitzgefäß *n* lab. odkalovací nádoba, usazovací nádoba
Absolut/betrag *m* absolutní částka ▪ *~fehler* *m* *metrol.*
 absolutní chyba ▪ *~messung* *f* absolutní měření ▪ *~wert*
m *mat.* absolutní hodnota
Absonderung *f* 1. oddělení, odloučení, vytržení 2. *ek.*
 vyčlenění (části majetku z konkurzní podstaty) 3. *petr.* od-
 lučnost (horniny) ▪ *~, kubische petr.* kubická oddělitelnost,
 kvádřová odlučnost ▪ *~, kugelige petr.* kulová odlučnost,
 sférická oddělitelnost ▪ *~, plattige petr.* deskové dělení,
 destičkové oddělování ▪ *~, quaderförmige petr.* kvádřové
 dělení, oddělování po kvádřech ▪ *~, säulenförmige petr.*
 prizmatická oddělitelnost (horniny), sloupová odlučnost
 ▪ *~, unregelmäßige petr.* nepravidelné oddělení, nepravi-
 delná separace
absonnig neosluněný, odkloněný od slunce
Absorbat *n* absorbat, absorbovaná substance
Absorbens *n* absorbent, absorpční činidlo
Absorber *m* absorber, pohlcovač (zařízení) ▪ *~stab* *n* *nukl.*
 řídicí tyč ▪ *~sumpf* *m* absorpční kalojem ▪ *~turm* *m*
 absorpční věž
absorbieren absorbovat, pohlcovat
Absorption *f* absorpce, pohlcení ▪ *~, exponentielle nukl.*
 exponenciální absorpce
Absorptions/dämpfer *m* *mot.* absorpční tlumič, tlumič s poh-
 lčováním ▪ *~fähigkeit* *f* absorpční schopnost ▪ *~faktor*
m *rad.* logaritmický činitel absorpce ▪ *~faktor* *m*, *akus-*
tischer akustický absorpční činitel, akustický absorpční
 faktor ▪ *~feuchtemessgerät* *n* absorpční hygrometr
 ▪ *~frequenzmesser* *m* 1. měřicí přístroj četnosti absorpce
 2. *rad.* rezonanční měřicí přístroj ▪ *~gefäß* *n* lab. absorpční
 nádoba ▪ *~grad* *m* činitel pohlcení ▪ *~kante* *m* *fyz.* hrana
 absorpčního spektra ▪ *~kolonne* *f* absorpční kolona, vě-
 žový absorber ▪ *~kreislauf* *m* sací okruh ▪ *~kühlschrank*
m absorpční chladnička ▪ *~kurve* *f* absorpční křivka,
 absorpční signál (magnetické rezonance) ▪ *~lösung* *f*
 absorpční roztok ▪ *~mittel* *n* absorpční prostředek, ab-
 sorbent ▪ *~prinzip* *n* absorpční princip ▪ *~querschnitt* *m*
nukl. absorpční průřez ▪ *~schwund* *m* *rad.* zánik absorpce
 ▪ *~stoff* *m* absorbent, pohlcující látka ▪ *~vermögen* *n*
 činitel pohlcení, schopnost absorpce ▪ *~zahl* *f* součinitel
 absorpce, součinitel poklesu poměnné
Absorptiv *n* absorbat, pohlcená substance
Abspaltung *f* oddělení, odloupení, odštěpení
Abspann/abschnitt *m* el. rozpětí úseku, rozvor (sloupů
 elektrického vedení) ▪ *~armatur* *f* kotevní armatura
 ▪ *~aufhängung* *f* kotevní závěs ▪ *~bindung* *f* el. kotvové
 upnutí ▪ *~bund* *m* el. zakotvení (úchyty)
abspannen 1. odepnout (např. upnutý výrobek), uvolnit 2.
stav. kotvit, upevnit
Abspanner *m* ochranný odpor; přístroj snižující napětí
Abspann/festpunkt *m* *stav.* bod zakotvení, podpěrný bod
 ▪ *~gerüst* *n* kotevní opěra ▪ *~gewicht* *n* napínací závaží
 ▪ *~kette* *f* *energ.* kotevní řetěz ▪ *~klemme* *f* el. kotevní
 svorka ▪ *~konsole* *f* kotevní konzola ▪ *~rolle* *f* el. kotevní
 kladka, kotevní kladička ▪ *~seil* *n* kotevní lano ▪ *~stange*

f el. kotevní tyč ▪ *~strecke* *f* úsek napínání ▪ *~stütze* *f*
 kotevní podpěra ▪ *~stützpunkt* *m* napínací opěrný bod
Abspannung *f* snižení napětí (v transformátoru)
Absperr/armatur *f* uzavírací armatura ▪ *~einrichtung* *f*
 přehrazující zařízení, uzavírací zařízení
absperren přehradit, přerušit, uzavřít, zablokovat
Absperren *n* pěkličování
Absperr/flüssigkeit *f* uzavírací kapalina ▪ *~furnier* *n* *dřev.*
 pěkličovací dýha ▪ *~geländer* *n* *st. sil.* bariéra, uzavírací
 zábradlí ▪ *~holz* *n* dřevěná závara ▪ *~leuchte* *f* *st. sil.*
 uzavírací světlo, světlo nedovolující vjezd ▪ *~mittel* *n*
povl. izolační základ, mezivrstva ▪ *~schieber* *m* uzavírací
 závara, uzavírací šoupátko (např. potrubí) ▪ *~schütze* *f*
vod.inž. havarijní uzávěr, ochranná závara
Absperrung *f* uzavírání, zahrazení ▪ *~des Gebiets* uzavření,
 uzavírka
Absperrungssystem *n* ochranařský systém, protekcionismus
Absperr/ventil *n* šoupě, uzávěrový ventil ▪ *~vorrichtung*
f 1. uzavírací zařízení, závěrné zařízení (např. v potrubí)
 2. *vod. inž.* uzavírka
Abspiegelung *f* *opt.* odraz (světla)
Abspielen *n* *elakust.* odečítání (zvukového záznamu), re-
 produkcí (nahrávky)
absplittern odloupuvat; oprýskávat
Abprache *f* dohoda, ujednání, úmluva
Abpranzsäge *f* strojní ocaska (pila)
abspreizen *stav.* rozepřít, rozpřít
Abpringen *n* 1. odprýskávání, odlupování (povlaků)
 2. *inf.* odskok
Abpritzen *n* 1. sloupání se (povrchu) 2. *lab.* ostříkování
Abpritz/stand *m* místo proudového omývání (např. kolejo-
 vého parku) ▪ *~vorrichtung* *f* kropicí zařízení
Abpülen *n* der Form *slév.* omývání formy, oplach formy
abpulen odvíjet z cívky
abpülen oplachovat, splachovat
abstammen pocházet (od někoho, něčeho)
Abstammung *f* původ
Abstammungs/koeffizient *m* *fyz.* genealogický koeficient
 ▪ *~selektion* *f* selekce podle původu (rodokmenová)
Abstand *m* 1. interval, mezera, odstup, vzdálenost 2. rozdíl
 ▪ *~zahlen* zaplatit odstupně ▪ *~buchse* *f* rozpěrné pouzdro
 ▪ *~halter* *m* rozpěrka ▪ *~rohr* *n* distanční trubka
Abstands/halter *m* *stav.* rozpěrka, rozpěrný držák ▪ *~lineal*
n *geod.* distanční pravítko (např. v autografii) ▪ *~rad* *n*
geod. kolečko na měření vzdálenosti ▪ *~ring* *m* *stroj.*
 rozpěrný kroužek, distanční kroužek ▪ *~zünder* *m* *zbroj.*
 dálkový zapalovač
Abstapel/automat *m* *dřev.* rozebírací automat ▪ *~ein-*
richtung *f* *dřev.* rozebíračí hrání
abstapeln *dřev.* rozebírat hrání
Abstäubung *f* *povl.* odprašování, zbavování prachu
Abstechen *n* 1. *hutn.* odpích, vypouštění (kovu nebo strusky)
 2. *trísk.* obr. rozpichování (na soustruhu), upichování
Abstechmeißel *m* *trísk.* obr. upichováč, upichovací sou-
 stružnický nůž
abstecken ohraničit, vymežit, vytyčit (staveniště), vytyčo-
 vat, vyznačit
Absteckung *f* vytyčení (trasy v terénu)
Absteckungs/linie *f* trasa, vytyčovací linie ▪ *~pfahl* *m*
 1. *geod.* vytyčovací kolík 2. *žel.* trasový kolík
Abstehen *n* 1. *skl.* odstátí, sejítí (skloviny) 2. odstavení,
 uklidnění (např. kovu)
absteifen 1. *stav.* podepřít, rozepřít 2. vyzužít, vypažit
Absteifung *f* podpěra, výztuha, rozepření
Absteifungsgerüst *n* podpěrné lešení
absteigen sestoupit
absteigend sestupný

abstellen *I.* uzavřít, vypnout, zastavit (např. stroj) *2.* odstavit *3. st. sil.* zaparkovat (auto)

Abstellen *n I.* vypnutí, zastavení (např. stroje) *2.* odstavení *3. st. sil.* zaparkování (auta)

Abstell/fläche *f* parkovací plocha ■ **~gleis** *n žel.* odstavňná kolej ■ **~hahn** *m* uzavírací kohout ■ **~hebel** *m* stroj. vypínací páka ■ **~platz** *m* odstavňná plocha ■ **~raum** *m* parkovací prostor ■ **~stab** *m* nukl. bezpečnostní tyč (v reaktoru) ■ **~streifen** *m st. sil.* odstavňný pruh ■ **~taste** *f* vypínací tlačítko ■ **~zeit** *f* odstavňná doba

abstempeln okolkovat, orazítkovat

Abstempelung *f* okolkování, orazítkování

Absteppautomat *m čal.* prošívací automat

absterben odumřít, uschnout

Absterben *n* odumírání, odumření, uhynutí

Absterben der Brut *ryb.* odumírání plůdku, úhyn plůdku

Abstich *m* *hutn. I.* odpich (např. pece) *2.* odpichový otvor ■ **~bühne** *f* *hutn.* odpichovací plošina ■ **~haltbarkeit** *f* *hutn.* trvanlivost (např. konvertoru) ■ **~loch** *n* *hutn.* odpichový otvor ■ **~rinne** *f* *hutn.* odpichovací koryto

Abstimm/anzeiger *m* *rad.* ukazatel (vy)ladění ■ **~auftrag** *m* příkaz k odsouhlasení ■ **~diode** *f* *elektron.* ladicí dioda

abstimmen *I.* doladit, doregulovat, naladit *2. rad.* doladit, vyladit *3. (über etw.)* hlasovat (o čem), odhlasovat

Abstimmer *m I. rad.* ladicí knoflík, ladicí zařízení *2. st. sil.* odstavňný pruh

Abstimm/glimmröhre *fel.* doutnavkové ladění ■ **~knopf** *m* *rad.* ladicí knoflík ■ **~kondensator** *m* *rad.* ladicí kondenzátor ■ **~konto** *n ek.* kontrolní účet ■ **~kreis** *m* *rad.* ladicí obvod, ladicí okruh ■ **~schaltung** *f* *rad.* doladňovací obvod (antény) ■ **~schleife** *f* *rad.* ladicí smyčka

Abstimmungs/computer *m* počítač vyhodnocující hlasování ■ **~ergebnis** *n* výsledek hlasování ■ **~fehler** *m* *geod.* chyba justování (např. měřicího přístroje) ■ **~vierpol** *m* *rad.* ladicí čtyřpól

Abstimverstärker *m el.* ladicí zesilovač, selektivní zesilovač

abstoppen zastavit (chod stroje)

Abstoßelektrode *f* *elektron.* odrazová elektroda (klystronu), reflektor

abstoßen (Aktien) odprodat (akcie), zbavit se (akcií)

abstoßen *I.* odpíchnutí; sražení (hran), zkosení *2. stav.* očistit, seškrabat *3. vod. transp.* odrazit *4. ek.* odprodat, zbavit se

Abstoßring *m* kruh kulečnicku ■ **~wasser** *n* odpuzovaná voda

abstrahlen sálat, vyzářovat; otryskávat (proudem písku)

Abstrahlung *f* *phys.* vyzářování, emise; otryskání (pískem)

abstreben *stav.* vyzužití rozpěrami

Abstrebung *f* ztužení vzpěradly

Abstreck/grad *m tvář.* součinitel zúžení stěny, součinitel prodloužení ■ **~ziehen** *n* tažení s válčováním

Abstreich/bohle *f* *st. sil.* fošna na stahování, rovnací fošna ■ **~bürste** *f* *polygr.* sbírací kartáč, sbírací štětec (prachu z papíru) ■ **~eisen** *n slév.* stěrák (hmoty)

Abstreichen *n* *ryb.* výtěr ryb

Abstreicher *m* stěrák, stěrač, škrabák

Abstreich/holz *n* *st. sil.* stěrák (dřevěný), škrabák ■ **~walze** *f* *text.* vyrovnávací válec

Abstreifen *n I.* *hutn.* sbírání strusky, stahování strusky *2. nukl.* stripování *3. stav. inž.* stírání

abstreifen stírat

Abstreifer *m I.* sběrač, shazovač, stěrač *2. chem.* odlučovač plynů, stripovací kolona *3. hutn.* jeřáb ke stahování kokil *4. zbroj.* vyhazovač

Abstreuen *n* *st. sil.* posyp (pískem aj.)

Abstrich *m I. ek.* škrt *2. hutn.* stěr

Abströmdruck *m* tlak vystupujícího vzduchu

abströmen odtékat

Abströmgehäuse *n* výstupní část skříně

abstufen *I.* odstupňovat, stínovat (barvy) *2. stav.* tvořit stupně *3. tvář.* vytvářet osazení

abstumpfen *I.* otupit, ztupit *2. chem.* neutralizovat *3. polygr.* ztemnit, ztmavit (barvu)

Absturz *m I.* zřícení se (z velké výšky) *2. san.* přepadová nádrž *3. vod. inž.* přepad, skluz (na stoce) ■ **~eines Flugzeugs** zřícení letadla ■ **~bauwerk** *n* *vod. inž.* nádrž ■ **~schacht** *m* *vod. inž.* kaskádová šachta

abstützen opírat, podepírat, vyztužit

Abstützung *f* podepření, výdřeva

Abstützungspratze *f* podpěrná patka

Absuchen *n* ohledávání (např. radarové terénu) ■ **~, kreisförmiges** okružní obhlídka ■ **~, rotierendes** *rad.* vyhledávání rotačním přejížděním ■ **~, schraubförmiges** *rad.* šroubovicové prozkoumávání

absuchen prohledávat

Absud *n* *farm.* odvar, vývar

Absüßen *n I.* promývání (výsladu) *2. cukr.* vyslazování

Absüßwasser *n* *cukr.* výsladová voda

Abszisse *f* *mat.* abscisa, úsečka, první souřadnice

Abt. (= *Abteilung*) *f* *říd.* díl, oddělení, oddíl

abtakeln *lod'* takelovat

abtasten *I.* dotýkat se *2. aut.* zkoušet, vzorkovat *3. elast.* sil. okoukat (signál) *4. inf.* odečítat *5. metrol.* snímat, rozkládat *6. rad.* vyhledávat, rozlišovat *7. TV* vyhledávat obraz

Abtaster *m I.* snímací zařízení, snímač *2. elast.* rameno s adaptérem *3. inf.* odečítací mechanismus, snímací mechanismus ■ **~kopf** *m* *elakust., inf.* adaptér

Abtast/folge *f* *TV* sled volby, pořadí volby ■ **~fühler** *m* *tel.* rozlišovací čidlo ■ **~geschwindigkeit** *f* *TV* rozkladová rychlost, snímací rychlost ■ **~laser** *m* *elektron.* laserové čidlo ■ **~nadel** *f* *elakust.* jehla přenosky ■ **~oszillograph** *m* *elektron.* stroboskopický oscillograf ■ **~strahl** *m* *TV* snímací paprsek

Abtastung *f*, **magnetische** magnetické snímání ■ **~, spiralförmige** spirálové snímání ■ **~, zeilenweise** *TV* řádková volba (části obrazu) ■ **~, zeitliche** *tel.* časové vzorkování (signálu, zprávy), měření v diskrétním čase

Abtauen *n* *chlad.* rozmrazování, odtávání

Abtauheizung *f* *žel.* rozmrazování, vyhřívání

Abteil *n* *žel.* kupé, oddělení, oddíl

Abteiler *m* *zem.* rozdělovač

Abteilung *f* díl, oddělení, oddíl ■ **~** **Absatz** *m* odbytové oddělení ■ **~** **Finanzen** *f* *pl* finanční oddělení ■ **~ für Arbeit** oddělení práce ■ **~ Technologie** *f* oddělení technologie, oddělení hlavního technologa ■ **~, wasserdichte** vodotěsný úsek

Abteilungs/gewerkschaftsleitung *f* oddělení vedení odborů ■ **~kosten** *pl* střediskové náklady ■ **~kostenkalkulation** *f* kalkulace vlastních nákladů výroby ■ **~leiter** *m* vedoucí provozu (oddělení) ■ **~leitersitzung** *f* porada vedoucích provozu ■ **~organisation** *f* organizace oddělení ■ **~quer-schlag** *m* *horn.* oddělení překopu ■ **~zeichen** *n* *st. sil.* značka vzdálenosti (stometrová, kilometrová)

abteufen *horn.* hloubit (jámu), vyhlubovat

abtönen tónovat

Abtönen *n* *barv.* pigment, tónovací barva

Abtön/farbe *f* tónovací barva ■ **~paste** *f* *barv.* pigment, tónovací barva

Abtönung *f* tónování

Abtrag *m* *hlob.* výkop, zemní zářez

Abtragen *n* odkopávání, vybírání (zeminy), bourání ■ **~, chemisches** chemické leptání

Abtragung *f* *I.* bourání, demolice, úběr (např. kovu při obrábění) *2. ek.* splacení, přenesení *3. geol.* eroze, sejmutí

(ornice)
Abtragungsgeschwindigkeit *f* korozní rychlost (vyjádřená úbytkem materiálu)
Abtransport *m* odsun, odvoz
abtreiben *1. hutn.* kupelovat (kov), rafinovat, shánět *2. chem.* oddestilovat, odhánět
Abtreiben *n 1. hutn.* kupelace *2. chem.* odhánění, oddestilování
Abtrennen *n 1.* odpojení, odloučení *2. slév.* oddělení, separování *3. telef.* rozpojení
Abtrennung *f* odlučování, separace ■ ~ **eines Verfahrens** oddělení řízení
Abtrepfung *f 1. arch.* stupně, schodky (např. štitové stěny) *2. stav.* ubíhající zdivo, odstupňování (zdíva) *3.* odstupňování fundamentu
Abtrieb *m 1. aero.* pokles nosné síly *2. chem.* oddestilování, destilát *3. stroj.* přerušení provozu; výstup, výsledný člen (převodu)
Abtriebs/achse *f stroj.* výstupní hřídel ■ ~ **gerade** *f chem.* pracovní čára odháněcí části (kolony) ■ ~ **nutzung** *f* mytí těžba ■ ~ **teil** *n* destilační část (rektifikační kolony)
Abtritt *f 1. let.* úhel vybočení *2. vod. transp.* drift, vybočení
Abtritt/messer *m let.* měřidlo znosu, derivometr ■ ~ **winkel** *m let.* úhel znosu
abtrocknen osušit, vysušit
Abtrocknung *f* osušení, vysušení
Abtrommeln *n* odvíjení (kabelu)
Abtropfecke *f* odkapový roh, odkapávací roh
Abtropfen *n* odkapávání, skápnutí
abtropfen odkapat
Abtropf/kante *f* odkapávací hrana ■ ~ **nut** *f* odkapávací drážka ■ ~ **prüfung** *f* odkapávací test ■ ~ **schale** *f* odkapávací miska
Abura *n* abura
Abwachsteich *n ryb.* hlavní rybník
abwägen odvažovat, uvážít (něco), vážit, zvážít
Abwälzbearbeitung *f třísk. obr.* obrábění válcováním
Abwälzen *n* odvalování (vzájemné otáčení se po sobě)
Abwälzfräser *m nár.* odvalovací fréza
Abwalz/grad *m tvář.* stupeň válcování ■ ~ **pressen** *n tvář.* lisování válcováním, odvalovací lisování
Abwälzung *f st. sil.* válcování
Abwärme *f* odpadní teplo ■ ~ **anlage** *f* zařízení na využití odpadního tepla ■ ~ **dampfturbine** *f* turbína na výfukovou páru ■ ~ **kammer** *f* regenerační komora ■ ~ **kessel** *m* spalínový kotel ■ ~ **nutzung** *f* využívání odpadního tepla ■ ~ **verlust** *m* ztráta odpadním teplem ■ ~ **verwerter** *m* ekonomizér
Abwärts/bewegung *f* pohyb dolů ■ ~ **fräsen** *n třísk. obr.* souběžné frézování ■ ~ **hub** *m stroj.* sestupný pohyb pistu
Abwasch/mittel *npl chem.* mycí prostředky, prací prostředky ■ ~ **raum** *m* umývárna ■ ~ **trog** *m san.* mycí žlab
Abwasser *n* odpadní voda, splašky ■ ~, **häusliches** *san.* domovní odpadní vody ■ ~, **saures** *san.* kyselé odpadní vody, agresivní odpadní vody (obsahující volný kyslíčník uhličitý) ■ ~ **abführung** *f* odvod odpadních vod ■ ~ **anfall** *m san.* množství odpadních vod (vyjádřené v jednotce objemu za čas) ■ ~ **anlage** *f* čistírna odpadních vod ■ ~ **aufbereitung** *f* úprava odpadních vod ■ ~ **aufbereitungsanlage** *f* energet. zařízení na čištění odpadních vod ■ ~ **behandlung** *f san.* úprava odpadních vod ■ ~ **beleungsanlage** *f* aktivizační čistírna odpadních vod ■ ~ **belüftung** *f san.* provzdušnění odpadních vod ■ ~ **beseitigung** *f san.* odvádění odpadních vod ■ ~ **beseitigungsanlage** *f* čistírna odpadních vod ■ ~ **chlorung** *f san.* chlorování odpadních vod ■ ~ **entgiftung** *f san.* zbavení odpadních vod škodlivin (jedovatých) ■ ~ **entsorgung** *f* likvidace odpadních vod ■ ~ **erfassung**

f shromažďování odpadních vod ■ ~ **faulraum** *m san.* biologický septik ■ ~ **filtration** *f* filtrace odpadních vod ■ ~ **fischteich** *m ryb.* biologický rybník, využívající odpadní vody k chovu ryb ■ ~ **geld** *n* stočné ■ ~ **kanal** *m san.* odpadní kanál, stoka ■ ~ **kanalisation** *f* splašková kanalizace ■ ~ **kläranlage** *f san.* čistírna odpadních vod ■ ~ **kreislauf** *m* oběh odpadních vod ■ ~ **last** *f san.* zatížení odpadními vodami (např. řeky) ■ ~ **lauf** *m* stoka ■ ~ **leitung** *f* kanalizace ■ ~ **pumpe** *f san.* čerpadlo odpadních vod, kanalizační čerpadlo ■ ~ **reinigung** *f san.* čištění odpadních vod ■ ~ **reinigung** *f*, **biologische** *san.* biologické čištění toků ■ ~ **reinigung** *f*, **physikalisch-chemische** fyzikálně chemické čištění odpadních vod ■ ~ **rinne** *f* odpadní stoka ■ ~ **sammeltank** *m* sběrná nádrž na odpadní vodu ■ ~ **sammler** *m* sběrač odpadních vod ■ ~ **teich** *m san.* stabilizační nádrž, biologický rybník, rybník k akumulaci odpadních vod ■ ~ **verregnung** *f san.* zavlažování odpadními vodami rozstříkáním ■ ~ **verrieselung** *f san.* zavlažování odpadními vodami, podmokem ■ ~ **verwertung** *f san.* využití odpadních vod ■ ~ **vorreinigung** *f* předčišťování odpadních vod
Abwehr *f* obrana; odvrácení ■ ~ **der drohenden Gefahr** odvrácení hrozičích nebezpečí ■ ~, **biologische** biologická obrana ■ ~, **mechanische** mechanická obrana ■ ~, **technische** technická obrana ■ ~ **mittel** *n zem.* ochranný prostředek, odpuzující prostředek (proti hmyzu) ■ ~ **reaktion** *f* obranná reakce ■ ~ **zoll** *m* ochranné clo
abweichen (von Vertragsbedingungen) odchýlit se (od smluvních podmínek)
abweichen lišit se, odchylkovat se, odchýlit se (např. od smluvních podmínek), odklonit se
Abweichung *f 1. mat.* polární úhel (u polárních souřadnic) *2. metrol.* odchylka, odklon ■ ~, **mittlere metrol.** střední odchylka ■ ~, **mittlere quadratische** *mat.* střední kvadratická odchylka ■ ~, **seitliche** *geod.* příčný posun, příčná porucha
Abweichungs/frequenzgang *m aut.* charakteristika četnosti ■ ~ **kompass** *m lod.* azimutový kompas ■ ~ **verhältnis** *n aut.* odchylková transmitance, poměr odchylek ■ ~ **wert** *m* hodnota odchylky
abweiden spást
abweisen (z. B. einen Antrag) odmítnout, zamítnout (např. žádost)
Abweiser *m 1. stav.* nárazník křídel dveří *2. zbroj.* vyhazovač
Abweis/sichter *m stroj.* třídič, rozdrůžovač ■ ~ **stein** *m st. sil.* patník
abwerfen *ek.* přinášet (zisk), vynášet
Abwerfer *m tvář.* vyhazovač (např. výlisku)
ab Werk *ek.* loko výrobce, z místa výroby
abwerten devalvovat, snížit hodnotu, znehodnotit
Abwertung *f* devalvace, snížení hodnoty, znehodnocení
Abwertungskennziffer *f* ukazatel znehodnocení
abwesend nepřítomný
abwetzen nabrousit, obtáhnout (ostří)
Abwickel/bock *m stroj.* odvíječka, odvíjecí stojan (cívek) ■ ~ **haspel** *f stroj.* odvíjecí kolovrátek, odvíjecí vrátek ■ ~ **magazin** *n* odvíjecí zásobník ■ ~ **maschine** *f stroj.* převíječka drátu
abwickeln likvidovat, provádět, realizovat, uzavřít ■ ~ **ein Geschäft** uzavřít obchod ■ ~ **ein Projekt** realizovat projekt
Abwickel/spule *f kin.* odvíjecí cívka ■ ~ **trommel** *f* odvíjecí buben ■ ~ **vorrichtung** *f* odvíjecí zařízení
Abwickler *m 1. hutn.* odvíječka *2. ek.* likvidátor
Abwicklung *f 1.* odvíjení, rozvíjení *2. ek.* likvidace, provedení, realizace, zpracování *3. mat.* rozvinutí (plochy) ■ ~ **eines Auftrags** vyřízení zakázky ■ ~ **von Geschäften** uzavírání obchodů
abwiegen *1.* odvážit, zvážít (zboží) *2. hodin.* vyvažovat

Abwind *m meteor.* klesavý vzdušný proud, sráz ■ **~geschwindigkeit** *f aéro.* srázová rychlost, rychlost po větru
abwracken demontovat, rozdělovat (vraky vozidel), dát do šrotu, sešrotovat
abwürigen ukrotit (šroub)
Abwurf *m let.* shoz, shazování ■ **~band** *n* shazovací pás, vysypávací pás ■ **~schacht** *m* odpadová šachta ■ **~wagen** *m* překlápečí vozík; shazovací vozík (u transportéru)
abyssisch *geol.* abysální
abzählbar *mat.* odpočítatelný, spočítatelný
abzählen odečíst, odpočítat, spočítat
abzahlen platit ve splátkách, splatit
Abzählmaschine *f* čítací stroj
Abzahlung *f* platba ve splátkách, splátka ■ **~ von Schulden** splácení dluhů
Abzahlungsdarlehen *n* splátková půjčka
Abzahn *n dřev.* hrubé strouhání, odírání
abzapfen odčerpát
Abzapfhahn *m* odčerpávací kohout
Abzeichensystem *m zem.* značkový klíč
Abzeichnung *f výkr.* kopie, obkreslení
Abziehbild *n I.* barv. odbarvovací lázeň, snímací lázeň 2. *povl.* lázeň pro odstranění povlaku
abziehen 1. *anat.* abdukovat, odtáhnout, odtahovat 2. *čal.* odvíjet 3. *dřev.* obtáhnout (na brousku), ohoblovat (prkno), srazit (lesk)
Abziehen *n I.* sejmutí, stáhnutí (např. kola z hřídele) 2. *anat.* abdukce 3. *barv.* odbarvení 4. *dřev.* orovnávaní, srovnávání 5. *nář.* dokončovací ostření, doostřování očílkou, vyhlazení ostří 6. *potr.* přečerpávání (např. piva) 7. *slév.* stahování (strusky) 8. *stav.* přetírání, zatírání 9. *text.* smekání (plných cívek) 10. *zbroj.* odpálení, spuštění kohoutku 11. odečtení, srážka (z ceny)
Abzieher *m* obtahovač, stahovák; *anat.* abduktor
Abziehl/kernkasten *m slév.* obtahovací jaderník ■ **~klinge** *f dřev.* hladicí nůž ■ **~lack** *m povl.* lak pro dočasnou ochranu ■ **~presse** *f polygr.* výtisk pro korekturu ■ **~stein** *m* obtahovací brousek, očílka ■ **~vorrichtung** *f stroj.* stahovák, stahovací přípravek (např. na valivá ložiska) ■ **~werkzeug** *n dřev.* orovnávač (brusných kotoučů) ■ **~zange** *f* kleště na stahování izolace
abzimmern *dřev.* otesat
Abzug *m I.* odtah, odvedení, odvod, výlet 2. otisk, kopie 3. *cuokr.* odtah (sirupu) 4. *chem.* vlák. tažení vlákna 5. *ek.* sleva (z ceny), srážka (ze mzdy) 6. *inf.* výpis 7. *lab.* digestoř, odtah 8. *hutn.* stěr (vrstva znečištění atd. na povrchu tavených kovů) 9. *stroj.* vytažení, vyťahování 10. *text.* smekání, smek ■ **~ über Kopf** odtah (vlákna) přes hlavu (cívky) ■ **~ vom Lohn** srážka ze mzdy
Abzugsaggregat *n chem.* vl. navijedka, odtahový agregát ■ **~band** *n* ladicí pásmo (pásmového vysílače) ■ **~bühne** *f horn.* vyrovnávací plošina ■ **~dampf** *m* odváděná pára ■ **~fähigkeit** *f* od(e)čitelnost ■ **~gerät** *n* přístroj na odvíjení drátu (z role) ■ **~geschwindigkeit** *f chem.* vl. rychlost tažení vlákna ■ **~haube** *f* odtahovací hubice (laboratorní) ■ **~kammer** *f* odtahová komora ■ **~kratze** *f text.* obtahové hřeblo ■ **~raupe** *f stroj.* housenkový výtah ■ **~ring** *m let.* uvolňovací úchyt (padáku) ■ **~scheibe** *f stroj.* vyťahovací kolo ■ **~schrank** *m lab.* odtah, digestoř ■ **~steuer** *f* srážková daň ■ **~temperatur** *f* výstupní teplota ■ **~vorrichtung** *f* zbr. spouštěcí mechanismus ■ **~walze** *f text.* odtahový válec
Abzweig *m* obor odvětví; odbočka ■ **~, doppelter** dvojitá odbočka ■ **~, einfacher** jednoduchá odbočka ■ **~, schräger** šikmá odbočka ■ **~bahn** *f* odbočná trať ■ **~brunnen** *m* rozdělovací studna (vodovodní) ■ **~dose** *f el.* krabicová odbočnice
abzweigen odbočit, vyčlenit

Abzweig/kabel *n* odbočný kabel ■ **~klemme** *fel.* odbočovací svorka ■ **~leitung** *f* odbočné potrubí, odbočné vedení ■ **~leitung** *f zum Zähler* odbočka k elektroměru ■ **~mast** *m el.* odbočný stožár, odbočkový sloup ■ **~muffe** *fel.* odbočná spojka, odbočovací (kabelová) spojka ■ **~schalter** *m el.* odbočkový vypínač, vypínač s odbočkou ■ **~schaltung** *fel.* odbočkový okruh ■ **~stecker** *m el.* rozdvojka ■ **~stelle** *f I. st. sil.* odbočka 2. *rad.* odbočná stanice (radiové linky) 3. *žel.* výhybka ■ **~stromkreis** *m* odbočný proudový okruh ■ **~stützen** *m* nátrubek
Abzweigung *f* odbočka, odbočení ■ **~für einen bestimmten Zweck** vyčlenění na určitý účel
Abzweigungsgraben *m* svodnice, stoka
a/c (= **account** = **Konto** *n*) účet
Acanthus *m arch.* akant (ornament)
Acetal *n chem. I.* acetal 2. dietylacetát
Acetaldehyd *m chem.* acetaldehyd, etanal
Acetat *n I. chem.* octan 2. *chem. vl.* acetatové vlákno (zažitý název)
Acetator *m* acetátor
Aceton *n chem.* aceton
Acetophenon *n chem.* acetofenon
Acetyl *n chem.* acetyl
Acetyl/benzol *n chem.* acetylbenzol ■ **~cellulose** *f chem.* acetatová celulóza, acetylcelulóza
Acetylen *n chem.* acetylen ■ **~Phenolharz** *n plast.* acetylenfenolová pryskyřice ■ **~Sauerstoffbrenner** *m* kyslíko-acetylenový hořák
Acetylierung *f chem.* acetylování
Acetylzahl *f chem.* acetylové číslo
Achat *m min.* achát
Achatstab *m chem. vl.* achátová tyčka
Achesongraphit *m* Achesonův grafit, syntetický grafit, elektrografit
Achromasie *f opt.* achromázie
Achromat *m opt.* achromát, achromatický objektiv
achromatisch *opt.* achromatický
Achromesie *f* bezbarvosť
Achse *f I. mat.* osa 2. *mot.* hřídel 3. *stroj.* čep, hřídel, náprava, osa 4. *dvoustranný břit* (váhy) ■ **~, einstellbare** *žel.* nastavitelná náprava, přesuvná náprava ■ **~, elektrische** *fyz.* elektrická osa, osa X ■ **~, feststehende** stálá náprava ■ **~, freie** *mech.* volná osa (otáčení) ■ **~, große** *mat.* velká osa (např. elipsy) ■ **~, imaginäre** *mat.* imaginární osa ■ **~, mechanische** *kryst.* mechanická osa ■ **~, optische** *opt.* optická osa ■ **~, stabile** *mech.* stabilní osa (otáčení) ■ **~, umlaufende** *stroj.* oběhový hřídel
Achsel *f I. anat.* podpaží 2. *bot.* paždí listu 3. *polygr.* kuželka
Achselnerv *m anat.* axilární nerv
Achselschlagader *f anat.* podpažní tepna
Achselriemen *m* popruh
Achsenbild *n kryst.* osový obraz (interferenční)
Achsende *n stroj.* konec hřídele, čep konce hřídele
Achsen/drehung *f mat.* vrácení os, otočení os ■ **~fläche** *mat.* axoid ■ **~gelenk** *n stroj.* hřídelový kloub, osový kloub ■ **~lager** *n stroj.* hřídelové ložisko ■ **~last** *f dopr.* osové zatížení, zatížení na nápravu ■ **~lagerfett** *n* ložiskový (mazací) tuk
achsenparallel *opt.* rovnosový, paralelní
Achsenstand *m žel.* rozestavení náprav
achsensymmetrisch *mat.* osově symetrický
Achsen/verhältnis *n kryst.* poměr os ■ **~winkel** *m I. mat.* úhel mezi osami, osový úhel 2. *stroj.* úhel vychýlení os ■ **~winkel** *m, optischer* *kryst.* úhel optických os ■ **~zapfen** *m stroj.* čep hřídele
Achs/fahrmasse *f žel. mot.* zátěž na nápravu, zátěž na hřídel ■ **~gehäuse** *n* žel. kryt hřídele ■ **~halter** *m I.* držák

nápravy 2. stroj. držák ložiska hřídele

achšial osový

Achs/körper *m mot.* kryt hřídele ■ **~lager** *n I. stroj.* nápravo-
vé ložisko 2. žel. maznice ■ **~schaft** *m stroj.* náprava, nosný
hřídel ■ **~schenkel** *m I. mot.* ložiskový čep (klikového hří-
dele) 2. stroj. čep nápravy ■ **~schenkelbolzen** *m mot.* svislý
čep ■ **~schub** *m stroj.* posuv osy, osová síla ■ **~senke** *f žel.*
zapuštění nápravy ■ **~stand** *m stroj.* vzdálenost os, rozvor
náprav ■ **~sturz** *m mot.* vychýlení osy kola ■ **~transport** *m*
doprava po ose ■ **~trieb** *m* pohon hřídele, hřídelový pohon
(mechanismus) ■ **~vektor** *m mot.* osový vektor ■ **~welle**
f I. mot. nosný hřídel 2. žel. náprava ■ **~winkel** *m mot.*
osový úhel, úhel mezi osami ■ **~zähler** *m, magnetischer*
žel. magnetické počítadlo náprav ■ **~zähler** *m, optischer*
žel. optické počítadlo náprav ■ **~zapfen** *m stroj.* čep hřídele

Acht *f* osma, osmička ■ **~, liegende** *let.* ležatá osmička
■ **~, stehende** *let.* stojatá osmička (akrobatická figura)

Achteck *m mot.* osmiúhelník

Achter *m I. lesn.* osmerák (jelen) 2. *tel.* osmička; osma (os-
míveslice); dvojitě sdržený okruh, superfantom ■ **~deck**
n lod. záďová paluba ■ **~feld** *n rad.* osmipól

achten *lod.* záďový, na zádi

Achter/schale *f nukl.* elektronový oktet, oktetová vrstva
(elektronový obal atomu) ■ **~schaltung** *f el.* osmičkové
zapojení ■ **~spring** *m lod.* záďová skací plachta ■ **~ver-**
seilung *f tel.* spletení osmi žil (kabelu) ■ **~wieke** *f vod.*
inž. odvodný příkop

Acht-/Kanal-Lochstreifen *n* osmistopá děrná páska ■ **~pol**
m telefon. osmipól ■ **~polröhre** *f elektron.* elektronka
s osmi elektrodami, oktoda

achtstellig osmimístný

acidifizieren *chem.* kvasit, kyselce štěpit (tuhy)

Acidimetrie *f chem.* acidimetrie

Acidität *f chem.* acidita, kyselost

Acker *m zem.* pole, role (zemědělská)

ackerbar *zem.* orný

Acker/bau *m zem.* zemědělství, orba ■ **~bauwirtschaft** *f*
zemědělství ■ **~boden** *m zem.* orná půda, ornice ■ **~bohne**
f zem. bob obecný ■ **~buch** *n* pozemková kniha ■ **~bürste**
f zem. prutové brány ■ **~distel** *f bot.* pcháč rolní, pcháč
oset ■ **~egge** *f zem.* brány ■ **~erde** *f zem.* ornice ■ **~fläche**
f zem. orná půda ■ **~gare** *f zem.* kyprost půdy ■ **~gerät**
n zem. orné nářadí ■ **~gras** *n bot.* pýr plazivý ■ **~korn**
n bot. pšenice obecná ■ **~krume** *f zem.* ornice, obdělá-
ná vrstva půdy ■ **~mann** *m zem.* rolník ■ **~maschine** *f zem.*
zemědělský stroj ■ **~minze** *f bot.* máta rolní

Ackern *n zem.* orba

ackern *zem.* orat

Acker/schiene *f zem.* tažná lišta (traktoru) ■ **~schleife** *f zem.*
smyk ■ **~schlepper** *m zem.* zemědělský tahač ■ **~senf** *m*
hořčice rolní ■ **~sinau** *m* nepatrnec ■ **~spergel** *m* koleneč
rolní ■ **~steinsame** *m* kamejka rolní ■ **~striegel** *m roln.*
síťové brány ■ **~walze** *m zem.* válec

Acornröhre *f elektron.* Acornova elektronka

Acridin *n chem.* akridin

Acrolein *n chem.* akrolein, aldehyd akrylový

Acryl/kautschuk *m gum.* akrylový kaučuk ■ **~harze** *npl*
plast. akrylové pryskyřice ■ **~nitrilkautschuk** *m* nitrinový
kaučuk ■ **~säure** *f chem.* kyselina akrylová

Actinium *chem.* aktinium D, AcD (izotop olova)

Actinium *n chem.* aktinium, Ac

Actinoide *npl chem.* aktinoidy

Actinon *n chem.* aktinon (izotop radonu)

Actinouran *n chem.* aktinouran, AcU

Acylierung *f chem.* acylování

ad infinitum natrvalo, nastálo

ad libitum libovolně (u krmi)

ad notam na vědomí

ad valorem z ceny, z hodnoty

Adaptation/ der Tiere *f zem.* adaptace zvířat ■ **~, farbige**
chromatische adaptace (oka) na barvy

Adapter *m I. elakust.* adaptér 2. *fol.* adaptér 3. *inf.* mezičlen
4. *kosm.* adaptér

adaptieren adaptovat

Adaptierung *f (des Ladens)* adaptace (prodejny)

adäquat adekvátní

Adcock/antenne *f rad.* Adcockova anténa ■ **~peiler** *m rad.*
Adcockův radiogoniometr

Addend *m mat.* sčítanec (součtu)

Adder *m I. inf.* sumátor 2. *TV* sumarizační zařízení

addieren *mat.* sčítat

Addition *f I. chem.* adice 2. *mat.* sčítání 3. *polygr.* doplnění
originálu ■ **~, iterative** iterační sčítání ■ **~, logische**
logické sčítání

Additions/fähigkeit *f chem.* schopnost adice, schopnost
slučování ■ **~gitter** *n met.* adiční mřížka ■ **~lösung** *f mat.*
adiční roztok ■ **~maschine** *f* aritmetr, sčítací stroj

■ **~streifen** *m* registrační páska (sčítacích strojů) ■ **~theo-**
rem *n mat.* sloučový teorém ■ **~verbindung** *f chem.* adiční
vazba, adiční součtenina

Additiv *n paliv.* modifikující přísada, zušlechťující přísada

Additivität *f chem.* aditivita; schopnost adice

Addukte *npl chem.* adukty

Adduktor *m anat.* adduktor

adduzieren *anat.* addukovat

Adenin *n chem.* adenin, 6-aminopurin

Ader *f I. el.* vodič, žíla (např. kabelu), 2. *geol.* slabá žíla
(rudná) 3. *hutn.* odžilek

Aderabschirmung *f* stínění žil (kabely)

Aderendhülse *f* koncová objímka kabelu

Aderleitung *f el.* instalační vedení

Adermischung *f* kabelový kompond

Adern *n povl.* mramorování (při malování), žilkování

Aderschirm *m el.* izolační odstínění

Aderumhüllung *f el.* izolace kabelů, izolace žil

Aderung *f* žilnatina, nervatura (listů)

Aderverseilen *n* skrucování kabelů, sprádkání kabelů

Adhäsion *ffyz.* adheze, přilnavost

Adhäsions/kraft *f* adhezí síla ■ **~mittel** *n* adhezí prostře-
dek, prostředek zvyšující přilnavost

Adiabate *ffyz.* adiabata (křivka); adiabatická změna

Adinol *n barv.* adinol (zrněčkovádlo)

Adion *n fyz.* adion, absorbovaný ion

Adipin/säure *f chem.* kyselina adipinová ■ **~dinitril** *n chem.*
nitril kyseliny adipinové

Adjunktion *f mat.* logický součet

adjustieren dokončovat, doladovat, kalibrovat, nastavovat,
ověřit, regulovat

Adjustierschraube *f* seřizovací šroub

Adler *m* orel

ADM (= Amplituden-Demodulation f) amplitudová
demodulace

Administration *f* administrace, administrativa

Admiralitäts/anker *m lod.* admirální kotva ■ **~bronze** *f*
met. admirální přísada (legovací)

Admittanz *f el.* admittance (převrácená hodnota impedance),
zdánlivá vodivost

Adresse *f inf.* adresa ■ **~, absolute** *inf.* absolutní adresa
■ **~, binär codierte** *inf.* dvojkově kódovaná adresa ■ **~, co-**
dierte kódovaná adresa ■ **~, echte** *inf.* absolutní adresa

■ **~, explizite** *inf.* explicitní adresa ■ **~, relative** *inf.* relativní
adresa, posunutí ■ **~, symbolische** *inf.* symbolická adresa

■ **~, tatsächliche** skutečná adresa

Adressen/änderung *f inf.* modifikace adresy, změna adresy

▪ **~aufbereitung** *f* vytváření adresové databanky ▪ **~code** *m* kód adresy ▪ **~feld** *n inf.* adresové pole ▪ **~liste** *f* seznam adres ▪ **~modifikation** *f inf.* modifikace adresy ▪ **~register** *n inf.* registr adresy paměti, adresní registr ▪ **~spur** *f inf.* adresní stopa ▪ **~umwandlung** *f inf.* přeměna adresy, konverze adresy

adressierbar adresovatelný

Adressieren *n inf.* adresování

Adressierung *f, direkte inf.* přímé adresování ▪ **~, indirekte inf.** nepřímé adresování ▪ **~, programmierte inf.** programové adresování ▪ **~, relative inf.** relativní adresování ▪ **~, sequentielle inf.** sekvenční adresování

Adresskarte *f inf.* adresní karta ▪ **~modifikation** *f inf.* modifikace adresy ▪ **~raum** *m inf.* adresovací prostor ▪ **~routine** *f inf.* adresovací rutina ▪ **~teil** *m inf.* adresní část (příkazu)

Adsorbant *n* adsorbát, adsorbovaná substance; adsorpční komplex

Adsorbens *n* adsorbens, adsorpční činidlo

Adsorber *m* adsorbér; adsorpční činidlo

adsorbieren zadržet na svém povrchu, adsorbovat

Adsorption *f fyz.* adsorpce ▪ **~, chemische** chemická adsorpce ▪ **~, lokalisierte fyz.** zlokalizovaná adsorpce ▪ **~, physikalische** fyzikální adsorpce ▪ **~, reine** fyzická adsorpce

Adsorption/analyse *f fyz.* adsorpční analýza ▪ **~analyse** *f, refraktometrische* refraktometrická adsorpční analýza ▪ **~fähigkeit** *f fyz.* adsorpční schopnost ▪ **~gesetz** *n* adsorpční zákon ▪ **~geschwindigkeit** *f* rychlost adsorpce ▪ **~indikator** *m chem.* adsorpční indikátor ▪ **~isotherme** *f* adsorpční izoterma ▪ **~isobare** *f* adsorpční izobara ▪ **~isostere** *f* adsorpční izostera ▪ **~kohle** *f chem.* adsorpční uhlí, aktivní uhlí ▪ **~mittel** *n* adsorbent, adsorpční činidlo ▪ **~säule** *f lab.* chromatografický sloupec

adsorptiv adsorpční

Adsorptiv *n chem.* adsorptiv, adsorbovaná látka

ADTE (= Äthylendiamintetraessigsäure *f*) kyselina etylendiamintetraoctová

Adular *m min.* adulár

ADV (= Automatische Datenverarbeitung *f*) automatické zpracování dat

adventiv přídatný, adventivní, náhradní

Adventivknospe *f* adventivní pupen, vedlejší pupen

Adventivwurzel *f* adventivní kořen

AE (= astronomische Einheit *f*) jednotka astronomické délky, UA, AU: 1 UA = 1,496.10¹¹ m

Aerator *m* aerátor, provzdušovač, přístroj vhnějící vzduch

Aerobier *m* aerob, aerobní mikroorganismus

Aero/dynamik *f* aerodynamika ▪ **~filter** *m* aerofiltr, biologický filtr k čištění odpadních vod ▪ **~fotografie** *f* letecká fotografie ▪ **~lith** *m* kamenný meteorit ▪ **~logation** *f let.* tlaková navigace ▪ **~navigation** *f* aeronavigace, letecká navigace ▪ **~projektor** *m geod.* aeroprojektor

Aerosol *n* aerosol ▪ **~apparat** *m* aerosolový vyvíječ, aerosolový přístroj

Aerosole *npl* estery sulfobikarboxilových kyselin, vlhčící prostředky

Aerosol/flasche *f* aerosolová láhev ▪ **~generator** *m* aerosolový generátor, zamlžovač ▪ **~verpackung** *f* aerosolový obal

AES 1. (= Atom-Emissions-Spektroskopie *f*) atomová emisní spektroskopie 2. (= Auger-Elektronen-Spektroskopie *f*) Augerova elektronová spektroskopie

Aethoxylinharz *n plast.* etoxylinová pryskyřice, epoxidová pryskyřice

AfA (Absetzung *f für Abnutzung* *f*) odpis (snížení hodnoty investičního majetku z důvodu opotřebení)

AfA-Bereich *m* oblast odpisů

AFB (= Allgemeine Feuerversicherungsbedingungen *fpl*)

Všeobecné podmínky požárního pojištění

Affenfahrt *f* let s velmi velkým předklonem

Affidavit *n* mistopřísežné prohlášení (u cenných papírů)

affin *mat.* afinní

Affinade *f* afináda, afinovaný cukr

Affination *f* 1. afinace, promývání surového cukru 2. odlučování zlata od stříbra lučavkou královskou

Affinität *f* 1. chem. afinita, slučivost 2. mat. afinita

Affinor *m* mat. afinor, tenzor druhého řádu

AFN (= automatische Frequenznachstimmung *f*) automatické doladění frekvence

afokal *opt.* bezohniskový, afokální

AFR (= automatische Frequenzregelung *f*) el. automatická regulace frekvence

Afrik *n* africká tráva

Afrikstrang *m* provazec africké trávy

Afromosia *n* afromosia

After/blatt *n* palist (stípula) ▪ **~flosse** *f ryb.* řitní ploutev

▪ **~klauen** *fpl zem.* pašpárky, paznehtky ▪ **~miete** *f* podnájem ▪ **~raupe** *f* housenice ▪ **~shock** *m geol.* druhá vlna (seismická) ▪ **~strich** *m zem.* pastruk ▪ **~zitze** *f zem.* pastruk

Afzelia *n* doussie, afzelia

AG (= Arbeitsgemeinschaft *f*) pracovní spolek

AG, A.G. (= Aktiengesellschaft *f*) ek. akciová společnost

Ag. (= Atomgewicht *n*) 1. fyz. hmota atomu 2. chem. atomová hmotnost

Agathis *n* agathis

Agave *f bot.* agave

Agavengewächse *npl bot.* agavovitě

AGB 1. (= Arbeitsgesetzbuch *n*) zákoník práce 2. (= Allgemeine Geschäftsbedingungen *fpl*) Všeobecné obchodní podmínky

Agba *n* tola

Agendaverarbeitung *f* zpracování agendy

Agens *n* agens, činidlo, prostředek (chemický) ▪ **~, elektro-**philes elektrofilní činidlo

agent de change dohodce (směnečný jednatel)

Agent *m* agent, obchodní zástupce

Agentur *f* ek. agentura

Agglomerat *n* 1. aglomerát, uskupení 2. geol. aglomerát, pevný shluk částic 3. hutn. aglomerát, spečenec

agglomerieren aglomerovat

Agglomerieren *n* hutn. aglomerování, spékání

Agglutination *f* aglutinace, slepování se

Aggregat *n* 1. agregát (strojů, zařízení, přístrojů), soustrojí 2. mat. algebraický součet 3. min. uskupení, agregát

▪ **~, spannungsgesteuertes** napětíově řízené soustrojí

▪ **~, kristallines** polykrystalické těleso ▪ **~austausch-**verfahren *n* metoda výměny agregátů (při opravách)

▪ **~druckmaschine** *f polygr.* tiskařský sdržený stroj

Aggregate *f, radioaktive npl nukl.* radioaktivní agregáty

Aggregatgröße *f* agregovaná veličina

Aggregation *f fyz.* seskupení, sdržení, agregace (částiček)

Aggregat/zustand *m fyz.* skupenství, agregátní stav ▪ **~zustandsänderung** *f* fázová přeměna

aggressiv agresivní, způsobující korozi

Agio *n* ážio (rozdíel mezi nominální a tržní hodnotou cenných papírů)

Agiopapier *n* ážiopapír (pevně úročitelný cenný papír splatný s áziem)

Agiotage *f* ážiotáž (spekulace na burze)

Agitationsgranate *f zbr.* propagační tisk

AGL (= Abteilungsgewerkschaftsleitung *f*) závodní rada práce

Agonie *f* agónie

Agar/ausfuhr *f* vývoz zemědělské produkce ▪ **~flugzeug** *n zem.* zemědělské letadlo, letadlo služby zemědělství

▪ ~**land** *n* agrární země ▪ ~**meteorologie** *f zem.* zemědělská meteorologie, agrometeorologie ▪ ~**preise** *mpl* ceny zemědělských výrobků ▪ ~**produkt** *n zem.* zemědělský výrobek ▪ ~**technik** *f zem.* agrotechnika
Agrikulturchemie *f zem.* zemědělská chemie, agrochemie
Agro-Forst-Melioration *f* meliorace půdy pomocí ochranného zalesnění
Agrohydrometeorologie *f zem.* zemědělská hydrometeorologie
Agronom *m* agronom
Agrotechnik *f* agrotechnika, soubor pěstitelských zásad
Agrotechniker *m zem.* agrotechnik
Ah. (= **Anhänger** *m*) *mot.* přívěs
AHB (= **Außenhandelsbetrieb** *m*) podnik zahraničního obchodu
Ahle *f* 1. šídlo 2. *polygr.* šídlo
Ähnlichkeit *f* podobnost
Ähnlichkeits/berechnung *f* porovnávací výpočet ▪ ~**gesetz** *n mech.* zákon podobnosti ▪ ~**größe** *f fyz.* velikost podobnosti, kritérium podobnosti ▪ ~**mechanik** *f* technika modelových výzkumů, mechanika podobnosti ▪ ~**punkt** *m mat.* střed stejnolehlosti (dvou kružnic) ▪ ~**satz** *m mat.* zákon podobnosti ▪ ~**transformation** *f mat.* převod na základě podobnosti
Aho *f* (**Amperestunde**) ampérhodina
Ahorn *m bot.* javor
Ähre *f* klas
Ähren/drescher *m zem.* mlátička klasů ▪ ~**heber** *m zem.* zvedač klasů
AiB (= **Anlage im Bau** *f*) nedokončená investice
Aielé *n* aielé
Airbus *m let.* airbus
Aitel *m ryb.* jelec tloušť
Ajaxmetall *n met.* cínovo-olovnatý bronz (obsahující 12% Pb a 8%Sn)
Ajourgewirk *n text.* ažurová pletenina
A.K. (= **Absorptionskoeffizient** *m*) *fyz.* absorpční koeficient
AK 1. (= **Arbeitskreis** *m*) dělnický spolek 2. (= **aufgeladener Kessel** *m*) tlakový spalínový kotel
AKA (= **Absorptionskälteanlage** *f*) absorpční chladírenské zařízení
Akademie *f* akademie
Akademie der Wissenschaften akademie věd
Akanthus *m arch.* akant (ornament)
Akarizid *n* akaricid (insekticid, pesticid)
Akaroidharz *n barv.* akaroidová pryskyřice
Akaryonten *npl* akaryonta, prokaryonta, bezjaderné organismy
Akaziengummi *m* arabská guma, senegalská guma
AKF (= **Autokorrelationsfunktion** *f*) *mat.* autokorelační funkce
Aklamation *f* aklamace ▪ ~ **von Fischen** *ryb.* aklimatizace ryb, zdomácnění ryb, přizpůsobování ryb
Aklimatisierung *f* aklimatizace, přizpůsobení se
Akkomodation *f opt.* akomodace, přizpůsobení se (oka)
Akkord *m ek.* akord, ujednání, souzvuk
Akkord/arbeit *f ek.* akordová práce, úkolová práce ▪ ~**karte** *f* karta akordové práce ▪ ~**John** *m ek.* úkolová mzda ▪ ~**system** *n* systém práce v úkolové mzdě
akkreditieren akreditovat, pověřit
Akkreditiv *n* akreditiv ▪ **ein** ~ **annullieren** zrušit akreditiv ▪ **ein** ~ **bestätigen** potvrdit akreditiv ▪ **ein** ~ **eröffnen** otevřít akreditiv ▪ ~, **avisiertes** avizovaný akreditiv ▪ ~, **unbefristetes** časově neomezený akreditiv ▪ ~, **wider-ruffliches** odvolatelný akreditiv ▪ ~**auftrag** *m* akreditivní příkaz ▪ ~**gültigkeit** *f* platnost akreditivu
Akkumulation *f* akumulace, nahromadění

Akkumulations/rate *f* míra akumulace ▪ ~**teich** *m ryb.* akumuláční rybník
Akkumulator *m* 1. akumulátor, zásobník (např. vody) 2. *elchem.* akumulátor (zásobník galvanické elektřiny) 3. *inf.* akumulátor, registr A, střádač (počítače) ▪ ~, **alkalischer** *elchem.* alkalický akumulátor ▪ ~, **hydraulischer** *stroj.* hydraulický akumulátor ▪ ~, **trockengeladener** akumulátor nabitý zasuha
Akkumulatoren/batterie *elchem.* akumulátorová baterie ▪ ~**fahrzeug** *n* akumulátorové vozidlo ▪ ~**scheidewand** *f elchem.* oddělovací stěna akumulátoru ▪ ~**triebwagen** *m žel.* hnací akumulátorový vůz
akkumulieren hromadit, akumulovat
AKM (= **Absorptionskältemaschine** *f*) absorpční chladicí zařízení, absorpční chladnička
Akmit *m min.* akmit, egirin
A-Kohle *f* (**Aktivkohle** *f*) aktivní uhlí (látko s porézním povrchem)
Akontozahlung *f* akontace, splátka na účet
Akromion *n anat.* nadpažek
Akrylat *n* akrylát
Akt *m* akt (čin, jednání)
Akte *f* akt, spis
Akten/ablage *f* archiv spisů ▪ ~**aufzug** *m transp.* pásový výtah ▪ ~**zeichen** *m*, **Unser** naše značka
Aktie *f ek.* akcie ▪ ~, **börsenfähige** akcie obchodovatelná na burze
Aktien/ausgabe *f* vydání akcií ▪ ~**bank** *f* akciová banka ▪ ~**bewertung** *f* ocenění akcií ▪ ~**fonds** *m* akciový fond ▪ ~**gesellschaft** *f ek.* akciová společnost ▪ ~**inhaber** *m* akcionář ▪ ~**handel** *m* obchodování s akciemi ▪ ~**markt-schwäche** *f* oslabení akciového trhu
Aktinität *f* aktinita
Aktion *f* akce, kampaň, speciální nabídka (např. při prodeji zboží)
Aktionär *m* akcionář
Aktions/kraft *f* akční síla, výkonná síla ▪ ~**rad** *n* regulační kolo turbíny (např. Curtisovy) ▪ ~**radius** *m let.* akční radius (letadla) ▪ ~**stufe** *f* akční stupeň (turbíny) ▪ ~**turbine** *f* akční turbína, rovnotlaká turbína
Aktiva *pl ek.* aktiva
Aktivator *m* 1. *elektron.* aktivátor 2. *chem.* aktivátor, aktivční přísada, aktivátor (katalyzátoru)
Aktiv/bestand *m* aktivní zůstatek ▪ ~**bilanz** *f* aktivní bilance
Aktiven *pl ek.* aktiva
Aktivgeschäft *n* bankovní aktivní operace
Aktivieren *n* aktivování
Aktivierung *f* 1. *fyz.* aktivace, aktivování (např. fotokatody) 2. *nukl.* (radio)aktivace ▪ ~ **des Gewinns** kapitalizace zisku ▪ ~ **mit** γ **Quanten** fotojadrová aktivace, fotoaktivace
Aktivierungs/analyse faktivační analýza ▪ ~**barriere** *f* faktivační bariéra ▪ ~**becken** *n ryb.* faktivační nádrž ▪ ~**beleg** *m* doklad o aktivaci ▪ ~**energie** *f fyz., chem.* faktivační energie ▪ ~**enthalpie** *f* faktivační entalpie ▪ ~**entropie** *f* faktivační entropie ▪ ~**mittel** *n* stimulator, aktivátor ▪ ~**querschnitt** *m nukl.* účinný průřez na aktivaci ▪ ~**schwelle** *f fyz.* práh aktivace, faktivační bariéra
Aktivität *f* aktivita, činnost ▪ ~, **optische** *chem.* optická aktivita ▪ ~, **relative** *chem.* relativní aktivita
aktivitätsfrei *nukl.* neradioaktivní, neaktivní
Aktivitäts/index *m keram.* index aktivity, ukazatel aktivity ▪ ~**messer** *m fyz.* měřidlo aktivity, radiometr ▪ ~**zeit** *f* časový odhad
Aktiv/kohle *f chem.* aktivní uhlí ▪ ~**konto** *n ek.* účet aktiv ▪ ~**lot** *n* aktivní pájka ▪ ~**saldo der Handelsbilanz** aktivní saldo obchodní bilance ▪ ~**schlamm** *m* aktivní bahno, aktivní jíl

- Aktivum** *n* aktivum
Aktivwechsel *m* rimesa (aktivní směnka)
Aktsaal *m arch.* aula
aktualisieren aktualizovat
Aktualisieren *n I. ek.* aktualizace, dopočet (např. nákladů)
 2. *inf.* aktualizace
Aktuar *m* soudní úředník
aktuell aktuální
Akustik /akustika *m* ~, **physiologische** fyziologická akustika
Akustiker *m* akustik
Akustikus *m anat.* sluchový nerv *m* ~**bahn** *f anat.* dráha akustiku
akustisch akustický
Akzeleration *f mech.* akcelerace, zrychlení *m* ~, **säkulare** *navigr.* sekulární zrychlení
Akzelerator *m nukl.* akcelerátor
Akzentuierung *f I. akust.* zdůraznění 2. *rad.* preemfáze
Akzept *n* akcept (směnky)
Akzeptant *m* příjemce směnky
Akzeptanz *f* akceptace, přijetí
akzeptieren akceptovat, přijmout
Akzeptierung *f* akceptování
Akzeptor *m I.* akceptor 2. *kryst.* akceptorové centrum, akceptor (elektronu v mřížce)
Akzeptorion *n* akceptorový ion
Akzeptorlösmittel *n* zásadové rozpouštědlo, protonofilové rozpouštědlo, protonoakceptorové rozpouštědlo
Akzidenzen *fpl polygr.* akcidenty
Akzidenzsatz *m polygr.* akcidenční sada, akcidenční soubor
Alabaster *m min.* alabastr
Alamosit *m min.* alamosit
Alampie *f ryb.* alampie, modravé zbarvení kůže ryb
Alanate *npl chem.* analáty, hydrohlinitaný
Aland *m ryb.* jelec jesen
Alanin *n chem.* alanin (3-aminopropionová kyselina)
Alarm *m* poplach *m* ~**anlage** *f* poplašné zařízení *m* ~**einrichtung** *f* poplašné zařízení, alarm *m* ~**manometer** *n ochr. pr.* alarmový manometr *m* ~**schallsignal** *n* zvukový poplachový signál *m* ~**sicherung** *f* tavná signální pojistka *m* ~**stromspeisung** *f* univerzální napájení *m* ~**stufe** *f* stupeň pohotovosti
Alaun *m chem.* alaun; potašový kamenec *m* ~, **gebrannter** pražený kamenec *m* ~**beize** *f barb.* alaunové mořidlo, kamenecové mořidlo *m* ~**gerberei** *f koz.* činění hlínkou, kamenecové činění, bělicí činění, hlínková koželužna *m* ~**leder** *n* hlínková kůže, alunová kůže *m* ~**schiefer** *m petr.* kameněčná břidlice *m* ~**stein** *m min.* alunit, kamenec (na holení)
ALB (= Allgemeine Leistungsbedingungen) Všeobecné podmínky pro životní pojištění
Albin *m* albín
Albinismus *m* albinismus, bělavé vzezření kůže (např. ryb)
Albino *m* albín
Albit *m min.* albit
Albondur *n met.* albondur (úprava povrchu hliníkového plechu bonderizací, fosfátování)
Albumin *n* albumin, jednoduchá bílkovina
Albumin/leim *m* albuminové lepidlo, albuminový klíž *m* ~**papier** *n fot.* albuminový papír
AlBz (= Aluminiumbronze) *f* hliníková bronz
Alcatron *m elektron.* alkatron (tranzistor)
Älchen *n* háďátko (škůdce rostlin)
Alclad *n met.* alklad
Aldehyd *m chem.* aldehyd *m* ~**harze** *npl plast.* aldehydové pryskyřice *m* ~**säure** *f chem.* kyselina aldehydová
Aldol *n chem.* aldol
Aldolisierung *f chem.* aldolizace, aldolová kondenzace
Aldosen *fpl chem.* aldózy (aldehydrické cukry)
Alfol *n* alfol (izolační materiál z hliníkové fólie)
Al-Folie *f* hliníková fólie
Algebra *f mat.* algebra *m* ~, **Boolesche** *mat.* Booleovská algebra *m* ~, **lineare** *mat.* lineární algebra *m* ~, **universelle** *mat.* obecná algebra, univerzální algebra
algebraisch *mat.* algebraický
Algen *fpl bot.* řasy (vodní)
Algen/kultur *f* pěstování řas *m* ~**kunde** *f* nauka o řasách, algologie *m* ~**watten** *fpl* shluky řas plovoucích na hladině
Alginate *npl chem.* algináty
Alginatfaser *f chem. vl.* alginátové vlákno
Alginsäure *f chem.* kyselina alginová
Algorithmus *m mat.* algoritmus
Algraphie *f polygr.* aluminografie
Alhidade *f geod.* alhidáda
Aliphaten *npl chem.* alifatické sloučeniny; alifatické uhlovodíky
aliphatisch *chem.* alifatický
Alitieren *n tep. zpr.* alitování, difuzní hliníkování
Alizarin *n chem.* alizarin, 1,2-dihydroxy-9,10-antrachinon
alzyklisch *chem.* alicyklický
alkal. (= **alkalisch** *chem.*) alkalický
Alkaleszenz *f chem.* alkaličnost
alkalibeständig odolný proti alkáliím, odolný proti louhům
Alkali/bestimmung *f* určení zásadovitosti *m* ~**chlorid** *n* alkalichlorid *m* ~**echtheit** *f barb.* stálobarevnost v alkáliích
Alkalien *npl chem.* alkálie, hydroxidy alkalických kovů
Alkalien *f, kaustische* *npl chem.* žiravý louh, hydroxidy alkalických kovů
Alkali/gerippe *n* (směs sody, vodního skla, křemičitanů, fosfátů a jiných složek na tvorbu alkalických pracích prostředků /detergentů/) *m* ~**lösung** *f* alkalický roztok *m* ~**metalle** *npl chem.* alkalické kovy (Li, Na, K, Rb, Cs, Fr) *m* ~**salz** *n chem.* sůl alkalického kovu *m* ~**schmelze** *f chem.* alkalická tavěnina
alkalisch alkalický, zásadový
alkalisieren *chem.* alkalizovat
Alkalisilikate *npl chem.* křemičitaný alkalických kovů
Alkalität *f* alkalita (zásaditost vody)
Alkalmetrie *f chem.* alkalimetrie
Alkaloid *n chem.* alkaloid
Alkamin *n chem.* aminoalkohol
Alkandisäure *f chem.* alkandikarboxylová kyselina
Alkane *npl chem.* alkany, nasycené alifatické uhlovodíky, parafinové uhlovodíky, parafíny
Alkannawurzel *f bot.* alkana, červený kořen k výrobě henny
Alkanol *n chem.* alkanol, alifatický alkohol
Alkansäuren *fpl chem.* alifatické kyseliny
Alkanthiole *npl chem.* alkanothiooly
Alkene *npl chem.* alkeny (olefiny, alkyleny), etylenové uhlovodíky
Alkine *npl chem.* alkiny, acetylenové uhlovodíky
Alkohol *m chem.* alkohol *m* ~, **absoluter** absolutní alkohol, alkohol bez vody *m* ~, **mehrwertiger** vícemocný alkohol *m* ~, **tertiärer** třetířádný alkohol, terciární alkohol *m* ~, **zweiwertiger** *chem.* dvoumocný alkohol
Alkoholauszug *m* alkoholický výtěžek
alkoholisieren *potr.* alkoholizovat (víno)
Alkoholyse *f chem.* alkoholýza, interesterifikace
Alkoven *m stav.* alkovna
Alku *m met.* bimetal Al/Cu, kupal
Alkydharze *npl plast.* alkydové pryskyřice, alkydy
Alkydharzlack *m barb.* alkydový lak
Alkyl *n chem.* alkyl, skupina alkylů *m* ~**arylsulfonat** *n chem.* alkyloarylsulfonát
Alkylatbenzin *n* alkylovaný benzin

- Alkylbenzolsulfonate** *npl chem.* alkylbenzensulfonáty
Alkylen *npl chem.* alkyleny, alkeny, olefiny
Alkylierung *f chem.* alkylace
Alkyphenolharze *npl* alkylofenolové pryskyřice
Alkylsulfate *npl chem.* alkylsulfáty, alkylsírany ■ **~sulfid** *n chem.* alkylsulfid
Allachsantrieb *m mot.* náhon na všechny osy
Allantois *f anat.* allantois ■ **~gefäß** *n* allantoidní céva
Allee *f* alej, stromofádí
Allein/berechtigung *f* výhradní oprávnění ■ **~besitzer** *m* výlučný majitel ■ **~exporteur** *m* výhradní vývozce ■ **~importeur** *m* výhradní dovozce ■ **~recht** *n* výhradní právo ■ **~vertreter** *m* výlučný zástupce, exkluzivní zástupce
Allemontit *m min.* allemontit
Allen *n chem.* allen, propadien
Allergiermatratze *f* protialergická matrace
allergisierend alergizující
Alles/brenner *n* vše spalující pec ■ **~fördergebläse** *n zem.* dmychadlo (dopravní), fukar ■ **~kleber** *m* univerzální lepidlo ■ **~könner** *m* čelní tvarovačka ■ **~trockner** *m* univerzální sušárna, univerzální sušička
Allgasbrenner *m* univerzální hořák
allgemein všeobecný, obecný ■ **~bekannt** obecně známý
Allgemeinbeleuchtung *f* veřejné osvětlení
Allgemeine Bedingungen für die Gasversorgung, **ABV-Gas** všeobecné podmínky dodávky plynu
Allgemeine Erklärung der Menschenrechte Všeobecná deklarace lidských práv
Allgemeine Geschäftsbedingungen (AGB) *fpl* Všeobecné obchodní podmínky
Allgemeine Ortskrankenkasse (AOK) *f* všeobecná zdravotní pojišťovna
Allglas/röhre *f elektron.* celoskleněná elektronka ■ **~technik** *f* celkoskleněná technika
Alligator *m* krokodýl (úchytky např. drátků)
Allobar *n nkl.* alobar
allochthon *geol.* alochtonní
Allogamie *f* alogamie, cizosprášení, cizoopylení
Allonge *f I. lab.* prodlužovák, násadka **2. hutn.** balon (metalurgie Zn) **3. polygr.** alonž, volný list pro vlepění přílohy do knihy
Allophan *m min.* alofan
allotriomorph *petr.* alotriomorfní
allotrop *chem.* alotropický
Allotropie *f chem.* alotropie
Alloxan *n chem.* alloxan
Allpass *m I. aut.* fázový měnič prvního řádu **2. tel.** propustný čtyřpól
Allrad/antrieb *m mot.* pohon na všechna kola ■ **~lenkung** *f mot.* řízení všemi koly vozidla
all-risks-Klausel *f* doložka o krytí veškerých rizik
Allstromempfänger *m rad.* univerzální přijímač (na stejnosměrný i střídavý proud)
Allstromgerät *n el.* univerzální přístroj (na stejnosměrný i střídavý proud)
Allsynchrongetriebe *n mot.* univerzální synchronní převodovka
alluvial *geol.* aluviální
Alluvionen *fpl geol.* naplaveniny, říční nánosy
Alverstärker *m tel.* univerzální zesilovač
Allyl/aldehyd *m chem.* allylaldehyd ■ **~harze** *npl plast.* allylové pryskyřice ■ **~senföl** *n chem.* allylhořčičná sílice
Allylen *n chem. I.* allylen, metyloacetylen **2. allen,** propadien
Allyl-Verbindungen *fpl chem.* allylové sloučeniny
AlmBz (= **Aluminiummehrstoffbronze**) *f* hliníková bronza vícesložková
Alnico *n met.* alnico (slitina Al, Ni, Co)
Alodine-Verfahren *n* lodování (metoda chemické oxidace hliníku)
Aloe *f I. bot.* aloe **2. farm.** alona, pryskyřice aloeoová
Allopezie *f* llysosť, alopecie
Aloxydierung *f povl.* eloxování, elektrolytická oxidace hliníku
Alpaka *n I.* alpaka, nové stříbro **2. text.** alpaka
Alpakawolle *f text.* vlna alpaka (z lamy)
Alpenwirtschaft *f zem.* salašnictví
alpha(nu)mmerisch *inf.* alfanumerický
Alphatron *n fyz.* alfatron
Alphazellulose *f chem.* alfacelulóza
Alphitit *m petr.* alfitit
Alpinum *n* alpinum, skalka
ALR (= **automatische Lautstärke-Regelung**) *rad.* automatický regulátor hlasitosti
Alraun *m bot.* **Echter** (též **Alraunwurzel**) *f* mandragora lékařská
Alsisfer *n met.* alsifer, slitina
Alsimin *n hutn.* alsimin
Altalgonkium *n geol.* starohory, údobí starohor
Altar *m arch.* oltář
Alt/azimut *m* altazimut ■ **~bau** *m* stará zástavba ■ **~bestand** *m* původní stav ■ **~bettung** *f st. žel.* stará podsýpka ■ **~dachziegel** *m keram.* římská střešní krytina ■ **~eisen** *n* železný odpad, staré železo
Alter *n* věk
Altern *n I.* dobývání **2. biol., tep. zpr.** stárnutí ■ **~, magnetisches** *tep.zpr.* magnetické stárnutí
Alternativ/brennstoff *m* náhradní palivo ■ **~glied** *n* alternativní člen
Alternative *f mat.* alternativa, logický součet
Alternativmodus *m inf.* alternativní režim
Alternator *m I. inf.* alternátor **2. mot.** alternátor, synchronní generátor
Alters/bestimmung *f,* **radioaktive** radioaktivní datování, radioaktivní určování stáří ■ **~klasse** *f* věková třída ■ **~stufe** *f* věkový stupeň, kategorie
Alterung *f I.* dobývání (např. keramické hmoty) **2. biol., tep. zpr.** stárnutí ■ **~, beschleunigte** *met.* urychlené stárnutí ■ **~, künstliche** umělé stárnutí, urychlené stárnutí ■ **~, natürliche** přirozené stárnutí
alterungsbeständig odolný proti stárnutí
Alterungs/beständigkeit *f met.* odolnost proti stárnutí
 ■ **~beständigkeitsprobe** *f* zkouška odolnosti proti stárnutí
 ■ **~kerbschlagzähigkeit** *f zkouš. mat.* vrubová pevnost po stárnutí
 ■ **~prüfung** *f* zkouška odolnosti proti stárnutí
 ■ **~schutzmittel** *n gum.* antioxikant, prostředek proti stárnutí
 ■ **~sprödigkeit** *f met.* křehkost vlivem stárnutí (oceli)
 ■ **~verlust** *m* morální opotřebení (strojů) ■ **~widerstand** *m gum.* odolnost proti stárnutí
Alt/holz *n* použité dříví, přestarlé dříví, starodřevo ■ **~kupfer** *n* mědný odpad, patinovaná měď ■ **~material** *n* odpadový materiál, použitý materiál ■ **~metall** *n* kovový odpad, kovový šrot ■ **~metalllegierung** *f met.* přetavenina, slitina druhého tavení ■ **~papier** *n* sběrový papír
Altokumulus *n meteo.* altokumulus, "velké beránky"
Altöl *n paliv.* použitý olej, vyjetý olej ■ **~, regeneriertes** regenerovaný olej ■ **~ablass** *m* vypouštění použitého oleje
Alt/papier *n papír.* starý papír, makulatura ■ **~papiertonne** *f* kontejner na starý papír ■ **~teilung** *f geod.* stupňové dělení, dělení (úhlu) na stupně ■ **~wasser** *n* stojatá voda, slepé rameno, staré rameno toku
Aluchrom *n met.* aluchrom (slitina Al-Cr)
Aludur *n met.* aludur (slitina hliníku na plastické tvárění)
Alufont *n met.* alufont (slitina Al-Cu-Ti-Mg)
Aluman(gan) *n met.* aluman (slitina Al-Mn)

Alumel *n met., chem.* alumel (slitina Ni-Mn-Si-Fe-Al)
Alumetieren *n tep. zpr.* alumetování, difúzní hliníkování
Aluminat *n chem.* hlinitan (obecně); metahlinitan
Aluminid *n chem.* aluminid
Aluminieren *n povl.* aluminiování, hliníkování
Aluminisierung *f el.* aluminizování (např. stínítek obrazovek)
Aluminium *n I. chem.* hliník, **Al 2. met.** aluminium
 ~, **pyrotechnisches** pyrotechnický hliník, hliník do pyrotechnických hmot
 ~ **acetat** *n chem.* octan hlinitý
 ~ **bohrer** *n trísk. obr.* vrták na slitiny hliníku
 ~ **diffusionsverfahren** *n povl.* difúzní hliníkování
 ~ **eisen** *n hutn.* železohliník
 ~ **gusseisen** *n met.* železohliníkový odlitek
 ~ **legierung** *f met.* hliníková slitina
 ~ **lot** *n svař.* hliníková pájka
 ~ **mehrstoffbronze** *f hliníkový* vícetložkový bronz
 ~ **messing** *m met.* hliníková mosaz
 ~ **oxid** *n chem.* kyslíčník hlinitý
 ~ **silikat** *n* křemičitan hlinitý
 ~ **spiegel** *m osv.* hliníkové zrcadlo
 ~ **stahl** *m* hliníková ocel
 ~ **verbindungen** *fpl chem.* sloučeniny hliníku
Aluminon *n chem.* aluminon
Aluminothermie *f* aluminotermie
aluminothermisch aluminotermický, termický
Alundum *n* alundum, elektrit
Alunit *n min.* alunit
Alusil *n met.* alusil (slitina Al-Si)
AM 1. (= **Ackermaschinen** *fpl*) zemědělské stroje (na obdělávání půdy)
2. (= **Amplitudenmodulation** *f*) *tel.* amplitudová modulace
3. (= **Auslösemechanismus** *m*) spouštěcí mechanismus
am Oberlauf *ryb.* na horním toku
am Unterlauf *ryb.* na dolním toku
Amalgam *n chem.* amalgám
Amalgamation *f chem.* amalgamace
Amalgamiertisch *m chem.* amalgamátor
Ambiophonie *f elakust.* ambiofonie
Ambiplasma *n* ambiplazma
Amboss *m I.* kovadlina
2. metrol. pevný dotek (např. mikrometru)
3. zbroj. pevný dotek
 ~ **bahn** *f tvář.* dráha kovadliny
 ~ **gesenk** *n tvář.* zápusťka kovadliny
 ~ **kontakt** *m metol.* nepohyblivý kontakt (v rozdělovači zapalování)
 ~ **stock** *n tvář.* špalek kovadliny
Ambulanz *f* ambulance, ambulanční vůz
Ambulanzwagen *m* ambulanční vůz
Ambulatorium *n* ambulatorium
Ameise *f* mravenec
Ameisen/äther *m chem.* mravenčan etylový
 ~ **säure** *f chem.* kyselina mravenčí
 ~ **säureäthylester** *m chem.* mravenčan etylnatý
 ~ **(säure)aldehyd** *m chem.* aldehyd kyseliny mravenčí, formaldehyd
 ~ **säuremethylester** *m chem.* mravenčan metylnatý
Americium *n chem.* americium, Am
Amerikanischer Flusskrebs *m ryb.* americký rak říční
Amesit *m min.* amesit
Amethyst *m min.* ametyst
Amiant(h) *m min.* amiant
Amid *n chem.* amid
Amidharze *npl plast.* amidové pryskyřice
Amidin *n chem.* amidin
Amidol *n chem.* amidol
Amidosulfonsäure *f chem.* amidosulfonová kyselina
Amikron *n fyz.* amikron
Amin *n chem.* amin
 ~, **aromatisches** *chem.* aromatický amin, aryl
 ~, **sekundäres** *chem.* podružný amin, sekundární amin
Aminierung *f chem.* aminace
Amino(carbon)säure *f chem.* aminokarboxylová kyselina, aminokyselina

Aminoalkohol *m chem.* aminoalkohol
 ~ **ameisensäure** *f chem.* aminová kyselina mravenčí, kyselina karbaminová
 ~ **azoverbindung** *f chem.* aminoazová sloučenina
 ~ **benzoesäure** *f chem.* kyselina aminobenzooová
 ~ **benzol** *n chem.* aminobenzen, anilin
 ~ **capronsäure** *f chem.* kyselina aminokapronová
 ~ **essigsäure** *f chem.* kyselina aminoocetová, glycin, glykohl
 ~ **gruppe** *f chem.* aminová skupina
 ~ **harze** *npl plast.* aminové pryskyřice
 ~ **methan** *n chem.* aminometan
 ~ **methylierung** *f* aminomethylace, Mannichova reakce
 ~ **phenol** *n chem.* aminofenol, hydroxianilin
 ~ **plaste** *pl. plast.* aminoplasty
 ~ **plastharz** *n* aminová pryskyřice
 ~ **plastleim** *m* aminoplastové lepidlo
 ~ **verbindungen** *fpl* aminosloučeniny
Aminoxid *n chem.* aminoxid
Aminozucker *npl chem.* aminocukry
Amitose *f* amitóza, přímé dělení jádra buňky
Ammer *f* strnad
Ammeter *n* ampérmetr
Ammine *npl chem.* amoniakáty
Ammon *n chem.* amon
Ammonal *n* výbuš. amonal
Ammonalaun *m chem.* kamenec hlinitoamonný
Ammoniak *n chem.* amoniak, čpavek
 ~, **schwefelsäures** síran amonný
 ~ **salpeter** *n chem.* ledek amonný
 ~ **salze** *npl chem.* amoniakové soli
 ~ **soda** *f chem.* amoniaková soda
 ~ **soda-Verfahren** *npl chem.* amoniakální způsob výroby sody, Solvayova metoda výroby sody
 ~ **superphosphat** *n* amoniakální superfosfát, amoniakalizovaný superfosfát
 ~ **verbrennungsanlage** *f* zařízení na spalování amoniaku
 ~ **verdichter** *m* čpavkový kompresor
 ~ **wasser** *n chem.* čpavková voda, amoniaková voda
ammoniakalisch čpavkový
Ammonifikation *f chem.* amonifikace, čpavkování
Ammoniten *npl I.* výbuš. amonity
2. geol. amonity
Ammonitrophos *n* amonitrofos, fosforečné hnojivo s dusíkem ledkovým a čpavkovým
Ammonium *n chem.* amonium
 ~ **anhydrit** *n* tekutý čpavek
 ~ **chlorid** *n chem.* chlorid amonný, salmiak
 ~ **nitrat** *n chem.* dusičnan amonný
 ~ **nitrit** *n* dusitan amonný
 ~ **phosphat** *n* fosforečnan amonný
 ~ **phosphat** *n, sekundäres chem.* dvouatomový fosforečnan
 ~ **salz** *n chem.* amoniaková sůl, amonná sůl
 ~ **sulfat** *n chem.* síran amonný
Ammon/salpeter *m* ledek amonný
 ~ **salpetersprengstoff** *m horn.* výbušná směs amono-ledková, amonit
 ~ **sulfat** *n* síran amonný
 ~ **sulfatsalpeter** *m* amoniosulfátový ledek
Amortisationsbetrag *m* amortizační částka
Amöbe *f* aměba, měňavka
Amöbiose *f* aměbová nákaza
amorph amorfní, beztvářý
Amortisation *f ek.* amortizace, umořování
 ~ **einer Maschine** odpis stroje
Amortisationszeit *f* doba návratnosti
 ~ **anleihe** *f* umořovací půjčka
 ~ **zeit** *f, energetische* doba energetické návratnosti
Ampel *f osv.* visací světlo, semafor; ampule, závěsná nádoba na květiny
 ~ **strahler** *m osv.* výstražné světlo, varovné světlo
Ampere *n I.* jednotka elektrického proudu ampér, A
2. jednotka magnetomotorické síly, ampér, A
 ~ **sekunde** *f* ampérasekunda
 ~ **leiter** *m* ampérvodič
 ~ **meter** *n* ampérmetr
 ~ **stunde** *f jedn.* jednotka elektrického náboje, ampérhodina: 1Ah = 3600 C
 ~ **stundenzähler** *m* ampérhodinový elektroměr
 ~ **windung** *f* ampéřzávit
Amperometrie *f chem.* ampérometrie
Ampfer *m bot.* šťovík
Amphibien *pl* obojživelníci, amphibia
 ~ **fahrzeug** *n mot.* amfíbie, obojživelné vozidlo
 ~ **flugzeug** *n let.* obojživelné

- letadlo, amfíbie ■ **~panzer** *m* obojživelné obrněné vozidlo, plouvoucí tank
- Amfibiolasbest** *m min.* amfibolový azbest
- Amphibolit** *m petr.* amfibolit
- Amphitheater** *n arch.* amfiteatr
- Ampholyt** *m chem.* amfolyt, amfoterní elektrolyt
- amphoter** *chem.* amfoterní
- Amplifizieren** *n* rozmnožení
- Amplitron** *n rad.* amplitron (magnetron)
- Amplitude** *f 1. mat.* polární souřadnice, polární úhel, argument **2. mech.** amplituda ■ **~, spektroskopische** genealogický činitel, parentage
- Amplituden/(frequenz)gang** *m tel.* amplitudová charakteristika ■ **~anstieg** *m* nárůst amplitudy ■ **~begrenzer** *m 1. el.* omezovač **2. rad.** omezovač amplitudy ■ **~demodulation** *f* amplitudová demodulace ■ **~kennlinie** *f tel.* amplitudová charakteristika ■ **~kompression** *f tel.* komprese (průběhu, signálu) ■ **~peilung** *f* (radiometrické) amplitudové zaměřování ■ **~Phasen-Diagramm** *m rad.* amplitudovo-fázová charakteristika ■ **~Phasen-Diagramm** *n, logarithmisches aut.* logaritmická amplitudo-fázová charakteristika ■ **~rand** *m 1. tel.* rezerva v zesílení **2. aut.** rezerva v amplitudě ■ **~sieb** *n TV* oddělovač impulsů (podle amplitudy), amplitudový selektor ■ **~verzerrung** *f* amplitudové zkreslení ■ **~verzerrungsfaktor** *m rad.* činitel amplitudového zkreslení
- Ampulle** *f skl.* ampule, ampulka
- Amsel** *f kos*
- Amt** *n* úřad ■ **~ des Präsidiums der Regierung** Úřad předsednictva vlády ■ **ein Amt ausüben** vykonávat funkci ■ **~ für Wasserwirtschaft** *f* úřad pro vodní hospodářství ■ **~, bemanntes telef.** centrála s obsluhou ■ **~, unbemanntes telef.** bezobslužná ústředna
- amtierend** řádující
- amtlich** úřední
- Amts/anwalt** *m* úřední zástupce ■ **~blatt** *n* úřední list ■ **~code** *m telef.* kód centrály ■ **~geheimnis** *n* úřední tajemství ■ **~gericht** *n* okresní soud (soud první instance v SRN) ■ **~gespräch** *n telef.* služební hovor ■ **~koppler** *m telef.* úřední spojovatelna ■ **~leitung** *f telef.* úřední linka ■ **~ton** *m telef.* signál ohlašující centrálu ■ **~verbindung** *f telef.* místní spojení ■ **~verkehr** *m telef.* místní provoz (v předplatitelské centrále)
- amtsseitig** *telef.* služební
- Amurkarpfen** *m ryb.* amor bílý
- Amygdalin** *n chem.* amygdalin
- Amyl** *n chem.* amyl, pentyl
- Amylalkohol** *n chem.* amylalkohol, pentylalkohol
- Amylase** *f* amyláza, enzym štěpící škrob na nižší cukry
- Amylen** *n chem.* amylen, penten
- Amyloidose** *f* amyloidní degenerace
- Amyotrophie** *f* svalová atrofie
- AN** (= **Abscheider-Niveauregelventil** *n*) regulační ventil hladiny v oddělovači vody
- Anachromat** *n opt.* anachromát, anachromatický objektiv
- anaerob** anaerobní
- Anaerobier** *mpl biol.* anaeroby
- Anaglyph** *n opt.* anaglyf
- Anaglyphenbrille** *f fot.* anaglyfové brýle (dvoubarevné), stereoskopické brýle
- anal.** (= **analytisch**) *chem.* analytický
- Analcim** *m min.* analcim
- analgetisch** *farm.* analgetický, bolest tlumící
- analog** analogový
- Analog//Analog-Wandler** *m inf.* analogově analogový konvertor, analogově analogový převodník ■ **~/ Digital-Regelung** *f* analogově digitální regulace ■ **~/ Digital-**
- ~Umsetzer** *m inf.* analogově digitální konvertor, analogově číslicový převodník ■ **~ausgabe** *f inf.* analogový výstup, analogové vydání (např. dat) ■ **~daten** *mpl inf.* analogová data ■ **~eingabe** *f inf.* analogový vstup, analogové zadání (např. do počítače)
- Analogie** *f* analogie
- Analogon** *n aut.* analogon, analogový model
- Analogrechner** *m* analogový počítač
- Analysator** *m 1. mat.* analyzátor **2. opt.** analyzátor (v polarimetru) **3.** analyzátor impulsů amplitudy ■ **~, harmonischer** *mat.* harmonický analyzátor
- Analyse** *f* analýza ■ **~ der Produktionskosten** rozbor výrobních nákladů ■ **~ der Wirtschaftstätigkeit** rozbor hospodářské činnosti ■ **~ des Marktes** analýza trhu ■ **~, harmonische** *mat. 1.* analýza harmonických **2.** harmonická analýza ■ **~, kolorimetrische** *chem.* kolorimetrická analýza ■ **~, mikrochemische** *chem.* mikrochemická analýza, mikroanalýza ■ **~, numerische** *inf.* numerická analýza ■ **~, qualitative** *chem.* kvalitativní analýza ■ **~, quantitative** *chem.* kvantitativní analýza ■ **~, quantitative thermische** kvantitativní termodynamická analýza ■ **~, radiochemische** radiochemická analýza ■ **~, radiometrische** *nukl.* radiometrická analýza ■ **~, rationelle** *chem.* racionální analýza ■ **~, sensorische** senzoričká analýza ■ **~, spektrochemische** spektrální analýza, spektroskopová analýza ■ **~, spektrographische** spektrografická analýza ■ **~, thermische** *met.* tepelná analýza, termická analýza, termoanalýza ■ **~, thermodynamische** termodynamická analýza ■ **~, thermomagnetische** termomagnetická analýza
- analysefähig** analyzovatelný
- Analysen/automat** *m* automatický analyzátor ■ **~messeinrichtung** *f* analytické měřicí zařízení
- analysenrein** čistý pro analýzu
- analysieren** analyzovat
- Analysis** *f mat.* analýza
- Analytik** *f* analytika
- Anamesit** *m petr.* anamezit
- Anamorphose** *f* optická anamorfóza
- Anamorphot** *m opt.* anamorfot, anamorfotický objektiv
- Anaphorese** *f el.* anaforéza
- Anaphrodisie** *f* anafrodizie, tichá říje
- Anästhesie** *f* anestezie
- Anästhetika** *npl farm.* anestetika, znečitlivující látky
- Anastigmat** *m opt.* anastigmat, anastigmatický objektiv
- Anatexis** *f petr.* anatexis
- Anatomie** *f* anatomie
- anatomisch** anatomický
- Anätzung** *f polygr.* naleptání (první stupeň naleptání vícebarevných klišé)
- Anbacken** *n der Formmasken* *slév.* připečení formových masek
- Anbacken** *n* připečení, ulpívání
- Anbackung** *f met.* speček (vrstva vzniklá připečením)
- Anbau** *m 1. stav.* nástavba, přístavba **2. zem.** obdělávání (půdy), pěstování (rostlin)
- anbauen** *1. stav.* dostavět, přístavět **2. zem.** obdělávat (půdu), pěstovat
- Anbauer** *m zem.* pěstitel
- Anbau/fläche** *f zem.* kultivovaná plocha, osevní plocha ■ **~freiheit** *f* vyloučení ze zástavby ■ **~gehäuse** *n* dodatečný kryt ■ **~gerät** *n 1. transp.* závěsné zařízení **2. zem.** nesené nářadí ■ **~küche** *f* sektorová kuchyně ■ **~mähwerk** *n zem.* nesené žací zařízení ■ **~möbel** *npl* sektorový nábytek, sestavovací nábytek ■ **~plan** *m zem.* osevní plán ■ **~raupe** *f zem.* přídavná housenka, přídavný pás (na kola tahače) ■ **~schneide** *f trísk. obr.* zabudovaný břit, vestavěný břit

▪ **~schränk** *m* sektorová skříň ▪ **~station** *f* přistavná stanice ▪ **~technik** *f zem.* agrotechnika

anbei *v příloze*

Anbeissen der Fische (am Köder) *ryb.* zabráni ryby (na návnadu)

Anbeizen *n dřev.* namoření, moření

Anbewegung *f třísk. obr.* přísuv (nástroje)

anbieten *1. ek.* nabízet (zboží) *2. telef.* nabízet (rozhovor, telefonní spojení)

Anbinde/etikett *n* závěska, závěsná etiketa ▪ **~kette** *f* závěsný řetěz, řetězové zavěšení

Anbinden *n I.* zavěšení, přivázání *2. stav.* svázání (nového betonu se starým)

Anbinder *m* vazač (pracovník zavěšující břemena na háky jeřábů)

Anbindung *f inf.* přípojení

Anblasen *n I.* dmýchání, ofukování *2. aero.* náběh (proudu vzduchu) *3. hutn.* zafoukání, zapálení (vysoké pece)

Anblattung *f dřev.* osazení, sdrážkování

Anblauung *f dřev.* zamodření (dřeva)

Anbluten *n* zapouštění (barvy)

anbohren navrtat, navrtávat

Anbohren unter Druck navařování odbočky pod tlakem, propoj pod plynem

Anbohrer *m třísk. obr.* návrtník

Anbohr/gerät *n* navrtávací souprava ▪ **~maschine** *f třísk. obr.* navrtávačka ▪ **~meißel** *m vrt.* načínací vrták, navrtávací hlava ▪ **~schelle** *f* navrtávací pás

anbrassen *vod. transp.* natočit (plachty), podkasat

Anbrennen *n I.* přípálení *2. gum.* předběžná vulkanizace, předvulkanizace

anbringen připravit, upevnit, nanášet

Anbruch *m* nahnilost (dřeva) ▪ **~holz** *n* dříví napadené hnilobou

anbrüchig nahnilý, zkřenčelý

Anbrütungsperiode *f ryb.* líhnutí ryb od oplodnění do stádia očních bodů

Anchovis *f ryb.* sardel obecná

Andalusit *m min.* andalusit, křemičitan hlinitý

Andauung *f* natrávení (částečný rozklad potravy v zažívacím traktu)

ändern měnit, změnit, pozměnit

Änderthalb/decker *m let.* jedenapůlplošník ▪ **~schaltung** *f* odbočka s jeden a půl vypínačem

Änderung *f* modifikace, mutace, přeměna, změna

Änderungsband *n inf.* aktualizací páska, páska změn

▪ **~mitteilung** *f* hlášení o změnách

Andesin *m min.* andezin

Andesit *m petr.* andezit

Andienungsstraße *f st. sil.* obslužná ulička

Andoung *n* andoung

Andreaszkreuz *n I. arch.* zkosený kříž *2. žel.* Ondřejův kříž, výstražný kříž pro železniční přejezd bez závor

andrehen *I.* ladit, natočit, roztáčet *2. text.* přitáčet (osnovu), navíjet (nit)

Andrehung *f* natočení (konce předmětu)

Androgynie *f* obojetnost druhotných pohlavních znaků

Andruck *m polygr.* nátlak, zkušební obtisk

andrücken dotlačit, natlačit

Andrücken *n* dotisknutí, stisknutí, stlačení

Andrücketikett *n* samolepicí etiketa

Andruck/presse *f polygr.* lis na zkušební obtisky ▪ **~rolle** *f* přítlačný váleček

Andrückvorrichtung *f* přítlačné zařízení

Aneignung *f* přivlastnění, osvojení

Anelastizität *f met.* anelastičita

Anemie *f* úbytek červených krvinek

Anemogramm *n meteo.* anemogram (záznam o síle a směru větru)

Anemograph *m meteo.* anemograf, záznam o větru

Anemometr *n meteo.* anemometr

Anemone *f* sasanka

Anemophilie *f* větrošnubnost

Anemorphose *n* anamorfoza, přetvoření, znetvoření

Anemoskop *n meteo.* anemoskop

Anemostat *m san.* anemostat

Anergie *f fyz.* energie

Anerkennung der Rasse přezkoušení plemena, uznání plemena

Anerkennung f (Saat- und Pflanzgutenerkennung) *zem.* uznávání (osiv a sádí)

Aneroid *n* aneroid

Aneroidbarometer *n* kovový barometr, aneroidový barometr

Aneroiddose *f* kryt aneroidu

Anethol *n chem.* anetol

Anfahr/beschleunigung *f mot., žel.* akcelerace, zrychlení při rozjezdu ▪ **~brennelement** *n nukl.* najížděcí palivový článek ▪ **~dampfsystem** *n* systém spouštěcí páry ▪ **~einrichtung** *f* zařízení pro najíždění

Anfahren *n I. stroj., mot.* najetí, rozjetí *2. třísk. obr.* přísun nástroje (do pracovní polohy) *3. mot.* spuštění

Anfahr/führung *f* kontrola při najíždění ▪ **~gefäß** *n* najížděcí nádoba, rozjížděcí sběrač (kotle) ▪ **~häufigkeit** *f* počet najetí (za rok) ▪ **~ölpumpe** *f* spouštěcí olejové čerpadlo ▪ **~regler** *m* najížděcí regulátor ▪ **~spannung** *f el. str.* rozjezdové napětí ▪ **~stellung** *f* najížděcí poloha ▪ **~strang** *m hutn.* najížděcí plynulost (kontinuálního liti) ▪ **~strom** *m* rozběhový proud ▪ **~stromstoß** *m* proudový náraz (při spouštění) ▪ **~stufe** *f el. str.* stupeň rozjíždění

Anfahrt *f I.* vjezd (do budovy) *2. stroj., mot.* rozjezd, rozběh

Anfahr/überlastung *f el. str.* přetížení při rozběhu ▪ **~wärmetauscher** *m* rozběhový výměník tepla, regenerátor tepla při rozběhu bloku ▪ **~widerstand** *m I. el. str.* rozjezdový odpor *2. stav. sil.* jízdní odpor vozidla ▪ **~zeit** *f* doba najíždění, doba spouštění ▪ **~zustand** *m* záběrový moment

anfallen napadnout (např. plísní)

Anfalls/gebände *n stav.* vazba v rohu střechy ▪ **~höhe** *f* výška hřebene

Anfang *m* počátek, začátek

Anfangs/anschlagwert *m el.* počátkový odpor (trimru) ▪ **~bestand** *m* počáteční stav ▪ **~bilanz** *f* počáteční rozvaha ▪ **~bohrer** *m vrt.* počáteční vrták, předvrták (krátký) ▪ **~brisanz** *f výbuš.* počáteční mohutnost ▪ **~druck** *m* vstupní tlak ▪ **~einlage** *f* počáteční vklad ▪ **~feuchte** *f* počáteční vlhkost ▪ **~feuchteanteil** *m* počáteční podíl vlhkosti ▪ **~feuchtesatz** *m* počáteční měrná vlhkost ▪ **~griffigkeit** *f st. sil.* počáteční drsnost (nového povrchu) ▪ **~klebekraft** *f* počáteční lepivost ▪ **~kolumne** *f polygr.* spuštěný sloupec sazby (nezačínající nahore) ▪ **~lage** *f* počáteční poloha ▪ **~leistung** *f* počáteční výkon ▪ **~lohn** *m* nástupní mzda ▪ **~punkt** *n I.* počáteční bod, nulový bod *2. mat.* počátek ▪ **~querschnitt** *m zkouš. mat.* počáteční průřez, zahajovací průřez ▪ **~riegelung** *f čal.* počáteční zapořítí ▪ **~spannung** *f I. el.* počáteční napětí *2. zkouš. mat.* vlastní napětí, prvotní napětí ▪ **~stückmasse** *f* počáteční kusové hmotnost ▪ **~stufe** *f telef.* vstupní stupeň ▪ **~vorrat** *m* počáteční zásoba ▪ **~wert** *m* počáteční hodnota ▪ **~zähigkeit** *f skl.* tažnost skla, vazkost skla (připravenost skleněné hmoty na výrobu) ▪ **~zustand** *m* počáteční stav

Anfärben *n I. barv.* zabarvení *2. kož.* čínění v barvách, obarvení

anfärben zbarvit

anfasen zkosit hranu, srazit hrany

Anfassende *n* úchytky

Anfechtung *f* odpor, napadení, popírání
anfertigen zhotovit, vyhotovit, vyrobit
Anfertigung *f* zhotovení, provedení, výroba, vyhotovení
anfeuchten zvlhčit, navlhčit
anflanschen spojit pomocí příruby
Anflug *m* 1. *lesn.* rozlet, samovýsev, nálet 2. *let.* přilet, přiblížení na přistání, nálet 3. *tep. zpr.* náběhová barva, nabíhání barev
Anforderung *f* objednávka, požadavek ▪ ~, **gesetzliche** zákonný požadavek
Anforderungsstufe *f* kvalitativní třída
Anforderungsart *f* druh požadavku ▪ ~**schein** *m* žádanka
Anfrage *f* inf. dotaz, poptávka ▪ ~**bearbeitung** *f* zpracování poptávky ▪ ~**datei** *f* inf. soubor poptávkových dat, soubor dotazů ▪ ~**position** *f* položka poptávky
Anfressung *f* 1. koroze, rozrušení 2. *stroj.* zadření (např. motoru) ▪ ~, **korrosive** bodová koroze, místní napadení korozi
Anfrierbarkeit *f* stupeň zmrazení
Anfrischofen *m* *hutn.* rafinační pec
Anfuhr *f* dovoz, navezení, přísun
Anfütterung *f* rozkrmení
Angabe *f* 1. inf. oznámení, vstupní informace, zadání (do paměti stroje) 2. *metrol.* údaj 3. celní deklarace
Angaben *pl* 1. data, vstupní informace 2. *metrol.* údaje
angeben oznámit, udat, uvést
angeboren vrozený
Angebot *n* ek. nabídka, oferta ▪ ~ **und Nachfrage** nabídka a poptávka ▪ **ein** ~ **erhalten** obdržet nabídku ▪ **ein** ~ **ablehnen** odmítnout nabídku ▪ **ein** ~ **annehmen** přijmout nabídku ▪ **ein** ~ **machen** učinit nabídku ▪ ~, **festes** závazná nabídka ▪ ~, **freibleibendes** nezávazná nabídka
Angebots/anfrage *f* ek. nabídková kalkulace ▪ ~**einholung** *f* předložení nabídky ▪ ~**kalkulation** *f* nabídková kalkulace ▪ ~**projekt** *n* nabídkový projekt ▪ ~**zeichnung** *f* výkr. nabídkový výkres, výkres pro nabídku
angeforen namrzlý
Angehörige *m* příslušník
Angel *f* 1. úchyt(ka), stopka (např. pilníku) 2. střeň, střecha (nože) 3. *dřev.* uchycení pilového listu 4. *stav.* uchycení závěsu 5. *tvář.* uchycený konec (pratahované tyče nebo trubky) 6. *ryb.* udice ▪ ~**band** *n* *stav.* závěs (dveří) ▪ ~**geräte** *npl* *ryb.* příslušenství k lovu udicí; rybářské náčiní ▪ ~**haken** *n* *ryb.* rybářský háček ▪ ~**hammer** *m* *tvář.* mlátek (na zachycení trubek) ▪ ~**keil** *m* klín závěsu ▪ ~**leine** *f* *ryb.* rybářský vlasec, šňůra ▪ ~**rolle** *f* *ryb.* navíjak ▪ ~**schnur** *f* *ryb.* rybářský vlasec
Angelegenheit *f* záležitost
angelenkt přikloubený (k čemu), kloubově připojený
angelern zaučený
Angelin *n* angelin
Angeliq *n* basralocus
angeln *ryb.* chytat ryby na udici
angemessen přiměřený
angenehert *mat.* přiblížený
angepasst přizpůsobený
Anger *m* trávník, pastvina, palouk
Angerben *n* *kož.* začínění, předtřísení
angerechnet započtený
angereichert obohacený
angeschliffen zabroušený
angeschmiedet přikovaný
angeschwemmt *geol.* naplavený, nanesený
Angestellte *m* zaměstnanec
angewandt aplikovaný
Angewohnheiten der Tiere *pl* *zem.* návyky zvířat
angezeigt oznámený
Angießbuchse *f* *plast.* vtoková vložka

ANG-Kosten *pl* (**Ausschuss, Nacharbeit und Garantieleistungen**) náklady na zmetky, opravy zmetků a záruční práce
Angledozer *m* *poz. inž.* angledozer
angleichen 1. přizpůsobit 2. *mat.* přirovnávat
Angler *m* *ryb.* sportovní rybář
Anglesit *m* *min.* anglesit
Angorismus *m* angorismus
Angriff *m* **einer Kraft** *mech.* silové působení
Angriffs/fläche *f* zkorodovaný povrch; úchytná plocha, pracovní plocha ▪ ~**linie** *f* *mech.* linie působení (síly) ▪ ~**punkt** *f* 1. *aut.* vstupní bod 2. *mech.* působistič (síly) ▪ ~**rutsche** *f* *horn.* poháněný skluzný žlab ▪ ~**stuhl** *m* *horn.* poháněná stolička
angular 1. úhlový 2. hranatý
Anguss *m* 1. *plast.* vstřík, vtok 2. *polygr.* nálev (část nálitku typového písma odstraněná po obrobení) 3. *stroj.* nálietek (na odlitku) ▪ ~**buchse** *f* *plast.* vtoková vložka, vstříkovací pouzdro ▪ ~**farbe** *f* *chem.* vtegnoba, potah, nástřep ▪ ~**haltebuchse** *f* *plast.* předřžvoáč vtoku ▪ ~**kegel** *m* *plast.* nálitkový kužel
Anh. (= **Anhänger** *m*) *mot.* přívěs
anhaften připravnit, přilepit, přichytnout, přilnout
Anhaftung *f* adheze, přilnavost
Anhall *m* *akust.* narůstání zvuku, dozvuk
Anhalten *n* 1. zastavení, zadržení 2. *žel.* dojezd
anhalten zadržet, zastavit se
Anhaltspunkt *m* 1. bod připojení, místo zapojení (např. na čep) 2. *let.* orientační bod
Anhänge/balken *f* *zem.* závěsný nosník ▪ ~**etiket** *n* visačka ▪ ~**gewicht** *n* *žel.* hmotnost zátěže (tažené) ▪ ~**glied** *n* závěsný článek ▪ ~**hobel** *m* *poz. inž.* závěsné hladítko
Anhänger *m* 1. *mot.* závěsný čep 2. *žel.* závěsný vagon 3. přívěs, visačka ▪ ~, **einachsiger** jednonápravový přívěs
Anhängeleiste *f* závěsná lišta (u cembala a spinetu)
Anhängöse *f* závěsné oko
anharmonisch *mat.* neharmonický
Anharmonizitätskonstante *f* konstanta anharmonicity
Anhäufeln *n* *zem.* hrobkování, nakupčení, obsypání (zeminou)
anhäufeln *zem.* nakopčit, oborávat
Anhebumpe *f* čerpadlo zvedacího oleje
anheften bodově navařit, přištehotat, připravnit
Anheftungsstadium *n* *ryb.* stadium zavěšení (zavěšování) plůdku
Anheizen *n* nahřátí, přihřátí, rozehrátí, vstupní ohřev
Anheiz/geschwindigkeit *f* rychlost ohřevu ▪ ~**leistung** *f* *elektron.* žhavicí výkon ▪ ~**wirkungsgrad** *m* *elektron.* stupeň účinnosti nážhavení
Anhieb *m* násek, zásek
Anhöhe *f* návrší
Anhub *m* *stroj.* zdvih, nadnesení
Anhydrid *n* *chem.* anhydrid
Anhydrierung *f* *chem.* anhydrování, odvodnění (sloučenin)
Anhydrit *m* 1. *min.* anhydrit, síran vápenatý 2. *petr.* anhydrit (hornina)
Anhydritbinder *m* *stav.* anhydritové pojivo
Anhydrobase *f* *chem.* anhydritová zásada
Anhydrosäure *f* *chem.* kyselina anhydrová, anhydrobáze
Anilid *n* *chem.* anilid
Anilin *n* *chem.* anilin, aminobenzen ▪ ~**druckmaschine** *f* *polygr.* flexotiskařský stroj ▪ ~**farbstoffe** *npl* *chem.* anilinové barvicí látky, anilinové barvivo ▪ ~**gummidruck** *m* *polygr.* flexotisk, ofsetový tisk, flexografie ▪ ~**harze** *npl* *plast.* anilinové pryskyřice, pryskyřice anilinoformaldehydové ▪ ~**leder** *n* přírodní useň barvená anilinem ▪ ~**tinte** *f* anilinový inkoust

animalisch živočišný, pudový

animalisieren *plast.* animalizovat (umělá vlákna)

Animpfen *n (von Kristallbildung)* naočkování (krystalizace, tvorby krystalů)

Anion *n chem.* anion

Anionen/austauscher *m* anex, měnič aniontů ▪ **~leitung** *f* aniontové vedení ▪ **~leitung** *f*, **reine elchem.** aniontová vodivost

Anionotropie *f chem.* anionotropie

Anisidin *n chem.* anisidin, metoxyanilin

Anisöl *n* anýzová sílice

Anisol *n chem.* anisol, metoxybenzen, metylfenyléter

anisotrop *fyz.* anizotropní

Anisotropie *f fyz.* anizotropie

Ankathete *f mat.* přilehlá odvěsna

Ankauf *m* koupě, nákup, výkup

ankaufen nakoupit, skoupit, vykupovat

Ankaufskurs *m* nákupní kurz ▪ **~preis** *m* nákupní cena

Ankeimen *n* nakličování

ankeimen nakličít, nakličovat

Anker *m I. lod.* kotva 2. *el.* závora, kotva (magnetu), uchyacení (sloupu) 3. *el. str.* kotva, rotor 4. *hod.* kotva 5. *stav.* zakotvení, kotvení šroub ▪ **~, stockloser** *m lod.* kotva bez příčniku ▪ **~arm** *m lod.* rameno kotvy ▪ **~ausbau** *m horn., poz. inž.* svorníková výztuž ▪ **~boje** *f lod.* kotvění boje ▪ **~bolzen** *m* kotvění šroub ▪ **~durchflutung** *f el. str.* průtok kotvou, magnetoelektrická síla kotvy ▪ **~feld** *n el. str.* (magnetické) pole kotvy ▪ **~fortsatz** *m telef.* vidlice ▪ **~geschirr** *n lod.* kotvění zařízení ▪ **~hamen** *m ryb.* zakotvená síť, zakotvený keser ▪ **~hub** *m el.* zdvih kotvy ▪ **~kern** *m el. str.* jádro kotvy ▪ **~knopf** *m* knoflík s kotvovitou nožkou ▪ **~kran** *m lod.* kotvění jeřáb, zvedák kotvy ▪ **~mast** *m I. el.* zakotvený stožár, kotvění stožár 2. *let.* zakotvený navigační stožár

ankern *I. stav.* zakotvit, upevnit (k základu) 2. *vod. transp.* kotvit

Anker/nüsse *fpl lod.* lanový buben (kotvy) ▪ **~pfahl** *m stav.* kotvění pilota ▪ **~punkt** *m kryst.* kotvění uzel (dislokace) ▪ **~reuse** *f ryb.* zakotvená klec ▪ **~rückwirkung** *f el. str.* reakce kotvy, zpětný účinek kotvy ▪ **~rührer** *m* kotvové míchadlo ▪ **~schiene** *f stav.* kotvění kolejnice ▪ **~seil** *n stav.* kotvění lano ▪ **~seilklemme** *f* svorka kotvěního lana ▪ **~spill** *m lod.* kotvění vratidlo (se svislým hřídelem) ▪ **~stab** *m el. str.* kotvové jádro ▪ **~stein** *m I. stav.* kotvění kámen 2. úchytká raménka (nepokoje)

ankerstromproportional úměrný kotvěnímu proudu

Anker/tasche *f lod.* kotvění kapsa, výklenek ▪ **~trosse** *f lod.* kotvění lano ▪ **~umschaltung** *f el. str.* přepólování kotvy (změnou směru proudu)

Ankerung /kotvení

anklammern připevnit (skobou nebo svorkou), přisponkovat

ankleben přilepit, nalepit

Ankleber *m dřev.* náklížek

anklemmen připojit svorkami

anknüpfen připojit, navázat

Anknohlen *n* opalování (dřeva)

Ankopplung *f tel.* sepnutí, spojení (obvodů)

ankörnen *trísk. obr.* důlkovat

Ankreis *m mat.* připsaná kružnice (stranám trojúhelníku)

ankuppeln připojit, přivést (např. vozík)

ankurbeln *I. ek.* rozdělit (např. výrobu) 2. *stroj.* roztáčet klikou (např. motor)

Anlage *f I.* aparatura, instalace, zařízení; továrna, závod; vydání (např. knihy) 2. *ek.* náklad, investice, vklad, příloha (dopisu) 3. *stroj.* dotyk, přiléhání, povrch dotyku, přilehlý povrch; opora 5. *zem. plaz* pluhu ▪ **~ des ruhenden Verkehrs** *st. sil.* parkoviště ▪ **~, bauliche** staveništní zařízení

▪ **~, lufttechnische** zařízení na úpravu vzduchu ▪ **~, oberirdische** nadzemní zařízení ▪ **~fonds** *m ek.* investiční fond ▪ **~kapital** *n* investiční kapitál ▪ **~kosten** *pl ek.* pořizovací náklady ▪ **~lebensdauer** *f* životnost zařízení ▪ **~mittel** *npl ek.* základní prostředky (stroje a zařízení)

Anlagen *fpl* investiční majetek, základní prostředky

▪ **~, sanitäre** zdravotnická zařízení ▪ **~abgang** *m* vyřazení investičního majetku ▪ **~abschreibung** *f* odpis z investic ▪ **~bedarf** *m* potřeba zařízení ▪ **~buchhaltung** *f* evidence základních prostředků ▪ **~teil** *m* část zařízení

▪ **~überwachung** *f* střežení objektu ▪ **~verfügbarkeit** *f* disponibilita zařízení

Anlagerückstellung *f* investiční rezerva

Anlagerung *f I. fyz.* adice (např. elektronu) 2. *geol.* navrstvení, nahromadění nánosu

Anlagerungs/diskordanz *f geol.* diskordance sedimentace, sedimentační nerovnoměrnost ▪ **~gefüge** *n petr.* sedimentační struktura, složení sedimentu ▪ **~prozess** *m nukl.* adiční proces ▪ **~verbindung** *f chem.* adiční sloučenina

▪ **~vermögen** *n* adiční schopnost

Anlage/stillstand *m* zařízení mimo provoz ▪ **~vermögen** *n ek.* podnikové jmění ▪ **~wirkungsgrad** *m* účinnost zařízení

Anlandung *f geol.* navrstvení, přistání (lodi)

Anlass *m* důvod, podnět, pohnutka, příležitost ▪ **~anlage** *f spal. mot.* rozběhové zařízení, startér ▪ **~arbeit** *f el. str.* spouštěcí práce, rozběhová energie ▪ **~ätzung** *f met.* rozběh leptání, počátek leptání oxidací ▪ **~aufnahme** *f odběr, příkon* ▪ **~barkeit** *f tep. zpr.* popouštělnost, schopnost popouštění ▪ **~belastung** *f* rozběhové zatížení ▪ **~beständigkeit** *f tep. zpr.* odolnost proti popouštění ▪ **~drehmoment** *m mot.* počáteční točivý moment ▪ **~drehzahl** *f spal. mot.* minimální rozběhové otáčky ▪ **~einrichtung** *f tep. zpr.* zařízení na popouštění, popouštěcí zařízení ▪ **~einspritzpumpe** *f spal. mot.* vstříhvací čerpadlo, rozběhové čerpadlo

Anlassen *n I.* rozběh, start (např. motoru) 2. *tep. zpr.* popouštění (oceli)

anlassen spustit, uvést do chodu

Anlasser *m I. el. str.* spouštěč (motoru) 2. *spal. mot.* startér

Anlass/farben *fpl I. met.* podkladové barvy 2. *tep. zpr.* popouštěcí barvy ▪ **~härte** *f tep. zpr.* popouštěcí tvrdost

▪ **~häufigkeit** *f el. str.* četnost spouštění ▪ **~hilfe** *f spal. mot.* spouštěcí (pomocná) zařízení ▪ **~kurbel** *f spal. mot.* roztáčecí klika, spouštěcí klika ▪ **~leistung** *f* spouštěcí výkon ▪ **~luftbehälter** *m* nádrž spouštěcího vzduchu

▪ **~magnet(zünder)** *m spal. mot.* startovací magnetické zapalování ▪ **~mittel** *n* napouštěcí prostředek, napouštědlo

▪ **~motor** *m I. el. str.* spouštěč, spouštěcí motor 2. *spal. mot.* spouštěcí motor, startér ▪ **~ofen** *m tep. zpr.* popouštěcí pec ▪ **~pumpe** *f spal. mot.* vstříhvací čerpadlo, startovací čerpadlo ▪ **~regler** *m el. str.* počáteční regulátor, spouštěcí regulátor ▪ **~satz** *m telef.* spouštěcí sada ▪ **~schalter** *m el. str.* spouštěcí spínač (např. vypínač hvězda-trojúhelník)

▪ **~spitzenstrom** *m el. str.* spouštěcí špičkový proud, záběrný proud ▪ **~sprödigkeit** *f met.* popouštěcí křehkost

▪ **~turbine** *f* rozběhová turbína

Anlassung *f* spuštění, start (např. motoru)

Anlass/unterbrecher *m spal. mot., el. str.* přerušovač startéru

▪ **~werte** *mpl* rozběhové hodnoty ▪ **~widerstand** *m el. str.* spouštěcí odpor ▪ **~zeit** *f* doba rozběhu ▪ **~zündspule** *f spal. mot.* startovací zapalovací cívka

Anlauf *m I. arch.* fazetka, výběžek, nákrůžek (sloupu) 2. *aut.* rozběh 3. *ek.* záběh, zabíhání (nové výroby) 4. *hodin.* počátek (bicího mechanismu) 5. *let.* rozběh 6. *met.* pokrytí barevným náběhem, zmatování, zmatnění 7. *mot.* náběh 8. *trísk. obr.* přiblížení (nástroje k obrobku) ▪ **~, schwerer** *el. str.* těžký rozběh ▪ **~ätzung** *f met.* počátek leptání oxidací ▪ **~bahn** *f* rozběhová dráha, startovací dráha

anlaufbeständig *met.* odolný proti tvorbě náběhových barev
Anlauf/beständigkeit *f met.* odolnost proti počátku koroze, odolnost proti počáteční korozi ■ **~bund** *m stroj.* opěrný prstенец (např. na válci) ■ **~dauer** *f el. str.* doba rozběhu
Anlaufen *n I.* opocení, tvoření závoje (uvnitř nátěrového filmu), náběhová koroze **2. skl.** nabíhání barvy (termické) **3. stroj.** spuštění, spouštění, rozběh
Anlauf/farben *fpl I. met.* náběhové barvy **2. min.** barvy usazení ■ **~käfig** *m* rozběhová klec (elektromotoru) ■ **~kosten** *pl* náklady na přípravu výroby ■ **~kupplung** *f mot.* rozběhová spojka ■ **~regulierbetrieb** *m el. str.* regulovaný rozběh (motoru) ■ **~schalter** *m el. str.* rozběhový vypínač ■ **~schaltung** *f el. str.* rozběhové zapojení, zapojení pro rozběh ■ **~schicht** *f* nabíhací vrstva ■ **~spannung** *f elektron.* anodové napětí (elektronky) při počátečním žhavení ■ **~steuerung** *f řízení* spouštění ■ **~stufe** *f* spouštěcí stupeň ■ **~vorrichtung** *f el. str.* startér (motoru), rozběhové zařízení
Anlege/f, **hydraulische** hydraulické zařízení ■ **~apparat** *m polygr.* samonakládací zařízení ■ **~brett** *n polygr.* podávací deska, příložná deska ■ **~maschine** *f text.* nakládací zařízení
anlegen **1.** nakládat, přikládat **2. ek.** investovat, vkládat **3. el.** vložit, přiložit (napětí) **4. polygr.** nakládat (tiskařský materiál do tiskařského stroje), obložit **5. stav.** sestavovat (zkušební tesařskou konstrukci) **6. vod. transp.** přistát, přirazit (ke břehu)
Anlegeplatz *m vod. transp.* přístaviště
Anleger **m I.** polygr. samonakládač **2.** nakládač (pomocný pracovník) **3. ek.** investor, vkladatel ■ **~schutz** *m* ochrana investorů
Anlege/schloss *n* příložný zámek ■ **~tisch** *m polygr.* podávací stůl, přísouvací stůl ■ **~wandler** *m el.* příložný měnič (proudový)
Anleihe *f* obligace, půjčka
anleimen přiklížit, naklížit
Anleimmaschine *f polygr.* lepička (stroj na lepení), stroj na nanášení lepidla
Anleiten *n des Hopfen* *zem.* zavádění chmele
Anleitung *f* instrukce, návod k používání
Anleitungskarte *f ek.* instrukční karta, operační karta
Anlenkbolzen *m I. spal. mot.* svorník klikové hřídele **2. stroj.** čep drapaků
anlenken *stroj.* kloubově spojit, kloubově připojit (čepem)
anlernen zaučit, zacvičit
Anlernling *m* zaškolený pracovník
anleuchten osvětlovat
Anleuchtgerät *n osv.* osvětlovací přístroj
Anleuchtung *f osv.* osvětlení (např. budovy)
anliefern dodat
Anliegen *n* žádost
anliegen *navig.* držet kurs
Anlockung *f* přilákání
anlöten připájet
anluten *vod. transp.* ustavit (loď) do návětrí
anmachen **I.** rozdělát (oheň) **2. stav.** namíchat (maltu)
Anmachwasser *n stav.* rozdělavací voda, záměsová voda
Anmeldegebühr *f* ohlašovací poplatek (např. patentu)
anmelden ohlásit, přihlásit
Anmelde/pflicht *f* ohlašovací povinnost ■ **~priorität** *f* prioritá přihlášky (patentu)
Anmelder *m* deklarant (celní)
Anmeldeverfahren *n* přihlašovací řízení (při ohlášení vynálezu)
Anmerkung *f* poznámka
anmontieren namontovat, přimontovat
Annabergit *m min.* annabergit, niklový květ

Annageln *n* přibítí, přisponkování
annähernd přibližně ■ **~berechnen** přibližně vypočítat
Annäherung *f mat.* aproximace, přiblížení
Annäherungs/bahn *f kosm.* přibližovací dráha ■ **~berechnung** *f* přibližný výpočet
Annäherungs/manöver *n* přibližovací manévř ■ **~rechnung** *f mat.* přibližný výpočet ■ **~zünder** *m zbroj.* přibližovací zapalovač
Annahme *f I.* akceptace, domněnka, hypotéza, předpoklad, přijetí, převzetí ■ **~entscheid** *m* rozhodnutí o přijetí ■ **~prüfung** *f* vstupní kontrola ■ **~stelle** *f* sběrné místo ■ **~wahrscheinlichkeit** *f stroj.* pravděpodobnost přijetí
Annalen *pl* anály
annehmen akceptovat, domnívat se, předpokládat, převzít, přijmout
annieten přinýtovat, nanýtovat
Annihilation *f nukl.* anihilace, zničení (ztrátou materie)
Annuität *f ek.* annuita, roční splátka
Annuitäten/hypothek *f* annuitní hypotéka ■ **~versicherung** *f* annuitní pojištění
annullieren anulovat, zrušit
Anode *f el.* anoda, kladná elektroda ■ **~, physiologische** fyziologická anoda
Anoden/(glimm)licht *n elektron.* anodové (žhavicí) světlo ■ **~basisschaltung** *f elektron.* zapojení s uzemněnou (společnou) anodou ■ **~basisverstärker** *m* zesilovač s uzemněnou (společnou) anténou ■ **~belastung** *f elektron.* anodové zatížení ■ **~betriebsspannung** *f elektron.* provozní napětí anody ■ **~drossel** *f el.* anodová tlumivka ■ **~dunkelraum** *m elektron.* anodový temný prostor ■ **~fall** *m elektron.* anodový spád, anodový úbytek (napětí) ■ **~feld** *n* anodové uzemnění ■ **~gleichrichter** *m elektron.* usměrňovač anodového proudu ■ **~hartblei** *n* anodové tvrdé olovo ■ **~kreis** *m* anodový obvod ■ **~legierung** *f elchem.* anodová slitina ■ **~lösung** *f elchem.* anodický roztok ■ **~messbuchsen** *fpl tel.* anodové měřicí pouzdro ■ **~rückwirkung** *f tel.* anodová odezva, anodová reakce, anodový zpětný účinek ■ **~schlamm** *m elchem.* anodový kal, anodový odpad ■ **~schutzrohr** *n el.* anodová clona ■ **~spannung** *f el.* anodové napětí, napětí anody ■ **~sperrvermögen** *n el.* schopnost uzavírání anody ■ **~stiel** *m el.* stojka anody, anodový sloupek ■ **~strahlen** *mpl fyz.* anodové paprsky, anodové záření ■ **~strom** *m el.* anodový proud ■ **~widerstand** *m el.* anodový odpor
anodisieren *povl.* anodický oxidovat (např. eloxovat)
Anolyt *m elchem.* anolyt
Anomalie *f I.* anomálie, nepravidelnost **2. mat.** amplituda, fáze, polární úhel ■ **~, gravimetrische** *geol.* gravimetrická anomálie ■ **~, lokale** *geol.* lokální anomálie ■ **~, mittlere** *astr.* střední anomálie ■ **~, regionale** *geol.* regionální anomálie ■ **~, wahre** *astr.* skutečná anomálie
Anomaloskop *n fyz.* anomaloskop (např. Nagelův)
anordnen nařídít, přikázat, seřadit, uspořádat
Anordnung *f I.* konfigurace, rozmístění, rozložení, uspořádání (např. válců motoru) **2.** nařízení, ustanovení, vyhláška ■ **~, einstweilige** dočasné opatření, předběžné opatření ■ **~, gerichtliche** soudní nařízení ■ **~, exponentielle** *nukl.* exponenciální uspořádání, exponenciální sestava ■ **~, räumliche** *fyz.* prostorové uspořádání (např. atomů)
anorg. (= **anorganisch**) *chem.* anorganický
A-Norm *f* technicky zdůvodněná norma
Anorthit *m min.* anortit
Anorthoklas *m min.* anortoklas
Anorthosit *m petr.* anortozit
Anothermie *f geol.* anotermie
Anoxidieren *n chem.* anoxidace
Anpaarung *f zem.* připařování

anpassen přizpůsobit, přilícovat, slícovat (při montáži)
Anpassung *f* adaptace, přizpůsobení, úprava
Anpassungs/dämpfung *f* el. tlumení přizpůsobivosti ■ ~**fähigkeit** *f* 1. arch. přizpůsobivost 2. adaptabilita ■ ~**fähigkeit** *f* der Arbeitnehmer přizpůsobivost zaměstnanců
 ■ ~**fehler** *m* 1. rad. nepřizpůsobení, chyba přizpůsobení 2. rad. součinitel odrazu ■ ~**leitung** *f* rad. přizpůsobovací vedení ■ ~**messer** *m* rad. měřidlo přizpůsobení ■ ~**netzwerk** *n* rad. přizpůsobovací zařízení ■ ~**stück** *n* vlnový průchod ■ ~**vermögen** *n* adaptabilita, přizpůsobivost
 ■ ~**zwang** *m* an die neue Lage nutnost přizpůsobit se novým podmínkám
anpeilen *navig.* zaměřovat
anpflanzen vysázet, osázet, pěstovat
Anpflanzung *f* pěstování
Anplatten *n* ablastace, plátování, štěpování přibližováním
anpolieren leštit na polesek
Anprall *m* úder (pohybujícího se tělesa do tělesa stojícího)
Anpressdruck *n* přítlak
anpressen přitlačit (k čemu), nalisovat
Anpress/kraft *f* přítlačná síla ■ ~**verkapselmaschine** *f* stroj pro tvorbu pojistek uzávěru přítlakem ■ ~**verschließmaschine** *f* stroj uzavírající přítlakem ■ ~**verschluss** *m* přítlačný uzávěr ■ ~**vorrichtung** *f* přítlačné zařízení
Anquellen *n* des Futters máčení (bobtnání) krmiva
Anquellen *n* (der Eier) bobtnání jiker
Anrampung *f* st. sil. vzestupnice (hrany vozovky), (mostní) nájezd, rampa
anrauen zdrsnit (povrch)
anrechnen započítávat
Anrechnung *f* zápočet, započtení
Anrecht *n* nárok, právo
Anregeglied *n* rozběhový článek
Anregelzeit *f* aut. doba regulační odezvy
anregen excitovat
Anreger *m* aktivátor, iniciátor, podněcovatel, původce (choroby)
Anregung *f* fyz. aktivace, iniciování, excitace, vzbuzení, vybuzení
Anregungsband *n* el. budicí pásmo ■ ~**querschnitt** *m* nukl. účinný průřez (pro excitace) ■ ~**spannung** *f* el. budící napětí
Anreiben *n* roztírání, tření (pigmentů)
anreichern obohacovat (jaderné palivo)
Anreichern *n*, **mechanisches horn.** mechanická úprava (rud)
Anreicherung *f* 1. horn. obohacování 2. san. úprava (povrchové vody) 3. obohacení (izotopu)
Anreicherungsanlage *f* zařízení na obohacování ■ ~**faktor** *m* 1. činitel obohacení 2. nukl. koeficient obohacení (např. uranu) ■ ~**maschine** *f* horn. obohacovací stroj, obohacovací zařízení ■ ~**transistor** *m* elektron. tranzistor (MIS) s obohacujícím kanálem ■ ~**verfahren** *n* obohacovací proces
anreißen 1. narýsovat, vyznačit 2. naríznout, natrhnout 3. *trísk.* obr. orýsovat (obrobek)
Anreißer *m* *trísk.* obr. rýsovač, rýsovací jehla
Anreiß/körner *m* nář. zámečnický důlčík ■ ~**maschine** *f* zkouš. mat. zkušební trhací stroj ■ ~**nadel** *f* *trísk.* obr. rýsovací jehla ■ ~**stift** *m* nář. rýsovací tužka
Anreiz *m* motivace, stimul ■ ~**relais** *n* el. předbudicí relé ■ ~**system** *n* motivační systém
Anrichte *f*/skříň na nádobí, příborník, stůl na úpravu pokrmů, úpravná, přípravná
anrichten 1. připravit (např. náradí pro práci) 2. *zbroj.* nabít
Anriss *m* 1. povrchová trhlina, natržení (povrchové) 2. orýsování ■ ~**spannung** *f* stav. napětí, při kterém se objevují trhliny

anritzen narýpnout, naríznout
Anrollen *n* let. rozběh (při startu)
Anrollverschluss *m* 1. tlakový uzávěr (přítlačnými válečky) 2. uzávěr (láhve) 3. zalemovaný uzávěr
anrosten narezavět
Anruf *m* telef. zavolání, telefonický hovor ■ ~**beantworter** *m* telef. automatický záznamník (telefonních hovorů)
 ■ ~**bus** *m* mikrobus volaný telefonicky (ze stanoviště)
 ■ ~**empfänger** *m* telef. telefonní přístroj
anrufen *telef.* zavolat
Anrufende *m* telef. volající
Anruf/feld *n* telef. pole hlášení ■ ~**lampe** *f* signální žárovka
 ■ ~**ordner** *m* telef. pořadník hovorů ■ ~**relais** *n* telef. přepínač hovorů, přepínač linek ■ ~**schracken** *fpl* žel. dálkově ovládané závory (železničního přejezdu) ■ ~**speicher** *m* telef. paměť čísel (telefonních účastníků) ■ ~**taste** *f* telef. tlačítko (telefonní) ■ ~**verteiler** *m* telef. rozdělovník, řadič (volání) ■ ~**zeichen** *n* telef. volací signál
anrühren rozmíchat (např. hmotu), míchat
Ansagedienst *m* telefonická informační služba
Ansammlung *f* nahromadění
Ansatz *m* 1. násadka, násada, nástavec, nárust 2. *barv.* sestava čerstvé lázně, receptura; *chem.* složení, sestava, receptura 3. *hutn., slév.* nasazenina (ve vysoké peci) 4. *hydr.* přístavba, násada *mat.* vyjádření, formulace (úlohy), sestavení (rovnice) 5. *stroj.* nákrůček, výstupek, osazení ■ ~**leuchte** *f* osv. světelný nástavec ■ ~**punkt** *m* výchozí bod ■ ~**rohr** *n* trubkový nástavec ■ ~**stück** *n* *hydr.* přípojka, nástavec
 ■ ~**wert** *m* odhadovaná hodnota
ansäuern *chem.* okyselit
ansaugen nasávat, vysávat, sát
Ansaug/fähigkeit *f* nasáklivost ■ ~**geräuschdämpfer** *m* spal. mot. tlumič sání ■ ~**hub** *m* spal. mot. sací zdvih
 ■ ~**krümmer** *m* spal. mot. koleno sacího potrubí ■ ~**leitung** *f* mot. sací potrubí, nasávací potrubí ■ ~**luftfilter** *m* filtr nasávacího vzduchu ■ ~**öffnung** *f* nasávací otvor ■ ~**rohr** *n* sací trubka ■ ~**schacht** *f* nasávací šachta ■ ~**teller** *m* přísavný talíř ■ ~**volumen** *n* nasávaný objem ■ ~**vorgang** *m* proces nasávání ■ ~**zustand** *m* stav sání
Ansa-Verbindungen *fpl* chem. sloučeniny
anschaffen obstarat, opatřit, pořídit
Anschaffung *f* nákup, pořízení (koupí)
Anschaffungskosten *pl* ek. pořizovací náklady ■ ~**preis** *m* pořizovací cena ■ ~**wert** *m* pořizovací hodnota
Anschäftmaschine *f* fúkosavací stroj
Anschaffungspreis *m* pořizovací cena
anschälen okroužit, předloupat
Anschäler *m* ná lup ■ ~**klappe** *f* klapka ná lupů ■ ~**tray** *n* etážový dopravník ná lupů
Anschalt(e)wähler *m* telef. přípojovací volič
anschalten *el.* připojit, napojit
Anschaltung *f* el. přípoj, napojení
Anschauligkeit *f* názornost
Anschlag *m* 1. úder, dotek (při posuvu) 2. *ek.* rozpočet, odhad (nákladů) 3. *kanc.* úhoz (do kláves) 4. *stav.* ostění, špaleta 5. *stroj.* doraz, nastavená zarážka, omezovač chodu 6. *telef.* zaražení 7. *vod. inž.* zarážka jezu 8. vývška, oznámení
 ■ ~**band** *n* *transp.* pás spletený z drátů nebo ocelových lan na zavěšení drobného materiálu ■ ~**brett** *n* informační tabule, nástěnka ■ ~**drehen** *n* *trísk.* obr. soustružení na doraz
Anschlagen *n* 1. *kanc.* úhozy (do psacího stroje) 2. *stav.* kování (oken nebo dveří), osazení 3. *transp.* přivázání, zavěšení (např. jeřábu) 4. *trísk.* obr. posuv na doraz
anschlagen přibít (hřebíkem), značkovat (výřezy)
Anschlag/getriebe *n* *kanc.* doraz (psacího stroje) ■ ~**kette** *f* *transp.* vázací řetěz (na jeřábu) ■ ~**latte** *f* *stav.* strhovací lat' ■ ~**lehre** *f* dorazová lišta ■ ~**leiste** *f* *stroj.* klapačka,

dorazová lišta, vodící lišta (materiálu) ■ **~schiene** *f* 1. stav. nárazová kolejnice 2. stroj. zádržná lišta, lišta s dorazy 3. žel. opěrka ■ **~seil** *n* *transp.* vázací lano (na jeřábu) ■ **~steuerung** *f* stroj. řízení nárazkami (např. obráběcích strojů) az ■ **~tafel** *f* označovací tabule, vývěska ■ **~winkel** *m* *metrol.* příložný úhelník

Anschließen *n* připojení

anschließen připojit, navázat

Anschliff *m* 1. nábrus, brus 2. *třísk. obr.* naostření (nářadí), přibroušení

Anschluss *m* 1. , napojení, připojení, spojení 2. *elektron.* přípojka, přívod, svorka 3. *geod.* navázání 4. *let.* spojení 5. *tel.* přípoj ■ **~bahn** *f* vlečka ■ **~bahnhof** *m* žel. spojovací nádraží ■ **~bedingung** *f* podmínka připojení ■ **~bild** *n* *inf.* standardní spojení, interface ■ **~bolzen** *m* *el.* kabelová koncovka (hlavic vysokého napětí) ■ **~dose** *fel.* přípojná krabice ■ **~draht** *m* přípojný drát, spojovací drát ■ **~druck** *m* tlak plynu v síti ■ **~einheit** *f* 1. *inf.* periferní zařízení, vnější zařízení, vnější jednotka 2. *tel.* přípojková jednotka ■ **~fahne** *fel.* přípojka (budovy) ■ **~fahrkarte** *f* přestupní jízdenka ■ **~fehler** *m* chyba v připojení

anschlussfertig *el.* připojený, zainstalovaný

Anschlussfilter *m* vazební filtr ■ **~flansch** *m* přípojovací příruba ■ **~gebiet** *n* enkláva 2. ■ **~gewinde** *n* přípojková závítice ■ **~gleis** *n* žel. boční kolej ■ **~kabelkopf** *m* přípojkový kabelový stojan ■ **~kappe** *fel.* koncovka (kabelu) ■ **~kasten** *m* *el.* přípojovací skříňka, elektroinstalační skříňka, elektroskříň ■ **~klemmbrett** *n* přípojovací svorkovnice ■ **~klemme** *f* *el.* přípojovací svorka, přívodní svorka ■ **~kondensator** *m* vazební kondenzátor ■ **~kosten** *fp* poplatek za připojení ■ **~lasche** *fp* přípojná lišta ■ **~leiste** *f* přípojovací svorkovnice ■ **~leistung** *fel.* příkon, přípojovací výkon ■ **~leitung** *f* 1. *el.* přípojný vedení, napájecí vedení 2. *san.* přípojný potrubí 3. *telef.* účastnická přípojka ■ **~linienführung** *f* vedení trasy přípojky ■ **~maß** *n* stroj. přípojovací rozměr ■ **~muffe** *f* přípojná návlečka (kabelu) ■ **~nehmer** *m* odběratel (elektrického proudu) ■ **~nippel** *m* *plast.* náustek ■ **~punkt** *m* 1. *geod.* návazný bod (počáteční) 2. *stav. sil.* místo napojení, uzel ■ **~schaltung** *f* *telegr.* přenosový přístroj, přípojovací obvod ■ **~schnur** *f* *telef.* přípojovací šňůra ■ **~schränk** *m* přípojovací skříň ■ **~sicherung** *f* přípojková pojistka ■ **~sperr** *f* *telegr.* odpojení účastníka ■ **~streifen** *m* přípojovací pruh ■ **~stück** *n* 1. přípojka, spojovací trubka; spoj; propojovací kus ■ **~stutzen** *m* přípojovací hrdlo, přípojka (např. pro hadici) ■ **~system** *n* propojovací systém (silnic, např. mimoúrovňový) ■ **~träger** *m* *tel.* úchytky přípojek, úchytky koncovek ■ **~transformator** *m* napájecí transformátor ■ **~verteiler** *m* *plast.* přípojný rozdělovač ■ **~winkel** *m* stroj. úhel napojení (ozubených kol)

anschmelzen přitavit

Anschmelz/maschine *f* *osv.* zatavovací stroj (baněk žárovek)

■ **~ofen** *m* *polygr.* vypalovací pec (chemigrafických kopií)

■ **~stelle** *f* místo nátavu

Anschmelzung *f* natavení

anschieden naříznout, přikovat

Anschmiermaschine *f* stroj. lepička

Anschnellgurt *m* *let.* bezpečnostní pás, poutací pás

anschneiden naříznout, nastříhnout

Anschneidung *f* nařezávání

Anschnitt *m* 1. naříznutí, nakrojení 2. *poz. inž.* poloviční překop 3. *slév.* naříznutí, zářez, vtok 4. *třísk. obr.* zaříznutí (např. frézy do materiálu), náběh (u závětníku) ■ **~brett** *n* krajina (sortiment řeziva) ■ **~richtung** *f* směr naříznutí

anschönen *polygr.* přibarvit

Anschovis *f* *ryb.* sardel obecná

anschrauben přišroubovat, našroubovat (přípevnit šrouby)

Anschrift *f* adresa

Anschuhen *n* patkování (sloupů)

Anschuss *m* nástřel

Anschüttung *f* násyp, nasypání

Anschwänzen *n* 1. *potr.* výtřelkovat 2. *tvář.* nácht vtoku

Anschweben *n* *let.* rozlet

Anschweiß/mutter *f* navařená matice, matice pro navaření

■ **~naht** *f* svárový spoj

anschwenken *geol.* nanášet, naplavít

Anschwemmung *f* *vod. inž.* 1. nános, naplavenina (řiční), naplavený materiál 2. náplav, uložená naplavenina

ansenen *n* *třísk.* ohrázka

Ansenken *n* *třísk.* zarovnáni

Ansetzbehälter *m* usazovací nádrž

Ansetzbinder *m* *stav.* spojení nástěnných desek

Ansetzen *n* 1. *chem.* příprava 2. *tvář.* odsazení, osazení

Ansicht *f* *výkr.* pohled ■ **~, linkseitige** levostranný bokorys ■ **~, rechtseitige** pravostranný bokorys

Ansichtsfläche *f* *stav.* čelní plocha, průčelní plocha

Ansiedlung *f* osada, sídlo; přistěhování, kolonizace

Ansitz *m* *zem.* posed

anspannen napínat (pružiny)

Anspannung *f* napětí, šok, ořes

anspinnen *text.* přísukovat, zapřádat

Anspitzen *n* 1. zaostření (s ostrým zakončením) 2. *třísk. obr.* přihročení, zašpičatění

Anspitzer *m* ořezávátko (tužek)

anspleißen *vod. transp.* navázat (dva konce provazu)

Ansprache *f* proslav, oslovení

Ansprech/dauer *f* 1. *aut.* reakční čas 2. *el.* doba náskoku

■ **~eigenzeit** *f* doba odezvy (relé)

Ansprechen *n* *aut.* zareagování, přitažení (např. relé), naběhnutí, odezva, odpověď

ansprechen oslovit, požádat

Ansprech/fehler *n* *aut.* chyba zareagování, chybné přitažení

(relé) ■ **~kennlinie** *f* charakteristika (relé) ■ **~leistung** *f*

aut. výkon zareagování, výkon spuštění ■ **~partner** *m*

kontaktní osoba ■ **~pegel** *m* *aut.* hladina zareagování

■ **~stellung** *f* operační poloha ■ **~strom** *m* proud přitažení

(relé) ■ **~wert** *m* *aut.* hodnota odezvy, citlivost (např. relé),

spuštění, náběh (měřicího zařízení) ■ **~wicklung** *f* *aut.*

vinutí přitahující relé

Ansprenge *n* *metrol., opt.* spojení na optický kontakt, nasátí, přilnutí (dokonale obrobených ploch)

Anspringen *n* 1. *gum.* podvulkanizování, předčasná vulkanizace 2. *stroj.* urychlení, naskočení

Anspritzen *n* 1. nástřik 2. *stav.* nahození (malty)

Anspruch *m* nárok, požadavek ■ **~berechtigung** *f* oprávněnost nároku

Anspruchs/berechtigung *f* oprávněnost nároku ■ **~verjäh** *hrung* *f* promlčení nároku

Anspülung *f* naplavenina, nános

Anstalt *f* ústav

Anstand *m* čekaná

Anstalt *f* ústav

Anstand *m* čekaná

Anstanzen *n* *tvář.* vytlačení

Anstau *m* *vod. inž.* vzduť

anstäuben opylovat

anstauen *tvář.* (na)pečovat

anstauen zadržovat vodu

Anstaung *f* vzduť, hromadění

Anstecken *n* 1. *med.* infekce, nakažení, nákaza 2. *tvář.* podání materiálu mezi válce válcovací stolice

ansteckend nakažlivý

Anstecker *m* čalounický špendlík

Ansteckraupe *f* *mot.* přídavný polopás

Ansteckung *f* nákaza, infekce

Anstehende *n petr.* hornina vystupující na povrch

Anstiefung *f stav.* vyztužení konstrukce

Ansteigen *n* růst, vzestup ▫ ~ **der Kurse** vzestup kurzů

ansteigend stoupající, vzrůstající, vzprímený

anstellen *1.* napojit, nastartovat (např. motor), zapojit *2. ek.* zaměstnat *3. třisk. obr.* postavit, přistavit

Anstellmotor *n el. str.* rozběhový motor ▫ ~ **temperatur** *f potr.* teplota odstavení (kvásku) ▫ ~ **ventil** *n* nastavovací ventil ▫ ~ **winkel** *m 1.* úhel ustavení, úhel nastavení *2. aero.* úhel náběhu *3. zbroj.* úhel vychýlení

Ansteuerung *f rad., TV* ovládání, regulace, naladění, nastavení

Anstich *m tvár.* nápich (při válcování), první propust; výchozí předvalek, výchozí materiál (při válcování)

Anstichseite *f hutn.* přední strana válcovací stolice

Anstieg *m 1.* nárůst, vzestup *2. stroj.* nárůst *3. vod. inž.* stoupaní, vzestup (vody) ▫ ~ **bogen** *m stroj.* vstupní část křivky, počáteční nárůst oblouku ▫ ~ **des Zinnsatzes** růst úrokové míry ▫ ~ **der Preise** růst cen

Anstiegs/antwort *f aut.* odezva na stoupající funkci ▫ ~ **steilheit** *f el.* strmost čela (impulzu)

Anstiegsfaktor *m* koeficient nárůstu

Anstifter *m* strůjce

Anstoß *m* náraz; popud; závada; impuls, podnět ▫ ~ **atom** *n nukl.* vyražený atom

Anstoßen *n* rozjezd (např. turbíny, zařízení)

Anstoß/marke *f polygr.* značka, měrná značka, nakládací značka ▫ ~ **prozess** *m nukl.* vyražení (atomu) ▫ ~ **schalter** *m el.* koncový vypínač

Anstreichbürste *f* natěrací kartáč

Anstreichen *n* natíraní

anstreichen malovat, natírat

Anstreicher *m* malíř pokojů

Anstreich/maschine *f* natěrací stroj (na nanášení škrtačí hmoty) ▫ ~ **masse** *f* natěrací hmota, škrtačí hmota ▫ ~ **ver-fahren** *n* impregnace nátěrem (metoda)

Anstrengung *f zkouš. mat.* namáhání (materiálu)

Anstrich *m 1.* malířský nátěr *2. polygr.* čárka (např. u písme-ne t) *3. st. sil.* povrchová úprava ▫ ~, **feuerfester** nehořlavý nátěr ▫ ~, **rosthindernder** protikoroziční nátěr, nátěr zabraňující rezivění ▫ ~, **staubtrockener** zaschlý (malířský) nátěr, na který se již nelepí prach ▫ ~, **tempo-rärer** *povl.* barva pro časově omezenou ochranu ▫ ~ **aufbau** *m* vícevrstvý nátěr; natření lakem

Anstriche *mpl, feuerfeste* žárovzdorné nátěry

Anstrich/farbe nátěrová barva ▫ ~ **fehler** *mpl* vady nátěru, vady malování, vady nalakovaného povrchu ▫ ~ **film** *m* nátěrový film ▫ ~ **fläche** *f* škrtačí plocha ▫ ~ **maschine** *f* natěrací stroj (na nanášení škrtačí hmoty) ▫ ~ **masse** fosforová hmota (na zápalky) ▫ ~ **satz** *m* natěrací hmota ▫ ~ **stoff** *m 1.* nátěrový materiál, malířský materiál, lakovací tovar *2. zem.* postřikovací látka (na ochranu před škůdci) ▫ ~ **träger** *m* podklad pod malířským nátěrem

Anströmung *f mech. pl.* naplavení

Antackern *n* přispokování

Antagonismus *m* antagonizmus

Antagonist *m* antagonist

Anteiwerk *n* hnětací stroj

Anteil *m* díl, část, podíl; účast ▫ ~, **verbrauchsabhängiger** podíl závislý na výši odběru

Antenne *f rad.* anténa ▫ ~, **abgestimmte** *rad.* rezonanční anténa ▫ ~, **aperiodische** aperiodická anténa ▫ ~, **gleich-phasige** *rad.* soufázová anténa ▫ ~, **magnetische** *rad.* (fero-)magnetická anténa ▫ ~, **schwundmindernde** *rad.* protíníková anténa ▫ ~, **versenkte** *let.* ukrytá anténa

Antennen/ableitung *f rad.* anténní svod ▫ ~ **anlage** *f rad.*

anténní zařízení ▫ ~ **buchse** *f rad.* anténní zdírka ▫ ~ **ei** *m rad.* anténní izolátor ▫ ~ **erdschalter** *m rad.* zemnicí anténní spínač ▫ ~ **gewinn** *m rad.* směrový zisk antény ▫ ~ **kopplung** *f rad.* anténní vazba ▫ ~ **kuppel** *f* kopule antény ▫ ~ **linse** *f rad.* anténní čočka ▫ ~ **litze** *f rad.* anténní lano, anténní lanko ▫ ~ **mast** *m rad.* anténní stožár ▫ ~ **sperrkreis** *m rad.* anténní odladovač ▫ ~ **umschalter** *m* anténní přepínač, anténní spínač ▫ ~ **weiche** *f rad.* anténní výhybka ▫ ~ **zuleitung** *f antén.* přívod

Anthrachinon *m* anthrachinon

Anthraeosilikose *f med.* uhelno-křemíková silikóza (nemoc z povolání)

Anthranilsäure *f chem.* kyselina antranilová

Anthrazen *n chem.* antracen

Anthrazenöl *n* antracénový olej

Anthrazit *m petr.* antracit

Anthron *n chem.* antron

Anthurium *n* toulítko

Antiapex *m astr.* antiapex

Antibiotika *npl* antibiotika

Antibiotikum *n* antibiotikum

Antichlor *n text.* antichlor (prostředek odstraňující chlor z tkanin)

Anticorodal *n met.* antikorodal (slitina Al-Mg-Si)

Antidessikant *m* antidesikant

Antidrohnmasse *f* tlumící hmota

Antielektron *n nukl.* antielektron, pozitron

Antifading-Antenne *f rad.* protiúniková anténa

Antiformin *n* antiformin (dezinfekční prostředek)

Antifoulingfarbe *f okr.* antivegetativní nátěrová barva

Antigen *n* antigen, látka schopná tvořit protilátky

Anti/hautmittel *n povl.* prostředek proti loupání pokožky ▫ ~ **klopfmittel** *n paliv.* antidetonátor ▫ ~ **koinzidenz** *f nukl.* antikoincidence ▫ ~ **koinzidenzschaltung** *f nukl.* antikoincidenční zapojení ▫ ~ **kollisionsfeuer** *n let.* světlo (varovné) zabraňující srážce ▫ ~ **kondensationsbeutel** *m* sáček s antikondenzačním prostředkem, vysoušecí sáček ▫ ~ **körper** *m* protilátka

antikorrosiv antikorozivní, bránící korozi, chránící před korozi

Antimere *npl chem.* antimery

Antimetrie *f mech.* antimetrie

antimikrofonisch *elakust.* antimikrofonický, nemikrofonizující

Antimon *n chem.* antimon, Sb ▫ ~, **graues** *chem.* kovový antimon

Antimonat *n chem.* antimoničnan

Antimon/blei *n* tvrdé olovo, antimonové olovo ▫ ~ **blende** *f min.* kermezit ▫ ~ **blüte** *f min.* antimonový květ, valentinit ▫ ~ **butter** *f chem.* trojchloran antimonu ▫ ~ **fahlerz** *n min.* antimonová ruda ▫ ~ **glanz** *m min.* antimonit, stibikonit, antimonový lesk

Antimonid *n chem.* antimonid

Antimon/metall *n hutn.* surový antimon; *met.* čistý antimon ▫ ~ **silber** *n min.* diskrazit ▫ ~ **silberblende** *f min.* pyrargyrit ▫ ~ **trisulfid** *n* sulfid antimonitý ▫ ~ **wasserstoff** *m chem.* antimonovodík ▫ ~ **weiß** *n 1. barv.* antimonová běloba *2. met.* trioxid antimonu, antimonilová skupina

Antinode *f* kmítka (stojatého vlnění)

Anti/oxidans *m* antioxidant, prostředek proti oxidaci ▫ ~ **parallelkurbel** *f mech.* antiparalelní klika ▫ ~ **phasen-grenze** *ffyz.* antifázová hranice, hranice antifáze ▫ ~ **poden** *mpl, optische* *mpl chem.* optické antipody, enantiomery, zrcadlové izomery ▫ ~ **pyrin** *n chem.* antipyrin

antiparallel *mat.* antiparalelní

Antiqua *f polygr.* antikva

Anti/schaummittel *n* prostředek proti pěnění, protipěnicí

- prostředek ▪ **~schleiermittel** *n fot.* látka proti závoji
 ▪ **~schlupfeinrichtung** *f* zařízení proti prokluzu (kol vozidla) ▪ **~septikum** *n* antiseptikum
- antiseptisch** antiseptický
- Anti/statika** *mpl* antistatika, antielektrostatické prostředky
 ▪ **~statikausrüstung** *f* antistatická úprava ▪ **~symmetrie** *f* antisymetrie ▪ **~symmetrieoperator** *m fyz.* operátor antisymetrie ▪ **~teilchen** *n nukl.* antičástice ▪ **~zyklone** *f meteo.* anticyklona, tlaková výše, oblast vysokého tlaku
- Antoniuskreuz** *n arch.* kříž v podobě písmene T
- Antrag** *m* nabídka, návrh, žádost
- Antragsablehnung** *f* odmítnutí návrhu, zamítnutí žádosti
- Antransport** *m* přivážení, svoz, přísun (materiálu)
- antreiben** pohánět
- antreibend** hnací
- Antrieb** *m* náhon, pohon, popud ▪ **~des Stellgliedes** pohon regulačního orgánu ▪ **~, dielelektrischer** dielelektrický pohon ▪ **~, dieselhydraulischer** dieselhydraulický pohon ▪ **~, dieselmechanischer** motorový pohon s mechanickým převodem ▪ **~, elektrischer** elektrický pohon ▪ **~, elektromotorischer** elektrický pohon, pohon elektrickým motorem ▪ **~, gestufter mech.** stupňový pohon, odstupňovaný pohon ▪ **~, hydraulischer** hydraulický pohon ▪ **~, mechanischer** mechanický pohon, strojní pohon ▪ **~, pneumatischer** pneumatický pohon ▪ **~, stufenloser stroj 1.** plynulý pohon 2. plynulý převod ▪ **~, unmittelbarer** přímý pohon
- Antriebs/achse** *f stroj.* hnací náprava ▪ **~art** *f stroj.* druh pohonu; žel. druh trakce ▪ **~glied** *n stroj.* hnací člen, poháněcí článek ▪ **~kasten** *n stroj.* hnací skříň ▪ **~kette** *f* hnací řetěz ▪ **~kraft** *f* hnací síla ▪ **~leistung** *f el. str.* hnací výkon ▪ **~reaktor** *m* reaktor pro pohon ▪ **~regelung** *f el. str.* regulace pohonu ▪ **~ritzel** *m stroj.* pastorek pohonu ▪ **~schlupf** *m mech.* hnací prokluz ▪ **~spindel** *f stroj.* hnací vřeten, hnací šroub ▪ **~steuerer** *m* ovládač hnací skupiny ▪ **~steuerung** *f* ovládání pohonu ▪ **~strömung** *f* konvekční proudění ▪ **~turbine** *f* poháněcí turbína ▪ **~vorrichtung** *f* hnací mechanismus, hnací zařízení
- Antritt** *m einer Erbschaft* přijetí dědictví
- Antrocknen** *n* vysoušení (povrchu)
- antrocknen** předsoušet
- Antrocknungszeit** *f* zasychací doba
- Antwort** *f* odpověď, odezva
- anvisieren** nasměřovat, namířit, zacílit
- Anvulkanisation** *f gum.* předvulkanizace, předčasná vulkanizace
- anwachsen 1.** vzrůst, vzrůstat, vzmáhat se, narůstat 3. ujmát se
- anwählen** vytočit (např. telefonní číslo)
- Anwahl/relais** *n el.* volič relé, relé volby ▪ **~schalter** *m el.* volič, volič spínač ▪ **~steuerung** *f el.* volič ovládání
- Anwärmer** *m lab.* nahříváč, přihříváč, zahříváč
- Anwärm/ofen** *m tep. zpr.* zahřívací pec ▪ **~zeit** *f tep. zpr.* doba ohřevu, doba zahřívání
- Anweisung** *f inf.* návod, pokyn, příkaz, instrukce ▪ **~, arithmetische** *inf.* aritmetická instrukce
- Anweisungsschild** *n st. sil.* dopravní značka
- anwelken** zavadnout
- anwendbar** použitelný, aplikovatelný
- Anwende** *f zem.* souvrat'
- anwenden** používat, aplikovat
- Anwender** *m inf.* uživatel (např. programu) ▪ **~programm** *n inf.* uživatelský program, aplikační program ▪ **~software** *f inf.* uživatelský software
- Anwendung** *f* použití, užití, aplikace
- Anwendungs/beleg** *m* aplikační doklad ▪ **~bereich** *m* oblast použití, rozsah použití ▪ **~daten** *pl* aplikační data
- **~schaltung** *f TV* aplikované zapojení, uživatelské zapojení ▪ **~software** *f inf.* uživatelský software
- anwerben** nabírat, získávat
- anwesend** přítomný
- Anwuchs** *m* nárůst
- Anwuchserfolg** *m* ujmavost (sazenic)
- anwuchsverhindernd** zabraňující narůstání (teploty, tlaku)
- Anwurf** *m stav.* omítka, podhoz ▪ **~motor** *m el. str.* rozbíhací motor, roztáčecí motor, spouštěcí motor ▪ **~wand** *f stav.* nahazovací stěna
- anwurzel** zakořenit se, ujmout
- Anzahl** *f* množství, počet ▪ **~der Freiheitsgrade** *f* počet stupňů volnosti ▪ **~, beschränkte** omezený počet
- Anzahlung** *f* záloha, platba předem, první splátka ▪ **~frist** *f* termín zálohy ▪ **~konto** *n* účet záloh ▪ **~obligo** *n* nezaplacená záloha
- Anzahlungseingang** *m* přijetí zálohy
- Anzahlungsverrechnung** *f* zúčtování záloh
- Anzapf/dampf** *m* odběrová pára ▪ **~drossel(spule)** *f el.* bočnicová tlumivka ▪ **~druck** *m* odběrový tlak
- anzapfen** odebrat, napojit se
- Anzapf/leitung** *f energ.* odběrové potrubí ▪ **~menge** *f* odběrové množství ▪ **~schalter** *m* odbočkový přepínač ▪ **~spannung** *f* bočnicové napětí (na bočnicích transformátoru) ▪ **~speisewasservorwärmung** *f* ohřev napájecí vody odběrovou párou ▪ **~speisung** *f rad.* odbočkové napájení, bočnicové napájení ▪ **~steuerung** *f* odběrový rozvod ▪ **~strom** *m* odběrový proud ▪ **~stufe** *f* odběrový stupeň
- Anzapfung** *f 1.* odběr páry 2. *el.* odbočka, vývod z vinutí 3. *lesn.* nařiznutí stromů (pro odběr mizy nebo pryskyřice)
- Anzapfungsbetrieb** *m* odběrový provoz
- Anzeichen** *n* příznak, symptom ▪ **~puder** *m* značkovací prášek
- Anzeichnen** *n*, **optisches** optické vtyčování
- Anzeige** *f 1.* ohlášení, upozornění, signál, údaj (měřicího přístroje) 2. *elektron.* indikace, zobrazení ▪ **~, akustische 1.** *inf.* indikace akustiky 2. *let.* ukazatel akustiky ▪ **~eine Anzeige aufgeben** podat inzerát ▪ **~eine Anzeige von etw. erstaten** podat oznámení o něčem ▪ **~, optische** optický ukazatel, optický indikátor ▪ **~bereich** *m* rozsah rozměrů (stupnice přístroje) ▪ **~bild** *n inf.* zobrazení na obrazovce ▪ **~daten** *pl inf.* zobrazená data ▪ **~definition** *f inf.* definice zobrazení ▪ **~einheit** *f*, **~graphische** *inf.* grafická zobrazovací jednotka, grafický zobrazovač, grafický displej 4. ▪ **~genauigkeit** *f* přesnost údaje (přístroje) ▪ **~gerät** *n metrol.* návěštní přístroj, ukazující přístroj, ukazatel, indikační přístroj, indikátor ▪ **~lampe** *f el.* indikační lampa, signalizační lampa
- Anzeigen** *n* indikace, příznak, známka
- Anzeigepflicht** *f* oznamovací povinnost, ohlašovací povinnost
- anzeigepflichtig** podléhající povinnosti nahlásit
- Anzeiger** *m metrol.* indikátor ▪ **~der Hiebsreife** *les.* mýtní ukazatel zralosti
- Anzeige/röhre** *f rad.* indikační elektronka ▪ **~saldo** *m inf.* zobrazený zůstatek ▪ **~spanne** *f* rozsah indikace ▪ **~tafel** *f* indikátorový panel ▪ **~toleranz** *f metrol.* tolerance indikace, tolerance ukazatele, přípustné chyby ▪ **~vorrichtung** *f* přístroj s ukazatelem ▪ **~wert** *m* hodnota indikace
- anziehen** *mech.* dotáhnout, přitáhnout, zatáhnout (šroubové spoje)
- Anziehen** *n čal.* utažení (např. hranovacího motouzu)
- Anziehung** *f*, **gegenseitige** *fyz.* vzájemné přitahování
- Anziehungskraft** *f mech.* gravitace, přitažlivá síla, přitažlivost
- Anzucht** *f* odchov mladých stád; pěstování, vypěstování
- Anzuchthaus** *n* množárna

Anzug *m I.* nachýlení, vychýlení, zkos; dotažení, přitažení (např. šroubového spoje), zatažení *2. el.* přitáhnutí, přitah (relé)

Anzugs/leistung *f* výkon přískoku ▪ **~rolle** *f* přitahovací váleček ▪ **~spannung** *f* napětí přískoku ▪ **~stange** *f* dotahovací tyč ▪ **~strom** *m el. str.* záběrný proud, záběrový proud ▪ **~trieb** *m hod.* pružinový pohon ▪ **~vermögen** *n mot.* schopnost roztažení (vozů) ▪ **~winkel** *m tvář.* úhel stěn vylisovaných otvorů

Anzünden *n* zapalování

anzünden zapálit, zažehnout, iniciovat (výbuch)

Anzünder *n* zapalovač

AO (= **Arbeitsordnung** *f*) *org.* pracovní řád, nařízení, vyhláška

AOK (= **Allgemeine Ortskrankenkasse** *f*) (*něm.*) Všeobecná zdravotní pojišťovna

Aorta *f* aorta, srdečnice

AP (= **Austrittspupille** *f*) *opt.* výstupní pupila

Apastron *n kosm.* apastron, vzdálenost dvojhvězdy

Apathie *f* apatie, netečnost, ochablost

Apatit *m min.* apatit

aper bez sněhu, nezasněžený

Apertometer *n metrol., opt.* apertometr

Apertur *f I.* otvor, štěrbin, spára *2. opt.* apertura *3. TV* apertura (antény) ▪ **~, numerische** *opt.* numerická (číselná) apertura ▪ **~blende** *f opt.* aperturní clona, otvorová clona, aperturní diafragma ▪ **~, fehler** *m TV* aperturní (otvorová) chyba ▪ **~winkel** *m I. opt.* otvorový (aperturní) úhel, úhel rozvětrění *2. rad.* úhel apertury antény

Apex *n kosm.* apex

Apfel *n bot.* jablňo ▪ **~baum** *m bot.* jablňo ▪ **~essig** *m* jablečný ocet ▪ **~mehltau** *m bot.* padlí jableňové ▪ **~most** *m* jablečný most ▪ **~säure** *f chem.* kyselina jablečná, hydroxybutanodiová kyselina ▪ **~schnitt** *m* křížala ▪ **~wickler** *m* obaleč jablečný

Aphel *n kosm.* afélium, odsluní

Aphizid *n* aficid

Aphthitalit *m min.* afthitalit, glaserit

Apiezonfett apiezonovaný tuk

apikal apikální, koncový, směřující k vrcholku

AP-Kautschuk *m* (= **Äthylen-Propylen-Kautschuk** *m*) etyleno-polypropylenový kaučuk

Aplanat *n opt.* aplanát, aplanátový objektiv

Aplit *m petr.* aplit

Apophyse *f geol.* apofýza, odžilek

Apopunkt *m kosm.* apoapsis, apocentrum

Aposelenum *n* apocyntion, apolune

Apothekerbuch *n farm.* lékopis, farmakopea

Apparat *m* aparát, přístroj ▪ **~, Kippscher** *chem.* Kippův přístroj

Apparatekammer *f vod. str.* komora stavidel

Apparatur *f* aparatura, soustava přístrojů, zařízení

Appartement *n* apartmá ▪ **~haus** *n* nájemní dům s apartmány

Appletonschicht *f meteo.* Appletonova vrstva

Applikation *f* aplikace ▪ **~, betriebswirtschaftliche** provozněhospodářská aplikace

Appretbrechmaschine *f text.* změkčovací stroj, lámací stroj

appretieren apretovat

Appretieren *n* koč. apretování, naleštění povrchu, konečná úprava výrobku

Appretur *f I.* apretační přípravek *2. text.* apretura, apretování; úprava ▪ **~, chemische** *text.* chemická apretura, chemické zulesnění ▪ **~, feuerbeständige** nehořlavá úprava ▪ **~, mechanische** *text.* mechanická úprava ▪ **~maschine** *f text.* úpravářský stroj, změkčovací stroj

Approbation *f* uznávání, uznávací řízení

Approximation *f mat.* aproximace, přiblížení ▪ **~, stocha-**

stische *mat.* stochastická aproximace

Aprikose *f bot.* meruňka obecná

Apriori-Gewicht *n fyz.* statistická hmotnost

apriorisch apriorní

Apsiden *fpl astr.* apsidy

Apsidenlinie *f astr.* přímka apsid

Apsis *f arch.* apside

AQL (= **annehbare Qualitätslage** *f*) přípustná úroveň

kvality, povolená zmetkovitost výroby (norma)

Aquadag *m* akvadag, hydrokollag (suspenze koloidního grafitu)

Aquädukt *n* akvadukt, vodovodní most

Aquakultur *f* akvakultura

Aquarianer *m* akvarista

Aquatinta *f polygr.* akvatinta

aquatisch žijící ve vodě

Äquator *m* rovník ▪ **~, thermischer** *geod.* termický rovník,

tepelný rovník (zemský) ▪ **~bahn** *f kosm.* rovníková dráha

Äquatorkreisbahn *f* oběžná kruhová rovníková dráha

Äquidensitometrie *f* ekvidenzitometrie

äquidistant *mat.* ekvidistantní

Aquiferspeicherung *f* akviferní podzemní zásobník

äquilateral *mat.* ekvilaterální, stejnostranný

äquimolekular *chem.* ekvimolekulární

Äquinoktium *n* rovníkodenost

Äquipartitionstheorem *n fyz.* ekvipartiční teorém

äquipotentiell *fyz.* ekvipotenciální

Äquivalent *n* ekvivalent ▪ **~ der Wärme, mechanisches** *fyz.*

mechanický ekvivalent tepla, mechanický tepelný ekviva-

lent ▪ **~, elektrochemisches** elektrochemický ekvivalent

▪ **~anode** *f elektron.* rovnovážná anoda (diody) ▪ **~brenn-**

weite *f opt.* ekvivalentní ohnisková vzdálenost ▪ **~dosis** *f*

dávkový ekvivalent ▪ **~dosis** *f, höchstzulassene nukl.*

nejvyšší přípustná (ekvivalentní) dávka ▪ **~masse** *f chem.*

ekvivalentní hmotnost ▪ **~rührstufenzahl** *f chem.* ekvi-

valentní počet stupňů míchání (ideální míchání) ▪ **~span-**

nung *f elektron.* ekvivalentní napětí, rovnovážné napětí

Äquivalenz *f* ekvivalence, rovnovážnost ▪ **~gesetz** *n,*

photochemisches *fyz.* zákon fotochemické rovnováhy

(Einsteinův) ▪ **~punkt** *m chem.* ekvivalenční bod

Aquokomplex *m chem.* akvokomplex

Aquoverbindung *f chem.* akvosloučenina

AR I. (= **Analogrechner** *m*) analogový počítač *2.* (= **automatische Regelung** *f*) automatická regulace *3.*

(= **Aufsichtsrat** *m org.*) dohlížecí rada

Ar *n* jednotka plochy ar, 1 ar = 100 m²

Arabinose *f chem.* arabinóza

Arachisöl *n* arašidový olej, podzemnicový olej

Aarakryl *n* arakryl, aryloakryl

Aramide *npl* (= **aromatische Polyamide** *f*) *plast.* aromatické polyamidy

Aräometer *n* areometr; hustoměr

Araukarie *f, brasilianische* blahočet, araukarie

Arbeit *f mech.* práce ▪ **~rund um die Uhr** nepřetržitá práce

(24 hod. denně) ▪ **~, äußere** *fyz.* vnější práce (plynu)

▪ **~, elementare** elementární práce (síly) ▪ **~, geistige**

duševní práce ▪ **~, geschützte** *ochr. pr.* chráněná práce

(z hlediska bezpečnosti) ▪ **~, indizierte** *mot.* indikovaná

práce ▪ **~, innere** *fyz.* vnitřní práce ▪ **~, körperliche** tělesná

práce ▪ **~, manuelle** ruční práce ▪ **~, maximale** *fyz.* maxi-

mální (vnější) práce ▪ **~, mechanisierte** mechanizovaná

práce ▪ **~, stabile** stabilní práce (např. stroje) ▪ **~, techni-**

sche *fyz.* technická práce ▪ **~, unstable** nestabilní práce

(stroje) ▪ **~, virtuelle** *mech.* virtuální práce

Arbeiten *n* pracování (dřeva)

Arbeitgeber *m* zaměstnavatel ▪ **~nehmer** *m* zaměstnanec,

pracovník ▪ **~nehmerfindung** *f term.* vykonání práce,

výkon práce ▪ **~platzkonzentration** *f*, **maximale** *ochr. pr.* maximální koncentrace pracovišť
Arbeiter *n I.* dělník, pracovník **2. text.** pracovní váleček
 ▪ **~, angelernter** zaučený dělník ▪ **~, gelernter** vyučený pracovník, kvalifikovaný dělník ▪ **~, ungelerner** nekvalifikovaný pracovník, nevyučení dělník ▪ **~herberge** *f* dělnická ubytovna ▪ **~stunde** *f* pracovní hodina
Arbeits/abgabe *f term.* práce vykonaná soustavou ▪ **~ablauf** *m* harmonogram, sled (pracovních) operací, pracovní postup, průběh práce ▪ **~ablaufplanung** *f* pracovní postup, plán pracovního procesu ▪ **~ablaufstudie** *f* analýza pracovního postupu, analýza pracovního pochodu ▪ **~abrechnungsblatt** *n* výkaz práce ▪ **~abweichung** *f* pracovní odchylka ▪ **~amt** *n* úřad práce ▪ **~anfall** *m* objem práce ▪ **~angebot** *n* nabídka práce, pracovní nabídka ▪ **~anhänger** *m mot.* pracovní přívěs (zařízení napojené na stroj) ▪ **~anleitungskarte** *f org. I.* pracovní návod **2.** pracovní karta ▪ **~anweisung** *f* návod k práci, pracovní pokyn ▪ **~anzug** *m* pracovní oděv, kombinéza ▪ **~auftrag** *m* pracovní příkaz ▪ **~aufwand** *m* pracovní náklady, vynaložená práce ▪ **~aufwendigkeit** *f* pracnost, pracovní náročnost ▪ **~ausfall** *m* absence, prostoj v práci, pracovní výpadek ▪ **~ausfallrate** *f* podíl pracovního výpadku, četnost výpadků práce ▪ **~ausnutzung** *f* využití pracovního výkonu ▪ **~austausch** *m term.* výměna práce ▪ **~band** *n* pracovní pás, výrobní pás ▪ **~bedarf** *m* potřeba práce, potřeba energie ▪ **~bedingungen** *fpl I.* pracovní podmínky **2. ek.** potřeba práce ▪ **~begleitkarte** *f org.* průvodka ▪ **~bekleidung** *f* pracovní oděv ▪ **~belastung** *f* pracovní zátěž ▪ **~beleg** *m* pracovní doklad ▪ **~bereich** *m I.* okruh působnosti **2.** okruh (svěšených) činností **3. inf.** pracovní rozmezí, pracovní úsek ▪ **~bericht** *m* zpráva o vykonané práci ▪ **~bescheinigung** *f* potvrzení o zaměstnání ▪ **~beschreibung** *f* popis práce ▪ **~bewertung** *f* ohodnocení práce ▪ **~biene** *f* včela dělnice ▪ **~blatt** *n* návod ▪ **~breite** *f* pracovní šíře (stroje) ▪ **~brennstoff** *m* energetické palivo ▪ **~brigade** *f* pracovní skupina, četa, brigáda ▪ **~buch** *n* pracovní knížka ▪ **~bühne** *f* pracovní plošina, pracovní lešení ▪ **~charakteristik** *f* popis práce ▪ **~datei** *f inf.* pracovní soubor ▪ **~dauer** *f* pracovní doba ▪ **~direktor** *m* výrobní ředitel ▪ **~disziplin** *f* pracovní kázeň ▪ **~druck** *m I.* pracovní tlak; *svař.* redukovaný tlak **2. spal. mot.** střední efektivní tlak, činný tlak ▪ **~ecke** *f* pracovní kout ▪ **~einheit** *f I. metrol.* jednotka práce **2. třísk. obr.** pracovní jednotka (vrtací, frézovací atd.) ▪ **~einkommen** *n* příjem za práci ▪ **~einteilung** *f* rozdělení práce ▪ **~entgelt** *n* odměna za práci ▪ **~erschweris** *f* ztížení práce
arbeitsfähig *praceschopný*
Arbeits/fähigkeit *f*, **technische** *fyz.* exergie ▪ **~fläche** *f I.* obrobenej povrch **2. mot.** pracovní plocha (výkresy) ▪ **~flugplatz** *m let.* letiště agroslužeb, polní letiště ▪ **~flüssigkeit** *f* pracovní roztok ▪ **~folge** *f* sled operací, pracovní postup ▪ **~fuge** *f stav.* spára při přerušení práce (při betonování); *st. sil.* pracovní drážka ▪ **~gang** *m I. stroj.* postup práce, pracovní chod **2. operace** (technologická) ▪ **~gangstufe** *f třísk. obr.* záběh, stupeň pracovního chodu ▪ **~gangwechsel** *m* mezioperační čas ▪ **~gas** *n* pracovní (hnací) plyn ▪ **~gasse** *f horn.* pracovní pole, první pole (stěny) ▪ **~gebiet** *n* pracovní oblast, pracovní obor ▪ **~gefährdung** *f* pracovní ohrožení ▪ **~gelegenheit** *f* pracovní příležitost ▪ **~gemeinschaft** *f* pracovní spolek, pracovní tým ▪ **~genehmigung** *f* pracovní povolení ▪ **~gerüst** *n stav.* pracovní lešení, pracovní stolice, pracovní plošina ▪ **~gesetzbuch** *n* zákoník práce ▪ **~gleichung** *f mech.* rovnice práce, rovnost práce ▪ **~grube** *f I. žel.* pracovní jáma, revizní jáma **2. mot.** kanál ▪ **~gruppe** *f* pracovní skupina ▪ **~hygiene** *f* hygiena práce ▪ **~intensität** *f* inten-

zita práce, intenzita výkonu ▪ **~kalibr** *n tvář.* pracovní kalibr (váleček) ▪ **~kammer** *f stav.* pracovní komora, keson ▪ **~kammer** *f, verlorene* *stav.* keson, pracovní komora ▪ **~kanal** *m nukl.* palivový kanál, pracovní kanál ▪ **~kennlinie** *f elektron.* pracovní charakteristika, dynamická charakteristika ▪ **~kleidung** *f* pracovní oblečení, pracovní oděv ▪ **~kondensator** *m el.* vyhřívací kondenzátor ▪ **~kosten** *pl* náklady na práci, pracovní náklady ▪ **~kraft** *f ek.* pracovní síla ▪ **~kräfteinsparung** *f* úspora pracovních sil ▪ **~kräfte(einsatz)plan** *m* plán pracovních sil, plán zaměstnanosti ▪ **~kräftemangel** *m* nedostatek pracovních sil ▪ **~kräfteresourcen** *fpl* zdroje pracovních sil ▪ **~kraftfahrzeug** *n* vozidlo speciálního určení (např. požární) ▪ **~kreis** *m* pracovní společenství, kruhový diagram (el. motoru) ▪ **~laufkarte** *f org.* pracovní oběhová karta ▪ **~leistung** *f I.* pracovní výkon **2.** vyrobené množství **3. mot.** efektivní výkon, užitečný výkon ▪ **~leiter** *m el.* vedoucí práce ▪ **~lohn** *m ek.* pracovní mzda, výdělek ▪ **~lose** *m* nezaměstnaný ▪ **~losgeld** *n* podpora v nezaměstnanosti ▪ **~losigkeit** *f* nezaměstnanost ▪ **~luftfahrt** *f* agrolektivo, služební letectvo ▪ **~markt** *m trh* práce ▪ **~maschine** *f* pracovní stroj, výrobní zařízení ▪ **~maßstab** *m metrol.* pracovní měřítko ▪ **~methode** *f* pracovní metoda ▪ **~mittel** *n ek.* pracovní prostředek ▪ **~mittelpass** *n org.* technický list (stroje) ▪ **~mittelverbrauch** *m* spotřeba pracovní látky ▪ **~moral** *f* pracovní morálka ▪ **~nachfrage** *f* poptávka po práci ▪ **~nachweis** *m* potvrzení o zaměstnání ▪ **~naht** *f* pracovní steh, pracovní šev ▪ **~nische** *f* pracovní výklenek ▪ **~norm** *f ek. I.* norma práce, norma pracovní doby **2.** normativ (doby) práce ▪ **~norm** *f, technisch* *begründete* *(TAN)* technicky zdůvodněná norma (doby práce) ▪ **~norm** *f, vorläufige* *ek.* předběžná pracovní norma ▪ **~öffnung** *f* pracovní otvor, pracovní okénko; *hutn.* nakládací otvor (např. pece) ▪ **~ökonomik** *f* ekonomika práce ▪ **~ordnung** *f* pracovní řád ▪ **~organisation** *f, Internationale* *Mezinárodní organizace práce* ▪ **~organisation** *f, wissenschaftliche* *vědecká organizace práce* ▪ **~ort** *m horn.* pracoviště, pracovní předek ▪ **~papiere** *npl* pracovní podklady ▪ **~pause** *f I.* pracovní přestávka **2. výkr.** pracovní kopie (světlotisková) ▪ **~plan(stamm)karte** *f org.* postupový list, technologický list ▪ **~planterminierung** *f* rozhrvování pracovních postupů ▪ **~platz** *m* pracoviště, pracovní místo ▪ **~platzausstattung** *f* vybavenost pracoviště ▪ **~platzbeleuchtung** *f* osvětlení pracoviště ▪ **~platzspeicher** *m inf.* operační paměť ▪ **~platzwechsel** *m* změna pracoviště ▪ **~platzzulage** *f* příplatek za rizikové pracoviště ▪ **~pflichtverhältnis** *n* pracovníprávní vztah ▪ **~pflichtverletzung** *f* porušení pracovních povinností ▪ **~preis** *m el.* cena energie, cena práce, odměna za práci ▪ **~raum** *m I.* pracovní prostor; *skl.* výrobní prostor **2.** oblast práce, pracovní oblast ▪ **~recht** *n* pracovní právo ▪ **~rechtsverhältnis** *n* pracovníprávní vztah ▪ **~regler** *m el.* regulátor zátěže ▪ **~rollgang** *m* pracovní válečkový dopravník ▪ **~rotte** *f kol.* pracovní četa, pracovní skupina ▪ **~rückstand** *m* nedokončená práce ▪ **~schablone** *f elektron.* fotomaska (pracovní), (fotolitografická) pracovní maska ▪ **~schaubild** *n* harmonogram ▪ **~schauuhr** *f ek.* chronograf, stopky) ▪ **~schritt** *m aut.* pracovní krok, fáze obrábění (při numerickém řízení), činnost, operace ▪ **~schutz** *m* ochrana práce, bezpečnost práce ▪ **~schutzanordnungen** *fpl* předpisy bezpečnosti práce ▪ **~schutzbekleidung** *f ochr.* ochranný (pracovní) oděv ▪ **~schutzbeauftragte** *m* bezpečnostní referent ▪ **~schutzbrille** *f ochr.* ochranné pracovní brýle ▪ **~schutzgesetz** *n* zákon o bezpečnosti práce ▪ **~schutzobmann** *m* vrchní inspektor bezpečnosti práce ▪ **~schutzschuhe** *mpl ochr.* ochranná pracovní obuv ▪ **~seite** *f hutn.* pracovní

strana, vsázková strana (pece) ■ **~sicherheit** *f* ochr. pr. bezpečnost práce ■ **~sitzung** *f* pracovní schůze, pracovní porada ■ **~skizze** *f* pracovní skica, pracovní náčrt ■ **~spalt** *m* *elektron.* pracovní šterbina (klístronu) ■ **~spannung** *f* *el.* pracovní napětí ■ **~speicher** *m* *inf.* operační paměť, pracovní paměť, vnitřní paměť ■ **~spiel** *n* pracovní cyklus (stroje) ■ **~spitze** *f* pracovní špička ■ **~spule** *fel.* pracovní cívka (indukčního ohřevu) ■ **~station** *f* pracovní stanice (postupové obráběcí linky) ■ **~stelle** *f* pracovní místo, pracoviště ■ **~stellung** *f* *el. str.* budicí (pracovní) poloha 2. *stroj.* pracovní poloha ■ **~stoff** *m* pracovní látka, termodynamický činitel, pracovní materiál (pro jednání) ■ **~stoffe** *mpl*, **gefährliche** *ochr. pr.* nebezpečné pracovní látky ■ **~straße** *f* pracovní linka ■ **~streifen** *m* pracovní pruh ■ **~streitigkeit** *f* pracovní spor ■ **~strom** *m* *el.* pracovní proud, přitahovací proud (např. relé) ■ **~stück** *n* obrobek, obráběný předmět ■ **~stufe** *f* *trisk. obr.* záběr, etapa pracovního procesu ■ **~stunde** *f*, **geleistete** odpracovaná hodina ■ **~tag** *m* pracovní den ■ **~takt** *m* 1. *spal. mot.* pracovní takt 2. takt práce (automatické linky) ■ **~technik** *f* technika práce ■ **~teilung** *f* dělba práce ■ **~turbine** *f* pracovní turbína ■ **~umfang** *m* objem práce, rozsah práce ■ **~unfähigkeit** *f* neschopnost práce ■ **~unfall** *m* pracovní úraz ■ **~unfallversicherung** *f* pojištění pro případ pracovního úrazu ■ **~unterweisung** *f* výrobou instruktáž, instruktáž při zapracování ■ **~verbrauch** *m* spotřeba práce, spotřeba energie ■ **~verdienst** *m* odměna za práci ■ **~verfahren** *n* 1. způsob práce, pracovní metoda, pracovní postup, technologický proces 2. *mot.* pracovní oběh ■ **~verfügbarkeit** *f* pracovní disponibilita ■ **~verhältnis** *n* pracovní poměr ■ **~verhältnis** *n*, **befristetes** pracovní poměr na dobu určitou ■ **~verhältnis** *n*, **nebenberufliches** vedlejší pracovní poměr ■ **~verluste** *mpl* pracovní ztráty, ztráty v pracovním procesu ■ **~vermögen des Speichers** energetický ekvivalent nádrže ■ **~vermögen** *n* 1. výkon, výkonnost 2. *výbuš.* potenciální energie, potenciál (výbušniny) ■ **~versäumnis** *n* absence, zmeškání práce ■ **~verteilist** *f* pracovní rozvrh ■ **~verteilung** *f* rozvržení práce ■ **~vertrag** *m* pracovní smlouva ■ **~vertrag** *m*, **befristeter** pracovní smlouva na dobu určitou ■ **~volumen** *n* efektivní skladovací kapacita ■ **~vorgang** *m* pracovní operace, pracovní postup ■ **~vorgang** *m*, **freigegebener** schválený pracovní postup ■ **~vorgangsausschluss** *m* zmetkovost pracovní operace ■ **~vorgangsbeschreibung** *f* popis pracovní operace ■ **~vorvertrag** *m* předběžná pracovní smlouva, příslib pracovní smlouvy ■ **~weise** *f* pracovní postup ■ **~welle** *f* 1. *stroj.* pracovní hřídel 2. *rad.* pracovní vlna ■ **~wert** *m* *ek.* hodnota práce (hodinová) ■ **~wettbewerb** *m* pracovní soutěž ■ **~widerstand** *m* *rad.* pracovní odpor ■ **~wissenschaft** *f* ergonomie ■ **~woche** *f* pracovní týden ■ **~zeit** *f* 1. pracovní doba 2. *ek.* doba pracovní směny ■ **~zeit** *f*, **fixe** pevná pracovní doba ■ **~zeit** *f*, **flexible** pružná pracovní doba ■ **~zeit** *f*, **gleitende** klouzavá pracovní doba ■ **~zeit** *f*, **normale** běžná pracovní doba ■ **~zeit** *f*, **operative** *org.* doba práce, čas operace, čas provozu ■ **~zeit** *f*, **verkürzte** zkrácená pracovní doba ■ **~zeitaufwand** *m* pracnost, spotřeba pracovního času ■ **~zeitgliederung** *f* *ek.* struktura pracovní doby, členění pracovní doby ■ **~zeitregelung** *f* úprava pracovní doby ■ **~zeiterlagerung** *f* přesun pracovní doby ■ **~zeitstudie** *f* *org.* studie pracovní doby, chronometráž ■ **~zeitstudienmann** *m* normovač ■ **~zelt** *n* ochranná pracovní plachta ■ **~zeug** *n* pracovní nářadí (komplet) ■ **~zylinder** *m* *stroj.* pracovní válec, hydraulický válec ■ **~zylinder** *m*, **hydraulischer** hydraulický pracovní válec

Arbitrage *f* arbitráž ■ **~klause** *f* arbitrážní doložka
Arboretum *n* arboretum

Arborizid *n* arboricid
Archimedes-Zahl *f* *mech. pl.* Archimédovo číslo
Archimyzeten *jpl* archimycety, prahouby
Architekt *m* architekt
Architektur *f* architektura ~, **neuzeitliche** novodobá architektura ■ **~glied** *n* architektonický člen, element architektonické sestavy
Architrav *m* *arch.* architráv
Archiv *n* archiv ■ ~, **buchhalterisches** účetní archiv
Archivband *n* *inf.* archivní pásek
archivieren archivovat
Archivierung *f* archivace
Archivolte *f* *arch.* archivolta
Ardometer *n* ardometr
Areal *n* 1. *mat.* povrchové pole 2. *zem.* areál
ARFF (= **Allrichtungsfunkfeuer** *n*) *rad.* všesměrový radiomaják
Argentan *m* *met.* argentan, nové stříbro
Argentit *n* *min.* argentit
Argentometrie *f* *chem.* argentometrie
ArGm (= **Arbeitsgemeinschaft** *f*) pracovní spolek
Argon *n* *chem.* argon, Ar
Argument *n* *mat.* argument; prostorový úhel
Argyropyrit *m* *min.* argyropyrit
Arin *n* *chem.* benzin
Arine *npl* *chem.* ariny (např. dehydrobenzen)
Arithmetik *f* *mat.* aritmetika
Arkade *f* *arch.* arkáda
Arkatur *f* *arch.* arkatura
Arkose *f* *petr.* arkóza
ArKr (= **Arbeitskreis** *m*) spolek pracovníků (např. odborných)
Arkus *m* *mat.* arkus; obloukový úhel ■ **~funktion** *f* *mat.* cyklotrická funkce, funkce arkus
arm *chudý*
Arm *m* 1. *stroj., mech.* rameno, výložník 2. *stav.* schodišťové rameno 3. *st. sil.* rameno (křížovatyky)
Armatur *f* armatura; světlo, osvětlení ■ ~ **mit Elektroantrieb** ventil se servomotorem ■ ~ **mit nicht steigender Spindel** šoupě s nestoupavým větvenem ■ ~ **mit steigender Spindel** šoupě se stoupavým větvenem ■ ~ **von Flutwerken** *ryb.* armatura hrázíčních hradicích těles
Armaturen/beleuchtung *f* *mot.* osvětlení panelové desky ■ **~brett** *n* přístrojová deska
Armblei *n* olovo po odstříbění Parkesovou metodou
Armcoisen *n* *met.* železo Armco (technicky čisté)
Armgas *n* *paliv* plyn s nízkou výhřevností
armieren 1. armovat, pancéřovat 2. *stav.* vyztužit (beton)
Armiermaschine *f* *el.* pancéřovka, stroj na pancéřování (kabelů)
Armierung *f* 1. *el.* pancéřování, pancéř (kabelu) 2. *stav.* armování, zpevnění
Armierungsdraht *m* armovací drát
Arملهه *f* loketní opěrka, područka
Arملههpolsterung *f* čalounění područky
armlehnlos bez loketních opěrek
Arملههnessel *m* křeslo s područkami
Arملههucher *m* *osv.* ramenové svítidlo
Armschutz *m* *ochr. pr.* ochrana ramene
Armstronglinie *f* Armstrongova linie
Armstuhl *m* židle s područkami
Arnteil *m* loketní opěrka, područka
Aroma *n* aroma, aromatická esence
Aromadurchlässigkeit *f* propustnost pro aromatické látky
Aromaten *npl* *chem.* aromatické sloučeniny; aromatické uhlovodíky, sloučeniny aromatů
aromatisch 1. *chem.* aromatický (sloučenina) 2. aromatický,

vonný, voňavý
Aromatisierung *f* aromatizace
Aromatizität *f chem.* aromatický charakter, aromatizovaný stav, aromaticita
Aromavorläufer *m chem.* aromatický prekurzor, aromatická výchozí látka, aromatický meziprodukt
Aronschaltung *f el.* Aronovo zapojení (měření dvěma wattmetry)
Arrangement *n* aranžmá (vazačský výtvar)
arrangieren zorganizovat, uspořádat
arretieren aretovat, zajistit (v poloze), ustálit, fixovat, přidržet
Arretieren *n* fixování, aretace
Arretierung *f* aretace (např. váhy); regulace; ustavení (po-hyblivých částí), zajištění
arrondieren *hod.* zaokrouhlit
Arrondierung *f* arondace
Arsan *n chem.* arzenovodík, arseniak
Arsen *n chem.* arzen, As
Arsenantimon *n min.* alemontit
Arsenat *n chem.* 1. arzenitan 2. (orto)arzeničnan
Arsenblüte *f min.* arzenový květ
Arsenid *n chem.* arzenid
Arsenik *n chem.* arzenik, otrušik
Arsenikalkies *m min.* löllingit
Arsenit *n chem.* arzenitan
Arsen/kies *m min.* arzenopyrit, sulfid arzenu a železa
 ▪ ~**kupfer** *n I. met.* arzenová měď 2. *min.* domeykít
 ▪ ~**nickelglanz** *m min.* gersdorffit ▪ ~**nickelkies** *m min.* chloantit ▪ ~**olith** *m, n min.* arzenolit
Arsen/säureanhydrid *n* anhydrid kyseliny arzeničité ▪ ~**silberblende** *f min.* proustit ▪ ~**spiegel** *m* arzenové zrcátko
 ▪ ~**trioxid** *n chem.* kyslíčnick arzenitý ▪ ~**wasserstoff** *m chem.* arzenovodík
Arsin *n chem.* arzenovodík; arzin
Arsonierung *f chem.* arzonování
Art *f* druh (v systematice j. taxon species); chování; povaha; způsob
Artenbildung *f* vytváření druhu
artesischer Brunnen *m* artéská studně
Artgewicht *n fyz.* měrná hmotnost, měrná hutnost, měrná tíha
Artikel *m* artikl, článek (např. v tisku), výrobek, zboží
 ▪ ~**beschreibung** *f* popis výrobku ▪ ~**bezeichnung** *f* označení výrobku ▪ ~**bezug** *m* odběr zboží ▪ ~**nummer** *f* číslo výrobku ▪ ~**stammdaten** *pl* kmenová data o výrobku
Artillerie *f, mittlere* *zbroj.* dělostřelecko středního kalibru ▪ ~, **unterstützende** *zbroj.* záložní dělostřelecko, dělostřelecko podporující útok ▪ ~, **verlastete** zatížené dělostřelecko ▪ ~, **weittragende** dalekonosné dělostřelecko ▪ ~**geschoss** *n* dělostřelecká střela, dělostřelecký granát ▪ ~**geschütz** *n* dělo (zbraň)
Artischocke *f bot.* artyčok
Artkreuzung *f* mezdruhové křížení
Artmerkmal *m* druhový znak
Artung *f* povahový ráz, založení
Arve *f* borovice limba
Aryl *n chem.* aryl
Arylieren *n chem.* arylování
Arzneibuch *n form.* lékopis, farmakoepa ▪ ~, **Deutsches** německá farmakoepa
Arzneipflanze *f* léčivá rostlina, léčivka
Arzt *m* lékař ▪ ~**hilfe** *f* lékařská pomoc ▪ ~**praxis** *f* ordinace lékaře
AS I. (= **Achsschenkelenkung** *f*) osově řízení, řízení osovou tyčí 2. (= **Ackerschlepper** *m*) (zemědělský) tahač, traktor 3. (= **Arbeitsschutz** *m*) bezpečnost práce 4. (= **Auslöse-schütz** *n el.* spouštěcí jistič), spouštěcí stykač 5. (= **An-**

rufsucher *m*) *telef.* vyhledávač hovorů
As *f* osika
ASA I. jednotka (světelné) citlivosti negativu ASA (americká): 1 ASA = 1 PN 2. (= **Arbeitsschutzanordnungen** *fpl*) předpisy bezpečnosti práce 3. (= **Amerikanischer Normenausschuss** *m*) Americká standardizační asociace
Asaleder (= **Leder** *n für Arbeitsschutzartikel*) *ochr. pr.* kůže na výrobu ochranných výrobků
ASAO (= **Arbeitsschutzanordnungen** *fpl*) předpisy bezpečnosti práce
Asbest *m min.* azbest, osinek ▪ ~**beton** *m stav.* azbestocementová hmota, azbestbeton, azbestový beton, eternit
 ▪ ~**betonrohr** *n stav.* azbestobetonová trubka, eternitová trubka ▪ ~**drahtnetz** *n* azbestová síťka ▪ ~**garn** *n* azbestová příze ▪ ~**gewebe** *n* azbestová tkanina ▪ ~**kordel** *f* azbestová šňůra, azbestový provaz ▪ ~**kunststein** *m el.* azbestocement, eternit (izolační materiál) ▪ ~**schnur** *f* azbestový provazec ▪ ~**schürze** *f ochr. pr.* azbestová zástěra ▪ ~**stein** *m* azbestocementový výrobek ▪ ~**wolle** *f* azbestová vata, azbestová vlna
Asbolan *m min.* asbolan
Asche *f I.* popel 2. *geol.* vulkanický popel 3. *hutn., slév.* popelovina
Äsche *f* lipan podhorní
Asche/(n)schmelz/verhalten *n* charakteristika popelového prášku, charakteristika popílku ▪ ~, **gebundene** primární popelovina ▪ ~**ablagerung** *f* deponování popela
 ▪ ~**analyse** *f* analýza popela ▪ ~**anfeuchter** *m* navlhčovač popela ▪ ~**ansatz** *m* nános popela ▪ ~**anteil** *m* podíl popela
 ▪ ~**ausfall** *m* výpust popela ▪ ~**austrag** *m* výpust popela
 ▪ ~**bestandteil** *m* složka popela ▪ ~**fänger** *m* lapač popílku
 ▪ ~**förderband** *m* dopravníkový pás na popel ▪ ~**gehalt** *m* obsah popelovin ▪ ~**grube** *f* jáma na popel ▪ ~**keller** *m* bunkr na popel ▪ ~**lagerung** *f* ukládání popela
Aschen/bahn *f* škvárová dráha (motocyklová) ▪ ~**becher** *m* popelník (cigaretový) ▪ ~**binder** *m stav.* popelové pojivo
 ▪ ~**fall** *m kotl.* popelník (u kotle) ▪ ~**kasten** *m I. kotl.* schránka na popel, popelník 2. *žel.* popelník (lokomotivní)
 ▪ ~**regen** *m geod.* popelový spad (vulkanický)
aschenreich popelnatý
Aschen/sinter *m stav.* aglomerovaný popílek, spékáný popílek ▪ ~**winde** *f lod.* dopravník popela
Äscher *m I. koč.* luh 2. *keram.* (prostředek při výrobě skla)
Äschern *n koč.* luhování
Asche/schichter *m* třídící popela ▪ ~**schieber** *m* popelové hradítko ▪ ~**schleuse** *f* popelová výpust ▪ ~**schmelzverhalten** *n* tavitelnost popela ▪ ~**schwefel** *m* síra v popelu ▪ ~**sinter** *m* spékavý popílek ▪ ~**spülapparat** *m* hydraulický odpopílkovač ▪ ~**stoffe** *mpl* popeloviny ▪ ~**tasche** *f* popelová jímka ▪ ~**verschleiß** *m* popílková abrazie ▪ ~**verwertung** *f* využití popela, zhodnocení popela ▪ ~**weichungspunkt** *m* bod měknutí popela ▪ ~**zahl** *f* měrná popelnatost ▪ ~**zuteiler** *m* dávkovač popílku
Aschfallraum *m kotl.* popelník, popelový prostor
Aschweide *f* vrba popelavá
A-Schweißen *n* (= **autogenes Schweißen** *n*) autogenní svařování
Ascites *f* ascites, nahromadění tekutiny v břišní dutině
A-Seigerung *f* segregace feritické pásma
äsen *zem.* pást se
Asepsis *f* asepsie
Aseptik *f* asepsie
Asexualität *f* asexualita
ASI (= **Arbeitsschutzinspektion** *f*) inspekce bezpečnosti práce
Ask (= **Anschlusskabel** *n*) přípojovací kabel, instalační kabel
Ask(ul)jin *n chem.* ask(ul)jin

- Askriptor** *m inf.* askriptor
Asparagin *m chem.* asparagin
Asparaginsäure *f chem.* kyselina asparagová
Aspe *f osika*
Aspenbock *m* kozlíček osikový
Aspermie *f aspermie*
Asphalt *m* asfalt ■ **-beton** *m stav.* asfaltový beton ■ **-binder** *m* asfaltový pojivo ■ **-bitumen** *n* asfaltová živice ■ **-bitumenpappe** *f* asfaltová lepenka ■ **-bord** *n st. sil.* asfaltový obrubník ■ **-decke** *f st. sil.* asfaltový povrch ■ **-dichtung** *f vod. inž.* asfaltové těsnění ■ **-eingussdecke** *f st. sil.* šterkový povrch (makadam) zalitý asfaltem ■ **-einstreudecke** *f st. sil.* asfaltový povrch ze šterku (makadamu) obaleného asfaltem
Asphaltene *mpl chem.* asfalteny
Asphaltstrich *m stav.* asfaltový potěr, asfaltový nátěr ■ **-feinbeton** *m stav.* jemný asfaltobeton, jemnozrný asfaltobeton ■ **-gestein** *n petr.* asfaltová hornina, asfaltová skála, bitumenová skála ■ **-grobbeton** *m stav.* hrubý asfaltobeton, hrubozrný asfaltobeton
asphaltieren asfaltovat
Asphaltite *npl* asfaltity (přírodní asfalty)
Asphaltkalkstein *m petr.* bitumenový vápeneč (nasycený přírodním asfaltem) ■ **-mauerwerk** *n* zdivo s asfaltem ■ **-pappe** *f* asfaltová lepenka ■ **-sand** *m petr.* asfaltický písek ■ **-streumakadam** *m st. sil.* povrchový šterk (makadam) spojený asfaltem ■ **-tränkmakadam** *m drog.* asfaltový makadam, povrchová asfaltová drť ■ **-überzug** *m* asfaltový povlak, asfaltovaný povlak
asphärisch *opt.* asférický
Aspirator *m lab.* aspirátor, odsávač
ASPL (=abgesperrte Platte f) *dřev.* překližovaná deska
A-Sprengkopf *m* atomová (bojová) hlavice, jaderná hlavice
ASR (= Flughafen-Rundsicht radar m, n) letištní všesměrový radar
Assanation *f* asanace
Assanierung *f* asanace, ozdravění
Assekuranz *f* pojišťovnictví
Asselwanzwerk *n stroj., tvář.* Asselova válcovna, trat' s tříválcovou válcovací stolicí
Assembler *m inf.* assembler ■ **-sprache** *f inf.* jazyk symbolických adres, assemblerový jazyk
Assemblierer *m inf.* assembler
Assimilation *f biol.* asimilace, připodobňování, splyvání
Assimilationsteich *m* asimilační rybník
Assistent *m* asistent
Assouplieren *n text.* změkčování (hedvábí)
Assoziat *n chem.* asociát
Assoziation *f I. chem.* asociace, slučování se **2. mat.** asociace
Assoziativgesetz *n mat.* asociativní zákon, zákon o slučování
Assoziativität *f mat.* asociativita
Ast *m* suk, větev ■ **~, angefaulter** *dřev.* nahnilý suk ■ **~, ausgebohrt** *dřev.* vyvrtaný suk ■ **~, ausgedübelt** *dřev.* vyspravený suk ■ **~, dunkler** *dřev.* tmavý suk ■ **~, eingewachsener** *dřev.* zarostlý suk ■ **~, gesunder** *dřev.* zdravý suk ■ **~, teilweise verwachsener** *dřev.* částečně zarostlý suk ■ **~, verharzter** *dřev.* prosmolený suk ■ **~, verwachsener** *dřev.* zarostlý suk
Astasierung *f metrol., el.* astaticizace
Astat(in) *n chem.* astat, At
astatisch *metrol.* astatický
Astaxt f *dřev.* odvětvovací sekera
Astbohrer *m dřev.* vrták na suky
Astbohrmaschine *f dřev.* vyvrtávačka suků, vysukovačka
Asterismus *m I. min.* asterizmus **2. rad.** hvězdicovitost
Asteroid *m astr.* asteroida, malá planeta
astfrei *dřevn.* bez suků
Ast/hackgut *n dřev.* větvové štěpky ■ **~holz** *n* sukovité dřevo
ästig *dřev.* větvnatý, sukovitý
Ästigkeit *f* sukovitost
Astigmatismus *m opt.* astigmatizmus
Ast/knorren *m* suk (ve dřevě) ■ **~masse** *f* hmota větvová ■ **~quirl** *m* přeslenový suk
Astragalus *m arch.* astragal, perlovec
Astralon *n plast.* astralon
astrein bezsuký
Astring *m* větvění kroužek
Astrionik *f kosm.* astronika
Astrobiologie *f* kosmobiologie, astrobiologie
Astroide *f mat.* asteroida (druh hypocykloidy)
Astrokuppel *f let.* hvězdářská kopule
Astrometrie *f* astronomie
Astronautik *f* astronautika
Astronavigation *f* navigace podle hvězd, astronomická navigace
Astronmaschine *ffyz.* astron (zařízení používané v technice plazmy)
Astronomie *f* astronomie
Astropeiler *m* radioteleskop
Ast/stelle *f* sukovité místo ■ **~, stummel** *m dřev.* pahýl po suku
Ästung *f lesn.* vyvětvování, odvětvování
Äsung *f* pastva, paša (pro zvěř)
Äsungsvermögen *n* úživnost
Äsymmetrie *f* asymetrie
Asymptote *f mat.* asymptota
asymptotisch *mat.* asymptotický
Asynchronismus *m el. str.* asynchronizmus
Asynchron/maschine *f el. str.* indukční stroj, asynchronní stroj ■ **~Phasenschieber** *m el. str.* indukční fázový regulátor ■ **~übertragung** *f inf.* asynchronní přenos
at (=technische Atmosphäre f) technická atmosféra
At.-Gew. (= Atomgewicht n) *chem.* atomová hmotnost (relativní)
Atavismus *m* atavizmus, dědičnost po předcích
A-Teilnehmer *m telef.* volající účastník
Atelier *n I.* pracovna (umělece), ateliér **2. kin.** studio, ateliér, fotoateliér ■ **~kran** *m kin.* operátorská zvedací plošina, snímkovací zdviž
Atem/filter *n, m* filtr (protiplynové masky) ■ **~gerät** *n let.* kyslíkový přístroj ■ **~gift** *n* respirační jed ■ **~luft** *f* vzduch na dýchání ■ **~maske** *f* dýchací maska ■ **~öffnungen** *fpl* průduchy ■ **~schutz** *m* ochrana dýchání ■ **~schutzgerät** *n I. horn.* přístroj se samočinným dýcháním, sebezáchranný přístroj **2. ochr. pr.** přístroj na ochranu dýchacích cest ■ **~schutzmaske** protiplynová maska
Äthan *n chem.* etan
Äthan(o)säure *f chem.* kyselina octová, kyselina etanová
Äthanal *n chem.* etanal, acetaldehyd
Äthandial *n chem.* etanodial, glyoxal
Äthandicarbonsäure *f chem.* kyselina butandiolová
Äthanol *n chem.* etanol, etylalkohol
Äthanolamin *n chem.* etanolamin, kolamin
Äthen *n chem.* etan, etylen
Äther *m chem.* eter
Äthin *n chem.* acetylen, etyn
Äthinylierung *f chem.* etynylování, etynylace
Äthoxyäthan *n chem.* etoxyetan, dietyleter
Äthoxylinharz *n plast.* etoxylinová pryskyřice, epoxidová pryskyřice
Äthyl *n* etyl, etylová skupina
Äthyl/alkohol *m* etylalkohol, etanol ■ **~alkohol** *m, vergällter* denaturovaný etylalkohol, denaturát ■ **~äther** *m* etyleter, etoxyetan ■ **~benzol** *n chem.* etylobenzen ■ **~chlorid** *n*

chem. etylchlorid
Äthylen *n chem.* etylen, eten ▪ **~diamintetraessigsäure** *f chem.* kyselina etylendiamintetraoctová ▪ **~glykol** *n chem.* etylen glykol ▪ **~oxid** *n chem.* etylenoxid, epoxyetan
Äthylierung *f chem.* etylování, etylizace
Äthylaktat *n chem.* etylaktát, mléčnan etylu
Äthyn *n chem.* etyn, acetylen
Atlant *m arch.* atlant
Atlas *m I. polygr.* atlas 2. *text.* atlas (tkanina); pletenina, úplet
Atlasbindung *f text.* atlasová vazba
atm (= **physikalische Atmosphäre**) *f* fyzikální atmosféra
Atmen *n* dýchání
Atmolyse *f chem.* atmolyza
Atmometer *n meteo.* evaporimetr, výparoměr
Atmoradiograph *m meteo.* atmoradiograf
Atmosphäre *f I.* atmosféra (technická nebo fyzikální) (jednotka tlaku) 2. atmosféra (zemská) ▪ **~, aktive** *tep. zpr.* aktivní atmosféra ▪ **~, äußere** *meteo.* venkovní atmosféra, vnější atmosféra ▪ **~, kontrollierte** kontrolovaná atmosféra ▪ **~, neutrale** *hutn.* neutrální atmosféra (pece) ▪ **~, physikalische** jednotka tlaku fyzikální atmosféra, normální atmosféra, atm: 1 atm = 101 325 Pa ▪ **~, technische** jednotka tlaku technická atmosféra, at: 1 at = 0,980665.10⁵ Pa ▪ **~, verschmutzte** znečištěná atmosféra ▪ **~, wissenschaftliche** jednotka tlaku fyzikální (normální) atmosféra, atm: 1 atm = 1,01325.10⁵ Pa
Atmosphären/druck *m fyz.* atmosférický tlak ▪ **~trockner** *m* atmosférická sušárna ▪ **~wellenkanal** *m rad.* troposférický vlnovod
Atmosphäris *pl rad.* atmosféricky, atmosférické poruchy
atmungsaktiv prodyšný
Atmungsorgane *npl* dýchací ústrojí ▪ **~rohr** *n* trubka stabilizující průtok (ve výparníku průtokového kotle) ▪ **~trockner** *m dřev.* kontaktní sušárna, respirační sušárna ▪ **~trocknung** *f* sušení v dýchacích sušárnách ▪ **~typ** *m* dýchací habitus ▪ **~wärme** *f potr.* teplo při vydechování, vydechované teplo
Atom *n fyz.* atom ▪ **~, geschältes** *nukl.* obalený atom ▪ **~, instabiles** nestabilní atom ▪ **~, markiertes** označený atom, značkový atom ▪ **~, nacktes** *nukl.* osamocený atom ▪ **~, normales** *fyz.* atom v základním stavu, nevybuzený atom ▪ **~, verlagertes** *kryst.* dislokovaný atom ▪ **~, versetztes** *kryst.* dislokovaný atom ▪ **~abfall** *m nukl.* radioaktivní odpad, atomový odpad ▪ **~abstand** *m elektron.* vzdálenost atomových jader, vzdálenost atomů ▪ **~antrieb** *m nukl.* nukleární pohon, jaderný pohon, atomový pohon
atomar *chem.* atomový, atomární
Atom/batterie *f nukl.* atomová baterie, jaderný akumulátor ▪ **~bau** *m* stavba atomu ▪ **~bindung** *f chem.* atomová vazba, kovalentní vazba, elektronová vazba, **~bindung** *f, polare* *nukl.* kovalentní polarizovaná vazba ▪ **~brennstoff** *m nukl.* jaderné palivo ▪ **~deponie** *f nukl.* atomová skládka ▪ **~eisbrecher** *m* atomový ledoborec, ledoborec na jaderný pohon ▪ **~elektron** *n nukl.* oběžný elektron ▪ **~energie** *f nukl.* jaderná energie, atomová energie ▪ **~energie-Agentur, Internationale** Mezinárodní agentura pro atomovou energii ▪ **~explosion** *f nukl.* atomový výbuch, jaderný výbuch ▪ **~flugzeug** *n* letadlo na jaderný pohon ▪ **~friedhof** *m nukl.* atomová skládka ▪ **~gefechtshaupt** *m zbroj.* atomová bojová hlavičce, jaderná hlavičce ▪ **~geschoss** *n nukl.* atomová střela ▪ **~geschütz** *n* atomové dělo ▪ **~gewicht** *n I. chem.* atomová hmotnost, relativní atomová hmotnost 2. *fyz.* hmotnost atomu ▪ **~gewicht** *n, chemisches* *chem.* atomová hmotnost ▪ **~gewicht** *n, physikalisches* *chem.* fyzikální atomová hmotnost ▪ **~gitter** *n kryst.* atomová mřížka (krystalická) ▪ **~gramm** *n chem.* gramatom ▪ **~hülle** *f nukl.* (elektronový) obal atomu ▪ **~hydrogen-**

waffe *f* termojaderná zbraň, vodíková zbraň ▪ **~industrie** *f* jaderný průmysl ▪ **~kern** *n nukl.* atomové jádro, jádro atomu ▪ **~kernumwandlung** *f nukl.* přeměna atomového jádra, transmutace atomového jádra ▪ **~kraftwerk** *n nukl.* jaderná elektrárna, atomová elektrárna ▪ **~ladung** *f I. zbroj.* atomová nálož (ve střele, bombě atd.) 2. *nukl.* náboj atomu ▪ **~lampe** *f el.* izotopová lampa ▪ **~masse** *f I. chem.* atomová hmotnost (relativní) 2. *fyz.* hmotnost atomu ▪ **~masse** *f, relative* (relativní) atomová hmotnost ▪ **~meiler** *m nukl.* jaderný reaktor ▪ **~modell** *n fyz.* model atomu ▪ **~modell** *n, Bohrsches* *fyz.* planetární model atomu, Bohřův model atomu ▪ **~modell** *n, Bohr-Sommerfeldsches* *n fyz.* Bohr-Sommerfeldův model atomu ▪ **~modell** *n, Rutherfordisches* *fyz.* Rutherfordův model atomu, planetární model atomu ▪ **~molekül** *n chem.* molekula s atomovou vazbou, molekula s elektronovou vazbou, homeopolární molekula ▪ **~müll** *m nukl.* radioaktivní odpad, atomový odpad ▪ **~munition** *f zbroj.* nukleární munice, atomová munice ▪ **~niveau** *n* energetická hladina ▪ **~orbital** *n fyz.* atomová oběžná dráha, oběžná dráha atomu ▪ **~ordnungszahl** *f chem.* atomové číslo, pořadové číslo (prvku) ▪ **~physik** *f* atomová fyzika ▪ **~radius** *n fyz.* poloměr atomu ▪ **~rumpf** *m nukl.* atomové jádro, atomová vazba ▪ **~schale** *f nukl.* elektronová slupka atomu, elektronová vrstva atomu ▪ **~schiff** *n* atomová loď, loď s jaderným pohonem ▪ **~schlacke** *f nukl.* atomový odpad ▪ **~schutz** *m* protiatomová obrana ▪ **~spaltung** *f nukl.* štěpení atomu ▪ **~spektrum** *n fyz.* atomové spektrum ▪ **~sprengstoff** *m nukl.* nukleární výbušnina, jaderný výbušný materiál ▪ **~stoß** *m fyz.* srážka atomů ▪ **~strahl** *m nukl.* atomový paprsek ▪ **~streufaktor** *m* atomový (rozptylový) faktor ▪ **~strom** *m el.* proud z atomové elektrárny, proud z jaderné elektrárny ▪ **~struktur** *f fyz.* struktura atomu, stavba atomu ▪ **~U-Boot** atomová ponorka, ponorka s jaderným pohonem ▪ **~uhr** *f nukl.* atomové hodiny ▪ **~umlagerung** *f* přeskupení atomů (v krystalické síti); *nukl.* dislokace atomu; *kryst.* vyražení atomy ▪ **~umwandlung** *f nukl.* přeměna atomu, transmutace atomu ▪ **~volumen** *n chem.* atomový objem ▪ **~waffe** *f* jaderná zbraň, atomová zbraň ▪ **~wärme** *f nukl.* atomové teplo ▪ **~zahl** *f I.* atomové číslo, pořadové číslo (prvku) 2. počet atomů (např. v mřížce) ▪ **~zerspaltung** *f* rozbití atomu

atomisieren atomizovat

Atomistik *f* atomistika

atomistisch atomistický

Atommacht *f* jaderná mocnost ▪ **~risiko** *n* jaderné riziko

Atramentieren *n povl.* atramentování (povrchová úprava v elektrolytu), fosfátování atramentem
A-Transistor *n elektron.* hrotový tranzistor
atro (*absolut trocken*) absolutně suchý

AT-Schweißen (= **aluminothermisches Schweißen**) *n* termitové svařování, aluminotermitové svařování

Attest *n* atest, atestace, osvědčení

Attika *f arch.* atika

Atto atto, a (předpona násobných jednotek, násobek 10⁻¹⁸)

Attraktant *m* atraktant

Attraktion *f fyz.* přitažlivost

Attribut *n inf.* atribut

Atü (= **atmosphärischer Überdruck**) *m* atmosférický přetlak

ATZ (= **automatiche Telefonzentrale**) *f* automatická telefonní centrála

Ätz/alkalien *pl* leptací alkálie ▪ **~baryt** *n chem.* kysličník barnatý ▪ **~druck** *m text.* leptaný tisk

Ätzen *n I.* leptání, vyleptání 2. lept (barvení) ▪ **~ (der Kiemen)** leptání (žaber) ▪ **~, elektrolytisches** *povl.* elektrolytické leptání ▪ **~, lokales** selektivní leptání ▪ **~, selektives**

selektivní leptání

Ätzfaktor *m polygr.* faktor leptání

ätzfest neleptatelný, odolný proti leptání

Ätzfigur *f kryst.* vyleptaný obrazec, vyleptaný tvar, leptový obrazec ■ **~glas** *n* leptané sklo, matné sklo (povrchovým leptáním) ■ **~graben** *m met.* leptaná drážka, leptaný žlábek ■ **~grube** *f met.* vyleptaná jamka ■ **~grubendichte** *f met.* hustota vyleptaných jamek ■ **~grund** *m met.* ochranná vrstva proti leptání ■ **~kali** *n chem.* hydroxid draselný ■ **~kalk** *m* žíravé vápno, pálené vápno ■ **~lauge** *f chem.* žíravý luh ■ **~natron** *n chem.* hydroxid sodný ■ **~natronlösung** *f* roztok hydroxidu sodného ■ **~polieren** *n met.* leštění leptáním ■ **~tiefe** *f polygr.* hloubka leptání

Ätzung *f* leptání, lept

Ätzverfahren *n, stufenloses polygr.* jednostupňové leptání (stočků)

Au *I. chem.* zlato 2. (= **Audion** *n*) *rad.* audion

Au *f* niva, luh, lučina

Audiogramm *n akust.* audiogram

Audiometer *n akust.* audiometr

Audiometrie *f akust.* audiometrie

audiovisuell audiovizuelní

Aue *f I. vod. inž.* záplava 2. niva, luh, bažina

Auenwald *m* lužní les

Auerhahn *m* tetřev

Auermetall *m* Auerův kov (železo + cer)

aufarbeiten dokončit, dopracovat, skončit, vypracovat, zpracovat

Aufarbeitung *f* zpracování, vypracování ■ **~des Kernbrennstoffs** regenerace jaderného paliva

Aufastung *f lesn.* vyvětvování

Aufastung *f* oklest

Aufbau *m I.* rozebírání, struktura, uspořádání 2. *chem.* syntéza 3. *lod.* nadpalubí 4. *mot., kol.* karoserie 5. *stav.* nadstavba; *stav.* stavění, montáž, výstavba ■ **~der Spannungebenen** skladba napětových úrovní ■ **~einer Bohranlage** montáž vrtné soupravy ■ **~, schrittweiser** *chem.* stupňová syntéza, syntéza po stupních ■ **~, selbsttragender** *mot.* samonosná karoserie ■ **~beplankung** *f mot.* pokrytí karoserie, obední karoserie ■ **~einheit** *f* stavebnicová jednotka (obráběcího centra)

aufbauen postavit, vybudovat

Aufbau/faktor *m nukl.* faktor vzrůstu, faktor přírůstku ■ **~gerät** *n trísk. obr.* složený přístroj (z unifikovaných elementů) ■ **~helfer** *m* pomocník na stavbě ■ **~körnigkeit** *f fot.* strukturní zrnitost, zrnitost struktury ■ **~dose** *f* povrchová krabice ■ **~maschine** *f* stavebnicový stroj

Aufbäumen *n I.* zvedání předních kol (např. letadla) 2. *text.* navijení osnovy

Aufbau/möbel *npl* sektorový nábytek ■ **~motor** *m* nástavbový motor

Aufbaumvorrichtung *f text.* zařízení na navijení osnovy (na osnovní vál)

Aufbau/phase *f* fáze výstavby ■ **~reaktion** *f I. chem.* reakce syntézy 2. *nukl.* reakce slučování (jader), fúze ■ **~schalter** *m el.* nástavbový spínač ■ **~schneide** *f tvář.* nastavené ostří, nárůstek ■ **~schule** *f* nástavbová škola ■ **~spant** *n lod.* příčné žebro (palubní) nástavby

Aufbau/vorschrift *f* předpis pro výstavbu ■ **~zeit** *f elektron.* doba ionizace (v plynové lampě); *el.* doba tvorby (vybití); *elektron.* doba narůstání (impulzu)

aufbereiten (Daten) *inf.* zpracovat (data)

aufbereiten připravit

Aufbereitung *f I.* počáteční obrobení (suroviny), přípravná operace, vstupní operace 2. úprava, obohacení ■ **~, elektrische** *horn.* elektrická úprava ■ **~, elektrostatische** *horn.* elektrostatická úprava ■ **~, mechanische** *horn.* mechanické

zpracování ■ **~, nasse** *horn.* mokrá úprava

Aufbereitungsanlage *f I. úprav.* úpravna 2. úpravenské zařízení, úpravnické zařízení ■ **~befehl** *m inf.* instrukce úpravy (dat) ■ **~betrieb** *m úprav.* úpravna

Aufbereitungsformat *n inf.* formát pro editaci

Aufbereitungsroutine *f inf.* program pro přípravu dat

Aufbeton *m* horní vrstva betonu

aufbewahren uschovat, uchovat

Aufbewahrung *f* úschovna (např. zavazadel), uschování

aufbiegen ohýbat, rozehnat (např. rozseknutý konec šroubu), rozehnat (závlačku), odehnout

Aufbinden *n* vyvazování (rostlin ke kůlu, na konstrukci)

Aufblähen *n keram.* nadýmání, nabývání, nadouvání

Aufblähung *f zem.* nadmutí

Aufblasen *n* dobývání, plnění, těžba

Aufblättern *n* rozvrstvování, delaminace (vícevrstvého materiálu)

Aufblätterung *f* rozvrstvení

Aufbleicher *m* bělicí prostředek, bělidlo

aufblenden *TV, kin.* roztmívat (obraz)

Aufblühen *n* rozkvět

aufblühen rozkvétat

Aufblühzeit *f* období květu

Aufbohren *n trísk. obr.* vyvrtání

aufbördeln zalemovat, zarolovat (spoj)

Aufbrechen *n* drolení, praskání (např. povrchu vozovky)

Aufbringung *f* obstarání, opatření ■ **~von Kapital** opatření kapitálu ■ **~von Mitteln** obstarání prostředků

Aufbruch *m horn.* dovrchní zálom, stropní zálom ■ **~arbeiten** *fpl* výkopové práce ■ **~material** *n* materiál z demolice

Aufdampf *m* přiváděná pára, vyváděná pára

aufdämpfen napařovat

aufdampfen napařovat (např. kovové povlaky)

aufdecken odkrývat

Auf-Dicke-Schleifen *n* broušení na tloušťku

aufdornen *I.* nasadit na trn 2. *tvář.* hladit (otvory), rozšiřovat (trnem), probíjet

Aufdrallen *n el.* roztáčení, rozkrucování (např. lanka)

aufdrehen natahovat (hodinky), otočit (např. kohoutek)

Aufdruck *m I.* nátiisk 2. *text.* přímý tisk (na tkanině)

Aufdrücken *n elektron.* propojení tištěným spojem (polovodičových součástek)

Aufechterhaltung *f* udržení, zachování

Aufeinanderfolge *f* posloupnost ■ **~der Ereignisse** sled událostí

aufeinanderleimen nalepit na sebe

auffahren *horn. I.* hnát (chodbu) 2. razit (důlní dílo), postupovat (při ražení důlního díla)

Auffahrt *f* výjezd (z dolu), přísun (vozů)

Auffang/becken *n ryb.* záchytná nádrž ■ **~behälter** *m* jímka

auffangen absorbovat, jímat, zachycovat, zadržovat

Auffänger *m I. nukl.* target, terč 2. lapač (elektronů) ■ **~strom** *m elektron.* kolektorový proud (hlavice ionizačního vakuometru)

Auffang/gefäß *n chem.* záchytná nádoba, sběrač ■ **~graben** *m ryb.* záchytná stoka, strouha ■ **~lösung** *f chem.* absorpční roztok ■ **~schirm** *m I.* plátno (projekční) 2. fotometrická destička ■ **~trichter** *m* okap, trychtýřový svod kouře ■ **~vorrichtung** *f* záchytné zařízení, lapač

auffedern odpružit (např. při ohybu)

Auffettung *f* obohacení tukem „tukování“

Auffinden *n einer Störstelle* zjištění místa poruchy

Auffinden *n* vyhledání

Aufflammung *f* vzplanutí

Aufforderung *f* vybitnutí, výzva ■ **~, amtliche** úřední výzva ■ **~, schriftliche** písemná výzva

Aufforsten *n* zalesnění

- aufforsten** zalesnit
Aufforstung *f* zalesňování
Aufforstungskosten *pl* dřev. zalesňovací náklady ▫ ~**ruhe** *f* dřev. doba zalesňovacího klidu
auftragsgemäß podle objednávky, podle příkazu
Auffrieren *n* rozmrzání
Auffrischung *f* oživení, regenerace
Auffuhr *f* navážka
Aufführungskernmarke *f* slév. vyváděcí známka (jádra)
Auffüllen *n* doplnění, naplnění, vyplnění
Auffüllung der Bestände doplnění stavu zásob
Auffüllung *f* *I.* naplnění, vyplnění *2. stav.* stropová výplň
Auffunken *m* elektronová metoda nanášení kovu (např. na ostří nářadí)
Aufgabe *f* *I.* horn. vsázka *2.* úloha, úkol, problém *3.* rezignace ▫ ~**band** *n* *I.* horn. dávkovací pás, sběrný pás *2. transp.* podávací pás (pásového dopravníku) ▫ ~**band** *n*, **gemuldetes stroj.** pás transportéru s dutinami ▫ ~**bühne** *f* horn. podávací plošina
aufgaben podat, uložit, vzdát se
Aufgabe/förderer *m* vkladací dopravník ▫ ~**gurtförderer** *m* podávací pásový dopravník
Aufgaben/stellung *f* vytyčení úkolů ▫ ~**wert** *m* aut. zadaná hodnota, požadovaná hodnota ▫ ~**zuordnung** *f* přidělení úkolů
Aufgabe/rollgang *m* hutn. vsázkový válečkový dopravník (u ohřívací pece) ▫ ~**schurre** *f* *I.* transp. náspný žlab *2. horn.* náspka ▫ ~**seite** *f* vkladací strana ▫ ~**sohle** *f* horn. nakládací patro, nakládkové patro ▫ ~**teil** *m* vkladací část ▫ ~**tisch** *m* vkladací stůl, podávací stůl ▫ ~**trichter** *m* transp. náspka, výspka ▫ ~**vorrichtung** *f* transp. podávací zařízení, podavač, dávkovač; horn. vsazovací zařízení ▫ ~**walze** *f* podávací váleček
Aufgang *m* zem. vzcházení, vzejití
Aufgeber *m* transp. podavač, podávací zařízení
aufgeladen *el.* nabitý (např. kondenzátor)
Aufgeld *n* ážio, emisní ážio
aufgelöst *mat.* *1.* zbavený závorek *2.* rozřešený, vyřešený
aufgeschwemmt naplaveno
aufgezogen *I.* hod. natahnutý *2.* nasazený, natažený (např. stahovací prstenec)
Aufgleiten *n* *meteo.* vstup
Aufgleitfront *f* *meteo.* teplá fronta
aufgliedern členit, rozčlenit, rozdělit
Aufgliederung *f* členění, klasifikace, rozčlenění, rozdělení, rozvržení
aufgrund na základě
Aufgusstierchen *npl* nálevníci
Aufgussverfahren *n* *ferm.* infuzní způsob
aufhalten zadržet, zdržet
Aufhanfen *n* *el.* natáčení (izolátoru) s použitím konopného lana
Aufhäng(vorricht)ung *f* závěs, zavěšení (zařízení)
Aufhänge/haken *m* transp. závěsný hák ▫ ~**isolator** *m* *el.* visutý izolátor ▫ ~**leiste** *f* závěsná lišta (u harfy)
aufhängen zavěsit
Aufhänge/öse *f* *I.* závěsné oko, úchyt na zavěšení *2. el.* spojnice s úchytkou
Aufhängung/, bifilare dvounitkové zavěšení ▫ ~, **kardanische stroj.** Cardanův závěs
Aufhärtung *f* *tep. zpr.* zakalení, vytvrzení
Aufhaspel *f*, *m* hutn. navíječka (pásů, drátů)
aufhauen *I.* nasekávat (např. pilníky) *2. horn.* razit dovrčně
aufheben krátit, zrušit
Aufhebung *f* *mat.* krácení (matematických výrazů), redukování ▫ ~**des Urteils** zrušení rozsudku ▫ ~**eines Vertrages** zrušení platnosti smlouvy
Aufheizen *n* *I.* nahřívání, rozehrívání, zahřívání *2.* rozpalování (např. pece)
Aufheizung *f* ohřev
Aufheizverbrauch *m* spotřeba uhlí k zahřátí (na určitou teplotu)
Aufheizzeit *f* doba ohřevu
aufhellen vyjasňovat, rozjasňovat; *barv.* zeslabovat (tón barvy)
Aufheller *m* *I.* *barv.* rozjasňovací prostředek, bělicí prostředek, bělidlo *2. kin.* malý projektor na zjasnění temných povrchů
Aufhell/impuls *m* *TV* zjasňovací impuls, vrátkový rozsvěcovací impuls, bránový rozsvěcovací impuls ▫ ~**lampe** *f* zjasňovací lampa ▫ ~**wand** *f* *kin.* rozjasňovací stěna
Aufhieb *m* *lesn.* prosek
aufhissen vztýčit, vytáhnout (ráhno)
Aufkastung *f* *vod. inž.* nástavba (provizorní ochranné hráze nebo valu)
Aufkauf *m* *ek.* skupování, zakoupení, vykoupení (větších množství) ▫ ~ **von Gesellschaften** akvizice společností ▫ ~**von Wertpapieren** skupování cenných papírů ▫ ~**preis** *m* výkupní cena
Aufkaufspreis *m* nákupní cena
aufkeilen upevnit klínem
Aufkimmung *f* *lod.* úkos dna
aufkitten (na)tmelit
Aufklaffen *n* *čal.* rozevirání (spojovacího švu)
aufklappbar odklopný, sklopný, rozkládací (např. křeslo)
Aufklärung *f* objasnění, vysvětlení, poučení
Aufklärungs/arbeit *f* osvětlová činnost ▫ ~**flugzeug** *n* průzkumný letoun ▫ ~**satellit** *m*, **fotografischer** fotografický průzkumný satelit ▫ ~**satellit** *m*, **funktechnischer** radio-technický průzkumný satelit
Aufklaung *f* dřev. osedláni, zadrápnutí (tesařský spoj)
aufkleben nalepit, přilepit
Aufkleber *m* nálepka
Aufklebezettel *m* nálepka, lepicí etiketa
Aufklinken *n* nárůst amplitudy
Aufkohlen *n* nauhličování
aufkohlen *tep. zpr.* nauhličít, cementovat
Aufkohlungs/medium *n* *tep. zpr.* nauhličující prostředek ▫ ~**mittel** *n* *tep. zpr.* prostředek na cementování ▫ ~**tiefe** *f* hloubka nauhličení
Aufkommen *n* objem (např. výroby), produkce, zdroj (příjmů), disponibilní množství (plynu)
aufkommen ručit, převzít, uhradit
Aufkräuseln *n* nařasení
Aufkugeln *n* *tep. zpr.* kalibrování kuličkou
Auflade/druck *m* nabíjecí tlak ▫ ~**gebläse** *n* *spal. mot.* přeplňovací dmychadlo ▫ ~**gruppe** *f* turbokompresor ▫ ~**leitung** *f* nabíjecí vedení
aufladen nabíjet, nakládat
Auflader *m* *I.* nakládač (pracovník) *2. let.* přeplňovací kompresor *3. transp.* nakládač, nakládací zařízení
Auflade/stelle *f* nakládko ▫ ~**widerstand** *m* nabíjecí odpor
Aufladung *f* *I.* naložení, nakládko *2. el.* nabíjení, náboj *3. spal. mot.* přeplňování ▫ ~, **mechanische** *spal. mot.* mechanické přeplňování
Aufladungs/ableiter *m* *let.* bleskojistka ▫ ~**teich** *m* odkaliště
Auflage *f* *I.* povlak (vrstva) *2. plast.* opěra *3. polygr.* náklad, vydání ▫ ~ **eines Buches** vydání knihy
Auflage/eisen *n* *tvář.* opěrná tyč ▫ ~**gewicht** *n* *lab.* nakládané závaží ▫ ~**klotz** *m* *tvář.* opěra, podpora
Auflagendruck *m* *polygr.* tisk nákladu
Auflagepolsterung *f* *čal.* tvarovací vrstva
Auflager *n* *I.* *mech.* opěra, podpora *2. stroj.* ložisko ▫ ~, **bewegliches** *mech.* přesuvná podpěra, posuvná podpěra

▪ ~, **festes mech.** pevná podpora ▪ ~**abstand** *m* vzdálenost podpor ▪ ~**achse** *f* podpírací hřídel ▪ ~**druck** *m mech.* reakce podpory, tlak podpory ▪ ~**gelenk** *n stav.* podpěrný kloub ▪ ~**kraft** *f mech.* podporová síla, podporová reakce, podporový tlak ▪ ~**lasche** *f* podpěrná lišta ▪ ~**mauer** *f* podpěrná zeď ▪ ~**platte** *f stav.* ložisková deska, opěrná deska ▪ ~**schürze** *f* kryt ložiska

Auflager *f I.* podepření, podpora (např. potrubí) 2. *geol.* navrstvení, vrstvení, výskyt vrstev

Auflage/scheibe *f* dosedací podložka ▪ ~**stärke** *f* tloušťka povlaku

Aufandung *f vod. inž.* zanesení zeminou, zanášení bahnem, kolmace

Aufassung *f* převod vlastnických práv (před notářem)

Auflast *f mech.* zatížení, dodatkové zatížení

Aufauf/backe *f mot.* náběžná čelist brzdy ▪ ~**krankheiten** choroby klíčnicích rostlin ▪ ~**rolle** *f* náběžový váleček ▪ ~**rollgang** *m hutn.* náběžný válečkový dopravník

Aufaufen *n I.* vzejítí, vzházení, klíčení 2. prorůstání

Auflege/maschine *f* nakládací stroj ▪ ~**matratze** *f* úložná matrace

Auflegen *n čal.* vrstvení

Auflegerschießen *n horn.* přiložený odstřel

aufleimen nalepit, naklízit

Auflicht *n opt.* dopadající světlo, přední osvětlení

Auflieger *m* návěš

Auflisten *n inf.* vytištění sestavy

auflisten vypsat údaje, vypsat data

Auflistung *f inf.* přehled, sestava údajů, seznam, výpis dat, výtisk sestavy

Auflockerung *f* nakypření, zkyprění (např. půdy) ▪ ~ **des Bodens** *zem.* kypření půdy ▪ ~, **vorübergehende** přechodné zkyprění (např. formovacích písku), přechodné nakynutí (např. těsta)

Auflockerungsschießen *n horn.* otrěsné odpalování, otrěsná střelba

Auflockerungseinrichtung *f čal.* rozvolňovací zařízení ▪ ~**maschine** *f* rozduřovací zařízení ▪ ~**zustand** *m* stav rozložený (fluidální složky)

auflösbar 1. *chem.* rozluč(í)telný, rozpustný 2. *mat.* řešitelný

Auflösbarkeit *f* rozpustnost

Auflösemaschine *f potr.* roztírač, detašér (mouky)

auflösen 1. *mat.* rozřešit, vyřešit 2. *chem.* rozpustit 3. rozvázat

Auflösen *n* rozpouštění, roztok

Auflöser *m* rozkulovač

Auflösung *f I.* likvidace, rozlišení, rozlišovací schopnost, zrušení 2. *chem.* rozpouštění 3. *mat.* odstranění závorek ▪ ~ **der Gesellschaft** zrušení společnosti ▪ ~ **des Arbeitsvertrags** rozvázání pracovní smlouvy ▪ ~ **eines Betriebs** zrušení podniku ▪ ~ **eines Kontos** zrušení účtu ▪ ~, **anodische** anodické rozpouštění

Auflösungsgrund *m* důvod pro zrušení ▪ ~**keil** *m TV* klín rozlišení, rozlišovací klín (v testovacím obraze) ▪ ~**mittel** *n* rozpouštědlo ▪ ~**prozess** *m* postupný rozklad, rozkladný proces ▪ ~**schaubild** *n tep. zpr.* graf austenizace oceli (v závislosti čas-teplota) ▪ ~**vermögen** *n I. chem.* schopnost rozpouštění, rozpustnost 2. schopnost rozlišení, rozlišovací schopnost ▪ ~**zeit** *f ferm.* doba zcukření

auflöten připájet, napájet (na co)

aufmachen otevřít

Aufmachung *f* úprava

aufmachen *potr.* narmutovat

Aufmaß *n I.* přídavek na obrábění 2. *stav.* rozsah (práci)

Aufmerksamkeitslampe *f tel.* ohlašovací světélko, ohlašovací žárovka

aufmessen 1. měřit, přeměřovat 2. *stav.* provést rozměření

Aufnähen *n čal.* našívání

Aufnahme *f I.* absorpce, pohlcování, připevnění, uchycení, upevnění, zachycení 2. nahrávání (zvuku) 3. *ek.* rozpočet, převzetí (zakázky) *fol.*, *kin.* snímek 4. *stav.* inventarizace 5. *stroj.* upínací přípravek, úpínka, upínač 6. odběr (např. výkonu) 7. příjem (např. materiálu) ▪ ~ **der Arbeit** zahájení práce, přijetí práce ▪ ~, **elektronenmikroskopische met.** elektromikroskopické snímání; elektromikroskopický snímek; elektronová mikrofotografie ▪ ~, **fotografische** fotografický snímek, fotografie ▪ ~, **geologische** geologický snímek ▪ ~, **laterale** *elakust.* postranní záznam, příčný záznam ▪ ~, **lichtmikroskopische** mikroskopický snímek, snímek pořízený optickým mikroskopem ▪ ~, **longitudinale** *elakust.* podélný záznam ▪ ~, **spannungsoptische** fotoelasticimetrický snímek ▪ ~, **tachymetrische** *geod.* tachymetrický snímek ▪ ~, **topographische** *geod.* topografický snímek ▪ ~**atelier** *n fot., kin.* studio, ateliér, snímkovací hala ▪ ~**basis** *f geod.* snímkovací základna ▪ ~**bunker** *m* vykládací zásobník ▪ ~**charakteristik** *f elakust.* směrová charakteristika ▪ ~**datum** *n* datum přijetí ▪ ~**fähigkeit** *f* jímavost; *fyz.* pohlcovací schopnost, absorpční schopnost ▪ ~**gespräch** *n* přijímací pohovor ▪ ~**graben** *m* náhon, přívodní strouha ▪ ~**häcksler** *m* *zem.* sběrací řezačka ▪ ~**kommission** *f* přijímací komise ▪ ~**kopf** *m I. elakust.* spinací zařízení, snímací hlava 2. *trísk. obr.* upínací hlava 3. záznamová hlava, zapisující hlava ▪ ~**menge** *f* absorbované množství ▪ ~**platte** *f I. trísk. obr.* upínací deska (např. obráběcího nástroje) 2. fotografické klišé ▪ ~**raum** *m elakust.* fotoateliér ▪ ~**röhre** *f TV* snímací elektronka ▪ ~**schaltung** *f elektron.* zapojení pro snímání charakteristik (např. elektronky) ▪ ~**vermögen** *n fyz.* absorpční schopnost ▪ ~**wandler** *n elakust.* vstupní převodník, vstupní měnič ▪ ~**wicklung** *f el. str.* primární vinutí ▪ ~**zapfen** *m stroj.* úchytný čep

aufnehmen přijmout, navázat, zahájit ▪ **diplomatische Beziehungen** ~ navázat diplomatické styky ▪ **im Protokoll** ~ zahrnout do protokolu

Aufnehmer *m I. chem.* absorbér; odeběrač, snímač 2. *aut.* čidlo (vstupní) 3. *par. str.* přestupník, receiver 4. *stroj.* kontejner (na hotové součástky) 5. *zkouš. mat.* úchyt, uchycovací zařízení (pro zkoušky)

aufpfropfen naroubovat

aufplatzen prasknout, puknout

aufpolstern očalounit

Aufprall/abschreckung *f tep. zpr.* nárazové prudké ochlazení (v kapalíně); kalení (oceli) ▪ ~**elektronen** *npl* bombardující elektrony ▪ ~**energie** *f* rázová energie ▪ ~**winkel** *m* úhel rázu (při zkoušce např. obalů)

Aufpreis *m* příplatek, přírážka (k ceně)

aufpressen nalisovat (kolo na hřídel)

Aufpressung *f geol.* vytlačování (zeminy)

aufquellen nabo(b)tnat

Aufrauen *n dřev.* zdrsnění (povrchu před klížením)

aufrechenbar kompenzovatelný, započítatelný

aufrechnen kompenzovat, započítat

Aufrechnung *f* kompenzace, vzájemný zápočet (pohledávek a závazků)

Aufrechnungskasse *f* registrační kasa

aufrecht přímý, vzpřímený; (obraz.) platný

aufrechterhalten udržovat (v pořádku)

Aufrechterhaltung *f* údržba, udržování

aufreiben *trísk. obr.* vystružovat, stružit (otvor)

Aufreiber *m nár.* výstružník

aufreißen 1. natrhnout, roztrhnout 2. *výkr.* naryšovat, kreslit, orýšovat

Aufreißen *n* natržení, popraskání

Aufreib/hammer *m* bourací kladivo (těžké pneumatiké)

- ~**naht** *m* odtrhávající šev ▪ ~**streifen** *m* trhací proužek, odtrhávající páska (uzávěru) ▪ ~**verschluss** *m* odtrhávající uzávěr
- aufrichten** napřímít, vztyčit, zvedat, stavět
- Aufrichtung f von Bodenschichten** *geol.* uspořádání půdních vrstev
- Aufriss** *m* 1. výkres, skica 2. *stav.* průčelí, fasáda 3. *st. sil.* podélný řez 4. *výkr.* nárys
- Aufrissebene** *f* *výkr.* nárysa, druhá průmětna
- Aufroller** *m* *mot.* naviják bezpečnostního pásu
- Aufroll/haspel** *f* *text.* naviják, moták ▪ ~**maschine** *f* 1. *hutn.* navijčka 2. *text.* navijčka tkanin
- Aufruf** *m* *inf.* volání, vyvolání, výzva
- aufrufen** vyvolat ▪ **ein Unterprogramm** ~ *inf.* spustit podprogram
- aufkunden** *mat.* zaokrouhlit (nahoru)
- aufkrüsten** *stav.* postavit lešení
- Aufsatz** *m* 1. koncovka, nástavec (pro liti) 2. *text.* článek, stať ▪ ~**band** *n* *stav.* vrchní závěs, nasazený závěs ▪ ~**deckel** *m* snímatelné dno (v kovových bubnech), nasazovací víko ▪ ~**dorn** *m* *třísk.* *obr.* nasazovací trn ▪ ~**futter** *n* *třísk.* *obr.* násadkové pouzdro ▪ ~**rohr** *n* nastavená trubka, nástavec ▪ ~**schrank** *m* nástavná skříňka ▪ ~**ventil** *n* uzavření (potrubí) trmenovým víčkem
- aufsaugen** vsát, vstřebat, pohlít tekutinu
- Aufsauger** *m* *chem.* absorbér, nasávač
- Aufschäumen** *n* vypěnění, zpěnění (např. strusky)
- aufschichten** vyrovnat (řezivo)
- Aufschichtung** *f* *geol.* navrstvení, zvrstvení
- aufschieben** odložit, odsunout ▪ **die Zahlung** ~ odložit platbu
- Aufsiebling** *m* *stav.* námětek (v okapu)
- Aufsiebung** *f* *geol.* přeskok (vrstev), přesunutí (přes sebe); odklad
- aufschlammén** naplavovat
- Aufschlammung** *f* 1. elutriace, naplavenina; emulze
- Aufschlaufen** *n* *čal.* navlečení do smyčky
- Aufschleppe** *f* 1. *lod.* výtah, vrátek (lodí) 2. *ryb.* lodní skluz
- aufschleifen** 1. *chem.* rozkládat, rozpouštět 2. *horn.* zpřisťupit 3. *hutn.* drit (rudu)
- Aufschließung** *f* *des Baugeländes* *stav.* vyztužení terénu
- Aufschließungskosten** *pl* náklady na skrývku
- Aufschluss** *m* 1. mineralizace 2. *chem.* rozložení, rozklad 3. *geol.* výchoz (horniny na povrch) 4. *horn.* hornický průzkum; otvírka (ložiska) ▪ ~, **nasser** rozklad mokrou metodou ▪ ~**arbeiten** *fpl* *horn.* geologickoprůzkumné práce ▪ ~**bau** *m* *horn.* otvírka (ložiska) ▪ ~**bohren** průzkumné vrtání
- aufschlüsseln** rozčlenit, zepsat, rozvrhnout
- Aufschlüsselung** *f* rozčlenění, rozpis, rozvržení, rozřídění, uložení (dle určeného klíče)
- Aufschluss/grad** *m* stupeň rozkladu ▪ ~**strecke** *f* *horn.* průzkumná chodba, otvirková chodba ▪ ~**verfahren** *n*, **alkalisches** *papirn.* alkalický rozklad
- Aufschmelzen** *n* natavení, tavení ▪ ~, **örtliches** místní natavení
- aufschnüren** orýsování, lavičkování
- Aufschössling** *m* výrůstek, výhonek
- aufschrauben** našroubovat (např. matici), přimontovat, uvolnit (např. šroubové spojení)
- Aufschraubenschloss** *n* vrchní zámek
- Aufschrift** *f* nápis, nadpis
- Aufschriftzettel** *m* etiketa
- aufschrumpfen** spojovat tepelným smrštěním
- Aufschrumfmuffe** *f* svěrná objímka
- Aufschub** *m* odklad, odročení ▪ ~ **der Strafvollstreckung** odklad výkonu trestu ▪ ~**zinsen** *mpl* úroky z prodlení
- Aufschulen** *n* školování
- aufschulfähig** schopný zaškolování
- aufschütten** nasypat
- Aufschütttrichter** *m* násypka, násypkový trychtýř
- Aufschüttung** *f* 1. *geol.* nános 2. *vod. inž.* násyp, navážka (z rumovíště)
- Aufschwefeln** *n* *tep. zpr.* difuzní šíření
- Aufschweißbiegeprobe** *f* navařovací zkouška ohybem
- Aufschweißen** *n* *svař.* navaření; rozvařování (řezání hořákem)
- aufschweißen** navařovat
- Aufschweißung** *f* navaření
- aufschwellen** nabo(b)tnat
- Aufschwemmung** *f* suspenze, naplavenina, nános
- Aufschwimmen** *n* *mot.* hydrodynamický prokluz
- Aufschwung** *m* *let.* půlvýkrut vzhůru
- Aufseher** *m* dozorce
- Aufsetzen** *n* 1. naložení, nasazení 2. *let.* dosednutí (při přistávání)
- aufsetzen** nasadit, připravit, sepsat ▪ **einen Vertrag aussetzen** sestavit návrh smlouvy
- Aufsetz/kappe** *f* nasazovací uzávěr ▪ ~**kasten** *m* *text.* jig-ger, stroj na barvení v šíři ▪ ~**punkt** *m* *let.* místo přistání ▪ ~**vorrichtung** *f* *horn.* stavítka, zařízení pro stavění klecí
- Aufsicht** *f* 1. dozor, inspekce 2. *výkr.* pohled shora ▪ ~, **staatliche** státní dozor
- Aufsichts/amt** *n* teletransmisní řídicí stanice ▪ ~**beamte** *m* inspektor ▪ ~**behörde** *f* dozorčí úřad ▪ ~**densitometer** *n* *polygr.*, *for.* reflexní densitometr ▪ ~**rat** *m* *org.* dozorčí rada ▪ ~**schirm** *m* *el.* luminiscenční stínítko ▪ ~**vorlage** *f* *polygr.* neprůhledná předloha, reflexní originál
- Aufsitzen auf der Hühnerstange** *n* *zem.* hřadování
- Aufspalten** *n* *tvář.* přirezávání, přístřihování
- aufspalten** rozštípat, naštípnout
- Aufspaltung** *f* 1. rozštěpení, rozdělení 2. rozvrstvení, štěpení se (lepenky)
- Aufspaltungsfaktor** *m*, **spektroskopischer** *g* *fyz.* činitel spektrálního štěpení *g*, Landeův činitel
- Aufspann/anlage** *f* zvyšovací transformační stanice ▪ ~**flansch** *m* *stroj.* upínací příruba ▪ ~**gerät** *n* *třísk.* *obr.* upínací zařízení ▪ ~**platte** *f* 1. základová deska 2. *slév.* montážní deska (licího stroje pod tlakem) 3. *třísk.* *obr.* upínací deska (s drážkami) ▪ ~**tisch** *m* upínací stůl ▪ ~**vorrichtung** *f* upínací zařízení ▪ ~**winkel** *m* *třísk.* *obr.* upínací úhelník
- aufspannen** 1. napnout, upnout (např. obráběný předmět), zvedat (napětí)
- Aufspeicherung** *f* uložení, akumulace, nahromadění
- Aufspießen** *n* *chem. vl.* rozštěpení, fibrilace
- aufsprechen** *elakust.* nahrávat, zaznamenávat (zvuk)
- aufspritzen** *n* *zahradn.* nastříkávat
- aufspulen** navíjet (na cívku nebo buben)
- Aufspulmaschine** *f* *text.* navijčka (na cívky)
- Aufstands(ober)fläche** *f* *mot.* dotyková plocha (pneumatik na vozovce)
- Aufstapelanlage** *f* stohovací zařízení
- aufstapeln** vyrovnání do stohu
- Aufstau** *m* 1. aerodynamické napětí 2. *vod. inž.* vzduť
- aufstäuben** naprášit (např. tenké vrstvy)
- Aufstauchen** *n* *tvář.* napěchování (např. konec tyče) ▪ ~**des Wassers** vzduť zahrazení vody
- Aufstechversuch** *m* dlátová zkouška (u překližek)
- Aufsteckdorn** *m* *třísk.* *obr.* nasazovací trn
- Aufsteckendverschluss** *m* nasazovací koncovka (kabelová)
- Aufsteck/flansch** *m* nástrčná příruba ▪ ~**getriebe** *n* nástrčný pohon ▪ ~**griff** *m* nasazovací rukojeť ▪ ~**halter** *m* *třísk.* *obr.* nástrčný držák ▪ ~**reibahle** *m* *třísk.* *obr.* nástrčný výstružník ▪ ~**senker** *m* *třísk.* *obr.* nástrčný záhlubník

- **~versenker** *m* dřev. nástrčný záhlubník
- aufsteigend** stoupající, vzestupný
- Aufsteigung** *f*, **gerade** *astr.*: rektascence; přímé stoupání
- aufstellen** *1.* montovat, postavit, ustavit, vztyčit, *2.* sestavit (např. výsledky) *3.* pronést, vyslovit (např. tvrzení, téze)
- Aufstellen** *n* dřev. licovnice (dřevo) ▪ **~ von Kragen** tvář. lemování příruby okolo otvoru
- Aufstellfläche** *f* *st. sil.* odstavná plocha
- Aufstellgleis** *n* žel. odstavná kolej ▪ **~steg** *m* kobylka (mandolína)
- Aufstellung** *f* *1.* instalace *2. ek.* sestava, soupis, přehled, výkaz ▪ **~, Freiberg** *m* horn. freibergské ustavení
- Aufstellungs/kosten** *pl* náklady na instalaci ▪ **~ort** *m* stanoviště ▪ **~plan** *m* dispozice (rozvodny) ▪ **~zeichnung** *f* montážní výkres
- Aufstieg** *m* *1. let.* stoupavý let *2. st. sil.* vzestup *3.* postup, rozmach ▪ **~, beruflicher** postup v zaměstnání, funkční postup ▪ **~, steiler** prudký vzestup ▪ **~ im Fluss** tah ryb
- aufstocken** doplnit (zásoby), navýšit
- Aufstockung** *f* *1. ek.* doplnění (zásob), navýšení *2. stav.* nadstavba, provedení nadstavby
- Aufstoß** *m* srážka (např. automobilů)
- Aufstrich** *m* nátěr štětcem
- Aufstrom** *m* tah
- Aufströmungstrochnung** *f* sušení s impaktním prouděním
- aufstülpen** vyhrnout
- auftanken** natankovat palivo
- auftasten** *TV* zamodulovat
- Auftau/anlage** *f* žel. rozmrazovací zařízení ▪ **~einrichtung** *f* rozmrazovací zařízení ▪ **~raum** *m* chlad. rozmrazovací prostor
- auftauchen** vynořit se
- auftauen** *1.* roztát *2. chlad.* rozmrazit
- aufteilen** rozdělit
- Aufteilsäge** *f* dělicí pila, formátovací pila
- Aufteilung** *f* členění, rozdělení ▪ **~ der Gewinne** rozdělení zisků ▪ **~ der Märkte** rozdělení trhů
- Aufteilungs/art** *f* způsob rozdělení ▪ **~muffe** *f* telef. rozdělovací návlačka (kabelu)
- Auftrag** *m* *1.* nános, malířský nátěr *2. ek.* zakázka, příkaz (dodací) ▪ **~, ausländischer** exportní zakázka ▪ **~, offener** nevyřízená zakázka
- auftragen** nanášet (nátěrovou hmotu)
- Auftrag/geber** *m* *ek.* investor, zákazník, objednatel, zadavatel, zmocnitel ▪ **~maschine** *f* nanášecí stroj ▪ **~nehmer** *m* *ek.* dodavatel
- Auftragnehmerkredit** *m* dodavatelský úvěr
- Auftrags/abrechnung** *f* vyúčtování zakázky ▪ **~abschluss** *m* uzavření zakázky ▪ **~abwicklung** *f* průběh plnění zakázky ▪ **~annahme** *f* přijetí zakázky ▪ **~annullierung** *f* zrušení zakázky ▪ **~art** *f* druh zakázky ▪ **~ausführung** *f* provedení zakázky ▪ **~bestand** *m* *ek.* stav zakázek ▪ **~bestätigung** *f* potvrzení objednávky ▪ **~buch** *n* kniha objednávek ▪ **~düse** *f* nanášecí hubice, nanášecí tryska ▪ **~eingang** *m* přijetí zakázky ▪ **~einrichtung** *f* nanášecí zařízení ▪ **~einzelkosten** *pl* přímé náklady na zakázku ▪ **~elektrode** *f* svař. nanášecí elektroda ▪ **~gewicht** *n* plošná hmotnost nánosu nátěru ▪ **~häufigkeit** *f* četnost zakázek ▪ **~kosten** *pl* náklady na zakázku ▪ **~polster** *n* stav nevyřízených objednávek ▪ **~schein** *m* objednávací lístek ▪ **~schweißen** *n* navařování ▪ **~stärke** *f* tloušťka nánosu ▪ **~verfahren** *n* způsob nanašení (nátěru), postup nanašení (nátěru) ▪ **~vergabe** *f* udělení zakázky ▪ **~zettel** *m* úkolový list
- Auftreiben** *n* *1.* nabíjení *2. skl.* roztažení, rozhánění (skla)
- auftrennen** dřev. rozřezat
- Auftrennen** *n* rozmtání, rozříznutí, rozdělení
- Auftrieb** *m* *1. koil.* tah (v kouřovodu) *2. mech. pl.* vztlak, vznos ▪ **~, hydrostatischer** hydrostatický výtlač ▪ **~, statischer** *aero.* statický vztlak
- Auftriebs/kraft** *f* *mech. pl.* vztlaková síla, vztlak ▪ **~lüftung** *f* přirozená ventilace (větracími šachtami) ▪ **~maschine** *f* *vod. str.* vztlakový stroj
- Auftritt** *m* *stav.* nástupnice, stupnice (schodů)
- Auftritts/breite** *f* šířka schodu ▪ **~stufe** *f* nástupní schod
- Aufwachsen** *n* *elektron.* nanášení vrstev (např. dielektrických) ▪ **~, epitaktisches** *kryst.* epitaxiální růst
- Aufwalzen** *n* naválcování
- aufwalzen** *povl.* naválcovat, plátovat
- aufwand** *m* náklady, vydání, spotřeba, vynaložení (prostředků, úsilí)
- Aufwandsbuchung** *f* zaúčtování nákladů
- Aufwandsentschädigung** *f* náhrada osobních výloh ▪ **~mar- trix** *f* *ek.* matice nákladů
- Aufwandsfaktor** *m* koeficient nákladů ▪ **~norm** *f* nákladová norma ▪ **~wert** *m* nákladová hodnota
- Aufwandswaldwert** *m* nákladová hodnota lesa
- Aufwärmspanne** *f* přírůstek teploty; rozpětí zahřívání
- aufwärts** směrem nahoru
- Aufwärts/bewegung** *f* pohyb nahoru ▪ **~entwicklung** *f* rozvoj ▪ **~trend** *m* stoupající tendence, vzestupný trend
- aufweisen** vykazovat
- aufweiten** *1.* rozšiřovat, rozhánět (např. ostří nástroje) *2. tvář.* rozkovat na zápusce, rozlišovat
- aufwenden** vynaložit
- aufwendig** nákladný, náročný
- Aufwendung** *f* náklady, výdaje
- Aufwendungen** *fpl* náklady, výdaje ▪ **~, betriebliche** provozní náklady ▪ **~, nichtabzugsfähige** *ek.* daňově neodečitatelné náklady
- aufwerten** revalvovat, zhodnotit
- Aufwertung** *f* revalvace (měny), valorizace, zhodnocení
- Aufwickel/bock** *m* *stroj.* navijedka, navijecí stojan (součást kabelových strojů) ▪ **~haspel** *f* *stroj.* navijedka, namotávací stroj ▪ **~hülse** *f* vinuté pouzdro, navijecí dutinka ▪ **~maschine** *f* *hutn.* navijedka ▪ **~station** *f* navijecí stanice ▪ **~vorrichtung** *f* navijecí zařízení
- aufwickeln** navíjet (na buben nebo cívkou)
- Aufwickler** *m* *el.* navijedka ▪ **~, rotierender** *stroj.* rotační navijedka (kablů) ▪ **~, traversierender** přesuvná navijedka (na kabely)
- Aufwind** *m* *1. let.* vznos *2. meteo.* vznosný proud ▪ **~, thermischer** *meteo.* termický vznosný proud (vzduchu)
- Aufwindeinrichtung** *f* *chem. vl.* vřetenová navijedka
- Aufwinden** *n* *chem. vl.* navíjení
- Aufwinder** *m* *text.* navijec (selfakturu)
- Aufwindkraftwerk** *n* komínová sluneční elektrárna
- Aufwirbeln** *n* *des Schlammas* karbování
- Aufwölbung** *f* *st. sil.* vyklenutí (nivelační)
- aufzählbar** *mat.* přepočítatelný
- Aufzehrung** *f* absorpce, pohlcování
- Aufzeichnung** *f* registrace, označení, zápis, záznam ▪ **~, geschäftliche** obchodní záznam ▪ **~, magnetische** magnetický záznam (zvuku nebo obrazu) ▪ **~, thermoplastische** termoplastické označení, termoplastický zápis (informace) ▪ **~, zeitliche** časový zápis, chronologický zápis
- Aufzeichnungs/dichte** *f* *inf.* hustota záznamu ▪ **~spur** *f* *inf.* záznamová stopa
- Aufziehbrett** *n* *stav.* stahovací lat'
- aufziehen** *chovat*, pěstít
- Aufziehen** *n* *1.* natahování, nasazování, vytáhnutí *2. stav.* rozetření, stáhnutí (vrchní vrstvy omítky) *3. tvář.* tažení (se zmenšením tloušťky stěn výlisku)
- Aufziehen** *n* *der Pflanzen* vytahování rostlin
- Aufzieh/kabel** *n* *let.* vťahovací lanko (vrchlíku padáku)

- *~leine* *f* let. tažná šňurka (parašutistická)
Aufzinken *n* povl. difúzní pozinkování
Aufzucht *f* zem. umělý chov ▪ *~batterie* *f* zem. odchovná baterie
aufzuchten dopěstovat, (vy)pěstovat
Aufzuchtteich *m* ryb. výtažní rybník, výtažník
Aufzug *m* 1. fot. natáhnutí (závěrky) 2. hodin. natažení 3. polygr. potah, povlak (válece) 4. stav. druhá vrstva omítky (ze tří vrstev) 5. stroj. výtah, zdviž 6. text. osnova ▪ *~, elektrischer* elektrický výtah, elektrická zdviž ▪ *~, hartelastischer* polygr. potah tvrdě elastický ▪ *~, harter* polygr. tvrdý potah ▪ *~, hydraulischer* stroj. hydraulický výtah ▪ *~, schnellfahrender* *transp.* rychlovýtah ▪ *~, weicher* polygr. měkký potah, měkký povlak (válece) ▪ *~hammer* *m* beranidlo ▪ *~krone* *f* hod. natahovací korunka
Aufzugsanlage *f* elevátor ▪ *~bogen* *m* polygr. potahovací oblouk (v potahovací sestavě)
Aufzugsseil *n* nosné lano výtahu
Aufzugssteuerleitung *fel.* ovládací vedení výtahu ▪ *~trieb* *m* hod. natahovací pastorek ▪ *~winde* *f* stroj. navíjecí buben výtahu, výtahový navíječ
Aufzugswelle *f* hod. natahovací hřídelka
Augapfel *m* med. zornice, panenka
Auge *n* 1. otvor, pánev (na čep) 2. arch. otvor ve vrcholu kople; očko u jónského slohu 3. stroj. oko, očko (úchytné) ▪ *~, magisches* *rad.* magické oko, elektronická indikace
Augenblicksbelastung *f* okamžitý průtok ▪ *~leistung* *f* el. okamžitý výkon
Augenblicksspannung *f* okamžitá napětí
Augenblickswert *m* aut. okamžitá hodnota
Augen/gneis *m* petr. okatá rula ▪ *~lider* *npl* oční víčka ▪ *~maß* *n* přibližný rozměr ▪ *~optik* *f* oční optika ▪ *~punkt* *m* mat. hlavní bod (perspektivní) ▪ *~punktstadium* *n* ryb. jikry ve stadiu očních bodů ▪ *~schirm* *m* ochr. pr. ochranný štít na oči ▪ *~stab* *m* tyč s okem ▪ *~steckling* *m* řízek s očkem ▪ *~stern* *m* zornice, panenka
Augit *m* min. augit ▪ *~, gemeiner* *min.* pospolitý augit
Augitophyr *m* petr. augitofyr
Augitoporphyr *m* petr. augitoporfyr
Auktion *f* aukce, dražba
Auramin *n* chem. auramin
Aurat *n* chem. zlatan
Aureole *f* 1. horn. aureola (metanu) 2. *meteo.* aureola, okolek
Aureolin *n* barv. kobaltová žlut
Ausästen *n* odvětví
ausästen odvětvit
Ausäthern *n* chem. extrakce éterem
ausbaggern 1. poz. inž. vyrýpávat (zeminu) 2. vod. inž. zahlubovat
ausbalanciert vyvážený
Ausbau *m* 1. demontáž, rozebrání, výstavba 2. horn. důlní výztuž, výstroj důlního díla 3. stav. konečné práce ▪ *~eines Geschäfts* rozšíření obchodu ▪ *~eines Hauses* dostavba domu ▪ *~, endgültiger* horn. definitivní výztuž, konečná výztuž ▪ *~, formänderungsfähiger* horn. poddajná výztuž, pružná výztuž ▪ *~, frühtragender* horn. včasné uchycující výztuž ▪ *~, gelenkiger* kloubová důlní výztuž ▪ *~, gemischter* horn. smíšená důlní výztuž ▪ *~, geschlossener* horn. uzavřená výztuž ▪ *~, hydraulischer* horn. hydraulická výztuž ▪ *~, nachfolgender* horn. přesuvná výztuž ▪ *~, nachgiebiger* horn. pružná výztuž ▪ *~, schreitender* horn. posuvná výztuž, kráčivá výztuž ▪ *~, starrer* horn. tuhá výztuž ▪ *~, verlorener* horn. ztracená výztuž ▪ *~, vorläufiger* horn. dočasná výztuž ▪ *~, wandernder* horn. přesuvná výztuž ▪ *~, zweistufiger* stav. sil. dvoustupňová výstavba (povrchu) ▪ *~aggregat* *n* horn. stroj na stavění výztuže ▪ *~anker* *m* horn. kotev výztuže ▪ *~arbeit* *f* stav. dokončovací práce ▪ *~bogen* *m* horn. otočný oblouk
Ausbauchen *n* tvář. vyboulení, vydutí (např. na vytlačovacím lisu)
Ausbauch/werkzeug *n* tvář. rozšiřovací zápustka ▪ *~dichte* *f* horn. četnost výztuže ▪ *~geschwindigkeit* *f* st. sil. základní rychlost pohybu (pro projekční výpočet) ▪ *~kosten* *pl* investiční náklady ▪ *~leistung* *f* vod. inž. instalovaný výkon ▪ *~maschine* *f* horn. stroj na stavění výztuže ▪ *~maß* *n* stav. rozměr dokončeného prvku ▪ *~rahmen* *m* horn. dveřej výztuže ▪ *~schritt* *m* stupeň výstavby, stadium výstavby ▪ *~stück* *n* st. sil. vzorek vyříznutý z vozovky ▪ *~stufe* *f* stadium výstavby, stupeň výstavby ▪ *~umfang* *m* rozsah výstavby ▪ *~widerstand* *m* horn. odpor (důlní) výztuže
ausbauen 1. demontovat, rozebrat, stavět 2. horn. vyztužit, budovat (výztuží) 3. stav. adaptovat
ausbessern (vy)spravit (vadu), opravit (vadu)
Ausbesserung *f* vyspravení, oprava, vylepšování
Ausbesserungswerk *n* opravná, opravárenský závod
ausbetonieren vybetonovat
Ausbeulen *n* 1. bombáz (trubky), vyboulení, vydutí (tenké desky nebo nátěru) 2. tvář. vyrovnání plechu
Ausbeulung *f* vyboulení
Ausbeute *f* 1. rendement, výtěžek 2. horn. výtěžnost, výrubnost
Ausbeutfaktor *m* koeficient vytěžitelnosti plynu
Ausbiegen *n* ohyb
ausbilden školit, vzdělávat
Ausbilder *m* instruktor
Ausbildung *f* rozvoj, výcvik, výškolení, vzdělávání
Ausbiss *m* geol. výchoz (ložiska)
ausblasen sfoukat (vysokou pec), vyfukovat
Ausblasen *n* proplach, profukování, vyprazdňování
Ausblase/rohr *m* výfuková trouba ▪ *~sicherung* *f* el. výfuková pojistka ▪ *~stutzen* *m* výfukové hrdlo
Ausblasgitter *n* mřížka vzduchové výpusti
ausbleichen 1. barv. vyblednout 2. text. vybělít
ausblenden elakust. odclonit
ausblühen vykvétat, odkvétat
Ausblühung *f* prokvétání (omítky, kovu atd.)
Ausbohr/maschine *f* tvář. vyvrtávačka ▪ *~stahl* *m* tvář. vyvrtávák, vyvrtávací nůž
Ausbojen *n* vytyčení trasy bójemi
Ausbrand *m* 1. vypálení 2. nukl. vyhoření (reaktoru)
ausbrechen vylomit (se), vylupovat (přířezky), vyštípnout (hranu)
ausbreiten 1. rozšířit 2. st. sil. rozprostřít, rozházet (např. asfalt)
Ausbreiter *m* text. rozpínák tkanin
Ausbreitung *f* šíření (např. vln), rozšíření ▪ *~der Wellenlänge* délka rozběhu (prostrění) vlny (na údolní nádrži)
Ausbreitungsgebiet *n* oblast rozšíření, areál ▪ *~geschwindigkeit* *f* rychlost šíření ▪ *~maß* *n* rad. konstanta šíření (vln) ▪ *~weg* *m* rad. trasa šíření ▪ *~widerstand* *m* odpor šíření
Ausbreit/versuch *m* 1. zkouška rozlítím (např. betonové hmoty) 2. met. (technologická) zkouška rozkováním
Ausbrennen *n* 1. vypálení 2. nukl. vyhoření (reaktoru)
Ausbringen *n* 1. výtěžek, vyrobené množství 2. kožn. těžba, výrubnost 2. polygr. rozmetání (sazby)
Ausbringraum *m* chlad. chladicí prostor
ausbröckeln vydrolit se
Ausbruch *m* 1. vylomení, výron 2. třísk. obr. vyštípnutí, vylomení (např. ostré hrany) 3. výkr. částečný řez
Ausbrütungsperiode *f* ryb. líhnutí od stadia očních bodů do vykulení
ausbuchen odčutovat

Ausbuchen *n stroj*. vypouzdření (např. válců)
Ausbuchung *f tvář*. zhotovení prohybů, zhotovení dutin, deformace (vyboulením)
Ausbuchung *f* odúčtování
Auschiebungsbedingungen *fpl* podmínky soutěže
Auschnittung *f* výplata, vyplácní, rozdělení (např. dividend)
ausdämpfen vypařit, rafinovat parou
Ausdampfnukleon *n* nukleon vypařující se z jádra
Ausdampfung *f* vypařování, výpar
Ausdampfzone *f* zóna vývinu páry
ausdauernd *1*. vytrvalý, trvalý *2*. přezimující
ausdehnbarkeit *f* fyz. roztažnost
ausdehnen roztažnout
Ausdehnung *f* *1*. fyz. roztažení, rozměr, expanze (plynů) *2*. protahování (např. tyče) ▪ ~, **lineare** fyz. lineární roztažení ▪ ~, **räumliche** fyz. prostorové roztažení, objemové roztažení ▪ ~, **thermische** fyz. termické roztažení, tepelná roztaživost ▪ ~, **volumetrische** objemová roztažnost
Ausdehnungsapparat *m* metrol. dilatometr ▪ ~**arbeit** *f* fyz. expanzní práce ▪ ~**fähigkeit** *f* fyz. roztažnost ▪ ~**fuge** *f* dilatační spára ▪ ~**gefäß** *n* *1*. expanzní nádoba *2*. el. str. konzervátor (transformátoru) ▪ ~**koeffizient** *m*, **kubischer** fyz. součinitel prostorové roztažnosti ▪ ~**koeffizient** *m*, **linearer** fyz. lineární součinitel roztažnosti ▪ ~**koeffizient** *m*, **thermischer** fyz. teplotní koeficient roztažnosti ▪ ~**legierung** *f* met. slitina se stanovenou roztažností ▪ ~**rohr** *n* dilatační trubka, kompenzátor (potrubí) ▪ ~**schlitz** *m* vyrovnávací spára
Ausdiffusion *f* zpětná difuze
ausdrehen vytáčet
Ausdruck *m* *1*. inf. výpis, výstik *2*. mat. výraz, termín (pojem) ▪ ~, **architektonischer** architektonické vyjádření, architektonický výraz ▪ ~, **unbestimmter** mat. neurčitý výraz
ausdrucken *polygr.* vytisknout, zakončit tisk (nákladu)
ausdrücklich explicitní, výslovný
Ausdruck/maschine *f* výtlačný stroj ▪ ~**vorrichtung** *f* plast. vyhazovací zařízení
Ausdrusch *m* zem. výmlat
Ausdünnen *n* zem. prosekávání
Ausdünn/maschine *f* zem. prosekávačka ▪ ~**verfahren** *n* zem. prosvětlování porostu
ausdünsten odpařovat
ausdunsten vypařovat, odpařovat
Ausdunstung *f* vypařování, výpar
Auseinandernehmen *n* demontáž, rozebrání (na části)
auseinandersetzen rozsazovat
Auseinandersetzung *f* střet, vyrovnání, vypořádání
Ausfachung *f* stav. *1*. výzdívání, vyplňování skeletu stěny *2*. příhradová soustava
Ausfachungsstab *m* stav. tyč příhradové soustavy
Ausfahrt/garnitur *f* vyvážecí souprava ▪ ~**gleis** *n* žel. výjezdová kolej
Ausfahrt *f* výjezd
Ausfall *m* *1*. prostoj, úbytek, ztráta *2*. havárie *3*. srážení (námrazy) ▪ ~ **des Lohnes** ztráta mzdy ▪ ~**abstand** *m* doba mezi výpadky ▪ ~**ast** *m* vypadaový suk ▪ ~**dauer** *f* doba trvání prostoje ▪ ~**effekt** *m* následek výpadku ▪ ~**eisen** *n* hutn. odpadní železo ▪ ~**häufigkeit** *f* četnost výpadků ▪ ~**körnung** *f* přetřživá zrnitost ▪ **Ausfüllmittel** *n* koagulant ▪ ~**satz** *m* celková četnost poruch ▪ ~**sicherheit** *f* spolehlivost, bezpečnost (výkonu) ▪ ~**straße** *f* výpadová silnice ▪ ~**stundenzahl** *f* počet hodin prostoje ▪ ~**wahrscheinlichkeit** *f* *1*. pravděpodobnost výpadků, pravděpodobnost poruch *2*. el. str. poruchovost
Ausfüllung *f* vysrážení ▪ ~, **quantitative lab.** kvantitativní vysrážení

Ausfüllungsgestein *n petr.* vysrážená hornina
Ausfallzeit *f* doba výpadku (např. relé), čas prostoje ▪ ~ **der Maschine** prostoj stroje
Ausfärbung *f* barv. *1*. probarvení *2*. probarvovací materiál
Ausfasereinrichtung *f* rozvláknovací zařízení
Ausfedern *n* roztahování pružného elementu
Ausfertigung *f* exemplář, vyhotovení ▪ ~ **des Buchungsbelegs** vyhotovení účetního dokladu ▪ ~ **des Führerscheins** vystavení řidičského průkazu
Ausfertigungsdatum *n* datum vyhotovení
Ausfeuern *n* třísk. obr. odtavení
ausfischen ryb. vylovit
Ausflanschen *n* stav. vylišování přírub
Ausflecken *n* fot. retuš (skvrn)
Ausfließen *n* unikání; výtékání
ausflocken flokovat, (vy)vločkovat
Ausflockung *f* flokulace, vločkování
Ausflugloch *n* výletový otvor (hmyzu) ▪ ~**straße** *f* turistická cesta, výletní cesta
Ausfluss *m* *1*. výtok, odtok *2*. hydr. intenzita výtékání ▪ ~**düse** *f* výtoková tryska ▪ ~**geschwindigkeit** *f* výtoková rychlost ▪ ~**hahn** *m* výtokový kohout ▪ ~**koeffizient** *m* výtokový součinitel ▪ ~**mündung** *f* výtokový otvor, výtokový nástavec ▪ ~**schieberschluss** *m* hutn. výtokový posuvný uzávěr ▪ ~**strahl** *m* hydr. výtokový proud ▪ ~**tunnel** *m* odpadní tunel (vodní elektrárny) ▪ ~**zahl** *f* hydr. charakteristika výtoku
ausformen vytvarovat (surové kmeny na sortiment)
Ausform/säge *f* formátovací pila, manipulační pila, zkracovací pila ▪ ~**station** *f* manipulační stanice
Ausformung *f* dřev. manipulace se dřevem
ausfransen roztřepat se (konec vodiče)
ausfräsen *třísk. obr.* vyfrézovat
Ausfressung *f* koroze
Ausfrieren *n* vymrazování
ausfrieren vymrazit, zmraznout
Ausfugen *n* stav. vyspárování
Ausfuhr *f* ek. vývoz, export ▪ ~**abfertigung** *f* celní odbavení vývozu ▪ ~**abgaben** *pl* vývozní poplatky
Ausführ/band *m* *polygr.* vyvážecí pás (v tiskařském stroji) ▪ ~**bewilligung** *f* vývozní povolení
ausführen exportovat, realizovat, vykonat, vyvážet
Ausführmeißel *m* tvář. vysouvací dráp (vybavení zadní strany válcovačky)
Ausführer *m* vývozce
Ausfuhr/erlaubnis *f* vývozní povolení ▪ ~**handel** *m* exportní obchod, vývozní obchod ▪ ~**händler** *m* vývozce ▪ ~**liste** *f* seznam zboží podléhající vývoznímu povolení
Ausführung *f* *1*. provedení, realizace, uskutečnění *2*. způsob provedení, druh, model, typ *3*. hutn. vývod, vyváděcí vodítka (válcovačky) ▪ ~ **eines Auftrags** realizace zakázky ▪ ~ **von Dienstleistungen** provádění služeb ▪ ~, **feuerfeste** ohnivzdorné provedení ▪ ~, **gekapselte** zapouzdřené provedení ▪ ~, **genehmigte** homologované provedení ▪ ~, **geräuscharme** nehlukné provedení ▪ ~, **zweiflutige** dvouproudové provedení
Ausführungsart *z* způsob provedení ▪ ~**bestimmungen** *fpl* prováděcí předpisy ▪ ~**dose** *f* vývodka ▪ ~**klemme** *f* vývodní svorka ▪ ~**leitung** *f* vývodní vedení ▪ ~**plan** *m* prováděcí plán ▪ ~**planung** *f* prováděcí plánování ▪ ~**projekt** *n* prováděcí projekt ▪ ~**signal** *n* aut. prováděcí signál ▪ ~**unterlagen** *fpl* prováděcí podklady ▪ ~**verordnung** *f* prováděcí nařízení ▪ ~**zeichnung** *f* výkr. pracovní výkres ▪ ~**zeit** *f* inf. doba realizace
Ausführ/walze *f* *polygr.* vyváděcí váleček, prováděcí váleček
~zoll *m* vývozní clo
Ausfüllmittel *n* výplňový materiál

Ausfüllung *f* 1. vyplnění 2. horn. podsýpka, podsázka
Ausfunken *n* 1. *trísk.* obr. vyjiskřování 2. elektroerozivní odstraňování materiálu
ausfüttern vypouzdřit, vyvločkovat
Ausfütterung *f* 1. stav. vyzdívka 2. hutn. obklad (zdíva), vyzdívka
Ausgabe *f* 1. ek. výdaj 2. inf. výstup 3. polygr. výstup 4. vydání (např. knihy) ▫ ~, **akustische** inf. vyšší fonické, vyšší akustické ▫ ~ **bedingung** *f* emisní podmínka ▫ ~ **beleg** *m* výdajový doklad ▫ ~ **datei** *f* inf. výstupní soubor ▫ ~ **daten** *pl* inf. výstupní data ▫ ~ **einheit** *f* inf. výstupní jednotka ▫ ~ **feld** *n* inf. výstupní pole ▫ ~ **format** *n* inf. výstupní formát ▫ ~ **gerät** *n* výstupní zařízení ▫ ~ **länge** *f* inf. délka výstupu
Ausgaben *fpl* výdaje ▫ ~ **beleg** *m* výdajový doklad ▫ ~ **buch** *n* kniha vydání ▫ ~ **posten** *m* výdajová položka
Ausgabe/programm *n* inf. výstupní program ▫ ~ **puffer** *m* výstupní vyrovnávací paměť ▫ ~ **pufferspeicher** *m* výstupní vyrovnávací paměť ▫ ~ **routine** *f* inf. program zpracovávající data pro výstup ▫ ~ **steg** *m* vydávací lávka ▫ ~ **werk** *n* aut. výstupní řídicí jednotka
Ausgang *m* 1. východ 2. výsledek, rezultat 3. inf. výstup ▫ ~ **einer Wahl** výsledek voleb
Ausgangs/beleg *m* výstupní doklad ▫ ~ **eingriff** *m* výstupní signál ▫ ~ **fakturenbuch** *n* kniha vydaných faktur ▫ ~ **fläche** *f* *trísk.* obr. základová plocha ▫ ~ **fracht** *f* dopravné za odeslané zboží ▫ ~ **kegel** *m* tvář. výstupní kužel ▫ ~ **kern** *m* nukl. mateřské jádro, výchozí jádro ▫ ~ **klaupe** *f* hod. výstupní čelist ▫ ~ **kreis** *m* elektron. výstupní obvod (elektronky) ▫ ~ **lager** *n* expediční sklad ▫ ~ **länge** *f* zkouš. mat. počáteční délka (zkušebního vzorku) ▫ ~ **laterne** *f* osv. evakuační světlo ▫ ~ **mailbox** *f* schránka na odeslanou elektronickou poštu ▫ ~ **material** *n* výchozí materiál, surovina ▫ ~ **nuklid** *n* nukl. prvotní nuklid, počáteční nuklid ▫ ~ **punkt** *m* výchozí bod ▫ ~ **rechnung** *f* odeslaná faktura ▫ ~ **rohmaterial** *n* výchozí surovina ▫ ~ **scheck** *m* vystavený šek ▫ ~ **schlüssel** *f* hutn. výstupní zvon průvlaku ▫ ~ **stellung** *f* klidová poloha (relé) ▫ ~ **stoff** *m* 1. výchozí materiál, surovina 2. výsledný substrát reakce ▫ ~ **wasser** *n* surová voda, neupravená voda ▫ ~ **wert** *m* ek. počáteční hodnota, výchozí hodnota ▫ ~ **zettel** *m* výdejní lístek
Ausgangung *f* odplyňování
ausgeben inf. emitovat, utratit, vydat ▫ ~ **auf Drucker** *m* inf. provést vytisknutí dat na tiskárnu ▫ ~ **Geld** *n* vydat peníze ▫ ~ **Nachricht** *f* vydat zprávu
ausgedehnt rozsáhlý, rozlehlý
ausgehärtet vytvrzený
ausgehend odesílaný
Ausgehende *n* geol. výchoz (na povrch)
ausgelastet vytížený
ausgelaufen vyběhaný, opotřebený (např. ložisková pánev)
ausgelaugt 1. vyluhovaný 2. odcukernatělý, vyslazený (řízky cukrové řepy)
ausgelichtet prosvětlený
ausgeliefert vyexpedovaný
ausgenommen ryb. vykuchaný (zbavený vnitřností)
Ausgerbung *f* kož. vyčínění
ausgereift vyzrálý (dřevo)
ausgerückt stroj. opotřebený (ozubení)
ausgeschlagen narašený
ausgewuchtet vyvážený
Ausgiebigkeit *f* vydatnost
Ausgießer *m* vylévací hubice, výlevka
Ausgleich *m* kompenzace, vyrovnání; vyvážení; tárování (váhy) ▫ ~ **der Unwuchten** stroj. vyvažování (dynamické) ▫ ~ **einer Rechnung** zaplacení faktury ▫ ~, **finanzieller** finanční vyrovnání ▫ ~, **vermögensrechtlicher** majetko-

právní vyrovnání ▫ ~ **becken** *n* vod. inž. vyrovnávací nádrž ▫ ~ **bogen** *m* kompenzátor (potrubí)
ausgleichen 1. kompenzovat, vyrovnávat, vyvážit 2. *st. sil.* srovnat, urovnat
Ausgleicher *m* 1. kompenzátor 2. zbroj. spouštěč
Ausgleich/getriebe *n* stroj. diferenciál, rozvodovka ▫ ~ **grube** *f* tep. zpr. ohřívací jáma, zahřívací jáma ▫ ~ **kupplung** *f* stroj. vyrovnávací spojka ▫ ~ **maschine** *f* el. str. vyrovnávací dynamo
Ausgleichs/abgabe *f* vyrovnávací výkon; vyrovnávací poplatek ▫ ~ **becken** *n* vyrovnávací nádrž ▫ ~ **beitrag** *m* vyrovnávací příspěvek ▫ ~ **beleg** *m* doklad o vyrovnání ▫ ~ **bogen** *m* lyrový kompenzátor (potrubí) ▫ ~ **gerade** *f* přímka regrese ▫ ~ **gewicht** *n* 1. vyrovnávací závaží 2. *metrol.* vyvažovací závaží (na speciální váhy) ▫ ~ **kammer** *f* vyrovnávací komora ▫ ~ **kolben** *m* vyrovnávací píst ▫ ~ **kraftwerk** *n* vyrovnávací elektrárna ▫ ~ **leitung** *f* 1. el. kompenzační vedení, vyrovnávací vedení 2. kompenzační potrubí, vyrovnávací potrubí ▫ ~ **masse** *f* 1. stroj. vyvažující závažíčko 2. *povl.* vyrovnávací tmel ▫ ~ **netzwerk** *n* vyrovnávací obvod, vyrovnávací ▫ ~ **polster** *m*, *n* čal. kypřící vrstva ▫ ~ **rohrleitung** *f* potrubí k vyrovnávání tlaku ▫ ~ **scheibe** *f* 1. vyrovnávací podložka 2. odlehčující kolo (např. protiběžné turbíny) ▫ ~ **schraube** *f* let. pomocná vrtule, vyrovnávací vrtule ▫ ~ **speicher** *m* kompenzační nádrž ▫ ~ **strom** *m* vyrovnávací proud ▫ ~ **teilen** *n* diferenciální dělení ▫ ~ **transaktion** *f* clearingová transakce ▫ ~ **transformator** *m* vyrovnávací transformátor ▫ ~ **vorgang** *m* aut. vyrovnávací pochod, přechodný jev ▫ ~ **wicklung** *f* el. str. vyrovnávací vinutí (terciární), kompenzační vinutí ▫ ~ **widerstand** *m* vyrovnávací odpor ▫ ~ **zoll** *m* kompenzační clo
Ausgleichung *f* kompenzace, vyrovnání
Ausglühen *n* tep. zpr. vypražení; žihání na odstranění pnutí ▫ ~, **unvollständiges** tep. zpr. nedokonalé vyžihání, neúplné vyžihání
ausgraben vykopat
ausgruppieren vyřadit
Ausguck *m* lod. okénko (na přídí)
Ausguss *m* 1. výtok, výpust (žáruvzdorná tvarovka) 2. *san.* výlev 3. stroj. výstelka (ložiska) ▫ ~ **masse** *f* 1. el. zalévací hmota (kabelů) 2. stav. vylévací hmota ▫ ~ **schnauze** *f* hutn. hubice (licí pánev)
aushalten vydržet
Aushängebogen *m* polygr. vývěsek, signální arch
aushängen vyvěsit, vysadit, vypnout (pilový list z rámu)
Aushängesäge *f* vypínačka (pila)
Ausharren *n* vyhrabávání
aus härten 1. *plast.* zakalit 2. *tep. zpr.* vytvrzovat
Aushärten *n* der **Formmasken** slév. vytvrzování skořepinových forem
Aushärtung *f* vytvrzení ▫ ~, **dielektrische** *plast.* dielektrické vytvrzování
Aus hartung *f* kož. vyrážení (tuku z usní)
Aushau *m* vykácení, výsek (lesa)
ausheben 1. vyjmát, vyzvedávat 2. *poz. inž.* vykopávat
Ausheben *n* vyzvedávání (sazenic)
Aushebe pflug *m* vyzvedávací pluh
Ausheber *m* *plast., stroj.* vyhazovač
Ausheiltemperatur *f* regenerační teplota, teplota vyhřívání
Ausheilung *f* 1. regenerační proces, vyhřívání 2. *kryst.* regenerace, uzdravení 3. *met.* žihání na odstranění pnutí, aniling
Ausheizen *n* elektron. vyhřívání, vyzářování
Aushieb *m* výsek
Aushöhlung *f* dutina
Aushub *m* výkop (zeminy); vytěžená zemina ▫ ~ **magnet** *m* vytabovací magnet ▫ ~, **material** *n* vytěžený materiál

Auskernen *n slév.* vytloukání jader
Auskippen *n I.* vykládání, vyprázdnění (překlopením) 2. *zkouš.* *mat.* vychýlení (např. nosníku ohybem)
auskitten (vy)tmelit
ausklammern *mat.* vytknout (před závorku)
auskleiden vypouzdřit (ložisko)
Auskleidung *f I.* vyložení (např. pece), vyzdívka 2. výstelka 3. *horn.* zapaření, vypaření, výstroj, srubová výztuž (šachty)
Auskleidungswerkstoff *m* výstelkový materiál
ausklinken *I.* odepnout (vlečné lano), vyvléknout, vysmeknout 2. *polygr.* odseknout, vyfrézovat (místo v sazbě) 3. *tvář.* prostřihovat, prorážet
Ausklinker *m tvář.* vysekávač
Ausklinking *f* rozpojení
Ausknicken *n zkouš.* *m.* vybočení (při vzpěru)
Auskochen *n I.* sterilování vroucí vodou 2. extrahování vroucím rozpouštědlem (např. rostlinného materiálu) 3. *výbuš.* vyvření (nálože)
Auskocher *m* varný kotel
auskragen *I.* vylóžit (vodorovně), vystoupit (vodorovně) 2. *stav.* osadit (cihly, kámen)
Auskragung *f I.* *stav.* výstupek, výstup (části budovy před čelo budovy) 2. výložník (jeřábů)
auskreuzen křížově vysekávat, křížově nasekávat
Auskunft *f* informační kancelář
auskuppeln *stroj.* rozpojit relé, vysunout (spojku)
ausladen *I.* vykládat, vybit 2. vychýlit konzolu (zdviže)
Ausladung *f I.* vykládky, vyložení 2. *stav.* výstup (části budovy před čelo budovy)
Auslagern *n I.* *tep. zpr.* přirozené stárnutí, samovolné stárnutí 2. vyskladnění
auslagern vyskladnit
Auslagerungsstelle *f* vyskladňovací místo
Ausland *n* cizina, zahraničí
Auslands/abteilung *f* zahraniční oddělení ■ **~anleihe** *f* zahraniční půjčka ■ **~besitz** *m* zahraniční vlastnictví ■ **~fernamt** *n* *telef.* mezinárodní centrála ■ **~fremdenverkehr** *m* zahraniční cestovní ruch ■ **~handelskammer** *f* zahraniční obchodní komora ■ **~überweisung** *f* bankovní převod do zahraničí ■ **~verkehr** *m* zahraniční doprava ■ **~wechsel** *m* zahraniční směňka
Auslass *m I.* výpust, výfuk (např. páry), výtok 2. *vod. inž.* propust' ■ **~deckung** *f par. mot.* výfuková clona ■ **~hub** *m stroj.* lisovací zdvih ■ **~nocken** *m spal. mot.* výfuková vačka, vypouštěcí vačka ■ **~trichter** *m* vypouštěcí trychtýř, výsyпка
Auslassung *f* přechodový povel ■ **~der Maschinen** využití strojů
Auslastung *f* výtížení, stupeň výtížení (např. stroje práci), využití, stupeň využití (zařízení)
Auslastungs/faktor *m* součinitel výtížení ■ **~stufe** *f* stupeň výtížení
Auslauf *m I.* odchod, výstup, výlet, zakončení (např. výroby) 2. *hyd.* výtok 3. *let.* dojezd (při přistání) 4. *stroj.* doběh (stroje) 5. *slév.* nařiznutí, zářez ■ **~artikel** *m* výběhový artikel ■ **~becher** *m* výtokový pohárek ■ **~bereich** *m* odtokový úsek ■ **~datum** *n* datum vyřízení (objednávky) ■ **~dauer** *f* doba výtoku
Ausläufer *m I.* oddenek, stolon 2. výhonek ■ **~leitung** *f* výtokové vedení, odtokové potrubí
Auslauf/kanal *m* výtokový kanál ■ **~kasten** *m papirn.* přetoková nádržka ■ **~krümmer** *m* zakřivený výtokový otvor ■ **~kurve** *f* křivka dobíhání ■ **~rollgang** *m hutn.* výběhový válečkový dopravník (ve válcovně) ■ **~schurre** *f* výsypný žlab ■ **~stein** *m* pánvový výlev (ohnivzdorného provedení) ■ **~stutzen** *m* vypouštěcí hrdlo, výtokové hrdlo ■ **~verfah-**

ren *n el.* postup výběhu, postup doběhu ■ **~wasser** *n* voda odváděná do řeky ■ **~weiche** *f žel.* výjezdová výhybka ■ **~zähler** *m* *metrol.* výtokové počítadlo, průtokoměr
Auslaug/barkeit *f* vyluhovatelnost ■ **~beanspruchung** *f* namáhání vyluhováním ■ **~beständigkeit** *f* odolnost proti vyluhování
Auslaugeapparat *m chem.* vyluhovací přístroj
auslaugen *chem.* vyluhovat, vyloužit
Auslaugen *n* vyluhování
Auslaugung *f* vyluhování
Ausleeren *n I.* vyprázdnění 2. *slév.* vyklepávání forem, vytloukání odlitků
auslegen *I.* klást, pokládat 2. vykládat (např. stěny dřevem) 3. dimenzovat, stanovit rozměry (předem)
Auslegen *n der Rohren* rozvoz trubek
Ausleger *m I.* výložník (zvedacího zařízení) 2. *lod.* zařízení na vyložení vesel 3. *polygr.* vysouvák (zařízení odebírající z rotačky), vykládač (archů ze stroje), vyhazovač 4. *stroj.* vzpěra, konzola, krakorec ■ **~der Schrämmaschine** *horn.* brázdící rameno, výložník brázdíčky ■ **~, beweglicher** *transp.* nastavitelný výložník ■ **~, unbeweglicher** *transp.* nepohyblivý výložník, pevné rameno ■ **~arm** *m* výložníkové rameno
Ausleger/bohrmaschine *f trísk. obr.* radiální vrtačka ■ **~bohrwagen** *m vrt.* vrtačka s vahadlem, otočná vrtačka ■ **~brücke** *f* krakorcový most ■ **~kran** *m* jeřáb s výložníkem ■ **~kreissäge** *f dřev.* výložná okružní pila ■ **~strebe** *f* podpěra konzoly jeřábu
Auslegung *f I.* dimenzování, (projektové) naplánování, rozmístění, technické určení 2. interpretace, komentář, výklad
Auslegungs/daten *pl* konstrukční data, projektová data ■ **~datenblatt** *n* písemná specifikace ■ **~drehzahl** *f* projektovaný počet otáček ■ **~druck** *m* projektovaný tlak, přípustný tlak ■ **~grenzwert** *m* mezní hodnota projektovaných údajů ■ **~leistung** *f* projektovaný výkon ■ **~punkt** *m* výpočtový bod ■ **~störfall** *m* projektovaná havárie ■ **~temperatur** *f* projektovaná teplota, přípustná teplota ■ **~wirkungsgrad** *m* projektovaná účinnost ■ **~zeichnung** *f* projektový výkres
Ausleihung *f* půjčka, vypůjčení
Auslenkung *f* odchýlení, vychylka (např. vahadla)
Auslese *f I.* selekce, výběr 2. výbor (z poezie) ■ **~, negative** negativní výběr ■ **~, positive** kladný výběr ■ **~abschuss** *m* průběhový odstřel ■ **~einrichtung** *f* zařízení na třídění, rozřizovací zařízení ■ **~paarung** *f* *stroj.* selektivní spárování (např. lícování výběrem) ■ **~züchtung** *f zem.* čistokrevná plemenitba
Auslichten *n* *lesn.* prosvětlení (keřů a stromů) ■ **~ (der Baumkrone)** průklest (koruny stromu)
ausliefern rozeslat, vydat
Auslieferung *f* dodávka (zboží), expedice, výdej, vyskladnění
Auslieferungs/lager *n* expediční sklad ■ **~sperre** *f* zákaz expedice výrobků
auslösbar vyplatitelný
Auslöschung *f* zhasnutí, vyhasínání, vymazání ■ **~, schiefe** *kryst.* šikmý zánik světla
auslösen *I.* rozepnout, rozpojit, uvolnit (např. uzávěrku), zpomalovat 2. *tel.* zrušit spojení
Auslösen *n der Knochen* *ryb.* vykostování
Auslöse/nocken *m el.* spouštěcí vačka ■ **~preis** *m* vyvolávací cena (na aukci) ■ **~puppe** *f hud.* zářezka jazyčku ■ **~puppenleiste** *f hud.* zářezková lišta
Auslöser *m I.* vybavovač, spoušť (závěrky) 2. *el.* rozběhový článek, rozběhový mechanismus 3. *zbroj.* spouštěcí mechanismus
Auslöse/taste *f* *telef.* spouštěcí tlačítko ■ **~vorrichtung** *f*

- spouštěcí mechanismus ■ **~zähler** *m nukl.* detektor ionizujícího záření, ionizační komora ■ **~zählrohr** *n nukl.* Geiger-Müllerův počítač
- auslüften** vyvětrat
- Ausmahlen** *n* rozemletí (uhlí)
- Ausmaß** *n* rozměr, obrysový výměr; rozsah ■ **~des Schadens** rozsah škody
- Ausmästung** *f* výkrm, žír
- Ausmauerung** *f* vyzdění (např. pece pod opancetřováním)
- Ausmauerungsgerüst** *n* ocelová výztuha
- ausmeißeln** vytesat, vysekat sekáčem
- Ausmerzen** *n* brakování
- ausmessen** vyměřit
- ausmittig** *mech.* výstředný, excentrický
- ausmittiger Druck** mimostředový tisk
- ausmontieren** vymontovat
- Ausnagung** *f geol.* eroze
- Ausnahme** *f* výjimka ■ **~fall** *m* výjimečný případ ■ **~punkt** *m mat.* bod singularity
- Ausnehmen** *n* vykuchání, vyvrhnutí vnitřnosti
- Ausnehmung** *f* vybrání (pro kování)
- Ausneuen** *n* dohledání stop na čerstvém sněhu
- ausnutzbar** využitelný
- Ausnutzen** *n* využití, výtěžnost
- ausnutzen** využít
- Ausnutzung** *f* výtěžnost, využití
- Ausnutzungs/dauer** *f* doba využití; doba vytížení ■ **~kennwert** *m* charakteristická hodnota využití ■ **~zahl** *f el. str.* ukazatel využití, Essonova konstanta
- Auspacken** *n I. slév.* vyklepávání forem, vytloukání odlitků
- 2. transp.** vybalování
- auspflanzen** vysadit, vysazovat, přesazovat
- Auspflanzung** *f* výsadba
- Auspflocken** *n* vytyčování
- auspolieren** vyleštit, doleštit
- ausprägen** razit, projevovat, výraznit
- Ausprägung** *f* charakter, charakteristika, specifikace, vlastnost
- Auspressen** *n I.* vytlačení, vylišování (např. moštu z ovoce)
- 2. tvář.** dokončující lisování
- Auspressmaschine** *f* vytlačecí stroj, ždímáčka
- Auspuff** *m I. spal. mot.* výfuk; výfukové plyny **2. par. str.** výdech **3. par. mot.** odpadní pára ■ **~bremse** *f mot.* motorová brzda, horská brzda ■ **~schlitz** *m I. mot.* výfuková šterbina (v dvoutaktním motoru) **2. spal. mot.** výfuková mezera ■ **~zone** *f* výfukový prostor
- auspumpen** vyčerpat, vypumpovat
- Ausputzen** *n obuv.* retuš, dokončovací práce při výrobě obuvi
- Ausputzleisten** *m obuv.* nazouvák
- Ausputzmaschine** *f obuv.* leštička (obuvi)
- Ausräucherungsmittel** *n* fumigant, vykuřovač
- ausrechnen** vypočítat
- Ausrechnen** *n I. kož.* vypínání **2. . obuv. vyhlazení**
- Ausregelzeit** *f aut.* doba regulace
- Ausreiben** *n třísk. obr.* vystružení
- ausreichend** dostatečný, vypočitatelný
- Ausreife** *f* vyzrání, vyzrávání
- Ausreifen** *n der Kulturen* *n* dozrávání plodin
- ausreifen** vyzrát
- ausrichten** centrovat, ustavit, vyrovnat, vystředit
- Ausrichten** *n* vyrovnání, narovnání, srovnání, centrování
- Ausricht/kante** *f* vyrovnávací hrana ■ **~tisch** *m* vyrovnávací stůl, vystředovací stůl
- Ausrichtung** *f I.* ustavení, vyrovnání, vyregulování **2. horn.** otvorka ložiska **3. polygr.** vycentrování (např. fotolitografických desek)
- Ausrichtungs/bau** *m horn.* důlní otvirkové dílo, důlní průzkumné dílo ■ **~strecke** *f horn.* sledná chodba, směrná chodba ■ **~vorrichtung** *f* vyrovnávací zařízení, vystředovací zařízení
- ausroden** vymýtít, vykopat, vyplet
- Ausrollen** *n let.* doběh, dojezd (při přistání)
- ausrotten** vyhubit
- ausrücken** *stroj.* vypnout, vypojit, vysunout
- Ausrücker** *m stroj.* vypínač (relé)
- ausrufen** vyhlásit, prohlásit
- Ausrufungspreis** *m* vyvolávací cena
- ausrunden** zaoblit (k získání dutého povrchu)
- ausrupfen** oškubat, vyškubat (peří)
- ausrüsten** vybavit, vystrojít (např. obráběcí stroj)
- Ausrüstung** *f I.* výstroj, vybavení, zařízení **2. text.** apretura, úprava, zušlechťování ■ **~, antielektrostaticke** *text.* antielektrostatická úprava ■ **~, antistatische** *text.* antielektrostatická úprava ■ **~, technologische** technologické vybavení
- ausrutschen** vysmeknout se
- Aussaat** *f I.* vysévání, zasetí, setba **2. výsev** ■ **~kiste** *f* výsevní truhlík, bednička ■ **~menge** *f* výlevek
- aussäen** vysévat
- Aussage** *f I. mat.* výrok (např. logický) **2.** výpověď
- aussägen** vyříznout (pilkou)
- Aussagen/funktion** *f mat.* výroková funkce ■ **~verknüpfung** *f mat.* složený výrok, řetězový výrok
- Aussatz** *m polygr.* vzor tisku (před přípravou formy na válci)
- aussachten** vyhloubit
- Ausschalen** *n stav.* odbednění
- ausschalen** odbedňovat
- Ausschaltabbrand** *m* opal při vypínání
- Ausschaltdruckknopf** *m* vypínací tlačítko
- ausschalten** vypnout, vypojit, vyřadit (z činnosti)
- Ausschalter** *m el.* vypínač
- Ausschalt/geschwindigkeit** *f* rychlost vypínání ■ **~kontakt** *m* vyřazovací kontakt ■ **~kreis** *m* vypínací obvod ■ **~kurzschlussstrom** *m* vypínací zkratový proud ■ **~leistung** *f el.* vypínací výkon ■ **~leitung** *f* vypínací vedení ■ **~potential** *n* vypínací potenciál ■ **~spule** *f* cívková vypínače
- Ausschaltung** *f el.* odpojení, vypnutí
- Ausschalt/vermögen** *n* vypínací schopnost (relé) ■ **~verzug** *m* vypínací zpoždění
- Ausschäumen** *n* vypěnění
- ausscheiden** oddělit, vyloučit (např. koloidy), vyřadit, vystoupit
- Ausscheidung** *f* sraženina
- Ausscheidungen** *f*, **inkohärente** nekoherentní vylučování ■ **~, submikroskopische** *f pl* submikroskopická vylučování
- ausscheren** *I. lodl., let.* vybočit z řady **2. mot.** vybočit (při předjíždění)
- ausschießen** *I.* vyřazovat (zmetky) **2.** rozestavět sloupky
- Ausschlichten** *n* kuchání zabíteč zvirat
- Ausschlag** *m* vychýlení, výkyv (např. rúčky)
- Ausschlagen** *n I.* vytloukání (např. odlitků z forem) **2. potr.** vytlučení (zbytky z kotle) **3. stroj.** vychození (zvětšování vřetel) **4. tvář.** dokončovací kování, vyklepání fólie (kovoové) **5. poz. inž.** vytyčování
- ausschlaggebend** rozhodující
- Ausschlag/methode** *f chem.* výchylková metoda měření ■ **~rost** *m* vytloukací rost (odlitků)
- Ausschlagsgerät** *n metrol.* výchylkový přístroj
- Ausschlagsicherung** *f* zajištění výkyvu
- Ausschlagung** *f* odmítnutí
- Ausschlagswald** *m* pařezina
- Ausschlagwürze** *f ferm.* vytloukaný kal
- auszuschlämmen** zbavit kalu, karbovat bahno
- Ausschleifen** *n třísk. obr.* přebroušení, vybroušení

- Ausschleudern** *n* odstředění
ausschließen *polygr.* justovat; vyloučit
ausschließlich exkluzivní, výhradní
Ausschließlichkeits/recht *n* výhradní právo ■ **~schema** *n polygr.* schéma rozmištní sloupků ■ **~vertrag** *m* smlouva o výhradním zastoupení
Ausschließung *f* vyloučení
Ausschließungs/patent *n* patent s vylučnými právy ■ **~prinzip** *n* *fyz.* Pauliho princip vylučnosti
Ausschlitzten *n* drážkování
Ausschluss *m* 1. *polygr.* výplněk 2. vyluka (koleje) ■ **~grenze** *f* schopnost zachycení částicek, filtrační efekt ■ **~taste** *f polygr.* nastavovací klávesnice (monotypu) ■ **~trommel** *f polygr.* setový bubínek
Ausschmelzung *f* 1. vytavení 2. *hutn.* propálení vyzdívkou, prožárání vyložení 3. *keram.* protavenina (vada cihly)
Ausschneiden *n* prostřihnoutí, vykrojení, vylisování
Ausschneider *m* 1. *nář.* kráječ, výkrojník 2. *stroj.* vykrajovací stroj
Ausschnitt *m* 1. výřez, výstřih 2. *vykr.* výseč
Ausschnittenförderer *m* dopravník výřezů
Ausschnittstempel *m* *tvář.* prostřihovadlo
ausschöpfen vyčerpávat
ausschrauben vyšroubovat (šroub nebo matici), vytočit (např. pojistku, žárovku)
Ausschreibung *f* soutěž, konkurz ■ **~, öffentliche** veřejná soutěž
Ausschub *m* *spal. mot.* výfuk, výtlač
Ausschuss *m* 1. zmetek, výmět, brak (např. odlietek) 2. výbor, komise ■ **~, endgültiger** *skj* definitivní zmetek, konečný zmetek ■ **~, externer** vnější zmetek ■ **~, materialbedingter** *ek.* materiálový zmetek, zmetek způsobený vadou materiálu ■ **~, Technischer** technická komise, technický výbor ■ **~, Wissenschaftlicher** Vědecká komise ■ **~bitte** *f* nádrž na odpad ■ **~teil** *m* zmetek, zmetkový díl
Ausschütteln *n* vytřepávání
Ausschüttung *f* výnos
Ausschütt/vorrichtung *f* dávkovací zařízení, dávkovač ■ **~waage** *f* váha na sypké materiály, násypná váha
ausschwämmen vyplavit, vyplavovat
Ausschweifeln *n* 1. šíření, sulfitování 2. *gum.* vystupování síry (“vykvétání”)
Ausschwemmen *n* vyplachování, vyplavování (např. zlata)
Ausschwenken *n* vychylování (např. konzoly)
Ausschwingen *n* dokmitávání (kmitů), vychýlení, zanikání (např. signálu) ■ **~, windabhängiges** výkyv závislý na síle větru
Aussdrehfutter *n* *trísk. obr.* soustružnické pouzdro
aussehen vypadat
Aussiegerung *f* *met.* segregace, odměšování
Außen/anker *m* *el. str.* vnější kotva (elektromotoru) ■ **~anstrich** *m* venkovní nátěr ■ **~aufnahme** *f* *fol., kin.* snímek z pleneru ■ **~belag** *n* vnější obklad ■ **~berme** *f* *vod. inž.* zemní lavička (z odvodušňovací strany) ■ **~besatz** *m* *horn.* vnější ucpávka (vrtu) ■ **~beziehungen** *fpl* vnější vztahy ■ **~bördel** *m* vnější přehnutí, vnější zahnutí (plechu) ■ **~bordmotor** *m* závěsný motor k loďi (člunu) mobilní pohonná jednotka ■ **~dichtung** *f* plášťové těsnění ■ **~dienst** *m*, **Technischer** servisní oddělení ■ **~drehen** *n* *trísk. obr.* vnější soustružení ■ **~druckkabel** *n* vnější tlakový kabel ■ **~durchmesser** *m* vnější průměr ■ **~faktor** *m* vnější faktor, faktor vnějšího prostředí ■ **~fenster** *n* vnější okno ■ **~furnier** *n* *dřev.* vnější odýhování, vnější dýha ■ **~ganghaus** *n* *stav.* pavlačový dům ■ **~gehäuse** *n* vnější kryt ■ **~handel** *m* *ek.* zahraniční obchod ■ **~holzlasur** *f* venkovní lazurovací lak na dřevo ■ **~honen** *n* *trísk. obr.* přehlazování, superfiniš ■ **~lage** *f* vnější vrstva
- **~lagerung** *f* skladování pod širým nebem ■ **~landung** *f* *let.* přistání mimo letiště ■ **~leuchte** *f* venkovní osvětlení ■ **~polmaschine** *fel. str.* elektrický stroj s pevným magnetem a otáčející se kotvou ■ **~profil** *n* vnější profil ■ **~rinde** *f* *dřev.* borka, vnější kůra ■ **~rundräumen** *n* obrábění válcových povrchů vnějším protahovákem ■ **~schachtel** *f* okolek (vnější část krabičky) ■ **~schachtelmaschine** *f* stroj na výrobu okolků ■ **~schenkel** *m* *el.* vnější jádro (transformátoru) ■ **~schott** *n* *lod.* vnější přepážka (ponorky) ■ **~seite (des Damms)** *f* *navětrná* strana (vzdušná) ■ **~seite** *f* *licová* strana, vnější strana ■ **~senke** *f* *geol.* vnější deprese ■ **~sperrholz** *n* *dřev.* překližka pro vnější použití ■ **~spiegel** *m* *mot.* vnější zpětné zrcátko ■ **~stempel** *m* *horn.* vnější stojka ■ **~tür** *f* vchodové dveře, venkovní dveře ■ **~umriss** *m* vnější profil ■ **~unterdruckfestigkeit** *f* odolnost proti vnějšímu podtlaku ■ **~verkleidung** *f* venkovní obložení, vnější obložení ■ **~wand** *f* *stav.* vnější stěna, obvodová stěna ■ **~wandraumheizer** *m* topidlo na vnější zeď ■ **~wasser** *n* 1. *hydr.* hnací voda 2. *vod. transp.* voda za lodním bokem ■ **~zunge** *f* *žel.* vnější jazyk (křížové výhybky)
- Außenbord/abnahme** *f* odběr zásilků mimo loď ■ **~anlieferung** *f* dodání zásilků k boku lodi
außenbords *vod. transp.* za palubou
außenbürtig *geol.* exogenní
ausenden *fyz.* emitovat, vysílat
außenfest odolný vůči vnějším vlivům
Außenfinanzierung *f* vnější financování
Außenhandelsbetrieb (AHB) podnik zahraničního obchodu
Außenministerium *n* ministerstvo zahraničí
Außenmontage *f* externí montáž
Außenverpackung *f* vnější obal
außer Betrieb mimo provoz
außer Kraft treten pozbyť platnosti, ztratit platnost
außer kromě, mimo
außerbetrieblich mimopodnikový
Außer/betriebsnahme *f* vyřazení z provozu ■ **~betriebssetzung** *f* uvedení mimo provoz, vyřazení z provozu, zastavení ■ **~kraftsetzung** *f* zrušení platnosti ■ **~mittigkeit** *f* výstřednost, excentricita; mimostřednost
außerirdisch *kosm.* mimozemský
außermittig výstředný, excentrický
äußern projevit, vyjádřit, vyslovit
außerordentlich mimořádný
außerplanmäßig *ek.* naplánovaný
außerartifich mimotarifní
außervertraglich mimosmluvní
Aussetzbetrieb *m* *stroj.* přerušovaný chod, přerušovaný provoz
aussetzen 1. (**die Bäume**) vysazovat (stromy) 2. vysadit (o stroji), vynechat, přerušit 3. *ek.* stanovit (cenu)
Aussetzen *n* vysazování ■ **~der Fische** vysazení ryb ■ **~der Zündung** *spal. mot.* vnechání jiskry, výpadek zapalování
aussetzen vysadit, vynechat (o motoru, zapalování atd.)
Aussetzung *f* přerušení (plateb), zastavení, stanovení (lhůty)
Aussichts/fenster *n* vyhlídkové okénko ■ **~omnibus** *m* *mot.* autokar, vyhlídkový autobus
Aussieben *n* *tel.* odfiltrování
Aussommern *n* *keram.* letnit (jíl)
aussondern vybrat, vytrdit
aussonderung *f* vyřazení
Aussortieren *n* vytrřídění, vyřazení
ausstortieren vybrat, vytrřídít
Ausspanner *m* *text.* rozpínka
Aussparung *f* prohlubenina, vyhloubení
Aussparungsplatte *f* deska s odlehčovacími otvory (z pěnového materiálu)
Ausspeicherung *f* *inf.* přesunutí z paměti (počítače), výdej

informaci

Ausspeisestelle *f* odběrní místo

ausspinnbar *chem. vl.* vypřádatelný, schopný předení

Ausspinnen *n text.* vypřádání

Ausspruch *m* výrok

Ausspülbecken *n san.* splachovací klozet

Ausspülung *f I.* vymývání, vyplachování **2. slév.** eroze (povrchu formy) **3. spal. mot.** proplachování

Ausstand *m* zastavení práce

Ausstanzeisen *n polygr.* vysekávací nástroj, vysekávací ňůž

Ausstanzen *n tvář.* vysekávání, vybíjení

Ausstapelanlage *f* rozeběrač hrání

ausstapeln rozeběrat hrání

Ausstattung *f* dotování, vybavení

Ausstattungs/grad *m* vybavenost ■ **~kosten** *pl* náklady na vybavení ■ **~mittel** *n* dekorální prostředek

ausstehend nezaplacený

Aussteifung *f I.* stav. vyztužení **2. horn.** zpevnění vyztuží

Ausstellen *n* blokování, odpojení, vypnutí

ausstellen vydat, vystavit ■ **eine Quittung** ~ vydat potvrzení

Ausstell/fenster *n mot.* (postranní) větrací okénko (vyklápečí) ■ **~flügel** *m stav.* vyklápečí křídlo (s vodorovnou osou vyklápečí)

Ausstellung eines Buchungsbelegs vystavení účetního dokladu

Aus-Stellung *f I.* *el.* stav rozepnutého relé **2. stroj.** poloha "vypnuto"

Ausstellung *f* výstava ■ **~, internationale** mezinárodní výstava ■ **~, ständige** stálá výstava

Ausstellungs/datum *n* datum vystavení ■ **~fläche** *f* výstavní plocha ■ **~halle** *f* výstavní hala, výstavní pavilon ■ **~stand** *m* výstavní stánek ■ **~stück** *n* exponát, vystavené zboží (na výstavě)

ausstemmen vysekat (sekáčem), vydlabat (dlátem)

Aussteuerbereich *m aut.* rozsah vyladění, oblast regulace poruch

Aussteuerung *f* ladění, modulace, regulace poruch

Ausstich *m I.* vyrýpnutí drnu, vyrýpnutí borků **2. stav.** tesařská značka

Ausstieg *m* výstup (např. z vlaku)

ausstoßen **I.** vybijet, vyrážet, vytloukat, **2. obuv.** vyhlazovat, vyhladit **3.** vyrábět, produkovat

Ausstoßer *m stroj.* vyhazovač, vyrážec

ausstrahlen vyažarovat

Ausstrahlung *f fyz.* vyažarování, emise

Ausstreichen *n kož.* hlazení, vyhlazování

Ausstreichrad *n polygr.* škrabák, stírací kolo (samo-nakládká)

Ausstreuen *n* rozhazování, rozmetán

ausstreuen rozmetat (hnojíva)

Ausstrom *m hydr.* výtokový proud

Auströmen *n* únik (plynu, vody)

Auströpfung *f* vytékání (kapaliny nebo plynu), únik (plynu)

austasten *TV* potlačit (zobrazení), zatemnit (paprsěk)

Austast/impuls *m TV* potlačovací impuls, zatemňovací impuls ■ **~lücke** *f TV* temný interval, podíl zatemňovací směsi v úplném televizním signálu

Austastung *f TV* potlačení (prvků zobrazení), zatemňování (paprsků)

Austausch *m* výměna, záměna

austauschbar vyměnitelný

austauschen vyměnit

Austauscher *m I. chem.* ionex, měnič iontů **2.** výměník (tepla)

Austausch/fläche *f* výměnná plocha (např. tepla) ■ **~gerbstoff** *m* výměnné tríslo ■ **~gewebe** *n* boulicní tkanina ■ **~harze** *npl* pryskyřice pro měnič iontů, pryskyřice

schopné měnit ionty, ionity ■ **~kräfte** *fpl fyz.* výměnné síly ■ **~leistung** *f* výměnný výkon, předávaný výkon (mezisystémový) ■ **~leistungssaldo** *m* saldo předávaného výkonu ■ **~mischkristalle** *npl met.* substituční tuhý roztok ■ **~produkte** *npl* zplodiny látkové výměny ■ **~stahl** *m met.* úsporně legovaná ocel ■ **~stoff** *m* náhradní látka ■ **~teil** *n* vyměnitelná součást, vyměnitelný díl ■ **~verhältnis** *n* směnná relace ■ **~wechselwirkung** *f fyz.* výměnná interakce

Austempern *n* vytemperování

Austenit *m met.* austenit ■ **~, primärer** primární austenit ■ **~, umgewandelter** *met.* přeměněný austenit ■ **~formhärten** *n tep. zpr.* nízkoteplotní tepelně-mechanické zpracování ■ **~korn** *n, früheres* *met.* časné austenitické zrnó

austenitisch *met.* austenitický

austenitisieren *tep. zprac.* austenitizovat

Auster *f* ústřice

Austernpilz *m* hlíva

Austernseitling *m bot.* hlíva ústřičná

Austrag *m horn.* výnos, vyvážka

Austrageband *n* vynášecí pás

Austrageinrichtung *f* vynášecí zařízení

Austrageöffnung *f* vykládací otvor, vynášecí otvor ■ **~rost** *m* vynášecí rošt

Austrags/schnecke *f* dopravní šnek, vyprazdňovací šnek ■ **~vorrichtung** *f* vynášecí zařízení ■ **~zone** *f plast.* dávkovací zóna (ve šnekovém lisu)

austreiben **I. chem.** oddestilovat, oddělit (např. plyn) **2.** vyrazit (např. klijn)

Austreiber *m I.* desorbér (absorpční chladničky) **2. chem.** destilační přístroj; varník **3. nár.** vyrážec (např. klijnů)

Austreten *n* únik (plynu, vody)

Austreten *n von Abgasen* sběrač spalin

Austrieb *m* výhon (hlavní, terminální)

Austritt *m* odchod, odstoupení, výstup

Austritts/dampf *m* odletová pára, odpadní pára, výstupní pára ■ **~datum** *n* datum odstoupení ■ **~druck** *m* výstupní tlak ■ **~düse** *f* výstupní tryska ■ **~fläche** *f* výstupní plocha ■ **~gehäuse** *n* výstupní část (tělesa) ■ **~geschwindigkeit** *f I.* výstupní rychlost (např. plynu) **2. elektron.** úniková rychlost (elektronů z katody) **3. chem. vl.** rychlost vytryskávání ■ **~öffnung** *f* ústí hořáku ■ **~pfosten** *m stav.* výstupní sloupec (poslední sloupec zábradlí nejvyššího schodišťového ramene dřevěných schodů) ■ **~seite** *f* výstupní strana (stroje) ■ **~spannung** *f* výstupní napětí ■ **~stutzen** *m* výstupní hrdlo (např. parní turbíny) ■ **~verlust** *m I.* výstupní ztráta, výtoková ztráta **2. hydr.** ztráta na výstupu, ztráta na výpusti

Austrocknen *n I.* sušení, vysoušení **2. cukr.** konečné zahuštění

Austrocknung *f* vysušení

Austrocknungs/verhinderungsmittel *n* prostředek zabráňující vysychání ■ **~zeit** *f* doba vysychání

Ausübung *f* provozování, plnění (povinností), výkon

Ausufahrung *f* vystoupení ze břehů, přívál

Ausverkauf *m* výprodej

Auswachsen *n* porůstání, růst

auswägen vyvážit

Auswahl *f* selekce, výběr ■ **~, negative** negativní výběr ■ **~, positive** kladný výběr

auswählbar volitelný

Auswahlbetrieb *m inf.* adresovaný přenos

auswählen vybrat, zvolit

Auswahl/regeln *fpl fyz.* výběrová pravidla ■ **~qualität** *f* výběrová jakost

auswalzen *tvář.* rozválcovat

Auswasch/barke *f* vyluhovatelnost ■ **~maschine** *f polygr.*

vymývačka (fotoreliéfových desek) ■ **~relief** *n polygr.* vymývaný reliéf (fotoreliéfové formy) ■ **~reliefdruckplatte** *f polygr.* fotoreliéfová forma ■ **~verlust** *m* ztráta vyluhováním (ochranného prostředku) ■ **~wasser** *n* vymývací voda

auswaschen vyluhovat, vymýt

Auswaschung *f* 1. oplachování, promývání, vymývání 2. *geol.* vyplavování, eroze 3. *slév.* stržení, rozmytí (po vrchu formy)

Auswechs(e)lung *f* 1. výměna, záměna 2. *stav.* opora trámu na výměně

auswechselbar vyměnitelný, výměnný

auswechseln vyměnit

Auswechselobjektiv *n fot.* výměnný objektiv

Auswecharbeitsplatz *m* alternativní pracoviště

Ausweiche *f žel.* výhybka

Ausweichen *n* 1. vyhýbání se, vyhnutí se 2. *stav.* vychýlení se 3. *zkouš. mat.* vybočení, ztráta stability (vzpěrově zatížené součásti)

Ausweichflugplatz *m* diverzní letiště ■ **~lager** *n* záložní sklad ■ **~standort** *m* místo obejití (překážky) ■ **~stelle** *f* 1. *žel.* výhybka 2. *st. sil.* výhybiště

Ausweichung *f* 1. *žel.* výhybka 2. *zkouš. mat.* vybočení, ztráta stability (součásti zatížené na vzpěr)

Ausweitung *f* rozšíření

Ausweisungsperiode *f* vykazované období

Auswertegerät *n metrol.* dekoder

auswerten 1. posoudit, vyhodnotit (výsledky), vypočítat, zpracovat (údaje) 2. *geod.* analyzovat (záběr)

Auswertung *f* 1. vyhodnocení, zhodnocení 2. využití, zužitkování ■ **~der Kennzahl** *telef.* analýza čísla

Auswintern *n keram.* zimovat (např. jíl)

auswintern vyzimovat

Auswinterung vyzimování, vymrzání

auswirken, sich projevit se

Auswirkung *f* dopad, důsledek, účinek, vliv ■ **~, nachteilige** negativní vliv ■ **~, wirtschaftliche** hospodářský dopad

Auswirkzeit *f mot.* doba činnosti (motoru)

Auswitterung *f geol.* větrání (horniny), zvětrávání

Auswuchten *n stroj.* vyvažování (dynamické)

auswuchten vyvážit

Auswuchtmaschine *f* vyvažovací stroj, vyvažovačka

Auswurf *m* výhoz, vyhazování ■ **~von Staub** emise prachu

auszahlen vyplácet ■ **bar** ~ vyplácet v hotovosti ■ **sich** ~ vyplácet se

Auszahlung *f* výplata, vyplacení

Auszahlungsanweisung *f* příkaz k výplatě ■ **~funktion** *f* *mat.* funkce pravděpodobnosti (v teorii her)

auszeichnen označit, vyznačit, vyznamenat

Auszeichnung *f polygr.* 1. adjustace (technická), vyznačování (písmem) 2. výběr (v sestavě)

Aus-Zeit *f* vypínací doba

Ausziehadruck *m met.* extraktní replika, extraktní otisk struktury (na elektronovém mikroskopu)

ausziehen 1. vytahovat, roztahovat, rozvíjet 2. *barv.* odstraňovat (barvivo z lázně) 3. *chem.* extrahovat 4. *chem. vl.* orientovat natahováním (vlákno) 5. *mat.* odmocňovat 6. *výkr.* vytahovat (např. výkresy tuší)

Auszieh/leiter *f* vytahovací žebřík ■ **~platte** *f* vsouvací deska, výsuvná deska ■ **~schacht** *m horn.* odvětrávací šachta, výdušná jáma, větrací šachta ■ **~tisch** *m* roztahovací stůl ■ **~tusche** *f* vytahovací tuš ■ **~verfahren** *n barv.* vytahování ■ **~vorrichtung** *f* vytahovací zařízení ■ **~widerstand** *m* odpor proti vytažení (šroubů)

ausziffern spárovat (platbu s fakturou)

auszinnen pocínovat

Auszug *m* 1. *fol.* výťah 2. *chem.* extrakt, výtažek

auszugsfest odolný proti vytažení

Auszugs/tisch *m* výsuvný stůl ■ **~walze** *f* odebírací válec, výstupní válec, vytahovací válec

auszwicken *stav.* rozpínání (mezery ve zdivu z lomového kamene)

authigen *min.* autigenní, původní

Auto *n* 1. *mot.* automobil 2. *polygr.* sítkový štoček, autotyp ■ **~abgase** *npl* automobilové zplodiny ■ **~ausstellung** *f* autosalon

Autobahn *f* dálnice ■ **~abzweigung** *f st. sil.* rozdvojení dálnice ■ **~ausfahrt** *f st. sil.* sjezd z dálnice, výjezd z dálnice ■ **~gabel** *f st. sil.* rozvidlení dálnice ■ **~gebühr** *f* dálniční poplatek ■ **~kreuzung** *f* křižovatka dálnice ■ **~plakette** *f* dálniční známka ■ **~spinne** *f st. sil.* mimoúrovňová dálniční křižovatka ■ **~überführung** *f* dálniční viadukt ■ **~vignette** *f* dálniční známka

Auto/chargiermaschine *f hutn.* plošinový vsázeč stroj, zavázeč plošina (martinské pece) ■ **~clip** *m* poloautomatická linka na střihání dých ■ **~empfänger** *m* automobilový radiopřijímač ■ **~fahrer** *m* řidič ■ **~fixateur** *m potr.* samoustalovač (vůně) ■ **~genese** *f* autogeneze ■ **~genhärten** *n tep. zpr.* povrchové kalení pomocí autogenu ■ **~hof** *m* nákladní nádraží automobilové dopravy ■ **~klavenver-fahren** *n chem.* tlakové štěpení (tuků) ■ **~kraftstoffe** *mpl* automobilové pohonné hmoty

Autokaversicherung *f* havarijní pojištění

Automat *m* 1. automat 2. automatický obráběcí stroj ■ **~, deterministischer** deterministický automat ■ **~, endlicher** *kybern.* konečný automat ■ **~, stochastischer** *inf.* probabilní automat ■ **~, unendlicher** *kybern.* automat s nekonečným počtem stavů, nekonečný automat

Automaten/einrichter *m třísk. obr.* seřizovač automatů

■ **~legierung** *f* automatová slitina (na obrábění v automatech) ■ **~messing** *n* automatová mosaz ■ **~öl** *n třísk. obr.* automatový olej ■ **~schweißen** *n* automatické svařování, strojní svařování

Automatik *f* automatika ■ **~aufzug** *m hod.* automatické natahování, samočinné natahování ■ **~getriebe** *n mot.* automatická převodovka ■ **~uhr** *f* hodinky s automatickým natahováním

Automation *f* automatizace

automatisch automatický

Automatisierung *f* automatizace

Automatisierungstechnik *f* automatizační technika

Automiete *f* pronájem automobilu

Automobil *n* automobil ■ **~verkehr** *m* automobilová doprava

Automobilindustrie *f* automobilový průmysl

automorph 1. *mat.* automorfní 2. *kryst.* idiomorfní

Autooxidation *f chem.* samookysličování, autooxidace

Autooxidator *n chem.* autooxidátor, samookysličovač

Autor(en)korrektur *f* autorská korektura

Autorenexemplar *n* autorský exemplář

Autoschütter *m mot.* dampř, posypový vůz

Autositglas *n* mléčné sklo odolné změnám teploty

AUTOTECH (= **Automatisierung** *f der technologischen*

Vorbereitung) automatizace technologických procesů

Auwald *m* lužní les

Auximeter *m, n* auximetr

Auxochrom *n chem.* auxochrom

AV (= **Absperrventil** *n*) uzavírací ventil

Aval *m* směnečné ručení

Avalanche/diode *f elektron.* Avalancheova dioda, lavinová dioda ■ **~Durchbruch** *m elektron.* lavinový průraz

■ **~transistor** *m elektron.* tranzistor s lavinovým průrazem

Avalbürge *m* směnečný ručitel

Avanturin(quarz) *m min.* avanturin

aviochemische Schädlingsbekämpfung letecká ochrana chemickými přípravky (proti škůdcům)

- Avional** *n met.* avional (slitina Al-Cu-Mg)
- Avionik** *f elektron.* avionika, letecká elektronika
- Avionikschacht** *m let.* místnost elektronického vybavení, místnost elektronické aparatury
- Avis** *m, n* avízo, návěští
- avisieren** avizovat
- Aviso** *m lod.* avízo, návěšť
- Avitaminose** *f* avitaminóza
- Avivage** *f barv., text.* aviváž
- Avivagebad** *n chem. vl.* avivážní lázeň, oživovací lázeň
- avivieren** *barv., text.* oživovat, rozjasňovat (barvy)
- Avodire** *n* avodiré
- AV-Zahnung** *f* trojúhelníkové ozubení
- ä.w.** (= **äußere Weite** *f*) vnější průměr, vnější rozvor
- AW 1.** (= **Ackerwagen** *m*) zemědělský vůz 2. (= **Addierwerk** *n*) inf. sčítací zařízení, sumátor 3. (= **Abdriftwinkel** *m*) let. úhel snosu, úhel derivace 4. (= **Ausbesserungswerk** *n*) opravárenská dílna, opravna
- axial** axiální, osový
- Axial/beanspruchung** *f* axiální namáhání ▪ **~belastung** *f* axiální zatížení ▪ **~empfindlichkeit** *f* elakust. osová citlivost (převodníku) ▪ **~form** *f* chem. modifikace ▪ **~gebläse** *n* osové dmychadlo ▪ **~kolbenmotor** *m* axiální vícepístový motor (např. hydraulický) ▪ **~kolbenpumpe** *f* axiální vícepístové čerpadlo ▪ **~kugellager** *n* stroj. axiální kuličkové ložisko ▪ **~laufrad** *n* axiální oběžné kolo ▪ **~maschine** *f* stroj s osovým prouděním ▪ **~schlag** *m 1. mot.* boční házení pneumatiky 2. stroj. osové házení, podélné házení ▪ **~schub** *m 1. mech.* axiální síla 2. stroj. axiální tlak, axiální posuv ▪ **~schubsicherung** *f* ochrana osového ložiska ▪ **~spiel** *n* stroj. axiální vůle ▪ **~zahler** *m* axiální průtokové počítadlo
- Axinít** *m min.* axinít
- Axiom** *n mat.* axiom
- Axiome** *npl, Newtonsche* *fyz.* Newtonovy principy, Newtonovy axiomy
- Axiometer** *n lod.* axiometr
- Axoide** *f mat.* axoida
- Axonometrie** *f mat.* axonometrie
- Axt** *f* sekera ▪ **~form** *f* tvar sekery ▪ **~haube** *f* zhlaví sekery ▪ **~ohr** *n* tulej sekery ▪ **~rücken** *m dřev.* čepel sekery ▪ **~schärfe** *f dřev.* ostří sekery
- A.Z.** (= **Aufschlagzünder** *m*) stroj. úderníkový palník, úderníková roznětka, úderníková rozbuška
- AZ 1.** (= **Arbeitszeit** *f*) ek. pracovní doba, pracovní čas 2. (= **Acetylzahl** *f*) chem. acetylové číslo 3. (= **Acetatfaser** *f*) acetátové vlákno
- Azalee** *f bot.* azalka
- azeotrop(isch)** *chem.* azeotropní
- Azeotrop** *n, negatives* negativní azeotrop
- Azetat** *n 1. chem.* octan (ester nebo sůl kyseliny octové) 2. chem. vl. acetátové vlákno
- Azetol** *n chem.* acetol, hydroxyaceton
- Azetyl** *n chem.* acetyl
- Azid** *n chem.* azid
- Azidität** *f chem.* acidita, kyselost
- Azimut** *n, m 1. geod.* azimut 2. let. geografický odměr 3. mat. úhlové souřadnice (v pólových souřadnicích)
- Azine** *npl chem.* aziny
- Azinfarbstoff** *m* azinové barvivo
- Azobe** *n* azobé
- Azoimid** *n chem.* azoimid, kyselina azidovodíková, kyselina dusíkovodíková
- Azotierung** *f chem.* azotace (karbidu)
- azyklisch** azyklický

B

BA (= **Bildschirmanzeige**) *f* *inf.* zobrazení na obrazovce; zobrazovací jednotka displeje

BAB (= **Bundesautobahn**) *f* dálnice (v SRN)

Babbitt *n met.* Babbitův kov, ložisková slitina Sn-Pb

Bach *m* potok ▪ **~bett** *n* koryto potoka

Bache *f* bachyně (černá zvěř)

Bach/fassung *f* jímání potoka, pojetí potoka ▪ **~korrektion** *f* regulace potoka ▪ **~schwinde** *f* místní vsakování potoka, místní zánik proudu

Back *f* *lod.* příďová nástavba ▪ **~, versenkte** *lod.* snížená nástavba (lodi) ▪ **~bord** *n* *1. lod.* levobok *2. let., mot.* levá strana (např. letadlo) ▪ **~deck** *n* *lod.* paluba příďové nástavby

Backe *f* čelist (např. svěráku)

backen *1. potr.* péci *2. keram.* vypalovat *3. vzájemně* spékat (vrstvy fólie)

Backen *m* dobírák (nebozezu) ▪ **~brecher** *m* *stroj.* čelistový drtič ▪ **~bremse** *f* *stroj.* čelistová brzda ▪ **~lenker** *m* *mot.* kotevní čep brzdové čelisti ▪ **~meißel** *m* *vrt.* nárazový vrták ▪ **~schiene** *f* *žel.* opornice ▪ **~schmiege** *f* *stav.* úkosný styk (např. námětné krokové s nárožní krokvi) ▪ **~sessel** *m* ušák (křeslo) ▪ **~weite** *f* *stroj.* rozevření čelisti

Bäckerei *f* pekárna

Bäckereihefe *f* pekárenské droždí

Back/fähigkeit *f* *1. potr.* vypékavost zrna *2. spékavost, koksovateľnost* ▪ **~ground** *m* pozadí (např. paprsku, znečištění) ▪ **~hefe** *f* pekařské droždí ▪ **~kohle** *f* spékavé uhlí, koksovateľné uhlí ▪ **~kork** *m* expandovaný korek ▪ **~lackdraht** *m* *el.* samospěkový emailový vodič ▪ **~ofen** *m* *1.* pekařská pec *2.* trouba, pečicí trouba ▪ **~stein** *m* pálená cihla (plná) ▪ **~steinofen** *m* cihlářská pec, pec na vypalování cihel ▪ **~steinverband** *m* vázání cihel ve zdi ▪ **~wardiode** *f* *elektron.* zpětná dioda ▪ **~waren** *fpl* pečivo (rovněž cukroví)

Bacteriose *f* bakterióza

Bad *n* *1.* tavenina (kovu) *2. barv.* lázeň *3. lab.* vanička (přístroj) *4. povl.* tavenina (při bezproudovém pokovování), elektrolyt (při galvanickém pokovování) *5. lázně* ▪ **~, chemisches** chemická lázeň ▪ **~, hydroelektrisches** *med.* elektro koupel, elektrolyčebná koupel ▪ **~, laufendes** *barv.* průběžná lázeň, regenerovaná lázeň ▪ **~, stehendes** *text.* stará lázeň, užitá lázeň ▪ **~abschreckung** *f* *tep. zpr.* rychlé ochlazení v kapalíně, kalení v lázni ▪ **~aufkohlen** *n* *tep. zpr.* nauhličení v lázni

Badeanstalt *f* koupaliště, lázně

Badeliege *f* lehátko do koupelny

Bad/entgraten *n* odjehlení v lázni, odstranění ostrých hran v roztoku ▪ **~futter** *n* *elchem.* vyložení (elektrolytické) lázně ▪ **~nitrieren** *n* *tep. zpr.* nitridování v lázni, nasycování povrchu dusíkem v lázni ▪ **~salz** *n* *povl.* sůl (obsažená) v elektrolytu, elektrolytická sůl, sůl na elektrolyt ▪ **~spannung** *f* *povl.* napětí lázně (pro galvanizování), potenciál lázně ▪ **~streung** *f* *elchem.* hloubkový účinek

lázně ▪ **~überhöhung** *f* vypouklý meniskus lázně (kovu)

Baffle *n* zachycovač olejových par

Bagasse *f* *potr.* bagasa, zbytky třtiny po vylisování šťávy

▪ **~spanplatte** *f* třísková deska z bagasy

Bagger *m* *poz. inž.* rýpadlo; *vod. inž.* bagr ▪ **~eimer** *m* lopata

rýpadla, koreček rýpadla ▪ **~kran** *m* jeřábové rýpadlo

baggern *1. poz. inž.* vykopávat zeminu *2. vod. inž.* bagrovat

Bagger/rohr *n* plnicí trubice bagru ▪ **~Saugkopf** *m* sací hla-

va bagru ▪ **~schnitt** *m* *poz. inž.* výkop provedený rýpadlem

z jedné úrovně ▪ **~seite** *f* *horn.* (pracující) strana rýpadla

▪ **~stampfer** *m* *poz. inž.* pěchovací bagr, bagr s pěcho-

vadlem ▪ **~tiefe** *f* *1. poz. inž.* hloubka výkopu *2. vod. inž.*

hloubka výběru, bagrovací hloubka ▪ **~torf** *m* výkopová

rašelina ▪ **~trommelleitung** *f* *el.* vodič na bubnu rýpadla

Baggerung *f* *1. vod. inž.* bagrování *2. zem. inž.* výkop,

dobývání zeminy rýpadlem

Bahn *f* *1.* dráha, železnice, kolej *2. fyz.* orbitální dráha *3.*

stroj. vedení (lože) *4. nář.* vypouklá dráha kladiva *5.*

let. vrchlík padáku (klín) *6. vnější* vrstva vícevrstvého

materiálu *7. pruh, pás* ▪ **~(körper)krone** *f* podkolejnicová

koruna ▪ **~, äquatornahe** *kosm.* oběžná dráha blízká

rovníkové ▪ **~, geozentrische** *astr.* geocentrická (oběžná)

dráha ▪ **~, geschlossene** *kosm.* uzavřená (oběžná) dráha

▪ **~, gleislose** bezkolejová dráha ▪ **~, heliozentrische**

astr. heliocentrická orbita, oběžná dráha okolo slunce

▪ **~, scheinbare** *astr.* zdánlivá dráha, pozorovaná dráha

▪ **~, wahre** *astr.* skutečná dráha ▪ **~abriss** *m* *polygr.* přetřh

papíru, přetřh papírové dráhy (v kotoučovém tiskovém

stroji) ▪ **~abschnitt** *m, passiver* pasivní úsek dráhy letu

(balistické střely) ▪ **~anlage** *f* drážní zařízení ▪ **~arbeiter**

m *žel.* železniční pracovník, železniční dělník ▪ **~ausleger**

m *polygr.* pásový vykladač (v archovací stroji) ▪ **~be-**

dienstete *m* pracovník dráhy ▪ **~betriebswagen** *n* *žel.*

vozovna ▪ **~betriebswerk** *n* *žel.* depo, lokomotivní depo

▪ **~bewegung** *f* pohyb po oběžné dráze ▪ **~bruch** *m* *horn.*

přibírka počvy, přibírka podloží ▪ **~brücke** *f* železniční

most ▪ **~drehimpuls** *m* *nukl.* oběžný hnací moment, impuls

na oběžné dráze; moment hybnosti ▪ **~elektron** *n* *nukl.*

oběžný elektron, mimojádrový elektron ▪ **~fahrlleitung** *f*

vedení kolejové traktce ▪ **~fracht** *f* náklad přepravovaný po

železnici, dovozní po dráze ▪ **~frachtbrief** *m* železniční

nákladní list

bahnfrei *transp.* franko vagon

Bahn/gebiet *n* drážní terén, vyčleněný pruh (drážního vlast-

nictví) ▪ **~geschwindigkeit** *f* *1. mech.* rychlost v místě

(koleje) *2. kosm.* oběžná rychlost *3. polygr.* rychlost pásu

(papíru) ▪ **~gleichung** *f* *mech.* rovnání kolejnic ▪ **~gra-**

ben *m* *žel.* boční příkop ▪ **~größen** *fpl* *kosm.* parametry

orbitální dráhy ▪ **~hof** *m* *žel.* nádraží, nádražní stanice,

železniční stanice ▪ **~hofspedition** *f* železniční expedice

▪ **~hofsendung** *f* nádražní zásilka ▪ **~höhe** *f* *kosm.* výška

oběžné dráhy ▪ **~kabel** *n* drážní kabel ▪ **~körper** *m* *1.*

těleso dráhy, drážní těleso *2. žel.* základ pod kolejnicemi

▪ **~körper** *m*, **eigener** vnitřní drážní těleso, vlastní drážní těleso ▪ **~korrektur** *frak.* oprava dráhy (letu) ▪ **~krezung** *f*, **schienenfreie** *žel.* mimoúrovňový železniční přejezd
 ▪ **~kurve** *f mech.* trajektorie, dráha bodu ▪ **~leitung** *f* telekomunikační drážní vedení ▪ **~linie** *f I.* dráha, křivka dráhy 2. *hydr.* část toku ▪ **~manöver** *n kosm.* manévr změny oběžné dráhy ▪ **~metall** *n* ložiskový kov pro železnice (Pb-Li-Ca-Na) ▪ **~moment** *n nukl. I.* moment oběžné dráhy 2. hnací moment na oběžné dráze ▪ **~motor** *m žel.* dráhový motor, trakční motor ▪ **~neigungswinkel** *m mech.* úhel sklonu dráhy, *kosm.* úhel sklonu oběžné dráhy ▪ **~netz** *n* kolejová síť ▪ **~planum** *n kol.* drážní rovina ▪ **~postamt** *n* železniční poštovní úřad ▪ **~räumer** *m I.* odhrnovač, škrabák (z dopravního pásu) 2. *žel.* smetadlo ▪ **~schwelle** *f* železniční pražec ▪ **~spannung** *f polygr.* napnutí pásu papíru (v kotoučovém tiskovém stroji) ▪ **~spur** *f nukl.* stopa dráhy ▪ **~steigbedachung** *f kol.* přístřešek nástupiště ▪ **~steigbrücke** *f žel.* můstek pro pěši ▪ **~steiggleis** *n žel.* peronová kolej, kolej k nástupišti ▪ **~steighalle** *f žel.* nádražní hala (nad nástupišti i koleje) ▪ **~steigsperre** *f žel.* uzávěr k nástupišti ▪ **~steuerung** *f I.* *trísk.* *obr.* souvislé (číslicové) řízení 2. *let.* řízení kursem (letadla) ▪ **~strecke** *f* úsek železniční dráhy, kolejová trať ▪ **~system** *m žel.* *el.* trakční proud ▪ **~system** *n I.* kolejový systém 2. *let.* soustava drah, systém drah (startovacích) ▪ **~transport** *m* přeprava po železnici ▪ **~übergang** *m st. sil.* přechod kolejnič, železniční přejezd ▪ **~übergang mit Schranken oder Halbschranken** železniční přejezd se závorami ▪ **~umformer** *m žel. el.* dráhový měnič, trakční měnič ▪ **~umlauf** *m kosm.* oběh po orbitální dráze ▪ **~umspannwerk** *n* trakční transformovna ▪ **~verfolgung** *f kosm.* sledování dráhy, měření parametrů a úseků oběžné dráhy ▪ **~verkehr** *m* železniční doprava ▪ **~werte** *mpl kosm.* parametry oběžné dráhy ▪ **~widerstand** *m I.* odporník používaný v elektrické trakti 2. *fyz.* odpor dráhy (např. elektronu) ▪ **~winkel** *m mech.* úhel vychýlení dráhy; *kosm.* úhel sklonu oběžné dráhy ▪ **~Zylinder-Vergleich** *m polygr.* elektronický systém seřizování soutisku barev potiskovaného pásu i válce
Bainit *m met.* bainit ▪ **~härtung** *f tep.* *zpr.* izotermické kalení, bainitické kalení
Bajonett/fassung *f I.* *osv.* bajonetová objímka 2. *fov.* bajonetový uzávěr (objektivu) ▪ **~gipfel** *m* bajonetový vrchol ▪ **~ring** *m fov.* bajonetový prstenec (objektivu) ▪ **~sockel** *m osv.* bajonetová patice (žárovky) ▪ **~verschluss** *m stroj.* bajonetový uzávěr, vačkový uzávěr, bajonetový zámek ▪ **~wipfel** *m* bajonetový vrchol
Bake *f I. st. sil.* návěstní deska (např. na přejezdech) 2. *geod.* zeměměřičská tyč 3. směrový maják 4. *vod. transp.* po březní znak 5. *žel.* signál (varovný)
bakelisieren bakelizovat
Bakelit *n plast.* bakelit ▪ **~dose** *f el.* bakelitová (rozvodná) krabice ▪ **~harz** *n plast.* (fenolo-)krezolová pryskyřice ▪ **~leim** *m* bakelitové lepidlo, lepidlo na bakelit
Baken/boje *f vod. transp.* bójka, bóje ▪ **~strahl** *m* řídicí svazek paprsků ▪ **~tonne** *f vod. transp.* bójka, bóje
bakteriell bakteriální
Bakterien *fpl* bakterie ▪ **~, aerobe** *fpl viz Aerobier* ▪ **~, anaerobe** *fpl* anaerobní bakterie ▪ **~, nitrifizierende** *fpl* *biol.* nitrifikující bakterie ▪ **~, photosynthetisierende** *fpl* *biochem.* fotosyntetizující bakterie
bakterienfeindlich baktericidní
bakterienfest odolný proti bakteriím
bakterientötend baktericidní
Bakteriologie *f* bakteriologie
bakterizid baktericidní
Balance *f I. fyz.* rovnováha 2. *hod.* nepokoj ▪ **~, har-**

monische aut. harmonická bilance; bilance harmonických
Balancier *m I. vrt.* vahadlo 2. nosník (jeřábu) 3. *tvář.* páka se zátěží šroubového lisu ▪ **~pflug** *m zem.* vahadlový pluh, výkyvný pluh
Balata *f* balata (gutaperča z mléka tropických stromů)
Baldachin *m osv.* baldachýn ▪ **~bett** *n* postel s nebesy
Baldrian/öl *n form.* kozlíková silice ▪ **~säure** *f chem.* kyseleiná kozlíková, kyselina 3-metylobutanová
Balg *m* měch (kovářský), pytlovitá kůže
Balgen *m* měch fotoaparátu ▪ **~auszug** *m fot.* měchový výsuvný objektiv
Balgkasten *m* skříň měchu (varhan) ▪ **~linse** *f* ucpávka s čočkovitým měchem (potrubí) ▪ **~stuhl** *m* konstrukce měchu (varhan) ▪ **~tür** *f* harmonikové dveře
Balken *mpl TV* černé pruhy na zkušebním televizním obrazci
Balken *m* trám, kláda, hranol, nosník ▪ **~ mit Kragarm** nosník s krakorcem ▪ **~, armierter** vyztužený vzpínadlo ▪ **~, auskragender** vyložený nosník ▪ **~, beiderseits eingespantter** oboustranně vetknutý nosník ▪ **~, einfacher mech.** volně podepřený nosník, prostý nosník ▪ **~, eingespantter** upnutý nosník, uchycený nosník, vetknutý nosník ▪ **~, frei aufliegender** prostý nosník ▪ **~, gegliedert** příhradový nosník ▪ **~, kontinuierlicher** spojitý nosník, spojitý trám ▪ **~, kurzer lod.** krátký nosník, poloviční nosník ▪ **~, unterspannter** *stav.* podepnutý nosník (prutem) ▪ **~, saniošfer anat.** saniův val ▪ **~, unterspannter** vzpínadlo ▪ **~, verdübelter** *stav.* nosník na hmoždinkách ▪ **~, verzahnter** *stav.* ozubený trám ▪ **~, vorgefertigter** *stav.* prefabrikovaný nosník ▪ **~, zusammengesetzter** *stav.* složený nosník ▪ **~abstand** *m* vzdálenost trámů ▪ **~anker** *m* *stav.* kotva stropního trámu ▪ **~auflager** *m* *stav.* podpora nosníku ▪ **~binder** *m* trámový vazník ▪ **~bremse** *f žel.* čelistová brzda ▪ **~bucht** *f lod.* klenutí paluby ▪ **~code** *m* čárový kód ▪ **~decke** *f* *stav.* trámový strop ▪ **~diagramm** *n* sloupcový diagram ▪ **~einschub** *n* *stav.* zásuvka ▪ **~fachwerk** *n* trámový příhradový nosník, nosníková příhradová konstrukce ▪ **~feld** *n* pole nosníku ▪ **~gerüst** *n* trámové lešení ▪ **~gleisbremse** *f žel.* čelistová kolejová brzda ▪ **~herdofen** *m hutn.* krokavý pec ▪ **~hobel** *m dřev.* ruční srovnávací hoblík ▪ **~kopf** *m* *stav.* zhlaví trámu ▪ **~lage** *f* *stav.* vytrámování stropu ▪ **~last** *f* zatížení nosníku ▪ **~Leiter-Technik** *f elektron.* technika výroby hranatých vývodů (polovodičových součástek) ▪ **~rührer** *m* rámové lopátkové míchadlo ▪ **~siel** *n vod. inž.* dřevěná vpust ▪ **~spannung** *f* rozpětí nosníku ▪ **~stringer** *n* *stav.* nosná trámová konstrukce, příhradová nosná konstrukce ▪ **~träger** *m* trámový nosník ▪ **~waage** *f* páková váha ▪ **~wechsel** *m* *stav.* výměna (strop. trámů) ▪ **~werk** *n* trámování
Bälklein *n anat.* krasula, saniův val
Balkon/kasten *m* balkonový truhlík, truhlík na balkoně ▪ **~verkleidung** *f* balkonové obložení
Ballard-Verfahren *n polygr.* Ballardova metoda
Ballas *n min.* ballas (modifikace technického diamantu)
Ballast *m* přítěž, zátěž, balast ▪ **~einrichtung** *f vod. transp.* balastový systém ▪ **~röhre** *f el.* stabilizující elektronka, průchodová elektronka, propouštěcí elektronka ▪ **~wasser** *n* vodní balast ▪ **~wasserlinie** *f lod.* balastní vodoryska
Balleisen *n tvář.* pŕlkruhové osazení
Ballempfang *m rad.* retranslační příjem (z reléové stanice)
Ballen *m I.* balík (např. kaučuku, bavlny) 2. *el. str.* válec rotoru turbogenerátoru 3. *hutn.* vypouklý válec 4. *slév.* břicho (formy) 5. bal (kořenový) ▪ **~abmessungen** *fpl* rozměry válců (válcovací stolice) ▪ **~brecher** *m text.* rozvolňovací stroj ▪ **~griff** *m stroj.* vejčitá rukojeť ▪ **~lackierung** *f* politurování ▪ **~pflanzen** *f* rostlina s balem, balíčková sadba ▪ **~anzug** *f* obalená sadba, obalová

sadba ▪ **-presse** *f* 1. zem. balíkovací lis (např. sena) 2. keram. lis na vytlačování hmoty
Ball/hammer *m* tvář., nář. drážkovník ▪ **~hammer--Unter-**
teil *m* tvář., nář. kovářská stolice, kovářské sedlo ▪ **~hupe**
f mot. trubka (jednostopých vozidel)
ballig *stroj*. vypouklý, sudovitý (např. válcová součást)
Balligschleifen *n* tvář. broušení vypouklých (válcových)
ploch
Ballistik *f* zbroj. balistika ▪ **~, äußere** zbroj. vnější balistika
Ballon *m* 1. baňka, demižon, láhev (kulového tvaru) 2. let.
balon 3. hutn. kouřovod (metalurgie Zn) 4. text. balon (při
spřádání vlákna)
Ballonett *n* let. balonet
Ballon-Isolierung *f* balonová izolace (koaxiálního kabelu)
▪ **~klüver** *m* lod. balonová kosatka (lodní plachta) ▪ **~rei-**
fen *m* balonová pneumatika (velké objemu a s nízkým
tlakem vzduchu) ▪ **~segel** *n* lod. balonová plachta (lodní)
▪ **~sonde** *f* mete. balonová sonda
Ball/schläger *m* raketa (sportovní) ▪ **~schlägerahmen** *m*
rám rakety (sportovní) ▪ **~sender** *m* TV retranslační vysílač
Ballungs/gebiet *n* stav. (územní) aglomerace ▪ **~kern** *m* stav.
centrum aglomerace, střed aglomerace
Balmerserie *f* fyz. Balmerova série (spektrálních čar)
Balsa *n* balza ▪ **~holz** *n* balzové dřevo, balza (náhrada korku)
Balsam *m* 1. balzám 2. terpentýn
Balsamine *f* netýkavka, sultánka
Balun *m* rad. symetrizující systém, zrovnovážňující soustava
Balustrade *f* balustráda
Balze *f* geod. výtýčka, trasírka, trasový tyčkový signál
Bambus *m* bambus ▪ **~ring** *m* bambusový prsteneček (vzniklý
na oloveném pokovení kabelu pod tlakem)
Banachraum *m* mat. Banachova oblast
Bananen/bindung *f* chem. ohnutá vazba, vazba τ, banánová
vazba ▪ **~röhre** *f* TV banánová elektronka ▪ **~stecker** *m*
tel. banánová zástrčka, banánek
Band *n* 1. fyz. pásmo 2. text. pás; pramen; stuha; tkanice 3.
met. páska, obruč (sudu), ocelová stahující páska 4. stav.
zavěs (oken, dveří) 5. (magnetofonová) páska ▪ **~, endloses**
stroj. nekonečný pás ▪ **~, erlaubtes** *elektron*. povolené
pásmo ▪ **inf. unperfiziertes** *elektron*. neperforovaná páska,
neděrovaná páska ▪ **~, verbotenes** *f* 1. rad. zakázané
pásmo (kmitočtové) 2. fyz. zakázané pásmo ▪ **~, völlig**
aufgefülltes *f* fyz. zcela zaplněné pásmo ▪ **~, vollständig**
besetztes *f* fyz. úplně zaplněné pásmo, obsazené pásmo
▪ **~abstimmung** *f* rad. pásmové ladění ▪ **~abzug** *m* stroj.
housenkový výťah
Bandage *f* 1. stroj. bandáž, obruč (na kole vozu) 2. el. opá-
sání, bandáž (vinutí)
Bandagen/stahl *m* obručová ocel ▪ **~verfahren** *n* metoda
bandážování (impregnační) ▪ **~walzwerk** *n* tvář. válcovna
obručí kol
Band/anlage *f* horn. pásový dopravník, pásový transportér
▪ **~antrieb** *m* 1. stroj. pásový pohon 2. pohon magnetické
pásky 3. hnací systém magnetické pásky ▪ **~antriebs-**
trommel *f* transp. hnací buben transportéru ▪ **~aufhän-**
gung *f* el. závěsové uložení, zavěšení na pásu ▪ **~aufzug**
m transp. pásový výťah ▪ **~ausleger** *m* 1. polygr. pásový
výložník 2. transp. rameno dopravníku ▪ **~bebauung** *f*
arch. pásové zastavení ▪ **~begichtung** *f* hutn. zavážení (vy-
soké pece) ▪ **~beschickung** *f* pásové plnění (lisu) ▪ **~breite**
f 1. šířka pásu (např. dopravníku) 2. *elektron*. šířka pásma
(např. frekvenčního) 3. *ek*. rozpětí, šíře (nabídky) ▪ **~bund**
n hutn. svitek pásového plechu, svitek pásu
Bändchen *n* chem. vl. páskové vlákno (z fólie)
Band/dehnung *f* rad. rozestření krátkovlnného pásma
▪ **~dichte** *f* inf. hustota, záznam na páse ▪ **~drucker** *m*
pásková tiskárna ▪ **~durchlauf** *m* *tep. zpr.* pec na

žihání pásu

Bande *f* pás, pásmo, zóna, vlna (v plynové chromatografii)
▪ **~infassapparat** *m* čal. zařízení pro lemování páskou
▪ **~infassmaschine** *f* stroj pro lemování páskou
Bandeisen *n* met. pásková ocel
Banderder *m* el. uzemňovací páska, páska uzemnění
Bänder/modell *n* fyz. pásové schéma (spektrální) ▪ **~ton**
páskovaný jíl, varvový jíl, varvit
Bänderung *f* geol. páskování, vrstvení (v tenkých vrstvách)
Band/feder *f* 1. pásová pružina 2. pružinka zkroucená jed-
noduchá (pravouhého profilu) ▪ **~feilmachine** *f* trisk.
obr. pásový pilovací stroj ▪ **~fertigung** *f* pásová výroba
▪ **~filter** *n* 1. chem. pásový filtr 2. rad. pásmový filtr
▪ **~fluss** *m* elakust. magnetický tok pásy ▪ **~förderer** *m*
transp. pásový transportér, pásový dopravník ▪ **~form-**
straße *f* pásový tvůrčák dopravník, pásová tvůrčáková
linka ▪ **~führungs-segment** *n* TV vodicí element magne-
tické pásy (videomagnetofonu) ▪ **~führungstrommel** *f*
vodicí bubinek magnetické pásy (ve videomagnetofonu)
▪ **~füllmaschine** *f* čal. pásový navlékáč stroj ▪ **~gerät** *m*
1. magnetofon 2. inf. pásková jednotka (paměti) ▪ **~ge-**
schwindigkeit *f* rychlost (posuvu) pásy ▪ **~gesims**
n fasádní římsa, kordonová římsa, kordon ▪ **~gesteuert**
řízený pomocí pásy ▪ **~getriebe** *n* stroj. řemenový převod
▪ **~hacke** *f* sekera hlavátka ▪ **~haken** *m* hák závěsu ▪ **~holz**
n obručové dřevo ▪ **~kabel** *n* el. plochý symetrický kabel;
pásový kabel multiplu ▪ **~kante** *f* fyz. hlavice pásma
(spektra) ▪ **~kantenmaschine** *f* stroj na uzavírání potahu
na hranách páskou ▪ **~kern** *m* el. str. vinuté páskové já-
dro ▪ **~krone** *f* tvář. svitek pásu, svitek pásového plechu
▪ **~lappen** *n* křídélko závěsu ▪ **~leitung** *f* 1. polygr. vodicí
pásky (rotačky) 2. rad. pásový vlnovod, rovinný vlnovod
▪ **~lesegerät** *f* inf. snímač pásy (děrné) ▪ **~locher** *m* dě-
rovač (děrné) pásy ▪ **~maschine** *f* magnetofon ▪ **~maß**
n měřičské pásmo (ocelové) ▪ **~messer** *n* kož. pásový
nůž (štipáchio stroje) ▪ **~messermachine** *f* pásová pila
▪ **~messerspaltvorrichtung** *f* řezací zařízení s pásovým
nožem ▪ **~messung** *f* geod. měření pásmem ▪ **~mischer**
m stroj. homogenizační šneková míchačka ▪ **~mitte** *f*
pásmo střední frekvenčního pásma ▪ **~mundstück** *n* plast. náustek
se šterbinovým otvorem, dýza se šterbinovým otvorem
▪ **~nase** *f* nos dopravního pásu ▪ **~ofen** *m* *tep. zpr.* pásová
pec ▪ **~pass** *m* tel. pásmová propust ▪ **~poliermaschine**
f pásová leštička ▪ **~presse** *f* pásový lis ▪ **~pressfilter** *n*,
m san. pásový filtrační lis, kalolís ▪ **~profile** *npl* hutn.
pravouhlé profily (z plechů) ▪ **~ringkern** *m* el. str. vinuté
jádro (transformátoru) ▪ **~rücksetzen** *n* inf. návrat mag-
netické pásy (o blok zpět) ▪ **~rückspulen** *n* převijení
pásy ▪ **~saat** *f* zem. pásový výsev, pásové setí ▪ **~säge**
f dřev. pásová pila, pásovka ▪ **~sägeblatt** *n* pilový pás
▪ **~sägelötapparat** *m* páječka pilových pásů ▪ **~säge-**
maschine *f* trisk. *obr.* pásová pila ▪ **~sägen** *n* trisk. *obr.*
řezání pásovou pilou ▪ **~sägerolle** *f* kotouč (vodicí) pásové
pily ▪ **~sägeschweißapparat** *m* přístroj na svařování
pilových pásů ▪ **~sägewerk** *m* pilařský závod s pásovými
pilami ▪ **~schärmaschine** *f* text. pruhový snovací stroj
▪ **~scharnier** *n* pásové zavěšení (na kloubových závěsech)
▪ **~scheibenmatratze** *f* matrace pro nemocné s mezi-
obratlovými ploténkami ▪ **~scheider** *m* stroj. přebírací pás
▪ **~schleife** *f* transp. dopravníková smyčka ▪ **~schleifen**
brousit brusným pásem ▪ **~schnellader** *m* horn. pásový
rychlonacladač ▪ **~schreiber** *m* pásový zapisovač ▪ **~seil**
n ploché lano ▪ **~seite** *f* závěsová strana (křídla)
bändseln *vod. transp.* ovlíjet
Band/sicherung *f* páskové zabezpečení (protiexplozivní)
v potrubí ▪ **~sieb** *n* 1. pásové síto; pásový prosiřač
▪ **~sinteranlage** *f* hutn. pásové sintrovací zařízení, pásová

spékací pec ■ **~sortieren** *n inf.* třídění na magnetické pásce
 ■ **~span** *m tvář.* pásková tríska (při soustružení) ■ **~spaner** *m transp.* napínák pásu transportéru ■ **~speicher** *m inf.* magnetická pásková paměť ■ **~speiser** *m transp.* pásový dávkovač ■ **~sperr** *f tel.* pásmová zádrž, zadržovací filtr ■ **~spieler** *m* přehrávač (magnetofon) ■ **~spinnverfahren** *n chem. vl.* dopřádání z pramene ■ **~spreizung** *f rad.* rozestření pásma, rozložení pásma (krátkovlnného) ■ **~spritzung** *f* pásové ostřikování (ochrana rostlin) ■ **~spule** *f* cívka (s páskou i bez pásky) ■ **~steigung** *f el.* nárůst návinu (kabelu) ■ **~stift** *m* kolíček do závěsu ■ **~stoß** *m* spoj pásu ■ **~strahl** *m* svazek elektronových paprsků ■ **~straße** *f horn.* pásová linka ■ **~strecke** *f horn.* chodba s pásovým dopravníkem ■ **~strömung** *f hydr.* laminární proudění, laminární tok ■ **~stück** *n* křídélko závěsu ■ **~system** *n* pásový systém ■ **~transporteur** *m* pásový dopravník ■ **~trennsäge** *f stroj.* pásová dělicí pila, pásová rozřezávací pila ■ **~trieb** *m stroj.* pásový pohon, pásový převod ■ **~versatzmaschine** *f horn.* pásový zakladač, pásový zakládací stroj ■ **~vielfachkabel** *n* pásový vícenásobný kabel ■ **~walzwerk** *n tvář.* válcovna plechových pásů, válcovna pásů ■ **~wärter** *m horn.* hlídač pásu, obsluha pásu ■ **~webstuhl** *m text.* stuhový stávek, stuhový stav, stuhařský stav ■ **~weide** *f* vrba košíkářská ■ **~wendelisoliation** *f* spirálová izolace (kabelu) ■ **~wickelmaschine** *f I. el.* navíječka 2. gum. ovíječka 3. text. pramenový štůčkový (sdružovací) stroj ■ **~zellenfilter** *n* pásový (vakuový) filtr ■ **~zugförderung** *f horn.* doprava tahem pásu

Bang-tang *n* bungur

Bank *f I.* lavičice, lavička 2. pracovní dílenský stůl 3. obráběcí stroj (soustruh) 4. *geol.* lavička 5. *horn.* plást, vrstva, sloj, lavičice 6. banka ■ **~,** **optische** optická lavičice ■ **~akkreditiv** *n* bankovní akreditiv ■ **~angaben** *fpl* bankovní údaje ■ **~anleihe** *f* bankovní půjčka ■ **~auszug** *m* bankovní výpis, výpis z bankovního účtu ■ **~einzug** *m* bankovní inkaso ■ **~eisen** *m I. stav.* lavičnick 2. držák, kolík (v stolařské hoblici)

Bankette *e I. stav.* základové osazení 2. *st. sil.* krajnice

Bank/formen *n* formování na (formířském) stole ■ **~fotometer** *n opt.* fotometrická lavičice ■ **~gestell** *n* lavičková podnož ■ **~haken** *m* podpěrák, držák, kolík (v stolařské hoblici) ■ **~knecht** *m* stolařské pachole, podpírací pachole ■ **~netz** *n* bankovní síť ■ **~note** *f* bankovka ■ **~notenpapier** *n* papír na bankovky

Bankomat *m* bankomat

Bank/platte *f dřev.* deska (horní) hoblice, pracovní deska hoblice ■ **~polsterung** *f* čalounění lavičice

bankrott *n* insolventní, neschopný platit

Bankrott *m* bankrot, krach, úpadek

Bank/schere *f* stolové nůžky ■ **~schraubstock** *m* stolní svěrák ■ **~schuldverschreibung** *f* bankovní dluhopis

Bankung *f I. petr.* vrstvení, uložení ve vrstvách 2. desková odlučnost, desková oddělivost

Bank/verbindung *f* bankovní spojení ■ **~verkehr** *m* bankovní styk ■ **~wesen** *n* bankovníctví

Bann/deich *m vod. inž.* zimní (protipovodňová) hráz ■ **~wald** *m* les zvláštního určení

Banse *f* skladiště, přístodůlek

Bär *m I.* beran (bucharu, lisu) 2. *hutn.* nasazenina (ve vysoké peci)

Bar *n* bar (jednotka tlaku): 1 bar = 10⁵ Pa

bar *v* hotovosti, hotově

Barabhebung *f* výběr *v* hotovosti

Baratte *fplast.* barat, sulfidační buben

Barauszahlung *f* výplata *v* hotovosti

Barbiturat *n chem.* barbiturát

Barbitursäure *f chem.* kyselina barbiturová

Barchent *m text.* barchet

Bärenfalle *f vod. inž.* krytý jez, jez se střechou (americký typ)
Bärenklau *f arch.* akant (rostlinný ornament *v* koryntské hlavici)

Barertrag *m el.* čistý příjem, čistý důchod, čistý výnos

Baretter *m el.* teplotně závislý odpor

Barfach *n* police líkérníku

Barfrost *m (Blachfrost)* holomráz

Bärführung *f* vedení beranu

Bargeld *n* hotovost, peníze *v* hotovosti

bargeldlos *bez* hotovostní

Barittdiode *f elektron.* dioda BARITT (barrier injection transit time)

Barium *n chem.* baryum, Ba ■ **~, schwefelsaures** *chem.* síran barnatý ■ **~carbonat** *n chem.* uhličitán barnatý ■ **~kat(h)ode** *f elektron.* baryová katoda ■ **~silikatglas** *n* baryové sklo

Bark *f lod.* bark (plachetní loď s minimálně třemi stěžni)

Barkasse *f lod.* barkas (velký člun, přístavní parník)

Barkhausen-Effekt *m* Barkhausenův jev

Barkometerspindel *f* aerometr na tříslonovnu

Barn *n* barn (jednotka účinného průřezu): 1 b = 10⁻²⁸ m² (přechodně přípustná *v* použití atomové a jaderné fyzice)

Barock *n, m arch.* baroko (u harfy)

Barogramm *n meteo.* barogram

Barograph *n meteo.* barograf

baroklín *m meteo.* baroklínový

Barometer *m* barometr

Barometerstand *m* stav barometru, indikace barometru

Baronstange *f* sloup (u harfy)

Barostat *m* barostat

Barotor *m text.* barvicí přístroj Barotor (firmy DuPont)

barotrop *meteo.* barotropický

Barozünder *m* barometrická roznětká

Barre *f I.* mělčina, jeseň, písčina (naplavená), výmol 2. zápora, zátaras (dřevěný nebo ocelový, zamezující nebo omezující přechod nebo přejezd)

Barren *m hutn.* nálitek, blok, předvalek ■ **~rahmen** *m žel.* výztužený rám, chassis

Barriere *f* bariéra, prahová hodnota

Barriereriff *n geol.* bariérový útes

Barschrank *m* barová skříňka, líkérová skříňka

Bart *m I. tvář.* ořepek, rozřtěpení 2. *slév.* zálev, výronek 3. zub (klíče)

Barteil *n* dílec do líkérníku

Barter *m* barter (výměna zboží za zboží) ■ **~geschäft** *n* barterový obchod

Bartnelke *f* hvozdič bradatý

Barton-Zelle *f chem.* Bartonova komora

Bartseigerung *f* segregace feritické

Barwagen *m* barový vozík

Baryon *n nukl.* baryon

Baryonenzahl *f nukl.* baryonové číslo, B

Barysphäre *f geol.* barysféra, jádro Země, níže

Baryt *m min.* baryt, těživec

Barytage *f fot.* barytáž, barytová vrstva

Baryterde *f chem.* kysličník barnatý

Barytpapier *n fot.* barytovaný papír, podkládací papír

Barytspüfung *f horn.* barytový oplach

Barytweiß *n chem.* barytová běloba

Barzahlung *f* placení *v* hotovosti, platba *v* hotovosti

Basa *f (= Bahnselbstanschluss(anlage) f)* drážní automatická telefonní centrála

Basalaugen *n* bazální očko, bazální pupen

Basalkonglomerat *n petr.* bazální konglomerát

Basalt *m petr.* čedič, bazalt ■ **~fasern** *fpl* vlákna z taveného čediče, čedičová vlákna ■ **~glas** *n petr.* čedičové sklo ■ **~wolle** *f* vlna z taveného čediče, čedičová vlna,

čedičová vata
Basalzemel *m petr.* bazický tmel, zásaditý tmel
Base *f chem.* zásada, báze
Basen/autauschenthärtung *f kotl.* změkčování vody pomocí kationtů ▪ **~austauscher** *m* měnič kationtů, kater ▪ **~grad** *m hutn.* bazicita, zásaditost ▪ **~katalyse** *f* bazická katalýza
Basis *f I.* základna, princip, báze 2. *arch.* podstavec (dolní část sloupu) 3. *geod.* podloží 4. *mat.* základ (logaritmu, mocniny); *mat.* základna (např. trojúhelníka) 5. *elektron.* báze (např. v tranzistorech) 6. *let.* dolní okraj, dolní obruba (padáku) ▪ **~des Raumes** *mat.* prostorová základna ▪ **~adresse** *f inf.* bázeová adresa, základová adresa ▪ **~adressregister** *n inf.* bázeový registr ▪ **~apparat** *m geod.* základnový přístroj ▪ **~bedingung** *f geod.* základní podmínka ▪ **~bezüge** *mpl* základní příjmy ▪ **~deckung** *f* základní krytí ▪ **~ebene** *f I.* rovina základny 2. *kryst.* zásadová plocha ▪ **~elektrode** *f elektron.* bazická elektroda ▪ **~entfernungsmesser** *m opt.* základní dálkoměr ▪ **~größe** *f* základní veličina ▪ **~grundschtaltung** *f elektron.* zapojení se společnou (uzemněnou)ází ▪ **~information** *f* základní informace ▪ **~latte** *f geod.* základnová lať ▪ **~legierung** *f met.* základní slitina (slitina dvou složek ve vícerozložkové slitině) ▪ **~lohn** *m* základní mzda ▪ **~lösung** *f mat.* základní řešení, zásadní řešení ▪ **~register** *n inf.* bázeový registr, registr B ▪ **~schaltung** *f elektron.* zapojení se společnou (uzemněnou)ází ▪ **~schiff** *n ryb.* lodní základna, základnová loď ▪ **~speicherkreis** *m inf.* obvod základní paměti ▪ **~strom** *m elektron.* proud báze ▪ **~variable** *f* základní proměnná ▪ **~vektoren** *mpl mat.* vektory základny ▪ **~winkel** *m mat.* úhel rovnomanného trojúhelníka
Basizität *f chem.* zásadovost, alkalická
Basizitätsfunktion *f* funkce zásaditosti ▪ **~verhältnis** *n hutn.* alkalické poměry (např. strusky)
Basküle/brücke *f* sklápěcí most ▪ **~verschluss** *m stav.* rozvorový zámek, rozvorový uzávěr
Basrelief *n arch.* basrelief
Bassbalken *m hud.* ozvučný trámec
Bassfilter *n rad.* basový filtr, filtr s dolním prahem propustnosti (pro nízké tóny)
Bassiaöl *n* bassiová silice (strom *Bassia latifolia*)
BAS-Signal *n* (= **Bildaustatsynchronsignal**) potlačovací (zatemňovací) synchronní obrazový signál
Bassin *n* nádrž, bazén ▪ **~reaktor** *m nukl.* ponorný reaktor, bazéňový reaktor
Basreflexgehäuse *n elakust.* basreflexová ozvučnice
Basssteg *m hud.* basová kobylka
Basswand *f hud.* basová stěna
Bast *m I.* lýko, lýčí 2. blána na parůžcích (*mysl.*)
Bastard/bruch *m mat.* smíšený zlomek ▪ **~feile** *f* polohrubý pilník
Bastardisierung *f chem.* hybridizace
Bastard/orbital *n chem.* hybrid ▪ **~schloss** *n* jednoduchý zámek (bezhradítkový)
Basteln *n* kutění ▪ **~werkstätte** *f* domácí dílna
Bast/faser *f* lýkové vlákno ▪ **~hanf** *m text.* konopné lodyhy, konopná sláma, surové konopí ▪ **~käfer** *m* lýkohub (hmyz) ▪ **~korb** *m* lýkový koš ▪ **~seide** *f text.* surové hedvábí ▪ **~seife** *f text.* ricinové mýdlo ▪ **~teil** *m* lýko, lýková část, floem
Batch *m el.* předsměs, kabelová hmota
bathochrom *barv.* bathochrom
Batholith *m geol.* batolit (vyvrřelé velké těleso zatuhlé v hloubce)
Bathometer *n* batometr, batymetr, hlubkoměr
bathyal *geol.* batýální, středně hlubkomořský
Bathyskaph *m* batyskaf

Bathysphäre *f* batysféra
Batik *f text.* batika
Batist *m text.* batist
Batschen *n text.* bačování (juty)
BATT (= **Batterie** *f*) baterie (zdroj proudu), *el. chem.* akumulátor
Batten *m* rovnoběžně omítaná fošna
Batterie *f I.* baterie (např. dělová, akumulátorů, pecí) 2. *elchem.* akumulátor ▪ **~, ortsfeste** *el.* statická baterie, stabilní baterie, pevná baterie ▪ **~aufzucht** *f* bateriový odchov (kuřat) ▪ **~beleuchtung** *f* bateriové osvětlení, akumulátorové osvětlení ▪ **~betrieb** *m* napájení z baterií, bateriové napájení ▪ **~fahrzeug** *n el.* bateriové vozítko, vozidlo na akumulátory ▪ **~ladeaggregat** *n* nabíjecí agregát baterií ▪ **~ladegerät** *n* nabíječka ▪ **~prüfer** *m el.* zkoušečka akumulátoru ▪ **~raum** *m* akumulátorovna ▪ **~röhre** *f rad.* bateriová elektronka ▪ **~säure** *f* akumulátorový elektrolyt, akumulátorová kyselina
Batzen *m keram.* hrouda, hruška, *skl.* náběr, nabraná dávka (na píšťalu)
Bau *m* stavění, stavba, konstrukce ▪ **~, gesellschaftlicher** společenská budova ▪ **~, stufenweiser** stavění po etapách ▪ **~abbriss** *m* demolice ▪ **~absteckung** *f* vtyčení budovy ▪ **~abteilung** *f horn.* dobývací oddělení, dobývací pole ▪ **~amt** *n* stavební úřad ▪ **~antrag** *m* stavební žádost, žádost o zahájení stavby ▪ **~anzeige** *f* přihlášení stavby ▪ **~arbeit** *f* stavební práce ▪ **~art** *f I.* *stav.* způsob stavění, stavební sloh 2. *stroj.* konstrukce, druh konstrukce ▪ **~aufnahme** *f* inventarizace budovy ▪ **~aufwand** *m* stavební náklady ▪ **~aufzug** *m stav.* stavební výťah ▪ **~behörde** *f* stavební úřad ▪ **~beschläge** *mpl* stavební kování ▪ **~bewilligung** *f* stavební povolení
Bauch *m I.* *fyz.* vrchol (vlny), kmitna 2. *vod. transp.* vydutí (lodní plachty) 3. *hutn.* břicho (konvertoru)
Bäuchen *n text.* vaření, zhotovování (v alkalickém roztoku)
Bauch/freiheit *f mot.* podélná světlost ▪ **~kühler** *m let.* podtrupový chladič ▪ **~säge** *f* břichatka (pila) ▪ **~speck** *m, geräucherter* *potr.* uzený bůček ▪ **~stück** *n lod.* příčka, pražec (dřevěný) ▪ **~transformator** *m* Bauchův transformátor, zhášeči transformátor ▪ **~wegerung** *f lod.* ostění dna
Baud *n* baud, jednotka rychlosti telegrafické modulace 1 bd = 1 bit/s
Bau/dreikmal *n* pomník, stavební památka ▪ **~dichte** *f* hustota zastavění ▪ **~dock** *n vod. inž.* budovaný dok
Baudot-Alphabet *n* *telegr.* Baudotova abeceda, Baudotův kód
Bau/drehkran *m* stavební otočný jeřáb ▪ **~einheit** *f I.* *stroj.* konstrukční jednotka 2. *trísk. obr.* obráběná jednotka ▪ **~element** *n I.* *stroj.* konstrukční součástka 2. *stav.* stavební prefabrikát 3. *elektron.* elektronická součástka ▪ **~element** *n, aktives elektron.* aktivní součástka (např. tranzistor) ▪ **~element** *n, passives elektron.* pasivní součástka (např. rezistor) ▪ **~elementedichte** *f elektron.* hustota zabudovaných elektronických součástek (např. v obvodě tištěných spojů)
baufen *I.* budovat 2. *horn.* dobývat, rubat
Bauen *n, industrielles* průmyslové stavebnictví, stavebnictví z prefabrikovaných dílů
Bauen *n, wildes* divoká zástavba
Bauentwurf *m* stavební projekt, architektonický projekt
Bauern/einbruch *m* zálom, brázda (hornická práce) ▪ **~möbel** *npl* selský nábytek
Bauerntabak *m bot.* tabák selský
Bauer-Vogel-Verfahren *n, modifiziertes* *povl.* chemická metoda vytváření povrchové vrstvy na hliníku a jeho slitinách
baufällig *sešlý, vetchý, zchátralý, na spadnutí* (budova)

Bau/fehler *m* *kryst.* defekt ▪ **~fehler** *m*, **chemischer** chemický defekt, příměs ▪ **~feld** *n horn.* dobývací pole, porubní pole, staveniště (pozemek) ▪ **~fertigteile** *n* stavební prefabrikát ▪ **~feuchtigkeit** *f* stavební vlhkost ▪ **~finanzierung** *f* financování stavby ▪ **~fläche** *f* staveniště ▪ **~flucht** (linie) *f* regulační čára, stavební čára ▪ **~form** *f* architektonická forma, stavební forma ▪ **~fortschrittsplan** *m* stavební harmonogram (všeobecný) ▪ **~fristenplan** *m* stavební harmonogram (časový) ▪ **~stoffe** *mpl*, **feuerfeste** žárovzdorná stavební hmota ▪ **~führer** *m* stavbyvedoucí ▪ **~führung** *f* provádění stavby, vedení stavby ▪ **~furniersperrholz-Platte** *f* (BFU--Platte) stavební překližková deska ▪ **~gelände** *n* stavební plocha ▪ **~genehmigung** *f* stavební povolení ▪ **~gerüst** *n stav.* stavební lešení ▪ **~glied** *n aut.* konstrukční člen, konstrukční článek, *stav.* architektonický element, stavební prvek ▪ **~größe** *f stroj.* konstrukční velikost, velikost konstrukce ▪ **~grund** *m* stavební pozemek, parcela, základová půda ▪ **~grundstück** *n* stavební pozemek, stavební parcela ▪ **~grundverbesserung** *f*, **chemische** *stav.* chemická stabilizace stavebního podloží ▪ **~gruppe** *f* stavební skupina, montážní celek, konstrukční skupina, *elektron.* montážní sestava ▪ **~guss** *m* *I.* stavební litina 2. stavební odlitek ▪ **~herr** *m* vlastník budovy, stavebník, investor ▪ **~holz** *n I.* tavební dřevo 2. *horn.* výdřeva ▪ **~industrie** *f* stavební průmysl ▪ **~ingenieurwesen** *n* stavební inženýrství ▪ **~investition** *f* stavební investice ▪ **~kalk** *m* stavební vápno ▪ **~kasten** *m* stavebnice ▪ **~kastenfräsmaschine** *f* stavební frézka ▪ **~kastenprinzip** *n stroj.* stavební konstrukce, stavební princip ▪ **~kaufmann** *m* zásobovč (ve stavební společnosti) ▪ **~keramikbodenplatte** *f* keramická podlahová dlaždice ▪ **~klammer** *f stav.* stavební skoba ▪ **~körper** *m* stavební objekt ▪ **~kostenplan** *m ek.* stavební rozpočet ▪ **~kostenvoranschlag** *m* stavební rozpočet ▪ **~kredit** *m* stavební úvěr ▪ **~kunst** *f* architektura ▪ **~land** *n* stavební pozemek ▪ **~länge** *f* stavební délka (např. stavebního prvku) ▪ **~last** *f* užitečné zatížení ▪ **~lehm** *m* staveništní hlína ▪ **~leistungsbuch** *n* výkaz stavebních prací (normovaných) ▪ **~leiter** *m* stavbyvedoucí ▪ **~leitplanung** *f stav.* směrné stavební plánování ▪ **~linie** *f* regulační čára, stavební čára ▪ **~linienplan** *m* regulační plán (budovy) ▪ **~los** *n st. sil., žel.* parcela, pozemek ▪ **~lucke** *f* proluka, stavební mezera
Baum *f I.* strom 2. *lod.* výložník ▪ **~, geschützter** památkově chráněný strom ▪ **~, gleichwüchsiger** úrovňový strom ▪ **~, unterdrückter** potlačený strom ▪ **~, unterwüchsiger** podúrovňový strom ▪ **~, vorwüchsiger** předrůstavý strom
Baum/abschleifen *n* obrus dřevina ▪ **~achat** *m min.* stromkový achát ▪ **~analyse** *f* stromová analýza
Baumann-(Schwefel)abdruckverfahren *n met.* postup zkoušky dle Baumanna
Baumann-Abzug *m met.* Baumannův otisk (tvrdoměr)
Baum/art *f* dřevina ▪ **~art**, **heimische** původní dřevina
Bau/maschine *f* stavební stroj ▪ **~maß** *n stroj.* hlavní rozměr(y), gabarit, obrysy ▪ **~masse** *f* stavební hmota; stavební objem ▪ **~massenzahl** *f* ukazatel hustoty obestavěného prostoru
Baumé-Grad *m* stupeň Baumého - jednotka hustoty tekutin, °Be
Baumeister *m* stavitel
Bäumen *n text.* převýjení (osnovy)
Baumé-Spindel *f* areometr Baumého
Baum/fällung *f* kácení stromů ▪ **~ferse** *f* pata stromu ▪ **~form** *f* vnější vzhled, habitus stromu ▪ **~gei** *f lod.* řídicí larso překládního výložníku ▪ **~harvester** *m* stromový harvester ▪ **~harz** *n* pryskyřice stromů ▪ **~höhe** *f* výška stromu ▪ **~holz** *n* stromová hmota, kmenovina ▪ **~holzmasse** *f* stromová hmota, kmenovina ▪ **~inventar** *n* stromový

inventář ▪ **~kante** *f dřev.* oblina ▪ **~klotz** *m dřev.* výřez ▪ **~kluppe** *f dřev.* průměrka ▪ **~krone** *f* koruna stromu ▪ **~masse** *f* hmota stromu ▪ **~methode** *f* stromová metoda ▪ **~öl** *n* olivový olej z druhého lisování

Baumörtel *m* stavební malta

Baum/pfahl *m* kůl ke stromu ▪ **~pflanzung** *f* zalesnění ▪ **~prozessor** *m* stromový procesor ▪ **~reiber** *m* črták ▪ **~rinde** *f* stromová kůra ▪ **~rodung** *f* klučení stromů ▪ **~saft** *m* míza ▪ **~schere** *f nár.* pilka na odvětvování, zahradnické nůžky (na větvičky stromů) ▪ **~schicht** *f* stromové patro ▪ **~schoner** *m* ochranný límeč ▪ **~schule** *f* lesní školka ▪ **~schulpflanze** *f* školková sazenice ▪ **~schutzhülle** *f* stromový obal ▪ **~stamm** *m* kmen, kláda ▪ **~stammförderer** *m* dopravník kmenů ▪ **~stammquersäge** *f* příčná pila na kmeny ▪ **~sterben** *n* umírání stromů ▪ **~stumpf** *m dřev.* pařez ▪ **~stumpfzieher** *m zem.* klín na klučení pařezů

Baumuster *n stroj.* konstrukční vzor, model, prototyp

Baum/wachs *m* štěpařský vosk ▪ **~walze** *f dřev.* oblina (u řeziva) ▪ **~winde** *f* zvedák (na stroje)

Baumwoll/draht *m el.* vodič s bavlněnou izolací ▪ **~drell** *m* bavlněný damašek

Baumwolle *f* bavlna ▪ **~Bespinnung** *f el.* opředení bavlnou ▪ **~strauch** *m* bavlník

Baumwoll/garn *n* bavlněná příze ▪ **~gatter** *n text.* cívečnice (na bavlnu) ▪ **~gewebe** *n text.* bavlněná tkanina ▪ **~gurt** *m* bavlněný popruh ▪ **~linters** *pl* bavlněné liny ▪ **~linterswatte** *f* vata z bavlněných línů ▪ **~maschinenzwirn** *m* bavlněné strojní nitě ▪ **~nessel** *f* bavlněné molino ▪ **~pflücker** *m zem.* stroj na sklizeň bavlny ▪ **~raspel** *f* rozvolňovací stroj na bavlnu ▪ **~samenöl** *n* bavlníkový olej (ze semen bavlny) ▪ **~spinnerei** *f text.* spřádání bavlny, předění bavlny; prádelna bavlny ▪ **~stoff** *m* bavlněná textilie ▪ **~untergewebe** *n* bavlněná podkladní tkanina ▪ **~wachsdraht** *m el.* zvonkový drát, drát opředěný bavlnou

Bau/nivellier *m* nivelační přístroj (stavební) ▪ **~ordnung** *f* stavební řád ▪ **~parzelle** *f* stavební parcela ▪ **~plan** *m arch.* základní projekt ▪ **~platte** *f* panel ▪ **~platte** *f*, **schalldämmende** *stav.* izolační zvukotěsná deska ▪ **~platz** *m* stavební místo, staveniště ▪ **~recht** *n* stavební právo (právní předpisy o povolování a provádění staveb)

baureif stavebně připravený (stavebního pozemku)

Bau/reihe *f* stroj. konstrukční řada, série ▪ **~rundholz** *n* stavební kulatina ▪ **~satzung** *f* stavební statut, místní stavební předpisy ▪ **~schnittholz** *n* stavební řezivo ▪ **~schreinerei** *f* stavební truhlářství ▪ **~schutt** *m* násyp materiálu ze zbourané stavby, stavební odpad, „buračka“ ▪ **~schutzbereich** *m* ochranné (ohraničené) pásmo u okolí letiště ▪ **~spant** *n lod.* stavební žebro, konstrukční žebro ▪ **~spielzeug** *n* stavebnice (hračka) ▪ **~stabsperrholz** (n *BST*) stavební překližková laťovka ▪ **~stahl** *m stroj.* stavební ocel, konstrukční ocel ▪ **~stahlgewebe** *n* ocelové pletivo ▪ **~stahlguss** *m* konstrukční litá ocel ▪ **~stamm** *m dřev.* stavební kulatina ▪ **~stein** *m I.* stavební kámen; element, konstrukční díl 2. *elektron.* stavební součástka, modulová součástka 3. *stroj.* normalizovaná sestava ▪ **~steingehäuse** *n* pouzdro modulové součástky, pouzdro stavební součástky ▪ **~stelle** *f* staveniště ▪ **~stellenmontage** *f stav.* montáž budovy z prefabrikátů ▪ **~stellenstoß** *m stav.* montážní styk ▪ **~stil** *m* architektonický styl ▪ **~stoff** *m I. stav.* stavební materiál 2. *stroj.* konstrukční materiál ▪ **~stoffindustrie** *f* průmysl stavebních hmot ▪ **~teil** *m* konstrukční prvek, stavební prvek ▪ **~teiwand** *f* montovaná stěna

Bauten *mpl*, **fliegende** mobilní staveništní zařízení (např. jeřáby, lešení) ▪ **~schutz** *m* ochrana budov (např. před korozi)

Bau/tischlerei *f* stavební truhlářství ▪ **~treppe** *f* schody, schodiště ▪ **~unternehmen** *n* stavební podnik ▪ **~vorrich-**

tung *f* montážní přípravek ▫ **~weise** *f* I. způsob stavby; technologie stavění (např. montovaná stavba) 2. stroj. konstrukce, typ konstrukce, způsob konstrukce ▫ **~weise** *f*, **einflutige** *stroj*. konstrukce s jednoproudým průtokem média ▫ **~weise** *f*, **flexible** flexibilní stavební technologie ▫ **~weise** *f*, **geschlossen** *stav*. zavřená mostovka (železniční mostovka s průběžným kolejovým ložem nebo přímo pojižděná mostovka) ▫ **~weise** *f*, **offene** viz **Bebauung** *f*, **offene** *n* stavba, stavební objekt, konstrukce ▫ **~wesen** *n* stavebnictví, stavitelství ▫ **~winde** *f* *stroj*. stavební vrátek ▫ **~wirtschaft** *f* stavební hospodářství, hospodaření na stavbě

bauwürdig *I*. ekonomické vyhodnocení (např. stavby silnice) 2. *horn*. připraven k dobývání ložiska

Bauxit *m petr*. bauxit ▫ **~aufschluss** *m* luhování bauxitu

Bauzeichnung *f* stavební výkres, základní projekt

Bauzonenplan *m* plán stavební zóny

Bauzwang *m* donucení ke stavbě

BB (= **Beschleunigungsbetrieb** *m*) *stroj*. zrychlený provoz

BBauG (= **Bundesbaugesetz** *n*) stavební zákon SRN

BBLG (= **Benzinbleigesetz** *n*) zákon o obsahu olova v benzínu

BCD-Code *m* dvojkový kód desítkových čísel, kód BCD (binary coded decimal)

BCD-System *n* (= **binär verschlüsseltes Dezimalsystem** *n*) desítkový systém kódovaný dvojkově

BD (= **Bauelementedichte** *f*) *elektron*. hustota smontovaných součástek (v integrovaném obvodu)

BE (= **Bauelement** *n*) *elektron*. elektronická součástka

Belastungsprobe *f* zkouška zatížení, zátěžná zkouška

Beagid *n* lisovaný karbid

Beanspruchung *f* I. *zkouš.* mat. pnutí, napětí 2. zatížení (např. roztažení) 3. namáhání, námaha (např. klimatická, mechanická) ▫ **~, dynamische** dynamické namáhání

▫ **~, zulässige** dovolené namáhání

Bearbeitung *f* obrábění, obrobení, opracování, zpracování

Bearbeitungseinheit *f* *třísk. obr.* obráběcí jednotka (obráběcího stavebnicového stroje) ▫ **~gang** *m* *třísk. obr.* operace (pracovní) ▫ **~genauigkeit** *f* přesnost obrobení

▫ **~maschine** *f* *stroj*. obráběcí stroj ▫ **~spur** *f* stopa po nástroji ▫ **~tiefe** *f* *zem.* hloubka obdělávání ▫ **~zugabe** *f* přídavek na obrábění (materiálu) ▫ **~zuschlag** *m* přídavek na opracování

beastet zavětvený

Beastung *f* zavětvení

Beatmungsgerät *n* *ochr. pr.* dýchací přístroj, respirátor

Beaufortskala *f* *meteo.* Beaufortova stupnice (síly větru)

Beaufschlagung *f* vtok, přítok, ostřík, věnec turbíny, vstřík, pracovní období (ionexu)

Beaufschlagungsgrad *m* stupeň ostříku (turbíny)

beaufsichtigen dozorovat, dohlížet, kontrolovat

Bebauung *f* zástavba, zastavění, obdělávání (pole) ▫ **~, geschlossene** viz **Bauweise**, **geschlossen** ▫ **~, gestaffelte** *arch.* odstupňovaná zástavba, stupňovitá zástavba (např. na svahu) ▫ **~, offene** *stav.* volná zástavba, otevřené zastavění

Bebauungs/dichte *f* hustota zastavění ▫ **~tiefe** *f* hloubka zabudování, hloubka zástavby

beblättert olistěný

Beblechung *f* *žel.* oplechování (vagonu)

Becher *m* I pohárek, pohár (výtokový), kelímek, odlička 2. koreček (elevátoru) 3. *chem.* kádinka 4. *el.* kalíšek (baterie)

▫ **~(werks)förderer** *m* korečkový dopravník, elevátor

▫ **~aufzuger** *m* korečkový nakladač ▫ **~elevator** *m* korečkový výtah, korečkový elevátor, kapsový výtah ▫ **~glas** *n* pohárek, *chem.* kádinka ▫ **~glasausguss** *m* *lab.* hubice kádinky ▫ **~werk** *n* korečkový výtah, korečkový elevátor, kapsový výtah ▫ **~werkslader** *m* *stroj*. korečkový nakladač

Beckbogenlampe *f* *el.* Beckova oblouková elektronka

Becken *n* I. nádrž, jímka, mísa 2. *geol.* pánev (uhelná) 3. kotlina, proláklina

Becken *npl* činely, puklice, talíře

Beckmanthermometer *n* Beckmannův teploměr, diferenciální teploměr

Becquerel *n* Becquerel (Bq), jednotka aktivity rovná jedné radioaktivní přeměně za s: 1 Bq = 1s⁻¹

Bedachung *f* I. krytina, střecha 2. zastřešení, pokrytí střechy

Bedampfung *f* I. paření, propařování 2. *povl.* napaření (vrstvy)

Bedämpfung *f* *rad.* tlumení, útlum

Bedämpfungswiderstand *m* *rad.* tlumící odpor

Bedarf *m*, **laufender** běžná potřeba

Bedarfs/haltepunkt *m* *inf.* kontrolní bod, fixní bod, pevný bod ▫ **~phase** *f* postulovaná fáze (ve světelné signalizaci)

▫ **~zug** *m* *žel.* mimořádný vlak

bedecktsamig krytosemenný

Bedeckung *f*, **monomolekulare** *chem.* monomolekulární vrstva

Bedeckungsgrad *m* I. *meteo.* stupeň zatažení (oblohy) 2. *povl.* stupeň pokrytí, koeficient krytí (povrchu)

Bedielung *f* dřevěná podlaha, kladení (dřevěné) podlahy

Bedienbarkeit *f*, **leichte** lehká obsluha

Bediener *m* *inf.* operátor, obsluha, spojovatelka

Bedienpult *n* obslužný pult, pult operátora

Bedienteil *m* *stroj*. obslužný element, obslužný díl (např. rukojeť)

Bedienungs/anforderung *f* *inf.* dotaz operátora, požadavek obsluhy ▫ **~anleitung** *f* návod k obsluze ▫ **~anweisung** *f* návod k obsluze, návod na obsluhu ▫ **~einrichtung** *f* *inf.* ovládací prvek ▫ **~fernsprecher** *m* obslužný telefon, služební telefon ▫ **~gerät** *n* *el.* obslužný přístroj, ovládací přístroj ▫ **~kanal** *m* ovládací kanál ▫ **~leitung** *f* návod na obsluhu ▫ **~mann** *m* obsluhující pracovník, obsluha (např. obráběcího stroje), operátor ▫ **~pult** *m* manipulační pult, obsluhovací pult, řídicí pult, pult operátora ▫ **~sessel** *m* ovládací křeslo ▫ **~stand** *m* stanoviště obsluhy, řídicí stanoviště ▫ **~standlage** *f* stanoviště obsluhy ▫ **~teil** *m* *stroj*. obslužná část (např. rukojeť) ▫ **~theorie** *f* *kybern.* teorie obsluhy (hromadné), teorie řízení ▫ **~vorschrift** *f* předpisy pro obsluhu, návod na obsluhu, předpisy na ovládání

Bedingung *f*, **hinreichende** *mat.* dostačující podmínka ▫ **~, notwendige** *mat.* nutná podmínka

Bedingungen *fpl*, **technische** technické podmínky

Bedrohung *f* ohrožení

Bedruck *m* potisk

Bedruckbarkeit *f* *polygr.* potiskovatelnost (tiskové podložky)

bedrucken potiskovat

Bedruck/maschine *f* potiskovací stroj ▫ **~stoff** *m* *polygr.* potiskovaná podložka (např. papír, fólie)

Bedürfnisanlagen *fpl* sanitární zařízení

Beeidigung *f* vzetí do přísahy

beeinflussen ovlivnit, ovlivňovat

Beeinflussungs/quelle *f* *el.* zdroj poruch ▫ **~technik** *f* *el.* technika odhalování a odstraňování poruch ▫ **~technik** *f*, **elektrische** *tel.* technika odhalování a odstraňování poruch

Beeisung *f* I. *chlad.* zaledování (např. chladírenských vagonů) 2. *let.* namrzání, zledování

Beere *f* I. bobule 2. jahoda

Beerenobst *n* bobuloviny, bobulové ovoce

Beet *n* záhon ▫ **~pflug** *m* *zem.* záhonový pluh

Befahrbarkeit *f* přejezdnost, přizpůsobení povrchu pro přejetí

befahren I. jezdit po (něčem) 2. plout, plavit se, řídit (loď), navigovat 3. dostat se dovnitř

Befahrung *f* horn. kontrolní obchůzka (dozoru), obhlídka dolu, fárání

Befall *m* napadení, zachvácení (např. hmyzem)

Befederung *f* pružící rošt

Befehl *m* inf. povel, instrukce ▪ ~, **adressenloser** *inf.* bezadresový příkaz ▪ ~, **logischer** *inf.* logická instrukce ▪ ~, **numerisch verschlüsselter** *inf.* číselně zakódovaná instrukce, povel ▪ ~, **privilegiertes** *inf.* privilegovaná instrukce ▪ ~, **symbolischer** *inf.* symbolická instrukce ▪ ~, **übersetzer** *inf.* pseudorozkaz ▪ ~, **verschlüsselter** *inf.* zakódovaná instrukce

Befehls/adresse *f* inf. adresa instrukce ▪ ~**ausführung** *f* inf. provádění instrukcí ▪ ~**code** *m* inf. strojový kód, seznam instrukcí ▪ ~**feld** *n* žel. blok příkazů (staničních zabezpečovacích zařízení) ▪ ~**folge** *f* inf. posloupnost instrukcí, směrovací povelů ▪ ~**format** *n* inf. formát instrukce ▪ ~**geber** *m* aut. vysílač dispozic, předavač povelů ▪ ~**gerät** *n* aut. povelový přístroj, ovládací přístroj, řídicí přístroj ▪ ~**information** *f* povelová informace, povelová veličina, impuls informace pro potřeby řízení ▪ ~**kettung** *f* inf. řetězení instrukcí ▪ ~**länge** *f* inf. délka instrukce ▪ ~**raum** *m* velín ▪ ~**register** *n* inf. řídicí registr, registr R, registr instrukce ▪ ~**schalter** *m* el. příkazový spínač, ovladač, kontrolér, regulátor ▪ ~**schlüssel** *m* inf. strojový kód, seznam instrukcí, operační kód ▪ ~**steuerung** *f* povelové řízení (např. raketou), programové řízení

Befehlstelle *f* žel. řídicí místo

Befehls/wähler *m* tel. řídicí volič ▪ ~**wort** *n* inf. instrukční slovo ▪ ~**zähler** *m* inf. čítač instrukcí, čítač povelových signálů

Befensterung *f* osazení (budovy) okny

Befestigung *f* upevnění, připevnění, přichycení

Befestigungs/element *n* připevňovací prostředek ▪ ~**kerbe** *f* vrub na lopatkách (turbíny) ▪ ~**lasche** *f* upevňovací závěs ▪ ~**mittel** *npl* žel. upevňující prostředky (spojka, přípojka, návlačka) ▪ ~**schraube** *f* I. stroj. upevňující šroub, upevňovací šroub, připevňovací šroub, spojovací šroub, maticový šroub 2. *geod.* spojný šroub, střední šroub ▪ ~**stift** *m* stroj. připevňovací kolík ▪ ~**vorrichtung** *f* upevňovací zařízení ▪ ~**wurzel** *f* upevňující kořen

befeuchten svlažit, zvlhčit, kropit, zavlažovat

Befeuchter *m* zvlhčovač, navlhčovač

Befeuchtung *f* navlhčení, zvlhčení

Befeuchtungs/anlage *f* vlhčící zařízení ▪ ~**kammer** *f* zvlhčovací komora ▪ ~**maschine** *f* zvlhčovací stroj

Befeuerung *f* I. opalování, nahřívání (např. pece) 2. *vod. transp.* navigační světla, znaková světla 3. *let.* osvětlení, letiště

Befilmen *n* laminování fólie

Befilmung *f* nános tenké vrstvy

Beflechtung *f* I. el. ovinutí (vodiče) 2. opletení

befliegen létat (po trati)

Befloeken *n* text. semišování (elektrostatické nanášení a přilepování „pavučky“ na tkaninu nebo dřevo), velurování

Beflockungsmaschine *f* text. semišovací stroj

Beflutung *f* vod. inž. zatopení, zaplavení

Beförderung *f* doprava, přeprava, transport

Beförderungs/art *f* druh dopravy ▪ ~**sicherheit** *f* dopravní bezpečnost, bezpečnost provozu

befrachten naložit (loď, vůz)

Befragung *f* dotazování, anketa

befristen termínovat, vázat lhůtou

befruchten I. zúrodnit, zúrodnovat 2. oplodnit, osemnit

befruchtet oplodněný

Befugnis *f* pravomoc

Befüllung *f* let. naplňovat palivem

Befund *m* výsledek výzkumu, výsledek zkoušky, nález

BEG (= **Bodeneffektgerät** *n*) vznášedlo

Begasung *f* I. (na)plnění tlakovým plynem (aerosolových obalů) 2. sterilizace plynem (např. kyslíčkem etylénu) 3. *zem.* zaplňování, fumigace

Begazungsautomat *m* polygr. automat na lepení gázy

begehbar schůdný, s možností pěší chůze (např. cesta)

Begichten *n* hutn. vsázení, zavážení (pece)

Begichtungs/anlage *f* hutn. zavážecí zařízení (šachtové pece) ▪ ~**kegel** *m* zavážecí zvon vysoké pece

Begießen *n* polévání

begießen polévat, zalévat

Begießmaschine *f* polévací stroj

Beginn *m* der **Paraffinausscheidung** *chem.* počátek vylučování parafinu, počátek vydělování parafinu

Beginn(kenn)zeichen *n* telef. počáteční signál (účastníka), signál počátku rozmluvy

Beginn *m*, **frühestmöglicher** co nejrychlejší začátek (v síťovém plánování)

beglazen *keram.* polévat, smaltovat, glazovat

Begläubigung *f* ověření (např. měřicího přístroje), legalizace

Begleit/grün *n* doprovodná zeleň ▪ ~**heizung** *f* doprovodné topení, průvodní ohřev (např. potrubí) ▪ ~**karte** *f* průvodka, převodka ▪ ~**strecke** *f* horn. souběžný chodník, podvojný chodník ▪ ~**ton** *m* doprovodný zvuk, zvukový doprovod (televizního obrazu) ▪ ~**tonträger** *m* rad. nosná vlna, nosný signál (doprovodného zvuku)

Begradigung *f* I. *vod. inž.* napřímění (koryta řeky) 2. *stav.* vyrovnání hranic sousedících dílků

Begrasen osít travou, zatrávnit

Begrenzer *m* rad. omezovač

Begrenzungs/fläche *f* fohraničující povrch, omezující povrch, hranice fázi ▪ ~**leuchte** *f* mot. obrysová svítlna, (boční) obrysově světlo ▪ ~**linie** *f* obrysová čára, obrysnice (čára), *výkr.* obrysová čára, konturovací čára 2. *žel.* průjezdný profil vozového parku ▪ ~**schalter** *m* el. omezovač provozu, koncový vypínač ▪ ~**strecke** *f* horn. hraniční chodník

begrünen zazelanit, ozelenit

Begrünung *f* ozelenění

Begrüppeln *n* vod. inž. usazení nánosů v příkopech, usazení kalu v drážkách

Begurtung *f* čal. popruhový rošt, popruhování

Begurtungseinrichtung *f* popruhovací zařízení

Beguss *m* I. fot. potah, povlak 2. *keram.* engoba ▪ ~**masse** *f* *keram.* engoba, nástěpí (potah z bílé nebo obarvené hlíny) ▪ ~**ton** *m* *keram.* polevový jíl (drobnozrná hlína na výrobu plevy)

Begutachter *m* dobroznalec, expert

Begutachtung *f* dobrozdání, expertýza

behaart ochmýřený, chlupatý, srstnatý

Behackung *f* I. okopávka 2. obsekávání

Behaglichkeitsziffer *f* san. koeficient pohody prostředí (v klimatizaci)

Behälter *m* jímka, kontejner (na radioaktivní látky), nádoba, nádrž, nádržka, pevný obal, přepravník, přepravní skříň, sádka ▪ ~, **selbstabdichtender** *let.* samotěsnící nádrž ▪ ~**blech** *n* plech na nádrže, plech na kontejnery ▪ ~**gerät** *n* I. *horn.*, *ochr. pr.* záchraný přístroj s tlakovým plynem s uzavřeným okruhem 2. akvalung ▪ ~**glas** *n* obalové sklo ▪ ~**schiff** *n* loď. kontejnerová loď ▪ ~**tauchgerät** *n* akvalung (potápěčský přístroj) ▪ ~**tragwagen** *m* I. žel. kontejnerový vagon 2. *mot.* vůz na přepravu kontejnerů ▪ ~**verkehr** *m* kontejnerová přeprava ▪ ~**wagen** *m* cisterna (vagon), jímkový vůz (např. na cement)

Behältnis *n* balení (pevně tvarované), jímka, nádoba, nádoba, nádrž, schránka

Behandlung *f* I. opracování, úprava, zpracování 2. zacházení (s něčím), nakládání (s něčím) 3. pojednání, pojednání

▪ ~, **chemisch-thermische** *tep. zpr.* chemicko-tepelné zpracování ▪ ~, **magnetothermische** *met.* magnetotermické zpracování, tepelně magnetické zpracování ▪ ~, **thermisch-magnetische** tepelně-magnetické zušlechťení; tepelně-magnetické přepracování ▪ ~, **thermomechanische** *met.* termomechanické obrábění; *hutn.* tepelně mechanické zpracování

Behang *m vod. transp.* přívěs, návěs

Beharrungs/drehzahl *f el. str.* ustálená rychlost otáčení

▪ ~**gesetz** *n mech.* princip setrvačnosti ▪ ~**vermögen** *n mech.* setrvačnost ▪ ~**zustand** *m* ustálený stav, rovnovážný stav

beheizen *1.* opalovat *2.* ohřívat *3.* vytápět

Beheizung *f* topení, vytápění, vyhřívání

behelfsmäßig výpomocný, provizorní

Behenöl *n* behenový olej

Behinderungsfaktor *m* faktor poruch

Behmlo *n* echosonda, akustický výškoměr

Beiboot *n lod.* pracovní člun

Beiderwand *f, n text.* bavlněná nebo bavlně podobná oboustranná zástěrovina

beidohrig *akust.* dvouušní, stereo-zvukový

beidreihen *vod. transp.* být v dryfu

Beidüngung *f* příměs, přísada, přimíšenina

Beihalten *n 1.* ohraničení změn rozměrů při kování z ruky (např. šířky kovaných kroužků) *2.* vyřazení (otvorů) při kování z ruky

Beihiever *m ryb.* podchyťovací provoz (sítě)

Beihilfe *f* příspěví, výpomoc, podpora, subvence

Beiholz *n* dřevěná příložka

Beikospen *pl* akcesorické pupeny, přídavné pupeny (očka)

Beil *n* sekera, sekýra

Beilage *f* vklad, příložka, příloha

Beilauf *m el.* tvarová vložka, tvarová mezivrstva (dle tvaru kabelu)

Beilby-Schicht *f met.* Beilbyho vrstva

beilen *tesat*, otesávat (měkký kámen)

Beiluft *f* sekundární vzduch

beimengen přimísit, přimíchat

Beimengung *f* příměs (nechtěná)

Beimengungen *pl*, **zufällige** náhodné příměsi, nechtěné příměsi

beimischen přimísit, přimíchat

Beimischung *f* příměs (úmyslná)

beimpfen (na)očkovat

Bein *n* pilířek, patka, noha, nožka

Beinglas *n* kostní sklo

Beinschirme *mpl ochr. pr.* nákolníky, kamaše

Beipassventil *n* bočnickový ventil, paralelní ventil

Beischiff *n* vlečená loď

Beischlag *m arch.* výstupek, zápraží

Beisetzisch *m (též Beistelltisch m)* servírovací stůlek

Beißer *m* sochor

Beißzange *f* štípací kleště

Beistelltisch *m* servírovací stůlek

Beistellung *f* řísk. *obr.* přísuv (nářadí do záběru)

Beitel *m dřev.* sekáč, dláto

Beiwagen *m 1. žel.* připojený vagon, přidaný vůz *2. mot.* postranní vozík (motocyklu), loďka (motocyklu)

Beiwerk *n* nábytkový doplněk

Beiwert *m* součinitel, koeficient

Beiz/anlage *f* mořicí zařízení ▪ ~**bad** *n* mořicí lázeň ▪ ~**betrieb** *m hutn.* mořična ▪ ~**brüchigkeit** *f povl.* mořicí křehkost, lámavost po moření

Beize *f 1. barv.* mořidlo, mořicí lázeň *2. kož.* činění *3. povl.* mořicí roztok *4. zem.* máčení (semen) ▪ ~, **natürliche** *kož.* přírodní mořidlo

beizen mořit

Beizen *n 1.* barvení, moření *2. povl.* leptání *3. kož.* činění *4. úprava* (vlákna) *5. zem.* máčení (zrna) ▪ ~**farbstoff** *m* mořidlové barvivo

Beizerei *f hutn.* mořična

Beiz/flotte *f barv.* mořicí roztok ▪ ~**maschine** *f hutn.* mořicí zařízení ▪ ~**mittel** *n 1. kož.* činidlo, mořidlo *2. zem.* máčecí prostředek (sadby)

Beizung *f* moření (osiva)

Beizwässer *npl met.* mořicí louh

Bekämpfung *f* boj (proti čemu), potírání čeho, zdolání, hubení, útlum, ničení (škůdců, plevelů) ▪ ~, **chemische** chemický boj ▪ ~, **nichtselektive** *zem.* neselektivní hubení, totální hubení (škůdců)

Bekämpfungsmittel *n* prostředek na napažené dřevo

bekiesen vyšťerkovat, poházet štěrkem

Beklebe/fähigkeit *f* lepivost ▪ ~**maschine** *f* polepovací stroj, stroj na nanášení lepidla

bekleben polepit

Bekleiden *n* potahování

Bekleidung *f 1.* obkládání *2.* obklad, obložení, deštění *3. lod.* přidělení motoru

Bekleidungsleder *n* oděvníká useň

bekleistern nanášet lepidlo

bekohlen zauhlovat, zásobit uhlím

Bekohlungsanlage *f kottl., žel.* zařízení na zauhlování

Bekrönung *f arch.* ukončení (věži, vimperku apod.), fronton

Bel *n 1.* jednotka hladiny intenzity zvuku bel, B *2.* jednotka hladiny akustického tlaku bel, B

Belademaschine *f nukl.* zařízení na vkládání a vysouvání paliva z reaktoru

beladen nakládat, zakládat

Beladeschurre *f* násypné koryto

Beladestation *f* nakládací stanice

Beladewagen *m žel.* nakládací vozík

Beladung *f* naložení, nakládka

Belag *m 1.* obal, obložení, obklad, polep *2. st. sil.* povrchová vrstva, nános, pokrytí

Belag(s)korrosion *f* povrchová koroze, dotyková koroze (kovového a nekovového předmětu)

Belag/platte *f* obkladová deska ▪ ~**stahl** *m* profilová ocel

Belastbarkeit *fel.* zatížitelnost ▪ ~, **thermische** *el.* proudová zatížitelnost (vodičů)

Belastbarkeitsfaktor *m el.* součinitel zatížení

belastete Leitung *tel.* krupovaný kabel, pupinovaný kabel

Belastung *f* zatížení, zátěž ▪ ~ **unter vorliegenden Verhältnissen, zulässige** *st. sil.* praktická propustnost ▪ ~, **einphasige** *el.* jednofázové zatížení ▪ ~, **gleichbleibende** *el.* konstantní zatížení, trvalé zatížení ▪ ~, **intermittierende** *el.* přerušované zatížení ▪ ~, **kurzzeitige** *el. str.* dočasné zatížení, krátkodobé zatížení ▪ ~, **mittelbare** *mech.* nepřímé zatížení ▪ ~, **obere** horní mez zatížení ▪ ~, **parasitäre** parazitní zatížení, rušivé zatížení ▪ ~, **rechnerische** *zkouš. mat.* výpočtové zatížení ▪ ~, **ruhende** *zkouš. mat.* klidové zatížení ▪ ~, **spezifische** *zkouš. mat.* specifické zatížení

▪ ~, **ständige** *stálé* zatížení ▪ ~, **stetig verteilte** *stav.* spojitě zatížení ▪ ~, **stetig** *stav.* spojitě zatížení ▪ ~, **thermische** zatížení ohřátými vodami ▪ ~, **unter** pod zátěží ▪ ~, **untere** spodní hranice zatížení ▪ ~, **wechselnde** *zkouš. mat.* střídavé zatížení ▪ ~, **zulässige** dovolené zatížení

Belastungs/analysator *m el.* analyzátor zátěže ▪ ~**anzeiger** *m vrt.* tahoměr ▪ ~**diagramm** *n el.* schéma zatížení, zatěžovací diagram, zátěžný diagram, diagram zatížení

▪ ~**fläche** *f zkouš. mat.* zatěžovací plocha ▪ ~**gebirge** *n vod. inž.* prostorový model zatížení, stereometrický zatěžovací model ▪ ~**gewicht** *n* zatěžovací závaží (u závažového akumulátoru), zátěž, hmotnost zátěže, úkladek ▪ ~**grad** *m*

- stupeň zatížení, koeficient zatížení ■ **~grenze** *f* dovolená mez zatížení ■ **~kennlinie** *f el.* křivka zatížení, schéma zátěže, *spal. mot.* zátěžová charakteristika ■ **~kraft** *f mech.* zátěžná síla, vnitřní síla (v součástech konstrukce) ■ **~kurve** *f I.* křivka vytížení, křivka zaměstnanosti 2. *zkouš. mat.* křivka zatížení ■ **~linie** *f zkouš. mat.* křivka zatížení ■ **~messer** *m metrol.* siloměr ■ **~plan** *m org.* plán využití (např. obráběcích strojů) ■ **~reaktanz** *f el.* reaktance zatížení ■ **~widerstand** *m el.* zátěžovací odpor, zátěž
- belatzen** pobíjet latěmi
- Belattung** *f čal.* olaťování, lamelový rošt
- belaubt** olistěný, listnatý
- Beleber** *m horn.* aktivátor, aktivací přísada (při flotaci)
- Belebtschlamm** *m san.* aktivovaný kal, oživený kal
- Belebung** *f* oživení (povrchu)
- Belebungsbekken** *n san.* aktivací nádrž
- Belebungungsverfahren** *n*, **schlammarmes** *san.* částečné čištění aktivním bahnem
- Belegen** *n I.* obložení, vyložení 2. *gum.* pogumování, vrstvení 3. *telef.* obsazení (voliče), uvedení v činnost (spojovací element)
- belegen** obkládat, vrstvit
- Belegetisch** *m stůl* na stříbrnění zrcadel
- Beleg/klampe** *f vod. transp.* rohatinka (na napínání lan) ■ **~leser** *m inf.* snímač dokladů ■ **~leser** *m*, **optischer** *inf.* optický snímač dokladů ■ **~messer** *m telef.* měřidlo zátěže (např. počtu spojení) ■ **~nagel** *m vod. transp.* ovíjecí tm (na napínání lan) ■ **~relais** *n telef.* kontrolní relé (v automatické centrále)
- Belegkennzeichen** *n telef.* obsazující signál
- Belegung** *f ohne Wahl* *telef.* obsazení centrály bez vybrání čísla, jalové obsazení centrály
- Belegungsanzeiger** *m telef.* ukazatel obsazení ■ **~dichte** *f* *kryst.* hustota obsazení (roviny mřížky atomu) ■ **~zahl** *f telef.* počet ohlášení ■ **~zeichen** *n telef.* signál obsazení
- beleimen** lepit
- Beleimmaschine** *f* *kož.* stroj na nanášení lepidla, nanášečka lepidla, lepička
- Beleimung** *f* nanášení lepidla
- Beleimungsmaschine** *f* polepovací stroj, stroj na nanášení lepidla
- Beleimvorrichtung** *f* zařízení na klížení
- beleisten** olišťovat, opatřit (dřevěnými) listami (např. skříně)
- Beleistung** *f* olišťování
- Beleuchter** *m kin., div.* osvětlovač (osvětlovací techník)
- Beleuchtung** *f* osvětlení ■ **~, direkte** přímé osvětlení ■ **~, gleichförmige** rozptýlené osvětlení, smíšené osvětlení ■ **~, indirekte** nepřímé osvětlení ■ **~, schräge** šikmé osvětlení
- Beleuchtungs/anlage** *f* osvětlovací zařízení, osvětlovací instalace ■ **~apparat** *m opt.* osvětlovací přístroj ■ **~armatur** *f osv.* svítidlo ■ **~brücke** *f I.* *div.* osvětlovací můstek 2. *kin.* osvětlovací plošina ■ **~galerie** *f div.* osvětlovací galerie ■ **~güte** *f* kvalita osvětlení, jakost osvětlení ■ **~kommission**, **Internationale** Mezinárodní komise osvětlovací techniky ■ **~messer** *m* luxmetr ■ **~spiegel** *m opt.* zrcátko mikroskopu ■ **~stärke** *f opt. I.* intenzita osvětlení 2. osvětlenost, jas ■ **~stellwerk** *n div.* nastavovací zařízení pro osvětlení ■ **~wirkungsgrad** *n* činitel využití osvětlení
- Belichten** *n I.* *phot.* osvit, expozice 2. *výkr.* nasvícení, nasvícení (kopií)
- Belichter** *m kanc.* osvětlovací přístroj (např. fotokopírky)
- Belichtung** *f I.* *phot.* osvit, expozice 2. *výkr.* nasvícení, nasvícení (kopií) ■ **~, selektive** selektivní osvětlení
- Belichtungs/diagramm** *n radiol.* křivka ozáření ■ **~gerät** *n kanc.* nasvěcovací přístroj, osvitový přístroj (např. fotokopírky) ■ **~maschine** *f* osvětlovací zařízení (na foto-
- citlivý materiál) ■ **~messer** *m fot.* luxmetr ■ **~messer** *m*, **fotoelektrischer** *phot.* fotoelektrický expozimetr ■ **~programm** *n polygr.* expoziční program ■ **~spielraum** *m fot.* expoziční pružnost (fotocitlivé vrstvy) ■ **~technik** *f radiolog.* technika osvětlení paprsky ■ **~uhr** *ffot.* vypínací hodiny (na nastavení expoziční doby, např. kopírování) ■ **~zeit** *f fot.* doba expozice
- beliebiger Zugriff** *inf.* přímý vstup
- Belit** *m* belit (složka portlandského cementu)
- Belohnung** *f ek.* odměna, odměňování, honorování
- belüften** provětrat, provzdušnit, větrat
- Belüftung** *f I.* *san.* větrání, provětrání, ventilace 2. provzdušnění, provzdušňování, aerace 3. odvzdušnění
- Belüftungs/einrichtung** *f* odvětrávací zařízení, ventilační zařízení ■ **~rührwerk** *n* míchadlo s provzdušňováním ■ **~system** *n* větrací systém ■ **~ventil** *n* větrací ventil, přívětrávací ventil, zavzdušňovací ventil
- Bemannung** *f lod., let.* posádka, osádka, obsazení posádkou
- Bemaßung** *f* okotování
- Bemastung** *f lod.* vybavení stěžní
- Bemessung** *f* stanovení rozměrů, dimenzování, posouzení (průřezů v konstrukčních výpočtech)
- Bemessungsspannung** *f* domezovací napětí
- Bemörtelung** *f stav.* omítnutí, omítání, omítka
- Bemusterung** *f* ovzorkování
- Benagen** *n* ohryz
- Bendixtrieb** *m mot.* samočinné zasouvání pastorku (spouštěče)
- Benedikt-Nickel** *n* slitina niklu s 80% mědi
- Benetzbar** *smáčitelný*
- benetzen** smáčet, navlhčit
- Benetzer** *m* smáčedlo, smáčecí prostředek
- Benetzung** *f* smáčení, zkrápění
- Benetzungs/fähigkeit** *f* smáčivost ■ **~walze** *f chem. vl.* smáčecí váleček ■ **~wärme** *ffyz.* teplo smáčení
- Benthal** *n* bental
- Bentonit** *m petr.* bentonit
- Benummerung** *f I.* číselné označení, číselný symbol 2. očíslování
- Benutzer**, **Benützer** *m* uživatel, používatel ■ **~bibliothek** *f inf.* knihovna uživatele ■ **~programm** *n inf.* aplikační program, uživatelský program
- Benutzungs/dauer** *f* doba použití, doba využití, doba trvání (odběru) ■ **~faktor** *m* ukazatel využití
- Benzal** *n chem.* benzal, benziliden
- Benzaldehyd** *n chem.* benzaldehyd
- Benzamid** *n chem.* benzamid
- Benzanthron** *n chem.* benzatron
- Benzanthronfarbstoffe** *mpl chem.* benzatronová barviva
- Benzen** *n chem.* benzen
- Benzhydrol** *n* benzhydrol
- Benzydín** *n chem.* benzidín
- Benzdínfarbstoffe** *mpl chem.* benzidínová barviva
- Benzil** *n chem.* benzil
- Benzin** *n* benzin ■ **~, bleifreies** bezolovnatý benzin ■ **~, hochklopfestes** vysokooktanový benzin, benzin s vysokým oktanovým číslem ■ **~, verbleites** olovnatý benzin ■ **~behälter** *m mot.* benzinová nádrž ■ **~bleigesetz** *n* zákon o obsahu olava v benzínu ■ **~dämpfe** *mpl* benzinové páry ■ **~einspritzung** *f mot.* vstřík paliva
- benzinfest** odolný proti benzínu
- Benzingutschein** *m* benzinová poukázka
- Benzinierung** *f paliv.* benzínace
- Benzin/pumpe** *f* benzinové čerpadlo ■ **~spaltung** *f paliv.* krakování (za účelem získání benzínu) ■ **~standmesser** *m spal. mot.* ukazatel hladiny benzínu ■ **~tank** *m mot.* benzinová nádrž ■ **~uhr** *f mot.* ukazatel benzínu

Benzoat *m* benzoan
Benzoichinon *n chem.* benzoichinon
Benzocharz *n* pryskyřice benzoce
Benzoessäure *f chem.* kyselina benzoová
Benzofuran *n chem.* benzofuran, kumaron
Benzoïn *n chem.* benzoïn
Benzol *n chem.* benzol
Benzolanlage *f* zařízení na benzol
Benzolderivate *npl chem.* deriváty benzolu
Benzolring *m chem.* benzenový kruh
Benzonitril *n chem.* benzonitril
Benzophenon *n* benzofenol
Benzoyl *n chem.* benzoyl
Benzoylierung *f chem.* benzoylace
Benzyrene *npl chem.* benzopyreny
Benzyl *n chem.* benzyl
Benzylalkohol *m chem.* benzylalkohol
Benzylamin *n chem.* benzylamin
Benzylcellulose *f chem.* benzylocelulóza
Beobachtbarkeit *f aut.* pozorovatelnost
Beobachtungs/uhhr *f hod.* chronometr ■ ~wert *m* hodnota pozorování
bepflanzen vysázet, vysazovat, osazovat, osázet
Bepflanzung *f* osázení, ozelenění
beplancken potahování, pokrývání (např. dýhovanou překližkou)
Beplankung *f I. let.* potah (trupu) 2. *lod.* dužinové pokrytí, pokrytí dužinou (trupu) ■ ~, **mittragende** *let.* činná obšívka
Beplattung *f lod.* ocelové pobití (trupu)
Berapp *m stav.* hrubá omítka
Berasung *f* odmnožení, drnování
Berasungs/fähigkeit *f* pokryvnost (trav)
Beratungs/auschuss *m* poradní výbor ■ ~dienst *m* poradenská služba
beräumen *horn.* začistit, otloukat (skalní odlomky po trhaci práci)
berechnen propočítat, vypočítat, spočítat, účtovat, vykalkulovat
Berechnung *f* kalkulace, propočet, výpočet ■ ~von Zinsen účtování úroků (někomu) ■ ~, **rekursive** *mat.* rekurentní výpočet ■ ~, **statische** *stav.* statický výpočet
Berechnungs/art *f* způsob výpočtu ■ ~blatt *n* výpočtový list ■ ~fehler *m* chyba výpočtu ■ ~grundlage des Akkordlohns základ pro výpočet úkolové mzdy ■ ~grundlage *f* základ pro výpočet ■ ~last *f* teoretické zatížení ■ ~tafel *f* výpočtová tabulka ■ ~tiefgang *m lod.* výpočtový ponor
Berechnungszeitraum *m* bilanční období
berechtigt oprávněný
Berechtigte *m* oprávněná osoba
Beregnung *f* zadešťování, kropení, postřik
Beregnungdüngung *f* hnojivá závlaha
Beregnungsanlage *f zem.* postřikovací zařízení
Bereich *m mat.* oblast, obor, rozsah, sektor, sféra, zóna ■ ~, **achromatischer** achromatický rozsah, achromatická oblast ■ ~, **einfach zusammenhängender** *mat.* spojitý obor ■ ~, **elastischer** *zkouš. mat.* oblast pružnosti ■ ~, **kritischer** *mat.* kritická oblast ■ ~, **unelastischer** *zkouš. mat.* oblast trvalých deformací ■ ~, **Weißscher** *fyz.* Weisssova oblast, Weisssova doména ■ ~, **zulässiger** přípustná oblast ■ ~schalter *m rad., TV* přepínač rozsahu (např. vlny kmitočtu) ■ ~schätzung *f* odhad rozsahu ■ ~struktur *f met.* doměnní struktura ■ ~umschaltung *f rad., TV* přepínání rozsahu (např. vln kmitočtu)
Bereifung *f I. stroj.* ráfek kola 2. *mot.* vybavení vozidla pneumatikami
beüßen *horn.* obtrhat, přibírat (uvolňování skalních úlomků)

Bereisungsschiff *n* inspekční lod
Bereitschaft *f* připravenost, výrobní pohotovost
Bereitstellung *f* příprava (výroby)
Bereitung *f* příprava
bergab dolů
Bergahorn *m bot.* javor klen
Bergamottöl *n* bergamotový olej
Bergauf-Diffusion *f met.* záporná difuze (proti gradientu koncentrace)
Berg/bahn *f* horská dráha ■ ~bau *m* hornictví ■ ~baugbiet *n* hornická oblast ■ ~bauholz *n* důlní stavební dříví ■ ~baukunde *f* hornictví, báňská věda
bergbaulich důlní
Berg/bausprengstoff *m* důlní trhavina ■ ~berechtigung *f* horní právo, důlní oprávnění ■ ~druck *m* tlačení hornin, tlak horniny
Berge *f horn.* jalová hornina ■ ~ausleser *m horn.* přebírač (pracovník) ■ ~brecher *m horn.* drtič hluché horniny ■ ~halde *f horn.* horninový odval
Berge/mauer *f horn.* základkové žebro ■ ~mittel *n horn.* proplástek ■ ~mühle *f horn.* drtič
bergen vyprošťovat (vozidlo), zachraňovat
Berger *m* vyprošťovač, vyprošťovací zařízení
Bergerle *f* olše zelená
Bergescheider *m horn.* oddělovač hlušiny
Berg/trum *m horn.* jámové oddělení pro hlušinu (jalovinu) ■ ~versatz *m horn.* kamenná podkládka ■ ~vesetzer *m horn.* podkládkář (pracovník)
Berg/fahrt *f žel., mot.* jízda do stoupání ■ ~feuchtigkeit *f geol.* kapilární vlhkost horniny ■ ~flachs *m min.* azbest ■ ~förderung *f* transport do stoupání ■ ~gang *m mot.* převod do stoupání ■ ~gold *n* ryzí zlato ■ ~hang *m* svah hory, sklon hory, sráz, sklon ■ ~holz *n lod.* dřevěný nárazník, dřevěná oděrka
Bergiusverfahren *n chem.* Bergiův proces (výroba kapalného uhlí)
Berg/kork *m min.* minerální plst' ■ ~krankheit *f* vysokohorská nemoc ■ ~kristall *m min.* horský křišťál ■ ~leder *n min.* horská useň
Bergmann *m* horník
Bergmannrohr *n el.* pláštěvá izolační trubička
Berg/maschine *f* hornický stroj ■ ~mehl *n petr.* sypká křemeliná ■ ~öl *n* ropa, skalní olej ■ ~packen *m horn.* kamenná ucpávka ■ ~recht *n* horní právo ■ ~rutsch *m geol.* sesuv, zřícení skal ■ ~schäden *mpl* důlní škody (škody způsobené poddolováním) ■ ~schlag *m poz. inž.* zával (zřícení se stropu nebo stěny důlního díla) ■ ~schule *f* hornická škola ■ ~sicherheit *f* bezpečnost práce v hornictví ■ ~steigefähigkeit *f mot.* schopnost zdolávat stoupání ■ ~striche *mpl geod.* čáry sklonu ■ ~sturz *m* sesuv, zřícení skal ■ ~stütze *f* rampovací vzpěra
Bergtalg *m min.* ozokerit, zemní vosk
Bergung *f* záchrana, zachraňování, vyproštění, uskladnění
Bergungsfahrzeug *n mot.* záchranné vozidlo, vyprošťovací vozidlo
Berg/versatz *m horn.* základka, zakládání vyrubaných prostor ■ ~wachs *n min.* ozokerit, zemní vosk ■ ~wasser *n geol.* voda v hornině ■ ~werk *n* báňský závod, důl
Bergwerks/kabel *n el.* hornický kabel, báňský kabel ■ ~pumpe *f* hornické čerpadlo
Bergwetter *n horn.* vzduch v dole
Bergzinn *n min.* kasiterit, cinovec
Bericht *m* zpráva, raport
Berichterstattung *f* zpravodajství
berichtigen *I.* opravit, korigovat 2. *třísk. obr.* rovnat brusný kotouč
Berichtigung *f I. metrol.* oprava, korekce 2. *geod.* rektifi-

- kace, regulace
Berechtigungs faktor *m* opravný součinitel
Berichtswesen *n* výkaznictví
berieseln zavlažovat (podmokem), zavodňovat
Berieselung *f* 1. orosení 2. *vod. inž.* zvlažování, zkrápění, postřik
Berieselungs/anlage *f* 1. *div.* vodní fontána 2. *ochr. pr.* zadržovací zařízení, zvlhčovač ▪ **~graben** *m* *vod. inž.* závlahový příkop ▪ **~kondensator** *m* *chlad.* sprchový kondenzátor ▪ **~sieb** *n* síťový kropič, síťový zvlhčovač ▪ **~stärke** *f* hustota zvlhčování ▪ **~turm** *m* zkrápěcí věž, pračka (plynu), promývačka (plynu) ▪ **~verdampfer** *m* *chladn.* zkrápěný výparník
Berkefeldfilter *n* *san.* Berkefeldův filtr
Berkelium *n* *chem.* Berkelium, Bk
Berlinia *n* ebiara
Berme *f* *poz. inž.* lavička
Bernstein *m* *min.* jantar ▪ **~säure** *f* *chem.* kyselina jantarová
berohren *stav.* orákosovat (před omítáním)
Berohrung *f* armatura
Berstdruck *m* trhací tlak (potrubí); průtlak, pevnost v průtlaku (vlastnost papíru)
Bersten *n* prasknutí, puknutí (např. brusného kotouče)
Berst/festigkeit *f* *polygr.* pevnost (papíru) v průtlaku
 ▪ **~festigkeitsprobe** *f* zkouška odolnosti proti vzniku trhlin
 ▪ **~scheibe** *f* pojistná membrána (prasknoucí pod nadměrným tlakem)
Berstungsbruch *m* *geod.* šterbinové pukání, trhlina ▪ **~fliebung** *f* *geol.* tečení v důsledku pukání
Berstversuch *m* *papirn.* zkouška průtlaku, zkouška pevnosti v protlaku stlačeným vzduchem
Berthollide *npl* *chem.* bertolidy, nestechiometrické sloučeniny
Berufsausbildung *f* výchova k povolání, odborná výchova
Berufung *f* povolání, odvolání
Beruhigung/hutn. uklidnění oceli (odkysličení a odplynění)
Beruhigungs/becken *n* *vod. inž.* uklidňovací nádrž ▪ **~strecke** *f* vyrovnávací trasa, trasa uklidnění
Berührung *f* 1. styk, přilehnutí, *el.* dotyk, dotýkání, dotekování 2. *mat.* dotek (např. tangenciální)
Berührungs/bahnhof *m* *žel.* styčná stanice ▪ **~ebene** *f* *mat.* dotyková rovina ▪ **~entwickler** *m* *svar.* dotykový vyvíječ ▪ **~gift** *n* dotykový jed (insekticid) ▪ **~heizfläche** *f* *koth.* konvekční ohřevná plocha
berührungslös bezdotykový
Berührungspunkt *m* 1. *stroj.* dotykový bod, styčné místo 2. *mat.* bod dotyku ▪ **~spannung** *f* *el.* dotykové napětí
 ▪ **~taste** *f* *TV* senzor, dotykové tlačítko, dotykový vypínač
 ▪ **~überhitzer** *m* *koth.* konvekční přehříváč
Beryll *m* *min.* beryl
Beryllium *n* *chem.* Beryllium, Be ▪ **~keramik** *f* *elektron.* beryliová keramika ▪ **~kupfer** *n* *met.* beryliová měď
besäen osít
Besäitungsmaschine *f* stroj *m* na vyplétání (sportovních raket)
Besamung *f* *zem.* inseminace, oplodnění
Besamungshieb *m* seč semenná
besanden 1. pískovat, posypat pískem 2. zásobovat pískem (např. lokomotivy)
Besandungsmaschine *f* pískovací stroj
Besanmast *m* *lod.* zářový stěžeň
Besatz *m* 1. *horn.* ucpávka (vrtu) 2. *hutn.* mřížoví ohříváče větru vysoké pece ▪ **~band** *n* lemovka ▪ **~nudel** *f* *horn.* ucpávkový váleček ▪ **~stein** *m* *horn., keram.* mřížová cihla, mřížová tvárnice
Besatzung *f* posádka, osádka, osazenstvo
Besaunbandsäge *f* *dřev.* omítací pásová pila (pásovka na omítání kulatiny)
Besäumen *n* osekávání hran
besäumen omítat (fezivo), ořezávat
Besäum/fräsmaschine *f* omítací frézka ▪ **~hacke** *f* omítací sekačka ▪ **~kreissäge** *f* *dřev.* omítací kotoučová pila (dvojitá nebo vícekotoučová) ▪ **~säge** *f* *dřev.* obřezávačka podélná ▪ **~schere** *f* *hutn.* nůžky na ostříhávání hran (plechů) ▪ **~zerspaner** *m* omítací rozfrískovač
Beschädiger *m* škodlivý činitel
Beschädigung *f* poškození, porucha, porušení ▪ **~, mechanische** mechanické poškození
Beschädigungsintensität *f* intenzita poškození
Beschaffenheit *f* vlastnost, jakost, stav
Beschaffenheitsstandard *m* materiálová norma
Beschaffung *f* *kek.* nabytí, získání, opatření, nákup
Beschäftigung *f* zaměstnání
Beschallung *f* *elakust.* ozvučení, megafonizace
Beschallungs/kopf *m* *elakust.* hlavice ultrazvukového vysílače ▪ **~technik** *f* *elakust.* technika ozvučení
Beschaltung *f* *tel.* osazení kabely, vybavení vodiči
Beschalung *f* bednění, obednění
Beschattung *f* stínění, zastínění
Beschauelung *f* *stroj.* nasazení lopatek, opatření lopatkami (turbíny)
Beschauung *f* prohlídka (např. těžního zařízení)
Beschichten *n* nanášení (nátěrů, vrstev)
Beschichtung *f* nanášení (dřeva), povlékání (dřeva), potahování (dřeva), laminování (dřeva), vrstvení (dřeva), povrchové zušlechtní (dřeva)
Beschichtungs/maschine *f* nanášecí stroj ▪ **~roboter** *m* robot pro zušlechťování povrchu ▪ **~walze** *f* navalovací válec, nanášecí válec
Beschickband *n* zásobovací pás
beschicken plnit (zásobník), podávat, vkládat (do stroje), přikládat (do kotle)
Beschicker *m* podavač, napáječ, plnič (zařízení)
Beschick/gestell *n* vkladací stojan ▪ **~kran** *m* *hutn.* zavázeč jeřáb ▪ **~maschine** *f* *hutn.* zavázeč stroj
Beschickung *f* 1. naplnění, vsazení, zavážení 2. *hutn., horn.* vsázka
Beschickungs/anlage *f* 1. podávací zařízení 2. *hutn.* vsázeč zařízení, zavázeč zařízení ▪ **~arm** *m* zasouvací rameno ▪ **~bühne** *f* 1. *hutn.* vsázkový můstek, zavázeč plošina 2. *trísk. obr.* stanoviště přivádění (částí k obrobení) ▪ **~einrichtung** *f* vkladací zařízení ▪ **~förderer** *m* zasouvací transportér, zasouvací dopravník ▪ **~korb** *m* plnicí zásobník, plnicí koš ▪ **~maschine** *f* *hutn.* zavázečka, vsázečka, *nukl.* zařízení na zasunutí a vysunutí paliva ▪ **~mulde** *f* *hutn.* korýtko na zavážení (vysoké pece) ▪ **~ofen** *m* *slév.* odlévací pec, pec pro odlévání (dávková) ▪ **~öffnug** *f* 1. navázeč otvor 2. *hutn.* vsázeč otvor, vsázeč okénko 3. *slév.* vsázeč otvor (kuplovný) ▪ **~säule** *f* *hutn.* sloupec zavážky ▪ **~transporter** *m* zasouvací transportér, zasouvací dopravník ▪ **~trichter** *m* násypka na zavážení (vysoké pece) ▪ **~tür** *f* *hutn.* vsázkové okno ▪ **~vorrichtung** *f* 1. zásobovací zařízení, vkladací zařízení 2. *hutn.* zavázeč zařízení, vsázkové zařízení ▪ **~wagen** *m* 1. zavázeč vůz 2. *hutn.* zaspávací vozík ▪ **~walze** *f* podávací válec ▪ **~zeit** *f* doba zavážení (do stroje), doba vkladání (do stroje)
Beschickvorrichtung *f* plnicí zařízení, vkladací zařízení
beschießen 1. *zbroj.* ostřelovat 2. *nukl.* bombardovat
Beschilderung *f* *st. sil.* označování, ustavení dopravních značek
Beschirmung *f* *TV* potahování obrazovky (elektronky) luminoforem
Beschlag *m* 1. kování (dveří, oken) 2. nános, povlak (např. kyslíčniku), výkvět ▪ **~, verdeckter** zapuštěné kování

▪ ~**befestigung** *f* upevnění kování ▪ ~**bohren** *n* vrtání otvorů pro kování ▪ ~**bohrer** *m* vrták otvorů pro kování
Beschlagen *n* 1. pobíjení, okování 2. opatření nánosem (např. kysličníku)
beschlagen pobít, okovat, přitesat, ohranit, otesat
beschlagnahmen zabavit (majetek)
Beschlag/pfosten *m* bednicí fošna ▪ ~**technik** *f* technika kování
Beschleuniger *m* 1. *gum.* urychlovač (vulkanizace) 2. *fyz.* akcelerační urychlovač (částic)
Beschleunigung *f* *mech.* akcelerace, urychlení, zrychlení
 ▪ ~, **anchimere** *chem.* anchimerační urychlení ▪ ~, **negative** *mech.* negativní zrychlení
Beschleunigungs/aufnehmer *m* *mech.* snímač zrychlení
 ▪ ~**band** *n* urychlovací pás ▪ ~**betrieb** *m* *stroj.* zrychlovací provoz ▪ ~**einrichtung** *f* *mot.* urychlovací zařízení, zrychlovací pumpička (karburátoru) ▪ ~**elektrode** *f* *elektron.* urychlovací elektroda ▪ ~**fähigkeit** *f* *paliv.* odolnost proti přetřetí ▪ ~**fehler** *m* *navig.* chyba při zrychlení (magnetické jehly) ▪ ~**maschine** *f* *fyz.* akcelerační urychlovač ▪ ~**pol** *m* *mech.* momentální střed zrychlení ▪ ~**rollgang** *m* urychlovací válečková dráha ▪ ~**spur** *st. sil.* zrychlený pruh (dopravní) ▪ ~**verzögerer** *m* *gum.* zpomalovač (procesu) ▪ ~**walze** *f* urychlovací válec ▪ ~**widerstand** *m* *žel.* odpor setrvačnosti, zrychlovací odpor ▪ ~**winkel** *m* *mot.* úhel předstihu
Beschneideeinrichtung *f* ořezávací zařízení
Beschneidemaschine *f* *tvář.* ořezávačka, ořezávací stroj, okrajovačka
Beschneiden *n* *tvář.* ořezávání, okrajování
Beschneider *m* *tvář.* ořezávač, okrajovač
Beschneiderei *f* *polygr.* oddělení řezaček a trojřežů
Beschotterung *f* *žel.* vyštěrkování, vypěchování štěrkem
Beschreibungsfunktion *f* *aut.* popisná funkce
Beschriftung *f* *výkr.* popsání, popisování (výkresů); legenda (na výkrese)
Beschuss *m* 1. ostřelování 2. *nukl.* bombardování
Beschussprobe *f* *výbuš.* zkouška (citlivosti) střelby
Beschwerdebuch *n* kniha stížností
Beschwerden *n* *text., papír.* zatěžování (přírodního hedvábí)
Beschwerung *f* zatížení (např. lici formy); zatěžování
Beschwerns/appretur *f* *text.* napínání, zatěžkávací apretura (u hedvábí) ▪ ~**gewicht** *n* *slév.* úkladek, závaží ▪ ~**mittel** *n* plnidlo, zatěžkávadlo, nastavovadlo
Beschwerwalze *f* *polygr.* zatěžkávací válec, napínací válec
Beseitigung *f* *des Serizins* *text.* odstranění sericinu, odsericinování, odšlichtování
Besemmerhoisen *n* *hutn.* Bessemerovo surové železo
besenförmig metlovitý
Besenschrank *m* úklidová skříň
Besenspritzputz *m* *stav.* omítka stříkaná koštětem
besetzen 1. *telef.* obsadit (linku) 2. *horn.* ucpat (vývrt), olemovat, obroubit
Besetztanzeiger *m* *telef.* indikace obsazenosti
Besetztfall *m* *telef.* stav obsazení
Besetzungs/inversion *f* *fyz.* inverze obsazení, odvrácení obsazení ▪ ~**zahl** *darstellung* *f* *nukl.* znázornění počtu obsazení
Besichtigung *f* přehledka, obhlídka
Besichtigungsgang *m* kontrolní ohoz, kontrolní obhlídka
 ▪ ~**schacht** *m* kontrolní průhled
Besiedlungsdichte *f* hustota zalidnění (počet obyvatel na 1 ha osídlení)
Besitzer *m* vlastník
Besitzgrenze *f* hranice majetku
Besohlen *n* *mot.* protektorování (pláště)
Besoldungsgruppe *f* mzdová skupina

Besonnung *f* ozaření sluncem, oslunění, insolace
Besonnungsdauer *f* trvání naslunění
bespannen 1. *let.* potahovat plátnem 2. *stav.* obepínat, potahovat (látkou nebo fólií) 3. *zem.* zalít (jímku) 4. zapřahat (koně)
Bespannmaschine *f* stroj na vyplétání (sportovních raket)
Bespannstoff *f* *let.* obepínací látka, potahovací látka
Bespannung *f* 1. *stav.* potah (tkaninou nebo fólií) 2. *let.* potažení
Bespantung *f* *lod.* vyžebrování
Bespinnung *f* *el.* předění
Besprechungsexemplar *n* recenzní exemplář
Besprengen *n* *st. sil.* pokropení, postřikání
besprühen postřikát, postřikovat, kropit
besprühen postřikovat, ostříkovat, obstríkávat, nastříkávat
Besprühung *f* postřik (vlhká ochrana dřeva)
Bespulung *f* *tel.* pupinace
Bessel-Funktionen *pl* *fyz.* Besselova funkce
Bessemerbirne *f* *hutn.* Bessemerův konvertor, Bessemerova hruška
Bessemererei *f* *hutn.* 1. besemerovský postup, konvertorový kyselý proces 2. besemerovská ocelárna, besemerovna
Bessemer/stahl *m* Bessemerova ocel, ocel vyrobená besemerovským způsobem ▪ ~**verfahren** *n* *hutn.* výroba oceli v Bessemerových konvertorech, besemerovský postup, konvertorový kyselý proces
Bessemern *n* *hutn.* besemerování
Bestand *m* 1. *ek.* stav, zůstatek (účtní), zásoba (peněžní) 2. porost ▪ ~, **anerkannter** uznaný porost ▪ ~, **auscheidender** podružný porost ▪ ~, **eiserner** železná zásoba ▪ ~, **gleichaltriger** stejnověký porost ▪ ~, **ungleichaltriger** nestejnověký porost ▪ ~, **verbleibender** hlavní porost
Bestandes/auflockerung *f* prosvětlování (porostu)
 ▪ ~**begründung** *f* zakládání porostů, založení porostu
 ▪ ~**beschreibung** *f* popis porostu ▪ ~**dichte** *f* hustota porostu ▪ ~**erneuerung** *f* obnova porostu ▪ ~**erziehung** *f* porostní výchova ▪ ~**etage** *f* porostní etáž ▪ ~**gliederung** *f* rozčleňování porostů ▪ ~**höhe** *f* výška porostu ▪ ~**karte** *f* porostní mapa ▪ ~**lichtstellung** *f* proředění porostu
 ▪ ~**mantel** *m* porostní plášť ▪ ~**pfllege** *f* porostní výchova
 ▪ ~**reinigung** *f* čištění porostu ▪ ~**schluss** *m* porostní zápoj
 ▪ ~**schranke** *f* porostní závora ▪ ~**struktur** *f* porostní skladba ▪ ~**vorratswert** *m* hodnota porostní zásoby ▪ ~**wand** *f* porostní stěna
beständig, chemisch chemicky odolný, chemicky stálý
Beständigkeit *f* odolnost, vytrvalost, ustálenost, stabilita, stálost ▪ ~, **chemische** chemická odolnost
Beständigkeitsbereich *m* oblast stability
Bestands/aufnahme *f* *ek.* inventarizace, inventurní seznam, soupis zásob ▪ ~**plan** *m* *stav.* inventarizační plán
 ▪ ~**verzeichnis** *n* inventář
Bestandteil *m* součást, součástka, skladová část, skladový díl, skladová položka
Bestapelungsanlage *f* ukládací zařízení (do hrání), stohovací zařízení
bestätigen potvzovat
BE-Statistik *ffyz.* statistika Boseho-Einsteina
Bestäuben *n* *polygr.* poprášení, zaprášení (tisků)
bestäuben poprášit, opylit, opylovat
Bestäuber *m* opylovač; poprašovač
Bestäubung *f* poprašování, zaprašování, práškování
Bestechnaht *f* *čal.* obšivací šev
Besteck *n* *navig.* pozice, poloha (lodi)
Besteckensatz *m* zásuvka na přístroje
Besteckrechner *f* navigační impuls
Bestellmaß *n* nominální šířka
Bestellung *f* 1. *ek.* objednávka, zakázka 2. *zem.* obdělávání

(pole)

Bestich *m stav.* hrubá omítka, surová omítka**Bestiftung** *f koll.* okolování (potrubí), přidělení kolíků**bestimmen** 1. určit, ustanovit 2. *mat.* definovat 3. *třísk.* obr. stanovit**Bestimmfläche** *f třísk.* obr. určený povrch, stanovený povrch**Bestimmung** *f I.* určení, ustanovení 2. označení, vyznačení 3. stanovení (např. polohy obráběného předmětu)**Bestimmungen** *fpl*, **technische** viz **Bedingungen**, **technische****Bestimmungs/bahnhof** *m žel.* stanice určení ■ **~flughafen** *m* cílové letiště ■ **~gleichung** *f mat.* definovaná rovnice (rovnice, která není identitou) ■ **~grenze** *f chem.* hranice určení, mez určení ■ **~station** *f* stanice určení**Bestimmungen** *fpl* označení; ustanovení, předpisy**Bestlast** *f mot.* ekonomické zatížení (turbíny)**Bestleistung** *f mot.* optimální výkon, ekonomický výkon**bestockt** porostlý (lesem), zakmeněný (porostlý)**Bestockung** *f* zalesnění porostu**Bestoßen** *n I.* dřev. otesání 2. slév. hrubé očištění odlitků**bestoßen** srazit, ohoblovat (hrany)**Bestpunkt** *m mot.* vrcholok křivky efektivnosti, nejvyšší bod účinnosti**Bestrahlung** *f I.* nasvětlení, ozáření 2. *radiol.* dávka ozáření**Bestrahlungs/dosisleistung** *f fyz.* dávky ozáření ■ **~gerät** *n radiol.* ozařovací zařízení, osvětlovací přístroj ■ **~quarzlampe** *f el.* ultrafialová zářivka, „horské slunce“ ■ **~schaden** *m* radiální poškození ■ **~stärke** *f* (intenzita) ozáření, ozářenost ■ **~tisch** *m* terapeutický stůl ■ **~verfestigung** *f met.* zpevnění radiací, vyztužení ozářením**Bestückung** *f* vybavení, osazení (např. obráběcího stroje)**Bestwert** *m* optimální hodnota, největší hodnota**Bestzt(kenn)zeichen** *n telef.* obsazovací tón**Betabestahlung** *f fyz.* ozáření paprsky beta**betagenes Element** *chem.* prvek stabilizující fázi beta**Betain** *n chem.* betain**betakeln** *lod.* vybavit lod' (lany a kladkostroj)**Betaminuszerfall** *m nukl.* rozpad β-**Betankung** *f* opatření paliva, natankování (např. letadla)**Beta/strahlen** *mpl fyz.* paprsky beta ■ **~strahler** *m fyz.* zářič beta, izotop emitující záření β ■ **~teilchen** *npl fyz.* částice β**Betätigung** *f* ovládání, stisknutí (tlačítka)**Betätigungs/gestänge** *n el.* ovládací páka ■ **~hebel** *m stroj.* spínací páka ■ **~knopf** *m* rozstříkovací hlavička, hlavička uzávěru (aerosolového) ■ **~tafel** *f el.* ovládací panel ■ **~welle** *f stroj.* výtlačný váleček (spojky)**Betatron** *n nukl.* betatron**Betaumwandlung** *f fyz.* přeměna β**betaut** orosený, zrosený**Betaung** *f* orosení**Beta/verteilung** *f mat.* rozdělení beta ■ **~wellen** *fpl fyz.* vlny beta ■ **~zerfall** *m nukl.* rozpad beta ■ **~zerfall** *m*, **inverser nukl.** inverzní rozpad β**beteeen** podehtovat**BET-Gleichung** *f fyz.* rovnice BET, rovnice Brauner-Emmelett-Tallerova**Bethellisieren** *n dřev.* impregnace kreozolem a dehtovými oleji**Bethe-Slater-Kurve** *f fyz.* Bethe-Slaterova křivka**Beton** *m* beton ■ **~, belüfteter** provzdušněný beton ■ **~, bewehrter** železobeton ■ **~, fetter** mastný beton (beton s velkým množstvím cementu) ■ **~, flüssiger** litý beton ■ **~, junger** čerstvý beton ■ **~, plastischer** plastický beton, plastbeton, beton s makromolekulárním pojivem ■ **~, steifer** ztuhlý beton ■ **~, unabgebundener** nevázaný beton ■ **~, unbewehrter** nevztužený beton, nearmovaný beton ■ **~, vorgespannter** stav. předpjatý beton ■ **~, wei-****cher** měkká betonová směs ■ **~anstrich** *m povl.* betonový podklad ■ **~aufbereitung** *f* příprava betonu, výroba betonu ■ **~bau** *m* betonová konstrukce ■ **~bauer** *m* betonář ■ **~brecher** *m stroj.* zařízení na lámání betonu ■ **~brechsand** *m* drcený písek do betonu, drobné drcené kamenivo do betonu ■ **~containment** *n energ.* bezpečnostní betonová výztuž ■ **~dachstein** *m* betonová taška ■ **~damm** *m vod. inž.* betonová hráz, betonová přehrada ■ **~decke** *f I.* stav. betonový strop 2. *st. sil.* betonový povrch ■ **~einschalung** *f stav.* bednění do betonu ■ **~fabrik** *f* betonárna ■ **~fahrbahn** *f st. sil.* betonová jízdní dráha (s betonovým povrchem) ■ **~feinkies** *m* jemný štěrk do betonu ■ **~fertigteil** *m stav.* betonový dílec ■ **~formstein** *m st. sil.* betonový blok, profilový beton, betonový profil ■ **~formsteinausbau** *m horn.* výztuž z betonových profilů ■ **~geschoss** *n* protibetonová střela ■ **~glas** *n stav.* sklobeton**betonieren** betonovat**Beton/kies** *m* štěrk do betonu ■ **~kipper** *m* výklopník betonu, vyklápecí vůz na beton ■ **~lager** *n stav.* betonové ložisko ■ **~leitung** *f el.* vedení na betonových sloupech ■ **~marmor** *m* umělý mramor ■ **~mast** *m el.* betonový sloup ■ **~mischanlage** *f* betonárna ■ **~mischmaschine** *f* míchačka na beton ■ **~mörtelspritzverfahren** *n stav.* nastříkávání betonové hmoty, torkretování ■ **~nest** *n* hnízdo v betonu**Betonung** *f vod. inž.* vyznačení vodní trasy bójkami**Beton/oberbau** *m st. sil.* horní povrchová betonová vrstva (odolná proti otěru) ■ **~pfeiler** *m* betonový pilíř, betonový sloup ■ **~sand** *m* písek do betonu ■ **~säule** *f* betonový sloup ■ **~schalung** *f stav.* betonové bednění ■ **~schüttung** *f* sypání betonové směsí ■ **~schwelle** *f I.* vod. inž. betonový práh 2. *žel.* betonový pražec ■ **~schwellenverlegegerät** *n žel.* zařízení na ukládání betonových pražců ■ **~sohlbank** *f stav.* betonový parapet ■ **~splitt** *m drt'* do betonu (hrubá) ■ **~spritzmaschine** *f stav.* stroj na nastříkávání betonové směsi, torkretovací zařízení, cementové dělo ■ **~stampfer** *m* betonový pěch, dusadlo betonové směsi ■ **~staudammer** *m vod. inž.* přehradní betonová nádrž, betonová přehrada, betonová hráz ■ **~stein** *m* betonová tvárnice, betonová cihla, betonový (prefabrikovaný) blok, betonový prefabrikát ■ **~steinwerk** *n* betonárna, výroba betonových výrobků ■ **~waren** *fpl* betonové výrobky ■ **~warenfabrik** *f* betonárna, výroba betonových výrobků ■ **~warenmachine** *f stav.* stroj na výrobu betonových polofabrikátů ■ **~werk** *n* výroba betonu, betonárna ■ **~zusätze** *mpl* přísady do betonu (dle požadovaných vlastností) ■ **~zuschlagstoff** *m* kamenivo do betonu**Betrachtung** *f* pozorování, posuzování, úvaha**Betrachtungsgesät** *n opt.* prohlížečka diapozitivů**Betrag** *m ek.* suma, kvóta ■ **~, absoluter** *mat.* absolutní hodnota**betreiben** pohánět, provozovat, těžit, dobývat**Betreiber** *m* uživatel, provozovatel (např. kotle)**Betrieb** *m* podnik, závod, továrna, výroba; provoz, těžba■ **~, absatzweiser** přerušovaná výroba, periodická výroba ■ **~, automatischer** automatický provoz, automatická funkce (zařízení) ■ **~, geräuscharmer** *el. str.* bezhlučný provoz ■ **~, gewöhnlicher** *stroj.* obvyklý provoz ■ **~, indirekter** *inf.* nespřažený režim; nepřímé zpracování dat, zpracování dat off-line ■ **~, rechnerunabhängiger** *inf.* nepřímé zpracování dat, nespřažené zpracování dat ■ **~, unterbrochener** *stroj.* přerušovaný provoz ■ **~, ununterbrochener** nepřetržitá práce; *el. str.* nepřetržitý provoz**Betriebs/abrechnung** *f ek.* hospodářský rozpočet (podniku)■ **~abteilung** *f* oddělení podniku ■ **~anweisung** *f* návod k obsluze ■ **~art** *f* druh práce (např. stroje), druh využití (např. zařízení), druh výroby, způsob výroby, druh zatížení ■ **~auftrag** *m ek.* vnitřní zakázka, vnitropodnikový příkaz

(pracovní), vnitropodnikové zadání ■ **~bedingungen** *fpl* provozní podmínky, podmínky provozu ■ **~bereít** připravený k provozu, pohotový, v provozní pohotovosti ■ **~bereitschaft** *f* připravenost k provozu, provozní pohotovost ■ **~bremse** *f mot.* provozní brzda ■ **~bremsung** *f žel.* provozní brzdění ■ **~dämpfung** *f tel.* provozní útlum ■ **~dauer** *f stroj.* životnost ■ **~dienst** *m žel.* dopravní služba ■ **~drehzahl** *f stroj.* pracovní otáčky ■ **~druck** *m hydr.* provozní tlak ■ **~eingriffswinkel** *m stroj.* provozní úhel záběru ■ **~einrichtung** *f* výrobní zařízení ■ **~einstellung** *f* zastavení provozu ■ **~erde** *f el.* provozní uzemnění ■ **~fachmann** *m* provozní odborník, podnikový odborník ■ **~festigkeit** *m* provozní pevnost, pevnost za provozu ■ **~fläche** *f zem.* obdělávaná plocha ■ **~flüssigkeit** *f* provozní kapalina, technologická tekutina ■ **~frequenz** *f I. el.* provozní kmitočet, síťový kmitočet 2. *rad.* pracovní četnost ■ **~gelände** *n* plocha závodu ■ **~größe** *f* provozní veličina ■ **~kenn(linien)feld** *n stroj.* (univerzální) charakteristika chodu (např. motoru) ■ **~kennlinie** *f* provozní charakteristika, charakteristika využití (např. motoru) ■ **~kontrolle** *f* technická kontrola ■ **~kosten** *pl ek.* provozní náklady (bez materiálových nákladů) ■ **~last** *f stroj.* provozní zatížení, využitelné zatížení ■ **~leistung** *f I.* hnací výkon 2. *ek.* výrobní kapacita ■ **~leitung** *f, elektrische* *žel.* elektrický přívod ■ **~mann** *m* člen podnikového kolektivu ■ **~messgerät** *n* provozní měřicí přístroj ■ **~messung** *f* technické měření, provozní měření, průmyslové měření ■ **~mittel** *npl ek.* provozní prostředky ■ **~planung** *f* podnikové plánování ■ **~punkt** *m stroj.* jmenovitý pracovní bod ■ **~raum** *m* výrobní prostor ■ **~schalter** *m el.* hlavní vypínač, pracovní přepínač ■ **~schild** *n stroj.* provozní štítek, popisný štítek (stroje) ■ **~schule** *f, technische* podniková technická škola ■ **~schutz** *m* ochrana závodu, podniková ostraha ■ **~sicherheit** *f* bezpečnost provozu ■ **~spannung** *fel.* provozní napětí, síťové napětí ■ **~stofflager** *n* sklad provozních látek (např. maziva) ■ **~störung** *f* provozní porucha, havárie ■ **~system** *n inf.* operační systém ■ **~übertragungsmaß** *n tel.* součinitel provozního přenosu ■ **~uhr** *f* provozní hodiny (časoměříčský přístroj) ■ **~unfall** *m* pracovní úraz ■ **~verstärkung** *f tel.* efektivní zesílení, provozní zisk ■ **~vorgang** *m* výrobní proces ■ **~vorschrift** *f let.* provozní předpis ■ **~vorschriften** *fpl* pracovní předpisy (ve výrobě) ■ **~wälzkreis** *m stroj.* pracovní hnací kolo (ozubených kol) ■ **~wartung** *f I.* údržba, údržbářská služba 2. dozor (nad údržbou) ■ **~wasser** *n san.* průmyslová voda, užitková voda (ne pitná) ■ **~wasserspiegel** *m vod. inž.* hladina provozní vody, hladina provozní vody ■ **~weise** *f, halbkontinuierliche* polokontinuální způsob (výrobního) procesu ■ **~weise** *f, kontinuierliche* kontinuální způsob provozu, nepřetržitý proces ■ **~welle** *f rad.* provozní vlna ■ **~werk** *n žel.* dílna běžných oprav ■ **~wert des Relais** *tel.* nastavovací hodnoty relé ■ **~wirtschaftslehre** ekonomika výroby, ekonomika produkce ■ **~zeit** *f I.* časový úsek výroby, perioda výroby, kampaň (např. cukrovárnícká) 2. doba provozu ■ **~ziel** *n* provozní cíl

betobfenn postížený

Bett *n I. vod. inž.* koryto, ložisko 2. *stroj.* lože (soustruhu) 3. nalezíště (vrstva) ■ **~für Single** ložko pro jednu osobu ■ **~, grünes** ložko z přírodních materiálů ■ **~beschlag** *m* postelové kování ■ **~bewegung** *f* pohyb ložiska (fluidálního) ■ **~boden** *m* postelová vložka ■ **~couch** *f* ložková pohovka ■ **~filter** *n, m* vrstvý filtr ■ **~fräsmaschine** *f třísk. obr.* rovinná frézka ■ **~gestell** *n* kostra postele ■ **~hörn** *n* čelo postele ■ **~kasten** *m* skříňka na ložkoviny ■ **~nische** *f* spací kout, nika pro ložko ■ **~platte** *f stroj.* základová deska (koniku) ■ **~rahmen** *m* ložkový rám, ložkový rošt ■ **~schlitten** *m stroj.* podélné saně, ložní saně

(obráběcího stroje)

Bettung *f I. mech.* uložení, lože 2. *žel.* podsýpka, šterkovina
Bettzeugraum *m* prostor na ložkoviny
Beuchen *n text.* alkalická vyvárka
Beuchkessel *m text.* varný kotel (pro alkalickou vyvárku)
Beugung *f opt.* ohyb (světla, vln), difrakce
Beugungs/empfang *m rad.* troposférický příjem ■ **~streifen** *m opt.* difrakční proužek ■ **~winkel** *m I.* úhel ohnutí 2. *opt.* úhel ohybu, difrakční úhel, úhel difrakce; *kryst.* úhel odrazu
Beule *f* boule, důlek, prohlubenina
Beulen *n* *koušf. mat.* vyboulení, prohnutí (místní ztráta pevnosti membrány) ■ **~bildung** *f* tvoření bouli
Beutel *m I.* pytlík, sáček, vak 2. *biol.* prašník ■ **~filter** *n, m* sáčekový filtr, pytlíkový filtr, rukávový filtr ■ **~maschine** *f* stroj na pytlíky
Bevatron *n fyz.* bevatron (urychlovač)
Bevölkerungsdichte *f* hustota zalidnění
Bevorzugung *f* předzásobení (materiálem)
bevorziehen dávat přednost
bewachsen porostlý (rostlinami)
Bewachsung *f* vegetační kryt
Bewaffnung *f* vyzbrojování, vyzbrojení
bewalden zalesnit
Bewaldung *f* zalesnění
Bewaldungsprozess *n* lesnatost
Bewässerung *f* zavodnění, zavlažování
Bewässerungsgraben *f, m* zavlažovací příkop
Beweglichkeit *f I.* pohyblivost 2. *mech.* stupeň volnosti
Bewegung *f mech.* pohyb ■ **~, beschleunigte** *mech.* urychlený pohyb ■ **~, epirogenetische** *geol.* epirogenetický pohyb ■ **~, erzwingene** nucený pohyb ■ **~, fortschreitende** *mech.* postupný pohyb, postupový pohyb ■ **~, freie** *mech.* volný pohyb ■ **~, geradlinige** *mech.* přímočarý pohyb ■ **~, gleichförmig beschleunigte** rovnoměrně zrychlený pohyb ■ **~, gleichförmig veränderliche** *mech.* rovnoměrně měněný pohyb (zrychlený nebo zpomalený) ■ **~, gleichförmige** *mech.* stejnoměrný pohyb, konstantní pohyb ■ **~, gleichmäßig beschleunigte** *mech.* rovnoměrně zrychlený pohyb ■ **~, gleichmäßig veränderliche** *mech.* stejnoměrně proměnlivý pohyb ■ **~, harmonische** *mech.* harmonický pohyb; pohyb po sinusoidě ■ **~, krummlinige** *mech.* křivočarý pohyb ■ **~, laminare** *hydr.* laminární pohyb ■ **~, nickende** *mot.* podélné vychylování ■ **~, periodische** *mech.* periodický pohyb ■ **~, resultierende** *mech.* výsledný pohyb, složený pohyb ■ **~, starre** *mech.* pohyb tuhého tělesa ■ **~, thermische** termický pohyb, tepelný pohyb, tepelné kmitání (částic) ■ **~, ungleichförmige** *mech.* nerovnoměrný pohyb ■ **~, veränderliche** *mech.* proměnlivý pohyb ■ **~, verzögerte** *mech.* (rovnoměrně) zpožděný pohyb
Bewegungen *fpl, eustatische* *geol.* eustatické pohyby ■ **~, mikroseismische** *fpl geol.* mikro seismické pohyby ■ **~, orogenetische** *fpl geol.* horotvorné pohyby, orogennické posuvy
Bewegungs/ablauf *el., žel.* postup činností ■ **~achse** *f* osa směru pohybu (např. osa rovnoběžná s vodičím lištami obráběcího stroje) ■ **~aufnehmer** *m mech.* převodník pohybu ■ **~energie** *f mech.* kinetická energie, pohybová energie ■ **~fuge** *f stav.* dilatační spára ■ **~gelenk** *n mech.* posuvný kloub ■ **~geschwindigkeit** *f mech.* rychlost pohybu ■ **~gewinde** *n* pohybový závit ■ **~gleichung** *f mech.* pohybová rovnice ■ **~größe** *f mech.* hybnost ■ **~karte** *f inf. I.* štítek změněných dat 2. změnový štítek ■ **~komponente** *f mech.* složka pohybu ■ **~lehre** *f mech.* kinematika, nauka o pohybu ■ **~passung** *f stroj.* přízásobení (volné) pohybu ■ **~studie** *f ek.* studie pohybu, zkoumání pohybů, analýza

pohybů (pracovníka)
Bewehrung *f* 1. výztuž (betonu, skla apod.) 2. *el.* opacé-
 řování (kabelu)
Bewehrungsmaschine *f* *el.* stroj na pancéřování (kabelu),
 pancéřovací stroj ■ **matte** *f* *stav.* výztužné pletivo, vý-
 ztužná rohož, výztužná síť, drátěná rohož na vyztužování
 staveb ■ **stab** *m* *stav.* výztužný prut ■ **stahl** *m* *stav.* vý-
 ztužná ocel, armovací ocel, ocel na výztuž, betonářská ocel
Beweis *m* důkaz
Bewerter *m* analyzátor
Bewertung *f* 1. zhodnocení (jakosti), hodnocení, ocenění 2.
mat. odhad, odhadový výpočet
Bewertungsfilter *m* *el.* váhový filtr ■ **netzwerk** *n* vyhod-
 nocovací obvod
Bewetterung *f* horn. větrání, ventilace ■ **abfallende horn.**
 větrání úpadním proudem ■ **blasende horn.** tlaková ven-
 tilace, tlakové větrání ■ **saugende horn.** sací větrání, sací
 ventilace ■ **steigende horn.** větrání vznosným proudem
Bewertungsanlage *f* horn. ventilační zařízení, ventilační
 instalace
bewickeln *el.* ovíjet, navíjet, obalovat
Bewicklung *f* *el.* ovíjení, obalování (kabelu)
Bewilligung *f* povolení
Bewilligungspflicht *f* povinnost zažádání o povolení (např.
 vlastnění vysílačky)
Bewirtschaftung *f* obhospodařování
Bewitterung *f* vystavení vlivům počasí, vystavení
 atmosférickým vlivům; *gum.* stárnutí v povětrnostních
 podmínkách
Bewölkung *f* *meteo.* oblačnost, stupeň pokrytí oblohy mraky
Bewölkungshöhe *f* *meteo.* základna oblačnosti, výška
 oblaků nad zemí
Bewuchs *m* *vod. transp.* obrůstání (dna lodí)
Bewurf *m* *stav.* omítka
Bewurzelung *f* zakořeňení
Bezahnung *f* ozubení
Bezeichner *m* *inf.* identifikátor
Bezeichnung *f* označení (materiálu)
beziehen 1. odebrat 2. převzít (např. z časopisu) 3. potahovat
Beziehen *n* potahování (látkou)
Bezieh/maschine *f* *čal.* navlékací stroj ■ **~presse** *f* *čal.*
 potahovací stroj, potahovací zařízení
Beziehung *f* vztah
bezißern vyčíslit
Bezifferung *f* (o)číslování
Bezirk *m* kraj, okres, okrese, doména (oblast) ■ **~, ferro-**
magnetischer *fyz.* feromagnetická doména ■ **~, magne-**
tischer magnetická oblast, Weisssova doména
Bezirke *mpl* *met., kryst.* domény
Bezirkstruktur *f* *met.* doménní struktura
Bezug *m* povlak, potah, vztah (v systému), odběr, nákup
Bezugsband *n* *kin.* porovnávací páska ■ **~dämpfung** *f* *tel.*
 relativní útlum (např. telefonického spoje) ■ **~druck** *m*
aero. tlak vyvolaný rychlostí ■ **~ebene** *f* *výkr.* základní
 rovina, vztažná rovina, výchozí rovina ■ **~elektrode**
 referenční elektroda ■ **~empfindlichkeit** *f* *TV* citlivost
 přenosu (přijímače) ■ **~faktor** *m* referenční ukazatel,
 srovnávací faktor ■ **~film** *m* *kin.* srovnávací film ■ **~fläche**
f základní plocha (předmětu), výchozí plocha ■ **~flügel-**
fläche *f* *let.* vztažná plocha povrchu křídla ■ **~formstück**
n *trísk.* obr. vzorový předmět (při kopírovacím obrábě-
 ní), model ■ **~kante** *f* *čal.* hrana potahu, okraj potahu
 ■ **~kraftstoff** *m* *spal. mot.* referenční palivo, srovnávací
 pohonná směs ■ **~kreis** *m* *rad.* fiktivní spoj (podle CCITT)
 ■ **~linie** *f* vztažná (referenční) čára, vztažná (referenční)
 křivka ■ **~niveau** *n* porovnávací úroveň, vztažná hladina
 ■ **~papier** *n* *polygr.* potahovací papír, papír na potahování

(přilepením) ■ **~profil** *m* *metrol.* základní profil (v ozubení)
 ■ **~quelle** *f* *ek.* místo původu (např. suroviny) ■ **~seite** *f*
 základní strana, (u měření) výchozí strana ■ **~spannung**
f *el.* referenční napětí ■ **~sprechkreis** *m* *tel.* fiktivní spoj
 (podle CCITT) ■ **~stoff** *m* 1. *text.* potahová tkanina (např.
 na nábytek) 2. *polygr.* potahový tkaný materiál (na vazbu
 knih) ■ **~stoffrückseite** *f* rub potahové textilie ■ **~stück**
n *metrol.* vzorový kus ■ **~system** *n* *mat.* vztažný systém,
 referenční systém ■ **~ton** *m* *tel.* vzorový tón ■ **~verzerrung**
f *teleg.* vztažné zkreslení, arytmičké zkreslení (podle
 CCITT) ■ **~verzerrungsmesser** *m* *teleg.* měřidlo vztaž-
 ného zkreslení, měřidlo arytmičkého zkreslení ■ **~zustand**
m relativní stav
Bf (= **Bahnhof** *m*) *žel.* stanice, nádraží
BF A-Binder *m* *stav.* pojivo z popílku hnědého uhlí
BF (= **Betriebsfläche** *f*) *zem.* obhospodařovaná plocha,
 plocha hospodářství
BFA (= **Braunkohlenfilterasche** *f*) odfiltrovaný popílek
 hnědého uhlí
BFU-Platte (= **Baufurniersperrholz-Platte** *f*) stavební
 překližkovaná deska
BGB (= **Bürgerliches Gesetzbuch** *n*) občanský zákoník
Bgb. (= **Bergbau** *m*) hornictví
Bgw. (= **Bergwerk** *n*) důl, šachta
Bhf. (= **Bahnhof** *m*) *žel.* stanice, nádraží
Bi 1. (= **Wismut** *n*) bizmut 2. (= **Birke** *f*) bříza
Bias *m* systematická chyba
biatomar dvouatomový, biatomární
Biaxelement *n* *inf.* biax
bibasisch *chem.* dvouzásaditý
Bibeldruckpapier *n* biblický papír
Biberschwanz *m* *stav.* bobrovka (střešní taška)
Bibliotheksprogramm *n* *inf.* knihovní program ■ **~system-**
unterlagen *fpl* *inf.* podklady pro knihovní program
Bichromat *n* *chem.* dvojchroman
biegbar ohebný, ohnutelný, ohýbatelný
Biegbarkeit *f* ohýbatelnost
Biege/achse *f* *zkouš. mat.* osa ohybu, osa ohnutí ■ **~bank** *f*
tvář. ohýbačka ■ **~beanspruchung** *f* *zkouš. mat.* namá-
 hání ohybem ■ **~bruch** *m* *zkouš. mat.* zlomení při ohybu
 ■ **~dauerfestigkeit** *f* mez únavy při cyklickém zatížení, ča-
 sovnaná mez únavy ■ **~ebene** *f* *zkouš. mat.* ohybová rovina
biegeelastisch pružný, elastický (při ohýbání)
Biege/elasticitátsmodul *m* modul pružnosti v ohybu
 ■ **~fähigkeit** *f* *zkouš. mat.* schopnost ohybu, ohýbatelnost
 ■ **~feder** *f* ohybná pružina ■ **~festigkeit** *f* pevnost v
 ohybu, mez pevnosti v ohybu ■ **~festigkeitsgrenze** *f* mez
 pevnosti v ohybu ■ **~knickung** *f* *zkouš. mat.* vybočení při
 ohnutí ■ **~maschine** *f* *tvář., dřev.* ohýbací stroj, ohýbačka
 (mechanická)
biegen 1. *zkouš. mat.* ohýbat 2. *tvář.* ohýbat, vyhýbat
Biege/pfeil *m* *zkouš. mat.* největší průhyb ■ **~plan** *m*
stav. plán vyztužení, výkres vyztužení ■ **~presse** *f* *tvář.*
 ohýbací lis; *stav.* ohýbačka (např. na trubky) ■ **~presse**
f, **horizontale** *tvář.* horizontální ohýbací lis ■ **~probe**
f *zkouš. mat.* 1. *z.* zkouška ohybem 2. tyč pro zkoušku
 ohybem ■ **~radius** *m* *tvář.* poloměr ohnutí, rádius ohnutí
 ■ **~reiblänge** *f* *papírn.* tržná délka při ohnutí, samotrhavost
 (papíru) ■ **~schwinger** *m* *elakust.* piezoelektrická destička,
 bimorf ■ **~schwingungsfestigkeit** *f* mez únavy při ohybu
 ■ **~spannung** *f* *zkouš. mat.* napětí v ohybu ■ **~stempel** *m*
 1. *zkouš. mat.* razník na zkouškový ohybem 2. *tvář.* ohýbací
 lisovník, pohyblivá čelist ohýbadla ■ **~tisch** *m* *zkouš.*
mat., stav. ohýbací stůl ■ **~träger** *m* nosník namáhaný
 ohybem ■ **~vorrichtung** *f* ohýbací zařízení ■ **~wechsel** *m*
 1. *zkouš. mat.* změna směru ohybového napětí 2. opacé-
 prohnutí vodiče ■ **~wechselfestigkeit** *f* mez únavy při

střídavém napětí v ohybu ■ **~werkzeug** *n tvář.* ohybáči lisovadlo, ohýbadlo
biegsam ohebný, ohýbatelný, elastický
Biegsamkeit *f* ohebnost, ohýbatelnost
Biegung *f* 1. *zkouš.* mat. ohyb, ohnutí 2. *tvář.* ohýbání, vyhnutí 3. *geol.* záhyb, vrása ■ **~, obere** *geol.* horní křídlo (flexury) ■ **~, schiefe** *zkouš. mat.* šikmý ohyb ■ **~, schräge** *zkouš. mat.* šikmý ohyb ■ **~, untere** *geol.* dolní ohyb (flexury)
Biegungsschwingung *f* ohybové chvění
Bienen/korbglimmlampe *fel.* úlová doutnavka ■ **~korb** *fen* *m* hutn. úlová pec (koksárenská) ■ **~wabe** *f* vošтина
Bier/brauen *n* vaření piva ■ **~brauerei** *f* pivovar ■ **~hefe** *f* pivovarské kvasnice ■ **~hopfen** *m* bot. chmel obecný ■ **~treber** *pl* mláto
bifilar bifilární, dvouvlítkový
Bifilarfilter *n, m* bifilární filtr, filtr o indukčnostech navíjených bifilárně
Bifilar-Widerstand *m* tel. bifilární odpor
Bifluorid *n* chem. bifluorid
Bifokalglas *n* opt. bifokální čočka
Bifonie *f* bifonie, dvoukanalová stereofonie
Bifurkace *f* geol. bifurkace, rozvětvení řeky
Bikarbonat *n* chem. hydrouhličitán, kyselý uhlíčitán
bikompekt *mat.* bikompaktní
Bikomponenten/faser *f* dvoukomponentní vlákno, dvou-polymerové vlákno ■ **~garn** *n* chem. vl. dvoukomponentní příze (ze dvoupolymerových vláken)
bikonkav *opt.* dvojdutý, bikonkávní
bikonvex *opt.* dvojpuklý, bikonvexní
Bikristall *m* kryst. bikrystal, dvoukrystal
Bilanz *f* bilance
Bild *n* 1. ilustrace, výkres 2. *opt.* obraz 3. *mat.* obraz, zobrazení ■ **~ n** einer Funktion *mat.* zobrazení funkce ■ **~, abfallendes** *polygr.* spadový obraz (větší než rozměr textu, ale formátu stránky) ■ **~, angeschnittenes** *polygr.* přitříznutá ilustrace ■ **~, gespeichertes** *TV* latentní obraz ■ **~, latentes** *fol.* latentní obraz, skrytý obraz ■ **~, reelles** *opt.* skutečný obraz, reálný obraz ■ **~, scharfes** *opt.* ostrý obraz ■ **~, scheinbares** *opt.* zdánlivý obraz ■ **~, sekundäres** *opt.* sekundární obraz ■ **~, unscharfes** neostřý obraz ■ **~, virtuelles** *opt.* virtuální obraz ■ **~, wirkliches** *opt.* skutečný obraz, reálný obraz ■ **~abschattung** *f* TV zatemnění obrazu na obrazovce ■ **~abstand** *m* opt. mezera, obrazová vzdálenost ■ **~abtaster** *m* aut. rozkladové zařízení, rozkládač, teledefektor, obrazový snímač ■ **~abtaströhre** *f* TV snímáči elektronka ■ **~abtastung** *f* snímkování, analýza obrazu ■ **~auflösung** *f* rozlišovací schopnost obrazu, obrazová rozlišovací schopnost ■ **~aufnahme** *gerät* *n* snímáči přístroj, zařízení na tvorbu signálu televizního obrazu trojrozměrných objektů ■ **~aufzeichnung** *f*, magnetische *TV* magnetický záznam obrazu ■ **~aufzeichnungsgesät** *n* TV zařízení k záznamu obrazu ■ **~aufzeichnung** *f*, thermoplastische *TV* termoplastické vytváření obrazu (v přijímači) ■ **~ausschnitt** *m* kin. filmový rámeček, výřez z filmu ■ **~Austast-Signal** *n* TV zatemňovací signál ■ **~bereich** *m* mat. oblast zobrazení ■ **~breite** *f* TV šířka obrazu ■ **~brennpunkt** *m* opt. obrazové ohnisko (po straně obrazu) ■ **~ebene** *f* opt. obrazová rovina, rovina obrazu, průmětna ■ **~element** *n* TV obrazový prvek
Bilder/form *f* polygr. ilustrační forma ■ **~stift** *m* tužka s potiskem
Bild/fehler *m* opt. aberace, zkreslení obrazu ■ **~feld** *n* 1. opt. expoziční pole 2. *TV* obrazové pole ■ **~feldblende** *f* opt. clona expozičního pole, clona obrazového pole ■ **~feldzerleger** *m* TV rastový rozkládač ■ **~fenster** *n* kin. filmové okénko (např. projektoru) ■ **~fernsprecher** *m* videotele-

fon ■ **~flimmern** *n* TV kmitání obrazu ■ **~frequenz** *f* TV obrazový kmitočet ■ **~frequenzband** *n* teleg. obrazové frekvenční pásmo ■ **~funk** *m* radiofotografie, telefax ■ **~geber** *m* TV snímkový zdroj, obrazový signál ■ **~gerät** *n* přístroj na dálkové snímání kopií ■ **~gleichrichter** *m* TV detektor obrazového signálu ■ **~grund** *m* TV rastu obrazu ■ **~güte** *f* 1. opt. kvalita obrazu 2. *radiol.* jakost radiogramu ■ **~hauerrassel** *f* řezbářská rašple ■ **~helligkeit** *f* opt. jas obrazu, jasnost obrazu ■ **~kamera** *f* 1. fot. fotografická kamera 2. *kin.* filmová kamera ■ **~karte** *f* mikroštitky ■ **~kippergerät** *n* TV přístroj na snímkový rozklad, snímkový rozkladový generátor ■ **~konstruktion** *f* opt. (geometrická optika) konstrukce obrazu ■ **~kontrollempfänger** *m* TV obrazový (kontrolní) monitor ■ **~kontrollgerät** *n* TV monitor (obrazu) ■ **~maschine** *f* kin. filmový projektor, kinoprojektor ■ **~maßstab** *m* geod. měřítko snímků ■ **~messung** *f* geod. fotogrammetrie ■ **~mischpult** *n* TV mísící stůl obrazových signálů ■ **~monitor** *m* TV monitor obrazu, monoskop ■ **~nadir** *m* geod. nadírový bod snímku, podnožníkový bod záběru ■ **~papier** *n* světlocitlivý papír ■ **~plan** *m* geod. fotoplán (ve fotogrammetrii) ■ **~platte** *f* TV videodeska, deska s obrazovým záznamem ■ **~punkt** *m* 1. *mat.* obraz bodu, zobrazení bodu 2. *opt.* obrazový bod 3. *TV* obrazový prvek ■ **~punktblende** *f* teleg. clona obrazového bodu ■ **~punktverflechtung** *f* TV mezbodová volba ■ **~quelle** *f* TV snímkový zdroj, obrazový signál ■ **~rahmenleiste** *f* obrazová lišta ■ **~raster** *m* TV rast, obrazová síť ■ **~röhre** *f* elektron. obrazovka ■ **~samkeit** *f* zkouš. mat. tvárnost, plasticita, tvárlost ■ **~schärfe** *f* opt. ostrost obrazu ■ **~schirm** *m* 1. opt. projekční plátno 2. *TV* obrazovka ■ **~schirm(anzeige)gerät** *n* inf. zobrazovací jednotka, displej ■ **~schreibhöhe** *f* TV obrazovka (televizní) ■ **~signal** *n* TV obrazový signál ■ **~signal** *n*, vollständiges *TV* celkový obrazový signál ■ **~sondenröhre** *f* elektron. disektor ■ **~speicherröhre** *f* elektron. akumulární snímáči elektronka ■ **~speicherung** *f* elektron. záznam (televizního) obrazu ■ **~speicherung** *f*, magnetische *viz* Bildaufzeichnung *f*, magnetische ■ **~stein** *m* min. amalgatol ■ **~telegrafie** *f* obrazová telegrafie, fototelegrafie ■ **~Ton-Adapter** *m* TV obrazový a zvukový adaptér ■ **~tonmaschine** *f* kin. filmový zvukový projektor ■ **~tonträger** *m* TV nosná vlna (signálů) obrazu a zvuku, nosný kmitočet obrazu a zvuku ■ **~triangulation** *f* geod. fototriangulace ■ **~überblendung** *f* mixování obrazu ■ **~umwandler** *m* polygr. zařízení na ultrafialové paprsky s fluorescenčním obrazovkou k prohlázení negativů jako pozitivů

Bildungen *fp* geol. útvary, formace

Bildungs/arbeit *f* chem. energie tvorby (sloučeniny)
 ■ **~enthalpie** *f* slučovací entalpie (fyzikální chemie)
 ■ **~wärme** *f* chem. slučovací teplo ■ **~wärme** *f*, integrale *fyz.* (celkové) vytvořené teplo (roztoku)

Bild/vergrößerungslampe *f* zvětšovací žárovka ■ **~verstärker** *m* TV zesilovač obrazu, kontrast ■ **~verstärkeröhre** *m* TV elektronový obrazový zesilovač ■ **~verzerrung** *f* opt., kin. zkreslení obrazu ■ **~wand** *f* kin. projekční plátno, filmové plátno ■ **~wandler** *m* 1. elektron. převaděč obrazu 2. *TV* obrazový snímač ■ **~weite** *f* opt. vzdálenost obrazu ■ **~werfer** *m* opt. projektor, projekční přístroj ■ **~werferaum** *n* kin. promítací kabina ■ **~wiedergabe** *f* TV reprodukce obrazu ■ **~wiedergabegerät** *n* TV přístroj na reprodukci obrazu ■ **~wiedergaberöhre** *f* TV obrazovka (televizní) ■ **~wölbung** *f* opt. zklenutí obrazu ■ **~zähler** *m* fot. počítadlo snímků ■ **~zeile** *f* TV řádek obrazu, řádka zobrazení ■ **~zerleger** *m* TV snímáči obrazu, disektor ■ **~zerreiβung** *f* TV trhání obrazu (trhání svislých sloupků obrazu)

Bilge *f lod.* sběrný prostor (na dnovou vodu)

Bilgelpumpe *f lod.* čerpadlo dnové vody

Bilgewaterlauf *m lod.* dnový odtok, dnový kanálek (lodě)

bilinear *mat.* bilineární

Bilinga *n* bilinga

Billiarde *f mat.* biliarda (= 10¹⁵)

Billion *f mat.* bilión (= 10¹²)

Bilochkern *m* feromagnetické tyčové jádro se dvěma otvory

Biluxlampe *f el.* žárovka s dvojitým vláknem

Bimetal *n* bimetal ▪ **auslöser** *m el.* bimetalová spoušť, dvojkovový vybavovací článek ▪ **streifen** *m* dvojkovový pásek, bimetalový pásek

bimolekular *chem.* bimolekulární, dvojmolekulární

Bims *m* penza

Bimsen *n* leštěný pemzou

Bimssand *m* pěnovcový písek ▪ **stein** *m petr.* pemza

binär *I.* dvojkový, binární *2.* podvojný, binární

Binär/code *m* dvojkový kód ▪ **code** *m für Dezimalziffern*

inf. dvojkově kódovaný desítkový kód, kód BCD (binary coded decimal) ▪ **code** *m, reiner* *inf.* čistý dvojkový kód

▪ **darstellung** *f inf.* dvojkové zobrazení, dvojkový zápis

▪ **daten** *npl inf.* dvojkově kódovaná data ▪ **Dezimalumsetzung** *f inf.* dvojkově desítkový převod

▪ **signal** *n* dvojkový signál ▪ **stelle** *f, gerade* *viz Binärziffer* *f, gerade*

▪ **zahl** *f mat.* dvojkové číslo ▪ **zähler** *m* dvojkový čítač, dvojkový počítáč, počítáč s dvojkovou soustavou

▪ **ziffer** *f mat.* dvojkové číslice (0 nebo 1), dvojkový znak, bit ▪ **ziffer** *f, gerade* *inf.* parita

Bindeblech *n* spojka, spojovací plech (ocelové konstrukce)

Binde/draht *m I.* výtuzný drát (na výtuztý beton) *2.* vázací drát (např. k výtuzení lopatek turbíny) ▪ **fähigkeit** *f* pojivost, vaznost (např. malty, lepidla atd.) ▪ **fehler** *m svař.* vměstek (chyba svařování) ▪ **festigkeit** *f* pevnost spoje

▪ **gerät** *n* stroj na ovazování provázkem (balení balíků)

Bindeisen *n skl.* vzorkovač

Bindekraft *f* pojivost, vaznost (např. omítky, lepidla)

▪ **mäher** *m zem.* samovaz ▪ **mittel** *n I.* lepidlo, spojovací prostředek *2.* pojivo (při slinování kovů), slinovadlo, maltovina

▪ **mittel** *n, hydraulisches* *stav.* hydraulický vázací materiál, hydraulické pojivo ▪ **mittel** *n, verschnittenen* tekuté pojivo, pojídlo ▪ **mittelmikettierung** /briketování při úžití pojiva ▪ **mittellebensdauer** *f* životnost pojidla

Binden *n* vázání (vorů)

binden vázat, pojit

Bindenahft *f plast.* otisky nespjitosti na povrchu vstříkovaných odlitků

Binder *m I.* pojivo, lepidlo, spojovací prostředek *2. stav.* vazník *3. stav.* vazivo *4. stav.* vazák (kamenného zdíva) *5. zem.* samovaz *6. inf.* spojovací program ▪ **abstand** *m stav.* rozestup mezi vazníky ▪ **balken** *m stav.* vazný trám, hlavní trám

Binderer *f* vazačství

Binder/gespärre *n* vazák vazby krovu ▪ **gurt** *m* pás vazníku

▪ **holz** *n* bednářské dřevo

Binderiemer *m* kož. šicí femínky na sešití pásu

Binder/messer *n* bednářský nůž ▪ **pech** *n* bednářská směla

▪ **scheibe** *f stav.* stěnový vazník ▪ **schicht** *f I.* vrstva vazáků (zdíva) *2. st. sil.* vázací vrstva ▪ **schlägel** *m* kyjanka (palice) ▪ **sparren** *m stav.* krokev plného vazáku ▪ **stein** *m stav. I.* cihla uložená vazně *2.* vazák (kamenného zdíva)

▪ **verband** *m stav.* vazáková vazba (zdí)

Bindestoff *m* pojivo, lepidlo, spojovací prostředek, maltovina

Binde/strich *m polygr.* spojovací čárka, pomlčka ▪ **tisch** *m zem.* stůl samovazu ▪ **ton** *m* vazná hlína, plastická hlína; slév. vazná hmota ▪ **zeit** *f* doba vázání (např. malty, klišu)

Bindfaden *m text. I.* převazovací nitka *2.* provázek

Bindigkeit *f I.* vaznost, soudržnost (např. půdy) *2. chem.* sloučivost, kovalence

Bindung *f I.* vazba, vázání, pojivo *2. text.* ovin, vazba

▪ **~, apolare** *biochem.* apolární vazba, hydrofobní vazba

▪ **~, chemische** chemická vazba ▪ **~, elektrostatische** *chem.* iontová vazba, (hetero)polární vazba, elektrovalenční vazba, polární vazba ▪ **~, elektrovalente** *chem.* iontová vazba, elektrovalenční vazba, (hetero)polární vazba, polární vazba ▪ **~, gebogene** *chem.* ohnutá vazba, banánová vazba ▪ **~, halbpolare** *chem.* semipolární vazba

▪ **~, heteropolare** *chem.* heteropolární vazba, iontová vazba, elektrovalenční vazba ▪ **~, homöopolare** *chem.* homeopolární vazba, atomová vazba, kovalentní vazba

▪ **~, ionare** *chem.* iontová vazba, heteropolární vazba ▪ **~, ionogene** *chem.* iontová vazba, (hetero)polární vazba, elektrovalenční vazba, pólová vazba ▪ **~, koordinative** *chem.* koordinační vazba, semipolární vazba ▪ **~, kovalente** *chem.* kovalentní vazba, homeopolární vazba, atomová vazba ▪ **~, metallische** *chem.* kovová vazba ▪ **~, polare** *chem.* iontová vazba, (hetero)polární vazba, elektrovalenční vazba, pólová vazba ▪ **~, semipolare** *chem.* semipolární vazba ▪ **~, unitarische** *chem.* homeopolární vazba, atomová vazba, kovalentní vazba ▪ **~, unpolare** *chem.* kovalentní vazba, atomová vazba, homeopolární vazba, nepolární vazba ▪ **~, van der Waalsche** *chem.* van der Waalsova vazba

Bindungen *fpl mech.* vazby

Bindungs/festigkeit *f* pevnost vazby, síla vázání ▪ **~kräfte** *fpl fyz.* vazebné síly, vazbové síly ▪ **~rapport** *m text.* střída vazby ▪ **~sprengung** *f chem.* roztržení vazby, porušení vazby ▪ **~wertigkeit** *f chem.* kovalence ▪ **~zustand** *mpl, aromatischer* *chem.* aromatické sloučeniny

Binetron *n nukl.* bineutron, dvojnutron

Bingham-Körper *m* Binghamovo těleso

Binistor *m elektron.* binistor, dinistor

Binnen/berme *f vod. inž.* vnitřní lavička (mezi vrstvami různých materiálů) ▪ **~druck** *m fyz.* vnitřní tlak ▪ **~fahre** *f* říční prám ▪ **~gang** *m lod.* vnitřní spojovací pás ▪ **~hafen** *m* vnitrozemský přístav ▪ **~klima** *n* vnitrozemské podnebí

▪ **~land** *n I.* vnitrozemí *2. vod. inž.* poldr ▪ **~markt** *m ek.* vnitřní trh, tuzemský trh ▪ **~schiff** *n* vnitrozemská loď

▪ **~schiffahrt** *f* říční lodní doprava

Binode *f elektron.* binoda

binokular *opt.* binokulární, dvojočulární, dvouoční

Binokularmikroskop *m* binokulární mikroskop

Binom *n mat.* binom

Binomialverteilung *f mat.* binominální rozklad, Bernoulliho rozklad

Binormale *f I. mat.* binormála *2. kryst.* optická osa (dvouosých krystalů)

Binsensitz *m* rákosový výplet sedadla

Bintangor *n* bintangor

Bioanalyator *m med.* bioanalyzátor, analyzátor biologických tekutin

Biobett *n* lůžko z přírodních materiálů

Biochemie *f* biochemie ▪ **~, technische** technická biochemie

Bio/gas *n zem.* bioplyn ▪ **~katalysator** *m* biokatalyzátor

▪ **~klimatologie** *f* bioklimatologie ▪ **~konversion** *f* biokonverze, biologická přeměna ▪ **~korrosion** *f* biologická koroze

▪ **~kybernetik** *f* biokybernetika ▪ **~lumineszenz** *f* bioluminescence

▪ **~masse** *f* biomasa ▪ **~matratze** *f* matrace z přírodních materiálů

Bionik *f* bionika

Biophysik *f* biofyzika ▪ **~polymer** *n* biopolymer, makročástece biologického původu ▪ **~reaktor** *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Bioreaktor *m* bioreaktor, fermentor

Biostratigraphie *f* *geol.* biostratigrafie
Biot *n* jednotka elektrického proudu biot, Bi: 1 Bi = 10 A
Biotit *m* *min.* biotit ■ ~**Granitporphyr** *m* *petr.* biotitovo-žulový porfyr
Biot-Zahl *f* *fyz.* Biotovo číslo
Bioxid *n* *chem.* oxid, dvojoxid
Biozönose *f* *biol.* biocenóza
Biphenyl *n* *chem.* bifenyl
Bipodmast *m* *lod.* dvoupodestový stěžeň
bipolar *1.* dipólový *2. tel.* bipolární
Bipolarzelle *f* bipolární elektrolyzér (článek), bipolární článek
Bipolymer *n* *chem.* bipolymer
Bipyramide *f* *kryst.* podvojná pyramida
Biradikal *n* *chem.* biradikál
Birkenblättporling *m* lupeník březový (houba)
Birkenreisig *n* březové proutí
Birkensplintkäfer *m* bělokaz březový (hmyz)
Birnbaum *m* hrušeň obecná
Birne *f* *bot.* hrušeň *f*
Birne *f* *1.* *hutn.* konvertor *2. osv.* baňka (žárovky) *3.* hruška, tělo soudku
Birnenblitz *m* *fol.* bleskovačka
Birnenlampe *f* žárovka (hruškového tvaru)
Bisam *m* *1.* *farm.* pižmo *2.* bisamová kožešina, bisam
Bisektrix *f* středná, bisektrix, osa (úsečky nebo úhlu)
Biskuitporzellan *n* *keram.* biskvitový porcelán, biskvit
Bismut *m* *chem.* bismut
Bismutat *n* *chem.* bismutičnan
Bismutid *n* *chem.* bismutid
Bismutin(it) *n* *min.* bismutin
Bismutit *m* *min.* bismutit
Bisphenoid *m* *kryst.* čtyřstěn, sfenoeedr
Bisselachse *f* *žel.* Bisselova náprava, (přivěsný) jednonápravový Bisselův vozík
bistabil *bistabilní*
Bisulfat *n* *chem.* hydrosíran, kyselý síran
Bisulfit *n* *chem.* hydrosulfid, kyselý siřičík
Biswitch *n* *elektron.* pětivrstvá dioda (se stejnými vlastnostmi v obou směrech proudu)
Bit *n* *1.* bit, jednotka množství informací (basic indissoluble information unit) *2.* bit, dvojková cifra (binary digit)
Bitiosphäre *f* biosféra
Bitkombination *f* kombinace bitů, skladba bitů
Bittererde *f* kyslíčnick hořečnatý, epsomit
Bittermandelöl *n* hořkomandlová silice
Bittersalz *n* *min.* hořká sůl, epsomit ■ ~**spat** *m* *min.* magnezit
Bitumen *m* *petr.* asfalt, bitumen, živice ■ ~(**emulsions**)**beton** *m* *st. sil.* asfaltobeton, asfaltový beton, bitumenový beton ■ ~, **geblasenes** *stav. sil.* foukaný asfalt, oxidovaný asfalt ■ ~, **natürliches** *petr.* přírodní živice ■ ~**decke** *f* *st. sil.* asfaltová povrchová vrstva ■ ~**emulsion** *f* živičná emulze ■ ~**gehalt** *m* obsah bitumenu, obsah živice ■ ~**haut** *f* *st. sil.* asfaltový povrchový nátěr ■ ~**kalk** *m* *petr.* živičné vápno
bitumenkaschiert kaširovaný asfaltem, splepený asfaltem, laminovaný bitumenem
Bitumen/mischgut *npl, offenes* otevřená bitumenová hmota, otevřená asfaltová směs ■ ~**pappe** *f* *stav.* asfaltová lepenka, bitumenová lepenka, živičná lepenka
Bituminisierung *f* *petr.* asfaltování, bitumenizace
Biuret *n* *chem.* biuret
Biuretreaktion *f* *chem.* biuretová reakce
bivalent *chem.* dvouvalentní, bivalentní, dvojmocný
bivariant *fyz.* bivariantní (se dvěma stupni volnosti)
Bivektor *n* *mat.* bivektor
B-Kabel *n* *el.* širokopásmový kabel
BK-Schwingungen = **Barkhausen-Kurz-Schwingungen**

elektron. Barkhausen-Kurzovo kmitání, kmitání brzdicího pole (elektronky)
Bkw (=Bahnkraftwerk) *n* železniční elektrárna (na zásobování elektrické trakce)
BL *1.* (= **Betriebsstofflager**) sklad pohonných hmot *2.* (= **Betriebsleitung**) vedení výroby, vedení podniku
Blachfrost *m* (též **Barfrost**) *m* holomráz
Black-box *n* *kybern.* černá skříňka
Black-out-Schalter *m* *div.* panel vypínače
Blähmittel *n* *gum., plast.* nadouvadlo, pórotvorný prostředek
Blähschiefer *m* expandovaná břidlice, expandit
Blähton *m* *stav.* keramzit
Blähung *f* nadmutí, nadýmání, expandování
Blanchieren *n* *1.* *kož.* blanžirování, blanširování, předváření *2. potr.* předežívání
Blank *f* *inf.* prázdny znak ■ ~**beizen** *n* *povl.* moření do čista (v roztocích HNO₃) ■ ~**draht** *m* holý drát, neizolovaný drát, lesklý drát
blankgezogen *hutn.* tažený nalesklo (ocel)
Blankglühen *n* *tep. obr.* žihání nalesklo, lesklé žihání
Blankiermaschine *f* *kin.* leštička
Blankleder *n* *kož.* hlazenice
blankschälen *loupat* doběla
Blank/schleifen *n* *trísk. obr.* broušení nalesklo (hrubé broušení) ■ ~**schmelze** *f* *skl.* čerení (skla) ■ ~**stahl** *m* *hutn.* tažená ocel, lesklá ocel
Bläschen *n* bublinka, puchýřek
Blasdüse *f* *hutn.* dmyšna (pro kuplovnu), dmýchací forma
Blase *f* *chem. 1.* *otel* (destilační), vařák *2.* bublina, puchýř, měchýř ■ ~**balg** *m* měchové dmýchadlo, (kovářský) měch ■ ~**eisen** *n* *skl.* čerčenka, tyč na čerčení skla ■ ~**maschine** *f* *skl.* vyfukovací stroj (na výrobu skleněných výrobků vyfukovací metodou)
blasen *foukat*, puchýřkovat (o nátěru)
Blasen *n* dmýchání, foukání, *plast.* formování vydouváním, vyfukováním ■ ~**bildung** *f* *1.* tvoření puchýřků, tvoření bublinek *2.* puchýřkování (vada povrchové vrstvy) ■ ~**destillation** *f* *chem.* kotlová destilace ■ ~**inhalt** *m* obsah kotle (např. destilačního) ■ ~**koeffizient** *m* *der* **Reaktivität** *n* *ukl.* součinitel reaktivity bublinového varu ■ ~**kupfer** *n* konvertorová surová měď ■ ~**lassen** *n* *skl.* stahování bublinek z roztavené skleněné hmoty ■ ~**säule** *f* *chem.* probublávací kolona, probublávací absorber ■ ~**speicher** *m* *1.* tlakový membránový akumulátor *2. inf.* bublinová paměť ■ ~**spiegel** *m* *opt.* cystoskop ■ ~**verdampfung** *f* bublinkové odpařování ■ ~**zerfall** *m* rozpad bublinek (plynu)
Bläser *m* *1.* *horn.* dyšák, fukač (náhlé vyfouknutí plynu) *2. skl.* fukač (dělník)
Blas/folie *f* *plast.* vyfukovaná fólie, fólie tvarovaná tlakem vzduchu, hadicová fólie ■ ~**form** *f* *1.* *hutn.* výfucna, forma *2. plast., gum.* vyfukovací forma ■ ~**form(verfahren)** *n* *plast.* tvarování vyfukováním ■ ~**gefäß** *n* *hutn.* konvertor ■ ~**hochofen** *m* *hutn.* vysoká pec ■ ~**kammer** *f* *el.* vyfukovací komora ■ ~**länge** *f* *chem. vl.* délka navívání, délka vyfukování (formovaného vlákna) ■ ~**luft** *f* *chem. vl.* návěv, nafukování, nadmýchávání (tlakového vzduchu na formované vlákno) ■ ~**öl** *n* vyfukovaný olej ■ ~**rohr** *n* *1.* fukačka (na šípové nebo kulíčkové střely) *2. žel.* výstupní hubice páry (u parních lokomotiv) ■ ~**schaft** *m* *chem. vl.* navívací komora
Blassgold *n* slitina Cu-Au-Zn-Ag-Ni
Blas/stahl *m* konvertorová ocel, ocel vyrobená v konvertorech ■ ~**stahlwerk** *n* *hutn.* konvertorová ocelárna ■ ~**ventil** *n* *el.* foukací ventil, hlavní ventil ■ ~**ersatzmaschine** *f* *horn.* základkový stroj, stroj pro založení foukané základky ■ ~**zone** *f* *chem. vl.* oblast návěvu (na formované vlákno)
Blatt *n* *1.* lopatka (vesla) *2.* karta, lístek (např. rostliny,

papíru) 3. arch (např. papíru), tabule (např. skla), plát
4. let. list (vrstule) **5. dřev. lišta**, laťka **6. nár. pilový list** **7. text. paprsek** **8. obuv. svršek** **9. čepel**, list (sekery, pily) **8. lopatka** (jelení zvěře) ▫ ~, **fliegendes text.** posuvný paprsek
 ▫ ~, **gerades dřev.** kolmá příložka ▫ ~, **kartesisches mat.** kartézský list ▫ ~, **schräges dřev.** šikmý plát ▫ ~**abnahme** f odebrání listů (dých) ▫ ~**abstand** m vzdálenost listů (dých)
 ▫ ~**abwerfen** n shazování listů ▫ ~**achsel** f paždí listu
Blattaderung f nervatura listu (žilnatina), žilnatina listu
Blatt/ ~**älchen** n hádátka listové ▫ ~**aluminium** n listkový hliník, hliník v listcích
Blatt/anschluss m let. okutí listu (vrstule) ▫ ~**auge** n listový pupen ▫ ~**bildung** f tvorba listů ▫ ~**breite** f šířka pilového listu
Blätthenelektroskop n listkový elektroskop
Blatt/dicke f tloušťka pilového listu ▫ ~**düngung** f hnojení na list ▫ ~**dürre** f zasychání listů ▫ ~**elektrometer** n listkový elektroměr
blatten dřev. spojovat na plát
Blätter/(tellur)erz n min. nagyagit (telurová ruda) ▫ ~**pilz** m václavka obecná
Blätterung fel. 1. paketování (plech) 2. plechování (jádra)
Blatt/fasern fpl listová vlákna, vlákna z listů ▫ ~**feder** f listová pružina, pružnice; žel. list pružnice ▫ ~**federhammer** m tvář. pružinový buchar ▫ ~**fleckenkrankheit** f skvrnitost listů ▫ ~**führung** f vodítko pilového listu ▫ ~**fuß** m let. vrtulová hlavice ▫ ~**gemüse** n listová zelenina ▫ ~**gewebe** n listové pletivo ▫ ~**gold** n listkové zlato, zlato v listcích ▫ ~**grün** n biol. chlorofyl, listová zeleň, chlorofyl
Blättkalandr m gum., plast. listový kalandr, destičkový kalandr
Blatt/knospe f listový pupen ▫ ~**laus** f listová mšice ▫ ~**lehre** f metrol. listková měřka (závitů) ▫ ~**leser** m stránkový snímač
Blättling n trámovka (houba)
blattlos bezlistý
Blatt/weißel m vrt. řezný svídkík ▫ ~**metalle** npl tenké kovové fólie ▫ ~**nervatur** f nervatura listů, žilkování listů ▫ ~**ragfeder** f žel. pružnice ▫ ~**randverbrennung** f popáleniny okrajů listů ▫ ~**rigkeit** f geol. foliace ▫ ~**rippen** fpl slév. výronky ▫ ~**rolle** f kroucení listů ▫ ~**rollkrankheit** f svinutka ▫ ~**rosette** f listová růžice ▫ ~**rücken** m rub listu ▫ ~**rückseite** f polygr. sudá stránka knihy ▫ ~**scheide** f listová pochva ▫ ~**schraube** f šroub s plochou hlavou ▫ ~**schuss** m rána na komoru ▫ ~**silber** n listkové stříbro, stříbro v listcích, stříbrná fólie ▫ ~**spannung** f napětí pilového listu ▫ ~**spitze** f let. konec lopatky vrstule; špička listu ▫ ~**spreite** f listová čepel ▫ ~**steckling** m listový řízek ▫ ~**stellung** f postavení listů ▫ ~**stielgrund** m řápk, stopka listu ▫ ~**stoß** m žel. dotýkový spoj na kolejnicovém spojení
Blattung f dřev. spojení na plát
Blatt/unterseite f spodní strana listu, rub listu ▫ ~**verstellung** f let. přestavění listů (vrstule), změna nastavení listů (vrstule) ▫ ~**werk** n listový, olistění ▫ ~**wespe** f ploskohřbetka smrková (hmyz) ▫ ~**winkel** m let. úhel nastavení listů (vrstule) ▫ ~**wirtel** m přeslen listů ▫ ~**zählanlage** f počítáč listů (dých) ▫ ~**zinn** n cínová fólie, staniol
Blau(eisen)erz n min. vivianit, železofosfátová ruda
Blau n modř ▫ ~, **Berliner** n barv. berlínská modř ▫ ~, **Thenards** n Thénardova modř, kobaltová modř ▫ ~, **Turnbulls** n barv. Turnbullova modř ▫ ~**anlassen** n povl. oksyličení namodro ▫ ~**anlauf** m tep. zpr. tvoření modrého závoje
Bläubad n barv. modřící lázeň, lázeň barvicí modrda
Blaubrenne f povl. lázeň na portuťování
blaubrüchig tep. zpr. lámavý za modrého žáru
Bläue f zamodralost (vada dřeva)
Bläuen n barv. modření (tkaniny)

Bläuepilz mpl houby způsobující modrání dřeva
Bläueschutzwirkung f ochranný účinek proti modrání
Blau/farbenglas n barv., skl. smalt (modrý kobaltový pigment) ▫ ~**fäule** f zamodralost dřeva ▫ ~**filter** n fot. modrý filtr ▫ ~**flächenglimmlampe** f modrá plochá doutnavka, bezpečnostní světlo (modrá doutnavka) ▫ ~**gas** n paliv. Blauův plyn ▫ ~**gel** n blaugel (silikagel zbarvený chlořidem kobaltovým), modrý silikagel ▫ ~**glockenbaum** m paulovnie ▫ ~**glühen** n popouštění na modrou barvu ▫ ~**gummibaum** m blahovíčník kulatoplodý ▫ ~**hitze** f tep. zpr. modrý žár ▫ ~**holz** n kameškové dřevo ▫ ~**lagemagnet** m TV magnet přesouvání modrého paprsku
Blau/radialschaltung f TV zařízení na regulaci modrého paprsku ▫ ~**säure** f chem. kyselina kyanovodíková ▫ ~**schlick** m sirný kal, modrý kal ▫ ~**schrift(speicher)röhre** f elektron. 1. osciloskopická lampa s dlouhým dosvitem 2. paměťová elektronka ▫ ~**sieb** m drvopeň hruškový (hmyz) ▫ ~**sprödigkeit** f met. křehkost při zahřátí na modrou barvu ▫ ~**stein** m hutn. skalice modrá ▫ ~**ton** modrá hlína (velmi plastická) ▫ ~**wassergas** n paliv. vodní plyn
Blech n plech ▫ ~ **mit vorgeschriebener Festigkeit** plech s předepsanou pevností ▫ ~, **differenzverzinntes** bílý plech s diferencovanými vrstvami (na obou stranách plechu); plech pocínovaný elektrolyticky s různými vrstvami ▫ ~, **geripptes** zbrovaný plech ▫ ~, **gewaltes** válcovaný plech ▫ ~, **kaltgewaltes** hutn. plech válcovaný zastudena ▫ ~, **plattiertes** plátovaný plech ▫ ~, **verbleites** poolovený plech ▫ ~, **verzinktes** pozinkovaný plech ▫ ~, **verzinntes** pocínovaný plech, bílý plech ▫ ~**aufreibmaschine** f hutn. stroj na rozdělvání (balíků) plechů ▫ ~**bearbeitung** f zpracování plechu ▫ ~**biegemaschine** f ohýbačka plechů ▫ ~**büchse** f plechovka (z bílého plechu) ▫ ~**druck** m polygr. tisk na plech ▫ ~**druckmaschine** f polygr. tiskařský stroj na plech ▫ ~**haut** f oplechování (tenkým plechem) (např. letadla) ▫ ~**isolation** f tel. izolace plechu ▫ ~**käfig** m mech. plechová klec (ložiska) ▫ ~**kantenhobelmaschine** f hoblovka na hrany plechů ▫ ~**kernübertrager** m el. jádrový transformátor ▫ ~**lager** n stroj tenkostěnné ložisko; pánev (ložiska) tenkostěnná ▫ ~**lehre** f metrol. měrka na tloušťku plechu, plechová šablona (na měření kuželů při soustružení apod.) ▫ ~**mantelstein** m cihla (ohnivzdorná) v plechovém pláští ▫ ~**profile** npl ohýbané profily (z plechu) ▫ ~**rahmen** m žel. nosný rám (chassis) ▫ ~**reckbank** f hutn. vyrovnávačka (na vyrovnávání plechů natahováním) ▫ ~**richtmaschine** f rovnačka plechů, stroj na rovnání plechů ▫ ~**rundlauf** m oběh plechů ▫ ~**schablone** f plechová šablona (tvarovací, kopírovací) ▫ ~**schnitt** m výstřížek z plechu, plechový tvar ▫ ~**sicherung** f stroj. pojistná podložka s jazýčkem (zajištění hlavy šroubu nebo matice proti otáčení) ▫ ~**spannen** n ruční vyrovnávání plechů ▫ ~**stapler** m hutn. vysokozdvížený vozík na plechu ▫ ~**stauchen** n tvář. pčechování plechů ▫ ~**straße** f, **schwere** hutn. válcovna tlustých plechů ▫ ~**strecke** f trat na válcování plechu, plechotrat ▫ ~**tafelschere** f hutn. přímoběžné nůžky na plech, nůžky na tabulový plech; tvář. nůžky na plech ▫ ~**träger** m stav. plnostěnný (plechový) nosník ▫ ~**umlauf** m oběh plechů ▫ ~**verdampfer** m chlad. deskový výparník ▫ ~**verkleidung** f oplechování, obložení plechem, opláštění plechem ▫ ~**verluste** mpl el. str. ztráty v plechu ▫ ~**verschalung** f oplechování, obložení plechem, opláštění plechem ▫ ~**walzwerk** n hutn. válcovna plechu ▫ ~**wäsche** f mytí plechů
Blei n chem. olovo, Pb ▫ ~**abguss** m olovený odlitek ▫ ~**abschirmung** f olovená clona, odstínění olovem ▫ ~**asche** f hutn. olovený popel ▫ ~**bad** n olovená lázeň ▫ ~**badhärten** n tep. zpr. kalení v olovené lázni ▫ ~**badofen** m hutn. pec na tavení olova ▫ ~**benzin** n etylovaný benzin ▫ ~**blech**

n olovený plech ▫ **~blockprobe** *f* *v* *v*ybuš. zkouška oloveného plechu ▫ **~brücke** *f* *elchem.* olovený spojovací můstek (akumulátoru) ▫ **~brunnen** *f* *hutn.* Ahrentsův sifon (na stahování olova)

Bleichbad *n* bělicí lázeň, bělicí roztok

Bleiche *f* bělení; **Bleiche** roztok, bělicí kapalina, bělidlo

bleichen bělit, bělit

Bleichen *n* bělení

Bleicherde *f* petr. bělicí zemina, odbarvovací hlinka

Bleicherei *f* text. bělárna, bělidlo

Bleichflotte *f* text. bělicí lázeň ▫ **~gefäß** *n* text. bělicí kád', bělicí lázeň ▫ **~kessel** *m* papírn. kotol na bělení ▫ **~kohle** *f* chem. aktivní uhlí (na odbarvování roztoků) ▫ **~laugen** *fpl* chem. bělicí louhy ▫ **~lösung** *f* bělicí roztok ▫ **~maschine** *f* text. bělicí stroj ▫ **~mittel** *n* bělicí prostředek, bělidlo ▫ **~sucht** *f* chloróza

Blei/dampf *m* olovené výpary, olovená pára, olovo v parách

▫ **~einsatz** *m* výkr. tužec (do kružidla) ▫ **~empfindlichkeit** *f* paliv. vnímavost k tetraethylolovu (benzinu) ▫ **~farben** *fpl* olovnaté barvy, olovnaté pigmenty ▫ **~glanz** *m* min. galenit ▫ **~glas** *n* olovnaté sklo ▫ **~glätte** *f* min. klejt ▫ **~gummi** *m* 1. guma do olova 2. guma s olovem (chránící před rentgenovými paprsky) ▫ **~kabel** *n* el. kabel s olovenými pláštěm ▫ **~kalzium** *n* materiál na ložiskovou slitinu olovo-vápenato-sodovou ▫ **~kammer** *f* 1. chem. olovená komora 2. nukl. olovená kazeta, olovený kryt ▫ **~kammerkristalle** *mpl* chem. komorové krystaly ▫ **~kappe** *f* el. ochranná olovená čepička (na kabel) ▫ **~kiel** *m* lod. olovený zátěžový kříd' ▫ **~krätze** *f* hutn. propal olova ▫ **~kristall** *m* olovnatý křišťál ▫ **~legierung** *f* olovená slitina, slitina se základem olova ▫ **~lot** *n* 1. geod. olovnice 2. svař. olovená pájka 3. vod. transp. olovená sonda ▫ **~mantel** *m* olovený plášť (např. kabelu) ▫ **~mennige** *f* chem. suřík olovnatý ▫ **~mine** *f* výkr. grafitová tuha (do patentní tužky) ▫ **~patentieren** *n* tep. zpr. patentování v olovené lázni ▫ **~raffinierofen** *m* hutn. pec na rafinaci olova

Bleiroit *n* chem. suřík, minium

Bleirotguss *m* bronz Sn-Pb-Zn

Blei/salpeter *n* chem. dusičnan olovnatý ▫ **~sammler** *m* olovený akumulátor, kyselý akumulátor ▫ **~schachtofen** *m* hutn. šachtová pec na výrobu olova ▫ **~schmelze** *f* roz-tavené olovo, olovená lázeň ▫ **~schnitt** *m* polygr. gravura v olovu ▫ **~schürze** *f* olovená ochranná zástěra ▫ **~stemmer** *m* nář. temovadlo, tužlik

Bleistift *m* tužka ▫ **~brettchen** *n* tužkárenské prkénko ▫ **~einlauf** *m* slév. tužkový vtok ▫ **~fassung** *f* plášť tužky ▫ **~fertigung** *f* výroba tužek ▫ **~holz** *n*, **afrikanisches** cedr africký ▫ **~holz** *n*, **kalifornisches** cedr incense ▫ **~holz** *n*, **virginisches** cedr americký ▫ **~röhre** *f* elektron. tužková elektronka ▫ **~spitzmaschine** *f* strojek na ostění tužek ▫ **~zeder** *f* jalovec viržinský

Blei/vergiftung *f* ochr. pr. otrava olovem ▫ **~verglasung** *f* stav. zasklívání do olova, vitráž ▫ **~weiß** *n* barv. olovená běloba ▫ **~wolle** *f* olovená vlna ▫ **~zeichnung** *f* výkres v tužce (tužkou)

Blend/boden *m* stav. slepá podlaha ▫ **~bogen** *m* arch. slepý oblouk ▫ **~brett** *n* krycí prkno

Blende *f* 1. zaslepení, přepážka (v potrubí) 2. arch. zdánlivý element (např. slepé okno) 3. lod. protibourková clona (kruhového lodního okénka) 4. metrol. (měřicí) clona 5. min. blejno 6. opt. clona, diafragma

blenden 1. opt. oslepit, oslnit 2. el. stímit, clonit 3. clonit, zaclonit (světlo)

Blenden/revolver *m* opt. otočný terčik s clonami, revolver s clonami ▫ **~ring** *m* fot. clonový prstenec, kroužek clony

Blender/üstung *f* hutn. pražení blejna ▫ **~wald** *m* výběrný les

Blend/fassade *f* stav. slepé průčelí (předsazené) ▫ **~laden**

m stav. okénice ▫ **~mauer** *f* pažinové zdvo, obezdívka ▫ **~mauerwerk** *n* stav. obklad zdi, obložení zdiva (např. z přírodního kamene) ▫ **~rahm(en)fenster** *n* stav. okno v osazovacím rámu ▫ **~rahmen** *m* stav. osazovací rám; rámová dveřní zárubeň ▫ **~rahmentür** *f* stav. dveře s dveřní zárubní ▫ **~schutz** *m* opt. clona proti oslivení ▫ **~stein** *m* stav. obkladový kámen, desková výplň, licová cihla

Blendung *f* oslnění, oslepení

Blendungsleuchtdichte *f* opt. oslnující jas

BLG (= **Batterieledegerät** *n*) nabíječka

Blickfenster *n* okénko (kosmické lodi)

Blimp *m* zvukotěsný kryt kamery

Blind/abheftung *f* čal. skryté prošívání ▫ **~aufnahme** *f* kin., fot. chod kamery bez pásky, chod naslepo ▫ **~belegung** *f* telef. obsazení naslepo (např. spoje) ▫ **~boden** *m* stav. hrubá podlaha ▫ **~druck** *m* polygr. tisk napřezdno

Blindenschrift *f* polygr. Braillovo písmo, vytlačené písmo (pro nevidomé)

Blindenschriftmaschine *f* psací stroj pro nevidomé

Blind/flansch *m* slepá příruba, záslepka (potrubí) ▫ **~flugkurve** *f* let. standardní zatáčka ▫ **~furnier** *n* dřev. poddýžka, dýhová vločka ▫ **~fußboden** *m* stav. hrubá podlaha ▫ **~gänger** *m* zbroj. nevybuchlá munice ▫ **~guss** *m* polygr. slepý odlitek (stereotypu) ▫ **~heftprofil** *n* čal. profil pro skryté sponkování ▫ **~holz** *n* poddýžka, střed (laťovkový) ▫ **~landung** *f* let. přistání podle přístrojů, přistání bez viditelnosti ▫ **~last** *fel.* jalová zátěž, reaktanční jalová zátěž ▫ **~last** *f*, **induktive** el. indukční jalová zátěž ▫ **~leistung** *f* 1. el. jalový výkon 2. spal. mot. ztráta výkonu odporem při jízdě 3. stroj. vnitřní výkon planetového převodu ▫ **~leistungskondensator** *m* el. kompenzační kondenzátor ▫ **~leistungsmaschine** *f* el. str. synchronní kompenzátor ▫ **~leistungsmesser** *m* el. jalový wattmetr ▫ **~leitwert** *m* el. jalová vodivost, susceptance ▫ **~leitwert** *m*, **negativer** el. negativní susceptance, negativní jalová vodivost, induktivní jalová vodivost ▫ **~material** *n* polygr. výplňkový sazečský materiál ▫ **~munition** *f* slepá munice ▫ **~nahtprofil** *n* čal. profil pro skrytý šev ▫ **~niet** *m* nýt jednostranně uzavíraný ▫ **~ort** *n* horn. 1. slepá chodba 2. neprorážený předeek (slepý) ▫ **~ortverhältnis** *m* horn. žebrová základka ▫ **~prägung** *f* polygr. slepý tisk, slepé tisknutí (bez barvy) ▫ **~rahmen** *m* rám okna, krycí rám ▫ **~rahmen** *m* stav. osazovací rám ▫ **~röhre** *f* elektron. reaktanční elektronka ▫ **~rückkopplung** *f* elektron. jalová zpětná vazba ▫ **~schacht** *m* 1. horn. slepá jáma, šachtice, šibík 2. poz. inž. komín ▫ **~schaltbild** *n* aut. slepé schéma zapojení ▫ **~schaltelement** *n* el. reaktanční element ▫ **~schloss** *n* stav. zadlabací zámek ▫ **~spannung** *f* el. reaktanční napětí, jalové napětí ▫ **~spule** *f* el. slepá sekvence vinutí ▫ **~stich** *m* čal. skrytý steh ▫ **~stichnähmaschine** *f* čal. stroj pro šití skrytého stehu ▫ **~stöpsel** *m* slepá zástrčka (na blokování zásuvek) ▫ **~Triowalgerüst** *n* hutn. válcovací stolice „slepé trio“ ▫ **~verkehr** *m* tel. jalový provoz, slepý provoz ▫ **~widerstand** *m* jalový odpor, reaktance ▫ **~widerstand** *m*, **negativer** el. negativní reaktance, negativní jalový odpor ▫ **~zylinder** *m* text. prokluzový vál

Blinker *m* 1. mot. ukazatel směru (vozidla) 2. vod. transp. signalizační světlo

Blink/feuer *n* kmitové (signální) světlo ▫ **~geber** *m* mot. přerušovač blikáče ▫ **~leuchte** *f* mot. blikáč, blikací ukazatel ▫ **~licht** *n* kmitavé (signální) světlo ▫ **~lichtanlage** *f* žel. (signalizační) zařízení s přerušovaným světlem (na přejezdech) ▫ **~lichtschalter** *m* mot. přepínač blikáče, přepínač blikacího ukazovatele ▫ **~verfahren** *n* geod. metoda zatřpytu

Blister(ver)packung *f* balení „blister“

Blitz/licht)photolyse *f* záblesková fotolýza ▫ **~ableiter** *m*

*el.*bleskosvod ▫ ~**ableiterstange** *f el.* tyč bleskosvodu
 ▫ ~**feuer** *n* krátce probleskující světlo (signalizační)
 ▫ ~**lampe** *f fot.* bleskova, blesková žárovka ▫ ~**licht** *n*
fol. zábleskové světlo, záblesk ▫ ~**peilzeichen** *n ochr. pr.*
 značka blesku, dvakrát lomená čára se šipkou (označení
 nebezpečí) ▫ ~**röhre** *f fot.* záblesková výbojka, fulgurit
 ▫ ~**verdampfung** *f elektron.* explozivní napařování

Bloch-Grüneisen-Gesetz *n* Bloch-Grüneisenův efekt

Blochwand *f fyz.* Blochova stěna

Block *m* 1. *arch.* blok (obytný) 2. *dřev.* kláda, špalek 3. *geol.*
 kra (tektonická) 4. *inf.* blok 5. *lod.* blok 6. *hutn.* ingot,
 předvalek, předlítek (přibližně čtvercového profilu) 7.
stroj. kladnice (jeřábu) 8. *petr.* valoun, balvan, skalní
 blok ▫ ~, **chemisch gedeckelter** chemicky zavičkováný
 náliček oceli ▫ ~, **erratischer petr.** eratik ▫ ~**abbau** *m horn.*
 blokové dobývání, bloková těžba, dobývání v blocích

Blockade *f polygr.* blokáda

Block/anfahrt *f energ.* rozjezd bloku ▫ ~**anlage** *f žel.* hradlo-
 vé zařízení ▫ ~**anlage**, **selbsttätige** samočinné blokovací
 zařízení ▫ ~**anode** *f elchem.* bloková anoda, lisovaná
 anoda ▫ ~**aufsatz** *m hutn.* ingotový nástavec, nástavek
 ▫ ~**aufspanntisch** *m stůl* na upínání bloků, stůl na upínání
 výřezů ▫ ~**aufzug** *m* dopravník výřezů ▫ ~**bandsäge** *f*
 kmenová pásová pila ▫ ~**bau** *m* roubené stavení ▫ ~**bau-**
weise *f* konstrukce v blocích, blokové stavení ▫ ~**befehl**
m inf. blokový povel ▫ ~**betrieb** *m I. kotl.* blokový provoz
 2. bloková metoda (v elektrometrii) ▫ ~**bild** *n I. geod.*
 blokový diagram 2. *inf.* blokové schéma ▫ ~**bohle** *f stav.*
 fošna (stěny) ▫ ~**bohlenwand** *f* stěna z fošen ▫ ~**brecher**
m hutn. odlamovač odlišit ▫ ~**diagramm** *n I. inf.* bloko-
 vé schéma 2. *geod.* blokový diagram ▫ ~**drehen** *n tržsk.*
obr. soustružení ingotů ▫ ~**drehvorrichtung** *f* zařízení
 na otáčení klád ▫ ~**drücker** *m hutn.* tlačka bloků, tlačka
 ingotů ▫ ~**einrichtung** *f žel.* hradlové zařízení ▫ ~**elevator**
m elevátor výřezů

Blocken *n I. inf.* vytváření bloků 2. *plast.* vzájemná přilna-
 vost vrstev materiálu, lepkavost vrstev 3. *žel.* blokování

Blockendeeichen *n inf.* znak konce bloku

Block/feld *n žel.* hradlové pole ▫ ~**form** *f hutn.* tvar ingotu,
 houska (tvar dodávané suroviny u neželezných kovů),
 kokila ▫ ~**form** *f*, **verkehrt konische** *hutn.* ingot ve
 tvaru obráceného kužele, ingot sblhající se směrem dolů
 ▫ ~**formaufsatz** *m hutn.* ingotový nástavec ▫ ~**fundament**
n stroj. blokový fundament, blokový základ ▫ ~**gebirge**
n geol. blokové hory, blokové pohoří ▫ ~**guss** *n hutn.* lité
 ingotů ▫ ~**heftmaschine** *f polygr.* stroj na blokové šití (drá-
 tem) ▫ ~**holz** *n dřev.* kláda, špalek ▫ ~**hütte** *f* roubená chata

Blockierung *f der Versetzungen* *kryst.* blokování dislokací

Blockierung *f el.* zablokování (vypínače), zahrazování,
 zajištění (zablokováním)

Block/kette *f* civečnicový nátrubkový řetěz ▫ ~**kipswagen**
m hutn. sklápěcí ingotový vůz ▫ ~**kokille** *f hutn.* bloková
 kokila (krystalizátor), kokila pro nebramové ingoty
 ▫ ~**kopf** *m hutn.* ztracená hlava, hlava ingotu ▫ ~**kraftwerk**
n bloková elektrárna, elektrárna s blokovým uspořádáním
 (kotlů a turbín) ▫ ~**kreissäge** *f* kmenová kotoučová pila
 ▫ ~**leistungsregelung** *f* regulace výkonu energetického
 bloku ▫ ~**lücke** *f inf.* mezera mezi bloky ▫ ~**metall** *n*
 druhotná neželezná slitina (získaná z přetavení šrotu)
 ▫ ~**montage** *f stav.*, *lod.* montáž bloků ▫ ~**motor** *m spal.*
mot. jednoblokový motor ▫ ~**platte** *f* laťovka s blokovým
 středem ▫ ~**polymerisation** *f plast.* I. bloková polymerace
 2. polymerace v bloku ▫ ~**presse** *f* blokový lis ▫ ~**punkt**
m plast. teplota samovolného slepení se termoplastických
 materiálů v době skladování ▫ ~**regelung** *f energ.* regulace
 bloku (turbíny a kotle) ▫ ~**säulenkran** *m* sloupový portá-
 lový jeřáb ▫ ~**schalbild** *n* blokové schéma ▫ ~**schaltme-**

thode *f aut.* metoda blokových schém ▫ ~**schaltplan** *m*
el. blokové schéma ▫ ~**schaltung** *f el.* blokové spojení,
 blokové zapojení, blokové schéma ▫ ~**schema** *n* blokové
 schéma, blokový diagram ▫ ~**schiene** *f žel.* bloková kolej
 ▫ ~**schnitt** *m tvář.* střihadlo s vodícím stojánkem ▫ ~**sei-**
gerung *f met.* vycezenina v ingotu, odmítní v ingotu
 ▫ ~**seigerung** *f*, **umgekehrte met.** obrácená segregace,
 obrácené vycezení (v ingotu), obrácené odměšování ▫ ~**si-**
gnal *n žel.* oddílové návěstidlo; oddílový signál ▫ ~**stahl**
m hutn. ocel v ingotech, ocelové ingoty ▫ ~**stapel** *m* hráň
 řeziva (ve tvaru kmene) ▫ ~**stein** *m stav.* tvárnice ▫ ~**stelle**
f žel. hradlo ▫ ~**straße** *f hutn.* blokovna, předvalková trať
 ▫ ~**strecke** *f žel.* hradlový úsek ▫ ~**technik** *f elektron.*
 technika (integrovanych obvodů) ▫ ~**titan** *n hutn.* ingot
 titanu, titanový ingot ▫ ~**übertragung** *f inf.* přesun bloku,
 přesun po blocích

Blockung *f I. žel.* zahrazení 2. blokování

Blockungsfaktor *m inf.* blokovací faktor

Block/verband *m stav.* řetězová vazba, holandská vazba,
 polokřížová vazba (zdřiva) ▫ ~**verschluss** *m stroj.* blokový
 uzávěr, sámkový blok ▫ ~**wagen** *m* upínací vozík (pásové
 pily) ▫ ~**walzwerk** *n hutn.* válcovna předvalků ▫ ~**wand** *f*
 roubená stěna ▫ ~**ware** *f* boules, neomítané řezivo, kme-
 nové řezivo ▫ ~**wender** *m hutn.* manipulátor (s ingoty)
 ▫ ~**werk** *n žel.* blokovna, hradlo ▫ ~**zange** *f* klešťový
 drapak (na kutatinu) ▫ ~**zeit** *f let.* úsekový čas ▫ ~**zug** *m*
 vedení výřezu ▫ ~**zwischenraum** *m inf.* mezera mezi bloky

Blöße *f* kož. holina, slabina

Blst. (= **Blockstelle**) *f žel.* hradlo

Blühbeginn *n* nakvétání

blühen kvést

Blühen *n* kvetení

blühend kvetoucí

Blume *f potr.* I. pěna (na pivu) 2. vůně, buket (vína)

Blumen *f pl slév.* výkvět (vada) ▫ ~**beet** *n* květinový záhon

▫ ~**binderei** *f* vazbačství květin (floristika), floristika

blumenblattlos bezkorunný

blumenblütig korunovitý, mající korunu

Blumen/dolde *f* okolík ▫ ~**furnier** *n* dýha s květovanou kres-
 bou ▫ ~**gärtnerie** *f* květinářství, podnik pěstující květiny
 ▫ ~**haus** *n* skleník ▫ ~**kasten** *m* květinový truhlík ▫ ~**kiste**
f květinový truhlík ▫ ~**krone** *f* koruna (květu) ▫ ~**rasen** *m*
 květinový trávnik ▫ ~**tisch** *m* květinový stůl ▫ ~**trog** *m*
 květinový truhlík

blumig květovaný (dýha)

Blut/albuminleim *m* albuminové lepidlo

Blüte *f I.* květ 2. doba květu, rozkvět ▫ ~, **dikline** různopo-
 hlavní květ, diklinický květ ▫ ~, **einhäusige** jednodomý
 květ ▫ ~, **hermaphrodite** obojaký květ ▫ ~, **männliche**
 samčí květ ▫ ~, **monokline** obojaký květ ▫ ~, **taube** hluchý
 květ, jalový květ ▫ ~, **weibliche** samičí květ, pestíkový
 květ ▫ ~, **zweihäusige** dvojdomy květ ▫ ~, **zwittrig**
 obojohlavní květ

Bluten *n I.* přechod na jiné vlákno 2. *barv.* krvácení, pouštění
 barvy 3. tvorba výkvětu na povrchu betonu 4. vystupování
 asfaltu z povrchu vozovky 5. výskyt červeného kyslíčniku
 železitého na oceli v důsledku černé koroze

Blüten/diagram *n* květní diagram ▫ ~**durchschnitt** *m* průměr
 květu ▫ ~**ertrag** *m* výnos květů ▫ ~**gewächse** *pl* kvetoucí
 rostliny ▫ ~**hülle** *f* okvěti ▫ ~**induktion** *f* indukce kvetení
 ▫ ~**kelch** *n* kalich ▫ ~**knospe** *f* květní poupě, květní pupen
 ▫ ~**korb** *m* úbor (květní) ▫ ~**pflanzen** *kvetoucí* rostliny
 ▫ ~**satz** *m* násada květů ▫ ~**stand** *m* květenství, soukvětí
 ▫ ~**stengel** *m* stvol květní ▫ ~**stiel** *m* květní stopka ▫ ~**zeit**
f doba květu

blütig I. -květý 2. -krevný (plnokrevný ap.)

Blut/laugensalz *n*, **gelbes chem.** hexakvanoželezitan dra-

selný ▫ **stein** *m min.* hematit ▫ **~vergiftung** *f ochr.* pr. otrava krve

Bm. I. (= **Baumuster** *n*) konstrukční vzor, konstrukční typ 2. (= **Bahnmeistereif** *f*) žel. drážní úsek

B-Meißel *m vrt.* parabolický vrták

BMZ (= **Baumassenzahl** *f*) hustota obestavěného prostoru (poměr obestavěného prostoru k ploše stavebního pozemku - m³/m²)

B-Norm *f* empiricko-statistická norma

BO I. (= **Bauordnung** *f*) stavební řád 2. (= **Eisenbahn-Bau- und Betriebsordnung** *f*) řád staveb a využití železnic

Bö *f meteo.* poryv (větru), náraz (větru)

Boart *m min.* bo(a)rt (diamantový prášek)

Boberleine *f lod.* lano bójký (označující měličnu nebo vrak)

Bobine *f I.* bobina 2. *text.* cívka, bobina 3. *papirn.* bobina, kotouč

Bobinen(förder)maschine *f horn.* farácí stroj s bobinou

Bock *m* koza, kozlík, trojnožka

Bockbüchsfinte *f* kozlice (obojetnice)

Bock/derrick *m* kozlíkový sloupový jeřáb ▫ **~dorn** *m* kustovnice ▫ **~fangedamm** *m vod. inž.* tabulová jímka ▫ **~fräse** *f trísk.* obr. frézka na tvarované plochy (dřeva) ▫ **~gerüst** *n stav.* lešení na kozách ▫ **~käfer** *m* tesářík (brouk) ▫ **~kran** *m* kozlíkový jeřáb (pojízdný) ▫ **~leiter** *f* dvojitý žebřík, malířský žebřík, štafle ▫ **~ramme** *f stav.* kozlíkové beranidlo

Bock/schere *f* upevněné nůžky ▫ **~schleifmaschine** *f slév.* bruska na čištění odlitků (stojící) ▫ **~schwabbelmaschine** *f* leštička s látkovým kotoučem

Bock/stand *m* podstavec ▫ **~wagen** *m* vůz se stojinami (na převoz skleněných tabulí) ▫ **~winde** *f stroj.* navíjecí vrátek, stojanový zdvihák ▫ **~windmühle** *f* stojanový větrák

Bode-Diagramm *n aut.* Bodeův diagram

Boden *m I.* dno (nádoby, lodi) 2. *zem.* půda, země, zemina 3. podlaha 4. nistěj (pece) 5. *chem. dno* (kolony) 6. *kož.* podešev 7. *patro* ▫ **~, alkalischer** alkalická půda ▫ **~, anstehender** vystupující půda ▫ **~, basenreicher** zásaditá půda, soudržná půda ▫ **~, durchlässiger** propustná půda ▫ **~, erschöpfter** vyčerpaná půda, neúrodná půda ▫ **~, fester** pevné podloží, hutná půda ▫ **~, fruchtbarer** úrodná půda ▫ **~, geschütteter** zásypaná půda; antropogennická půda ▫ **~, gewachsener** úrodná půda ▫ **~, humushaltiger** humusová půda ▫ **~, juveniler** nevyvinutá půda ▫ **~, kieselhaltiger** křemenitá, šterkovitá půda ▫ **~, leichter** lehká půda, lehká zemina ▫ **~, loser** sypká půda ▫ **~, magerer** chudá půda ▫ **~, morastiger** bahnitá, močálovitá půda ▫ **~, neutraler** neutrální půda ▫ **~, nichtbindiger** sypká půda, málo pojivá půda ▫ **~, organischer** organická půda ▫ **~, rolliger** sypká půda, sypká zemina ▫ **~, sandiger** písčitá půda ▫ **~, saurer** *zem.* kyselá půda ▫ **~, schlammiger** bahnitá půda (jilovitá) ▫ **~, schwerer** těžká půda ▫ **~, theoretischer** *chem.* teoretické patrná (rekтификаční kolony) ▫ **~, undurchlässiger** nepropustná půda ▫ **~, verkitteter** tmelená podlaha ▫ **~abdeckung** *f* nakrytí půdy, zakrytí půdy ▫ **~algen** *fpl bot.* řasy půdní ▫ **~analyse** *f* půdní rozbor, analýza půdy ▫ **~anker** *m žel., kotl.* dnový stahováč (dělicí síťovou stěnu s dnem bubnu) ▫ **~antrieb** *m zem.* pohon od pojezdového kola ▫ **~arten** *fpl, leichtlösbar* snadno rozpavdě druhy půd, málo kompaktní půdy ▫ **~arten** *fpl, mittelschwer lösbar* středně pojitelné druhy půd ▫ **~aufgabe** / *lub* ▫ **~auflockerung** *f* zkypření půdy ▫ **~auftrieb** *m* vztlaková síla zeminy ▫ **~aussug** *m der Gießpfanne* *hutn.* pánvová výlevka, výtok z líci pánve ▫ **~aushub** *m I.* výkopové práce 2. výkop (zemina) ▫ **~azidität** *f* půdy kyselost ▫ **~bakterien** *fpl* půdní bakterie ▫ **~balken** *m* spodní žebro (např. u koncertní kytary) ▫ **~bearbeitung** *f*

obdělávání půdy, zpracování půdy ▫ **~bearbeitung** *f zem.* obdělávání pole ▫ **~belag** *m stav.* pokrytí podlahy, podlahová krytina ▫ **~beplankung** *f lod.* položení latěk na dno ▫ **~beplattung** *f lod.* dnová obšívka ▫ **~beschlag** *m lod.* plechové pobítky dna (dřevěného) ▫ **~bespannung** *f* potah příhraně ▫ **~beutel** *m* stojací sáček, stojací pytlík ▫ **~bewässerung** *f* zavlažování půdy, zavodňování pole ▫ **~bildung** *f* pedogeneze ▫ **~blasen** *n hutn.* dmýchání v konvertoru spodním otvorem ▫ **~Boden-Waffe** *f* zbraň země-země, hlavice země-země ▫ **~bonität** *f* bonita půdy ▫ **~Bord-Funkverkehr** *m* radiokomunikace země--letadlo ▫ **~brett** *n* podlahové prkno ▫ **~dämpfung** *f* propaňování půdy ▫ **~decker** *m* půdopokryvná rostlina, rostlina kryjící půdu ▫ **~degradation** *f* půdní degradace ▫ **~desinfektion** *f* dezinfekce půdy ▫ **~dienst** *m let.* pozemní služba ▫ **~dose** *f* podlahová zásuvka ▫ **~druck** *m I.* tlak na půdu 2. *hydr.* tlak na dno (nádoby) ▫ **~durchlässigkeit** *f* propustnost půdy ▫ **~durchlüftung** *f* provzdušňování půdy ▫ **~echo** *n rad.* odraz od povrchu země, pozemní ozvěna ▫ **~effekt** *m let.* vliv (blízkosti) země, účinek země ▫ **~effektfahrzeug** *n let.* vznášedlo ▫ **~einbruch** *m geol.* propadlina (v půdě) ▫ **~einlauf** *m san.* podlahová výlevka, odtok podlahou ▫ **~einschlag** *m* půdní sonda ▫ **~elektrode** *f el.* elektroda na dně (obloukové pece) ▫ **~entlader** *m* samovykládací vagon ▫ **~entleerer** *m I.* žel. vagon s vykládacím dnem 2. vědro s klapkou ve dně ▫ **~entseuchung** *f* dezinfekce půdy, odmoření půdy ▫ **~entwässerung** *f* odvodnění půdy, drenáž ▫ **~erosion** *f* eroze půdy ▫ **~feuchtigkeit** *f* vlhkost podloží ▫ **~feuer** *n* pozemní požár ▫ **~feuerung** *f* *kotl.* dnové vytápění ▫ **~feutigkeit** *f* vlhkost půdy ▫ **~filter** *n I. san.* kalové pole 2. *vod. inž.* půdní filtr ▫ **~fläche** *f* povrch půdy, ložná plocha (vozu) ▫ **~fliese** *f stav.* podlahová dlaždice (keramická) ▫ **~fließen** *n geol.* odplavování hlíny, soliflukce ▫ **~förderung** *f* pozemní doprava ▫ **~form** *f I.* forma v podlaze 2. *hutn.* nistěj vysoké pece ▫ **~formen** *n slév.* formování v půdě (slévárny) ▫ **~fräse** *f zem.* půdní fréza ▫ **~freiheit** *f I. let.* světlá výška (vzdálení konce vrtule od země při svislém ustavení) 2. *mot.* světlá výška (vzdálenost nejnižší části vozidla od vozovky) ▫ **~funkstelle** *f* pozemní radiokomunikační stanice, pozemní radiostanice ▫ **~gang** *m lod.* dnový pás ▫ **~gefüge** *n* struktura půdy, struktura zeminy ▫ **~genwinning** *f poz. inž.* dobývání těživa, dobývání těžného materiálu ▫ **~heizung** *f* půdní vytápění, vyhřívání půdy ▫ **~humus** *m* půdní humus ▫ **~injektion** *f stav.* injekce dna, injekce půdy ▫ **~kamm** *m* stěrák ▫ **~karte** *f* půdní mapa ▫ **~kenngröße** *f* ukazatel fyzických vlastností půdy ▫ **~krum** *f* ornice ▫ **~kruste** *f* půdní kůra, půdní přísušek ▫ **~kunde** *f* půdoznalství, pedologie ▫ **~lader** *m spal. mot.* dodávkový kompresor ▫ **~lasche** *f* dnový příložka (krabíčky) ▫ **~lautsprecher** *m akust.* podzemní reproduktor ▫ **~leistung** *f spal. mot.* přízemní výkonost (motoru) ▫ **~lockerer** *m zem.* kypřící stroj, kypříč ▫ **~lockerung** *f* kypření půdy ▫ **~lösung** *f* půdní roztok ▫ **~luft** *f geol.* půdní vzduch ▫ **~Luft-Waffe** *f* zbraň země-vzduch, střela země-vzduch ▫ **~müdigkeit** *f* únava půdy ▫ **~nebel** *m meteo.* přízemní mlha ▫ **~oberheizung** *f* vytápění na povrchu půdy ▫ **~packer** *m poz. inž.* pěch ▫ **~panoramafunkmessanlage** *f rad.* pozemní přehledový radiolokátor ▫ **~parzellierung** *f* parcelování půdy ▫ **~personal** *n let.* pozemní personál, pozemní obsluha ▫ **~planke** *f lod.* podlahová dužina ▫ **~platte** *f I.* podlahová deska 2. *hutn.* dnová deska, deska ve dně (konvertoru) 3. *lod.* deska dna 4. *slév.* základní nosná deska (u kuplovy) 5. *mot.* stýčnice, lišta (článek housenkového pásu) 6. *stav.* základová deska, fundament ▫ **~pressung** *f* tlak na půdu, namáhání půdy ▫ **~pressung** *f, zulässige* *stav.* dovolené zatížení zeminy ▫ **~probe** *f* půdní vzorek ▫ **~punkt** *m geod.*

zemní bod ■ **~reform** *f* pozemková reforma ■ **~reinertrag** *m* čistý výnos z půdy ■ **~reiber** *m tvář.* výlisek s roztrženým nebo prasklým dnem ■ **~reuse** *f ryb.* dnový čefen, dnová vrš ■ **~satz** *m* usazenina na dně, kal ■ **~säule** *f chem.* dnová kolona ■ **~schall** *m akust.* zvuk materiálu (v pevném tělese, v pevné látce) ■ **~schätze** *mpl petr.* užitékové nerosty, přírodní bohatství ■ **~scheinwerfer** *m div.* podlahový reflektor ■ **~schicht** *f geol.* povrchová vrstva ■ **~schutzbaumart** *f* krycí dřevina ■ **~schwelle** *st. sil.* zemní práh, odstup zeminy ■ **~schwingungsritztler** *m poz. inž.* vibrační zhuťňovač zeminy (ponorně) ■ **~schwingverdichter** *m poz. inž.* vibrační tlukadlo pro zpevnění zeminy (povrchově) ■ **~seil** *n el.* lanový zemnič (sloupů) ■ **~senkung** *f geol.* pokles půdy, snížení (úrovně) terénu ■ **~spant** *n I. lod.* dnové žebro 2. žel. podlahový nosník, podlahové žebro ■ **~spatzhobel** *m špaček (hoblík)* ■ **~stabilisierung** *f poz. inž.* zpevnění půdy, stabilizace zeminy

bodenständig *let.* posazený (na zemi)

Boden/stein *m I.* spodní mlýnský kámen 2. půdní tvarovka, cihla (v peci) 3. slév. podstavec pod tyglik 4. hutn. podstava (vysoké pece) ■ **~struktur** *f* půdní struktura ■ **~stück** *n zbroj.* zámková násada, zámkové pouzdro ■ **~träger** *m* nosný kolík (např. pod polici) ■ **~treppe** *f stav.* schody na půdu, schody do podstřeší ■ **~Überwasser-Rakete** *f* raketa země-voda

bodenunabhängig *nezávislý na půdě, bezpůdní*

Boden/unruhe *f* otřesy země (seizmické) ■ **~untersuchung** *f* výzkum půdy, výzkum zeminy ■ **~Unterwasser-Rakete** *f* raketa země-mořská hlubina ■ **~ventil** *n I.* dnový ventil 2. lod. kingston ■ **~verbesserung** *f zem.* zemědělské meliorace, vylepšení půdy ■ **~verdichter** *m* zhuťňovač zeminy, půdní pěch, zhuťňovač půdy ■ **~verdichtung** *f poz. inž.* zhuťňování zeminy ■ **~versalzung** *f* zasolení půdy ■ **~versenkung** *f div.* propadliště ■ **~verseuchung** *f nukl.* zamoření půdy, kontaminace terénu (zářením) ■ **~vorbereitung** *f* příprava půdy ■ **~wasserstand** *m* hladina spodní vody (v půdě) ■ **~wetterkarte** *f meteo.* dolní mapa ■ **~widerstand** *m aero.* dnový odpor, zdánlivý měrný odpor půdy ■ **~wrange** *f lod.* dnová příčka ■ **~zahl** *f, praktische* skutečný počet podlaží (v koloně) ■ **~ziegel** *m stav.* podlahová cihla ■ **~zünder** *m zbroj.* dnová rozbůška

Bodymaker *m* stroj na výrobu bočních stěn plechových křabic

Böe *f meteo.* poryv (větru), náraz (větru)

Bogen *m I.* oblouk, koleno (potrubí) 2. arch (papíru) 3. arch. oblouk, ohyb 4. mat. oblouk 5. chem. vl. zkadeření (příze) ■ **~(druck)maschine** *f polygr.* tiskařský tisk archový ■ **~, eingespannter** *stav.* bezkloubový oblouk, upnutý oblouk ■ **~anleger** *m polygr. I. stroj.* samonakládač (archů) 2. nakládač (pracovník) ■ **~anstreichmaschine** *f* natěračka archů ■ **~ausbau** *m horn.* oblouková výztuž, skružová výztuž ■ **~ausgleicher** *m* smyčkový kompenzátor ■ **~ausleger** *m polygr.* vykladač archů, odběrač archů ■ **~auswerfer** *m polygr.* vyhazovač archů ■ **~binder** *m stav.* obloukový vazník ■ **~blende** *f arch.* stěna ve slepém oblouku ■ **~brücke** *f, unechte* *st. sil.* obloukový most s táhlem ■ **~decke** *f* klenutý strop ■ **~druck** *m polygr.* archový tisk, potisk archů ■ **~gang** *m arch.* podloubí, arkáda ■ **~glattstoßmaschine** *f polygr.* stršáací stroj (na rovnání archů) ■ **~haken** *m ryb.* obloukový háček ■ **~halle** *f arkáda, arkádové loubí, arkádový sál* ■ **~höhe** *f mech.* vzepětí oblouku, výška oblouku ■ **~ionenquelle** *f el.* obloukový zdroj ionů ■ **~kreuzung** *f žel.* obloukové křížení kolejnic ■ **~lichtkohle** *f* elektrodový uhlík, uhlík elektrody ■ **~licht-Scheinwerfer** *m osv.* obloukový projektor ■ **~maschine** *f polygr.* stroj na tisk archů ■ **~maß** *n I. mat.* oblouková míra (úhlu) 2. výkr. oblouková kóta ■ **~mauer** *f vod. inž.*

klenbová přehrada ■ **~nadel** *f čal.* obloučková jehla ■ **~nocken** *m stroj.* oblouková vačka ■ **~pfeil** *m mech.* vzepětí oblouku, výška oblouku ■ **~rohr** *n* táhlý oblouk (tvarovka); smyčkový trubkový kompenzátor ■ **~säge** *f* oblouková pila, oblouková ■ **~säule** *f* trup oblouku (elektrického) ■ **~schieber** *m polygr.* vyrovnávač archů, automatický okraj stránky ■ **~schluss** *m stav.* závěr oblouku (sklepení) ■ **~schub** *m mech.* vodorovná síla (v oblouku) ■ **~separator** *m* oddělovač archů ■ **~spannung** *fel.* napětí na oblouku ■ **~spannweite** *f stav.* rozpětí oblouku ■ **~sperre** *f vod. inž.* klenbová přehrada ■ **~sprengwerk** *n* obloukové vzpěradlo ■ **~stein** *m I. hutn.* tvarová (ohnivzdorná) cihla 2. stav. klenák (oblouku sklepení) 3. st. sil. obloukový betonový obrubník ■ **~stranggießanlage** *f hutn.* obloukové zařízení pro plynulé odlévání ■ **~stück** *n I.* trubkový oblouk 2. mat. úsek oblouku ■ **~träger** *m stav.* obloukový nosník ■ **~verzahnung** *f stroj.* ozubení se zakřivenými zuby ■ **~waage** *f text.* úhlová váha ■ **~zufuhr** *f* přísun archů

Bogheadkohle *f petr.* bogheadové uhlí, boghead

Bohle *f* fošna, pažina

Bohlen/bekleidung *f* fošnové bednění, fošnové pažení

■ **~belag** *m* fošnová podlaha, obklad z fošen ■ **~binder** *m stav.* vazník z fošen ■ **~dach** *n* fošnová střecha ■ **~decke** *f* fošnový strop ■ **~säge** *f dřev.* pila na fošny ■ **~siel** *n vod. inž.* fošnová propust (malé hráze) ■ **~sparre** *f* fošnová krokev ■ **~träger** *m* fošnový nosník ■ **~verkleidung** *f* fošnové obložení ■ **~wand** *f stav.* štetová stěna ■ **~weg** *m* hať

Bohlwerk *n vod. inž.* roubená stěna, pažená stěna (z fošen)

Bohne *f bot.* fazol

Bohnermasse *f* pasta na parkety, parketový vosk

Bohnerz *n min.* bobová ruda

Bohr- und Drehwerk *n třísk. obr.* karuselový soustruh

Bohr- und Drehwerk *n, senkrechtes* *svislý* soustruh

Bohr- und Fräsmaschine *f třísk. obr.* vodorovná vyvrtávačka, horizontka

Bohr/aggreat *n* vrtací agregát ■ **~anlage** *f vrt.* vrtačka, vrtná souprava, vyvrtávací zařízení ■ **~anlage** *f, fahrbare* *vrt.* mobilní vrtačka ■ **~anlage** *f, kanadische* kanadské vrtané zařízení ■ **~apparat** *m polygr.* vyvrtávačka; typ (do stereotypových desek) ■ **~arbeiten** *fpj vrt.* vrtání, vrtací práce ■ **~arm** *m třísk. obr.* rameno radiální vrtačky; konzola vřetena vyvrtávy ■ **~bank** *f třísk. obr.* vyvrtávačka na dlouhé otvory ■ **~bild** *n třísk. obr.* schéma rozložení vrtaných otvorů, výkres rozložení vrtaných otvorů ■ **~brunnen** *m san.* vrtaná studna ■ **~buchse** *f třísk. obr.* vodicí pouzdro (pro vrták), vrtací pouzdro ■ **~buchsen-diamant** *m* vrtací deska ■ **~bühne** *f horn.* vrtací plošina ■ **~diamant** *m* vrtací diamant ■ **~drehmaschine** *f* vrtací soustruh ■ **~drehmeißel** *m* vyvrtávací nůž ■ **~druck** *m vrt.* tlak na vrták ■ **~druckmesser** *ät n vrt.* měřicí přístroj tlaku vrtání ■ **~einheit** *f třísk. obr.* vrtací jednotka

bohren *vrtat*

Bohren *n třísk. obr.* vrtání (jednobřitým nebo vícebřitým nástrojem) ■ **~, stoßendes** *vrt.* nárazové vrtání, úderové vrtání ■ **~, thermisches** vrtání otvorů kyslíkovým kopím **Bohrer** *m* vrták, svídlík; vrtač (pracovník) ■ **~halter** *m třísk. obr.* držák vrtáku ■ **~satz** *m vrt.* sada vrtáků, souprava vrtáků ■ **~schaft** *m* stopka vrtáku ■ **~schneide** *f* ostří vrtáku, břit vrtáku ■ **~spindel** *f* vrtací vřeteno ■ **~spitze** *f třísk. obr.* hrot vrtáku ■ **~stahl** *m hutn.* tyče na hornické vrtáky, vrtákové profily

Bohrfortschritt *m vrt.* vrtací postup

Bohr/futter *n třísk. obr.* sklíčidlo pro vrták, upínací hlavička pro vrták ■ **~garnitur** *f vrt.* příslušenství pro vrtání ■ **~gerät** *n* vrtací nástroj, vrtací sestava ■ **~geschwindigkeit** *f* rychlost vrtání ■ **~gezähe** *n* vrtné vybavení, vrtná výzbroj ■ **~glocke** *f třísk. obr.* vřeteník vícevřetenové vrtačky

▪ ~**guss** *m met.* temperovaná litina s měkkým jádrem
 ▪ ~**hauer** *m horn.* vrtáč ▪ ~**hebewerk** *n* vrtný vrátek
Bohrinsel *f vrt.* vrtná plošina (na moři)
Bohrkäfer *m* lesan hnědý (brouk) ▪ ~**kern** *m vrt.* vrtné jádro, jádro vrtáku ▪ ~**klein** *n vrt.* vrtná drť, vrtná moučka
 ▪ ~**knarre** *f nár., třísk.* obr. řehtačka (k ručnímu vrtání)
 ▪ ~**knecht** *m horn.* podpěra (pneumatické) vrtáčky
 ▪ ~**krone** *f vrt.* vrtací korunka ▪ ~**krone** *f, gezahnte vrt.* ozubená vrtací korunka ▪ ~**kurbel** *f nár.* kolovrátek (na vrtání) ▪ ~**kurbet** *f* kolovrátek na vrtání ▪ ~**leistung** *f vrt.* výkon vrtání, postup vrtání ▪ ~**loch** *n I. třísk.* obr. vyvrtaný otvor 2. *vrt.* provrtaný otvor ▪ ~**lochachse** *f* osa vrtu ▪ ~**lochdurchmesser** *m* průměr vyvrtaného otvoru
 ▪ ~**lochfertigstellung** *f vrt.* dokončovací vrtání, vrtání do lože ▪ ~**lochkabel** *n* kabel na geofyzikální práce, karotážový kabel ▪ ~**loch-Kaliber-Gerät** *n vrt.* přístroj na měření průměru ▪ ~**lochkranz** *m horn.* obvrtávání
 ▪ ~**lochmessung** *f geol., vrt.* karotáž, profilování odvrtu
 ▪ ~**lochverfahren** *n* impregnace navrtáváním (postup)
 ▪ ~**lochwandkerngerät** *n vrt.* boční jádrovák ▪ ~**löffel** *m vrt.* vrtací lžíce ▪ ~**mann** *m* vrtáč ▪ ~**markiermaschine** *f* značkovácí vrtací strojek ▪ ~**maschine** *f I. horn.* vrtáčka, vrtací kladivo 2. *stroj.* vyvrtávačka 3. *vrt.* vrtáčka ▪ ~**mehl** *n vrt.* vrtná moučka, vrtná drť ▪ ~**meißel** *m I. třísk.* obr. vyvrtávací nůž 2. *vrt.* vrtací dláto, vrták ▪ ~**messer** *n třísk.* obr. vyvrtávací nůž ▪ ~**öl** *n třísk.* obr. vrtací olej (minerální emulze) ▪ ~**pfahl** *m poz. inž.* vrtaná pilota
 ▪ ~**pinole** *f třísk.* obr. vrtací pinola ▪ ~**probe** *f vrt.* vrtná zkouška ▪ ~**profil** *n vrt.* profil vrtu ▪ ~**ratsche** *f nár., třísk.* obr. řehtačka (k ručnímu vrtání) ▪ ~**reibung** *f* vrtné tření ▪ ~**rohr** *n I. třísk.* obr. vrtací tyč 2. *vrt.* vrtací trubka
 ▪ ~**rohrklemme** *f vrt.* úchytky vrtací trubky ▪ ~**rüssel** *m* vrtací nástavec (ultrazvukové vrtáčky) ▪ ~**sand** *m* odpad při vrtání, vrtná drť ▪ ~**schappe** *f vrt.* lžicový vrták ▪ ~**schaufel** *f* krojídlo ▪ ~**schere** *f vrt.* vrtací nůžky
 ▪ ~**schieber** *m* píchné saně vrtací frézky ▪ ~**schlamm** *m vrt.* vrtný kal ▪ ~**schlammischer** *m vrt.* vrtná směs kalu (a jílu) ▪ ~**schlauch** *m vrt.* proplachovací hadice ▪ ~**schlitten** *m třísk.* obr. I. vrtná jednotka s vodícími lištami 2. saně vrtáčky 3. přesuvný vřeteník vrtáčky ▪ ~**schmant** *m vrt.* odpad při vrtání, vrtná drť ▪ ~**schneide** *f horn.* břit vrtací tyče ▪ ~**schrämlader** *m horn.* vrtací kombajn ▪ ~**schwengel** *m vrt.* vahadlo (příklepové vrtáčky) ▪ ~**seil** *n vrt.* vrtné lano ▪ ~**senker** *m svár.* skládaný vrták (složený z vrtáku a záhlubníku) ▪ ~ **Sommerfeld-Quantisierung** *f fyz.* Bohr-Sommerfeldovo kvantování ▪ ~**späne** *mpl* třísky při vrtání ▪ ~**spindel** *f třísk.* obr. vrtací vřeteno ▪ ~**spindelkopf** *m třísk.* obr. hlava vrtacího vřetene ▪ ~**spindelstock** *m třísk.* obr. vřeteník vyvrtávačky ▪ ~**spülungswaage** *f vrt.* ošťihovací váha ▪ ~**stahl** *m I. třísk.* obr. vyvrtávací nůž 2. *vrt.* vrtáková ocel, ocel na vrtné nářadí ▪ ~**stange** *f I. třísk.* obr. vyvrtávací tyč 2. *vrt.* vrtná tyč, vrtací soutyč ▪ ~**stangendrehmeißel** *m* vyvrtávací nůž (uchycený ve vyvrtávací tyči) ▪ ~**staubhaube** *f horn.* zachycovací hubice vrtacího odpadu (při vrtání zdola nahoru) ▪ ~**stütze** *f horn.* opora vrtáčky ▪ ~**tiefe** *f* hloubka vrtání ▪ ~**tiefeinstellung** *f* nastavení hloubky vrtání ▪ ~**tisch** *m I. třísk.* obr. vrtací stůl 2. *vrt.* stůl vrtáčky ▪ ~**turm** *m vrt.* vrtná věž, vrtací věž ▪ ~**turmkeller** *m vrt.* šachtice
Bohrung *I. vrtání* (činnost) 2. *spal. mot.* otvor válce 3. *třísk.* obr. obrobený otvor (kulatý) 4. *vrt.* (od)vrt, otvor
 ▪ ~, **durchgehende** průchozí otvor
Bohrungs/durchmesser *m el. str.* vnitřní průměr statoru
 ▪ ~**feld** *n el. str.* rozložení pole ve statoru ▪ ~**lehre** *f metrol.* kalibr na měření otvorů ▪ ~**versatz** *m* přesunutí osy otvoru, přesazení osy otvoru
Bohrvorgelege *n vrt.* nástavec vrtáčky ▪ ~**vorrichtung** *f*

třísk. obr. vrtací přípravek, vrtací zařízení; vrtná úchytky
 ▪ ~**wasser** *n třísk.* obr. emulze vrtacího oleje ▪ ~**welle** *f třísk.* obr. vřeteno vrtáčky ▪ ~**werk** *n třísk.* obr. vyvrtávačka; vodorovná vyvrtávačka, horizontka ▪ ~**werkzeug** *n I. vrt.* nářadí do vrtáčky 2. *třísk.* obr. vrtací nářadí, vrták
Boiler *m* bojler, vyhřívací koteln, ohřívák vody
Boje *f* bojé
Bollwerk *n vod. inž.* nepropustná hráz z fošen
Bolometer *n metrol.* bolometr
Bolzen *m I. stroj.* svorník, šroub, čep 2. *poz. inž.* rozpěrka, rozpěra 3. *horn.* stojka ▪ ~**anwärmofen** *m tvár.* smyčková pec ▪ ~**kupplung** *f* čepová spojka ▪ ~**loch** *n* otvor *m* pro svorník, díra pro svorník ▪ ~**nabe** *f stroj.* náletěk plunžru
 ▪ ~**schlaggerät** *n* nářadí na zatluokání svorníků ▪ ~**schraube** *f* závrtvý šroub ▪ ~**schrotausbau** *m horn.* věncová závěsná výztuha ▪ ~**schussapparat** *m* nastřelovací přístroj
 ▪ ~**wärmofen** *m tvár.* smyčková pec
Böschung *f poz. inž.* tesařské pažení (např. výkopů)
Bomanga *n* bomanga
Bombage *f I. potr.* bombáž (konzervy) 2. vyoblení (např. sudového válečku) 3. *text.* tiskařský běhoun (válcové tiskárny) ▪ ~, **kalte** *potr.* studená bombáž, technická bombáž (konzervy) ▪ ~, **mikrobielle** *potr.* mikrobiologická bombáž (konzervy)
Bombe *f I.* bomba 2. *chem.* plynová ocelová láhev, tlaková láhev, láhev (na stlačený plyn) ▪ ~, **betonbrechende** protibetonová letecká puma ▪ ~, **fliegende** létající bomba
 ▪ ~, **gelenkte** *zbroj.* řízená bomba ▪ ~, **kalorimetrische** *metrol.* kalorimetrická bomba ▪ ~, **panzerbrechende** *metrol.* protipancéřová letecká bomba ▪ ~, **thermonukleare** termojaderná bomba
Bomben/(wurf)visier *n* let. bombardovací zaměřovač
 ▪ ~**auslöser** *m* let. vyhazovač bomb, spouštěč bomb
 ▪ ~**fliegerkräfte** *fpl* *zbroj.* bombardovací letectvo, letecké bombardovací síly ▪ ~**rohr** *n lab.* tlaková trubka, zátavová trubice ▪ ~**schacht** *m* let. prostor pro pumy, pumovnice
Bomber *m* let. bombardovací letoun
Bombierung *f* vyoblení, vyklenutí (válců), bombírování
Bombenband *n* stav. závěs vahadlových dveří
Bonden *n elektron.* mikromontáž (polovodičů desek tištěných spojů)
Bonder *n elektron.* zařízení na mikromontáž polovodičových sestav, zařízení na zkontaktování polovodičů vnitřními vývody (např. v desce tištěných spojů)
Bonder(isiere)n *n* povl. bonderizace (způsob povrchové úpravy)
Bonder m, Chip svářečka čipů, bondovačka čipů
Bonding *n* nukl. pojivo mezi palivem a pláštěm
Bondstelle *f elektron.* bod pokovení (polovodičové součástky pro spojení drátkem se základní deskou), kontaktní pole (polovodičové sestavy)
Bondur *n met.* bondur (slitiny Al-Cu-Mg)
Bonellfederkern *m* kostra z dvoukružkových pružin
Bonitierung *f zem.* bonita
boolesch *mat.* booleovský
Boort *min.* bort (průmyslový diamant)
Booster *I. el. str.* napájecí generátor, napájecí dynamo 2. *rak.* startovací raketový motor 3. *stroj.* booster, bustr
 ▪ ~**pumpe** *f stroj.* pomocné čerpadlo ▪ ~**schaltung** *f TV* startovací zapojení, startovací obvod ▪ ~**spannung** *f TV* (zvýšené) napětí získané díky startovací diodě, zvýšené napětí ze startovacího zapojení
Boot *n* člun, loďka, šalupa
Boots/anker *m* člunová kotva, šalupová kotva ▪ ~**deck** *n lod.* paluba člunu ▪ ~**haken** *m* hák člunu ▪ ~**kran** *m* lodní jeřáb ▪ ~**mann** *m vod. transp.* loďmistr ▪ ~**motor** *m* lodní motor ▪ ~**werft** *f lod.* jachtová loděnice

- Boottopfarbe** *f* vodorysková barva
Bor *n chem.* bor, B
Boral *n I.* boral 2. slitina Al-Cu-Mg-Pb
Borane *npl chem.* borany, hydroxidy boru
Borat *n chem.* borát, boritan (sůl kyseliny borité)
Borax *m I. chem.* borax, dehydrát sodné soli kyseliny tetra-borité 2. *min.* tetraboritan, tinkal
Boraxglas *n* boraxové sklo
Boraxperle *f chem.* boraxová perlička
Borazit *m min.* boracit
Borazol *n chem.* borazol
Borazon *n chem.* borazon
Bord *m* paluba, lodní bok
Bord *n* obruba, lem (u plechu apod.) ▪ ~, **franko** *transp.* vyplacené loď, franko loď, free on board, fob, FOB
 ▪ ~**buffet** *n let.* palubní bufet
bordeigen *let.* (nacházející se) na palubě (např. zařízení)
Bördel/eisen *n tvář., nár.* ohýbadlo, svinovadlo (na svinutí plechového výstřížku) ▪ ~**flansch** *m* příruba vzniklá lemováním (okraje trubky) ▪ ~**maschine** *f tvář.* obrubovací stroj, obrubovačka, lemovačka (na plech)
bördeln *tvář.* obvodově zarolovávat, obvodově lemovat (plechy), obrubit (plech)
Bördel/naht *f* obrubový spoj, obrubový šev (u plechu), lemový svar ▪ ~**probe** *f* lemovací zkouška (trubek) ▪ ~**stanze** *f tvář.* lemovaadlo, svinovadlo (na plech) ▪ ~**stanzen** *n* lemování, obrubování (plechů)
Bördelung *f tvář.* obruba, lem (u plechu apod.)
Border *m, seitlicher čal.* okraj m boční příhraně ▪ ~**besäummaschine** *f* stroj na začišťování okrajů příhraně
Bord/funk *m rad.* palubní radiostanice ▪ ~**funker** *m* palubní radiotelegrafista ▪ ~**geräte** *npl let.* palubní přístroje
Bordiamant *m min.* sassolin
Bordierrolle *f tvář.* obrubovací kladička (nástroj na obrub. plechu)
Bordkarte *f let.* letenka ▪ ~**kran** *m lod.* palubní jeřáb
 ▪ ~**peilgerät** *n navig.* radiogoniometr ▪ ~**ring** *m stroj.* I. kroužek s lemem 2. zalemovaný prstenec (valivého ložiska) ▪ ~**rinne** *f* okrajový okap ▪ ~**scheibe** *f* stroj. zalemovaný kotouč ▪ ~**stein** *m st. sil.* obrubník ▪ ~**stein** *m, schräger st. sil.* zkosený obrubník, nájezdový obrubník ▪ ~**stringer** *m lod.* boční výztuha
Bördüre *f* obruba, lem, prýmek
Bord/waffe *f let.* palubní zbraň ▪ ~**wand** *f I. lod.* bočnice (např. v kabině) 2. *mot.* stěna nekládací skříňky (autojeřábu) ▪ ~**wart** *m let.* palubní mechanik
Borfaser *f chem.* vl. borové vlákno
Borhydrite *npl chem.* borovodíky, borany
Borid *n chem.* borid
Borieren *n tep. zpr.* borování (difúzní) (obohacování povrchové vrstvy oceli borem)
Borium *n* druh uhlíkového aglomeratu
Borkammer *f nukl.* borová (ionizační) komora
Borkarbid *n* karbid boru
Borke *f (borkige Rinde)* borka, (vnější) kůra
Borken/käfer *m dřev.* kůrovec ▪ ~**käferdrilling** *m* kůrovcová souše ▪ ~**käferherd** *m* ohnisko kůrovce
Borkohlewiderstand *m el.* borouhlíkový odpor
Borneol *n chem.* borneol
Bornit *m min.* bornit
Bornylacetat *n chem.* bornylacetát
Borsäure *f I. chem.* kyselina boritá 2. *min.* sassolin ▪ ~**anhydrid** *n* anhydrid kyseliny borité
Borsilikat/glas *n* borokřemičité sklo ▪ ~**stahl** *m ocel* legovaná borem, borovaná ocel
Borste *f* štětina
Borsten/pinsel *m* štětinový štětec
- Bort** *m min.* bo(a)rt (průmyslový diamant)
Borte *f* lemovka, porta
Bor/wasser *n chem.* vodný roztok kyseliny borité ▪ ~**wasserstoffe** *npl chem.* borany ▪ ~**widerstand** *m el.* borouhlíkový odpor ▪ ~**zähler** *m nukl.* borový počítač (obsahující sloučeniny boru)
Böschung *f* svah, ústup, spád (křivky, plochy)
Böschungs/fuß *m* úpatí svahu, úpatí spádu ▪ ~**linie** *f* spádová křivka, křivka konstantního spádu ▪ ~**mauer** *f* opěrná zeď zachycující násep ▪ ~**neigung** *f* sklon svahu, sklon spádu ▪ ~**winkel** *m* úhel svahu ▪ ~**winkel** *m, natürlicher poz. inž.* přirozený sklon (svahu), přirozený spád (křivky)
Bose(-Einstein)-Statistik *f fyz.* Boseova-Einsteinova statistika
Boson *n nukl.* boson
Bosse *n* bossé světél
Bossenwerk *n arch.* rustika
Bossiereisen *n nár.* špičák (na otesávání kamene)
Bossieren *n* tesání kamene
Bossierhammer *m* otloukací klavíro (na kámen)
Bote *m text.* babka
Böttcher *m* bednář
Böttcherbandwerk *n* bednářství
Bottich *m* kád', nádrž
Bouchon *m hod.* vahadlo
Bouclé *n, m text.* bouclé, smyčková tkanina
Boucléteppich *m text.* smyčkový koberec
Bourdon-Röhre *f* Bourdonova (trubičková) pružina (do manometru)
Bourette *f text.* výčesky buretového hedvábí ▪ ~**garn** *n text.* buretová příze
Bourlet *n čal.* tvárnice
Bowdenzug *m stroj.* bouden
Bowerleine *f lod.* lano kotvy
Box *f* box (např. v garáži)
Boxermotor *n spal. mot.* plochý motor s písty proti sobě
Box/kamera *ffot.* skříňkový fotografický přístroj ▪ ~**loader** *m text.* automatické zařízení na výměnu útkových cívek ▪ ~**palette** *f transp.* přepravní skřín, přepravka, skříňová přepravka
BP (= Betriebspreis *m)* podniková cena
Brache *f, Brachland* *n* úhor
Brachfeld *n* úhor, úhorové pole
Brachizochrone *f mech.* brachystochrona
Brachsenkrautgewächse *npl* šidlatkovité
Bragg-Kurve *f nukl.* Braggova křivka
Braktee *f* listen, braktej
Bramme *f hutn.* brama, obdélníkový předvalek ▪ ~, **vorge-walzte** *hutn.* předválcovaná brama, plochý ocelový ingot
Brammen/bahn *f hutn.* bramová dráha, hladká část blokových válců ▪ ~**kokille** *f hutn.* bramová kokila ▪ ~**schere** *f hutn.* nůžky na ploché předvalky ▪ ~**stranggießanlage** *f hutn.* zařízení na plynulé lité plochých předvalků ▪ ~**straße** *f hutn.* bramová trať, slabing ▪ ~**walzwerk** *n I.* bramová trať 2. předválcovačka plochých předvalků, předválcovací slabing
Branche *f ek.* obor (hospodářský), úsek, odvětví (národního hospodářství)
Brand *n I. třísk. obr.* připálení (při broušení) 2. požár ▪ ~**damm** *n horn.* protipožární hráz, požární zeď ▪ ~**entstehung** *f* vznik požáru ▪ ~**feld** *n horn.* požářiště
brandfest *ohnivzdorný, nehořlavý*
Brand/festigkeit *f* ohnivzdornost, požární odolnost ▪ ~**fläche** *f* spáleníště ▪ ~**gase** *npl horn.* požárové plyny ▪ ~**gas-melder** *m* protipožární iontové čidlo ▪ ~**geschoss** *n zbroj.* zápalná střela ▪ ~**giebel** *m stav.* protipožární (zděný) štít ▪ ~**guss** *m* přepálené odlitky, přepálený odpad z odlévání

▪ ~**risse** *mpl* trhlinky (v kovu) z přepálení ▪ ~**satz** *m* výbuš. zápalná slož ▪ ~**schiefer** *m petr.* uhelný lupek, uhelná břidlice, hořlavá břidlice ▪ ~**schott** *n let.* protipožární stěna
 ▪ ~**schutz** *m* protipožární ochrana ▪ ~**schutzanstrichstoff** *m* protipožární nátěrová hmota ▪ ~**schutzmaßnahme** *f* protipožární ochranné opatření ▪ ~**schutzwand** *f stav.* protipožární stěna
brandsicher *nehořlavý*
Brandsohl(en)leder *n horš.* stélková useň
brandtechnisch požárně technický
Brandung *f* přiboj, vzednutí moře, vlnobití
Brandungs/erosion *f geol.* abraze ▪ ~**geröll** *f petr.* nánosový šterk (na pláži) ▪ ~**welle** *f* příbojová vlna
Brand/ursache *f* příčina požáru ▪ ~**verhütungsvorschrift** *f* protipožární předpis ▪ ~**wand** *f let.* požární příčka ▪ ~**wunder** *f ochr.* pr. spalénina, popalénina
Brannerit *m min.* brannerit
Brannt/kalk *m* pálené vápno ▪ ~**wein** *m* destilát, pálenka ▪ ~**weinbrennerie** *f* palárna ▪ ~**weihnefe** *f* droždí pro pálení (pálenky)
Brasilkiefer *f* araukarie, blahočet
Brasse *f vod. transp.* lano, provaz
brassen *vod. transp.* stočit (o plachtách)
Bratofen *m* pečicí trouba
Bratspill *n lod.* kotevní vrátek s vodorovnou hřídelí
Brauchwasser *n* užitková voda, hospodářská voda
Brauerei *f* pivovarnictví; pivovar
Brauerpech *n* pivovarská smola
Braumalz *n* pivovarský slad
Braun/bleier *n min.* pyromorfit ▪ ~**chromatierung** *f povl.* chromování dohněda
Bräune *f* zhnědnutí
Brauneisen(erz) *n min.* limonit
Brauneisenstein *m, dichter min.* soudržný limonit
Braunen *n povl.* barvení drátu, zabarování drátu dohněda
Brauerde *f zem.* hnědá půda
Braun/färbung *f* hnědnutí ▪ ~**fäule** *f* hnědá hniloba (dřeva)
Braunit *m I. min.* braunit (manganová ruda) 2. braunit (eutektoid v soustavě železo - dusík)
Braun/kohle *f* hnědé uhlí ▪ ~**kohlenbergbau** *m* hnědouhelné hornictví ▪ ~**kohlenfilterasche** *f* odfiltrovaný popílek z hnědého uhlí ▪ ~**kohlenflöz** *n* sloj hnědého uhlí, ložisko hnědého uhlí ▪ ~**kohlenformation** *f geol.* třetihory ▪ ~**kohlenhochtemperaturkoks** *m* hutnický koks z hnědého uhlí ▪ ~**kohlenschwelkoks** *m* polokoks z hnědého uhlí ▪ ~**kohlentagebau** *m* hnědouhelný povrchový důl, dobývání hnědého uhlí lomem ▪ ~**kohlenteer** *m* hnědouhelný dehet ▪ ~**manganerz** *n min.* manganit ▪ ~**schliff** *m papirn.* hnědá dřevovina ▪ ~**spat** *m min.* dolomit; ankerit ▪ ~**stein** *m min.* pyroluzit, burel, psilomelan
Braunung *f* zhnědnutí ▪ ~, **nichtenzymatische** *potr.* neenzymatické zhnědnutí, neenzymatické tmavnutí
Braupfanne *f potr.* rmutovací (pivovarnický) kotel
Brause *f* sprcha
brausen šumět, hučet
bravaisgitter *n kryst.* Bravaisova mřížka
Brayton-Prozess joulův oběh, oběh vzdušného motoru
BRD *f (= Bundesrepublik Deutschland)* Spolková republika Německo, SRN
Breccie *f petr.* brekcie ▪ ~, **tektonische** *petr.* tektonická brekcie ▪ ~, **vulkanische** *petr.* vulkanická brekcie
Brech/anlage *f hutn.* drtírna, drtící zařízení ▪ ~**backe** *f stroj.* drtící čelist ▪ ~**berge** *mpl horn.* lomový kámen ▪ ~**bolzen-Kupplung** *f* střížná spojka, spojka se střížným kolíkem
Breche *f text.* trdlíce (na len)
Brecheisen *n* sochor, páčidlo
brechen drtít, roztloukat, zlomit, přelomit

Brechen *n I.* drcení, roztloukání, rozpojování kamenných zápalů (v kamenolomu) 2. *text.* mačkání, hnětení, lámání (lněného stonku), trdlování
Brechenwellen *fpl stroj.* drtící hřídele (ozubené)
Brecher *m I.* drtíč, lamač (trísk apod.) 2. *geol.* příbojová vlna
Brech/flachs *m* lněný výčes, lněná koudel ▪ ~**gut** *n, unge-siebtes* drcené netříděné kamenivo, netříděné kamenivo ▪ ~**kappel** *f hutn.* mechanická pojistka (ve válcovačce, v lisu), destrukční pojistka, střížná pojistka ▪ ~**kegel** *m stroj.* kužel drtíče ▪ ~**kern** *m hutn.* podnálitková vložka ▪ ~**korn** *n* kamenná drť ▪ ~**kraft** *f opt. I.* lámavost, optická mohutnost 2. *zkouš. mat.* lámací síla, síla potřebná na zlomení ▪ ~**maschine** *f text.* stroj na lámání stonků lnu ▪ ~**nocken** *m stroj.* vačka válcového drtíče ▪ ~**platte** *f stroj.* bezpečnostní destička, střížná destička ▪ ~**punkt** *m I.* teplota lámavosti (asfaltu), bod lámavosti 2. *žel.* zaoblení profilu rozřadovacího návrší ▪ ~**schotter** *m* drcený šterk ▪ ~**sicherung** *f stroj.* střížná pojistka ▪ ~**stange** *f* sochor, páčidlo
Brechung *f fyz.* refrakce, lom (světla, záření) ▪ ~, **akustische** lámání zvukové vlny ▪ ~, **ionosphärische** *rad.* ionosférická refrakce, ionosférický lom ▪ ~, **troposphärische** *rad.* troposférická refrakce
Brechungs/gesetz *n, Snelliussches* *opt.* zákon lomu světla ▪ ~**index** *m fyz.* index lomu ▪ ~**modul** *m rad.* modul troposférické refrakce
Brech/walze *f stroj.* válec drtíče (válcového), drtící válec ▪ ~**walzen** *fpl stroj.* válcový drtíč ▪ ~**weinstein** *m chem.* emetika (dávivé prostředky) ▪ ~**wert** *m opt.* optická mohutnost, lámavost ▪ ~**zahl** *f fyz.* index lomu (absolutní)
Brei *m* kaše, rmut
Breit/bahn *f I.* dráha, ploška (zámečnického kladiva) 2. *polygr.* příčné uložení vlákna (papíru v archu) ▪ ~**band** *n hutn.* široký pás; pásový plech ▪ ~**bandantenne** *f rad.* širokopásmová anténa
breitbandig *rad.* širokopásmový
Breit/bandschleif- und Kalibriermaschine *f* širokopásmový brousíací a kalibrovací stroj ▪ ~**bandschleifmaschine** *f* širokopásmová bruska ▪ ~**bandstrahler** *m I.* širokopásmový zářič 2. *akust.* širokopásmový zdroj zvuku ▪ ~**bandverstärker** *m tel.* širokopásmový zesilovač ▪ ~**bandverstärkeröhre** *f elektron.* elektronka širokopásmového zesilovače ▪ ~**beil** *n* širočina ▪ ~**beucher** *m text.* široký vyváběcí kotel ▪ ~**bild** *n kin.* snímky na širokouhlém plátně
breitblättrig širokolistý
Breitblatttabak *m bot.* tabák velkolistý
Breit/dreschmaschine *f zem.* lištvá mlátička ▪ ~**düngerstreuer** *m zem.* plošné rozmetadlo hnojiv
Breite *fl, geographische* geografická šíře, zeměpisná šířka ▪ ~, **lichte** vnitřní šířka, světlá šířka ▪ ~, **mitragende** *zkouš. mat.* spolupracující šířka
Breiten *n nár.* široké dláto (kamenické)
Breiten *n tvář.* rozšiřování (kovářské); místní ploštění (kováním) ▪ ~**entfernung** *f geod.* šířka poledníků ▪ ~**grad** *m geod.* stupeň zeměpisné šířky ▪ ~**kreis** *m geod.* rovnoběžka ▪ ~**messgerät** *n* měřidlo šířky, širkoměr ▪ ~**metazentrum** *n hydr.* příčné metacentrum ▪ ~**trägheitsmoment** *n obr.* příčný moment setrvačnosti ▪ ~**verbindung** *f dřev.* spojení na šířku ▪ ~**verstellung** *f* nastavení šířky ▪ ~**zugabe** *f* přídavek na šířku
Breitfärbemaschine *f text.* stroj na barvení v plně šíři
breitflanschig širokopřímý, širokopřirubový
Breit/grad *m hutn.* koeficient rozšiřování (zvu válcování)
 ▪ ~**hacke** *f* plochý krumpáč; široká motyka ▪ ~**häcksler** *m* vícenožová řezačka ▪ ~**halter** *m text.* rozpínka, zařízení na roztahování kordu (u gumovací soupravy)
breitkronig košatý (strom)

Breit/saat *f zem.* setí na široko ▫ **~schlichten** *n trřisk.* obr. dokončující obrábění velkým posuvem ▫ **~schlichthobelmeißel** *m trřisk.* obr. široký hladicí hoblovací nůž ▫ **~schmieden** *n tvář.* rozšiřování (kováním) ▫ **~seitstrahler** *m rad.* řada (anténny) s přičným vyzářováním, přičný zářič ▫ **~spur fkol.** široký rozchod (kolejí) ▫ **~spurweite** *f žel.* rozchod širokorozchodné trati ▫ **~strahler** *m I. aut.* světlomet s širokým rozptylem světla 2. osv. širokouhlé svítidlo ▫ **~strahlerlampe** *f osv.* žárovka s širokým rozptylem světla ▫ **~streckmaschine** *f text.* rozpínací stroj (tkanin) ▫ **~strichgatter** *n st. sil.* pruhovaný přechod (pro chodce)

Breitung *f I. hutn.* šíření, ploštění (kováním), rozkování

Breit/wand *f kin.* panoramatické plátno ▫ **~wandfilm** *m kin.* širokouhlý film ▫ **~ware** *f* omítané řezivo (o šířce nad 28 cm) ▫ **~waschmaschine** *f text.* širkový prací stroj, stroj pro praní v plně šíři

Brekzie *f petr.* brekcie

Brems/anlage *f* brzdové zařízení, brzdy ▫ **~backe** *f stroj.* čelist brzdy, brzdová čelist ▫ **~band** *n stroj.* pás brzdy ▫ **~berg** *m horn.* svážná ▫ **~bergverschleiß** *m stroj.* opotřebení brzdového obložení ▫ **~bergverschluss** *m horn.* uzávěrka svážné ▫ **~betätigungskraft** *f mot.* ovládací síla brzdy ▫ **~betrieb** *m el. str.* brzdění, brzdový režim, brzdový chod (motoru) ▫ **~blech** *n* brzdný plech (válečkového gravitačního dopravníku)

Bremse *f* brzda ▫ **~, aerodynamische** *fpl let.* aerodynamická brzda ▫ **~, durchgehende** *žel.* průchozí brzda, společná brzda ▫ **~, einlösigé** *žel.* brzda odbrzdňující jednostupňově ▫ **~, elektromagnetische** elektromagnetická brzda ▫ **~, hydraulische** hydraulická brzda ▫ **~, langsamwirkende** pomalu zabírající brzda, brzda s pomalou činností ▫ **~, magnetische** *mot.* elektromagnetická brzda ▫ **~, mechanische** mechanická brzda ▫ **~, mehrlösigé** *žel.* brzda odbrzdňující po stupních, brzda uvolňující se několikasupňově ▫ **~, nichtselbsttätige** nesamočinná brzda ▫ **~, schnellwirkende** rychlá brzda, rychle reagující brzda, brzda s rychlým účinkem, rychle působící brzda, rychločinná brzda ▫ **~, selbsttätige** *stroj.* samočinná brzda ▫ **~, unerschöpfbare** *žel.* nevyčerpatelá brzda

Bremselektrode *f elektron.* brzdící elektroda

bremsen *brzit*

Bremsen *n I. nukl.* zpomalování, moderace (neutronů) 2. *stroj.* brzdění ▫ **~backe** *f stroj.* čelist brzdy, brzdová čelist ▫ **~beiwert** *m aut.* konstanta útlumu

Bremser *m I. horn.* brzdář (vrátku ve svážné) 2. *žel.* brzdář

Bremsflüssigkeit *f I.* brzdová kapalina 2. *jad.* moderátor ▫ **~flüssigkeitsbehälter** *m mot.* vyrovnávací nádržka brzdové kapaliny ▫ **~förderer** *m horn.* brzdící dopravník ▫ **~gefälle** *n st. sil., žel.* sklon, při kterém složené síly zemské tíže a odporu pohybu jsou v rovnováze ▫ **~gestänge** *n* brzdové soutyči, tyčové brzdy, brzdové pákovi ▫ **~gitteröhre** *f elektron.* elektronka s hradicí mřížkou, pentoda ▫ **~haspel** *f horn.* brzdící vrátek ▫ **~kammer** *f vod. inž.* komora na rozptyl energie ▫ **~kern** *m nukl.* jádro zpomalování, jádro moderace ▫ **~klotz** *m I. žel.* brzdová zdvž, špalek brzdy 2. *let.* brzdový blok podvozkového kola ▫ **~kraft** *f I.* brzdící síla, brzdová síla, brzdový tlak, 2. *nukl.* zpomalovací schopnost moderátoru ▫ **~kupplung** *f I.* brzdová hadice, brzdová spojka 2. *stroj.* spojková brzda ▫ **~kurbel** *f žel.* brzdová klika ▫ **~leistung** *f spal. mot.* výkon na brzdě ▫ **~leitung** *f žel.* brzdové potrubí, potrubí brzdy ▫ **~licht** *n mot.* brzdové světlo ▫ **~lüfter** *m stroj.* brzdový magnet, větrák brzdy ▫ **~lüfter** *m, elektromagnetischer* *transp.* eldro, elektromagnetický brzdový magnet ▫ **~lüftgerät** *n, elektrohydraulisches* *transp.* eldro ▫ **~lüftmagnet** *m* brzdový elektromagnet ▫ **~magnet** *m el.*

str. brzdící elektromagnet ▫ **~medium** *n nukl.* zpomalovací prostředek ▫ **~messer** *m mot.* přístroj pro měření zrychlení, akcelerometr ▫ **~mittel** *n nukl.* moderátor ▫ **~moment** *n stroj.* brzdový moment, brzdící moment, brzdňový moment ▫ **~motor** *m el. str.* motor s výsuvnou kotvou; brzdový motor ▫ **~neigung** *f žel.* sklon při brzdění, předklánění vozu při brzdění ▫ **~nocken** *m mot.* vačka brzdy, klíč brzdy ▫ **~nutzung** *f nukl.* pravděpodobnost úniku záchytu (v procesu brzdění) ▫ **~öl** *n stroj.* brzdová kapalina ▫ **~pfeiler** *m vod. inž.* rozrážeč ▫ **~regler** *m I. let.* blokující regulátor, regulátor brzd 2. *stroj.* elektrohydraulický odbrzdňovač brzdy (jeřábu) ▫ **~relais** *n žel.* relé elektrického brzdění ▫ **~rohr** *n mot.* brzdová trubice, brzdová spojka ▫ **~schlauch** *m žel.* brzdová hadice, brzdová spojka; *mot.* pružné potrubí brzdy ▫ **~schub** *m rak.* brzdňový tah, brzdící tah ▫ **~schuh** *m I. stroj.* brzdová zdřz, brzdový špalík 2. *žel.* zarážka ▫ **~schwelldauer** *f* doba zpoždění činnosti brzdy (překonání vůle) ▫ **~schwund** *m mot.* kolísání brzdňového účinku, únik účinku brzdění ▫ **~seil** *n žel.* lano brzdy (lanové dráhy) ▫ **~spur** *f mot.* brzdňá stopa ▫ **~stand** *m spal. mot.* zkušební stav brzd, brzdící stanice ▫ **~stoff** *m nukl.* moderátor ▫ **~strahlung** *f radiol.* brzdňé záření ▫ **~strahlung** *f, innere* *nukl.* vnitřní brzdňé záření ▫ **~strecke** *f mot.* brzdňá dráha ▫ **~strom** *m žel., el.* brzdňý proud ▫ **~träger** *m mot.* nosný disk bubnové brzdy ▫ **~triebwerk** *n rak.* raketový brzdňý motor, brzdňá raketa ▫ **~trum** *m horn.* brzdňé oddělení (jámy)

Bremsung *f I.* brzdění 2. *metrol.* měření výkonu pomocí brzdění ▫ **~, generatorische** *el. žel.* generátorické brzdění ▫ **~, stufenweise** *žel.* stupňové brzdění, brzdění po stupních

Bremsverhältnis *n nukl.* koeficient zpomalení (charakteristika moderátoru) ▫ **~vermögen** *n I. radiol.* brzdňá schopnost (prostředí pro nabité částice) 2. *nukl.* zpomalovací schopnost (moderátoru) ▫ **~vermögen** *n, lineares* *nukl.* lineární zpomalovací schopnost (moderátoru), lineární brzdňá schopnost (prostředí pro nabité částice) ▫ **~verzögerung** *f mot.* zpoždění (při brzdění) ▫ **~weg** *m* brzdňá dráha ▫ **~weg** *m, effektiver* *mot.* efektivní brzdňá dráha ▫ **~weg** *m, gesamt* *celková* brzdňá dráha ▫ **~widerstand** *m el.* brzdňý odpor, brzdňý odpor ▫ **~wirkzeit** *f mot.* skutečná doba činnosti brzdy ▫ **~zaum** *m mot.* dynamometrická Pronyho brzda ▫ **~zeit** *f I.* brzdňá doba 2. *nukl.* doba zpomalování ▫ **~zylinder** *m* brzdňý válec

Brenn/abfallholz *n* palivový výmět ▫ **~apparat** *m* destilátor, destilační přístroj ▫ **~atmosphäre** *f keram.* vypalovací atmosféra ▫ **~barkeit** *f* hořlavost ▫ **~beizung** *f dřev.* opalování povrchu ▫ **~bock** *m text.* krabovací stroj (vyvážecí)

Brenne *f povl. I.* mořící kážen (s obsahem HNO₃) 2. *moření* v lázni (s obsahem HNO₃)

Brenn/ebene *f opt.* ohnisková rovina ▫ **~element** *n nukl.* palivový článek ▫ **~elementwechselmaschine** *f nukl.* zařízení na výměnu palivových článků

Brennen *n I.* pálení 2. *chem.* pražení 3. *keram.* vypalování 4. *hutn.* spékání, aglomerace 5. *potr.* destilace (líhu) 6. *povl.* moření v roztoku HNO₃ 7. *text.* krabování, vyvažování 8. *trřisk.* obr. připalování (přibroušení)

Brenner *m I.* hořák 2. *el.* ohříváč (např. katody) 3. *topeniště,* spalovací komora, spalovna ▫ **~mit Vormischung** *hořák* se směšovačem ▫ **~ausbiegung** *f kotl.* vyhnutí hořáku ▫ **~ecke** *f kotl.* rohová trubková tvarovka v topeništi, místo pod topeništem (ve spalovací komoře)

Brennererf *f* lihovar; *palírna* ▫ **~hefe** *f* lihovarnické droždí

Brenner/einbruch *m horn.* kanadský zálom, přímý zálom ▫ **~gürtelbelastung** *f kotl.* tepelné zatížení pásu v topeništi ▫ **~kopf** *m hutn.* hlavice (martinské pece) ▫ **~lanze** *f kotl.* trubka dopravující topný olej do hlavice rozstřikovače ▫ **~stein** *m skl.* ohnivzdorný nástavec hořáku, výstupní

keramická násadka hořáku

Brenn/farbe *f* keram. barva po vypálení ■ **~fläche** *f* 1. opt. ohnisková plocha 2. povrch spalování pevných raketových paliv ■ **~fleck** *m* 1. katodový světelný bod 2. pupila (elektrooptického zařízení) 3. opt. ohnisko (rentgenky) ■ **~gas** *n* topný plyn, hořlavý plyn ■ **~glas** *n* opt. soustředná čočka, lupa ■ **~gut** *n* keram. vypalovací výrobky ■ **~härten** *n* tep. zpr. kalení plamenem ■ **~holzkreissäge** *f* kružná pila na palivové dříví ■ **~holzspaltmaschine** *f* štípačka na palivové dříví ■ **~kammerquerschnittsbelastung** *f* kotl. tepelné zatížení průřezu topeniště, zatížení průřezu spalovací komory ■ **~kapsel** *f* keram. šamotová clona, kapsle ■ **~kasten** *m* vypalovací kazeta ■ **~kopf** *m* hutn. hlavice (martinské pece) ■ **~kraft** *f* výšřevnost ■ **~kraftlokomotive** *f* Dieselova lokomotiva ■ **~kraftmaschine** *f* spalovací motor ■ **~linie** *f* 1. opt. fokála, ohnisková čára 2. mat. kaustická plocha, kaustika, ohnisková plocha ■ **~material** *n* palivo ■ **~muffel** *f* hutn. muflová pec ■ **~ofen** *m* keram. vypalovací pec ■ **~öl** *n* topný olej ■ **~punkt** *m* 1. mat., opt. ohnisko 2. kot. bod hoření 3. paliv. zápalná teplota ■ **~reiserholz** *n* palivové nehrubí ■ **~schichtregler** *m* kotl. hradítko (k nastavování výšky vrstvy paliva) ■ **~schlussgeschwindigkeit** *f* rychlost na konci aktivní části letu, rychlost při zastavení motoru rakety ■ **~schneiden** *n* svař. řezání plamenem, pálení, řezání kyslíkem, upalování ■ **~schneidmaschine** *f* svař. stroj na řezání kyslíkem, pálicí stroj ■ **~span** *m* energetická tříska ■ **~spiegel** *m* opt. konkávní zrcadlo ■ **~stempel** *m* vypalovací raznice ■ **~stoff** *m* palivo, hořlavina ■ **~stoff** *m*, **erschöpfer** *nukl.* vypálené palivo ■ **~stoff** *m*, **fester** *m*, **erschöpfer** *nukl.* pevné palivo ■ **~stoff** *m*, **gasförmiger** *m* plynové palivo ■ **~stoff** *m*, **keramischer** *nukl.* keramické palivo ■ **~stoff** *m*, **nuclearer** *nukl.* jaderné palivo ■ **~stoff** *m*, **verarmer** *nukl.* ochuzené palivo ■ **~stoffaufbereitung** *f* nukl. regenerace paliva ■ **~stoffbedarf** *m* (s)potřeba paliva ■ **~stoffbehälter** *m* palivová nádrž ■ **~stoffeisatz** *m* nukl. vsázka paliva ■ **~stoffelement** *n* 1. el. palivový článěk 2. nukl. palivový článěk, nukl. palivová jednotka ■ **~stoffhülse** *f* nukl. pouzdro palivového článku ■ **~stoffinventar** *n* nukl. vsázka paliva ■ **~stoffschicht** *f* kotl. vrstva paliva ■ **~stofftank** *m* palivová nádrž ■ **~stofftrichter** *m* násypka na palivo, nálevka na palivo ■ **~stoffverbrauch** *m*, **spezifischer** *spal. mot.* jednotková potřeba paliva ■ **~stoffwärme** *f* teplo spalovaného paliva ■ **~stoffzelle** *f* el. palivový článěk ■ **~strahl** *m* opt. ohniskový paprsek ■ **~strahlhärtung** *f* tep. zpr. kalení plamenem ■ **~torf** *m* hořlavá rašelina, topná rašelina ■ **~trommel** *f* buben rotační pece ■ **~vorgang** *m* průběh hoření ■ **~weite** *f* mat., opt. ohnisková vzdálenost ■ **~wert** *m* výšřevnost ■ **~zeit** *f* 1. doba hoření 2. el. doba svícení 3. keram. doba vypalování ■ **~zone** *f* kotl. oblast spalování; keram. vypalovací pásmo

Brenzcatechin *n* chem. pyrokatechin, pyrokatechol

Brenztraubensäure *f* chem. kyselina pyrohroznová

Brett *n* prkno (10 - 35 mm) ■ **~(er)binder** *n* stav. vazník z prken ■ **~abnehmer** *m* odebíráč řeziva

Brettchen *n* prkénko

Brettchenverleimen *n* klížení prkének

Brettelevator *m* elevátor řeziva

Bretter/(ver)schaling *f* prkenné obednění, prkenné bednění (např. střechy) ■ **~boden** *m* prkenná podlaha, podlaha z prken ■ **~paketierung** *f* paketaž řeziva ■ **~platte** *f* laťovka se spárovkovým středem, spárovka ■ **~sortierung** *f* třídění prken ■ **~tür** *f* svlakové dveře ■ **~verleimen** *n* klížení prkének ■ **~verleimmaschine** *f* stroj na klížení prkének ■ **~zaun** *m* prkenný plot

Brett/fallhammer *m* tvář. prkenný buchar ■ **~kante** *f* hrana prkna ■ **~lage** *f* vrstva prken, prvek z vrstvených

prken ■ **~lasche** *f* příložka (prkenná) ■ **~schichtbauart** *f* konstrukce z vrstvených prken, lamelová konstrukce ■ **~schichtbauteil** *m*, *n* lamelový prvek ■ **~schichtholz** *n* lamelový nosník ■ **~schichtträger** *m* lamelový nosník ■ **~stapel** *m* hrání řeziva ■ **~stapelbauart** *f* soustava z vrstvených prken ■ **~waren** *fpl* dřev. prkna, prkenný materiál

Brief/öffnungsmaschine *f* kanc. stroj na otvírání dopisů ■ **~schließmaschine** *f* kanc. stroj na zalepování obálek ■ **~umschlag-Konformation** *f* chem. obálová konformace (makromolekul) ■ **~verteilung** *f* rozdělení dopisů, rozdělení listů ■ **~waage** *f* kanc. listovní váhy

Brikett *n* briketa ■ **~fabrik** *f* briketárna

Brikettier/maschine *f* briketovací stroj ■ **~presse** *f* briketovací lis

Brikettierung *f* briketace, briketování (uhlí, pilin, třísek)

Brikettpresse *f* paliv. briketovací lis

Brillant *m* brilant, brilant ■ **~sucher** *m* fot. zrcadlový hledáček bez matnice

Brillanz *f* fot., kin. brilance, jiskřivost, čistota (barvy), vysoká ostrost

Brille *f* 1. brýle 2. stroj. víko (ucpávky) 3. třísk. obr. opěra, luneta

Brillenglas *n* brýlové sklo

Bringung *f* přibližování (dřeva)

Bringungsmittel *n* přibližovací prostředek

brisant *výbuš.* tříštivý, břízantní

Brisanz *f* výbuš. břízance, tříštivá síla

Brise *f* meteo. bríza

Brix-Grad *m* Brixův stupeň (°Bx)

Brückelspan *m* třísk. obr. odlamovací tříska, lámavá tříska

Brocken *m* 1. úlomek 2. skl. skleněné odpady, ostřížka ■ **~, eigener** *skl.* vlastní skleněné úlomky, vnitřní skleněné úlomky

Brodem *m* exhalace, výstup plynů

Brom *n* chem. brom, Br

Bromaceton *n* chem. bromaceton

Bromal *n* chem. bromal

Bromanilin *n* chem. bromanilin

Bromargyrit *m* min. bromargyrit

Bromat *n* chem. bromičnan

Bromatometrie *f* chem. bromatometrie

Brombenzylcyanid *n* chem. brombenzylcyanid

Bromessigsäure *f* chem. kyselina bromoctová

Bromid *n* chem. bromid

Bromieren *n* chem. bromování

Brom/karnallit *m* min. karnallit bromový ■ **~kresolpurpur** *m* barv. bromkrezolový purpur ■ **~natrium** *n* chem. bromnatrium

Bromometrie *f* chem. bromometrie

Brom/säure *f* chem. kyselina bromičná ■ **~silber** *n* 1. chem. bromové stříbro 2. min. bromit, bromargyrit ■ **~silberdruck** *m* polygr. bromografie ■ **~silberpapier** *n* fot. bromostříbrný papír ■ **~wasserstoff** *m* chem. bromovodík

Bronze *f* bronz ■ **~, Berliner** *f* berlínský bronz ■ **~, hochzinnhaltige** *met.* bronz s vysokým obsahem cínu ■ **~, zinnfreie** *met.* bezcínový bronz ■ **~armatur** *f* hutn. výfučna (výfučnová soustava velké pece) ■ **~farben** *fpl* povl. bronzy, bronzové barvy, kovové pigmenty (prášková barva z kovu nebo slitiny) ■ **~kohlenbürsten** *fpl* el. str. bronzovouhlikové kartáče ■ **~kühler** *m* hutn. chladič struskového otvoru, strusková formička ■ **~legierung** *f* met. bronz ■ **~pigment** *n* bronzový pigment (z prášku kovu nebo slitiny) ■ **~sieb** *n* bronzové síto

Bronziermaschine *f* polygr. bronzovací stroj

Brook *f* lod. těsnící nýt

Brookit *m* min. brukit, brookit

Broschieren *n* polygr. broožování

Broschur *f polygr.* brožura, brožovaná kniha

Broschüre *f* brožura (druh publikace)

Broschürenschnidemaschine *f polygr.* řezačka brožur, jednožozové nůžky

Brotdgetreide *n* chlebové obilí, chlebovina

Browsche Bewegung *fyz.* Brownův pohyb

Bruch *m* 1. zlomení, prasklina 2. *geol.* pokles, přesmyk

3. *horn.* zával 4. *mat.* zlomek 5. *met.* odpad, šrot 6. *min.* lom (minerálu) 7. *potr.* sýfenina (např. mléka); *potr.* přetřh (pivní sladiny) 8. rašeliniště ▫ ~, **außermittiger** *zkouš. mat.* mimostředový zlom (zkušebního vzorku) ▫ ~, **duktiler** *met.* plastický lom ▫ ~, **durchkörniger** mezikrystalický lom ▫ ~, **echter** *mat.* pravý zlomek ▫ ~, **faseriger** *met.* vláknitý lom ▫ ~, **feinkörniger** jemnozrnný lom ▫ ~, **gemeiner** *mat.* obecný zlomek ▫ ~, **gewöhnlicher** *mat.* obyčejný zlomek ▫ ~, **glasiger** *met.* sklovitý lom ▫ ~, **grobkörniger** hrubozrnný lom ▫ ~, **heller** *met.* světlý lom ▫ ~, **innerkristalliner** mezikrystalický lom ▫ ~, **interkristalliner** *met.* mezikrystalický lom ▫ ~, **kontinuierlicher** *mat.* řetězový zlomek ▫ ~, **körniger** *met.* zrnitý lom ▫ ~, **kristalliner** *met.* krystalický lom ▫ ~, **periodischer** *mat.* periodický zlomek ▫ ~, **perlmutterartiger** *met.* perleťový lom ▫ ~, **samtartiger** *met.* sametový lom ▫ ~, **sehniger** *met.* vláknitý lom, dřevitý lom ▫ ~, **spröder** *min., met.* křehký lom ▫ ~, **unechter** *mat.* nepravý zlomek ▫ ~, **verformungsloser** *zkouš. mat.* křehký lom ▫ ~, **verzögerter** *mech.* opožděný lom ▫ ~, **zäher** *met.* houževnatý lom (oceli) ▫ ~, **zwischenkörniger** *met.* mezikrystalický lom ▫ ~, **zwischenkristalliner** *met.* mezikrystalický lom ▫ ~ **bau** *m* *horn.* dobývání na zával, rubání na zával ▫ ~ **baustreb** *m* *horn.* porubní stěna s řízeným závalem stropu ▫ ~ **beanspruchung** *f* 1. *zkouš. mat.* průtažné zatížení 2. *pnutí* v okamžiku přetřhu ▫ ~ **bedingung** *f* podmínka pevnosti (konstrukce) ▫ ~ **belastung** *f* *zkouš. mat.* zatížení na mezi pevnosti, průtřžné zatížení, tržné zatížení ▫ ~ **berge** *mpl* *horn.* závalové horniny ▫ ~ **dehnung** *f* *zkouš. mat.* tažnost, poměrné prodloužení při přetřžení (při zkoušce tahem) ▫ ~ **dehnung** *f*, **spezifische** *zkouš. mat.* specifické prodloužení po přetřžení ▫ ~ **durchbiegung** *f* *zkouš. mat.* průhyb při přelomení ▫ ~ **durchmesser** *m* *zkouš. mat.* průměr při přetřžení

Brüche *mpl*, **gleichnamige** *mat.* zlomky se stejným jmenovatelem

Bruch/faltengebirge *n* *geol.* zvrásněné hory ▫ ~ **feld** *n* *horn.* závalové pole, stařiny, zavalený vyrubaný prostor

bruchfest nelámavý

Bruch/festigkeit *f* *zkouš. mat.* mez pevnosti ▫ ~ **fläche** *f* 1. *zkouš. mat.* plocha lomu 2. *geol.* smyková plocha 3. *výkr.* přerušovací čára ▫ ~ **form** *f* tvar lomu, tvar zlomu

bruchfrei nepolámaný, nepopraskaný

Bruch/gebirge *n* *geol.* zvrásněné pohorí ▫ ~ **gefahr** *f* nebezpečí lomu ▫ ~ **gestein** *n* lánaný kámen ▫ ~ **grenze** *f* *zkouš. mat.* mez pevnosti (v tahu, tlaku apod.) ▫ ~ **holz** *n* polomové dřevo

brüchig lámavý, křehký

Brüchigkeit *f* lámavost, křehkost

Bruch/kante *f* 1. *horn.* okraj závalu 2. *výkr.* přerušovací čára

▫ ~ **last** *f* *zkouš. mat.* zatížení na mezi pevnosti ▫ ~ **linie** *f* 1. *horn.* linie závalu 2. *výkr.* přerušovací čára 3. *zkouš. mat.* lomová čára, čára lomu ▫ ~ **lochwicklung** *fel. str.* zlomkové vinutí, vinutí se zlomkovým počtem drážek pro pól a fázi ▫ ~ **platte** *f* *stroj.* destičková pojistka, bezpečnostní destička ▫ ~ **probe** *f* *tepr. zprac.* zkouška lámavosti ▫ ~ **quarz** *m* *min.* úlomkový křemen, křemenový štěrk (nadrobno) ▫ ~ **sicherheit** *f* *stav.* bezpečnost proti lomu, bezpečnost proti porušení ▫ ~ **span** *m* *trísk. obr.* lámavá tříška ▫ ~ **spannung** *f* *zkouš. mat.* napětí na mezi pevnosti ▫ ~ **stein** *m* lomový

kámen, lánaný kámen ▫ ~ **steinhammer** *m* *nář.* sbíječka ▫ ~ **stelle** *f* *zkouš. mat.* lom, místo lomu ▫ ~ **strich** *m* *mat.* zlomková čára ▫ ~ **stufe** *f* *geol.* tektonický pruh ▫ ~ **teil** *m* 1. část, díl (celku) 2. zlomek ▫ ~ **weide** *f* vrba křehká ▫ ~ **widerstand** *m* odolnost proti lomu

Brucit *m* *min.* brucit

Brücke *f* 1. most, můstek 2. *lod.* kapitánský můstek, navigační můstek 3. *el.* můstek (např. měřicí) 4. *hod.* můstek 5. sklopný můstek 6. *tvář.* upínací můstek, obkrožná svorka 7. *trísk. obr.* můstek (i do prolomení lože soustruhu) ▫ ~, **abgeglichen** *el.* vyrovnávací můstek ▫ ~, **schwimmende** *skl.* plovák, plovákový most

Brücken/abgleich *m* *el.* vyrovnání můstku, vyvážení můstku ▫ ~ **anordnung** *f* *el.* můstkové uspořádání ▫ ~ **aufbau** *m* *lod.* nástavba můstku, nástavba střední části lodi ▫ ~ **bahn** *m* *žel.* dvojičkový nádraží ▫ ~ **balken** *m* *žel.* mostovka ▫ ~ **bau** *m* 1. stavba mostů, konstrukce mostů 2. *lod.* střední nástavba (na plavidle) ▫ ~ **bindung** *f* *chem.* můstková vazba, můstek (např. vodičový) ▫ ~ **fahrbahn** *f* *mostní* vozovka, vozovka mostu ▫ ~ **feld** *n* mostní oblouk, mostní oddíl ▫ ~ **filter** *n* *tel.* můstkový filtr ▫ ~ **förderer** *m* *horn.* dopravník spojující porub se stabilním transportním zařízením ▫ ~ **gegenkopplung** *f* *el.* proudovonapěťová záporná zpětná vazba ▫ ~ **gerät** *n* *horn.* překlenující můstek ▫ ~ **gleichrichter** *m* *el.* můstkový usměrňovač, usměrňovací můstek ▫ ~ **glied** *n* *el.* článek mostu, rameno mostu ▫ ~ **Gruppe** *fviz* **Gruppe** *f*, **brückenbildende** ▫ ~ **hammer** *m* *tvář.* mostový buchar ▫ ~ **haus** *n* *lod.* kormidelná ▫ ~ **kabelkran** *m* *stroj.* mostový lanový jeřáb ▫ ~ **kamera** *f* *polygr.* zavěšený fotoaparát ▫ ~ **klasse** *trřída* mostu ▫ ~ **krup** *m* *stav.* předmostí ▫ ~ **kran** *m* mostový jeřáb ▫ ~ **legepanzer** *m* *zbroj.* obrněné vozidlo pro kladení mostů ▫ ~ **manipulator** *m* *hutn.* vozíkový kovářský manipulátor ▫ ~ **mischer** *m* *st. sil.* portálová míchačka ▫ ~ **nock** *n* *lod.* křídlo můstku ▫ ~ **pfeiler** *m* mostový pilíř ▫ ~ **platte** *f* *el.* mostová plošina ▫ ~ **schaltung** *f* *el.* můstkové zapojení ▫ ~ **schwelle** *f* mostnice ▫ ~ **seite** *f* *zadní* strana hodinek ▫ ~ **steg** *m* lávka ▫ ~ **stoß** *m* *žel.* můstkové propojení (kolejnic) ▫ ~ **straße** *f* mimoúrovňová mostní silnice ▫ ~ **träger** *m* mostní nosník ▫ ~ **tragwerk** *n* mostní konstrukce ▫ ~ **übertrager** *m* diferenciální transformátor ▫ ~ **vierpol** *m* *el.* můstkový čtyřpól ▫ ~ **waage** *f* mostová váha ▫ ~ **wehr** *n* *vod. inž.* mostový jez ▫ ~ **weiche** *f* 1. *žel.* výhybka můstkového uspořádání 2. *TV* anténní sdružovač, diplexer ▫ ~ **werk** *n* *hod.* můstkový skelet ▫ ~ **zúnder** *m* *horn.* můstkový palník ▫ ~ **zweig** *m* *el.* větev můstku, rameno můstku

Brüden/abscheider *m* rozdělovač brýd (např. v cukrovarnictví) ▫ ~ **abscheidung** *f* rozdělení brýd, separace brýd ▫ ~ **abzug** *m* odvod brýd, odtah brýdových par ▫ ~ **brenner** *m* *kotl.* hořák brýd, brýdový hořák ▫ ~ **(dampf)** *m* brýdy, vlhká pára ▫ ~ **feuerung** *f* *kotl.* topeniště s oddělovačem výparů (s rozdělením frakcí o nízké koncentraci prachu) ▫ ~ **kondensator** *m* kondenzátor brýd ▫ ~ **raum** *m* parní komora výparníku (nad povrchem vařičích roztoků)

Brühe *f* jicha ▫ ~, **selbstreduzierte** *ferm.* břečka redukováná na místě

brühen 1. spařovat, pařit, vařit v páře 2. *text.* krabovat, vyvařovat (tkaniny u napnutého stavu)

Brühengerbung *f* *kož.* činění spařením

Brühtrog *m* *potr.* spařovací žlab

Brummen *n* *el.* bručení, brum (např. sítě)

Brummer *m* *el.* buzčák

Brumm/frequenz *f* *el.* buzčící frekvence ▫ ~ **kompensation** *f* *el.* kompenzace brumu ▫ ~ **streifen** *m* *TV* pás na obrazovce pocházející od brumu ▫ ~ **ton** *m* *el.* síťový hluk

Brunft *f* říje

brünieren *povl.* brunovat, brunýrovat

Brunnen *m* 1. studna 2. fontána ▪ ~, **artesischer** artéská studna ▪ ~, **gewebeloser** *san.* studna s bezsíťovými filtry ▪ ~**bohrung** *f* vrtání studny, průměr studny ▪ ~**ergiebigkeit** *f* vydatnost studny ▪ ~**fassung** *f* vertikální jímaní vody ▪ ~**gründung** *f* zakládání na studních (opuštěných) ▪ ~**kammer** *f* vod. inž. sběrná studna pramenů ▪ ~**kopf** *m* hlavice studny ▪ ~**kranz** *m* věnec studny

Brunnen/leistung *f* vydatnost studny ▪ ~**mantel** *m* plášť studny ▪ ~**pfeife** *f* studnový bzučák (zařízení signalizující hladinu vody bzučením) ▪ ~**ring** *m* studniční skruž, roubení studny ▪ ~**schacht** *m* šachta studny, studniční šachta ▪ ~**schneide** *f* břit studny ▪ ~**stube** *f* sběrná studna pramenů ▪ ~**wasser** *n* studniční voda, voda ze studny

Brust *f* horn. předek, čelba porubu ▪ ~**baum** *m* *text.* prsník ▪ ~**bohrmaschine** *f* *nár.* hrudní ruční vrtačka ▪ ~**fall-schirm** *m* klínový padák ▪ ~**fläche** *f* *trísk.* *obr., nár.* náběhová plocha ostří ▪ ~**höhe** *f* *les.* výčetní výška ▪ ~**höhendurchmesser** *m* *les.* výčetní tloušťka ▪ ~**kreisfläche** *f* výčetní základna

Brustmauer *f* vod. inž. parapet, poprsník, předprseň ▪ ~**mikrofon** *n* náprsní mikrofon ▪ ~**schild** *m* *poz. inž.* přední štít (buldozeru) ▪ ~**stativ** *n* *fol.* hrudní stativ

Brüstung *f* stav. 1. balustráda 2. parapet 3. podokenní zeď
Brüstungs(ge)sims *n* podokenní kordonová římsa ▪ ~**gitter** *n* parapetní mříž ▪ ~**kanal** *m* parapetní lišta

Brust/walze *f* prsní válec ▪ ~**winkel** *m* *trísk.* *obr., nár.* náběhový úhel ostří ▪ ~**zapfung** *f* *dřev.* spoj na osazený čep

Brut *f* malé cibule, brut

Brut *m* 1. *zem.* líhnutí, vylíhnutí, sedění na vejcích 2. *kož.* dozrávání

Brutapparat *m* *zem.* líheň, inkubátor

brütbar *nukl.* reprodukovatelný

Brutbaum *m* kůrovcový strom

brüten *nukl.* rozmnožovat

Brüter *m* viz **Brutreaktor**

Brütezeit *f* *met.* doba inkubace

brütfähig *nukl.* schopný reprodukce

Brut/faktor *m* *nukl.* koeficient množení neutronů ▪ ~**haus** *n* líheň ▪ ~**mantel** *m* *nukl.* množivý obal, množivý plášť (reaktoru)

Brutrate *f* viz **Brutfaktor**

Brutreaktor *m* *nukl.* množivý reaktor, plodící reaktor

Brutstoff *m* *nukl.* materiál schopný reprodukce

Brutto/baugebiet *n* stavební území brutto ▪ ~**baugelände** *n* viz **Bruttobaugebiet** ▪ ~**formel** *f* *chem.* sumární vzorec ▪ ~**gewicht** *m* hrubá hmotnost, hmotnost brutto ▪ ~**kälteleistung** *f* celkový chladič výkon ▪ ~**lohn** *m* *ek.* hrubá mzda, mzda brutto ▪ ~**raumgehalt** *m* *lod.* hrubá prostornost (obsah v bruttoregistrovaných tunách) ▪ ~**register-tonne** *f* bruttoregistrovaná tuna (jednotka objemu: 1 BRT = 1 RT ≈ 2,832 m³)

Brut/verhältnis *n* *nukl.* koeficient reprodukce (jaderného paliva), koeficient přeměny paliva ▪ ~**vorgang** *m* *nukl.* rozmnožování, reprodukce (paliva) ▪ ~**wirkungsgrad** *m* *nukl.* koeficient rozmnožování, koeficient reprodukce ▪ ~**zone** *f* *nukl.* množivý obal, množivý plášť (reaktoru)

Bruzín *n* *chem.* brucín

Bruzit *m* *min.* brucit

BS (= **Bandsperre** *f*) pásmová zádrž

BSB (= **biochemischer Sauerstoffbedarf** *m*) biochemická potřeba kyslíku

B-Signal *n* *TV* signál obrazu

BSR (= **Blasenäulenreaktor** *m*) *chem.* probublávající reaktor

BST (= **Baustabsperholz** *n*) stavební překližkovaná laťovka

B-Stoff *n* *chem.* bromaceton

BT (= **Bildtelegrafie** *f*) faksimile, obrazová telegrafie

BTÄ (= **Bleitetraäthyl** *n*, **Bleitetraethyl** *n*) *chem.* tetraetyl olova

B-Teilchen *n* *fyz.* částice B

BT-Wagen *m* (= **Behältertragwagen** *m*) *žel.* kontejnerový vagon

Bu (= **Buche** *f* *bot.*) buk

BÜ (= **Bahnübergang** *m*) *m* *st. sil.* železniční přechod, železniční přejezd

Bubble(ver)packung *f* bublinkový obal, obal typu blister

Bubinga *n* bubinga

Buch/beschneidemaschine *f* *polygr.* řezačka knih, ořezávačka knih ▪ ~**beschnittautomat** *m* *polygr.* automat na ořezávání bloků knih ▪ ~**binden** *n* knihářství, knihvazačství ▪ ~**binderbogen** *m* *polygr.* knihvazačský arch ▪ ~**binderrei** *f* *polygr.* 1. knihárna, knihářství 2. knihvazačství, knihvazárna ▪ ~**binderleinwand** *f* knihářské plátno ▪ ~**binderpappe** *f* knihářská lepenka ▪ ~**block** *m* *polygr.* knižní blok ▪ ~**blockanschmirmaschine** *f* *polygr.* stroj na nanášení lepidla na bloky knih ▪ ~**blockrückenrundemaschine** *f* *polygr.* zaoblovací stroj hřbetů knih ▪ ~**decke** *f* *polygr.* knižní desky ▪ ~**deckel** *m* *polygr.* obložení knihy (část knižní desky) ▪ ~**deckenmachmaschine** *f* *polygr.* stroj na knižní desky ▪ ~**druck** *m* *polygr.* knihtisk ▪ ~**drucker** *m* *polygr.* knihtiskař ▪ ~**druckmaschine** *f* *polygr.* tiskařský stroj

Buche *f* *bot.* buk

Buchecke *f* *polygr.* roh knihy

Buecinhängemaschine *f* *polygr.* stroj na zavěšování knih

Buchel *f* bukvice

Buchen/bestand *m* bučina ▪ ~**gewächse** *npl* *bot.* bukovité ▪ ~**schwelle** *f* pražec z bukového dřeva, (dveřní) práh z bukového dřeva ▪ ~**spießbock** *m* tesařík bukový

Bücher/bord *n* police na knihy, polička na knihy ▪ ~**brett** *n* police na knihy, polička na knihy ▪ ~**fach** *n* přihrádka na knihy ▪ ~**regal** *n* police na knihy, polička na knihy ▪ ~**schränk** *m* skříň na knihy, knihovna ▪ ~**speicher** *m* zásobník knih (velkoobsahový), sklad knih ▪ ~**ständer** *m* stojánek na knihy ▪ ~**wand** *f* stěna na knihy, celostěnná knihovna

Buch/fadenheftmaschine *f* *polygr.* niťovka ▪ ~**führung** *f* účetnictví, účetní evidence ▪ ~**haltung** *f* účetnictví, účetní evidence ▪ ~**heftmaschine** *f* *polygr.* stroj na šití knih, šička knih (např. drátem)

Buchholz-Relais *n* *el.* Buchholzovo relé

Buchholzschutz *m* *el.* Buchholzova ochrana

Buch/rücken *m* *polygr.* hřbet knihy ▪ ~**beleimmaschine** *f* *polygr.* stroj na nanášení lepidla na hřbety knih ▪ ~**rundemaschine** *f* *polygr.* zaoblovací stroj na hřbety knih

Buchs *m* křemenité dřevo, tlakové dřevo

Büchse *f* 1. krabice 2. zbroj. puška, flinta

Buchse *f* 1. stroj. vložka, pouzdro, ucpávka 2. *el.* zdířka

Buchsen/feld *n* *rad.* pole soustředných hnízd ▪ ~**kette** *f* pouzdrový řetěz ▪ ~**klemme** *f* zdířková svorka ▪ ~**lager** *n* nedělené pouzdrové ložisko

Büchsenregler *m* *aut.* 1. pneumatický regulátor cylindrického tvaru 2. krabicový regulátor

Buchsenwürfel *m* *el.* zdířková kostka

Buchs/flinte *f* zbroj. puška, flinta ▪ ~**holz** *n* křemenité dřevo, tlakové dřevo

Buchstabe *m* *polygr.* písmeno, litera

Buchstaben/ausstoßer *m* *polygr.* vyrážec liter (monotypové slévárny) ▪ ~**bild** *n* *polygr.* očko litery ▪ ~**bruch** *m* *mat.* algebraický zlomek ▪ ~**feld** *n* *teleg.* rozsah písmen ▪ ~**rechnung** *f* *mat.* algebraický počet, počet uvedený v symbolech, algebra ▪ ~**schloss** *n* písmenkový zámek (otevíraný nastavením skupiny písmen) ▪ ~**taste** *f* *kanc.* písmenová klávesa ▪ ~**Zeichen-Wechsel** *m* *teleg.* pře-

měna počtu znaků
Bucht *f* 1. *geol.* zátoka 2. *lod.* vypouklost paluby 3. *lod.* svazek lana 4. *zem.* stání, kotec 5. *el.* řada sloupů (např. telefonních)
Buchtenkraftwerk *n* průtočná vodní elektrárna zakotvená do břehu
Buchung *f* 1. *ek.* zaúčtování, účetní zápis 2. zaknihování, rezervace (např. lístků)
Buchungs/automat *m* *kanc.* účtovací stroj
Buchzündholz *n* složková zápalka
Buckelblech *n* *stav.* puklovka
Buckeln *n* lisování bradavek na plechu před svařováním
Buckel/schweißmaschine *f* *svař.* stroj na bradavkové svařování
Bucklung *n* *nukl.* parametr zakřivení
Buckskeinwebstuhl *m* *text.* bucksकिनový stav
Buddha(teilchen) *n* *fyz.* částice B
Büfett *n* přiborník, kredenc, bufet
Buffeting *n* *let.* chvění, buffeting
Buffieren *n* *kož.* snímání líce (usně)
Bug *m* 1. předek, přední část (např. automobilu), před (loďi nebo letadla) 2. *stav.* pásek (krovu)
Büge *f* příčka příhradoviny
Bügel *m* 1. *stroj.* třmen, třmínek 2. *stav.* objímka (tesařská) 3. úchyt, úchytky ▪ **bewehrung** *f* *stav.* třmínková výztuž ▪ **eisen** *n* žehlička ▪ **halterung** *f* 1. třmenový držák, třmenové připevnění ▪ **klemme** *f* *el.* třmenový úchyt ▪ **maschine** *f* 1. *text.* žehlicí stroj 2. *kož.* vytlačovací stroj ▪ **messschraube** *f* *metrol.* třmenový mikrometr
bügeln *text.* žehlit
Bügel/pfanne *f* *slev.* třmenová pánev, pánev se třmenovým držákem ▪ **säge** *f* rámová pila ▪ **schelle** *f* *el.* objímka, úchytky (ve tvaru písmene U) ▪ **stromabnehmer** *m* *žel.* smyčec, lyra (u *el.* lokomotiv) ▪ **trockner** *m* sušárna s žehlicím efektem ▪ **verschluss** *m* třmenový uzávěr (láhve s acetylenem apod.) ▪ **walze** *f* žehlicí válec
Bug/fender *m* *lod.* nárazník na přídi ▪ **flagge** *f* *lod.* vlajka
Bugholz *n* ohýbané dřevo ▪ **möbel** *npl* ohýbaný nábytek ▪ **stuhl** *n* židle z ohýbaného dřeva
Bugklüse *f* *lod.* předřadná kotevní průvlačnice
buglastig *let.* s těžkou přídi
Buglicht *n* *mot.* přední světlo
Bügl-MG *n* *zbroj.* čelní strojní karabina ▪ **motor** *m* *mot.* motor v přední části vozidla ▪ **planke** *f* *lod.* předřadná dužina ▪ **rad** *n* *let.* přední kolo, předřadné kolo ▪ **ruder** *n* *lod.* předřadné kormidlo ▪ **see** *f* *vod. transp.* předřadná vlna
bugsieren *vod. transp.* vléci (remorkérem)
Bugsiertrosse *f* *lod.* lano remorkéru, trosové lano
Bühne *f* 1. plošina (obsluhovací) 2. jeviště
Bühne *f* *vod. inž.* vlnolam, pobřežní hráz ▪ **-, deklinante** *vod. inž.* kolmá pobřežní hráz, příčná kolmá hráz (pobřežní) ▪ **-, inklinante** *vod. inž.* podvodní zádrž proudu, podhladinový vlnolam, podvodní příčná stěna
Bühnen/belag *m* podlážka na lešení ▪ **beleuchtungsgeräte** *npl* *div.* osvětlovací zařízení scény, osvětlovací zařízení jeviště ▪ **-bild** *n* *div.* scénografie
Bühnenfeld *n* *vod. inž.* prostor mezi vlnolamy, prostor mezi pobřežními hrázemi (vlnolamu)
Bühnen/graben *m* *div.* orchestřiště (pod jevištěm) ▪ **-haus** *n* *div.* jevištní celek ▪ **-kopf** *m* *vod. inž.* hlavice vlnolamu, hlavice pobřežní hráze (vlnolamu) ▪ **-krone** *f* *vod. inž.* koruna vlnolamu, koruna pobřežní hráze (vlnolamu) ▪ **-maschinerie** *f* *div.* mechanické zařízení jeviště ▪ **-öffnung** *f* *div.* portálový otvor ▪ **-podium** *n* *div.* jevištní pódium ▪ **-raum** *m* jeviště, scéna ▪ **-regulator** *m* *div.* regulátor jeviště ▪ **-stecker** *m* *div.* jevištní zástrčka ▪ **-technik** *f* *div.* jevištní technika

Buhnenwurzel *f* *vod. inž.* patka vlnolamu, pata pobřežní hráze
Bühnloch *n* *horn.* hnízdo (pro stojku), otvor v povalu
Bulkcarrier *m* *lod.* loď na přepravu sypkých nákladů
Bulkladung *f* *transp.* hromadný náklad
Bulldozer *m* *poz. inž.* buldozer
Bullion *n* ušlechtilé kovy v houskách
Buna *m, n* *gum.* buna, butadiénový kaučuk
Bund *m* 1. *arch.* pásek svazku sloupků 2. *stroj.* nákrůžek (na hřídeli) 3. *polygr.* šňůra nebo páska na prošívání hřbetů knižních bloků 4. *tel.* svazek (hoblíků) 5. opasek (svazku pružnic) 6. svaz (organizace) 7. pásek svazku pilot
Bund *n* 1. svazek, snopek, chomáček 2. *hutn.* svitek (drátu, pásky) 3. *stav.* vazba (krovu) ▪ **-balken** *m* vazný trám ▪ **-buchse** *f* *stroj.* pouzdro s vřecem
Bündel *n* svazek ▪ **-elektrode** *f* *svař.* svazek elektrod ▪ **-kabel** *n* 1. *el.* vícepárový kabel 2. *telef.* svazkový kabel ▪ **-leiter** *m* 1. *el.* svazek vodičů, svazkový vodič 2. segmentová žila (používaná při velmi velkých průřezech) ▪ **-leuchte** *f* *osv.* úzkopaprskové světlo (signalizační) ▪ **-maschine** *f* *hutn.* svazkovací stroj (tyčí, trubek apod.)
bündeln *vázat* do svazků; ohniskovat, svazkovat (paprsky)
Bündeln *n* svazkování, vázání
Bündel/pfeiler *m* 1. *arch.* svazkový pilíř 2. *vod. inž.* svazek pilotů ▪ **-presse** *f* 1. *stav.* napínací lis, napínací pistole 2. *polygr.* lis na slisování olemovaných tiskařských archů ▪ **-rakete** *f* svazková raketa (vícestupňová) ▪ **-rohrverflüssiger** *m* *chlad.* svazkový kondenzátor ▪ **-schelle** *f* *el.* přichytka svazku, svazková spona ▪ **-spannglied** *n* *stav.* svazkový předpinací drát
Bündelung *f* 1. *elektron.* svazkování, ohniskování (svazku elektronů) 2. *rad.* rozdělení (např. časové, množství) 3. *nukl.* shlukování, vrstvení (elektronů) 4. *telef.* tvoření svazku spojů ▪ **-röhre** *f* *nukl.* zaostřovací elektronka ▪ **-schärfe** *f* *rad.* ostrost svazkování, zisk (antény) ▪ **-winkel** *m* *rad.* úhel svazku
Bündel/verseilmaschine *f* *telef.* stroj na svazkové slaňování (žil) ▪ **-verseilung** *f* *telef.* svazkové slaňování (žil) ▪ **-zerstreuung** *f* rozostření, rozptýl svazku
Bund/förderer *m* 1. *hutn.* dopravník svazku pásky 2. *zem.* dopravník snopů (fetězový) ▪ **-gatter** *n* *dřev.* vertikální rámová pila
Bündigkeitsanzeige *f* *horn.* signalizace polohy výtahu
Bund/lager *n* *stroj.* radiální ložisko s opěrným nákrůžkem, axiální ložisko s přírubou ▪ **-mutter** *f* matice s nákrůžkem ▪ **-packer** *m* *el.* statická navijedka ▪ **-pfosten** *m* *stav.* sloupek stolice ▪ **-schwellenschraube** *f* *žel.* šroub do pražců (šroub s nákrůžkem) ▪ **-seite** *f* *stav.* rovina obrysu konstrukce ▪ **-steg** *m* *polygr.* vnitřní okraj stránky (při hříbětě) ▪ **-wand** *f* *stav.* 1. hrázdná stěna 2. nosná stěna s polovinou cihly s železobetonovou výztuží ▪ **-zeichen** *n* *stav.* označení spoje (stolařského)
Bunker *m* 1. zásobník, silo 2. *lod.* bunkr, zásobní prostor ▪ **-, selbsttrimmender** *lod.* samoregulující zásobník, samovyvažující zásobník ▪ **-band** *n* *transp.* zásobníkový dopravník ▪ **-kohle** *f* uhlí ze zásobníku ▪ **-loch** *n* *lod.* zásobní sklad
Bunkern *n* 1. neuspořádané skladování (např. obráběných předmětů) 2. *horn.* plnění zásobníku, skladování v zásobnících 3. *lod.* nakládky paliva na loď
Bunker/pendelwagen *m* *horn.* krytý vůz, vůz krytý plachtou (velké nosnosti) ▪ **-spülkippe** *f* *horn.* vykládká překlopním zoskokem ▪ **-waage** *f* zásobníková váha
Bünn *f* *ryb.* sádka
Bunsen/brenner *m* Bunsenův hořák ▪ **-element** *n* *el.* Bunsenův článek
Buntautomat *m* *text.* automatický vícebarevný stav

buntblättrig pestrolistý

Buntdruck *m text.* vícebarevný tisk

Bunt/härten *n tep. zpr.* kalení se zabarvením povrchu

▪ **~kupferkies** *m min.* bornit ▪ **~metalle** *npl mat.* neželezné

kovy, barevné kovy ▪ **~papier** *n* pestrý barevný papír, kulér

Bürde *f el.* břemeno (zátěž měřicího transformátoru), zátěž

Bürette *f lab.* byreta

Burgersumlauf *m kryst.* Burgersova kontura

Burnettisieren *n* impregnace dřeva chloridem zinečnatým

Büro für Maß und Gewicht, Internationales Mezinárodní

úřad pro míry a váhy

Büro *n*, **Technisches** technická kancelář

Büro/bau *m* administrativní budova ▪ **~bedarf** *m* kancelářské

potřeby ▪ **~maschine** *f* kancelářský stroj ▪ **~möbel** *npl*

kancelářský nábytek

Burst *m TV* synchronizační signál barvy

Bürste *f I.* štětka, kartáč 2. *el. str.* kartáček(ek) 3. *tel.* rameno

(u voliče)

Bürsten *n* kartáčování ▪ **~abzug** *m polygr.* kartáčový obtah

▪ **~brettchen** *n* kartáčové prkénko ▪ **~brücke** *f el. str.* nosič

kartáčů (u motorů s přesuvnými kartáči) ▪ **~feuchtwerk**

n polygr. kartáčový zvlhčovací mechanismus (ofsetového

stroje) ▪ **~feuer** *n el. str.* jiskření kartáčů ▪ **~halter** *m el.*

str. držák kartáčů ▪ **~satz** *m el. str.* sada kartáčů ▪ **~scheibe**

f terčový kartáč, kotoučový kartáč ▪ **~spannung** *f el. str.*

napětí na kartáčích ▪ **~träger** *m I. el. str.* brejle (u držáků

kartáčů) 2. *telef.* vozík voliče ▪ **~trommel** *f stroj.* terčový

kartáč, kotoučový kartáč ▪ **~verluste** *mpl el. str.* elektrické

ztráty na kartáčkách

Bürst/färbung *f kož.* barvení kartáčováním (usní) ▪ **~ma-**

schine *f stroj.* kartáčovací stroj, kartáčovka, kartáčová

čistička

Bus(fahr)spur *f* dopravní pruh (vyznačený) pouze pro

autobusy

Busch *m I.* keř, trs; křoví, houština 2. tropický prales

3. chomáč, svazek

Buschbau *m* zakřivení (pozemních staveb)

Büschel *n I.* trs, svazek 2. *mat.* trs (přímeek, ploch) ▪ **~entla-**

ndung *f elektron.* trsový výboj ▪ **~modell** *n fyz.* trsový model

Buschflugzeug *n let.* dopravní letoun nevyžadující pozem-

ních (navigačních) zařízení

Bussard *m* káně lesní

Bussole *f* busola, kompas

Bussolen/aufnahme *f geod.* zaměření busolou ▪ **~richt-**

kreis *m zbroj.* busolový úhloměr ▪ **~theodolit** *m geod.*

busolový teodolit

Bussystem *n*, **bedarfsgesteuertes** autobusová (mikrobu-

sová) doprava na zavolání (telefonickou výzvou)

Busung *f arch. I.* zakřivení oblouku, zakřivení klenby 2. část

křížového výklenku mezi klenbami

Butadien *n chem.* butadien, divinyl ▪ **~styrolkautschuk** *n*

plast. butadien styrenový kaučuk

Butan *n chem.* butan

Butanol *n chem.* butanol, butylalkohol

Buten *n chem.* buten, butylen

Bütte *f* džber, kád', kbelík, putna ▪ **~ofen** *m skl.* pec s dolním

plamenem ▪ **~papier** *n* ruční papír

Butterei *f* máslna (část mlékárny)

Butter/fass *n potr.* sud máselnice, sud na máslo ▪ **~fertiger**

m stroj., potr. máselnice, zmáseľňovač ▪ **~milch** *f* podmásli

▪ **~nuss** *f* ořešák popelavý ▪ **~säure** *f chem.* kyselina

máselná ▪ **~werk** *n* máslna (část mlékárny), máslova

Butyl *n chem.* butyl

Butylalkohol *m chem.* butylalkohol, butanol

Butylen *n chem.* butylen

Butylkautschuk *n chem.* butylkaučuk, isobutylenový kaučuk

Butyrat *n chem.* máselnan

Butzen *m I.* výstupek po upíchnutí, hrot po upíchnutí

(na obrobku) 2. kroužkový výsek (odpad při lisování nebo

děrování pásky) 3. *tel.* kolík, jádro

BWB (= Bahnbetriebswerk n) *žel.* depo

Bww (= Bahnbetriebswagenwerk n) *žel.* vozovna

Bypass *m* obtok ▪ **~leitung** *f* bočník ▪ **~regelung** *f kotl.* re-

gulace obtokovým ventilem, obtoková regulace ▪ **~Trieb-**

werk *n* dvouproudový motor

Byte *n* informační jednotka: 1 byte = 8 bitů (+1 bit parity)

Bz (= Bronze f) bronza

Bz., Bzl. (= Benzol n) *chem.* benzen

C

ca. (zirka) cca

CA = I. (= **Celluloseacetat** *n chem.*) acetat celulózy, acetátová celulóza, acetylcelulóza **2.** (= **anorganische Chemiefaserstoffe** *f chem.*) anorganická chemická vlákna

CAB (= **Celluloseacetobutyrat** *n chem.*) acetobutyrát celulózy

CAD (= **rechnerunterstützter Entwurf** *m*) počítačová konstrukce, počítačové konstruování (computer aided design)

Cadmium *n chem.* kadmium, Cd ▪ **~bad** *n povl.* kadmiovací lázeň, elektrolyt na kadmiování ▪ **~legierung** *f met.* slitina kadmia, kadmiová slitina ▪ **~regelstab** *m nukl.* kadmiová řídicí tyč, kadmiová usměrňovací tyč ▪ **~sammler** *m elchem.* kadmiový akumulátor ▪ **~säule** *f hutn.* kadmiový sloupek ▪ **~Verhältnis** *n nukl.* kadmiový poměr

CAD-Zentrum *n* středisko počítačové grafiky

CAE (= **Computer Aided Engineering**) inženýrství s podporou počítače

Caesium *n chem.* (též **Cäsium** *n*, **Zäsium** *n*) cezium, Cs

Caferia-Anlage *f* bufet

Caisson *m I. lod.* montážní keson (k provádění oprav pod vodou) **2. stav.** keson ▪ **~krankheit** *f* kesonová nemoc

Cake *m hutn.* filtrační koláč (zbytek po filtrování, usazenina, sedlina)

Calamin *m min.* kalamín

Calaverit *m min.* calaverit

calciniere *chem.* kalcinovat, pražit, žíhat, vysoušet

Calcit *m min.* vápenec, kalcit (minerál)

Calcium *n chem.* vápník, Ca ▪ **~hydroxid** *n chem.* hydroxid vápenatý ▪ **~phosphat** *n chem.* fosforečnan vápenatý ▪ **~silikat** *n chem.* křemičitan vápenatý ▪ **~Silizium** *n hutn.* (železo)vápník - křemík ▪ **~sulfat** *n chem.* síran vápenatý ▪ **~sulfid** *n chem.* siřičitan vápenatý

Caldera *f geol.* kaldera

Californium *n chem.* kalifornium, Cf

Calit *n keram.* kalit

Calorimeter *m* kalorimetr

CAM (= **inhaltsadressierbarer Speicher** *m*) *inf.* paměť s adresovaným obsahem

Cambridge-System *n* Canbridgeský systém

Cambridgewalze *f zem.* kotoučový válec

Camera, obscura *f fot.* camera obscura, temná komora

Cameron-System *n polygr.* tiskařský systém Cameron

Campeche *n* campeche

Camphan *n chem.* bornan, kamfol

Camphen *n chem.* kamfen

Campher *m chem.* kafr ▪ **~öl** *n chem.* kafrový olej, kafrový silice

Camping/anhänger *m* závěsný karavan ▪ **~platz** *m* autokemp, kemp

Canarium *n*, **afrikanisches aielé**

cancerogen *ochr. pr.* kancerogenní, rakovinotvorný

Candela *f* jednotka svítivosti kandela, cd

Cannelkohle *f petr.* kenel, svěčkové uhlí

CAP (= **Celluloseacetopropionat** *n chem.*) octanopropionát celulózy

Caprinsäure *f chem.* kyselina kaprinová

Capronsäure *f chem.* kyselina kapronová

Caprylsäure *f chem.* kyselina kaprylová

Captax *m gum.* kaptax, merkaptó (urychlovač vulkanizace)

Carbamid *n chem.* karbamid, močovina ▪ **~harz** *n plast.* karbamidová pryskyřice, močovinoformaldehydová pryskyřice ▪ **~harzleim** *m plast.* močovinoformaldehydové lepidlo

Carbanion *m chem.* karbanion

Carbazol *n chem.* karbazol, dibenzopyrol

Carben *n chem.* karben

Carbeniumion *n chem.* karbokation, ion karbeniový

Carbid *n chem.* karbid

Carbol *n chem.* fenol

Carbolineum *n chem.* karbolineum (prostředek k impregnaci dřeva)

Carbolöl *n paliv.* karbolový olej ▪ **~säure** *f chem.* fenol, hydroxybenzen, kyselina karbolová ▪ **~wasser** *n farm.* vodní roztok fenolu

Carbon *n* černý technický diamant ▪ **~säure** *f chem.* kyselina karboxylová ▪ **~verbindungen** *fpl chem.* uhlíkové sloučeniny

Carbonat *n chem.* uhličitán ▪ **~, normales chem.** normální uhličitán ▪ **~, primäres chem.** primární uhličitán ▪ **~härte** *f san.* uhličitánová tvrdost (vody)

Carbon-Bronze *f met.* cínovo-olovnatá bronž

Carboneum *f farm.* uhlík, C

Carbonisation *f chem.* karbonizace

Carbonisieren *n I. chem.* karbonizace (nasyčení kyslíčnickem uhličitým) **2. text.** karbonizování, karbonizace (úprava kyselinami a roztoky soli)

Carbonitrieren *n tep. zpr.* nitrocentace

Carboniumfarbstoff *m* karboniové barvivo

Carboniumion *n chem.* karbokation, ion karboniový

Carbonyl *n chem.* karbonyl ▪ **~eisen** *n met.* karbonylové železo

Carbonylierung *f chem.* karbonylování

Carbonylverbindungen *fpl chem.* karbonylové sloučeniny

Carboxylgruppe *f chem.* karboxylová skupina

Carboxylierung *f chem.* karboxylace

Carboxymethylcellulose *f chem.* carboxymetylcelulóza

Carbylamin *n chem.* karbylamin, isonitril

Carcinotron *n elektron.* karcinotron, protisměrný permaktron

Carnet *n* karnet

Carnotisierung *f* karnotizace (termodynamického oběhu)

Carnot-Maschine *f* ideální Carnotův termodynamický motor

Carolina-Pine *f* borovice smolná

Carottage *f vrt.* profilování odvrtné třísky

Carson-Transformation *f* Carsonova transformace

- Carvon** *n chem.* karvon
Caroson-Schaltung *f tel.* kaskádické zapojení
Casein *n kasein* ▪ ~**faserstoff** *m chem.* vl. kaseinové vlákno
 ▪ ~**kitt** *m* kaseinový tmel ▪ ~**leim** *m* kaseinové lepidlo
 ▪ ~**wolle** *f chem.* vl. umělá vlna z kaseinu
Cäsium *n chem.* cesium, Cs ▪ ~**chlorid** *n chem.* chlorid cesný ▪ ~**hydroxid** *n chem.* hydroxid cesný ▪ ~**oxid** *n chem.* kyslíčník cesný
Cassegrain-Spiegel *m* Cassegrainovo zrcadlo
Cassiterit *m min.* kasiterit, cínovec
Catcracking *f chem.* katalytické krakování
Cauchy-Zahl *f mech.* Cauchyho číslo
CaZ (= **Cetanzahl** *f*) *paliv.* cetanové číslo
CBD (**cash before delivery** = **Zahlung fvor Ablieferung**) platba předem
C-Diode *f elektron.* kapacitní dioda
c-Draht *m telef.* žíla C, zkušební žíla
Cedro *n cedr*
Ce-Es-Verfahren *n text.* bělení chloroaminem
Ceiba *n* fromager, fuma
Cellit *n plast.* cellit (acetylcelulóza)
Celliton(echt)farbstoffe *mpl* barviva Celliton (výroba BASF)
Cellon *n plast.* celon
Cellophan *n plast.* celofán (viskózní fólie)
Cellosolve *n barv., plast.* cellosolve (rozpouštědlo)
Celluloid *n plast.* celuloid
Cellulose *f* celulóza, buničina ▪ ~, **native** *chem.* vl. přírodní celulóza ▪ ~, **regenerierte papirn., chem. vl. regenerovaná celulóza ▪ ~**acetat** *n chem.* acétát, celulózy, acétátová celulóza, acetylcelulóza ▪ ~**acetobutyrat** *n chem.* acetobutyrát, celulózy ▪ ~**acetopropionat** *n chem.* acetopropionát, celulózy ▪ ~**äther** *m chem.* éter, celulózy ▪ ~**chemiefaserstoffe** *mpl* chemická celulózová vlákna ▪ ~**faser** *f* celulózové vlákno ▪ ~**nitrat** *n chem.* dusičnan, celulózy, nitrátová celulóza, nitrocelulóza ▪ ~**propionat** *n* propionát, celulózy ▪ ~**regeneratfaser** *f chem.* vl. vlákno z regenerované celulózy ▪ ~**triacetat** *n* triacetát, celulózy
Celsius(Grad) *m* stupeň Celsia, Celsiův stupeň
Celsius-Skala *f* Celsiova stupnice (teplotní)
Cementit *m* cementit
Cent *n I.* jednotka intervalu kmitočtu: cent = 1/200 oktávy 2. jednotka míry reaktivity jaderného reaktoru: cent
Centurium *n chem.* původní název fermia
Cer *n chem.* cer ▪ ~**dioxid** *n chem.* kyslíčník ceričitý ▪ ~**eisen** *n met.* železocer, Auerův kov, Auerova slitina
Cerenkov-Strahlung *f* Cerenkovovo záření, Cerenkovovy paprsky
Ceresin *n chem.* cerezin
Cerimetrie *f chem.* cerimetrie
Cerit *m min.* cerit ▪ ~**metalle** *npl* kovy vzácných zemin podskupiny ceru
Cermet *n* cermet, kovovo-keramický spěčenec
Cermischmetall *n met.* cerová směs kovů (Ce-La-Di-Fe)
Cerussit *m min.* cerusit
Cetanzahl *f paliv.* cetanové číslo
Cetanzahl *f paliv.* cetanové číslo (100 ce = 116 ca)
CFR (**cost and freight** = **Kosten und Fracht**) náklady a přepravné (dodací podmínky Incoterms)
CFR-Motor *m spal. mot.* cejchovací motor, porovnávací motor (cooperative fuel research engine)
CGS-System *n* soustava jednotek (měrových) CGS (centimetr, gram, sekunda)
Chabasit *m min.* chabazit
Chagriniieren *n* kadeření (usně)
Chagrinpapier *n* ražený barevný papír napodobující kůži, šagřenový papír
Chaineuse *f text.* zarážeč
Chaiselongue *f* křeslo s prodlouženým sedadlem, lehátko, pohovka
Chalcedon *m min.* chalcedon
Chalkogene *npl chem.* chalkogeny
Chalkografie *f* mědiryctví
chalkophil *min.* chalkofilní
Chalkopyrit *n min.* chalkopyrit
Chalkosin *m min.* chalkozin
Chalkosphäre *f* mezoféra
Chalkotrichit *m min.* chalkotrichit, měděný květ
Chalzedon *m min.* chalcedon ▪ ~, **gestreifter** *min.* pruhovaný chalcedon
Chamosit *m min.* šamosit
Champaka *n* champaka
Changeant(gewebe) *n text.* tkanina měnící se dvoubarevně
Changier/führer *m chem.* vl. vodičko ▪ ~**getriebe** *n chem.* vl. vodičí mechanismus
Channel *n elektron.* kanál (např. tranzistoru řízeného polem)
Chappesidengarn *m text.* příze z odpadu přírodního hedvábí
Charactron *n elektron.* charaktron (elektronka)
Charakter *m* charakter
Charakteristik *f I.* charakteristika 2. *mat.* kvocient ▪ ~, **dynamische elektron.** dynamická charakteristika (elektronky) ▪ ~, **negative el.** negativní charakteristika ▪ ~, **schleifenförmige** smyčková charakteristika ▪ ~, **spektrale** spektrální charakteristika ▪ ~, **statische elektron.** statická charakteristika elektronky
charakteristisch charakteristický
Charaktron *n elektron.* charaktron (elektronka)
Charge *f I.* hutn. vsázka, náboj 2. *hutn.* odpich, tavba 3. *ek.* šarže výrobku
Chargen/abwicklung *f* zpracování šarží ▪ ~**dauer** *f hutn.* doba prožití vsázky pece ▪ ~**mischer** *m stav.* dávkovací míchačka ▪ ~**nummer** *f* číslo šarže ▪ ~**pflicht** *f* povinnost evidence dle šarží ▪ ~**produktion** *f* periodická výroba ▪ ~**satz** *m* záznam šarže ▪ ~**stammsatz** *m* kmenový záznam šarže ▪ ~**träger** *m tep. zpr.* držák vsázky, věšák šarže, úchytko dávky
Chargiereinrichtung *f met.* vsázkové zařízení
chargieren *I.* *hutn.* zavážet (např. vsázku), vsázet (do pece); *chem.* nabíjet (např. přístroj) 2. *text.* zatěžovat (tkaninu)
Chargieren *n met.* vsázka
Chargier/halle *f* vsázková hala ▪ ~**kran** *m hutn.* zarážecí jeřáb ▪ ~**maschine** *f hutn.* sázecí stroj, sázečka (u SM pece) ▪ ~**ofen** *m* pec s přerušovanou vsázkou ▪ ~**vorrichtung** *f* vsázkové zařízení ▪ ~**wagen** *m slév.* zavážecí vozík
Charmeuse *f text.* šarmesa (úprava na dámském prádle nepouštějící očka)
Charpy-Hammer *m zkouš. mat.* Charpyho kyvadlové kladivo
Charte(r)partie *f loď.* nájem (lodi)
Charter *m transp.* šartr, doprava na objednávku (letecky)
chartern šartrovat (najmout si loď nebo letadlo)
Charter/preis *m* cena za pronájem dopravního prostředku ▪ ~**schiff** *n* najatá loď
Charterung *f* nájem lodi, chartování
Chartervertrag *m* smlouva o nájmu (letadla nebo lodi)
Chasingkalander *m text.* moarovací kalandr
Chassis *n I.* *barv.* konstanta objemu láně 2. *el.* kostra, šasi 3. *mot.* podvozek 4. *text.* sběrač tiskařské barvy (např. žlab) ▪ ~**aufhängung** *f* závěs šasi
Chaton *n hod.* šaton, skleněný kámen
Checkliste *f* kontrolní seznam
Chef *m šéf* ▪ ~ **und Sekretäranlage** *f telef.* ředitelská a sekretářská souprava ▪ ~**konstrukteur** *m* hlavní konstruktér ▪ ~**redakteur** *m* šéfredaktor**

- Chefarzt** *m* primář, vedoucí lékař
Chefingenieur *m* hlavní inženýr
Chelat *n chem.* chelátový komplex ▫ **~(bildungsreaktion)** *f chem.* chelátování, chelatace, tvoření chelátové vazby
 ▫ **~ligand** *m chem.* chelátové činidlo
Chelatometrie *f chem.* chelatometrie, komplexometrie
Chemigrafie *f polygr.* chemigrafie
Chemikalien *fpl* chemikálie
Chemie *f* chemie ▫ **~ der Hochpolymere** chemie vysokých polymerů ▫ **~ der Polymere** chemie polymerů
 ▫ **~, allgemeine** všeobecná chemie ▫ **~, analytische** analytická chemie ▫ **~, angewandte** aplikovaná chemie ▫ **~, anorganische** anorganická chemie ▫ **~, beschreibende** popisná chemie ▫ **~, experimentelle** experimentální chemie ▫ **~, gerichtliche** soudní chemie ▫ **~, heiße nukl.** chemie horkých atomů ▫ **~, industrielle** průmyslová chemie ▫ **~, makromolekulare** makromolekulární chemie ▫ **~, organische** organická chemie ▫ **~, pharmazeutische** farmaceutická chemie ▫ **~, physikalische** fyzikální chemie ▫ **~, physiologische** fyziologická chemie ▫ **~, präparative** chemická preparace ▫ **~, radiologische** radiologická chemie ▫ **~, reine** čistá chemie ▫ **~, technische** technická chemie ▫ **~, theoretische** teoretická chemie ▫ **~anlage** *f* chemické zařízení ▫ **~anlagenbau** *m* chemický objekt ▫ **~fasergurt** *m* popruh z chemických vláken ▫ **~fasern** *fpl* chemická vlákna, chemická stříž ▫ **~faserstoffe** *mpl*, **anorganische** anorganická chemická vlákna ▫ **~folie** *f* fólie z umělé hmoty ▫ **~holz** *n* dřevo na chemické zpracování ▫ **~industrie** *f* chemický průmysl ▫ **~kolben** *m* chemická baňka, laboratorní baňka ▫ **~seide** *f* umělé hedvábí
Chemigrafie *f* chemigrafie
Chemikalienbeständig, chemikaliensicher odolný proti chemikáliím
Chemikaliertest *m* test na chemická činidla
chemisch aktiv chemicky aktivní
chemisch inert chemicky inertní
chemisch rein chemicky čistý
chemisch wirksam chemicky činný
Chemischreinigung *f oděv.* chemické čištění, suché praní, chemické praní
Chemisierung *f* chemizace
Chemisorption *f* chemisorpce
Chemo/bionik *f* chemibionika ▫ **~lumineszenz** *f fyz.* chemoluminiscence ▫ **~plaste** *mpl plast.* chemoplasty (fenolové nebo močovino-formaldehydové pryskyřice)
 ▫ **~sterilisation** *f* chemosterilizace ▫ **~taxis** *f* chemotaxe
 ▫ **~technik** *f* chemická technika ▫ **~therapie** *f* chemoterapie
 ▫ **~tronik** *f* chemotronika
Chenille *f text.* žinylka
Chesterfieldheftung *f čal.* prošívání chesterfield
Chevillieren *n text.* žynylkování (např. hedvábí)
Chevilliermaschine *f text.* žynylkový stroj
Chevreau(leder) *n* kož. ševró (koží kůže chromová)
Chevette *f kož.* ševret (ovčí kůže chromová)
Chiffre *f* kód, šifra, značka
chiffrieren *tel.* kódovat
Chiffriergerät *n* šifrovací přístroj
Chilesalpeter *m I. min.* čilský ledek 2. *chem.* dusičnan sodný
China/blau *n* *barv., potr.* čínská modř ▫ **~Clay** *m, n* *keram.* kaolin, porcelánová bílá hlínka ▫ **~extrakt** *m farm.* chininový extrakt, výtažek z chininové kůry ▫ **~gras** *n* ramie (rostlina, z níž se vyrábí vlákna) ▫ **~säure** *f chem.* kyselina chinová
Chinhydron *n chem.* chinhydron
Chinidin *n* chinidin
Chinin *n chem.* chinin (alkaloid)
Chinolin *n chem.* chinolin ▫ **~farbstoffe** *mpl* chinolinové barvy
Chinon *n chem.* (benzo)chinon ▫ **~farbstoff** *m* chinonové barvivo
Chintzen *n text.* chintzování, provádění chintzové úpravy
Chip *m elektron.* polovodičová sestava, čip ▫ **~carrier** *m* podložka čipu
Chips *mpl chem. vl.* čips (pigmentový)
Chiralität *f chem.* chiralita
Chloanthit *m min.* chloantit (niklová ruda)
Chlor *n chem.* chlor, Cl ▫ **~acetat** *n chem.* chloracetát ▫ **~aceton** *n chem.* chloraceton ▫ **~acetophenon** *n chem.* chloracetofenon
Chloral *n* chloral ▫ **~kalielektrolyse** *f* elektrolyza roztoku chloridu sodného nebo potašového ▫ **~sprengstoffe** *mpl* chlorečnanové výbušné materiály
Chloramin *n chem.* chloramin
Chlor/ammonium *n chem.* chloramonium ▫ **~apparat** *m san.* přístroj na chlorování ▫ **~argyrit** *m min.* kerargyrit, chlorargyrit
Chlorat *n chem.* chlorečnan
Chloräthan *n chem.* etylchlorid
Chloratite *npl* výbuš. chloratity
Chlor/benzol *n chem.* chlorbenzen ▫ **~bleiche** *f text.* bělení chlorem ▫ **~brommethan** *n chem.* chlorbrometan ▫ **~bromsilberpapier** *n fot.* chlorobromo-stříbrný papír ▫ **~buna** *m* chlorovaná buna, chlorovaný polybutadienový kaučuk ▫ **~butadien** *n chem.* chloropren ▫ **~butadien-kautschuk** *m* chloroprenový kaučuk, chlorbutadienový kaučuk ▫ **~echtheit** *f barv.* stálobarevnost v chlorování
chlören *san.* chlorovat (vodu); *text.* chlorovat (tkaninu)
Chloressigsäure *f chem.* kyselina chloroctová
Chlor/fluorid *n chem.* chlorfluorid ▫ **~formylchlorid** *n chem.* fosgen ▫ **~hydrin** *n chem.* chlorohydrin
Chlorid *n* chlorid
chlorieren *chem.* chlorovat
Chlorierer *n chem.* chlorovací přístroj, chlorátor
Chlorit *n chem.* chloritan ▫ **~bleiche** *f* bílení chlorem
Chlorite *npl I. min.* chlority 2. *chem.* chloritany
Chloritisierung *f chem.* chloritizace, chloritace
Chloritschiefer *m petr.* chlorická břidlice
Chlor/kalium *n chem.* potašový chlor ▫ **~kalk** *m chem.* chlorové vápno ▫ **~kautschuk** *m gum.* chlorovaný kaučuk ▫ **~kautschucklackfarbe** *f povl., barv.* chlorokaučukový email ▫ **~kohlenstoff** *m chem.* chlorouhličitán ▫ **~kohlenwasserstoff** *m chem.* chloruhlovdik ▫ **~lauge** *f text.* chlorový loup ▫ **~magnesium** *n chem.* chlormagnesium ▫ **~methyl** *n chem.* chlormetyl ▫ **~monoxid** *n chem.* kyslíčnick chlorový ▫ **~natrium** *n chem.* chlornatrium ▫ **~pikrin** *n* chlorpikrin ▫ **~säure** *f chem.* kyselina chlorečná ▫ **~silber** *n I. chem.* chloristan stříbrný 2. *min.* kerargyrit ▫ **~stickstoff** *m chem.* chlorodusík ▫ **~sulfonsäure** *f chem.* kyselina chlorsulfonová, kyselina chlorsírová ▫ **~wasser** *n I.* chlorová voda (vodní roztok chlóru) 2. chlorovaná voda ▫ **~wasserstoff** *m* chlorovodík ▫ **~wasserstoffsäure** *f chem.* kyselina chlorovodíková, kyselina solná ▫ **~zelle** *f elchem.* chlorový elektrolyzátor ▫ **~zink** *n chem.* zinkochlor
Chloro/faser *f chem. vl.* vlákno z chlorvinylu ▫ **~form** *n chem.* chloroform, trichlormetan ▫ **~goldsäure** *f chem.* kyselina tetrachloro zlatitá ▫ **~lyse** *f chem.* chlorolýza ▫ **~methyl** *m chem.* chlormetyl ▫ **~phyll** *m biol.* chlorofyl ▫ **~pren** *n chem.* chloropren, chlorbutadien ▫ **~pren-kautschuk** *m* chloroprenový kaučuk, chlorbutadienový kaučuk ▫ **~prenkleber** *m* chloroprenové lepidlo
Chlorose *f* chloróza, chudokrevnost, blednička
Chlorierung *f san.* chlorování (např. vody)
Cholesterin *n chem.* cholesterol

- Chopper** *m* 1. *elektron.* (mechanický) selektor neutronů 2. *tel.* vibrační konvertor, vibrační tvarovací obvod
- Chor** *m, n arch.* chór, kněžiště, presbytář, presbyterium
 ▪ **~brett** *n text.* řadnice
- Christophit** *m min.* christofit, železité sfalerit
- Chrom** *n chem.* chrom Cr
- Chrom(III)-sulfat** *n* síran chromitý
- Chroma** *n opt.* chromatická aberace
- Chrom/alau** *n chem.* kamelec chromitý ▪ **~aluminiumstahl** *m met.* berrochromal (slitina Cr-Al-Fe) (odporový materiál)
- Chromasie** *f opt.* chromatismus
- Chromat** *n chem.* chromitan
- chromatieren** *povl.* chromátovat
- Chromatin** *n chem.* chromatin
- chromatisch** 1. *akust.* chromatický, púltónový 2. *fyz.* chromatický, barevný
- Chromatographie** *f, temperaturprogramierte chem.* chromatografie s programováním teploty
- Chromatometrie** *f chem.* chromatometrie
- Chromatopolarographie** *f* chromatopolarografie
- Chromatron** *n TV* chromatron, Lawrenceova barevná obrazovka
- Chromazofarbstoff** *m* kyselce chromové azové barvivo
- Chrombeize** *f* barv. chromové mořidlo
- Chrombrunze** *f* chromový bronz
- Chromeisenerz** *n min.* chromit
- Chromel** *n met.* chromel (odporová slitina)
- Chrom/farben** *fpl* chromové barvy, chromové pigmenty
 ▪ **~gerberei** *f* kož. 1. chromočinění 2. činírna chromové kůže ▪ **~gerbung** *f* kož. chromočinění ▪ **~gusseisen** *n slév.* chromová slitina
- Chromia** *f* chromatická aberace
- Chromieren** *n* 1. *barv.* chromátování (zabarvení sloučeninami chromu) 2. *povl.* pochromování
- Chromierfarbstoff** *m* chromové barvivo
- Chromin** *n met.* chromin (odporová slitina)
- Chrominanz** *f TV* chrominance, barevnost, chromatičnost
- Chromisieren** *n tep. zpr.* difuzní chromování
- Chromit** *m min.* chromit ▪ **~stein** *m keram.* chromitová cihla (ohnivzdorná), chromitový výrobek
- Chrom/karbid** *n chem.* chromkarbid ▪ **~kupfer** *n met.* chromový bronz, chromová měď ▪ **~leder** *n* kož. chromitá useň ▪ **~magnetstein** *m keram.* chromovo-magnetitová cihla (ohnivzdorná) ▪ **~maske** *f elektron.* chromová maska ▪ **~nickel** *n met.* chromnikl ▪ **~nickelstahl** *m* chromniklová ocel ▪ **~nitrid** *n chem.* chromnitrid ▪ **~säure** *f chem.* 1. kyselina chromová 2. obchodní název bezvodé kyseliny chromové ▪ **~säureanhydrid** *n chem.* kysličník chromový ▪ **~schwefelsäure** *f* chromsírová směs ▪ **~sesquioxid** *n chem.* kysličník chromitý ▪ **~sohlleder** *n* kož. chromitá useň na podešve ▪ **~stahl** *m* chromová ocel, ocel legovaná chromem ▪ **~stahlguss** *m met.* chromová ocelolitina ▪ **~trioxid** *n* kysličník chromový ▪ **~vanadinstahl** *m* chromvanadová ocel ▪ **~wolframstahl** *m* chromwolframová ocel
- Chromoaliteren** *n tep. zpr.* chromoaluminování
- Chromersatzkarton** *m* lepenka chromoánhrada
- Chromo/gen** *n chem.* chromogen ▪ **~karton** *m* chromokarton
 ▪ **~lithographie** *f polygr.* chromolitografie ▪ **~papier** *n* chromopapír ▪ **~phor** *n* chromofor ▪ **~sphäre** *f* chromosféra
- Chronograph** *m hod. 1.* chronograf, ukazatel času 2. stopky, sekundoměr
- Chronometer** *n hod.* chronometr, časomíra
- Chronoskop** *n hod.* chronoskop
- Chronozeiger** *m hod.* ručička (hlavní) stopek
- Chronozyklofotografie** *f* chronofotografie
- Chrysoidin** *n barv.* chryzoidin
- Chrysofil(asbest)** *m min.* chryzotilový azbest
- Chusches Geschwindigkeitspotential** *el.* elektrokinetický potenciál
- CIA (cash in advance = Vorauszahlung f)** placení zboží předem (dodací podmínky Incoterms)
- CIF, cif. (cost, insurance, freight = Kosten, Versicherung und Fracht)** náklady, pojištění a přepravné (dodací podmínky Incoterms)
- CIFC (cost, insurance, freight, commission = Kosten, Versicherung, Fracht und Zinsen)** náklady, pojištění, přepravné a úroky (dodací podmínky Incoterms)
- Cinnabarit** *m min.* cinabarit
- CIP (carriage and insurance paid to = frachtfrei versichert)** přeprava a pojištění placeny do (dodací podmínky Incoterms)
- Cirro/cumulus** *m meteo.* řasokupa, cirocumulus ▪ **~stratus** *m meteo.* řasosloha, cirrostratus
- Cirrus** *m meteo.* řasa, cirrus
- cis-trans-Isomerie** *f* fizomerie cis-trans
- Citrin** *m min.* citrín
- C-Klothoide** *f* klotoida
- Claisenspitzkolben** *m chem.* Claisenova baňka (na destilaci pod sníženým tlakem)
- Clamp-Röhre** *f* elektronka s ochranou
- Clean-up-Effekt** efekt absorpce plynů (hlavicí vakuometru)
- Clearing** *n ek.* clearing, bezhotovostní platební styk ▪ **~abkommen** *n* clearingová dohoda ▪ **~konto** *n* clearingový účet ▪ **~verfahren** *n* clearing
- Clinch/durchmesser** *m* vnější průměr zalemování ▪ **~höhe** *f* výška zalemování
- Clip** *m* sponka, kovová svorka
- Clipper** *m rad.* omezovač (např. impulsů)
- Clipverschluss** *m* svorkový uzávěr
- Clophen** *n* klofen, chlordifenyl (nehořlavý izolační prostředek)
- Club** *m* klub ▪ **~couch** *f* pohovka ▪ **~sessel** *m* klubovka, celočalouněné křeslo ▪ **~tisch** *m* konferenční stůl
- Cluster** *m fyz.* svazek (částic); *nukl.* klastr ▪ **~modell** *n* model částic (atomového jádra)
- CMC (= Carboxymethylcellulose f)** *chem.* karboxymethylcelulóza
- CMIS-Technik** *f elektron.* technologie CMIS, montážní technologie sestavy kov-izolace-polovodič (complementary metal-insulator-semiconductor)
- CML (= Strombetriebslogik f)** *elektron.* logický proudový obvod (current-mode logic)
- CMOS (= komplementärer Metall-Oxid-Halbleiter m)** *elektron.* montážní technologie polovodičů CMOS (complementary symmetry metal oxide semiconductor, montáž kov-oxid-polovodič)
- CN (= Cellulosenitrat n)** nitrocelulóza
- CO₂-Schweißen** *n* obloukové svařování v ochranné atmosféře CO₂
- CO₂-Verfahren** *n* formování v hmotě s vodním sklem (vytvzované CO₂)
- Coanda-Effekt** *n aero.* Coandův jev
- Cobalt** *n chem.* kobalt, Co
- Cobaltin** *m min.* kobaltin
- Cocain** *n chem.* kokain
- Cochenille** *f barv.* košenila (přírodní barvivo z vysušených červců nopálových)
- Cockpit** *n* 1. *let.* kabina pilota; kabina mužstva 2. *lod.* kokpit
- Cocktailtisch** *m* koktejlův stůl
- Cocon** *m* kokon, zámotek
- COD (cash on delivery = zahlbar bei Lieferung)** placení při dodávce zboží na dobírku

- Code** *m inf.* kód ▫ ~, **alphanumerischer** *inf.* alfanumerický kód ▫ ~, **bivalenter** *inf.* dvouhodnotový kód ▫ ~, **genetischer** *biochem.* genetický kód ▫ ~, **gleichgewichter** rovnovážný kód ▫ ~, **korrigierbarer** *inf.* samoopravný kód ▫ ~, **korrigierender** *inf.* korekční kód ▫ ~, **mehrwäler** *inf.* vícehodnotový kód ▫ ~, **mehrwertiger** *inf.* mnohoznačný kód ▫ ~, **numerischer** *aut., inf.* číslicový kód ▫ ~, **optimaler** *inf.* optimální kód ▫ ~, **prüfbarer** *inf.* samokorigující kód, kód schopný korekce ▫ ~, **redundanter** bezpečnostní kód, nadbytečný kód ▫ ~, **redundanzsparender** *inf.* optimální kód ▫ ~, **reflektierter** *inf.* reflexivní kód ▫ ~, **rekurrenter** *inf.* rekurentní kód ▫ ~, **weitschweifiger** *inf.* redundantní kód, nadbytečný kód ▫ ~, **zweiwertiger** *inf.* binární kód ▫ ~ **prüfung** *f inf.* kontrola kódu
- Coder** *m I.* tel. kódér 2. *TV* kódér
- Code/umsetzer** *m aut.* převodník kódu, kódový převodník ▫ ~ **umwandlung** *f* změna kódu
- Codiflage** *f lod.* signalizační vlaječka, kódová vlaječka
- codieren** kódovat
- Codierer** *m inf. I.* kódovač (pracovník) 2. kódér (zařízení)
- Codier/gerät** *n telegr.* kódový přepínač ▫ ~ **schalter** *m telegr.* kódový spínač
- Codierung** *f* kódování, značení
- Coelestin** *m min.* celestýn
- Ceolostat** *m opt.* celostat
- Cohomologie** *f mat.* kohomologie
- Coilschere** *f* letmé nůžky
- Coionen** *mpl chem.* společné ionty, koionty
- Coir** *f text.* kokosové vlákno
- Co-Kontakt** *m chem.* kobaltový katalyzátor
- Cold Rubber** *m* studený kaučuk
- Cole/manit** *m min.* kolemanit ▫ ~ **opter** *m let.* koleoptéra
- Cölestin** *m min.* celestin
- Collector** *m elektron.* kolektor (bipolárního tranzistoru)
- Color/filter** *n fot.* barevný filtr ▫ ~ **Killer** *n TV* eliminátor barvy ▫ ~ **tester** *m opt.* barevný filtr (na určení složek složených barev)
- Combine** *f* kombajn
- Compiler** *m inf.* kompilátor, překladač ▫ ~ **Programm** *n inf.* kompilátor, kompilující program
- Compound** *m, n plast.* směs (z prášku materiálu a modifikačních přísad) ▫ ~ **generator** *m el. str.* složený generátor sériově-parallelní
- Compoundieren** *n plast., paliv.* míchání, kompaundování (olejů)
- Compoundierung** *f el. str.* společné buzení sériové i parallelní (derivační), kompenzace (sériovo-parallelního generátoru)
- Compound/kern** *m nukl.* složené jádro ▫ ~ **maschine** *f I. par. mot.* sprážený stroj 2. *el. str.* stroj sériovo-parallelní ▫ ~ **öle** *npl* kompaundované oleje, smíšené oleje ▫ ~ **wicklung** *f el. str.* sériově-parallelní vinutí
- Comptonstrahlung** *f fyz.* Comptonovo záření
- Computer** *m* počítač ▫ ~ **absturz** *m* zhroucení počítače ▫ ~ **abzug** *m inf.* sestava z počítače ▫ ~ **diagnostik** *f* počítačová diagnostika, diagnostika na počítači ▫ ~ **einheit** *f* výpočetní jednotka
- computergesteuert** řízený počítačem
- Computer/satz** *m polygr.* počítačová sazba, sazba počítačem ▫ ~ **steuerung** *f* řízení počítačem, řízení za použití počítače ▫ ~ **technik** *f* výpočetní technika
- Conche** *f potir.* konše (na čokoládovou hmotu)
- Concreolith** *n stav.* konkrelit (beton s použitím hrubé kamenné drtě a kameni)
- Container** *m I.* kontejner, nádrž (transportní) 2. *el. žel.* skřín (převravní) ▫ ~ **schiff** *n lod.* kontejnerová loď
- Containment** *n nukl.* bezpečnostní výstroj (reaktoru)
- Conurbation** *f stav.* konurbace, soustředění obytných staveb
- Conveyer** *m* dopravník, transportér
- Cop** *m text.* návin příze, kop
- Copolymer(isat)** *n chem.* kopolymer
- Copolymer** *n, statistisches* *chem.* statistický kopolymer
- Copolymerisation** *f chem.* kopolymerizace
- Cordgewebe** *n text.* kord, kordová tkanina
- Cordit(e)** *n výbuš.* kordit
- Cordschneidemaschine** *f text.* stroj na řezání rouna (v průzkovaném plyši)
- Core** *m, n nukl.* jádro, aktivní pásmo (reaktoru)
- Coriolis/beschleunigung** *f mech.* Coriolisovo zrychlení ▫ ~ **kraft** *f mech.* Coriolisova síla, odstředivá složená síla
- Cornu-Spirale** *f opt.* spirála Cornu
- cos** φ - **Messer** *m el.* měřicí přístroj účinku, měřicí přístroj $\cos \varphi$
- Coslettisieren** *n povl.* fosforování v roztoku kyseliny fosforečné
- COSMOS** (= **komplementärer Metall-Oxid-Halbleiter** *m*) *elektron.* komplementární metaloxidový polovodič (complementary symmetry metal oxide semiconductor)
- Cotonin** *f text.* kotonin
- Cotton** *n text.* bavlna ▫ ~ **maschine** *f text.* pletací stroj na bavlnu
- Cottrellsche Wolke** Cottrellův mrak, oblak znečištění
- Cottrell-Staubabscheider** *m kotl.* Cottrellův elektrofiltr
- Couch** *f* pohovka ▫ ~ **polsterung** *f* čalounění pohovky ▫ ~ **tisch** *m* konferenční stůlek, podlouhlý stůlek (nízký)
- Coulomb** *n* jednotka elektrického náboje coulomb, C: 1 C = 1 A.s ▫ ~ **Anregung** *f fyz.* Coulombovo buzení ▫ ~ **Barriere** *f nukl.* bariéra Coulombova potenciálu, Coulombova bariéra
- Coulometer** *n metrol.* coulometer
- Coulometrie** *f* coulometrie
- Coupé** *n mot.* vozík
- coupieren** *text.* vyjasnit barvy, míchat barvy s jasnící přísadou
- Coupure** *f text.* jasnící přísada
- Courbaril** *n* courbaril
- Covellin** *m min.* covellin
- Covulkanisation** *f gum.* kovulkanizace
- Cowper** *m hutn.* kauper, ohříváč vysokopecního větru
- CP I.** (= **Cellulosepropionat** *n*) propionát celulózy 2. (= **Circular pitch** *stroj.*) obvodová rozteč v palcích (v ozubení)
- CPS-Emitron** *n TV* ortikon
- CPT** (**carriage paid to = frachtfrei**) přeprava placená do (dodací podmínky Incoterms)
- CR = I.** (= **Chloroprenkautschuk** *m*) chloroprenový kaučuk, chlorobutenadienový kaučuk 2. **Cold Rubber** studený kaučuk
- Cracken** *n, katalytisches* *paliv.* katalytické krakování
- Cracking** *n chem.* krakování
- C-Rad** *n* (= **Curtisrad** *n*) Curtisovo kolo (vícevěncové kolo parní turbíny)
- Crassulae** *fpl* krasula, saniův val
- CRC-Zeichen** *n inf.* znak CRC, znak cyklické kontroly (cyclic redundancy check)
- Cremonaplan** *m mech.* Cremonův obrazec, Cremonovo skládání sil
- Crepe** *m I. text.* krep, krepová tkanina 2. *gum.* krepa (jakostní třída kaučuku) ▫ ~ **de Chine** *text.* čínský krep ▫ ~ **Georgette** *text.* žoržet
- Crestfaktor** *m el. žel.* faktor převýšení
- Cristobalit** *m min.* kristobalit
- Cromptonstuhl** *m text.* tkalcovský stav s Cromptonovými listy

- Croning-Verfahren** *n slév.* Croningův postup formování
- Croskill-Walze** *f* Croskillův válec
- Crossbredwolle** *f text.* kříženecká vlna
- Cross-over** *n* průzor (elektrooptického zařízení)
- C-Übergangszahl** *f tep. zpr.* součinitel přestupu uhlíku
- Cuiteseide** *f text.* cuit
- Cumar** *n plast.* kumar (pryskyřice)
- Cumol** *n chem.* kumen, izopropylbenzen ■ ~**onimbus** *m meteo.* dešťová kupa, bouřkový oblak, cumulonimbus
- Cumulus** *m meteo.* kupa, cumulus
- Cupal** *n met.* kupal, bimetal Al/Cu ■ ~**blech** *n* hliníkový plech s naplátovanou vrstvou (z jedné i z obou stran) mědi
- Cupren** *n plast.* kupren
- Cuprisalze** *npl chem.* měďnaté soli, soli dvojmocné mědi
- Cuprit** *m min.* kuprit
- Cuprosalze** *npl chem.* měděné soli, soli jednomocné mědi
- Curcumin** *n* kurkumin
- Curie** *n* jednotka radioaktivity (radioaktivního tělesa) curie, Ci: $1 \text{ Ci} = 3,7 \cdot 10^{10} \text{ Bq}$ ■ ~**Punkt** *m fyz.* Curieho bod, teplota Curieho ■ ~**Temperatur** *f*, **paramagnetische** paramagnetická Curieova teplota
- Curium** *n chem.* curium, Cm
- Curoide** *npl chem.* curoidy
- Curtisturbine** *f* Curtisova turbína (s odstupňovanou rychlostí)
- Cutter** *m I. kin.* stříhač (filmů) **2. potr.** kutr (stroj na mletí masa) ■ ~**sauger** *m* sací plovoucí rypadlo s kypričem
- Cuvelage** *f horn.* výztuž (jam) litinovými prstenci, výztuž (jam) tybinky
- CVD** (= **chemische Dampfabcheidung** *f*) nanášení plynné fáze, chemické nanášení par, naprašování (pomocí laseru CO_2) (chemical vapour deposition)
- C-Verfahren** *n slév.* skořápkové odlévání
- CW-Radar** *m* Dopplerův navigátor, Dopplerův radiolokátor
- Cyan** *n chem.* kyan
- Cyanamid** *n* kyanamid
- Cyanat** *n chem.* kyanát, kyanatan
- Cyanauszug** *m polygr.* výtah modrozelené barvy
- Cyanid** *n chem. I.* kyanid **2.** nitril (organický)
- Cyanit** *m min.* disten, kyanit
- Cyankalium** *n chem.* cyankali, kyanid draselný
- Cyanoferrat(II)** *n chem.* kyanoželezitan, ferokyanid
- Cyanoferrat(III)** *n chem.* kyanoželezitan, ferikyanid
- Cyansäure** *f chem.* kyselina kyanatá
- Cyanursäure** *f chem.* kyselina kyanurová
- Cyanwasserstoff** *m chem.* kyanovodík, kyselina kyanovodíková
- cyclisch** (též **zyklisch**) **1.** cyklický, periodický **2. chem.** cyklický
- Cyclo/alkane** *npl chem.* cykloalkany, cykloparafiny ■ ~**alkene** *npl chem.* cykloalkeny, cykloolefiny ■ ~**hexan** *n chem.* cyklohexan ■ ~**olefine** *npl chem.* cykloolefiny, cykloalkeny ■ ~**paraffine** *npl chem.* cykloparafiny, cykloalkany
- Cymophan** *m min.* chryzoberyl
- CZ I.** (= **Cetanzahl** *npl paliv.*) cetanové číslo **2.** (= **Cellulose-chemiefaserstoffe** *mpl*) celulózová chemická vlákna

D

d (= *Durchmesser* *m*) průměr

DAB I. (= *Durchlaufbetrieb m mit Aussetzbelastung el. str.*) průběžný provoz s krátkodobým přerušováním práce
2. (= *Arzneibuch n, Deutsches*) Německá farmakopea

Dabema *n* dabema

Dach *n I. stav.* střecha **2. horn.** strop (důlního díla), nadloží, stropní vrstvy **3. geol.** strop ▫ ~, **einfaches** *stav.* jednoduchá střecha ▫ ~, **einhängiges** *stav.* jednostranná střecha, jednospádová střecha; pultová střecha ▫ ~, **gebrochenes** mansardová střecha, lomená střecha ▫ ~, **hängendes** *stav.* zavěšená střecha ▫ ~ **abhäng** *m* spád střechy ▫ ~ **anschluss** *m* *stav.* připojení střešní krytiny ▫ ~ **aufbau** *m* střešní nástavba ▫ ~ **aufsatz** *m* *stav.* střešní větrací okénko ▫ ~ **ausbau** *m* střešní výklenek ▫ ~ **balken** *m* *stav.* střešní trám ▫ ~ **belag** *m* *žel.* pokrytí střechy, střešní krytina ▫ ~ **binder** *m* *stav.* střešní vazník ▫ ~ **boden** *m* *stav.* půda, podkroví, podstřeší ▫ ~ **bruchgesims** *n* *stav.* mansardová římsa ▫ ~ **decke** *f* *stav.* krytí střechy ▫ ~ **decker** *m* *stav.* pokrývač ▫ ~ **deckerei** *f* *stav.* pokrývačství ▫ ~ **deckerhammer** *m* pokrývačské kladívko ▫ ~ **deckung** *f*, **harte** tvrdá krytina ▫ ~ **einlattung** *f* latování střechy ▫ ~ **fenster** *n* *stav.* vikýř, střešní okno ▫ ~ **first** *m* hřeben střechy ▫ ~ **fläche** *f I. stav.* plocha střechy, střešní plocha **2. horn.** horní povrch sloje ▫ ~ **fuß** *m* *stav.* okap střechy ▫ ~ **gebinde** *n* *stav.* střešní vazba ▫ ~ **gehölz** *n* dřevo na krov ▫ ~ **gerüst** *n* *stav.* nosná konstrukce střešní vazby ▫ ~ **geschoss** *n* *stav.* podkroví, podstřeší ▫ ~ **gesellschaft** *f* holdingová společnost ▫ ~ **gesims** *n* *stav.* hlavní římsa, korunová římsa ▫ ~ **hammer** *m* *stav.* pokrývačské kladívko ▫ ~ **haut** *f* *stav.* střešní krytina, střešní plášť ▫ ~ **kapazität** *f* *rad.* kapacitní klobouk antény ▫ ~ **kehle** *f* *stav.* úžlabí, úbočí (střechy) ▫ ~ **kolben** *m* *mot.* pist s deflektorem (u dvojitákních motorů) ▫ ~ **latte** *f* střešní lat' ▫ ~ **luke** *f* *stav.* vikýř ▫ ~ **neigung** *f* *stav.* sklon střechy ▫ ~ **neigungswinkel** *m* úhel sklonu střechy ▫ ~ **pappe** *f* střešní lepenka, krytinová lepenka ▫ ~ **pappe** *f*, **teerfreie** střešní lepenka bez dehtu ▫ ~ **pfanne** *f I.* vlnová taška **2.** střešní vlnovka (taška) ▫ ~ **pfette** *f* *stav.* střešní vaznice, vaznice střechy ▫ ~ **rahmen** *m* *stav.* střešní rám ▫ ~ **raum** *m* *stav.* půda, půdní prostor, podkroví, podstřeší ▫ ~ **rinne** *f* okap, okapový žlab

Dachs *m* jezevec

Dachsbeil *n* dřev. sekera, teslice

Dach/schalung *f* střešní bednění, podklad střešní krytiny ▫ ~ **schiefer** *m* pokrývačská brídlice, brídlicová střešní krytina ▫ ~ **schindel** *f* *stav.* šindel ▫ ~ **schräge** *f* *elektron.* vychýlení temena impulzu

Dachshund *m* jezevčík

Dach/sparre *f* krokev ▫ ~ **spiegel** *m* oblouková vzpěra střechy (vozu) ▫ ~ **ständer** *m* *stav.* střešník, nástřešník, střešní podpěra ▫ ~ **stein** *m* *stav.* krytinový prvek (betonový) ▫ ~ **stein** *m*, **flacher** *stav.* plochá střešní taška ▫ ~ **stuhl** *m* *stav.* krov ▫ ~ **traufe** *f* *stav.* okap

Dachung *f* *stav.* zastřešení

Dach/veschalung *f* obednění střechy ▫ ~ **wand** *f* *stav.* **I.** pul-

pitová stěna (jednospádové střechy) **2.** podstřešní stěna ▫ ~ **wehr** *n* *vod. inž.* hydrostatický dvoupokloповý uzávěr ▫ ~ **wohnung** *f* *stav.* podkrovní byt ▫ ~ **ziegel** *m* krytinová taška (keramická)

Dalbe *f* *vod. inž.* dalba

Daltonide *npl* *chem.* daltonidy, stechiometrické sloučeniny

Damast *m* *text.* damašek ▫ ~ **stahl** *m, n* *met.* damascénská ocel

Damaszieren *n* *met.* damascénské zpracování (oceli)

Damhirsch *m* daněk

Damm *m* hráz; násep, násyp, přehrada ▫ ~ **anleimer** *m* lub

Damm/balken *m* *vod. inž.* hradidlo ▫ ~ **balkenwehr** *n* *vod. inž.* hradidlový jez

dämmen izolovat (zvuk), přehradit (hráz)

Damm/fuß *m* *vod. inž.* pata hráze ▫ ~ **kern** *m* *vod. inž.* jádro násypu ▫ ~ **krone** *f* *vod. inž.* koruna přehrady

Dämmplatte *f* *stav.* izolační deska, izolační panel (na tepelnou nebo zvukovou izolaci)

Dammshulter *f* *vod. inž. I.* horní povrch násypu **2.** bok násypu

Dämm/stoff *m* izolační hmota ▫ ~ **stücke** *npl* *slév.* část na uhrazení (modelu)

Dammtier *n* danělka

Dämmung *f* tlumení (zvuku), izolace (hlavní akustická)

Dämmwert *m* *stav.* izolační hodnota

Dammwild *n* dančí zvěř

Dämmzahl *f* *akust.* vlastní izolace přehrady

Dampf *m* *fyz.* pára ▫ ~, **feuchter** mokrá pára, sytá pára ▫ ~, **gedrosselter** škrcená pára ▫ ~, **gesättigter** nasycená pára, sytá pára, mokrá pára ▫ ~, **getrockneter** suchá pára ▫ ~, **hochüberhitzer** silně přehřátá pára ▫ ~, **niedrig gespannter** nízkotlaká pára ▫ ~, **trockengesättigter** *fyz.* suchá sytá pára ▫ ~, **überhitzer** přehřátá pára ▫ ~ **abgabeventil** *n* *kotl.* ventil dodávky páry (uzavírající výstup čerstvé páry z kotle do potrubí) ▫ ~ **ablagerung** *f* *fyz.* usazování z plynné fáze ▫ ~ **abscheider** *m* *stroj.* odlučovač páry ▫ ~ **abscheidung** *f*, **chemische** *elektron.* chemické nanášení z plynné fáze, chemické nanášení parami (pomocí laseru CO₂)

Dämpfanlage *f I. stav.* pářirna **2. zem.** pařák

Dampf/austritt *m* výstup páry, výfuk páry ▫ ~ **bad** *n* parní lázeň ▫ ~ **bär** *m* *stav.* parní beran ▫ ~ **bedarf** *m* spotřeba páry

dampfbeständig odolný proti působení páry

Dampf/beständigkeit *f* odolnost proti páře ▫ ~ **betrieb** *m* *žel.* parní trakce ▫ ~ **bildungswärme** *f* *fyz.* výparné teplo ▫ ~ **block** *m* *energ.* energetický blok (kotel a turbína)

Dämpfdauer *f* doba paření

dampfdicht parotěsný

Dampf/diffusion *f* difúze par ▫ ~ **dóm** *m* *kotl.* parojem, parní dóm (na parním kotli) ▫ ~ **druck** *m* *fyz.* tlak páry ▫ ~ **druckdiagramm** *n* diagram tlaku páry (teplota-tlak páry), tenzní diagram ▫ ~ **druckfederthermometer** *n* parotlačný teploměr ▫ ~ **druckmesser** *m* parní tlakoměr, parní manometr ▫ ~ **drucktopf** *m* *potr.* tlakový hrnec,

Papinův hrnc **~durchlässigkeit** *f* I. propustnost vodní páry (obalového materiálu) 2. průnik vodní páry (materiálem) **~eintritt** *m* vstup páry **~eintrittstemperatur** *f* vstupní teplota páry
dämpfen I. tlumit (např. kmity) 2. pařit, napařovat (např. tkaniny)
Dämpfen *n* I. (u)tlumení 2. paření
Dampf/enthalpie *f* fyz. entalpie páry **~entnahme** *f* kotl. odběr páry **~entwässerer** *m* strojí. odvodňovač páry **~entwicklungsanlage** *f* vyvíječ páry
Dampfer *m* I. strojí. tlumič 2. text. pařicí zařízení 3. zem. pařák 4. loď. parník, parní loď
Dämpfer/draht *m* drát tlumící chvění (lopatek turbíny) **~kammer** *f* metrol. komora tlumiče **~ring** *m* el. str. nákrůžek tlumiče **~wicklung** *f* el. str. tlumící vinutí, amortizér
Dampf/erzeuger *m* vyvíječ páry, parní generátor **~erzeugerwasser** *n* energ. voda pro sekundární okruh, voda v sekundárním okruhu
dampfgebogen ohýbaný v páře
dampfgeheizt vyhříváný parou
Dampf/grenzkurve *f* fyz. křivka nasycení (vodní páry) **~grube** *f* pařicí jáma **~heizung** *f* parní vytápění
Dämpfkasten *m* text. parní napařovačka (příže)
Dampf/kessel *m* parní kotel **~kochtopf** *m* potr. tlakový hrnc, Papinův hrnc **~kolbenmaschine** *f* parní stroj (tlakový) **~kraftmaschine** *f* parní motor **~kühler** *m* I. kotl. chladič par 2. deflegmátor (chladičoho absorpčního zařízení) **~kühlung** *f* spal. mot. chlazení odpařováním **~Luftgemisch** *n* směs páry a vzduchu **~mantel** *m* parní plášť **~maschine** *f* parní stroj **~motor** *m* par. mot. rychloběžný motor **~phase** *f* fyz. parní fáze, fáze páry **~phasen-Epitaxie** *f* elektron. epitaxie plynné fáze **~phaseninhibitor** *m* inhibitor koroze (působící v plynné fázi) **~platte** *f* deska vyhříváná parou **~pumpe** *f* parní čerpadlo **~rammbär** *m* stav. parní beran **~ramme** *f* strojí. parní beranidlo **~raumbelastung** *f* kotl. zatížení parního prostoru (bubnu) **~rohr** *n* parní potrubí, parní trubka **~säge** *f* parní pila **~sammler** *m* kotl. sběrač páry **~schiff** *n* loď. parní loď, parník **~schwarz** *n* barv. parní anilínová černá **~spannung** *f* fyz. tlak páry **~spannungsthermometer** *n* manometrický parní teploměr **~speicher** *m* kotl. zásobník páry, parní akumulátor **~spinnverfahren** *n* chem. vl. předění v páře **~stoß** *m* parní náraz (pro rychlé prohrátí koberce) **~strahljektor** *m* parní ejektor, parní proudové čerpadlo (sací), paroproudé čerpadlo (sací), parní násoska **~strahlgebläse** *n* paroproudé dmychadlo **~strahl-Luftpumpe** *f* paroproudý kompresor **~strahlpumpe** *f* parní injektor, injektor (parního kotle)
Dampf/temperatur *f* teplota paření **~tension** *f* fyz. tlak páry, tenze páry **~trockenanlage** *f* parní sušárna **~trockner** *m* I. parní sušička (s parním ohřívacem) 2. energ. separátor vlhkosti, sušička páry **~turbine** *f* parní turbína **~umformer** *m* kotl. měnič páry, parní transformátor
Dämpfung *f* I. tlumení (např. kmitů) 2. rad. útlum 3. tlumič 4. obrábění parou; zem. napaření (např. brambor) **~**, **deviativie** *rad.* deviační absorpce **~**, **exponentielle** *fyz.* exponenciální tlumení **~**, **spezifische** *el.* jednotkové tlumení, specifické tlumení
Dämpfungs/ausgleich *m* tel. korekce útlumu, vyrovnání útlumu **~dekrement** *n* mech. dekrement útlumu **~diode** *f* TV tlumící dioda **~exponent** *m* exponent útlumu **~flosse** *f* loď. ploutev plavidlového stabilizátoru **~konstante** *f* I. mech. konstanta tlumení, konstanta útlumu 2. tel. měrný útlum **~maß** *n* mech. míra útlumu **~messer** *m* měřící útlumu, batymetr **~plan** *m* telef. schéma rozložení

tlumení sítě, útlumový plán sítě **~pol** *m* pól tlumení (frekvence, při které je tlumení filtru nekonečně velké) **~schaulinie** *f* tlumící charakteristika (kabelu) jako funkce frekvence **~verhältnis** *n* metrol. útlum; poměrné tlumení **~vermögen** *n* mech. schopnost tlumení **~wicklung** *f* el. str. tlumící vlnění **~zylinder** *m* tlumící válec (např. analytických vah); pístový tlumič
Dampf/verflüssiger *m* kondenzátor **~verteiler** *m* parní rozdělovač, rozdělovač páry **~vulkanisation** *f* gum. vulkanizace v přímé páře **~wasserheber** *m* hydr. pulzometr (druh pulzační pumpy) **~zähler** *m* nukl. počítadlo vyplněné parami **~zugförderung** *f* parní trakce **~zuleitung** *f* přívod páry, vedení páry **~zylinder** *m* parní válec
Danaide *f* hydr., metrol. danaida (výtokové měřidlo kapalín)
Dandyroller *m* papírn. egutér
Daniellia *n* fano
Dänischleder *n* kož. dánská useň
Darbietung *f* von **Informationen**, **selektive** *inf.* selektivní distribuce informací, SDI
Darlegung *f* výklad, objasňování, dokazování, důkaz, líčení, vyličení
Darlehen *n* půjčka, zápůjčka **~**, **kurzfristiges** krátkodobá půjčka **~**, **langfristiges** dlouhodobá půjčka **~**, **nicht-rückzahlbares** nenávratná půjčka **~**, **unverzinsliches** bezúročná půjčka **~**, **verzinsliches** úročná půjčka **~**, **zinsloses** bezúročná půjčka
Darlehens/gewährung *f* poskytnutí půjčky **~nehmer** *m* dlužník **~tilgung** *f* splácení půjčky, umořování půjčky **~zinsen** *mpl* úroky z půjčky
Darlington-Schaltung *f* elektron. Darlingtonovo zapojení
Darrdichte *f* hustota absolutně suché látky
Darre *f* sušárna (jednoduché konstrukce)
Darren *n* I. sušení 2. hutn. odměšování, likvace (v procesu získávání mědi)
darren sušit
Darr/gewicht *n* suchá váha, hmotnost sušiny **~malz** *n* sušený slad, hvozďený slad **~ofen** *m* I. pec sušárny 2. hutn. likvační pec, segregáčnická pec **~probe** *f* váhová zkouška (měření vlhkosti dřeva)
darrtrocken (*dir*) absolutně suchý (a.s.)
Darr/trockenmasse *f* hmotnost absolutně suché látky **~waage** *f* váhy *fpl* na zjišťování obsahu sušiny **~wert** *m* hodnota vysušení **~wichte** *f* hustota absolutně suché látky
Darstellung *f* I. vyobrazení, vyličení 2. chem. vytváření, obdržení 3. mat. zobrazení, znázornění **~**, **baumartige** vertikální zobrazení **~**, **graphische** grafické zobrazení; *výkr.* grafické znázornění; graf funkce **~**, **kammartige** horizontální zobrazení **~**, **konjugierte** *fyz.* konjugované zobrazení **~**, **schematische** schematické znázornění **~**, **zeichnerische** *výkr.* výkresové znázornění, znázornění na výkrese
DAS I. (= *Deutsche Auslegungsschrift*) *f* výklad *n* německému patentnímu právu 2. (= *Signal* *n*, *diskontinuierliches analoges*) diskontinuální analogový signál
DA-Technik *f* elektron. difuzní technika (výroby tranzistoru)
Datei *f* *inf.* soubor (dat) **~**, **allgemeine** všeobecné údaje **~**, **behördliche** úřední údaje **~**, **persönliche** osobní údaje **~** **aktualisierung** *f* *inf.* aktualizace souboru **~** **auswahl** *f* *inf.* výběr souboru **~** **dienste** *mpl* tel. služba odesílání dat, služby přenosu dat **~** **eröffnen** *inf.* otevřít soubor **~** **löschen** *inf.* vymazat soubor **~** **Manager** *m* *inf.* správce souborů **~** **name** *m* *inf.* název souboru **~** **sichern** *inf.* zálohovat soubor **~** **schutz** *m* *inf.* ochrana souboru **~** **verwaltung** *f* *inf.* řízení souboru, ovládání souboru **~** **verzeichnis** *n* *inf.* adresář souborů
Daten *pl* data, údaje **~**, **kurzfristige** *pl* *inf.* krátkodobá data **~**, **langfristige** *pl* *inf.* stálá data **~**, **technische**

pl technická data ▫ ~, **variable** pl inf. proměnná data
 ▫ ~**aufbereitung** f inf. úprava dat ▫ ~**aufnahme** f sběr dat
 ▫ ~**aufzeichnung** f inf. zaznamenávání dat (např. na nosiči) ▫ ~**ausgabe** f inf. výstup dat ▫ ~**ausgang** m výstup dat (na koncové zařízení) ▫ ~**bank** f inf. 1. databanka 2. báze dat, databáze ▫ ~**banksteuerung** f řízení databáze
 ▫ ~**bankverwaltung** f správa databáze ▫ ~**bereitstellung** f příprava dat ▫ ~**bestand** m inf. soubor dat, datový soubor ▫ ~**bit** n inf. datový bit ▫ ~**block** m inf. blok dat
 ▫ ~**darstellung** f zobrazení dat ▫ ~**diebstahl** m odcizení dat (z počítače) ▫ ~**dienst** m služba zasilání dat dálkopisnými a telefonickými spoji ▫ ~**direktübertragung** f inf. přímý přenos dat (ve spráženém režimu) ▫ ~**eingführung** f vložení dat ▫ ~**eingabe** f inf. vstup dat, zavádění dat
 ▫ ~**enderät** n koncové zařízení přenosu dat ▫ ~**endstelle** f inf. koncové zařízení, terminál ▫ ~**erfassung** f inf. sběr dat ▫ ~**extrakt** m výběr dat ▫ ~**feld** n inf. datová položka; datové pole, pole dat ▫ ~**fernübertragung** f inf. dálkový přenos dat ▫ ~**fernverarbeitung** f inf. dálkové zpracování dat ▫ ~**fluss** m inf. tok dat ▫ ~**funk** m rádiový přenos dat
 ▫ ~**kanal** m datový kanál, kanál přenosu dat ▫ ~**kettung** f inf. řetězení dat ▫ ~**kompatibilität** f inf. kompatibilita dat, výměnnost dat, datová kompatibilita ▫ ~**missbrauch** m zneužití údajů ▫ ~**netz** n síť přenosu dat ▫ ~**sammeln** n inf. pořizování dat ▫ ~**satz** m inf. záznam, věta ▫ ~**schild** n stroj, popisný štítek, tovarní štítek ▫ ~**schlüssel** dekodér
 ▫ ~**schutz** m inf. ochrana dat ▫ ~**sicherung** f inf. zabezpečení dat ▫ ~**sichtgerät** n inf. zobrazovací jednotka, zobrazovač, displej ▫ ~**speicher** m inf. datová paměť
 ▫ ~**speicherung** f inf. 1. ukládání dat do paměti 2. uchovávání dat v paměti ▫ ~**suche** f inf. prohledávání souboru, vyhledávání dat ▫ ~**taste** f inf. datová klávesa ▫ ~**träger** m inf. nosič dat, paměťové médium ▫ ~**transfer** m přenos dat
 ▫ ~**übergabe** f přenos dat ▫ ~**übertragung** f inf. přenos dat ▫ ~**übertragungseinrichtung** f inf. ukončující datové zařízení ▫ ~**umsetzer** m převodník dat ▫ ~**verarbeitung** f zpracování dat, zpracování údajů ▫ ~**verarbeitung** f, **automatische** automatické zpracování dat ▫ ~**verarbeitung** f, **beleglose** inf. bezdokladové zpracování dat ▫ ~**verarbeitung** f, **elektronische** inf. elektronické zpracování dat
 ▫ ~**verarbeitung** f, **graphische** inf. počítačová grafika
 ▫ ~**verarbeitung** f, **integrierte** inf. integrované zpracování dat ▫ ~**verarbeitung** f, **manuelle** inf. ruční zpracování dat
 ▫ ~**verarbeitung** f, **nichtnumerische** inf. nečíslicové zpracování dat ▫ ~**verarbeitung** f, **periodische** inf. periodické zpracování dat ▫ ~**verarbeitung** f, **schrifthaltende** inf. zpracování dat v reálném čase ▫ ~**verarbeitung** f, **zentralisierte** inf. centralizované zpracování dat ▫ ~**verarbeitungsanlage** f zařízení na zpracování dat, počítač
 ▫ ~**verarbeitungsanlage** f, **elektronische** inf. zařízení na elektronické zpracování dat, elektronický počítač ▫ ~**verarbeitungssystem** n, **automatisches** automatický systém zpracování dat ▫ ~**verarbeitungszentrum** n inf. výpočetní středisko ▫ ~**verdichtung** f inf. zhušťování dat ▫ ~**verwaltung** f inf. správa dat, řízení dat ▫ ~**wiedergewinnung** f obnovení dat ▫ ~**zugriff** m přístup k datům ▫ ~**zusammenfassung** f akumulace dat
Datexnetz n datexová síť
datieren datovat
Datierung f datování
Datenblatt datový doklad
Datum n datum ▫ ~**grenze** f hranice změny dat (mezinárodní)
 ▫ ~**stempel** m datové razítko, datovník
DAU m (= **Digital-Analog-Umsetzer** m) inf. digitálně-analogický převodník
Daube f dužina (sudu)
Daubholz n bednářské dříví

Dauer f doba, platnost, trvání ▫ ~**abschlammung** f koll. trvalé odkalování, kontinuální odruh (kotle) ▫ ~**anforderung** f trvalý požadavek ▫ ~**anriss** m zkouš. mat. trhlina z únavy, únavová trhlina ▫ ~**anstellung** f trvalé zaměstnání (na dobu neurčitou) ▫ ~**auftrag** m příkaz k opakovaným platbám, trvalý příkaz ▫ ~**ausstellung** f stálá výstava ▫ ~**ballast** m lod. trvalá přítěž, trvalý balast
 ▫ ~**beanspruchung** f dlouhodobé namáhání, trvalé namáhání ▫ ~**belastung** f 1. mech. trvalé zatížení, statické zatížení 2. el. str. stálé zatížení, dlouhotrvající zatížení
 ▫ ~**bestrahlung** f fyz. trvalé ozařování ▫ ~**betrieb** m trvalý provoz, nepřetržitý provoz (např. stroje); trvalý chod, nepřetržitý chod ▫ ~**betrieb** m **mit aussetzender Belastung** el. str. trvalý chod s přerušovaným zatížením
 ▫ ~**biegefestigkeit** f mez únavy při kmitavém napětí v ohybu ▫ ~**brandbogenlampe** fosv. uzavřená oblouková lampa ▫ ~**brandofen** m stáložárná kamna ▫ ~**bruch** m zkouš. mat. lom z únavy, únavový lom ▫ ~**bruchgrenze** f mez lomové únavy ▫ ~**drehungsfestigkeit** f mez únavy při napětí v krutu ▫ ~**emballage** f vratný obal ▫ ~**etikett** n 1. nesmývatelná etiketa 2. etiketa nanesená keramickými barvami a vypálená ▫ ~**festigkeit** f zkouš. mat. mez únavy ▫ ~**frostboden** m geol. věčně zmrzlá půda ▫ ~**gase** npl chem. permanentní plyny ▫ ~**getriebe** n stroj. trvalý převod ▫ ~**gleichgewicht** n, **radioaktives** radioaktivní trvalá rovnováha ▫ ~**haftigkeit** f trvanlivost, stálost
 ▫ ~**haltbarkeit** f zkouš. mat. trvanlivost; odolnost proti únavě; tvarová pevnost ▫ ~**heizung** f trvalé spalování; trvalý ohřev ▫ ~**kiste** f vratná bedna ▫ ~**knickversuch** m gum. zkouška odolnosti vůči vzrůstu napětí (při vícenásobné deformaci) ▫ ~**kupplung** f stálá spojka ▫ ~**kurzschlussstrom** m el. str. ustálený zkratový proud ▫ ~**ladung** f trvalé nabíjení; trvalé dobíjení (baterie) ▫ ~**last** f 1. trvalá zátěž 2. el. str. dlouhotrvající zatížení ▫ ~**lein** m bot. len vytrvalý ▫ ~**leistung** f 1. mot. jmenovitý výkon 2. stroj. trvalý výkon (čerpadla, relé) ▫ ~**nadel** f elakust. trvalá jehla ▫ ~**probe** f zkouška životnosti, zkouška trvanlivosti
 ▫ ~**prüfmaschine** f zkouš. mat. stroj pro zkoušky na únavu
 ▫ ~**satellit** m satelit s dlouhou životností ▫ ~**schablone** f kanc. trvalá matrice ▫ ~**schallpegel** m, **äquivalenter** ekvivalentní trvání hladiny zvuku ▫ ~**schlagbiegefestigkeit** f mez únavy při namáhání opětovným rázovým ohybem
 ▫ ~**schlagfestigkeit** f mez únavy při namáhání opětovnými rázy ▫ ~**schlagversuch** m zkouš. mat. zkouška na únavu opětovnými rázy
 ▫ ~**schwingbeanspruchung** f zkouš. mat. cyklické namáhání ▫ ~**schwingfestigkeit** f zkouš. mat. mez únavy při kmitavém napětí ▫ ~**schwingung** f aut. ustálené kmitání ▫ ~**schwingverhalten** n únavová charakteristika ▫ ~**stahl** m ocel s velkou odolností proti únavě ▫ ~**stand** (prüf)maschine f zkouš. mat. stroj na stanovení meze tečení
dauerstandfest mat. odolný proti tečení, odolný proti kluzu
Dauer/standfestigkeit f zkouš. mat. mez tečení (mez pevnosti při tečení) ▫ ~**standversuch** m zkouš. mat. zkouška na únavu (dlouhodobá) ▫ ~**standversuch** m, **technischer** zkouš. mat. zkouška tečení materiálu při trvalém zatížení
 ▫ ~**strahlung** f fyz. dlouhodobé záření ▫ ~**strichleistung** f výkon (elektronky) při trvalém zatížení ▫ ~**strom** m el. trvalý proud; ustálený proud ▫ ~**strom** m, **elektrischer** el. trvalý proud, ustálený proud ▫ ~**ton** m akust. nepřerušovaná trvalá návěšť ▫ ~**trennstrom** m tel. trvalý uzavřený stav
 ▫ ~**verpackung** f obal na více použití (vratný) ▫ ~**wald** m trvalý les ▫ ~**wälzfestigkeit** f stroj. mez únavy při valení (ozubení)
dauerwarmfest met. odolný proti tečení
Dauer/wechselfestigkeit f únavová pevnost ▫ ~**zugfestigkeit** f trvalá tažná pevnost ▫ ~**zugversuch** m zkouš. mat.

zkouška trvalé tažné pevnosti ▪ **~zündflamme** *f* *san.* trvalý zapalovací plamének (plynový)

Daumen *m* *stroj.* palec; nos, ozub (na hřídeli) ▪ **~regel** *f* *el.* pravidlo pravé ruky ▪ **~welle** *f* *I.* hřídel s vyfrézovaným řetězovým ozubením 2. *žel.* vačková hřídel (spojky)

D/A-Umsetzer *m* *inf.* číslicově-analogový převodník

Daunen *fpl* peří

Davidit *m* *min.* davidit

Davit *m, n* *lod.* člunový jeřábek

Dazit *m* *petr.* dácit

DB I. (= **Dauerbetrieb** *m*) *stroj.* trvalý provoz, nepřetržitý provoz, nepřerušovaná práce, trvalý chod 2. (= **Durchlassbereich** *m*) *tel.* propustná oblast, průchozí oblast; propustné pásmo (filtru) 3. (= **Deutsche Bundesbahn** (*SRN*)) německé dráhy

DBO (= **Deutsche Bauordnung**) Německé stavební předpisy

DBP (= **Deutsches Bundespatent**) patentový úřad SRN

DB-Technik difúzní technika (výroby tranzistorů)

DCTL (= **direktgekoppelte Transistorlogik** *f*) *elektron.* přímo spojený obvod tranzistorové logiky (direct coupled transistor logic)

D/D-Umsetzer *m* číslicově-číslicový převodník

DD I. (= **Dampfichte** *f*) hustota páry 2. (**Dynamikdehner** *m* *elakust.*) expandér dynamiky

DDC (= **direkte digitale Regelung**) *aut.* přímé číslicové řízení (direct digital control)

DD-Lack *m* polyuretanový lak

DDT (= **Dichlordiphenyltrichloräthan** *n*) *chem.* DDT dichlordifenyiltrichlormethylmethan, dichlordifenyiltrichloretan (insekticid)

DE I. (= **Deemphasis** *f*, **Nachentzerrung** *f* *tel.*) vyrovnání předzkreslení, deemfáze 2. (= **Dielektrizitätskonstante** *f*) dielektrická konstanta 3. (= **dieselelektrisch**) diesel-elektrický

De Morganische Regeln *fpl* *mat.* de Morganova pravidla

Deadweight *n* *lod.* únosnost, nosnost (lodi)

Deaktivierung *f* deaktivace

Deathnium *n* *elektron.* centrum rekombinace

Debet *n* debet, Má dáti

debitieren připsat na vrub účtu

Debitor *m* debitor, dlužník, odběratel, zákazník

Debye *n* jednotka dipólového momentu debye: 1 D = 3,33.10³⁰ C.m

Decarbonylierung *f* *chem.* dekarboxylace

Decarboxylierung *f* *chem.* dekarboxylace

Decelith *n* *plast.* decelit (polychlorid vinylu)

dechiffrieren dekodovat, dešifrovat

Dechiffrierung *f* *tel.* dešifrování, dekodování

Dechsel *fnär.* druh sekery

Deck *n* paluba (lodi nebo letadla) ▪ **unter** ~ *lod.* pod palubou ▪ **~ablauf** *m* *cukr.* vyčrešená část ▪ **~anstrich** *m* *I.* *povl.* krycí nátěr 2. vrchní barva, krycí barva 3. *lod.* natření paluby ▪ **~aufbau** *m* *lod.* nástavba (lodní) ▪ **~band** *m* *stroj.* krycí páska; bandáž (lopatkového věnce) ▪ **~blatt** *n* titulní strana ▪ **~blech** *n* krycí plech, kryt (plechový)

Decke *f* *I.* *stav.* strop; sufit; *hutn.* příkrov, stropní vrstva (stroje) 2. *st. sil.* povrchová vrstva (vozovky) 3. *geol.* (tektonický) příkrov 4. *cukr.* vykrytí (cukroviny); záběl ▪ **~bituminöse** pokrytí (povrchu) asfaltem ▪ **~flexible** *st. sil.* flexibilní povrch, proměnlivý povrch ▪ **~freitragende** *stav.* samonosný strop, deskový strop bez nosníků ▪ **~**, **hohlraumarme** *st. sil.* zhutněný povrch, povrch s kompaktní strukturou ▪ **~**, **hohlraumreiche** *st. sil.* štěrkový povrch ▪ **~**, **kassettierte** kazetový strop ▪ **~**, **offene** *st. sil.* otevřený povrch ▪ **~**, **starre** *st. sil.* tuhý povrch ▪ **~**, **trägerlose** *stav.* deskový samonosný strop (bez nosníků)

Deckel *m* poklop, víko, kryt ▪ **~flansch** *m* slepá příruba (potrubí) ▪ **~karde** *f* *text.* víčkový mykací stroj ▪ **~lager** *n* *stroj.* stabilní dělené ložisko ▪ **~seite** *f* otvácí strana (tlakového stroje) ▪ **~seite** *f*, **Totpunkt** *mot.* horní mrtvá poloha, horní mrtvý bod, horní úvrat' HÚ

Deckelung *f* *hutn.* víčování ingotů ▪ **~**, **chemische** *hutn.* chemické víčkování ingotů ▪ **~**, **mechanische** *hutn.* mechanické krytí náliktů

Deckemail *n* *barv.* krycí smalt

decken *I.* *stav.* kryt, pokrývat 2. *barv.* barvit, nabarvit 3. *text.* dobarvovat (slabě vybarvené vlákno); ujmát 4. *cukr.* vykryt (cukrovinu) 5. zalévat, promývat malým množstvím vody (v solivarnictví) 6. *ek.* pokrýt, utratit

Decken/anker *m* *I.* *kotl.* kleština (stropní) 2. *stav.* kotva zdi (spojující stropní nosník s vnitřní zdi) ▪ **~balken** *m* *stav.* stropní nosník ▪ **~bau** *m* *st. sil.* stavba povrchu (silnice), zhotovování povrchové vrstvy ▪ **~fassung** *f* objímka stropního svítidla ▪ **~feuerung** *f* *kotl.* podstropní komorové ohniště (hořáky umístěné ve stropě ohniště) ▪ **~heizung** *f* *stav.* stropní vytápění ▪ **~hohlstein** *m* *stav.* dutinová stropní vložka ▪ **~licht** *n* *stav. I.* okno ve stropě 2. nadsvětlik ▪ **~platte** *f* *stav.* stropní panel, stropní deska ▪ **~putz** *m* *stav.* omítnutí stropu, stropní omítka ▪ **~ring-fernung** *f* *kotl.* topeniště se stropními hořáky v kruhovém uspořádání ▪ **~schalung** *f* *stav.* stropní bednění, bednění stropu ▪ **~sinkkasten** *m* *san.* podlahová vpust (kanalizační) ▪ **~stein** *m* *stav.* stropní cihla ▪ **~strahlungsheizung** *f* *stav.* stropní sálavé vytápění ▪ **~träger** *m* *I.* *stav.* stropní nosník 2. *kotl.* stropní trám ▪ **~ziegel** *m* stropní (keramická) tvárnice, stropní vložka, stropnice

Decker *m* *I.* *text.* zařízení na ujmání ok 2. *stav.* pokrývač (střech) 3. průmyslový přístroj na promývání krystalů soli ▪ **~nagel** *m* *stav.* pokrývačský hřebík, lepenkový hřebík, lepenkáč ▪ **~rad** *n* *text.* ujmávací kolečko

Deck/falte *f* *geol.* povrchové zvrásnění ▪ **~farbe** *f* (nátěrová) krycí barva ▪ **~folie** *f* krycí fólie ▪ **~furnier** *n* *dřev.* krycí (povrchová) dýha ▪ **~gebirge** *n* *horn.* pokrývný útvar, nadloží, nadložní hornina ▪ **~kläre** *f* *cukr.* klér k vykryvání ▪ **~kraft** *f* *povl.* krycí schopnost, kryvost (barvy) ▪ **~ladung** *f* *lod.* palubní náklad ▪ **~lage** *f* povrchová vrstva silnice ▪ **~landung** *f* *let.* přistání na palubě letadlové lodi ▪ **~lasche** *f* *I.* krycí destička článkového plochého řetězu 2. styčnice (ocelové konstrukce) ▪ **~leiste** *f* krycí lišta ▪ **~platine** *f* *I.* *text.* ujmávací platina 2. *hod.* přední destička (mechanizmu) ▪ **~platte** *f* krycí deska, příklop, příložná deska ▪ **~saat** *f* *st. sil.* povrchový osev (svahu) ▪ **~schicht** *f* vrchní vrstva, povrchová vrstva, ochranná vrstva; *povl.* krycí vrstva; *horn.* při krov; *st. sil.* povrchová vrstva odolná proti oteru, povrchová vrstva silnice (odolná proti oteru) ▪ **~schieht-** *presse* *f* *lis* na krycí vrstvy ▪ **~schieber** *m* *el. str.* posuvné hradítko ▪ **~schutz** *m* povrchový nános (impregnační látky)

Decks/kran *m* *lod.* palubní jeřáb ▪ **~ladung** *f* *lod.* palubní náklad

Deckspan *m* povrchová tříška

Decks/sprung *m* *lod.* sedlovitost paluby ▪ **~stringer** *m* *lod.* okrajnice ▪ **~stringerplatte** *f* *lod.* okrajnice

Deck/stein *m* *I.* *stav.* kamenná střešní krytina, krytinová deska (z přírodní břidlice) 2. *stav.* krycí kámen (zdi) 3. *stroj.* opěrný kámen (ložiska) ▪ **~strom** *m* zvýšený proud v první fázi galvanické pokovování

Deckung *f* *I.* *stav.* krytina (střechy) 2. *fol.* pokrytí, začernění (světlocitlivé vrstvy) 3. *ek.* úhrada, pokrytí ▪ **~der Kosten** úhrada nákladů, krytí nákladů ▪ **~des Marktes** pokrytí trhu ▪ **~von Schulden** splácení dluhu

deckungsgleich identický

Deckungsklausel *f* krycí doložka

Deck/vermögen *n* *povl.* kryvost, schopnost krytí (barvy)

- **~walze** *f I. polygr.* přidavač, podávací válec 2. *hydr.* Bidoneův odsok, Bidoneův práh ▪ **~werk** *n vod. inž.* opevnění (návodního lince sypané přeřady), obložení břehu, zpevnění dna
- Decoder** *m inf.* dekodér, dešifrovací zařízení
- decodieren** dekodovat, dešifrovat
- Decometer** *n navig.* dekometr (radiometr systému Decca)
- Dee** *n nukl.* duant (urychlující dioda cyklotronu)
- DE-Einrichtung** *f inf.* koncové datové zařízení (přenosu dat)
- Deemphasis** *f tel.* deemfáze, sekundární rozlišení
- Defekt** *m* porucha, vada, závada ▪ **~(elektronen)leitung** *f elektron.* děrové vedení (typu p) ▪ **~(halb)leiter** *m* polovodič typu p ▪ **~elektron** *n elektron.* elektronová proluka, elektronová díra (p elektron) ▪ **~mischkristalle** *mpl met.* tuhý roztok s vakantními místy
- Defektoskopie** *f* defektoskopie
- Defibrator** *m papír.* defibrátor, rozvláknovací stroj
- Defibrillator** *m el.* defibrilátor
- definit** *mat.* definovaný, určený, stanovený
- Definition** *f* definice; určený
- Definitionsbereich** *m mat.* definiční obor
- Defizit** *n* schodek, deficit ▪ **~abbau** *m* snížení deficitu
▪ **~ware** *f* nedostatkové zboží
- Deflagration** *f chem.* deflagrace
- Deflation** *f geol.* deflace, odváti
- Deflektor** *m I. kotl.* odchylovací klapka, přivírací klapka, regulátor tahu 2. *stav.* deflektor, větrací hlavice 3. *elektron.* deflektor, odražeč
- Defohärte** *f gum.* tvrdost defo, plasticita defo
- Defokussierung** *f opt.* defokusace, rozohniskování
- Defoliant** *m* defoliant
- Deformation** *f* deformace, přetvoření
- Deformationsschwingungen** *fpl chem.* deformační kmity
- Deformierbarkeit** *f* schopnost deformace
- Defraudation** *f* defraudace, zpronevěra
- Degeneration** *f fyz.* degenerace
- Degradation** *f* degradace; rozklad
- degummieren** *text.* odklížit (hedvábí)
- Dehnbarkeit** *f I. text.* roztažitelnost 2. *kož.* tažnost, průtažnost
- Dehndorn** *m trísk.* obr. rozpínací trn
- Dehner** *m tel.* expandér
- Dehn/grenze** *f zkouš. mat.* (fyzikální) mez plastifikace; mez průtažnosti ▪ **~passung** *f stroj.* nalisování s přesahem
▪ **~schraube** *f* pružný spojovací šroub ▪ **~steife** *f zkouš. mat.* modul pružnosti v tahu
- Dehnung** *f I. zkouš. mat.* protažení (relativní) 2. *fyz.* dilatace 3. *tel.* expanze (průběhu signálu) 4. *text.* prodloužení (charakteristika např. vlákná) ▪ **~, bleibende** *zkouš. mat.* plastické protažení, trvalé protažení ▪ **~, elastische** pružné prodloužení (vlákná) ▪ **~, federnde** *zkouš. mat.* pružné roztažení, pružné prodloužení ▪ **~, homogene** *zkouš. mat.* rovnoměrné prodloužení ▪ **~, kubische** *zkouš. mat.* prostorová deformace, trojosé přetvoření ▪ **~, nominelle** *zkouš. mat.* nominální prodloužení, jmenovité prodloužení ▪ **~, scheinbare** *zkouš. mat.* nominální prodloužení, smluvní prodloužení ▪ **~, spezifische** *zkouš. mat.* poměrné protažení, relativní prodloužení ▪ **~, unelastische** *zkouš. mat.* nepružné protažení ▪ **~, wahre** *zkouš. mat.* skutečné protažení
- Dehnungs/arbeit** *f* expanzní práce ▪ **~ausgleicher** *m* dilatační kus, kompenzátor ▪ **~empfindlichkeit** *f zkouš. mat.* citlivost na roztažení, citlivost na deformaci (odporového tenzometru) ▪ **~fähigkeit** *f* roztažnost, rozpínavost
▪ **~faktor** *m opt.* součinitel anamorfozy ▪ **~fuge** *f I. stav.* dilatační spára 2. *lod.* kompenzační spoj ▪ **~koeffizient** *m I. zkouš. mat.* součinitel pružnosti (v tahu) 2. *fyz.* součinitel
- roztlačnosti ▪ **~messer** *m zkouš. mat.* tenzometr, průtahoměr ▪ **~messer** *m, elektrischer* *zkouš. mat.* elektrický tenzometr, elektrický průtahoměr ▪ **~modul** *m zkouš. mat.* modul pružnosti, Youngův modul ▪ **~steife** *f zkouš. mat.* tuhost, odolnost proti roztažení ▪ **~thermometer** *n* dilatační teploměr
- Dehnezement** *m stav.* expanzivní cement, nabývající cement
- Dehydratation** *f* dehydratace, odvodnění (vysycháním např. potravin)
- Dehydratisierung** *f chem.* dehydratace, odvodnění (odštěpení vody)
- Dehydrierung** *f I. chem.* dehydrogenace, odštěpování vodíku 2. *met.* snížení obsahu vodíku
- Deich** *m vod. inž.* hráz (ochranná); násep ▪ **~böschung** *f vod. inž.* svah (hráze, náspu) ▪ **~bruch** *m vod. inž.* protržení (hráze, náspu) ▪ **~damm** *m vod. inž.* přeřazující násep
▪ **~fuß** *m vod. inž.* pata (hráze, náspu) ▪ **~krone** *f vod. inž.* koruna (hráze, náspu) ▪ **~schleuse** *f vod. inž.* stavidlo (v hrázi, v náspu)
- Deichsel** *f oj*
- Deich/siel** *n vod. inž.* propust (v hrázi, v náspu) ▪ **~sohle** *f vod. inž.* spodek hráze, základna hráze
- Dek(o)upiersäge** *f dřev.* vyřezávací pila; dekupírka
- Deka** *n* deka, da (předpona vyjadřující 10¹ násobek, základní fyzikální jednotky)
- Deka(hydrónaphtha)lin** *m chem.* dekalín, dekahydro-naftalen
- Dekaden/schalter** *m* dekadový přepínač ▪ **~schrittsteuerung** *f tel.* dekadové ovládání ▪ **~steuerung** *f telef.* volba dekády ▪ **~untersetzer** *m nukl.* dekadický čítač, dekadický reduktor ▪ **~zählröhre** *f elektron.* počítací dekadická výbojka, dekatron
- Dekaeder** *n mat.* desetitěh, dekaeder
- Dekaleszenz** *f fyz.* dekalence
- Dekameterwellen** *fpl rad.* dekametrové vlny, krátké vlny (o délce 10–100 mm, o frekvenci 3 – 30 MHz)
- Dekametrie** *f chem.* dielektrimetrie
- Dekantation** *f* dekantace (slévání vyčerčené kapaliny)
- dekantieren** *chem.* dekantovat, slévat (kapalinu nad usazeninou)
- Dekantier/gefäß** *n chem.* dekantér, dekantovací nádoba
▪ **~zentrifuge** *f* sedimentační odstředivka
- dekapieren** *I. pohl.* dekapovat 2. *met.* mořit, leptat
- Dekarboxylierung** *f chem.* dekarboxylace
- Dekatron** *n elektron.* dekatron, impulzní dekadická elektrónka
- Dekatur** *f text.* dekatování, dekatúra
- Deklination** *f* deklinace ▪ **~, magnetische** magnetická deklinace, magnetická odchylka
- Deklinator** *m geod.* deklinátor
- Dekoder** *m inf.* dekodér
- dekodieren** dekodovat
- Deko/kissen** *n* ozdobný polštář ▪ **~knopf** *m* ozdobný knoflík
- Dekokt** *n farm.* dekokt, odvar
- Dekompression** *f I. spal. mot.* dekomprese, snížení komprese 2. *kosm.* dekomprese
- Dekompressor** *m spal. mot.* dekompresor
- Dekonagel** *m* ozdobný hřebík
- Dekontamination** *f nukl.* dekontaminace, odmoření, dezaktivace
- Dekoration** *f I.* dekorace 2. *kryst.* dekorování dislokací
- Dekorations/stoff** *m* dekorační textilie ▪ **~zug** *m div.* zdvihadlo dekorací
- Dekor/folie** *f* dekorativní fólie ▪ **~papier** *n* dekorativní papír
▪ **~platte** *f* deska s povrchovým dekorem, dekorační deska
- Dekortikation** *f text.* dekortikace
- Dekrement** *n mat.* dekrement ▪ **~, logarithmisches** *mat.*

- logaritmický dekrement; *mech.* dekrement útlumu
Dekreptionswasser *n* voda uvnitř krystalů způsobující jejich rozpad při sušení
Dekreptieren *n* *kryst.* rozpadání, dekreptace
Dekupier-Sägemaschine *f* deкупírka (pila)
Delaminierung *f* rozvrstvení, rozdělení vrstev, delaminace (vícevrstvého materiálu)
Delimitation *f* delimitace
Dellenschweißen *n* bradavkové svařování
delokalisiert delokalizovaný
Delta *n* delta (řeky) ■ **~ferrit** *m* vysokoteplotní ferit (primární) ■ **~flugzeug** *n* letadlo s trojúhelníkovými křídly ■ **~funktion** *f* *mat.* (Diracova) funkce delta ■ **~kegel** *m* *geol.* deltakužel ■ **~mast** *m* rozvidlený příhradový stěžeň, rozvětvený příhradový sloup ■ **~metall** *n* *met.* mosaz delta ■ **~schaltung** *f* *el.* zapojení do trojúhelníku ■ **~strahlen** *mpl* *nukl.* paprsky delta ■ **~wellen** *fpl* *nukl.* vlny delta
Deltoid *n* *mat.* deltoid ■ **~dodekaeder** *n* *kryst.* deltoidový dvanáctistěn
Demagnetisierung *ffyz.* demagnetizace
Dematerialisation *ffyz.* dematerializace, anihilace
Demijohn *m* demížon
Demodifizierungsmittel *n* *met.* demodifikační prostředek, demodifikátor
Demodulation *f* *rad.* demodulace
Demodulator *m* *rad.* demodulátor
Demonstration *f* demonstrace, názorná ukázka
Demonstrationsgalvanometer *n* ukázkový galvanometr
Demontage *f* demontáž
Demoskopie *f* výzkum veřejného mínění
Demulgator *m* *chem.* demulgátor, deemulgátor
Demulgieren *n* *chem.* demulgování, rozbíjení emulze
Den (= **Denier** *n* *text.*) denier (titr): 1 den = (1/9)tex
denär desítkový
Denärsystem *n* *mat.* desítkový systém
Denaturieren *n* 1. denaturace 2. *bio* *chem.* zkažení (bílků)
Dendrit *m* *min.* dendrit (struktura oceli)
Dendritengefüge *n* *met.* dendritická struktura
dendritisch *met.* stromkovitý, stromečkovitý, dendritický
Dendrochronologie *f* *geol.* dendrochronologie
Dendrologie *f* dendrologie
Dendrometer *n* dendrometr
Dengel/amboss *m* *zem.* babka, náklepník, kovácí zápuška (na kopy) ■ **~hammer** *m* *tvář.* osazovací tříhranné zaoblené kladivo
Dengeln *n* protažení pomocí vyklepávání
denitrieren *chem.* denitrovat (odstraňovat kyslíčníky dusíku)
Denitrierturm *m* *chem.* denitrační věž, Gloverova věž
Denitrifikation *f* 1. *zem.* denitrifikace 2. *chem.* denitrace
Denkmalschutz *m* ochrana památek
Dens(it)ometer *n* *fol.* denzitometr, měřidlo optické hustoty
Densimeter *n* hustoměr, denzimetr, areometr
Densität *f* hustota
Densograph *m* *fol.* denzograf, zapisovač optické hustoty
Denudation *f* *geol.* denudace
Denudationsgebirge *n* *geol.* denudační hory
DEP (= **Datenendplatz** *m*) *inf.* koncové zařízení, terminál
Dephlegmation *f* *chem.* deflegmacce, částečná kondenzace
Dephlegmator *m* *chem.* deflegmátor; parciální kondenzátor
Displacement *n* *lod.* (váhový) výtlak
Displacementschwerpunktcurve *f* *lod.* křivka těžišť' výtlaku
Depletion-Transistor *m* *elektron.* tranzistor řízený polem s ochuzeným kanálem
Depolarisation *ffyz.* depolarizace
Depolarisationsmasse *f* *elchem.* depolarizační hmota (do akumulátorů)
Depolarisator *m* *fyz.* depolarizátor
Depolymerisation *f* *chem.* depolymerace
Deponie *f* rumiště, skládka odpadu ■ **~, geordnete** povolená skládka odpadu ■ **~, wilde** zakázaná skládka odpadu
deponieren deponovat, svěřit do úschovy
Depositen *pl* depozita ■ **~buch** *n* depozitní kniha ■ **~guthaben** *n* vklad na depozitním kontě ■ **~zinsen** *mpl* depozitní úroky
Deposition *f* prašný spad
Depot *n* 1. vozovna (např. tramvajová) 2. úschovna cenných papírů a věcí, depot sklad ■ **~abteilung** *f* depozitní oddělení ■ **~bestand** *m* stav účtu deponovaných cenných papírů ■ **~prüfung** *f* kontrola depozit ■ **~wechsel** *m* depozitní směna
Depression *f* 1. snížení, deprese 2. *meteo.* tlaková níže; podtlak
Depsid *n* *chem.* depsid
Deputat *n* deputát
Derb/holz *n* *dřev.* hroubí ■ **~holzmasse** *f* hmota hroubí ■ **~stange** *f* *dřev.* žerd', lat'
Derivat *n* *chem.* derivát
Derivation *f* *navig.* derivace
Derrick-Kran *m* derik, sloupový jeřáb
DES (= **Dieselelektroschiff** *n*) dieselelektrická loď
Desachsierung *f* vyosení
Desaggregation *f* rozpad, dezagregace
Desakkomodation *f* *rad.* dezakomodace
Desaktivierung *f* *nukl.* dekontaminace, dezaktivace, radioaktivní dezaktivace
Desaminierung *f* *chem.* dezaminace, odaminování
Desensibilisator *m* *fol.* desenzibilátor
Desensibilisierung *f* *fol.* desenzibilizace, znečitlivění
Design *n* design, návrh
Desinfektion *f* dezinfekce
Desinfektionsmittel *n* dezinfekční prostředek, dezinficiens
desinfizieren dezinfikovat
Desinsektion *f* *san.* dezincekce
Desintegration *f* dezintegrace, rozpad; drcení, rozměňování
Desintegrator *m* 1. *stroj.* dezintegrátor, drtič 2. *hutn.* dezintegrátor (rotorový čistič vysokopecního plynu)
Desinvestition *f* snížení míry investic
Deskriptor *m* *inf.* popisovač, deskriptor
Desmin *m* *min.* desmin
Desmodur-Desmophen-Lack *m* polyuretanový lak
Desmodure *npl* *plast.* desmodury (vícefunkční izokyanany, produkty vzešlé z polyuretanů)
Desmophene *npl* *plast.* desmofeny (polyestery, výchozí produkty pro polyuretany)
Desmotropie *f* *chem.* desmotropie
Desodorant *n* dezodorant
Desodori(s)ierung *f* dezodorace
desorbieren *chem.* desorbovat
Desorientierung *f* *kryst.* dezorientace, úhel dezorientace
Desorption *f* *chem.* desorpce
Desorptionsisotherme *f* desorpční izoterma
Desoxidation *f* *chem.* dezoxidace, odkysličení
Desoxidations/legierungen *fpl* *hutn.* dezoxidáční slitina ■ **~mittel** *n* dezoxidovadlo, odkysličovadlo
desoxydieren *chem.* dezoxidovat, odkysličit
Desoxyribonucleinsäure *f* *biochem.* kyselina dezoxyrbonukleová (DNA)
Dessin *n* vzor, desén, dezén
Destabilisierung *f* destabilizace
Destillat *n* destilát
Destillation *f* destilace ■ **~, azeotrope** *chem.* azeotropní destilace ■ **~, diskontinuierliche** periodická destilace ■ **~, einfache** *chem.* jednoduchá destilace ■ **~, fraktionierte** *chem.* frakční destilace ■ **~, kontinuierliche** nepřetržitá destilace

▪ ~, *stufenweise* vícestupňová destilace
Destillations/apparat *m* destilátor, destilační přístroj
 ▪ ~**bitumen** *n* podestlační asfalt (měkký a středně tvrdý)
 ▪ ~**kolonne** *f* destilační kolona, destilační věž
Destillier/aufsatz *m lab.* destilační nástavec ▪ ~**blase** *f chem.* destilační kotel; výparník
destillieren destilovat
Destillierofen *m hutn.* destilační pec
Destillationsrückstand *m chem.* destilační zbytek
Destimulator *m* destimulátor (korozí)
Destraktion *f* extrakční destilace
Desublimation *f* desublimace, kondenzační sublimace
Desublimator *m* sublimační kondenzátor
Desulfurierung *f chem.* odsíření, desulfurizace (např. technických plynů)
Detacheur *m potr.* roztírač, detašér (mouky)
detachieren *I. potr.* roztírat, detašovat (mouku) *2. text.* odstraňovat skvrny
Detachur *f text. I.* odstraňování skvrn, detašování *2.* prostředek na odstraňování skvrn
Detail/anhang *m* podrobná příloha ▪ ~**anzeige** *f* detailní posouzení, detailní vyhodnocení
detailliert podrobný, detailní
Detail/plan *m geod.* detailní plán ▪ ~**preis** *m* maloobchodní cena
Detektion *f el.* detekce
Detektor *m I. rad.* detektor, demodulátor; *fyz.* detektor (záření) *2. chem.* detektor (např. škodlivého plynu) ▪ ~, **fotoelektrischer** fotoelektrický detektor ▪ ~**empfänger** *m rad.* detektorový přijímač
Detergens *n chem.* detergent
Determinante *f mat.* determinant
Detonation *f* výbuch, detonace
Detonations/meter *n paliv.* přístroj k měření detonace
 ▪ ~**verzögerer** *m* výbuch. zpožďovač detonace, mikro-zpožďující rozbuka
Detonator *m* výbuch. stimulující roznětka, detonátor
Detritus *m geol.* detrit, lámavý materiál
Deut(er)on *n* deuteron, D+
Deuterium *n chem.* deuterium, těžký vodík, D, ²H
Deuteriumoxid *n chem.* kysličník deuteria, těžká voda, D₂O
Deutsche Industrie- und Handelskammer (DIHK) *f* Německá průmyslová a obchodní komora
Deutsche Industrienorm (DIN) Německá průmyslová norma (DIN)
Devaluation *f* devalvace, snížení hodnoty měny
devalvieren devalvovat
Deviation *f* deviace, úchyłka
Deviations/bake *f vod. transp.* deviační bóje ▪ ~**tonne** *f vod. transp.* deviační plovák
Deviator *m mat.* deviaátor, šikmý tenzor
Devisen *fpl* devizy ▪ ~**bestände** *mpl* devizové rezervy
 ▪ ~**börse** *f* devizová burza ▪ ~**einkauf** *m* nákup deviz
 ▪ ~**einnahme** *f* devizový příjem ▪ ~**guthaben** *n* devizová aktiva ▪ ~**handel** *m* devizový obchod ▪ ~**konto** *n* devizový účet ▪ ~**kurszettel** *m* kurzovní lístek ▪ ~**mittel** *npl* devizové prostředky ▪ ~**stelle** *f* směnárna ▪ ~**swapgeschäft** *n* swapový obchod ▪ ~**verkehr** *m* obchodování s devizami
Devitrifikation *n* rekrystalizace, devitrifikace
Devon *n geol.* devon, devonské období
Devulkanisation *f gum.* devulkanizace, regenerace gumy
Dewargefäß *n* Dewarova nádoba
Dextrin *n chem.* dextrin
Dextrinleim *m* dextrinové lepidlo
Dextrose *f chem.* D-glukóza, dextróza, hroznový cukr
Dezennium *n* decennium
Dezi- deci (předpona jednotek hodnoty 10⁻¹)

Deziantenne *f rad.* anténa decimetrových vln
Dezibel *n* decibel, dB: 1 dB = 0,1 B
dezimal desetinný
Dezimalbruch *m mat.* desetinný zlomek ▪ ~**bruch** *m, unendlicher* *mat.* nekonečný desetinný zlomek ▪ ~**darstellung** *f inf.* desítkový zápis ▪ ~**komma** *n* desetinná čárka
 ▪ ~**stelle** *f mat.* desetinné místo ▪ ~**system** *n mat.* desítkový systém, desítková soustava ▪ ~**system** *n, binär verschlüsselt* *inf.* desítkový systém kódovaný dvojkově ▪ ~**waage** *f* decimální váha ▪ ~**währung** *f* desítková měna ▪ ~**zahl** *f mat.* desetinné číslo ▪ ~**zähler** *m I. nukl.* desítkový čítač *2. inf.* dekadický čítač ▪ ~**ziffer** *f inf.* desítkové číslice
Dezimeter/-Scheibentriode *f elektron.* decimetrová trioda se sousými vývody ▪ ~**wellen** *fpl rad.* decimetrové vlny (o délce 10⁻¹ m, frekvenci 300 MHz - 3 GHz)
Dezistrecke *f TV* decitrať, telekomunikační trať pro přenos decimetrových vln
Dezitonne *f* jednotka hmotnosti decitonu, dt: 1 dt = 10² kg
DF I. (= **Durchgangsfernant** *n telef.*) tranzitní meziměstská centrála *2.* (= **Differenzträgerfrequenz** *f TV*) rozdílová frekvence
Df (= **Draht(rund)funk** *m*) rozhlas po drátě
DFB (= **Druckfeuerbeständigkeit** *f*) *keram.* odolnost proti ohni za tlaku
DFT (= **Dünnfilmentechnik** *f*) *elektron.* tenkovrstvá technika
DF-Verfahren *n* (= **Differenzträgerfrequenzverfahren** *n*) mezinárodní frekvenční soustava
D-Glied *n aut.* derivační člen
DGS-Mühle tlukadlový ventilátorový mlýn DGS s osovou nakládkou (pro mletí hnědého uhlí)
dH (= **deutscher Härtegrad** *m*) německý stupeň tvrdosti (vody)
DHD-Verfahren *n* (= **Druck-H₂-Dehydrierung** *f*) *paliv.* proces DHD, proces hydroformování
DHT (= **Dünnfilmybridtechnik** *f*) *elektron.* tenkovrstvá hybridní technika
Di I. (= **Innendurchmesser** *m*) vnitřní průměr *2.* (= **Diens-tag** *m*) úterý
Dia *n fot.* diapozitiv
Diaabtaster *m TV* snímač diapozitivů
Diaapparat *m opt.* diaskop
Diabas *m petr.* diabas
Diabastuff *m petr.* diabasový tuť
Diabolrollenbahn *f* kladičkový dopravník
Diabolospindel *f text.* vřetenový tyristor
Diac *m elektron.* diak, dvousměrný diodový tyristor
Diafragmazelle *f elchem.* diafragmový článek, přepažený elektrolyzér (propustnou membránou)
Diagnose/programm *n inf.* diagnostický program ▪ ~**system** *n kybern.* diagnostický systém
Diagnostikröntgenröhre *f* diagnostická rentgenová lampa
Diagonalbeplankung *f lod.* šikmé olištování
Diagonale *f mat.* diagonála, úhlopříčka
Diagonalfräsen *n trisk. obr.* úhlopříčné frézování, diagonální frézování
Diagonalisierung *f mat.* diagonalizace
Diagonal/maschine *f* stroj s diagonálním průtokem
 ▪ ~**matrix** *f mat.* úhlopříčná matice, diagonální matice
 ▪ ~**schichtung** *f geol.* šikmé vrstvení ▪ ~**verwerfung** *f geol.* diagonální pokles, úhlopříčný přesmyk
Diagramm *n* diagram, graf ▪ ~, **dreidimensionales** trojrozměrný graf ▪ ~, **ternäres** *met.* ternární diagram
 ▪ ~, **zweidimensionales** dvojrozměrný graf ▪ ~**leser** *m inf.* čtečka výkresů
Diaklase *f geol.* diakláza, puklina
Dialdehyd *m chem.* dialdehyd
Dialog *m* dialog

Dialog/baustein *n inf.* dialogový modul ▫ **~funktion** *f inf.* dialogová funkce ▫ **~gerät** *n* zařízení na dvousměrnou výměnu informací

Dialogit *m min.* dialogit, rodochroit

Dialog/programmierung *f inf.* dialogové programování ▫ **~sprache** *f inf.* dialogový jazyk ▫ **~system** *n inf.* interakční systém ▫ **~verkehr** *m inf.* konverzační provoz (spolupráce s počítačem)

Dialysator *m chem.* dialyzátor

Dialyse *f chem.* dialýza

Diamagnetismus *m fyz.* diamagnetizmus

Diamant *m I. min.* diamant 2. *polygr.* diamant (druh písma) ▫ **~abrichter** *m trísk.* obr. diamantový obtahovák, diamantový orovnávač (brusných kotoučů) ▫ **~belag** *m trísk.* obr. diamantové obložení, diamantový posyp ▫ **~bohrer** *m I. trísk.* obr. diamantový vrták 2. vrt. diamantová hlava ▫ **~bohrkrone** *f vrt.* diamantová korunka ▫ **~drehen** *n trísk.* obr. soustružení diamantem ▫ **~ritzhärte** *f* tvrdost určovaná vrypem diamantu ▫ **~ritznaedel** *f* diamantová nářezávací jehla (k nářezávání keramických podložek polovodičů) ▫ **~schneide** *f trísk.* obr. ostří diamantového nože ▫ **~spat** *m min.* diamantový živec, korund ▫ **~stichel** *m elakust.* diamantové rydlo ▫ **~werkzeug** *n tvář.* diamantové nářadí (s diamantovým ostřím)

Diameter *m mat.* průměr

diametral *průměrový*

Diamikrokarte *f inf.* diapozitivní mikroštitěk, diapozitivní mikrokarta

Diamin *n chem.* diamin

Diaphragma *n I. fot.* clona 2. diafragma, membrána (polopropustná) ▫ **~pumpe** *f* membránové čerpadlo ▫ **~ver-fahren** *n chem.* membránová metoda (elektrolýzy roztoku chloridu sodného)

Diaphthorese *f* diaforéza

Diapir *m geol.* diapir

Diapositiv *n fot.* diapozitiv

Diarähmchen *n fot.* diarámeček

Diaskop *n opt.* diaskop

Diaspor *m min.* diaspora

Diastase *f biochem.* diastáza, amylolytický enzym

Diastereo(iso)merie *f chem.* diastereoizomerie

diatherman *fyz.* diatermický

Diathermie *fel.* diatermie

Diatomeenschlamm *m petr.* (infusoriová) rozsivková hlinka

Diatomit *m petr.* diatomit

Diazoniumverbindungen *fpl chem.* diazoniové sloučeniny

Diazotieren *n chem.* diazování

Diazotypie *f* diazotypie

Diazoverbindung *f chem.* diazosloučenina

Dibbelmaschine *f zem.* hnízdový secí stroj

Dibetou *n* dibetou

Dibit *n inf.* dvojitý bit

Dibromindigo *n barv.* dibromové indigo

Dibromoxid *n chem.* kysličník bromný

Dicalciumphosphat *n zem.* dvojfosforečnan vápenatý (hnojivo)

Dicarbonensäure *f chem.* kyselina dikarbonová

Dichlor/äthan *n chem.* dichloretan ▫ **~derivat** *n chem.* dichlorderivát ▫ **~diphenyltrichloräthan** *n chem.* dichlor-difenyltrichloretan, DDT (insekticid)

Dichloromethan *n chem.* dichlormetan

Dichroismus *m kryst.* dichroizmus, dvoubarevnost

dichroitisch *I. kryst.* dvoubarevný 2. *TV* dichroický

Dichromat *n chem.* dvojchroman

Dichroskop *n opt.* dichroskop

dicht *I. těsný 2. hustý 3. min.* nepropustný

Dichtband *n* těsnící páska, ucpávka

Dichte *f I. fyz.* hustota, měrná hmotnost 2. *mat.* hustota, funkce hustoty 3. *inf.* hustota zápisu ▫ **~, kritische** kritická hustota ▫ **~, lineare hydr.** lineární hustota ▫ **~, molekulare** fyz. molekulární hustota ▫ **~, optische** fyz. absorpance, extinkce, vnitřní transmisní hustota, optická transmisní hustota ▫ **~, relative** relativní hustota ▫ **~, scheinbare** zdánlivá hustota ▫ **~funktion** *f mat.* funkce hustoty, hustota ▫ **~gefälle** *n elektr.* gradient hustoty, gradient koncentrace (příměsí v polovodiči) ▫ **~matrix** *f fyz.* hustotní matice ▫ **~messer** *m I. fot.* denzitometr, denzometr 2. *metrol.* hustoměr, areometr ▫ **~mittel** *n skj* modus, dominanta, nejčtetnější hodnota znaku

dichten *těsnit*

Dichte/steuerung *f el.* hustotní modulace, hustotní řízení (proudu) ▫ **~zahl** *ffyz.* měrná hustota

Dicht/gurtung *f* hustý popruhování, hustý popruhový rošt ▫ **~heit** *f I.* těsnost, nepropustnost 2. hutnost, kompaktnost

Dichtigkeits/nietung *f* těsnící nýtování, nepropustné nýtování ▫ **~probe** *f* zkouška těsnosti, zkouška na těsnost

Dicht/lippe *f* těsnící chlopiň ▫ **~masse** *f* těsnící hmota

▫ **~packung** *f kryst.* zhuštěný obal, kompaktní soustava

▫ **~polen** *n hutn.* vstupní zahuštění (mědi) ▫ **~sitz** *m stroj. I.* těsnící osazení, těsnící límec 2. těsnící sedlo (např. ventilu)

Dichtung *f I.* těsnění 2. ucpávka 3. těsnící hmota ▫ **~, be-rührende** *stroj.* styčné těsnění, kluzné těsnění ▫ **~, berüh-rungsfreie** *stroj.* bezdotykové těsnění ▫ **~, eingegossene** zalité těsnění, těsnění ze zalévací hmoty ▫ **~, schleifende** *stroj.* kluzné těsnění, posuvné těsnění

Dichtungs/(werk)stoff *m* těsnící materiál, těsnivo ▫ **~bahn** *f stav.* izolační pás, těsnící pás (např. lepenky) ▫ **~draht** *m osv.* zátaťový drát (patice žárovky) ▫ **~fläche** *f* těsnící povrch

▫ **~flansch** *m* těsnící příruba ▫ **~mittel** *n* těsnící materiál, těsnivo, těsnění ▫ **~schicht** *f* těsnící vrstva, izo-lační vrstva

▫ **~schnur** *f* těsnící provazec ▫ **~stab** *m vod. inž.* těsnící nosník (např. u jezů)

dick *I.* tlustý 2. hustý (o kapalinách)

Dicke *f I.* tloušťka 2. hustota (kapaliny) ▫ **~, optische** optická tloušťka

Dicken/abtasteinrichtung *f* zařízení na snímání tloušťky

▫ **~fräsmaschine** *f* tloušťkovací frézka ▫ **~hobelmachine** *f* tloušťkovací hoblovka

▫ **~messer** *m* tloušťkoměr

▫ **~quellung** *f* tloušťkové bo(b)tnání ▫ **~regler** *m aut.* regulátor tloušťky (pásky) ▫ **~schwinger** *m* zhušťovací vibrátor

▫ **~taster** *m* dotykový tloušťkoměr ▫ **~toleranz** *f* tloušťková tolerance

dickflüssig *hustý (o kapalině), viskózní*

Dickhalsröhre *f TV* obrazovka (s tlustým hrdlem 36,5 mm)

Dickicht *n* tyčkovina, houština, houští

Dickit *m min.* dikit

Dick/öl *n* zahuštěný olej, zhuštěný olej ▫ **~saft** *m cukr.* těžká šťáva ▫ **~schichttechnik** *f elektron.* tlustovrstvá technologie, technologie tlusté vrstvy

▫ **~teer** *m* těžký dehet

Dickung *f lesn.* houští, houština, hláz

Dickungsmittel *n chem.* zahušťovací prostředek, zahušťo-vadlo

dickwandig *tlustostěnný*

Dicyan *n chem.* dikyan

Dicyandiamid-Pressmasse *f plast.* lisovací hmota z dikyanodiamidových pryskyřic

Dieder *n mat.* dvoustěn

Diederwinkel *n mat.* dvoustěnový úhel

Diele *f I.* fošna, palubka (hrubá podlahová deska) 2. *arch.* síň, předsíň, vestibul

Dielektrikum *n* dielektrikum

dielektrisch *dielektrický*

Dielektrizitäts/konstante *f*, **komplexe** komplexní dielektrická konstanta ▫ **~konstante** *f*, **relative** relativní

- dielektrická konstanta ▪ **~zahl** *f* permitivita ▪ **~zahl** *f*, **optische** optická dielektrická konstanta ▪ **~zahl** *f*, **statische** statická permitivita
- Dielektronmetrie** *f chem.* dielektronmetrie
- Dielektron** *n elektron.* tranzistor řízený polem s izolovaným hradlem
- dielen** klást podlahu, obít prkny, obít palubkami
- Dielen/belag** *m* prkenné obložení ▪ **~boden** *m stav.* palubová podlaha, prkenná podlaha ▪ **~brett** *n* palubka, podlahové prkno, palubkové prkno ▪ **~decke** *f* fošnový strop ▪ **~fußboden** *m* desková podlaha ▪ **~möbel** *pl* nábytek do předsíně, nábytek do haly
- Diels-Alder-Reaktion** *f chem.* Dielsova-Alderova reakce, dienová syntéza
- Dielsing** *f stav.* slepá podlaha (horní deskování dřevěného stropu)
- Diene** *npl chem.* dieny, dienové uhlovodíky, diolefiny
- Dienst** *m* služba ▪ **~ablösung** *f* vystřídání ve službě ▪ **~alter** *n* počet odpracovaných let, služební věk ▪ **~anweisung** *f* služební instrukce
- Dienstbarkeit** *f* služebnost
- Dienste** *pl arch.* přípory
- Dienst/entlassung** *f* propuštění ze služby ▪ **~geschwindigkeit** *f lod.* komerční rychlost ▪ **~gespräch** *n* služební hovor ▪ **~gipfelhöhe** *f let.* praktický dostup ▪ **~gutzug** *m* hospodárný vlak ▪ **~kleid** *n* služební oděv ▪ **~kraftfahrzeug** *n* služební vozidlo ▪ **~leistung** *f* služba ▪ **~leistungsabwicklung** *f* provádění servisu, realizace služby ▪ **~leistungsbereich** *m* sektor služeb, oblast služeb ▪ **~ordnung** *f* služební řád ▪ **~programm** *n inf.* obslužný program ▪ **~schiff** *n vod. transp.* služební loď, loď pro zabezpečení plavby ▪ **~verkehr** *m tel.* služební provoz, služební komunikace
- Dien/synthese** *f chem.* dienová syntéza, Dielsova-Alderova reakce ▪ **~zahl** *f chem.* dienové číslo
- Diescherwalzwerk** *n tvář.* Diescherova válcovací (prodlužovací) stolice, Diescherův alongátor (trubek)
- Dieselbetrieb** *m žel.* motorový provoz
- dieseλεκτρisch** dieselektrický
- Diesel/kraftstoff** *m* motorová nafta, palivo pro naftové motory ▪ **~motor** *m* Dieselův motor, vznětový motor, motor se samočinným zapalováním, naftový motor ▪ **~motor** *m*, **compressorloser spal.** *mot.* vznětový bezkompresorový motor ▪ **~Prozess** *m spal. mot.* Dieselův okruh ▪ **~triebwagen** *m* motorový vagon (se vznětovým motorem)
- Dietrich** *m* univerzální klíč
- Dietze-Anleger** *m el.* klešťový transformátor proudu
- Differential** *n I. mat.* diferenciál 2. stroj. diferenciál
- differential** 1. rozdílový 2. *mat.* diferenciální
- Differential** *n*, **totales** *mat.* úplný diferenciál, totální diferenciál ▪ **~, vollständiges** *mat.* úplný diferenciál
- Differential/analysator** *m elektron.* diferenciální analyzátor
- **~detektor** *m nukl.* diferenciální detektor
  - **~Differenzgleichung** *f mat.* rozdílová diferenciální rovnice
  - **~dilatometrie** *f* diferenciální dilatometrie
  - **~empfänger** *m* diferenciální přijímač (telemetrický)
  - **~erregung** *f el. str.* diferenciální buzení
  - **~flaschenzug** *m mech.* diferenciální kladkostroj
  - **~geber** *m* diferenciální vysílač (měřené hodnoty), diferenciální snímač
  - **~getriebe** *n I.* diferenciál, diferenciální pohon 2. diferenciální převodovka (při regulaci polohy nebo úhlu natočení)
  - **~gleichung** *f mat.* diferenciální rovnice
  - **~gleichung** *f*, **Cauchy-Riemannsche** Cauchy-Riemannova diferenciální rovnice
  - **~gleichung** *f*, **gewöhnliche** *mat.* obyčejná diferenciální rovnice
  - **~gleichung** *f*, **partielle** *mat.* parciální diferenciální rovnice
  - **~glied** *n aut.* diferenciální člen
  - **~hebel** *m let.* páka diferenciálního pohonu křídleček
  - **~kolben**
- m stroj.* diferenciální píst ▪ **~melder** *m aut.* diferenciální čidlo, diferenciální hlásič (např. protipožární) ▪ **~pumpe** *f* diferenciální čerpadlo ▪ **~querruder** *m let.* diferenciální kormidlo ▪ **~quotient** *m mat.* derivace, diferenciální poměr
- **~rechnung** *f mat.* diferenciální počet
  - **~relais** *n el.* diferenciální (rozdílové) relé
  - **~schaltung** *f telegr.* rozdílové zapojení, diferenciální zapojení
  - **~schraubengerieße** *n* mechanický pohon s diferenciálním závitem
  - **~schutz** *m el.* rozdílová ochrana, diferenciální ochrana
  - **~seitenwelle** *f mot.* poloosa
  - **~transport** *m* diferencované podávání
  - **~übertrager** *m* diferenciální transformátor; diferenciální přenašeč; diferenciální převodník
  - **~wandlergetriebe** *n stroj.* diferenciální převod s výměnnými koly
  - **~weiche** *f el.* můstková výhybka, diferenciální výhybka
- Differentiation** *f I. mat.* derivace 2. *petr.* diferenciace (magmatu) ▪ **~, magmatische** *petr.* diferenciace magmatu
- Differentiator** *m* derivační obvod
- differenziell** rozdílový; *mat.* diferenciální
- Differenz** *f* diference, rozdíl ▪ **~buchung** *f* začítování rozdílů
- **~druckmesser** *m* diferenciální manometr
  - **~druckregler** *m aut.* diferenciální regulátor tlaku
- Differenzen/gutschrift** *f* dobropis rozdílů ▪ **~lastschrift** *f* vrubopis rozdílů ▪ **~rechnung** *f mat.* diferenční počet
- **~verfahren** *n mat.* diferenční metoda, rozdílová metoda
- Differenzfrequenz** *f TV* rozdílový kmitočet
- Differenzier/glied** *n aut.* derivační člen ▪ **~schaltung** *f telef.* derivační zapojení, derivační obvod
- differenzieren** *mat.* derivovat
- Differenzierung** *f I. mat.* derivace 2. *petr.* diferenciace (magmatu)
- Differenz/kolben** *m stroj.* diferenciální rozdílový píst
- **~messer** *m el.* diferenční měřicí přístroj
  - **~messung** *f mat.* měření diferenční metodou
  - **~rechnung** *f mat.* diferenciální počet
  - **~schaltung** *f el.* rozdílové zapojení
  - **~ton** *m akust.* diferenční tón
  - **~tonverfahren** *n metrol.* metoda intermodulačního zkreslení
  - **~trägerfrequenz** *f TV* mezinosná frekvence
  - **~verstärker** *m* diferenciální zesilovač
  - **~winkel** *m el. str.* rozdílový úhel (např. mezi kótami na výkresech)
- Diffraction** *f fyz.* difrakce, ohyb (světla, záření)
- Diffractions/gitter** *n opt.* difrakční mřížka ▪ **~platte** *f opt.* Abbeho difrakční mřížka
- diffundieren** *fyz.* difundovat
- diffus** difuzní, rozptýlený
- Diffusant** *n elektron.* difuzní příměs
- Diffuseur** *m chem.* difuzér, difuzní přístroj
- Diffusion** *f I.* difuze, pronikání 2. rozptýl (např. světla, zvuku) 3. difuzní louhování ▪ **~, ambipolare** *fyz.* ambipolární difuze
- **~, intrapartikelne** *fyz.* vnitročástečková difuze
  - **~, mehrphasige** reakční difuze
  - **~, negative** *fyz.* negativní difuze
  - **~, selektive** *elektron.* selektivní difuze
  - **~, thermische** *fyz.* termická difuze, termodifuze
  - **~ über Gitterlücken** vakantní difuze
- Diffusions/batterie** *fpotr.* difuzní baterie ▪ **~Desoxidation** *f hutn.* difuzní dezoxidace, difuzní odkysličení (oceli)
- **~dreieck** *n el.* difuzní trojúhelník
  - **~elektrode** *f* pórovitá elektroda
  - **~fenster** *n elektron.* okno (při lokální difuzi)
  - **~gleichung** *f* Fickův zákon, základní zákon difuze
  - **~glühen** *n tep. zpr.* difuzní žhání, homogenizační žhání
  - **~kern** *m nukl. I.* difuzní centrum 2. jádro difuze
  - **~konstante** *f elektron.* difuzní součinitel
  - **~länge** *f nukl.* difuzní délka
  - **~lichthof** *m I. fot.* bod rozmazání světla (emulze)
2. *opt.* kroužek rozmazání světla ▪ **~metallisieren** *n* difuzní pokovování ▪ **~nebelkammer** *f elektron.* difuzní mlžná komora, Wilsonova komora ▪ **~paar** *n elektron.* difuzní pár, difuzní spoj ▪ **~polarisation** *felchem.* difuzní polarizace ▪ **~pumpe** *f* difuzní vývěva (tlaková) ▪ **~schicht**

f. elektron. difúzní vrstva, difúzní povlak ▫ **~spannung** *f. elektron.* difúzní napětí ▫ **~thermoeffekt** *f.fyz.* Dufourův jev ▫ **~verchromen** *n. povl.* difúzní chromování ▫ **~verfahren** *n.* impregnace difúzí

Diffusität *f. akust.* součinitel rozptylu, difuzivita

Diffusor *n. hydr.* difuzor

Diffuswand *f. kin.* rozptylové plátno

Digallussäure *f. kož.* kyselina digallová

digieren *farm.* tepelně extrahovat 2. *med.* trávit 3. *cukr.* digestovat

Digestion *m. chem.* přístroj na tepelnou extrakci

Digestor *m. chem.* digestoř

Digestorium *n. lab.* digestoř

digital číslíkový, číselný, digitální

Digital-Analog-Umwandler *m. inf.* (též **Digital-Analog-Wandler** *m.*) číslíkové analogové převodník

Digital/anzeige *f.* digitální zobrazení, číslíkové zobrazení, číslíkový indikátor ▫ **~darstellung** *f. inf.* digitální znázornění ▫ **~information** *f.* číslíkové informace ▫ **~plotter** *m. inf.* kreslicí zařízení, souřadnicový zapisovač ▫ **~rechner** *m.* číslíkový počítač ▫ **~rechner** *m., elektronischer* elektronický číslíkový počítač ▫ **~system** *n. aut.* číslíkový systém ▫ **~technik** *f.* číslíková technika, digitální technika

Digyre *f. kryst.* dvousměrová osa (symetrie)

dihexagonal *kryst.* dihexagonální

Diktiergerät *n.* diktafon

Dilatanz *f.* dilatance, roztaživost

Dilatation *f.fyz.* dilatace, roztažení

Dilatationsfuge *f. stav.* dilatační spára ▫ **~welle** *f.* dilatační vlna

Dilatometer *n. metrol.* dilatometr, přístroj k měření roztažnosti

Dilatometrie *f.fyz.* dilatometrie ▫ **~, absolute** *metrol.* absolutní dilatometrie

DIL-Gehäuse *n. elektron.* pouzdro DIL (dual-in-line)

Dillöl *n.* koprová silice

Diluvium *n. geol.* diluvium, pleistocén

Dimension *f.* rozměr, výměr, dimenze

dimensional rozměrový

Dimensionsanalyse *f.* rozměrová analýza

dimensionslos bezrozměrný

Dimensionsware *f.* dimenzované řezivo

Dimer *n. chem.* dimer (polymer obsahující dva základní prvky)

Dimerisation *f. chem.* dimerace

Dimethyl/acetamid *n. chem.* dimetylacetamid ▫ **~äther** *n. chem.* dimetyleter ▫ **~butadienkauschuk** *m. chem.* dimetylbutadienový kaučuk ▫ **~formamid** *n. chem.* dimetylformamid ▫ **~gelb** *n. barv.* dimetylová žlut ▫ **~harnstoff** *n. chem.* dimetylová močovina ▫ **~pyridin** *n. chem.* dimetylopyridin ▫ **~sulfoxid** *n. chem.* dimetylsulfoxid

dimolekulär *chem.* dvoumolekulární

Dimorphie *f. I. chem.* dimorfie 2. *kryst.* dimorfizmus

Dinasstein *n. keram.* dinasová cihla (ohnivzdorná), dinasový kámen, siliková cihla

Dinasziegel *m. keram.* dinasová cihla, siliková cihla

Dineutron *n. nukl.* dineutron, dvouneutron

Dingebene *f. opt.* předmětová rovina

Dingi *n. lod. I.* vlčec (lod') 2. ding(hi)

DIN-Leistung *f. mot.* výkon měřený dle normy DIN

Diode *f. elektron.* dioda, dvouelektrodová elektronka ▫ **~, pneumatische** pneumatická dioda

Dioden/gleichrichtung *f. rad.* diodová detekce, diodové usměrnění ▫ **~ quartett** *m. elektron.* diodový kvartet, diodová čtveřice ▫ **~Transistor-Logik** *f. elektron.* diodovo-transistorový logický obvod (diode transistor logic) ▫ **~voltmeter** *n. el.* diodový voltmetr, elektronkový volt-

metr ▫ **~zweier** *m. tel.* diodový dvojník, diodová dvojice

Diol *n. chem.* diol, dvojmocný alkohol

Diolefine *npl. chem.* dieny, dienové uhlovodíky, diolefiny

Diopsid *m. min.* diopsid

Dioplas *m. min.* dioplas

Diopter *m. opt.* průzor; hledáček, zaměřovač

Dioptervisier *n.* dioptrický hledáček

Dioptrie *f. jedn.* optické mohutnosti čočky nebo čoček: dioptrie, dpt: 1 dpt = 1 m⁻¹

Diorit *m. petr.* diorit

Dioxid *n. chem.* dioxid

Diphenylamin *n. chem.* difenylamin

Diphenylpapier *n.* difenylovaný citrussový papír

Dipl.-Ing. (= **Diplomingenieur** *m.*) diplomovaný inženýr, vysokoškolský inženýr

Diplexer *m. TV* anténní sružovač, diplexer

Diplexverfahren *n. rad.* diplex

Dipol *m. I. fyz.* dipól 2. *hydr.* podvojný zdroj ▫ **~, Hertzscher**

Hertzův dipól ▫ **~, induzierter** *fyz.* indukovaný dipól, vzbuzený dipól ▫ **~, permanenter** *el.* trvalý dipól ▫ **~antenne** *f. rad.* dipólová anténa ▫ **~belegung** *f. mat.* podvojná vrstva ▫ **~feld** *n. el.* dipólová jednotka (konstrukční)

▫ **~molekül** *n.* dipólová molekula ▫ **~moment** *n. fyz.* dipólový moment, dipólmoment ▫ **~moment** *n., permanentes*

fyz. trvalý dipólový moment ▫ **~schicht** *f. el.* podvojná

elektrická vrstva, dipólová vrstva ▫ **~spalte** *f. rad.* patrová

dipólová anténa ▫ **~strahlung** *f. rad.* vyzářování dipólu

▫ **~wand** *f. rad.* plošná soustava (řadových skupin dipólů)

Dippel *m.* hmoždík, hmoždinka, čep, klínek ▫ **~decke** *f.* povalový strop

dippen *I. potr.* ponořit (na krátkou chvíli) 2. *vod. transp.* zdravit vlahkou (jejím stáhnutím a opětovným vytáhnutím)

Dipyramide *f. kryst.* podvojná pyramida

Dirac-Impuls *m. tel.* jednotkový impulz, Diracův impulz

Director *m. rad.* direktor (anténní element)

Director-System *n. tel.* registrační Strowgerův systém

direkt proportional *mat.* přímo úměrný

Direkt/absatz *m.* přímý prodej ▫ **~abschreckung** *f.* přímé rychlé zchlazení, přímé prudké zchlazení (z teploty nahažení) ▫ **~ausfahrt** *f. sil.* přímý výjezd (bez vybočení z prvku rychlé jízdy) ▫ **~eingabe** *f. inf.* přímý vstup (dat)

▫ **~einspritzung** *f. spal. mot.* přímý vstřík (paliva), přímé vstříkávání ▫ **~härten** *n. tep. zpr.* přímé kalení, kalení z pece ▫ **~investition** *f.* přímá investice

Direktion *f.* ředitelství, vedení podniku

Direktionskraft *f. mech.* direktční síla, řídicí síla

Direktive *f.* direktiva, pokyn, směrnice

Direkt/kosten *pl.* přímé náklady ▫ **~kredit** *m.* přímý úvěr

▫ **~messung** *f.* přímé měření ▫ **~modulation** *f.* přímá

modulace

Direktor *m. I. rad.* direktor (element antény) 2. ředitel

▫ **~ für Produktion** *vyrobní* ředitel ▫ **~ für Technik**

technický ředitel ▫ **~, ökonomischer** ekonomický ředitel

▫ **~, stellvertretender** zástupce ředitele, náměstek ředitele

▫ **~, technischer** technický ředitel ▫ **~Antenne** *f. rad.*

řídicí anténa

Direkt/rasterung *f. polygr.* přímé rastování

Direktrix *f. mat.* vodicí křivka

Direkt/sichtempfänger *m. TV* přijímač přímého sledování

obrazu ▫ **~sichtrohre** *f. TV* obrazovka přímého sledování

obrazu ▫ **~spinnverfahren** *n. chem. vl. I.* předění z auto-

klávu 2. jednostupňová výroba kabelů z plynulých che-

mických vláken ▫ **~steuerung** *f. el.* přímé řízení ▫ **~über-**

tragung *f. I. TV, rad.* přímý přenos, „živý“ přenos 2. *inf.*

přímý přenos (dat) ▫ **~wert** *m.* konstanta, stálá hodnota

▫ **~zugriffsspeicher** *m. inf.* paměť s přímým přístupem

Dirk *f. lod.* zvedací lano výložník

- Dirlitze** *f* dřin
Disacharid *n chem.* disacharid
Disazofarbstoff *m chem.* disazobarvivo
Dischwefelchlorid *m chem.* chlorid simatý
disjunkt *mat.* disjunkční
Disjunktion *f* 1. *mat.* disjunkce 2. *inf.* disjunkce, logický součet, operace OR
Disjunktions/schaltung *f inf.* logický obvod „OR“ ▪ ~glied *n inf.* disjunkční člen, alternátor
Diskette *f inf.* disketa, pružný disk
Diskettenlaufwerk *n inf.* disketová jednotka, disketová mechanika
Disklination *f met.* disklinace
Disk-Meißel *m vrt.* obráběcí diskový vrták
diskontinuierlich 1. přerušovaný, neplynulý, nesouvislý 2. diskrétní, skokový
Diskontinuität *f* diskontinuita, přetržitost, nesouvislost
Diskontinuitätsfläche *f* povrch přetržitosti, povrch diskontinuity
Diskordanz *f geol.* diskordance ▪ ~, **tektonische** *geol.* tektonická diskordance
Diskrepanz *f* neshodnost, nesrovnalost, nepoměr ▪ ~faktor *m* součinitel nesrovnalosti, součinitel neshodnosti
diskret *mat.* diskrétní
Diskretisierung *f tel.* diskretizace
Diskriminante *f mat.* diskriminant
Diskriminator *m rad., TV* diskriminátor
Diskriminierung *f* diskriminace
Diskussion *f* diskuze
Dislokation *f* 1. *geol.* dislokace, zlom, porucha (vrstev) 2. *met.* dislokace, rozmístění
Dislokations/anhäufung *f met.* nahromadění dislokací ▪ ~beben *n geol.* tektonické zemětřesení
Dismulgator *m chem.* deemulgátor, deemulgační prostředek
Dismulgieren *n chem.* deemulgace, rozbití emulze
Dismutation *f chem.* dizmutace, disproporcionace
Dispache *f lod.* dispečink
Dispacheur *m lod.* dispečer
Dispatcher *m* dispečer
Dispatchstation *f rad.* dispečerská stanice
Dispergator *m* dispergátor, dispergující prostředek
Dispergens *n fyz.* dispergační činidlo
dispergieren dispergovat
Dispergier/maschine *f* dispergační stroj, stroj na tvorbu emulze, homogenizátor ▪ ~rührwerk *n* dispergátor, disperzní míchadlo
dispergiert dispergovaný, rozptýlený
dispers *fyz.* disperzní, rozptýlený
Dispersion *f* 1. rozložení, rozdrobení; *opt.* disperze, rozklad (např. světla) 2. *mat.* rozptyl (náhodné veličiny) 3. emulze, suspenze, disperze ▪ ~, **akustische** akustická disperze, rozptýlení zvuku ▪ ~, **anomale** *fyz.* anomální disperze ▪ ~, **nichtwässrige** *barv.* bezvodá disperze ▪ ~, **reziproke (lineare)** *fyz.* reciproká (lineární) disperze
Dispersions/farbstoff *m* disperzní barvivo ▪ ~klebstoff *m* disperzní lepidlo ▪ ~knetner *m* disperzní hnětačka ▪ ~lack *m* disperzní lak, disperzní email ▪ ~photometer *n opt.* disperzní fotometr ▪ ~verfestigung *f met.* disperzní zpevnění, disperzní vytvrzování
Dispersität *f fyz.* disperzita
Dispersoid *n chem.* dispersoid, disperzní soustava
Display *n* 1. *inf.* zobrazovací jednotka, zobrazovač, displej 2. *elektron.* zobrazený údaj ▪ ~einheit *f inf.* zobrazovací jednotka ▪ ~einheit *f, alphanumerische inf.* alfanumerická displejová jednotka ▪ ~format *n inf.* formát zobrazení ▪ ~gerät *n inf.* zobrazovací jednotka ▪ ~technik *f* zobrazovací technika
Disproportion *f* disproporce, nepoměr, nesoulad
Disproportionierung *f chem.* disproporcionace, dizmutace
Dissektorrohre *f elektron.* disektor
Dissipation *f* disipace, rozptýlení
Dissipationsgrad *m akust.* součinitel útlumu přepážky
Dissolution *f* disoluce, rozpuštění
Dissous(gas) *n* dissous plyn, lahvový acetylen
Dissoziation *f fyz.* disociace ▪ ~, **elektrochemische** elektrolytická disociace ▪ ~, **elektrolytische** elektrolytická disociace ▪ ~, **thermische** *chem.* termolýza, tepelná disociace, tepelný rozklad
Dissoziations/konstante *f fyz.* disociační konstanta ▪ ~wärme *f* disociační teplo
dissozieren disociovat
Distanz *f* vzdálenost, odstup; distance ▪ ~anschlag *m* distanční záračka ▪ ~latte *f geod.* laťka na optické měření vzdálenosti, paralaktická laťka ▪ ~lehre *f* distanční vložka ▪ ~leiste *f* distanční lišta ▪ ~messer *m geod.* dálkoměr ▪ ~platte *f* distanční destička ▪ ~raster *m polygr.* projekční rastr ▪ ~ring *m stroj.* distanční kroužek ▪ ~scheibe *f mot.* distanční podložka
Distel *f* 1. *bot.* bodlák 2. *text.* bodlák ▪ ~rauhmaschine *f text.* bodlákový uchyvací stroj
Distex-Prozess *m* extrakční destilace
Disthen *m min.* disten, kyanit (drahokamu)
Distorsion *f opt.* distorze
Distribution *f mat.* distribuce, rozdělení
Distributionsnetz *n* distribuční síť
Disziplin *f* disciplína, kázeň ▪ ~maßnahme *f* disciplinární opatření, kárné opatření
Diterpen *n chem.* diterpen
ditetragonal *kryst.* ditetragonální
divalent divalentní, dvouhodnotový
divariant *chem.* divariantní
divergent *mat.* divergentní, rozbíhavý
Divergenz *f* 1. *mat.* divergence 2. *opt.* rozbíhavost ▪ ~, **aeroelastische** *let.* aeroelastická divergence ▪ ~faktor *m el.* součinitel divergence
Dividend *m mat.* dělenec, čítatel
Dividende *f ek.* dividenda
dividieren *mat.* dělit
Dividualität *f mat.* dělitelnost
Division *f mat.* dělení
Divisions/artillerie *f* divizní dělostřelectvo ▪ ~kalkulation *f* kalkulace dělením ▪ ~zeichen *n mat.* značka dělení, dělicí znaménko
Divisor *m mat.* dělitel
Diwan *m* nízká pohovka
Diwanbett *n* lůžková pohovka
Dizyandiamid *n chem.* dikyandiamid
Dizyandiamidharz *n plast.* dikyandiamidová pryskyřice
DK 1. (= **Dezimalklassifikation** *f*) desetinná klasifikace, desetinné třídění 2. (= **Dielektrizitätskonstante** *f*) dielektrická konstanta 3. (= **Drehkondensator** *m el.*) rozběhový kondenzátor 4. (= **Dieselmotorkraftstoff** *m*) pohonná hmota do diesellových motorů
DKB (= **Durchlaufbetrieb** *m mit Kurzzeitbelastung* *f*) *el. str.* krátkodobá práce (motoru) s jalovými přestávkami a krátkodobým zatížením
DKW (= **Dampfkraftwerk** *n*) parní elektrárna
D-Lampe *f* žárovka s dvojitě vinutým žhavicím vláknem
DLH (= **Deutsche Lufthansa AG., Köln**) Německá letecká akciová společnost Lufthansa, Kolín n.R.
DM 1. (= **Deutsche Mark** *ek.*) německá marka 2. (= **Dieselmotor** *m*) vznětový motor, Diesellův motor
Dm, Dmr (= **Durchmesser** *m*) průměr
DMAC (= **Dimethylacetamid** *n*) *chem.* dimethylacetamid

DMF (= **Dimethylformamid** *n*) *chem.* dimethylformamid
DM-Kabel *m tel.* kabel s dvoupárovými svazky, Dieselhorst-
 -Martinův kabel
DMR (= **Durchmischungsreaktor** *n*) přepínající reaktor
 (s ideálním mícháním)
DMS 1. (= **Dehn(ungs)messstreifen** *m*) *zkouš. mat.* od-
 porový tenzometr (ve tvaru pásky), tenzometrické čidlo
2. (= **Dokumentation f der Molekülspektroskopie**)
 dokumentace molekulové spektroskopie (kartotéka in-
 fračerveného spektra)
DMSO (= **Dimethylsulfoxid** *n*) *chem.* dimethylsulfoxid
DM-Vierer *m tel.* čtyřka DM
DMW (= **Dezimeterwellen** *f*) *rad.* decimetrové vlny (o délce
 10⁻¹ m, frekvence 300 MHz - 3 GHz)
DNA = 1. (= *viz* DNS) **2.** (= **Deutscher Normenausschuss**)
 Německý výbor pro normalizaci
DNB (= **Wärmestromdichte** *f*) *nukl.* kritické zatížení
 výhřevné plochy
DNC *f* přímé číslíkové řízení (direct numerical control)
DNS (= **Desoxyribonucleinsäure** *f*) *biochem.* desoxy-
 ribonukleová kyselina, DNA
DO-Anweisung *f inf.* instrukce DO (na realizaci programové
 smyčky např. v ALGOLu)
DOB (= **doppelte Oberflächenbehandlung** *f*) *st. sil.* dvojitá
 konzervace povrchu
Döbel *m* hmoždík, hmoždinka, klínek
Docht *m* knot
Docht/elektrode *f svař.* elektroda s jádrem ▪ **~kohle** *f* uhlík
 s duší (obloukovky)
Dock *m lod.* dok
Dock(arbeiter) *m* dělník v přístavu; dokař
Docke *f arch.* kuželka, balustr
docken *lod.* dokovat (lodě)
Dockhafen *m vod. inž. 1.* dokový přístav **2.** doková vodní
 plocha
Docking *m kosm.* dokování (operace spojování kosmických
 objektů)
Dockkammer *f vod. inž.* komora doku, doková komora
 ▪ **~schleuse** *f vod. inž. 1.* dokové stavidlo **2.** vjezdové
 stavidlo do dokového přístavu
Dockung *f lod.* dokování
Dodekaeder *n mat.* dodekaedr, dvanáctistěn
Dodekagon *n mat.* rovnoměrný dvanáctistěn
Dogger *m geol.* dogger, střední jura, hnědá jura
Dokortest *m paliv.* Doctor-test, Doctorova zkouška
Dokument *n* doklad, dokument
Dokumentarfilm *m* dokumentární film
Dokumentation *f* dokumentace ▪ **~ der Molekülspektro-**
skopie *chem.* kartotéka infračervených spekter ▪ **~, tech-**
nische technická dokumentace ▪ **~, wissenschaftlich-**
technische vědeckotechnická dokumentace
Dokumentations/stelle *f* dokumentační středisko, dokumen-
 tační institut ▪ **~system** *n* dokumentační systém ▪ **~zent-**
rum *n* dokumentační centrum
Dokumenten/akkreditiv *n ek.* dokumentární akreditiv
 ▪ **~archiv** *n* archiv dokladů ▪ **~kredit** *m* dokumentární úvěr
Dolerit *m petr.* dolerit
Doline *f geol.* kotlina, propadlina (krasová)
Dollbord *n lod.* palubní okraj, obrubník paluby, dřevěný
 okrajník
Dollbordauge *n lod.* oko vidlice pro veslo
Dolle *f lod.* vidlice pro vesla (veslice)
Dollen *m* hmoždinka, trn
dollieren *kož.* broušení rubu kůže (při zhotovování veluru)
Dolly *m TV, kin.* kamerový vozík
Dolomit *m 1. min.* dolomit (uhlíčitán manganisto-vápenatý)
2. petr. dolomit (hornina) ▪ **~anlage** *f hutn.* dolomitovna,

zařízení pro výpal dolomitu, zařízení pro úpravu vypále-
 ného dolomitu ▪ **~flickmaschine** *f hutn.* vrhací dolomitu
 ▪ **~stein** *m keram.* dolomitová cihla, dolomitový kámen
Doma *n* kryst. dóma, střešan
Domäne *f met.* doména ▪ **~, magnetische** magnetická do-
 ména, Weisssova doména
Domänen/transportspeicher *m inf.* doménová magne-
 tická paměť ▪ **~wand** *f fyz.* Blochova stěna (stěna mezi
 doménami)
Dominante *f* dominanta
Don(at)or *m 1. chem.* donor **2. elektron.** donorové centrum
Donatorendotierung *f elektron.* donorové doplňování
Donorlösmittel *n* donorové rozpouštědlo
Donutron *n rad.* donutron, klecový magnetron
dopen *elektron.* dopovat, přidat aditiva
Dopes *pl paliv.* doplňky, aditiva (např. k zušlechtní ma-
 zacích olejů)
Doppel *n* duplikát ▪ **~ader** *f el.* pár žil, dvojžila (v kabelu)
 ▪ **~arbeit** *f* duplicitní práce ▪ **~aufwickler** *m* dvoucívk-
 ová navijčka ▪ **~backenkupplung** *f* dvoučelistová třecí
 spojka ▪ **~bandschleifmaschine** *f* dvoupásová bruska
 ▪ **~basisdiode** *f* dioda s podvojnou bází ▪ **~belastung** *f*
 dvojitá zatížení ▪ **~belegung** *f mat.* dvojitá vrstva, displicitní
 obsazení ▪ **~belichtungssperre** *f fot.* pojistka proti dvojitmu
 osvětlení ▪ **~bereich-Anzeigeröhre** *f elektron.* indikace s dvo-
 jitým rozsahem citlivosti ▪ **~besäumer** *m* dvojitá omítací
 pila ▪ **~besäumkreissäge** *f* dvojitá omítací kotoučová pila
 ▪ **~bespannung** *f* dvojitý nosný rošt (*čal.*) ▪ **~besteuerung**
f ek. dvojitá zdanění ▪ **~bild** *n TV, opt.* zdvojený obraz,
 vícenásobný obraz ▪ **~bindung** *f chem.* dvojná vazba
 ▪ **~bindung f, isolierte** *chem.* izolovaná dvojná vazba
 ▪ **~bindungen f, konjugierte** *fpl chem.* konjugovaná
 podvojná vazba ▪ **~bindungen f, kumulierte** *fpl chem.*
 kumulované podvojně vazby ▪ **~blindstichmaschine** *f*
 stroj na dvojitý skrytý steh ▪ **~bodendüse** *f chem. vl.* filiera
 dvoousložkových vláken ▪ **~brechend** *opt. s* dvojitým lomem
 ▪ **~brechung** *f opt.* dvojlom ▪ **~bruch** *m mat.* složený
 zlomek ▪ **~buchführung** *f ek.* podvojně účtování ▪ **~büch-**
se *f* dvojka (kulovnice) ▪ **~buchstabe** *m polygr.* ligatura
 ▪ **~couch** *f* dvoúlůžková pohovka ▪ **~dach** *n stav.* dvojitá
 tašková krytina šupinatá ▪ **~decker** *m 1. let.* dvojplošník
2. zrcadlový let (společná akrobatická figura) **3. polygr.**
 dvouzásobníkový linotyp ▪ **~deck-Flachpalette** *f* plochá
 paleta se dvěma dny ▪ **~diffusionstechnik** *f elektron.*
 dvojnásobná difúzní technika; dvojnásobná místní difúze
 ▪ **~dipol** *m rad.* širokopásmová anténa typu „dvojitý
 dipól“ ▪ **~drahtspindel** *f text.* dvojjákrutové vřetenlo
 ▪ **~drahtzwirnmachine** *f text.* dvojjákrutový skací stroj
 ▪ **~drehtransformator** *m el.* dvojitý natáčivý transformá-
 tor, dvojitý indukční regulátor ▪ **~dreipolöhre** *f elektron.*
 duotrioda ▪ **~drossel** *f tel.* dvojitá symetrická tlumivka
 ▪ **~druckverfahren** *n inf.* zdvojený tisk ▪ **~duo(-Walz)-**
gerüst *n hutn.* dvojitě duo ▪ **~duostrafe** *f hutn.* dvojitá
 válcovací stolice duo ▪ **~endprofiler** *m dřev.* dvoustranná
 čelní tvarovačka ▪ **~erdschluss** *m el.* dvojitě uzemnění
 ▪ **~fach** *n text.* dvoupřesmyk ▪ **~fallstromvergaser** *m*
mot. dvojdifuzeový spádový karburátor ▪ **~falttür** *f*
 dvojitě skládací dveře ▪ **~faltversuch** *m* (technologická)
 zkouška dvojitým smáknutím (trubek) ▪ **~falz** *m 1. tvář.*
 dvojdrážka **2.** dvojojeb (při zarolování dna s tělesem
 plechovky) ▪ **~feder** *f stroj.* zdvojená pružina, eliptická
 pružina ▪ **~federkern** *m* dvojitá pružinová kostra ▪ **~feld-**
maschine *f el. str.* stroj s dvojitým napájením ▪ **~feuer** *n*
navig. signalizační přibližovací světlo ▪ **~flachschleif-**
maschine *f trisk. obr.* dvojitá rovinná bruska (na broušení
 rovinných ploch z obou stran) ▪ **~flanschfußkrümmer** *m*
 dvojitě přírubové koleno ▪ **~flinte** *f* dvojká (brokovnice)

doppelfutig dvouproudový (např. proudový stroj)

Doppelfokus *m opt.* dvojitý ohnisko ▪ **~fokusglas** *n opt.* bifokální sklo ▪ **~formatkreissäge** *f* dvoustranná kotoučová formátovací pila ▪ **~formschablone** *f* *frísk. obr.* překlápěcí suport s dvěma šablonami ▪ **~frequenzofen** *m el.* indukční dvoufrekvencní pec ▪ **~gelenkchase** *f mot.* dvojitý kloubový hřídel ▪ **~gewebe** *n text.* dvojitá tkanina

doppelgleisig dvoukolejný

Doppelgleitung *f met.* dvojitý skluz ▪ **~glockenisolator** *m el.* dvojitý zvonový izolátor ▪ **~haken** *m* dvojhák, dvojitý hák (jeřábu) ▪ **~hängekette** *f* dvojitý závěsný řetěz (izolátorů) ▪ **~härten** *n* dvojnásobné kalení, dvojitý kalení ▪ **~herdofen** *m hutn.* dvounístežová pec, tandemová pec ▪ **~herzstück** *n žel.* dvojitá srdcovka (koleje) ▪ **~hiebfelle** *f* pilník s dvojitým sekem ▪ **~hobel** *m nár.* klopkař (hoblík) ▪ **~holmfügel** *m let.* dvounosníkové křídlo ▪ **~hub** *m chem. vl.* dvojdvih, dvojitý zdvih (např. vozíku) ▪ **~hubmagnet** *m* dvojsměrný zvedací elektromagnet ▪ **~käfigläufer** *m el. str.* dvoukolecový rotor, rotor Boucherotova motoru, kotva s dvojitou klecí ▪ **~kanalpeiler** *m* dvoukanalový radiogoniometr, dvoukanalový zaměřovač ▪ **~kappnaht-nähmaschine** *f* stroj pro šití dvojitého překryvacího švu (*čal.*) ▪ **~kapsäde** *f* dvojitá kapavčí pila ▪ **~karbid** *n* podvojný karbid ▪ **~karte** *f inf.* šiték dvojnásobné délky ▪ **~kegelantenne** *f* dvoukruželová anténa ▪ **~kegelfeder** *f* dvoukruželová pružina (*čal.*) ▪ **~kegelkupplung** *f* stroj, třecí dvoukruželová spojka ▪ **~kehlnaht** *f* svař. dvojitý hrdlový svar ▪ **~keile** *mpl stav.* dvojité klíny ▪ **~keilstempel** *m horn.* stojka s dvouklínovým zámkem ▪ **~kernrohr** *n vrt.* dvojitá jádrovnice ▪ **~ketten(kratz)förderer** *m horn.* dvouřetězový hřeblový dopravník ▪ **~kettenstich** *m* dvouřetězový steh ▪ **~kolbenmotor** *m spal. mot.* dvoupístový motor ▪ **~kolektormotor** *m el. str.* dvoukomutátorový motor ▪ **~kondensatormotor** *m el. str.* jednořetězový asynchronní motor s rozběhovým kondenzátorem ▪ **~kontakt** *m el.* dvojitý kontakt (dvě kontaktní místa na jednom kontaktu) 2. spojení dvěma kontakty ▪ **~konusantenne** *f* dvojkruželovitá anténa, bikónická anténa ▪ **~kopfnäh-anlage** *f* dvouhlahvová šicí souprava ▪ **~kran** *m transp.* dvojitý portálový jeřáb ▪ **~kreiselwippen** *m horn.* rotační dvojitý vyklápěč ▪ **~krempe** *f text.* dvojitý mykačí stroj ▪ **~kropfchase** *f* dvojitě zalomená hřídel ▪ **~kurbel** *f mech.* dvojitá klikka, dvojklika ▪ **~kurve** *f dopr.* dvojitá zatáčka ▪ **~kurvenreißfeder** *f výkr.* dvojitě kružidlo s vytahovacím perem ▪ **~läufermotor** *m el. str.* dvoukotvový motor ▪ **~leerstelle** *f kryst.* bivačnaté místo, místo s dvěma vakancemi ▪ **~leiter** *f* funkční dvoustupnice ▪ **~leiter** *m el.* dvoužilový vedení ▪ **~leitung** *f l.* dvoudrátové vedení, dvojitě vedení 2. *tel.* souměrný dvojitý vodič ▪ **~lenker** *m mot.* dvouvahadlo ▪ **~linie** *f* souvislá dvojitá čára ▪ **~lösung** *f mat.* dvojitý řešení ▪ **~mantel** *m* dvojitý plášť ▪ **~maulschlüssel** *m* dvojitý klíč, oboustranný klíč ▪ **~meißelhalter** *m frísk. obr.* dvojitý držák ▪ **~meißelschneide** *f* horn. dvojitý ostří (příklepového vrtáku) ▪ **~messbrücke** *f el.* Thomsonův můstek ▪ **~messpumpe** *f plast.* přádelnické dvojitě čerpadlo ▪ **~motor** *m el. str.* dvoumotor, dvojitý motor ▪ **~muffe** *f* dvojitě hrdlo ▪ **~mutterschraube** *f* šroub s dvěma maticemi; oboustranný šroub

doppeln *l. hutn.* zdvojevat (válcovat plechy v paketách) 2. *text.* družiti 3. *kož.* přišít podéšev 4. *inf.* reprodokovat, zdvojevat

Doppel/nadelnähmaschine *f* dvojuhlový šicí stroj ▪ **~neutron** *n nukl.* bineutron, dvojitý neutron ▪ **~pflug** *m* dvouradličný pluh ▪ **~platte** *f*, **Savartsche opt.** Savartova destička ▪ **~plattenruder** *n lod.* dvoudeskové kormidlo (obtokové) ▪ **~pol** *m fyz.* dipól ▪ **~poller** *m lod.* dvojitě pachole ▪ **~profil** *n* dvojitý profil ▪ **~quelle** *f hydr.* dvo-

jitý zdroj ▪ **~querlenker** *m mot.* dvojitě příčné vahadlo ▪ **~querschneider** *m* příčná řezačka, dvojitá formátová řezačka ▪ **~rad** *n stroj.* ozubené dvoje, dvojkolo; dvojitě kolo ▪ **~rahmen** *m l. stav.* dvojitý rám 2. *par. str.* dvojitá skříň ▪ **~rechen** *m polygr.* dvojitě hrablo ▪ **~resonanz** *f nukl.* dvojitá rezonance ▪ **~rohr** *n* dvojitá trubka, trubka s dvojitou stěnou ▪ **~röhre** *f elektron.* dvojitá elektronka ▪ **~rückführung** *f aut.* dvojitá zpětná vazba ▪ **~ruder** *n lod.* dvojitě veslo ▪ **~rumpf** *m let. l.* dvounosníkový trup 2. dvoutrupový letoun ▪ **~rumpfbot** *n lod.* katamaran ▪ **~salz** *n chem.* podvojná sůl ▪ **~schicht** *f* dvojitá vrstva ▪ **~schicht** *f, elektrische* dvojitá elektrická vrstva, dipolová vrstva ▪ **~schicht** *f, elektrochemische* elektrická dvojitá vrstva, dvojitá iontová vrstva ▪ **~schieber** *m l. par. str.* dvojitě šoupátko 2. mechanismus s dvěma klouby a dvěma šoupátky ▪ **~schlafbett** *n* dvoulůžko ▪ **~schlagmaschine** *f* potěrací stroj s dvěma křídleny ▪ **~schlagverlitzmaschine** *f* skací dvouzákutový stroj ▪ **~schlifffibelle** *f geod.* reverzní libela ▪ **~schlüssel** *m stroj.* oboustranný klíč ▪ **~schlusseregung** *m el. str.* kompaundní buzení ▪ **~schlussmotor** *m el. str.* kompaundní motor ▪ **~schnitt** *m* dvojitý pořez, pořez prizmováním

doppelschnittig dvoustřížný (např. nýt)

Doppel/schram *m horn.* dvojitý vrub ▪ **~schwelle** *f l. vod. inž.* dvojitý pražec 2. *žel.* dvojitý pražec, dvojpřažec ▪ **~schwinge** *f* dvouvahadlový (kloubový) mechanismus 2. *stroj.* dvouramenné vahadlo; podvojná kolébka (ozubeného převodu) ▪ **~sitzer** *m let.* dvounístežné letadlo (motorové nebo kluzák) ▪ **~sitzventil** *n* dvojsedlový ventil ▪ **~spinnpumpe** *chem. vl.* dvojitě přádelnické čerpadlo ▪ **~spitze** *f* dvojhrotová jehla (*čal.*) ▪ **~spuler** *m* dvoucívková navíječka

doppelspurig *mot.* dvoustupý

Doppel/spurverfahren *n elakust.* dvoustupý záznam ▪ **~stabmotor** *m el. str.* dvoukolecový motor ▪ **~ständere-Zentrierpresse** *f tvář.* portálový excentrický lis ▪ **~ständerepresse** *f tvář.* dvoustojanový lis ▪ **~stange** *f tel.* dvojsloup ▪ **~steckdose** *f el.* dvojitá zásuvka ▪ **~stempel** *m horn.* dvoječ, zesílená stojka ▪ **~stepstichmaschine** *f* stroj pro dvojitě vázaný steh ▪ **~stern** *m art.* dvojhvězda ▪ **~sternmotor** *m spal. mot.* dvojhvězdicový motor ▪ **~sternschaltung** *f el.* zapojení do dvojitě hvězdy ▪ **~sternvierer** *m tel.* křížová párová čtyřka ▪ **~steuer** *n let.* dvojitě řízení ▪ **~stockbett** *n* poschodové lůžko

doppelt dvojnásobný, dvojitý

Doppel-/T-Anker kotva dvojitě T ▪ **~tarifzähler** *m el.* dvousazbový elektroměr ▪ **~tastung** *f telegr.* oboustranné přepojení

Doppelte *n* dvojnásobek

Doppelaltversuch *m* *zkouš. mat.* (technologická) zkouška dvojitým smáčknutím (trubek)

Doppel-/T-Messbrücke *f metrol. el.* můstek v podobě dvojitě T ▪ **~T-Naht** *f svař.* oboustranný svar U ▪ **~tondruck** *m polygr.* dvoutónový tisk ▪ **~tonschaltung** *f telegr.* dvoutónové klíčování ▪ **~tontastung** *f telegr.* modulace přeskokem frekvence ▪ **~T-Querschnitt** *m řez* ve tvaru dvojitě T ▪ **~transporteur** *m geod.* úhlový dopravník, zalomený transportér ▪ **~trommelmischer** *m* dvoububnová míchačka betonu ▪ **~trommelwinde** *f* dvoububnový navigátor ▪ **~T-Stahl** *m ocel* průřezu I ▪ **~T-Träger** *m* nosník průřezu I ▪ **~Tulpen-Naht** *f svař.* svarový spoj tvaru dvojitě U ▪ **~tür** *f* dvoukřídlové dveře

doppeltwirkend *stroj.* dvoucenný (o tlakových strojích)

Doppel/überlagerungsempfang *m rad.* příjem s dvojitým směšováním

Doppelung *f hutn.* zdvojevání (např. plechů)

Doppel/verdienst *m* dvojitý příjem ▪ **~vergaser** *m mot.* dvojitý

karburátor ▫ ~**verhältnis** *n mat.* dvojpoměr
doppelwandig dvoustěnný
Doppel/weg-Thyristor *m elektron.* triak, symetrický tyristor
 ▫ ~**weiche** *fkol.* dvojitá výhybka ▫ ~**wellensäge** *f* dvouhřídlová pila ▫ ~**wendel** *f* osv. dvojitě vinuté vlákno ▫ ~**wickler** *m* dvoucívková navíječka ▫ ~**winde** *f* stroj. dvoububnový vrátek, dvoububnový naviják ▫ ~**winkellasse** *fkol.* styčnice dvakrát přehnutá, styčnice tvaru Z ▫ ~**wuchtsieb** *n* síto s dvojitou vibrací ▫ ~**wurzel** *f mat.* 1. dvojnásobný kořen (rovnice) 2. druhá odmocnina (odmocnina druhého stupně) ▫ ~**Y-Naht** *f* svař. svar dvojitě Y ▫ ~**zackenschrift** *f* *elakust.* dvojitý amplitudový záznam (optický) ▫ ~**zähler** *m* *telef.* dvousazbové počítadlo ▫ ~**zange** *f* dvojitá kleština ▫ ~**zapfen** *m* dvojitý čep ▫ ~**zentner** *m* jednotka hmotnosti metrický cent 1 q = 10² kg ▫ ~**zerstäuber** *m* *koil.* dvojitý rozprašovač ▫ ~**zug** *m* *tvář.* tažení ve dvou operacích ▫ ~**zweipolröhre** *f* *elektron.* dvojitá dioda
Döpper *m* 1. *nář.* kovací přípravek 2. hlavičnick (nýtovací) 3. *tvář.* pýchovací razník
Doppler *m* 1. *hutn.* zdvojovač, dubler 2. *text.* tažení pásů
Dopplerradar *m* Dopplerův radar
Dopplung *f* *hutn.* zdvojování (např. plechu)
Dorf *n* vesnice
Dorn *m* 1. *trn* 2. *tvář.* průbojník 3. čep 4. *plast.* razník, patrice (horní část lisovacího nástroje) ▫ ~, **fliegender** *stroj.* letný *trn*, jednostranně upevněný *trn*, vetknutý *trn* ▫ ~, **geschlitzter** *třísk.* *obr.* rozpínací *trn* ▫ ~**band** *n* závěs čepu ▫ ~**effekt** *m* potenciál sedimentace
Dornen *n* *tvář.* lisování, ražení
Dorn/presse *f* *tvář.* montážní linka na *trny* ▫ ~**stange** *f* *tvář.* *trnová* tyč ▫ ~**welle** *f* hřídel opatřený *trny* ▫ ~**zug** *m* *tvář.* tažení trubek na *trnu*
dörren sušit, vysoušet
Dortmundbrunnen *m* kuželová (nálevkovitá) usazovací nádrž
Dose *f* 1. krabice; krabička (konzerva) 2. *el.* zásuvka 3. dávka ▫ ~, **gewickelte** kombinovaná kartonáž, vinutá kartonáž ▫ ~, **gezogene** tažené pouzdro (kovové), krabička vylišaná beze švů vcelku (z kovu)
Dosen/barometer *n* krabičkový barometr ▫ ~**federmanometer** *n* membránový manometr ▫ ~**lacke** *mpl* laky na konzervy ▫ ~**libelle** *f* *geod.* krabičková libela ▫ ~**rumpf** *m* 1. trup plechovky 2. korpus plechovky ▫ ~**schalter** *m* *el.* krabičkový spínač ▫ ~**spinnmaschine** *f* *text.* hrncový dopřádací stroj ▫ ~**Verschließmaschine** *f* 1. stroj na uzavírání konzerv 2. stroj na uzavírání konzerv horním víčkem
Dosierbandwaage *f* dávkovací pásová váha
dosieren dávkovat
Dosierung *f* dávkování
Dosier/ventil *n* dávkovací ventil ▫ ~**walze** *f* dávkovací válec
Dosimeter *n* dozimetr
Dosimetrie *f* dozimetrie ▫ ~, **speichernde** dozimetrie nahromaděných dávek
Dosis *f* dávka ▫ ~, **absorbierte** absorbovaná dávka, pohlcená dávka ▫ ~, **höchstzulässige** *radiol.* nejvýše přípustná dávka ▫ ~, **maximal zulässige** *ochr. pr.* maximální přípustná dávka ▫ ~, **therapeutische** *farm.* terapeutická dávka ▫ ~, **tödliche** *radiol., farm.* smrtelná dávka ▫ ~, **toxische** toxická dávka ▫ ~**einheit** *f* *radiol.* jednotka dávkování ▫ ~**konstante** *f* *radiol.* konstanta záření gama, ionizační konstanta (emitory gama)
Dosiskop *n* *radiol.* optický dozimetr
Dosiszähler *m* *radiol.* počítadlo dávkování záření
Dotant *m* *elektron.* příměs (v polovodičovém materiálu měnící jeho elektrické vlastnosti)
Dotation *f* dotace, příspěvek
Dotationskapital *n* dotace

dotieren dotovat
Dotierung *f* *elektron.* přimísení, dotování, dopování, infundování (polovodiče)
Dotierungs/konzentration *f* *elektron.* koncentrace dotace, koncentrace přimísení ▫ ~**profil** *n* rozbor přimísení (v polovodiči)
Doubeln *n* *kin.* dabling
Doublé *n* 1. *met.* kov s vrstvou zlata nebo stříbra 2. *text.* dublé (zpevněná tkanina, např. s dvojitou osnovou a jedním útkem)
doublieren 1. *text.* družít, zpěvňovat 2. zdvojovat, dublovat 3. pozlacovat nebo postříbit
Doublier/horizont *m* *div.* dvojitý horizont ▫ ~**maschine** *f* *text.* hřbetovací stroj
Douka *n* makoré
Dowtherm *n* *chem.* downterm (látko používaná k přenosu tepla, např. dichlorbenzen)
DP 1. (= **Diametral pitch** *m*) převrácená hodnota modulu v palcích) 2. (= **Dynamikkompressor** *m* *tel.*) kompresor dynamiky 3. (= **Dynamikkompression** *f* *tel.*) komprese dynamiky
DPCW (= **Differenzpulsodemodulation** *f*) diferenciální modulace pulzně kódová
Dpf.T. (= **Dampfturbine** *f*) parní turbína
Dpfm. (= **Dampfmaschine** *f*) parní stroj
Dr-pol *m* *elektron.* drain-pol, elektroda tranzistoru řízeného polem
DR (= **Digitalrechner** *m*) číslicový počítač
Drachen/gleiter *m* drak, křídlo ▫ ~**viereck** *n* *mat.* deltoid
Dragées *fpl, npl* dražé
Dragganker *m* *lod.* čtyřramenná kotva, hledací kotva
dragieren dražovat
Dragline *f* lopatkový bagr
Draht *m* 1. vodič 2. *hutn.* drát (válcovaný zatepla) 3. *text.* vlákno (zakroucené) 4. žíla (v kabelu) ▫ ~**(walz)straße** *f* *hutn.* drátová trať, trať na válcování drátu ▫ ~, **lackisoliert verbackungsfähig** drát izolovaný lakem samospékavý ▫ ~, **gewalzter** válcovaný drát ▫ ~, **gezogener** tažený drát ▫ ~, **hartgezogener** drát tažený natvrdo ▫ ~, **isolierter** *el.* izolovaný drát ▫ ~, **kaltgezogener** drát tažený zastudena ▫ ~, **leonischer** leonská nit ▫ ~, **patentierter** patentovaný drát ▫ ~, **umspannener** *el.* ovinutý drát, opletený drát, opředěný drát ▫ ~, **verzinkter** pozinkovaný drát ▫ ~, **warmgewalzter** drát válcovaný zatepla ▫ ~**ablaufgestell** *n* odvíječka drátu ▫ ~**abnehmer** *m*, **angetriebener** *stroj.* hnaný odtah drátu ▫ ~**anschluss** *m* *el.* přípoj vodiče, koncovka vodiče, vývod ▫ ~**anschrift** *f* telegrafická adresa ▫ ~**antenne** *f* *rad.* drátová anténa ▫ ~**antwort** *f* telegrafická odpověď ▫ ~**auslöser** *m* *for.* drátěná spoušť ▫ ~**ballenpresse** *f* *zem.* lis s drátovým ovázáním (např. slámy) ▫ ~**bericht** *m* telegrafická zpráva ▫ ~**biegen** *n* ohyb drátu ▫ ~**bonden** *n* *elektron.* bondování (mikrosvařování tenkým drátekem v deskách tiskárních obvodů) ▫ ~**buhne** *f* *vod. inž.* vlnolam z drátových beden vyplněných kamenem ▫ ~**bund** *m* *hutn.* svazek drátu, svitek drátu ▫ ~**bundkiste** *f* bedna stažená drátem ▫ ~**bürste** *f* drátěný kartáč ▫ ~**bürsten** *n*, **maschinelles** *polv.* mechanické drhnutí ocelovými drátovými kartáči ▫ ~**DMS** *m* drátový elektroodporový tenzometr ▫ ~**drehwiderstand** *m* *el.* drátový otočný odpor ▫ ~**einschubgerät** *n* *svař.* podavač drátu ▫ ~**einziehmaschine** *f* zatahovačka (stroj umožňující navlečení komplexu průvláku na drát) ▫ ~**eisen** *n* válcovaný drát
drahten telegrafovat
Draht/federrelais *n* *telef.* relé s drátovými pružinami ▫ ~**flechtmaschine** *f* stroj na výrobu drátěného pletiva ▫ ~**funk** *m* rozhlas po drátě ▫ ~**gaze** *f* drátěná síťka ▫ ~**geflecht** *n* 1. drátěné pletivo (s okem od 10 do 150 mm) 2. *el.*

drátěné opředění, oplétání drátěným pletivem ■ **~geschirr** *n text.* list (tkalcovského stavu) ■ **~gewebe** *n* drátěné pletivo, tkaná drátěná síť ■ **~gitter** *n* mřížovina z drátů ■ **~glas** *n* sklo s drátěnou vložkou, drátosklo ■ **~heftkopf** *m polygr.* šicí hlavice (drátovky) ■ **~heftmaschine** *f I. polygr.* drátovka, šička drátem 2. *dřev.* drátová oviječka (např. beden) ■ **~heftung** *f polygr.* šití drátem (např. brožur) ■ **~heftung f, seitliche** *polygr.* šití drátem z boku, boční šití drátem ■ **~kabel** *n* kabel z drátu (na zpružení betonu) ■ **~kasten** *m vod. inž.* síťková skříň (■ **~kern** *n* drátěné jádro; *mot.* ocelové lanko pláště ■ **~klammermaschine** *f dřev.* drátová sešivačka (např. beden) ■ **~klemme** *f* svěradlo na drát; kleště na zatahování drátu do drátotahu ■ **~kontaktrelais** *n telef.* relé s drátěnými pružinami ■ **~kreuzung** *f el.* křížování vodičů ■ **~lackiermaschine** *f* stroj na lakování drátů ■ **~laufbereitung** *f* úprava drátu ■ **~lehre** *f* měrka na drát ■ **~litze** *f I. el.* licna (pletená šňůra z izolovaných drátků), vysokofrekvenční lanko 2. *stav.* drátěné lano ■ **~matte** *f* drátěná podložka (síťová) ■ **~nagel** *m* drátěnka, hřebík ■ **~netz** *n* drátěná síť (pletivo a tkanina) ■ **~putz** *m stav.* omítka na pletivu, armovaná omítka ■ **~riese** *f* drátový smyk ■ **~ring** *m hutn.* svitek drátu, kruh drátu ■ **~rohr** *n zbroj.* hlavě zpevněná drátem ■ **~rolle** *f* svitek ocelového drátu ■ **~rückstichheftung** *f polygr.* šití drátem přes hřbet, sešitové šití (brožur) ■ **~rundfunk** *m* rozhlas po drátě ■ **~schere** *f* nůžky na drát ■ **~schmiele** *f* metlice (tráva) ■ **~seil** *n* drátěné lano; ocelové lano ■ **~seil n, spannungsarmes** beznapětové lano, lano bez napětí ■ **~seilbahn** *f* lanovka, lanová dráha ■ **~seilförderer** *m transp.* dopravník s drátěným pásem ■ **~seilklemme** *f* zámek lana (ocelového), spona lan(k)a ■ **~seilsäge** *f* lanová pila (na řezání kamenných bloků) ■ **~sieb** *n* drátěné síto ■ **~speicher** *n mot.* drátové kolo ■ **~speicher m inf.** paměť s cylindrickými magnetickými vrstvami ■ **~spiegelglas** *n* sklo s drátěnou vložkou (lesklou) ■ **~spiralelement** *n el.* spirálový element (výhřevný) ■ **~spiralleitung** *f polygr.* šití drátěnou spirálou ■ **~splitter** *m tvář.* drát nasekaný nadrobno ■ **~steg** *m radiol.* porovnávací tyčinková měrka, tyčinkový etalon ■ **~stift** *m I.* drátěnka (hřebík) 2. sklářský kolík ■ **~tauerwerk** *n lod.* ocelové ráhnoví ■ **~trosse** *f lod.* úvazové ocelové lano ■ **~überweisung** *f* telegrafický převod ■ **~verbindung** *f elektron.* drátové spojení (kontakt povodniče s obvodem) ■ **~verbindungshülse** *f tel.* svazka, pouzdro na spojování vodičů ■ **~walze** *f vod. inž.* válec z drátěného pletiva vyplněný kamenem ■ **~welle** *f* elektromagnetická vlna poslaná po drátě ■ **~wellenleiter** *m rad.* vodič s povrchovým vedením vln, dielektrický vodič ■ **~werk** *n tvář.* drátovna, tažirna drátu ■ **~widerstand** *m tel.* drátový odpor ■ **~windung** *fel.* drátové vinutí ■ **~zaun** *m* drátěný plot, plot z drátěného pletiva ■ **~ziegelgewebe** *n stav.* drátěné pletivo s keramickými nálišky ■ **~ziehen** *n tvář.* tažení drátu ■ **~ziehmaschine** *f, gleitende* *hutn.* stroj na kluzné protahování drátů ■ **~ziehmaschine f, gleitlos arbeitende** bezkluzový stroj na výrobu drátu ■ **~ziehstein** *m tvář.* tahadlo drátu ■ **~zug** *m I. tvář.* drátotah, stroj na tažení drátu 2. *mot.* tažné lano ■ **~zugleitung** *f žel.* drátovodné vedení

Drain *m* drén, drenážní trubka

Drainierung *f žel.* drenážování, drenáž

Draisine *f žel.* drezina

Drall *m I. mech.* kroucení, (z)krut; *fyz.* točivost, moment hybnosti, spin 2. *zbroj.* závit hlavně 3. *text.* zkrut, zkroucení (vlákna) 4. otáčka, obrat ■ **~bohrer** *m trísk.* obr. šroubový vrták ■ **~düse** *f* šroubová tryska (rakety) ■ **~faktor** *m el.* činitel zkrutu (při zkroucování vodičů) ■ **~geschoss** *n zbroj.* závitovaná střela ■ **~Länge** *f* délka skoku (při kroucení drátu nebo žil kabelu) ■ **~meißel** *m* krouticí úchytká (válcov-

vačky) ■ **~schaufel** *f kotl.* vířivá lopatka ■ **~sinn** *m chem. vl.* směr zkrutu ■ **~strömung** *f hyd.* vířivé proudění ■ **~winkel** *m mech.* úhel (stoupání) šroubovice (u frézy, vrtáku atp.)

Drän *m* trativod, drén

Dränage *f* drenážování, drenáž

dränen drenovat

Dräng/raben *m* drenážní rov ■ **~rad** *n text.* vtiskovací kolečko

Drangkraft *f trísk. obr.* odpor proti přísuvu (při obrábění)

dränieren drenovat

Dränstrang *m* směr drenážních trubek, směr trativodu

Dränung *f* drenáž

Drauf/holz *n* příměrek ■ **~maß** *n* nadmíra, nadměrek ■ **~schalter** *m el.* zapínač ■ **~sicht** *f vykr.* pohled shora, půdorys

drechseln *dřev.* soustružit

Drechsler *m dřev.* soustružník ■ **~bank** *f dřev.* soustruh

■ **~holz** *n* soustružnické dřevo ■ **~maschine** *f* soustruh (na dřevo)

Dredge *f ryb.* pytlavá vlečná síť (na lovení z vodního dna)

D-Regler *m aut.* regulátor D, diferenciální člen (regulátoru)

Dreh/- und Bohrwerk *m trísk. obr.* karuselový soustruh

■ **~(spindel)spitze** *f trísk. obr.* hrot vřetená soustruh

■ **~ankerrelais** *n telef.* relé s otočnou kotvou ■ **~arbeit**

f trísk. obr. obrábění na soustruhu ■ **~bank** *f trísk. obr.*

soustruh ■ **~bankspindel** *f trísk. obr.* vřetená soustruha

■ **~bankspitze** *f trísk. obr.* soustružnický hrot

drehbar otočný

Dreh/bewegung *f mech.* otáčivý pohyb ■ **~blende** *f*

I. otočná clona 2. *radiol.* protirozptylová spirálová mříž

■ **~Bohr-und Fräswerk** *n trísk. obr.* frézovací vyvrtávací-

ka ■ **~bohren** *n horn.* otáčivé vrtání ■ **~bohrmaschine** *f*

horn. rotační vrtačka ■ **~bohrmeißel** *m vrt.* vyvrtávací nůž

■ **~brille** *f hutn.* sklápěcí brýle ■ **~brücke** *f* otočný most

(okolo vertikální osy) ■ **~buch** *n scénář* ■ **~bühne** *f div.*

otočné pódium, otočná scéna, otáčivé jeviště ■ **~davit** *m, n*

člunový otočný jeřábek ■ **~dolle** *f lod.* otočný držák vesla

■ **~dorn** *m trísk. obr.* upínací trn na soustruhu ■ **~egge** *f*

zem. otočné brány ■ **~einrichtung** *f* otočné zařízení (hří-

dele turbíny) ■ **~eisenmesswerk** *n metrol.* měřicí elektro-

magnetické zařízení

drehen I. otáčeti se, kroutit 2. *trísk. obr.* soustružit

Drehen *n* otáčení, kroucení, soustružení (kovu)

Dreher *m trísk. obr.* soustružník

Dreherei *f trísk. obr.* soustružna, oddělení soustruhů

Drehergewebe *n text.* perlínková tkanina

Dreh/fähigkeit *f lod.* řiditelnost, ovladatelnost ■ **~feder** *f*

stroj. pružina zatížená kroutícím momentem ■ **~fehler**

m, nördlicher *navig.* severní chyba natočení (kompasu)

■ **~feld** *n fyz.* točivé pole ■ **~feldgeber** *m* selsyn-vysílač,

selsynový vysílač ■ **~feldmaschine** *f el. str.* stroj s toči-

vým polem ■ **~feldmelder** *m* selsyn ■ **~fenster** *n* otočné

okno, vychylovací okno ■ **~festigkeit** *f I. mech.* pevnost

v kroucení 2. odpor proti kroucení (technologická zkouška)

■ **~feuer** *n lod., let.* signalizační otáčivé světlo ■ **~flügel**

m I. let. rotor (vrtulniku) 2. *stav.* okenní otevírací křídlo

■ **~flügelmotor** *m* hydraulický lopatkový excentrický

motor ■ **~flügelschraube** *f lod.* hnačí šroub s nastavova-

vacími křídly ■ **~funkfeuer** *n el.* všesměrový maják

■ **~futter** *n trísk. obr.* sklíčidlo na soustruhu ■ **~gelenk** *n*

stroj. otočný kloub ■ **~geschwindigkeit** *f* úhlová rychlost,

rychlost otáčení, rychlost soustružení ■ **~gestänge** *n vrt.*

vrtné tyče ■ **~gestell** *n I. žel.* podvozek s točnou 2. *zbroj.*

spodní otočné lože (protileteckého děla) ■ **~grenze** *f met.*

mez zkroucení, mez zkrutu ■ **~griff** *m mot.* otočná rukojeť

■ **~hacke** *f zem.* půdní fréza ■ **~herdofen** *m tvář., hutn.*

pec s otočnou nástějí ■ **~impuls** *m mech.* rotační impuls,

krut ▫ **~impulsquantenzahl** *f* fyz. orbitální kvantové číslo ▫ **~impulsanz** *m* mech. věta o zachování točivosti (momentu hybnosti) ▫ **~kegel** *m* mat. rotační kužel ▫ **~kipfenster** *n* otevírané a sklápěcí okno ▫ **~klinke** *f* otočná klika; otočná západka ▫ **~kolben** *m* stroj. otáčivý píst ▫ **~kolbengaszähler** *m* rotující krabičkový plynoměr ▫ **~kolbenmotor** *m* spal. str. motor s krouživým pístem (Wankelův motor) ▫ **~kolbenpumpe** *f* čerpadlo s rotujícím pístem ▫ **~kolbenverdichter** *m* kompresor s rotačním pístem ▫ **~kolbenzähler** *m* rotující krabičkový plynoměr ▫ **~kopf** *m* vrt. revolverová hlava (soustruhu) ▫ **~koppler** *m* spojka (točivého pohonu) ▫ **~kran** *m* otočný jeřáb ▫ **~kreis** *m* lod. kruh otáčení (lodi) ▫ **~kreuz** *n* rukojetový kříž, vratidlo; turniket ▫ **~kreuzantenne** *f* rad. křížová anténa ▫ **~kreuzleitung** *f* telef. kroucené vedení ▫ **~kristallaufnahme** *f* vrstevnicový rentgenogram, vrstevnicový difraktogram ▫ **~kristallmethode** *f* radiol. metoda otáčivého krystalu ▫ **~kristallmethode** *f*, **Braggsche** *kryst.* Braggova metoda, metoda obráceného krystalu ▫ **~kupplung** *f* horn. otočná spojka ▫ **~lagerung** *f* otočné vložení

Drehling *m* trísk. obr. 1. držákový soustružnický nůž 2. soustružený předmět (na soustruhu)

Drehmagazin *n* otočný zásobník (na vkládání obráběných předmětů) ▫ **~maschine** *f* trísk. obr. soustruh ▫ **~mechanik** *f* otočná mechanika ▫ **~meißel** *m* trísk. obr. soustružnický nůž ▫ **~meißelhalter** *m* trísk. obr. držák soustružnického nože (na soustruhu) ▫ **~melder** *m* selsyn ▫ **~moment** *n* mech. krouticí moment ▫ **~momentschlüssel** *m* momentový klíč ▫ **~momentüberlastsicherung** *f* stroj. pojistka proti přetížení krouticím momentem (např. v odstředivce) ▫ **~ofen** *m* otáčivá pec ▫ **~pendel** *n* torzní kyvadlo ▫ **~pfanne** *f* 1. stroj. nastavovací kruhová pánevka 2. žel. točné ložisko 3. žel. pánev točného ložiska ▫ **~pflug** *m* otočný pluh ▫ **~pistole** *f* zbroj. revolver ▫ **~platte** *f* stroj. otočná deska ▫ **~pol** *m* mech. okamžitý pól otáčení ▫ **~potentiometer** *n* el. otočný potenciometr, trimr ▫ **~punkt** *m* střed otáčení ▫ **~richtung** *f* stroj. směr otáčení, smysl otáčení ▫ **~riegel** *m* stroj. 1. závora zabraňující otočení 2. otočná zástrčka ▫ **~röhrchen** *n* text. zkrucovací trubka ▫ **~rohrkristallisor** *m* chem. bubnový rotační krystalizátor ▫ **~rohrforn** *m* rotační trubková pec ▫ **~rost** *m* kohl. otočný rošt ▫ **~schalter** *m* el. otočný spínač, otočný přepínač ▫ **~schaufel** *f* vod. str. natáčecí lopatka ▫ **~scheibe** *f* 1. stroj. otočný kotouč 2. hrněříský kruh ▫ **~scheibenextraktor** *m* chem. extrakční přístroj s mechanickými míchadly ▫ **~scheinwerfer** *m* let. natáčivý reflektor ▫ **~schemel** *m* 1. mot. točnice, otočný vozík 2. žel. otočná lavice 3. horn. obracecí stůl (vibračního dopravníku) ▫ **~schemelwagen** *m* žel. točnicový vagon ▫ **~schieber** *m* 1. stroj. natáčecí hradítko 2. mot. rotační šoupátko ▫ **~schlagbohren** *n* horn. příklepové vrtání ▫ **~schlagmaschine** *f* příklepový vrtací stroj ▫ **~schleudern** *n* mot. prokluz kola ▫ **~schranke** *f* kol. otočná závora ▫ **~schub** *m* el. str. tečná síla (na kotvě motoru) ▫ **~schütze** *f* vod. inž. otočné stavidlo ▫ **~schweißen** *n* svař. svařování s rotačním pohybem svařovaného předmětu ▫ **~schwingungen** *f*pl mech. krouticí kmitání, torzní kmity ▫ **~sieb** *n* stroj. bubnové síto ▫ **~sinn** *m* směr otáčení, smysl točení ▫ **~spannung** *f* zkouš. mat. napětí v krutu ▫ **~spiegelung** *f* mat. zrcadlová symetrie ▫ **~spindel** *f* trísk. obr. větveno soustruhu ▫ **~spule** *f* el. otočná cívka ▫ **~spulmesswerk** *n* el. měřicí ústrojí s otočnou cívkou ▫ **~stab** *m* mot. torzní tyč ▫ **~stahl** *m* trísk. obr. soustružnický nůž ▫ **~stangenverschluss** *m* stav. rozvorový zámek ▫ **~stempel** *m* datumové razítko ▫ **~straße** *f* trísk. obr. soustružnická obráběcí linka ▫ **~streckung** *f* mat. změna délky s natočením (např. vektoru v rovině) ▫ **~strom** *m* el.

třífázový proud ▫ **~stromgenerator** *m* el. str. trojfázový generátor, alternátor ▫ **~stromleitung** *f* el. vedení třífázového proudu ▫ **~stromlichtmaschine** *f* mot. 1. dynamo na střídavý proud, generátor střídavého proudu 2. alternátor (ve vozidlech) ▫ **~strommotor** *m* el. str. trojfázový motor ▫ **~stromzähler** *m* trojfázový elektroměr ▫ **~stufenschalter** *m* el. otočný skokový přepínač ▫ **~teil** *m* 1. trísk. obr. soustružený díl 2. stroj. otočná část, točnice ▫ **~tisch** *m* 1. stroj. otočný stůl 2. opt. natáčecí stolek (mikroskopu) 3. vrt. rotační stůl ▫ **~tisch-Kopierfräsmaschine** *f* kopírovací frézka s otočným stolem ▫ **~tischputzmaschine** *f* slév. karuselová čistička ▫ **~tor** *n* vod. inž. otočná vrata ▫ **~transformator** *m* el. natáčivý transformátor, regulační transformátor ▫ **~trenn(schalt)er** *m* el. otočný odpojovač ▫ **~trichter** *m* 1. stroj. otočná nálevka 2. text. zkrucovací trubka ▫ **~trommelofen** *m* bubnová rotační pec ▫ **~tür** *f* turniketové dveře ▫ **~umschalter** *m* el. otočný přepínač

Drehung *f* 1. otočení, otáčení, rotace 2. momentální úhlová rychlost 3. zkouš. mat. kroucení, krut 4. text. zkrucování, zakrucování, zákrut (vlákna) ▫ **~, optische** optické otočení roviny polarizace světla

Drehungs/achse *f* osa otáčení, osa rotace ▫ **~feder** *f* zkrutná pružina, vinutá zkrutka ▫ **~festigkeit** *f* pevnost v krutu ▫ **~fläche** *f* mat. rotační povrch ▫ **~streckgrenze** *f* zkouš. mat. mez plasticity při kroucení ▫ **~vermögen** *n*, **optisches** *f*yz. schopnost optické rotace (roviny polarizace) ▫ **~vermögen** *n*, **spezifisches** *chem.* specifická schopnost torze, specifická krouvitost ▫ **~wechselfestigkeit** *f* pevnost v krutu při střídavém zatížení ▫ **~winkel** *m* úhel natočení **Drehvermögen** *n* opt. otáčivost (optická), schopnost otáčení (polarizační roviny) ▫ **~versuch** *m* trísk. obr. zkouška obráběním ▫ **~vorrichtung** *f* svař. otáčecí svařovací zařízení ▫ **~waage** *f* torzní váhy ▫ **~waage** *f*, **Cavendishsche** *Cavendishova* torzní váha ▫ **~waage** *f*, **Coulombsche** *Coulombova* torzní váha ▫ **~wähler** *m* telef. otočný volič ▫ **~wähler** *m*, **dreiarmiger** *telef.* trojramenný otočný volič ▫ **~wähler** *m*, **vierarmiger** *telef.* čtyřramenný otočný volič ▫ **~werk** *n* 1. trísk. obr. svislý soustruh 2. točnice, otáčecí ústrojí (u otočného jeřábu) ▫ **~werkzeug** *n* trísk. obr. soustružnické nářadí ▫ **~widerstand** *m* el. otočný odpor ▫ **~winkel** *m* úhel natočení (úhel zkrutu) ▫ **~winkel** *m*, **mittlerer** *mot.* střední úhel obratu (vozidla); úhel vychýlení (předních kol) ▫ **~winkelverfahren** *n* zkouš. mat. metoda otočných bodů ▫ **~wirbel** *m* vrt. tyčový obrtlík ▫ **~wuchs** *m* dřev. točivý růst, točivost (přirozená) ▫ **~zahl** *f* stroj. otáčky, počet otáček (za jednotku času) ▫ **~zahl** *f*, **biegekritische** *stroj.* kritické otáčky (hřídele) ▫ **~zahl** *f*, **kritische** *stroj.* kritický počet otáček, kritické otáčky ▫ **~zahl** *f*, **spezifische** *spezifické* otáčky ▫ **~zahlausgleichvorrichtung** *f* mot. synchronizátor ▫ **~zahlmesser** *m* otáčkoměr, počítadlo otáček ▫ **~zahl-Momenten--Kennlinie** *f* el. str. charakteristika krouticího momentu, diagram závislosti rychlosti otáčení na momentu ▫ **~zahlregelung** *m* stroj. regulace otáček ▫ **~zahlregler** *m* stroj. regulátor otáček ▫ **~zahlverhältnis** *n* stroj. rychlostní poměr, poměrná rychlost (poměr rychlosti otáčení k jmenovité rychlosti otáčení); převod ▫ **~zahlverlauf** *m* průběh otáček, charakteristika otáček ▫ **~zahlwächter** *m* par. str. odstředivý regulátor ▫ **~zahlwandler** *m* stroj. měnič otáček ▫ **~zapfen** *m* stroj. otočný čep; žel. oplenyvý svorník ▫ **~zeiger** *m* otočná ručička ▫ **~zylinder** *m* mat. rotační válec

dreiachsig *třiosý*

Dreidressmaschine *f* inf. tříadresový počítač

dreidrigel *el.* trojžilový (např. kabel)

Dreiamperemeter-Methode *f* el. trojampérmetrová měřicí metoda, metoda tří ampérmetrů

Dreibein *n* 1. mat. soustava tří vektorů 2. stroj. trojnožka,